

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Arch. Bibl.

IV.

5.

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

BIBLIOTHECA HISTORICA

INSTRUCTA

▲

BURCARDO GOTTHELF STRUVIO

AUCTA

▲

B. CHRISTL GOTTLIEB BUDERO

NUNC VERO

▲

IOANNE GEORGIO MEUSELIO

ITA DIGESTA, AMPLIFICATA ET EMENDATA,

UT PAENE NOVUM OPUS

VIDERI POSSIT.

Voluminis IV Pars I.

LIPSIAE,

SVMTV LIBRARIAE WEIDMANNIANAE.

MDCCCLXXXIX.

200. 1. 164

INDEX
CAPITUM ET SECTIONUM.

CONTINUATIONIS I LIBER II.
SCRIPTORES DE REBUS VETERIS ITALIAE.

CAPUT I.

Scriptores generales pag. 1

CAPUT II.

Scriptores de rebus veteris Italiae ante Romanos speciales 10

CAPUT III.

Scriptores de rebus Etruscis 12

CAPUT IV.

Collectiones scriptorum rerum Romanarum 49

CAPUT V.

Scriptores de geographia imperii Romani.

Sectio I.

Scriptores de geographia imperii Romani veteres.

A. Collectiones 126

B. Scriptores singuli 127

Sectio II.

Scriptores de geographia imperii Romani recentiores 132

CAPUT VI.

Scriptores ad introductionem in historiam Romanam facientes 135

CAPUT VII.

Scriptores de historia antiqua Romana generales.

Sectio I.

Collectiones five corpora et fragmenta historiae Romanae scriptorum 138

Sectio

Sectio II.

Scriptores historiae Romanae generales antiqui 148

Sectio III.

Scriptores historiae Romanae generales recentiores 186

CAPUT VIII.

Scriptores de origine Romanorum et Urbis 211

CAPUT IX.

Scriptores de historia Romanorum sub Regibus 222

CAPUT X.

Scriptores de historia Reipublicae Romanae sub Consulibus et Triumviris usque ad Augustum Imperatorem 228

Scriptores veteres et recentiores, qui vitam Ciceronis ex instituto scripserunt 277*Scripta varia de Ciceronis laudibus, vita, studiis, moribus, exilio, et morte* 297

CAPUT XI.

Scriptores historiae Augustae s. Imperatorum Romanorum.

Sectio I.

Scriptores, qui historiam Imperatorum Romanorum a C. Julio Caesare vel Octaviano Augusto ordiuntur.

A. Scriptores veteres 313

B. Scriptores recentiores 326

Sectio II.

Scriptores historiae imperatorum Romanorum certi temporis 347

* * *

Sectio III. scriptores singulorum imperatorum Rom., et sectio IV, scriptores de eorundem nominibus, appellacionibus, honoribus etc. sistentes proxime succedent, cum scriptoribus de antiquitatibus Rom. ac de historia Byzantina.

BIBLIOTHECA HISTORICA.

CONTINVATIONIS I. LIBER II.

SCRIPTORES DE REBVS VETERIS ITALIAE,

CAPVT I.

SCRIPTORES GENERALES.

Multa huc pertinentia scriptores generales de rebus Romanorum veterum ac de rebus Italicis medii et recentioris aevi in posterum recensendi, quoque narrant. Nos vero hoc loco, qui singulari studio res Italiae antiquioris in uniuersum profecuti sunt, solummodo enumeramus.

Primus, quem hoc negotio functum scimus, Ortelius.
est ABRAHAMUS ORTELIUS, Antverpianus, geographus saeculi XVI illustris, qui exhibuit *Italiae antiquae specimen*, Antverp. 1584. ibid. 1595.
In quo veteris Italiae urbes in primis describuntur. Laudatur ejusdem *Italica Gallia, seu Gallia alpina*. ibid. 1590. fol.

Bibl. hist. Vol. IV. P. I.

A

PETRI

Casella. PETRI LEONIS CASELLAE (*Equitis Neapolitani saeculi XVI.*) de primis Italiae colonis liber. De Tuscorum origine et republica Florentina. Elogia illustrium artificum. Epigrammata et inscriptiones. *Lugduni* 1606. 8. Liber seu potius libellus de primis Italiae colonis huc spectans extat etiam in Thef. Antiqq. Ital. Graevii et Burmanni T. I. — Auctoris tota res eo nititur, ut demonstret, quis Italiae fuerit status ante Romuli tempora, ubi origines diversarum postea apud Romanos notarum familiarum eruere conatur, multos ritus declarare: multa tamen ex fabulis petit, alia ex cerebro fingit, saepissime fide nititur vacillante. Ita STRUVIUS in Bibliotheca antiqua a. 1705. p. 360.

Cf. CLEMENT. T. VI. pag. 363 sq. qui simul laudat TOPPII Bibl. Neapol. p. 251.

Cluver. PHILIPPI CLUVERII (*Gedanensis, Geographi et Historici Lugduno-Batavi* † 1623) Italia antiqua tabulis geographicis illustrata. *Lugd. Bat.* 1624 *). II Voll. in fol. Cum annotationibus LUCAE HOLSTENII (adiectae sunt *Caroli a St. Paulo* Geographiae sacrae, *Amst.* 1704. fol. typis repetitae) *Romas* 1666. 8. Contracta opera JOHANNIS BUNONIS methodo, verbis et tabulis geographicis auctoris retentis, *Guelpherbyti* 1659. 4. — Auctor, geographus nobilissimus, *Britanniam, Scotiam, Galliam, Germaniam et Italiam* non semel, et ultimam quidem aliquando pedibus peragravit. In Italia inter ipsos etiam Cardinales admiratores sui invenit, quique eum retinere mirifice cuperent. Nam commendabant illum exacta

*) Editio alia, quae a Struvio aliisque a. 1616. prodierit dicitur, figmentis adnumeranda; opus enim, de quo hic sermo, post auctoris mortem lucem adspexit.

ita peritia rerum geographicarum, et linguarum Graecae, Latinae, Belgicae, Germanicae, Gallicae, Italicae, Bohemicae, Hungaricae, Polonicae et Anglicae. In hoc opere, hodie rarecente, non solum Italiae antiquae statum generalem, sed etiam singularum provinciarum, qualis sub Romanis fuit, docte et accurate describit. Passim, ut in aliis a se elaboratis libris, conjecturis nimium indulgere videtur.

EDMUNDI DICKINSONI Diatribe de Noae Dickinson.
adventu in Italiam. *Oxonii* 1655. 8. Et cum
eiusdem Delphis Phoenicisfantibus, *Lips.* 1670.
8. — Liber eruditione varia aequae ac nugis
repletus.

THEODORI RYCKII Dissertatio de primis Ryckius.
Italiae colonis et Aeneae adventu; ad calcem
Notarum et castigationum postumarum *Lucas Hol-*
stius in Stephani Byzantii *Ἐθνικά* (*Lugd. Bat.*
1684. fol.) — Dissertationis occasio nata ex
SAMUELIS BOCHARTI epistola, Cadomi a. Bochart.
1663. Francogallice scripta, et a *Joanne Scheffero*
a. 1672. Latine edita. In qua cum doctissimus
vir post Phil. Cluverium probare institutisset, Ae-
neam nunquam in Italiam venisse, sed a Roma-
nis illud ita fuisse creditum, nobilitati et vetu-
stati gentis suae adstruendae studio, ut nimirum,
divina humanis miscendo, primordia sua facerent
antiquiora et clariora; Virgilium primum hanc
fabulam non excogitasse, sed omnes, qui histori-
am ante ejus tempora composuerunt, originem
Romanorum ita tradidisse: pro fabula autem ha-
bendum illud omne, quod proditum vulgo est de
venere Aeneae in Italiam et progenie ipsius ad
omulorum, urbis Romae conditorem. Haec et
hanc rem plura cum eruditis argumentis osten-
dit Bochartus, eum dissertatione hac adversus
ipsum

ipsum instituta Ryckius impugnandum putavit, et fundamenta, quibus innixus fabulam esse tradidit, convellit, Aeneamque cum Trojanis suis patriae flammis elapsam in Italiam navigasse, ibique regnum Albanum condidisse probat, et seriem temporum ac regum exhibet. Ut vero status Italiae, qui sub Trojanorum adventum fuit, magis elucesceret, de primis Italiae colonis, Aboriginibus, Siculis, Umbris, Liguribus, Ausonibus, Osciis, Pelasgis, Oenotris, Tyrrhenis, aliisque; de regno item Albano, a Trojanis condito, ex cujus ruinis imperium Romanum est constitutum, ex optimis auctoribus deprompta haud vulgaria affert.

Cf. Acta Erud. a. 1684. p. 487 sqq.

Giorgi f. DOMINICI GEORGII (*Bibliothecae primo*
 Georgius. *Cardinalis, Ottoboni, postea Cardinalis Imperialis Praefecti* † Romae 1747.) de antiquis Italiae metropolitibus exercitatio historica. Romae 1724. 4. — Impugnatur potissimum sententia Scipionis Maffei, qui in historica disquisitione *de antiqua urbis Veronae dignitate*, Italico sermone a. 1719. typis descripta, in Italia, Romano imperio vigente, nullam urbem praeter Romam metropoleos jure donatam esse tueri studuit. Postquam auctor in capite I. de vocabuli Metropoleos, a Solino primum in Latium inducti, significatione, et de urbe *prima*, quid apud Graecos significet, nonnulla attulit, statim capite II. Maffei aggredditur, et, quae hic de Cenomanis eorumque in Italia urbe princeps, ac de Venetorum finibus vulgavit, sigillatim expendit. Nempe Livius, L. V. c. 34, 35 Gallorum in Italiam transitum describens, manum Cenomanorum consedisse tradit, ubi nunc Brixia et Verona urbes sunt; Ptolemaeus et Justinus Veronam quoque Cenomanis adscribunt; et Catullus Bri-

Britiam matrem Veronae dicit. Maffejus ergo, Veronae dignitatem propugnaturus, omnes intendit nervos, ut locum Livii corruptum, et pro *Verona* reponendam esse *Crémonam*; Ptolemaeum et Justinum hallucinatos, distichon vero Catulli spurium esse, evincat. Georgius vero, haec omnia vane injusteque disputata esse, docte et egregie demonstrat. Porro, cap. III et IV. adversus Maffejum differit de metropolibus Italiae ante Augusti tempora, nec non de divisione Italiae ab Augusto, Hadriano et Diocletiano instituta, et Correctores jam ante Aureliani tempora Italiae praefuisse ostendit. Cap. V. de sede Rectoris provinciae et de metropolibus orientalibus agit, et cap. VI. de divisione Italiae per Constantinum stabilita; ubi Italiam in XVII provincias divisam esse, et octo quidem ex his a Consularibus, septem a Praefidibus, et reliquas duas a Correctoribus rectas: decem vero Vicario urbis Romae, et reliquas septem Italiae Vicario subjectas fuisse, tradit. Singulorum provinciarum fines et metropoles auctor sollicitate indicat, et Consulares ac Correctores, quos invenire potuit, ex veteribus monumentis enumerat in Cap. VII et sequentibus usque ad Cap. XIX. In Cap. XX reliquas celebriores Romani Imperii divisiones, inter ipsos Augustos factas, prosequitur, ut perspicui possit, quibus Italia obvenerit, atque ad limites et provincias post eversum Rom. Imp. designandas, descriptionem Italiae, quam Anonymus Ravennas, qui septimo saeculo floruit, in libris Geographiae edidit, tum aliam, quam Paulus Diaconus, Warnefridi filius, confecit, atque aliam porro, quam Otto Frisingensis, et ex eo Guntherus poeta saec. XII vulgarunt, inserit illustraque. Cap. XXI. Maffejum, Italiae fines praeteregressum, in Hispanias et Gallias prosequitur,

tur, et in his Imperatorum aevo metropoles fuisse, luculenter demonstrat. Denique in Cap. XXII. subjungit, neminem de Romana ecclesia bene mereri, qui in Italia metropoles expungat, atque hoc novo veluti invento acerrimas lites, a Gothofredo et Salmasio excitatas, de suburbicariis provinciis, componere cupiat. Romanam enim ecclesiam in Episcopis et Metropolitanis constituendis Imperii Romani politiam et civilem provinciarum ordinem non servasse, Aquilejensis, Mediolanensis et Ravennatenfis Metropolitanarum exemplis evincit.

Cf. Acta Erud. a. 1725. p. 293 sqq.

Maffei. SCIPIONIS MAFFEII *degl' Itali primitivi etc.* De hoc libello agemus infra in capite de scriptoribus rerum Etruscarum.

Freret. FRERET *Recherches sur l'origine et l'ancienne histoire des différens peuples d'Italie; in Hist. de l'Acad. des Inscriptt.* T. XVIII. p. 72 — 114. — Ex Italiae situ naturali hominumque primorum vivendi ratione auctor varias elicit conjecturas ingeniosas, secundum quas primi Italiae incolae minime per maria ibi advenerint, sed e vicinis Alpium, cum ex partibus septentrionalibus, tum meridionalibus. Ita sensim in Italiam immigrasse Hlyrios, Iberios s. Hispanos, Celtas s. Gallos, Pelasgos s. Graecos, Tuscos s. Etruscos, demonstrare nititur. Adiicit sententiam suam de primis institis rei maritimae apud Romanos.

Geschichte der Umbrier etc. *Die Geschichte der Umbrier und Sabiner, nebst einer Nachricht von den übrigen ältesten Völkern in Italien; in Erläuterungsschriften zur allgemeinen Welthistorie* (Halaë 1750. 4.) T. III. p. 1^a — 40^a. — Est particula operis Anglici vasti, in quo historia universa fuse describitur, et quidem ex ejusdem
edi

editione recentiore Theotifce reddita atque Baumgartnii annotationibus illustrata. Copiosius disputatur de Umbris et Sabinis: parcius de Oscis, Ausonibus, Liguriis et Oenotriis.

MARIO GUARNACCI, *Votante e Decano della* Guarnacci.
Signatura di Giustizia di Roma († 1785.) *Origini Italiane, o siano Memorie Istoric - Etrusche sopra l'antichissimo regno d'Italia, e sopra i di lei primi abitatori nei secoli più remoti* T. I. Lucca 1767. T. II. Ibid. eod. T. III. ibid. 1772. fol. cum multis figg. aen. — Opus vastae eruditionis lectionisque multiplicis, usu vero artis criticae sanae plane destitutum, cujus auctor aliorum hypotheses ac fragmenta novis impugnat. Prima germina nationis Italiae conjecturarum ope investigare conatur. Statim post diluvium Noachicum Italiam ab Javane seu ejus filio Kitthim cultam fuisse, Tuscosque five Etruscos antiquissimam Italiae gentem, quid? quod Phoeniciis et Graecis antiquiorem existisse omnemque Italiam iisdem paruisse sibi persuadet. Toti operi praemittitur introductio in cultum antiquitatum Etruscarum; ubi inter alia quaeritur, quo modo Italia ante Romuli tempora se habuerit? utrum Graecia primum ex Italia, an Italia ex Graecia incolae acceperit? E fabulis veram rerum faciem eruere auctor studet: ingenio autem ubique fere nimium indulgere videtur. Liber operis primus totus fere in eo est, ut regnum istud Etruscum vetustissimum in Italia explanetur primique Italiae incolae indagentur. In libro secundo agitur de Pelasgis, capiteque tertio exhibetur index chronologicus rerum ab iisdem in Graecia et in Italia gestarum. Liber tertius sistit disquisitiones super primis Siciliae habitatoribus, et vel in hac Italia auctor Etruscos suos odoratur. Libro quarto idem scrutatur in adventum Lydiorum in Itali-

Italiam, singularique studio differit de Phoenicia. Quintus liber, quocum Volumen secundum incipit, agit de prima et antiquissima lingua Graeca, ex auctoris sententia filia Etruscae. Libro sexto copiosissime disputatur de numis Etruscis, simulque de lingua Etruscorum, ubi auctor vehementer Maffeiū increpat, Passerium vero moderatius refellere studet. Liber septimus versatur circa Etruscorum artes et disciplinas. Quas antea tempora Periclis et Alexandri M. in Italia egregie floruisse, easdemque Graecos ab Etruscis accepisse, auctor demonstrare summo, vano autem forte, studio adnititur. Volumine tertio ea, quae in duobus prioribus exposuit, originem maxime Italorum antiquissimorum, novis argumentis adstruere et exornare studet.

Cf. (HEYNIUS) in *Götting. gel. Anzeig.* a. 1770 Zugabe p. 145 — 149. 161 — 164. (LEHRET in Gattereri *allgem. hist. Bibl.* T. XV. p. 136 — 160

Durandi. JACOBI DURANDI *Saggio sulla storia degli antichi popoli d'Italia.* Turino 1749. 4. — Hic ut Freretius fere, Italos in primis ab Illyriis deducit, Italiamque e partibus septentrionalibus expeditione terrestri primos incolas nactam esse contendit.

Bardetti. STANISLAI BARDETTI (Jesuitae et Theologi Mutinensis † ante a. 1769.) *dei primi abitatori d'Italia. Opera postuma.* Modena 1769. 4. — A Gallis et Germanis ortos esse Italos, tempore quo Deucalionis Italiam terra habitatores accepisset hic scriptor arbitratur. Idem ulterius comprobare nifus est libro sequenti:

Della Lingua, de' primi abitatori d'Italia. Opera postuma del P. STANISLAO BARDETTI. Modena 1772. 4. Adjecta est auctoris vita, i
qu

ius et superioris libri *ad* *Severia*, de qua du-
ar, affertur.

IC. DURANDI *dell' antico stato d'Italia; vi* Durandi.
imago diversa Ricorche geografiche sulla Gal-
lia. Torino 1772. 8. — Examen inest
Bardettiani prioris. Additae sunt observatio-
nes primis navigationibus in mari mediterraeo
praecipue ratione littorum Graecorum et
eorum.

Delle origini Italiane di Monsign. Mario Guar. Delle origi-
Esame critico, con una apologica risposta, ed ni etc.
in una lettera del Ch. Sign. G. C. Amaduzzi,
Venezia 1773. 4. Examinis ratio sententiaeque
oris nos fugit.

CAPUT II.

SCRIPTORES DE REBUS VETERIS

ITALIAE ANTE ROMANOS SPECIALES.

- Maffa. **A**NTONII MASSAE *Gallefi (Icti Neapolitani)* de origine et rebus Faliscorum liber. *Roma* 1546. 4. Editio auctior ibid. 1562. 4. Et in Thef. Graev. T. VIII. Et in *Andr. Schotti Italia illustrata*.
- Mazzocchi. *Veio difeso, discorso di* DOMEN. MAZZOCCHI, *ove si mostra l'antico Veio esser hoggi civit  Castellana*. In *Roma* 1646. 4.
- Lettera e apologia del difensor di Veio*. In *Roma* 1653. 4.
- Lettera e apologia del difensor de Veio* (Dom. Mazzocchi) *dove si riprovano molte opposizioni fatte gl' dall' investigatose dell' istesso Veio*. In *Roma* 1653. 4.
- Nardini. *L'antico Veio*, di FAMIANO NARDINI, *discorso investigativo del sito di quella citt *. In *Roma* 1647. 4.
- La Scopetta, Apologia di* GIOV. DOMINICO PERAZZI, *in difesa dell' antiquo Vejo di Famiano Nardini*. In *Ronciglione* 1654. 4.
- Ricchi. ANTONII RICCHII *la Reggia di Volsa* *Napoli* 1713. 4. — Libris duobus auctor et imperium omne Volscorum, et vetustissimae Volscorum civitatis Corae notitiam pl niorem, exhibuit
- Corsignani. PIETRO ANTONIO CORSIGNANI, *Vescov. di Venosa* († 1751.) *Reggia Marsicana, ovvero Memoria topografico-storiche di varie Colonie, e Citt  antiche e moderne della Provincia de' Marsi, e di Viteria. Comprese nel vetusto Lazio, e negli Abruzzi colla descrizione delle loro chiese e immagini miracolose, e delle vite de' Santi, cogli nomini illustri, e la ser.*

vi. *Disiſa in duas Partes* Napoli 1738.

Pars operis prior ſolummodo huc perti-
ote qua origo veterum Marſorum et re-
b iſis cultae, investigantur ac deſcribuntur.

RI LUDOV. GALLETTI *Gabio, antica* Galletti.

*Sabina, ſcoperta ove e ora Torri, ovvero le
i Torri, diſcorſo; in cui ſi ragiona ancora de
tini Geſulio e Giacinto; con varie notizie di
ghi circonvicini.* Roma 1757. 4.

HELE CATALANI *dell' origine dei Piceni* Catalani.

ione. In Fermo 1777. fol. — Auctor
co refellit opinionem eorum, qui Picenos
ſcis ortos fuiſſe ſtatuunt, five qui regem
n Picum Picenorum parentem ſomniant.
cibus Strabone et Plinio, eodem Sabino-
gentem fuiſſe contendit. Poſtea inquiri-
tam verosimilem migrationis huius gentis
Sabina, in viam, qua egreſſa, atque in re-
b ea cultas, quam hodie Marchiam Anco-
i vocamus. Admixtae ſunt conjecturae
ologiae inanes haud paucae.

EPHI COLLUCCI *della antichità Picena.* Collucci.

io 1786. fol. — Praeter titulum nihil de
o adhuc nobis innotuit.

CAPUT III. SCRIPTORES DE REBUS ETRUSCIS.

Postellus. **G**UILIELMI POSTELLUS de Hetruriae regionis originibus, institutis, religione et moribus, et in primis de aerei saeculi doctrina et vita praestantissima, quae in divinationis sacrae usu posita est. *Florentiae* 1551. 4. Et in Graevii *Thes. antiq. Ital.* T. VIII. P. I. p. 1 sqq. — Opusculum rarissimum, ut omnia fere Postelliana, quae vero etiam facile carere possis.

Casella. **P**ETRUS LEO CASELLA de Tuscorum origine et republica Florentina; cum ejus libro, antea Cap. I. laudato, de primis Italiae colonis.

Ethruscarum antiquitatum fragmenta, quibus urbis Romae, aliarumque gentium primordia, mores et res gestae indicantur, a **CURTIO INGHIRAMO** reperta Scornelli prope Vulterram. Duplex index omnia edocet. *Florentiae* 1636. fol. *Frankfurti* Anno Salutis 1637. Ethrusco vero 4495. fol. — Editio posterior, quae *Frankfurti* prodierit dicitur, typis chartaque testibus etiam in Italia curata; forte titulo solummodo mutato, quod ii, quorum utriusque rarissimae editionis inspicendi copia, verissime diiudicare poterunt: Foetus litterarius ipse singularis prorsus conditionis! Primum dubitatur de auctore, utrum Inghirami nomen verum sit, an fictum. Alii *Thomam* quendam *Phaedram* s. *Foedrum*, alii *Guilielmum Postellum*, rursus alii *Paganinum Gaudentium*, id sibi nominis adscivisse opinantur. Ipse, quisquis illud demum sit, narrat, nobilem quendam Inghiramur saeculo X. tempore Ottonis II Imp. e Saxonia inferiore in Italiam pervenisse, arcemque Scornellum prope Volaterram occupasse; huic circa a. LX ante Christum natum, Catilina Romae furere

Scornelli

mello praefuisse quendam *Prosperum Fesulanum*, qui antiquitates Etruscas conscripse-

Quas, cum arte sua vaticinandi praefagisset, omnia Romanis captam ac deletam fore, disse-

CIX thecis, a corruptione immunibus, occasse atque in terram infodisse, ulterius expo-

Addit, se, *Curtium Inghiramum*, e posteris mirari istius prisci, a. 1635 thecas istas casu

risse, summo labore illas eruisse, easdemque linando II, Duci Florentino, obtulisse, et

esse sunt reliqua. Mox aeri typis mandavit ita commentarioque illustravit. Omnia per

duos libros sunt distributa. Primum completur ipsa scripta seu volumina CIX (*Scarith* ab

ore vocantur). Inest porro historia praetorum Etrusciae urbium; narratio *Prosperi Fesulani* de variis Etruscarum litterarum formis; bre-

vis historia regum Tuscorum, quorum nomina

maximam partem ficta videntur. In fine hujus historiae leguntur haec verba: *Hanc ego Elbius*

Arus Augurum Praefectus collegio donavi. In-

terdum historiam *Lucumonum Aruns* quidam

magis elaborasse dicitur, cujus continuatio ad-

am *Craso* cuidam ex familia *Massa* adscribitur.

In calce hujus libri additum est fragmentum

historiae Praefectorum Romanorum *Volterrae*, hoc loco Praefides sive Praesidentes vocantur.

et secundus sistit fragmentum historiae Romanae antiquissimae; testimonium Romani cujus-

dam, *Q. Valerii Flacci* de meritis Etruscorum erga Romanos ope multarum rerum ab istis inventa-

rum, quibus etiam — risum teneatis! — chartae

confectio accensetur. Sequuntur monimenta nonnulla linguae Etruscae; fragmenta

historiae *Lucumonum* a diversis aucto-

ribus;

ribus; collectio sententiarum et vaticiniorum Prosperi Fesulani; numus argenteus; inscriptio tabulae plumbeae insculpta; relatio de rebus gestis Syllae; catalogus primorum Italiae incolarum urbiumque et coloniarum Etruscarum. Additum est brevium historiae totius Italiae inde a Noa usque ad triumviratum Romanum ultimum, auctore *Lucio Velio*. Libro tertio exhibetur monumentum pervetustum Vadimonis cuiusdam, Etrusca lingua expressum; cum variis adnexis testimoniis; versione etc. Adjecta est collectio legum religiosarum et civilium Etruscarum; porro epistola Pontificis Maximi, in qua leges Hebraicae commendantur etc. Libro quarto exhibentur formulae variae solennes in creando Magistro Augurum; collectio sententiarum et proverbiorum; argumentum carminis epicum Etrusci, a Prospero Latine redditum; sententiae aliquot et vaticinia huius Prosperi; historiaeque Italiae ante laudatae ultima pars serius reperta. Initia plurimorum monumentorum editor acri incidi curavit iisdem formis, quibus illa reperiuntur. Ipse interpretationem harum formarum dare non ausus est; quod et alii vix tentabunt, cum valde diversae sint ab iis, quae in aliis iisque veteris monumentis Etruscis conspiciuntur. Antiquam scriptam, in quibus fragmenta operis Inghirami deteguntur, enumeramus, audiamus iudicium *Joh. Ousebi* in *Βεολογουμεναις* p. 31: „Inter innumera fraudis huius quae ubivis constant, non vestigia quidem, sed expressa testimonia, fabulam illam operosissimam de Prospero Fesulano, quam sub titulo Antiquitatum Herodoticae edidit Curtius Inghiramus, reponendam censeo. Ex eo uno autem discat lector, quantum operis, studii, sumtus impendere parati sunt

qu

in animo est fallacias tendere, atque alios dem impellere. Globulos quidem, quos et, inque iis historias, rerumque figuras, idit, virum generosum reperisse equidem garem. Neque enim quenquam homineo perdit sceleratum et nequam fuisse, o longam fabulam alios decipiendi causa, et pertexeret, deinde se non finxisse aequum est, ut suspicemur. At vero pus, viri neque doctrina indigentis figet et lusum fuisse, qui globulos illos in condidit, nolo suspicari, cum res mani-

Innumera sunt, quae imposturam proam ut in tam longa fabula tam sibi contra circumstantiarum memor esset, ut ubi *πένον* observaret, paene erat impossi-

2. Neque vero ab hoc loco alienum id de his ipsis Antiquitatum Etruscarum scunque fragmentis *Reinesius* senserit, in-

Ait quippe in Eponymologico Mscpto AECINA: „Nec enim prorsus commensunt, ut videbatur nonnullis, sed cum maximam partem consentiunt, eaque suppleant et illustrant; aevi tamen non

ossius de Historicis Latinis p.m. 41.

erg. *Bibl. hist.* Cent. I. p. 89 - 93.

MGARTENII) *Nachrichten von einer Hall.* T. VIII. p. 297 — 308.

ulari studio Inghirami opus impugnatur iditur in sequentibus libellis:

CENTII RENERII (*Genuensis, Ordinir Oliveti socii*) Disquisitio astronomica de Etru-

mus hunc locum Onomastico Saxiano P. IV.

Etruscarum antiquitatum fragmentis, Scornelli prope Vulturnam repertis. *Florent.* 1638. 4.
Contra quam prodierunt:

Ad antiquitates Etruscas, quas Volaterrae nuper dederunt, Observationes, in quibus Disquisitionis astronomicae de Etruscarum antiquitatum fragmentis auctor quoque notatur. *Amstelod.* 1639. 12. — Alii harum plagularum auctorem fuisse HENRICUM ERNSTIUM, alii PAGANINUM GAUDENTIUM, suspicantur: Posteriores tamen fuisse, magis est credibile. *Joh. Rhodius* enim eas Gaudenzio, Prof. Pisano, deberi, a Franc. Maria Cettino, Gaudentii collega aliisque edoctus, huc easdem diserte vindicavit non solum in colloquiis familiaribus, sed in *Scopulis etiam Latinitatis alexandricis*, Immo in *Notis quoque ad Scribonium Largum editis*. v. JOH. MOLLERI Hypomnemata ad Bartholinum descriptis Danorum p. 240 sqq. add. ejusdem Spicilegium Hypomn. p. 18 sqq. Cf. JUGLER *Beiträge zur jurist. Biographie*. T. V. p. 336 sqq.

Allatius.

LEONIS ALLATII Anecdotes in Antiquitatum Etruscarum fragmenta, ab Inghiramus edita. *Parisis* 1640. 4. *Romae* 1642. 12. — Non singulari hoc libro Allatius Inghiramus refellere voluit: est potius operis majoris de libris apocryphis particula, cujus apographum redemptor libri nactus est, eamque auctore inscribit ut videtur, atque mendose satis typis mandavit. Allatius ipse dubia nimis multa coacervavit dum enim omnia fere quae excogitare posse maximi et minimi momenti, commiscuerit, et suae damnum paene intulit. Editioni Romanae subjuncta est *Allatii animadversio in Alphonsi Cesarelli libros et auctores ab eo confictos*.

Cf. BAUMGARTEN l. c. p. 308 — 313.

Qui

rum anonymus quidam, nomine
ADEMICI assumpto, Inghirami
naretur, (in *Lettera sopra libro
E. Allacci, scritta per le Spenti
olto.* In Firenze 1641. 4.) scri-
gulari epigraphe insignitum: BEN-
JNDURKHUS, Slavis, in *Spenti
alti* epistolam pro antiquitatibus
ramiis contra *Leonem Allatum*. Co-
8. Nonnulli ipsum Allatum sub
isto latere arguunt, alii ejus ami-
FERUM, Jesuitam. Cui iterum op-
ptum sequens:

È CURZIO INGHIRAMI *sopra le
tue alle antichità Toscane, diviso in*
In Firenze 1645. 4.

re adeo aevo liber huc pertinens
ndum titulum modo nobis notum:
ecolti dal Sign. Canonico NICOLÒ
I, intorno alle antichità Toscana di Lisci.
rami. In Firenze 1740. 4.

SII KIRCHERI Iter Hetruscum, Kircher.
e cum priscae tum posterae origo,
lescribuntur. *Amstelod.* 1675. fol. —
: quaedam huc pertinentia, licet et
ccesserint. Caeterum cum omnes
ani rari sint, hunc omnium rarissi-
us, quia optimi bibliographi, quos
ut, de eo tacent, titulique vix me-

CI DINI Antiquitatum Hetruriae Dini.
ive de situ Clanarum. *Senogallias*
cum annotationibus FRANC. BAL-
i *Gravii* Thes. antiqq. Ital. T. VIII.
ol. IV. P. I. B P. I.

P. I. — Leve pretium libello statuitur, nec dictio Latina laudatur.

Ejusdem de antiquitatibus Umbrorum, Thufcorumque sede ac imperio, deque Camerio ac Camertibus, a Sylla excisis, Disertatio historica. Accesserunt notae FRANCISCI REGAZETTI. *Venetis* 1704. 4. Et in *Graevii* Thes. l. c. — Paulo majoris hic liber aestimandus: stilus vero subobscurus taedium lectoribus excitat.

Fontanini. JUSTI FONTANINI, *Foroiuliensis* (Archiepiscopi Ancyran in partibus infidelium, Cubicularii Pontificis Rom. Max. Abbatis St. Mariae Aquilensis † 1736.) de antiquitatibus Hortae, coloniae Etruscorum, libri duo. Accedunt Acta vetera, inter quae Decretum sincerum Gelasii I ex insigni codice Vaticano. *Romae* 1708. 4. Cum figg. aen. Et in *Graevii* Thes. antiqq. Ital. T. VIII. Nova editio, libro tertio aucta, geminaque appendice monumentorum ex Codd. potissimum Vaticanis. *Romae* 1723. 4. Cum figg. aen. — Hortae urbis in Etruria vetustissimae antiquitates longa majorum negligentia laceras et disiectas in unum hic congeffit auctor doctissimus. Primo situm ejus ad quadragesimum ab Urbe lapidem prope Tiberis Narisque confluentes, in limite Umbriae notat, originem vero ad remotissima saecula refert, eandemque a Pelasgis Thessalia a Deucalione pulsas conditam, inque memoriam Orthae, oppidi Thessalici, ita nominatam, coniicit. In Hortae fatis recensendis nihil eorum praetermittit auctor, quaecunque accurata indigent explanatione, remque antiquariam juvare possunt. Monumenta, quae supersunt, diligenter sciteque describit. Inscriptionum superstitum sollicitam rationem habet; in illis

illis potissimum haerens, quae Herculem ibi fuisse religiose cultum collegiumque sacerdotum insuper habuisse evincunt, subjecta ideo tabula marmorea, Herculem cum clava et tribus foeminis, Hesperidibus fortasse, referente. In genere enim Herculi summum honorem detulisse Etruscos observat, idque ex parte indubitatum reddit in medium prolatis aliquot numis s. assibus, qui Jani effigiem cum clava Herculea et litteris Etruscis ostendunt. Atque hoc ipsum auctori occasionem porrigit, varias doctorum sententias de lingua veteri Etrusca et primaeva gentis origine excutiendi. Duplicem opinionem de primis Etruscorum incunabulis, quarum altera eos facit e Lydia oriundos et a Tyrrheno, Lydi regis fratre, jam ante bellum Trojanum in Italiam deductos, altera, Dionysii auctoritate subnixi, indigenatus honore eos maectat, ita — praeunte Agucchio in epistola Italica de prisca origine et dominatu Bononienfis urbis — conciliat, quod quidem Tyrrheni s. Lydi aliquam Etruriae partem occupaverint, sed cum reliqua regione indigenas antiquissimos Etruscos expellere non valerent, iisdem demum permixti vixerint. Cujus permixtionis haud obscura sibi offerri indicia persuasus est Fontaninus, tum in consuetudine, annorum epochas a conditis urbibus numerandi, apud Etruscos diu retenta, tum in regiis insignibus, corona aurea, tunica purpurea, cultu Herculis etc. quae omnia Lydos eorum progenitores abunde proderent. Majorem autem ab antiquitatum studiosis initurus gratiam ectypa assium aliquot, Etruscis litteris notatorum, depromit; subinde tamen dolet, universa nationis sapientissimae scripta et sermonem ita interiisse, ut, nec quid numi isti significant,

B 2

neque

neque alia ad historiam pertinentia jam queas divinare. Illud profecto e Livio hauseris, linguam hanc a Latina toto semper coelo diversissimam existisse, Romanosque pueros perinde Etruscis olim litteris erudiri solitos ac aetate ipsius Graecis. Secundum librum totum fere occupat dissertatio de Falconia Proba, cive Hortana, atque ob centonem Virgilianis versibus de Christo compositum inter poëtrias Latinas clara. Sub finem libri urbis Hortensis Episcopos ordine persequitur; ubi haud leves in chronologia admissi errores notantur. Editio operis posterior secundis curis et libro tertio aucta est. Qui liber novus constat capitibus duobus, quorum prius ad Hortanas antiquitates spectat eaque potissimum, quae Noster, Hortam itinere facto, oculis usurpavit, iterum velut oculis legentium subiicit. Tempia in primis, quibus hodierna civitas maxime superbit, describit minime negligens antiquitatis monimenta, ibidem post priorem libri editionem reperta. Alia huc non spectantia silentio praeterimus.

Cf. Acta Erud. a. 1709. p. 1-8. a. 1725. p. 62-67.

Dempsterus.

THOMAE DEMPSTERI a Muresk Scoti Pandectarum in Pisano Lyceo Professoris ordinarii († 1625.) de Etruria regali libri VIII. nunc primum editi curante THOMA COKE, M. Brit. Armig. Tom. I. Florentiae 1723. T. II. ibid. 1726. III. Voll. in fol. Cum tabb. aen. maj. 95, praeter minores passim insertas, et cum tabula geogr. — Opus posthumum, at splendidissimum et ante centum annos jam praelo paratum, sed postea fere inter deperdita numeratum, cujus tomus primus a. 1723, alter a. 1726, ut ex fine libri patet, produit; nam titulus unus tomì secundi a.

1723,

1723, alter 1724 falso praefert. Praemisit editor tomo priori praefationem, in qua non modo de vita Dempsteri nonnihil commentatur, verum etiam catalogum exhibet operum Dempsteri, ab ipso compositum; ex quo patet, eum hoc opus de Etruria regali incitante Camillo Guidio, Equite Volaterrano, et jussu Cosmi II, Magni Ducis Hetruriae, qui opus inter arcana sua servet, magno pretio invitatum conscripisse. Utcunque tandem ad editorem liber pervenerit, certe bona fortuna rei litterariae id accidit. Licet enim Dempsterus ipse omnia, quae de rebus Etruscis reperire potuit, sine ullo judicio corraferit: tamen editione huius compilationis studium antiquitatum Etruscarum magis excitatum atque ex isto tempore felicius cultum est; tabulaeque additae aeneae, de quibus postea, quantivis sunt pretii. Permovit etiam editor virum in re antiquaria exercitatissimum, PHILIPPUM BONAROTAM, ut sub finem tomi posterioris adderet explanationes et conjecturas, in quibus, scriptorum fere testimoniis sepositis, sola monumentorum ipsorum, quorum integritatem vindicat et numerum auget, auctoritate, vel mutua eorundem inter se collatione, multa ad mores Tuscorum spectantia, quae nusquam in antiquis scriptoribus reperire speres e tenebris velut eruta exhibentur. Ut rudem saltem Dempsteriani operis, cuius libri tres priores priore tomo, reliqui posteriore continentur, conspectum demus, libro I de nomine Etruriae, quam negat Hetruriam vocandam, et Tusciae, de incolis ejus olim clavis, Tyrrhenis, Lydis, Pelasgis, Arcadibus, Aboriginibus, aliis, de eorum potentia, soli qualitate, vi, aëre, aquis et thermis, Diis et oraculo Tehyos, lingua, litteris et inscriptionibus (qua

Buonaroti.

occasione editor inseruit tabulas Eugubinas VII, quarum unam tantum Baldius, duas Gruterus, longe quidem ab his aberrantes, edidit, nunc ad archetypum diligentius expressas et ab illis ipsis, qui Eugubinam ecclesiam rexerunt, communicatas), de quadruplici dialecto Etrusci sermonis, Osca, Rhetica, Umbrica et Phalisca, de politia Etruscorum et de gentibus ab iis oriundis agitur. Libro II, in quo principem sibi fuisse suscepti operis curam auctor pronunciat, id agit, ut seriem aliquam — nam continuam vix sperandam putat — regum per bis mille et quingentos annos, quibus jure regio haec provincia usa esset, laboriose erueret, tacentibus fere ob invidiam, ut putat, scriptoribus Latinis, apud quos quingentis paene annis, quibus gloriose Etrusci cum Romanis bellarunt, trium tantum regum Etruscorum fit mentio. Veros igitur reges numerat L, caeteros omnes Annio Viterbiensi aliisque nominatos commentitios vocat. Libro III varia recensentur Etruscorum inventa capitibus XCV, simulque de moribus eorum quaedam annotantur. Libro IV, praemissa Etruriae antiquae et novae tabula, status ejus antiquus CXXII capitibus explicatur, locaque omnia antiquis memorata, quorum pars magna non amplius superest, illustrantur. Sigillatim vero Libro V. de urbibus, quae et olim florere et nunc florent, ita agit auctor, ut primum de origine et conditoribus, de rebus porro praeclare gestis, de viris, scriptis aut bello claris, de sanctis eorumque festis solennibus, de Pontificibus et Cardinalibus, Praefulis item eorumque successione differat. Hic igitur de Pisis, Volaterris, Luca, Arretio, Cortona, Perusia, Pistorio, Senis, Florentia et Aquila, quae hodie Aquapendente. His Libro VI.

eae

cae adduntur urbes quae post inclinationem Romani Imp. excitatae ac civitatum jure donatae sunt, simili, ut illae, ratione descriptae. In recensendis cuiusque urbis civibus eruditus auctor paulo nimis parvus videtur, et raro singulare quid, praeter nomen, de quoquam affert. Denique Libro VII. de familia Medicea ejusque origine ac viris illustribus commentatur. — *Bonarrotas* appendix praeter alia multa suppeditat criteria, quibus monumenta Etrusca ab aliis dignosci queant. Ita notat, Etruscos diis suis insignia quaedam addere suevisse, quae pro sacris augustisque habuerint, ut alas, faces, inaures quoque, armillas, torques, et similem ornatum muliebrem, et licet iisdem homines uterentur, simulacra tamen hominum mulierumque honestiorum absque is ornamentis effinxisse. Frequenter porro litterae Etruscae in anaglyphis, statuis aliisque monumentis, etiam in simbrili vestium, inscriptae deprehenduntur; unde facile iudices, ipsa etiam monumenta Etrusca esse. Saepius etiam varii iique vivi colores figuris inducti ab Etruscis observantur, ut mireris, eorum post bis mille et amplius annos adhuc indicium exstare. Quomodo ex amictu militum aliisque signis, quae ad rem militarem spectant, monumenta Etrusca dignosci possint, scite demonstrat auctor. Totam etiam rem vestiariam ejus gentis virorum et mulierum exponit. Porro agit de nuptiis et conviviiis, de artibus ad graphicen spectantibus, de moneta, in qua saepe spectatur Janus bifrons, in eo a Romano diversus, quod imberbis et pileo tectus; de lingua Etrusca, quam nostra tentatam ab eruditis putat Noster, quam alphabetum aliquod ipse subministrat, notat etiam, Etruscos ut plurimum a dextra in

laevam scripsisse; de locis item, in quibus inscriptiones visuntur, de septem tabulis Etruscis, Eugubii a. 1444 sub terra repertis, Nostro quidem suspectis, quarum duae Venetias pervenerunt; tandemque de Etruscis ab Aegyptiis oriundis conjecturam proponit, et doctos ad indagandam accuratius linguam illam sollicitat atque instruit. Nec irrita fuit Bonarotae opera et adhortatio. Concitavit enim eo agmen sat amplum virorum doctorum, qui studio isti sese dediderunt, vel indice subsequenti docente.

Cf. Acta Erud. a. 1728. p. 145-148.

(BAUMGARTENII) *Nachr. von einer Hall. Bibl.*
T. VIII. p. 314-330.

Maffei. SCIPIONIS MAFFEI *Ragionamento sopra gli Italiani, in cui si scuopre l'origine degli Etruschi e de' Latini*; in ejusdem *Istoria dipl.* (Mantua 1727. 4.) p. 199 sqq. *Latine* hac epigraphe: *Scip. Maffei Origines Etruscae et Latinae: sive de prisca ac primis, ante urbem conditam, Italiae incolis, Commentatio; qua, quae ad utriusque gentis, tum Etruscorum, tum Latinorum, initia et linguam pertinent, curiose investigantur. Ex Italico sermone in Latinum convertit JOAN. GEORGIUS LOTTERUS, Augustanus. Lips. 1731. 4. Cum II figg. aen. —* Quum eruditorum sententiae de tabularum Eugubinarum duplici lingua duplicique scribendi charactere, quo exaratae manifesto conspiciuntur, in diversa admodum discedant; voluit et ipse Maffei doctissimus suam sententiam, qua Etruscum unum, alterum vero Latinum priscum sive Pelasgicum esse statuit, intelligentium judicio exponere. Illam vero ut melius stabiliret, altius ipsi, et recte quidem, repetenda visa fuit de utriusque gentis huius initilis et linguae disquisitio. Postquam igitur capite II demonstrasset,

Et, Etruriae nomen antiquissimis temporibus univ-
ersae fere, qua patet hodie, Italiae commune
fuisse; sequenti III maximae Tuscorum potentiae,
qua praeiis temporibus inclaruerunt, argumenta
plurima profert, verbisque de remotissima eorun-
dem antiquitate factis, antiquos, qui de illis ma-
gno numero! exposuerunt, hodie vero ad unum
omnes deperditi sunt, auctores recenset; a barba-
rorum denique ignominiosa appellatione, qua tum
Graeci ipsos tum Romani plurimum dehonestau-
runt, operose eos vindicat. Et cum summa
quidem hoc Etruscorum injuria factum fuisse,
abunde comprobant, quae affert auctor de eorun-
dem in litteras studio, arte militari, plurimarum
rerum inventione, quas, sicut etiam religiosos ritus
haud paucos, itemque varia ludorum specta-
culorumque genera, ita quidem utrique postea
adoptarunt, ut non pueret illos magistros his in
rebus agnoscere, quos barbaros iniquius iidem
censuissent. His fundamenti quasi loco praestru-
ctis, fontes porro Cap. V. usque ad XII. aperit
Maffei, indagandis populi hujus originibus om-
nium commodissimos. Quo in argumento ex-
plicando multum eruditionis, sana vero arte criti-
ca destitutae, impensum. Somniat enim auctor,
Etruscorum originem a Canaanitis derivandam
esse, et quae sunt hujus generis alia. Alteram
disquisitionis partem Origines Latinae absolvunt
capitibus quinque. Ex illustri Herodoti quodam
loco, minus recte antea intellecto, evincere stu-
det, Pelasgos, antiquissimam gentem, ab Etru-
scis omnino distinctam, tractum illum Eugubinum
inhabitasse, unde nomen haesit illis tabulis. Hoc
lco demonstrat, Pelasgos illos eodem plane
cum Latinis, quod postremum nomen a La-
tino quodam suo rege insecutis demum tempori-

bus acceperint, Romanorum tandem potentia aetate mirificis incrementis, Romani nuncupati, characterem etiam Pelasgicum eundem esse cur Latino veteri, a Graeco plane diversum. Hoc confirmandis profert numorum aliquot exquisitissima exempla, nondum antea vulgata, quos praecudi curarunt civitates Italiae quaedam vetere pridem ante, quam Romanis illas parere oportuisset. Interpres Latinus in fine, *Austarii* tituli. Caput IV. Libri I. Historiae diplomaticae Massilianae, quod antegressae commentationis quae fundamentum auctor voluerit.

Cf. Acta Erud. a. 1731. p. 276 - 282.

Mariani.

FRANCISCI MARIANI *Viterbiensis, Vaticanas Basilicae Benefic. et Bibliothecae scriptoris Graeci*, de Etruria metropoli, quae *Thurruhenia*, *Turruhenia*, *Tuscania*, atque etiam *Beterbon* dicta est in varios auctores castigationes. Additur de Episcopis *Viterbiensibus* *Parergon*. *Romae* 1728. 4. Cum II tabb. aen. — Caput hujus libri primum incipit ab indicandis erroribus operis *Dempsteriani* de Etruria regali, illoque primo, quod, cum hunc titulum operi fecerit, neque, utrum regem habuisset, satis expenderit, neque, si habuerit, sedes eorum definierit. Capitis II argumentum est Etruriae originem, a multis tentatam, male Graecis petitam, ab Hebraeis fluxisse. Inde auctori varia somnia enata, quae et caput sequentia occupant. Cap. IV significationes Etruriae atque *Thurruheniae* (ita enim, non *Tyrrhenia*, scribendum esse, opinatur auctor, quia *Affur* s. *Athens* ortum dederit *Turruhenis*) distinguit, et totam Italiam hoc nomine venisse ostendere studet, tum provinciam a Tiberi ad Macram; ac demum civitatem *Viterbiensem*. In specialissima Etruriae significatione.

ficatione, cum de ea praesertim lis sit, maxime upatur auctor cum hoc ipso capite, tum pro-
is. Cap. VII vicatim habitatam Etruriae re-
nem ostendit. Quatuor oppida et quindecim
pulos ibi fuisse, affirmat, eosque singulos re-
fert. Cap. VIII. de Avernis locis in Etruria
: Speciatim de Vadimonis lacu agit Cap. IX,
que patriae suae asserit. Cap. X. impendit
tor, ut ostendat, Thermas Caias esse apud Ti-
um III, 5, 3, ubi vulgatum est Bajas, intelli-
gitem aquas, quae vocantur *delle Donne*. (sed
; quae *Heynius* ad h. l. monuit p. 162. ubi Ma-
um nostrum; hominem parum accurate do-
n appellat; qui etiam, quae Cap. XI super Stra-
is loco quodam docentur, irrita reddidit). Se-
xibus capitibus alia veterum loca, in quibus
nuriae et in primis Volaterrae aliarumque ur-
um sit mentio, percensentur auctoris more i. e.
: arte critica. Cap. XXVI Cybeles apud Etru-
s cultum ex statuis et monumentis, nuper ex-
is, ostendit. Appendicis argumentum potissi-
m eo redit, ut demonstrat auctor, contra Epi-
is, quae proferuntur, Pontificum Innocentii
et Leonis IV, ante Coelestinum III Pont. civi-
s nomen habuisse Viterbum et regum, impera-
um ac pontificum sedem exstitisse; quod Tu-
lanenses sibi praerogativam hic vindicent, inde
, quod temporum injuria Viterbo migrare co-
, Tuscanellum, quae colonia illius esset, se
tulerint, diuque habitarent. Claudis librum
s Episcoporum Tuscanensium s. Viterbiensium.

E Acta Erud. a. 1731. p. 382 - 389.

Lettre de PHILAETHE (i. e. LOUIS BOUR- Philaethe
et, Physices ac Math. Profess. Gymnasii Neo- f. Bour-
nensis † 1742.) à *Mr. le Marquis Scipion Maffei* à guet.
Vero

Verons sur deux prétendues Inscriptions Etru
in Bibliothecae Italicae (à Geneve 1728.) p. 1
204. Facit ad explicandas tabulas Eugu
Eodem spectant

Ejusdem *Litanies Pelasges, des anciens Ha*
de l'Italie; ibid. T. XIV. p. 1 — 52. Digna
fecto lectu sunt, quae auctor acute disputat,
passim ingenio nimis indulgeat.

Olivieri. ANNIBALE degli Abati OLIVIERI, *Gen*
mo Pesarese, Spiegazione di alcuni Monumenti
antichi Pelasgi, trasportata dal Francese, con
 Osservazioni sopra i medesimi. Pesaro 1735. 4
in Dissertazioni dell' Acad. Etrusca di Cortona (1
1738. 4.) T. II. p. 1 sqq. — Sunt duae E
gueti dissertationes modo commemoratae,
annotationibus doctis Olivieri.

Bourguet. LUD. BOURGUET *Lettre sur l'Alphabet E*
que, avec deux autres de JEAN BOUHIER
JEAN LE CLERC sur le même sujet; in Bibl.
que T. XVIII. p. 1 — 85. Italicae in Sage
Dissertazioni dell' Acad. Etrusca di Cortona (1
1735. 4.) T. I. p. 1 — 23. — Auctor con
dit, alphabetum Etruscum haud differre ab al
beto Pelasgorum, quemadmodum hoc cum C
alphabeto fere conspiret. Porro ostendit, al
betum Samaritanum et Ebraeum ratione ori
esse idem. Hisce subjunxit quatuor alia alph
ta, ad ordinem Ebraei conformata, ut affinita
clarius eluceret. Etruscum insinit monim
Etruscorum certissimis.

Cf. Acta Erud. a. 1741. p. 511 sqq. ubi etiam
 spiciuntur Bourgueti alphabeta, aeri incisa.

Suke. CHRIST. GERH. SUKE *Commentatio de*
centissimis conatibus, monumenta Hetrusca ex
candi. Lips. 1737. 4.

GIACINTO VINCIOLI *Lettera a Fil. Venuti*, Vincioli.
sopra alcune antichità Etrusche, scritta 1737; in
Raccolta d'Opuscoli scientifici. filolog. Tom. XVI.
p. 329 — 339.

CAROLO SILVESTRI *Ragionamento sopra un* Silvestri.
quadro di tutto con caratteri ignoti; ibid. p. 341 — 366

ANTONII FRANCISCI GORII (*Publ. Prof.*
Histor. Florent. † 1757.) *Museum Etruscum*, ex Gori.
habens insignia veterum Etruscorum monumenta,
aeneis tabulis CC, nunc primum edita et illustrata
observationibus. Volumen I et II. *Florentiae*
1737. Vol. III, cui accedunt JOH. BAPTISTAE
PASSERII, ICu Pisauriensis, *Dissertationes VI*,
quas subjunctus elenchus declarat, nunc primum Passeri.
editae: ibid. 1743. fol. — Quum a. 1726. Volaterris complura Tuscorum veterum sepulchra subterranea inventa cum urnis, anaglypho opere sculptris, essent, ejusque rei fama ad Gorium esset perlata, eo se ipse contulit, et, adhibito pictore Volaterrano, *Dominico Tempesio*, urnas omnes opere anaglypho et emblemate insignes, accurate delineavit. Postea aliae Volaterris urnae Etruscae inventae sunt, quarum delineationes ad Gorium pervenire; atque his rebus ita est illius incensa cupiditas, ut omnem Etruriam comite pictore et chalcographo peragrandam susciiperet, et, quicquid ad res Etruscas veteres pertineret, neque vulgatum iam esset, studiose colligeret. Ex eo itinere redux capit consilium edendarum antiquitatum Etruriae, si antea Florentina Musea perlustrasset. Quod cum fecisset, et ita magnum hujus generis rerum numerum collegisset, exsequi consilium, de quo diximus, coepit. Ut volebat opera consilioque *Philippi Ronarotii*: sed, OR. is a. 1733. mortuus esset, contulit se ad *Lud. Burgetium*, cujus nos iam meminimus, et ab eo

eo multarum inscriptionum interpretationes accipit. Caeterum, cum a. 1735. prodromum huius operis edidisset, et hac ratione de consilio videti innotuisset, multae sunt undique ad ipsam Etruscae reliquiae missae, in primis ex thesauro Vaticano. Ex omni hac copia delegit Gorius quae ducentis tabulis amborum priorum voluminum exhibentur. In Volumine primo potissimum tabulae Eugubinae illustrantur. Volumine secundo omnes tabulae Dempsteriani operis continentur, et multis locis fusius explicantur. Neque enim omnia a Bonarotio praestita sunt, et multum adhuc accuratius explicanda etiam post Gorium restabant. In alphabeto Etrusco eruendo multum operis Gorius posuit. Monumenta ipsa in quatuor classes descripta sunt. Prima continet CXI tabulas, quibus simulacra deorum sistuntur. Praemittitur dissertatio de Tyrrhenorum origine, et Italiam adventu et idololatria. Singulae autem tabulae deorumque simulacra observationibus et praeclaris auctoribus illustrantur. Classi secundae praeponitur dissertatio de mythologia Etruscorum: ipsa autem XL tabulas complectitur, quibus variae et Graecis quoque auctoribus notae fabulae traduntur. In tertiam classem coniecta sunt monumenta XXVII, quae sacra Etruscorum praefereunt. Dissertatio de Thyiologia Etruscorum est praefixa. In quartam classem redactae sunt reliquiae ad mores Etruscorum publicos illustrandos pertinentes. Hic foedera exhibentur, triumphus, ludus, nuptiae, et multa vasorum genera, quae omnia cum suis dissertationibus, tum communibus aliqua de moribus Etruscorum praeclaris, explicantur. In quinta classe quinque tantum tabulae conspiciuntur, quarum in tres priores monetae Etruscae descriptae sunt, in reliquias duas autem gemmae

caelatae. Huic praefixa est de prisca Etruscorum scriptura dissertatio, quae etiam de artibus et inventis Etruscorum exponit. In volumine tertio proferuntur fere majoris et dignitatis et antiquitatis documenta, quae Gorius aeri in centum tabulis incidenda curavit. Volumen ipsum in duas partes divisum est, quarum prior Gorianas sistit dissertationes, posterior, Passerianas. Prima diff. in prior parte est Gorii de Etruscorum antiquis publicis aedificiis; II de Etr. antiquis privatis aedificiis. In praefatione hujus diff. G. comprobatur, Etruscos Aegyptiorum imitatores etiam in sepulchris fuisse. Has diff. excipiunt Passerii de Etruscorum sepulchris observationes, quibus Perusinum, Iguvinum et Tarquinienense sepulchrum, adhuc obvium, illustratur, quod negotium Passerio, architecturae gnaro et antiquitatis scientissimo, praeclare successit. Diff. III Goriana explicantur sepulchrorum Etr. ornamenta, quorum magna vis aere expressa copioseque illustrata. Pars II complectitur dissertationes Passerianas. Prima est de genio domestico, ejus muneribus, expiatione, cultu et simularum. Altera diff. inscribitur: Acheronticus s. de sepulchrali. Describuntur, praeter multa alia, columellae quaedam, litteris exaratae Etruscis, in pinis autem ara quaedam sepulchralis. Explicatur etiam modus, quo divinitas a diis tradi sit credita et ab hominibus impetrari. Diff. III est de Etruscorum funere. Observat auctor in hac parte multa, ab aliis ita non animadversa, uti de ratione excipiendi ore spiritum morientis, cur in funere crines evellerint etc. Ex urnis Etr. agit Diff. IV, de antiqua Velciorum Etruscorum familia Perusina; V de architectura Etr. urnarum aliquot sepulchralium earumque emblematis. Dissertationis hujus corollarium

larium est de Rege Nemorensi, uti dicebatur Dianae Tauricae sacerdos, cujus imago saepe in urnis et gemmis Etr. apparet. Ultima diff. est de antiquis tegulis sepulchralibus Etrusco-Latinis. Magni pretii haec monumenta sunt quod ex his Etruscae et linguae et scripturae in Latinam migrantis et dilabentis, vestigia non obscura, sed expressa, adfunt, cujus rei rara admodum sunt exempla.

Cf. Nova Acta Erud. a. 1739. p. 1 - 8. a. 1747 p. 433 - 446.

(BAUMGARTENII) *Nachrichten von einer Hall. Bibl.* T. VIII. p. 438 - 457.

Swinton.

JOH. SWINTONI, *A. M. Soc. Coll. Wadh.* et *R. S. S.* de lingua Etruriae regalis vernacula dissertatio. *Oxonii* 1738. 4 maj. — Anglus doctissimus sententias eruditorum de Etruriae colonis, quos alii a Pelasgis, alii ab Aegyptiis Phoenicibus, convenientia linguae cultusque deorum moti, arcessunt, conciliare studet, Lydosque et Pelasgos unam eandemque nationem esse statuit Bonarota eos ab Aegyptiis, Phoenicibus nemp̄ illis, qui, ex Aegypto pulsi, duce Inacho, Cecrope, Cadmo, in Graeciam colonias duxerunt, derivat, qui postea per Etruriam disseminati, homines, quod Aegyptii abominabantur, immolabant Pelasgos Graeciam omnem atque Etruriam implevisse incolis, iisque Cablicam religionem cum Phoenicibus et Lydis communem fuisse, veterum historicorum fide compertum est. Neque minus nomina locorum in Canaitide, allaque Phoenicia in linguam Etruscā recepta, morumque, utriusque gentis perpetuus consensus, Etruriam Phoenicios incoluisse ostendunt. Porro Phoenicū sermo s. Cananaeus tam similis Hebraeo deprehenditur.

henditur, ut unus fere videatur. Pergit deinde auctor ad Etruscorum linguam, ejusque indolem optime cum Hebraea convenire, declarat.

Contra Swintoni sententias dubia minime contemnenda movit quidam J. G. W. qui est J O H. GEORGIUS WACHTER, in Actis Eruditorum Wachter. 2 1744. p. 395 — 398.

SWINTONUS postea duas alias dissertationes Swinton. huc pertinentes in lucem edidit, alteram de primigenio Etruscorum alphabeto (*Oxon.* 1746. 4.) alteram de priscis Romanorum litteris (ibid. eod. 4.) In posteriore demonstrat auctor, Romanos et Latinos etiam diu post a. 245 post U. C. litteris Etruscis usos fuisse, tabulasque Eugubinas, quibus GORIUS aliique Itali nimiam antiquitatem affingunt, recentioris esse aetatis.

SCIP. MAFFEI *della Nazione Etrusca e degli* Maffei. *Itali primitivi Trattato*, in IV. libri diviso; in *Osservazioni letterarie* (Veronae 1739. 8.) T. IV. p. 1 sqq. T. V. p. 255 sqq. T. VI. p. 1 sqq. — Meliora de litteris Etruscis docet auctor in hoc libro, quam in priore. Varia affert contra GORII sententiam, qua antiquitates Etruscae et Graecae vinculo quodam contineantur.

JOH. BAPTISTAE PASSERII *Lettere Ronca-* Passeri. *güese*, insertae collectioni, quae inscribitur: *Raccolta d'Opuscoli scientifici e filologici* T. XXII. XXIII. XXVI. XXVII. (*Venet.* 1740 sqq.) Vehementer laudantur hae epistolae, in quibus de tabulis Eugubinis de alphabeto Etrusco, et de aliis antiquitatibus docte disputatur.

ANT. FRANC. GORI *Risposta al Sign. Mar-* Gori. *quisi Maffei, Autore delle Osservazioni letterarie pubblicate in Verona, nel IV Tomo.* Firenze 1739 8. Eiusdem *Difesa dell' alfabeto degli antichi Toscani* pubblicato nel 1737, disapprovato dall' ill. Sign. *Bell. list. Vol. IV. P. I. C Mar-*

Marchese Scip. Maffei, nel Tomo V delle sue Osservazioni letterarie. Firenze 1742. 8. Cum aen. — Auctor tradit historiam studii antiquitum Etruscarum, atque defensionem alphabeti Etrusci, a Gorio e variis monumentis eruti, siueque oppugnationem alphabeti Maffei. Infertur historia tabularum Eugubinarum earumque lucidationum copiosa.

Cf. BAUMGARTEN l. c. p. 457 sqq. Götting. a. 1744. p. 545 - 548.

Esame etc. *Esame della controversia letteraria, che passa tra il Signor Marchese Scip. Maffei e il Signor Dottor Fr. Gori, in proposito del Museo Etrusco; in Censura scolastica e filologica. T. XXI. p. 261 — 385. T. XXXV. p. 49 — 100.*

Olivieri. ANNIBALE degl' Abati OLIVIERI *Dissertazione sopra due medaglie Sannitiche; in Dissertazioni dell' Acad. Etrusca di Cortona T. II. p. 49 — 72; et in Raccolta d'Opuscoli scientifici e filologici. T. XVII. p. 289 sqq. — Litterae insunt numis istis Etruscae certe admodum antiquae.*

Cf. Acta Erud. a. 1747. p. 111 sqq.

Ejusdem Dissertazione sopra alcune medaglie Sannitiche; in Dissertazioni dell' Acad. Etr. di Cortona T. IV. p. 133 sqq.

Guazzesi. LAURENTII GUAZZESI, *Areentino, Dissertazione sopra una Iscrizione Etrusca; ibid. p. 73 — 77; auctius in Raccolta d'Opuscoli. T. XIX. p. 78 sqq.*

Foggini. PETRI FRANC. FOGGINI, *Fiorentino, Dissertazione sopra una patera Etrusca; in Dissertazioni dell' Acad. Etr. di Cort. T. II. p. 93 — 106.*

Bocchi. OCTAVII BOCCHI *Dissertazione sopra un antico Teatro creduto Etrusco; ibid. Tom. I. p. 67 — 88.*

Lettere Gualfondiane del Signor GIUS. CLE- Bini,
 MENTE BINI, *Sacerdote Fiorentino* († 1759.) *so-*
ra qualche parte dell' antichità Etrusca, all' illustris-
imo Signor Draks, Cavaliere Inglese. In Firenze
 1744. 12. Et in *Novelle letterarie di Firenze* a.
 1744 et 1745. — Epistolae hae Valfundianae
 XI nomen duxerunt ab auctoris fundo, *Gualfon-*
is dicto. In quibus ille demonstrare studet, pri-
 mam Etruscorum linguam fuisse idioma vetustissimi
 sermonis Latini; nomina propria superstitem ejus-
 dem linguae monumentorum multo aptius e Lat-
 inis, quam ex Graecis vel Hebraicis derivari posse.
 In occasione prima tabula Eugubina, quam
 Gorguetus *Litanziam Pelasgicam*, Gorius vero
omen orthium lamentabile inscripsit et explicuit,
 sua ratione, abistis prorsus aberrante, vertitur at-
 que illustratur. Sunt, qui JOHANNEM LA-
 MIUM, Bini amicum, verum hujus libri aucto-
 rem dicant.

CL. (BAUNGARTENII) *Nachrichten von einer*
Hall. Bibl. T. VIII. p. 466 sqq.

MAZZUCHELLI *Scrittori d'Italia*; Vol. II. P. II.
 p. 1246.

ANT. FRANC. GORII Musci GUARNACCII Gori,
 antiqua monumenta Etrusca, eruta e Volaterra-
 nis Hypogeis, nunc primum in lucem edita et
 illustrata observationibus. *Florent.* 1744. fol.
 cum figg. aen. — Monumenta insunt antiquita-
 tis indubia, ex hypogeis Volaterranis eruta, qui-
 bus Etruscorum historia, religio moresque mirum
 in modum illustrantur. ●

JOH. BAPT. PASSERII *Dissertazione alcuni* Passeri,
monumenti Etrusci, del Museo Corazzi; con fig. in
Uzoru della Società Colombaria Fiorentina. (Fi-
 C 2 ren-

renze 1747. 4.) Vol. I. p. 3 — 41. Editor hujus collectionis erat Gorius.

Cf. *Zuverläss. Nachr. von dem Zustande der Wiss.* P. CXXII. p. 118 sqq.

Ejusdem Dissertatio de numis Etruscis Paestinorum; in *Symbolis litterariis* (a Gorio editis) T. I. p. 1 — 35. (Florent. 1748. 8 maj.) — Tres sunt numi, eleganter in aes incisi, de quibus auctor sententiam fert suam. Explicat eorum insignia, et de urbis Paestanae nomine et origine erudite disputat. Peculiarem operam in explicando primo numo, qui altera facie juvenile caput, passis ex omni parte et fluentibus capillis, altera autem parum eleganter expressum animal, referre collocat, eumque etiam ad Paestanos pertinere evincit.

Ejusdem Dissertatio de Hellenismo Etruscorum *ibid.* p. 35 — 77. — In hoc libello Passerius ostendere conatur, quam arcta intercedat lingua Etruscae cum Graecorum antiqua lingua affinitas, ambas autem cum unius matris filias esse docuit multa, demonstrat, ex ipsis Graecae linguae fontibus posse hauriri, quae praeclare facerent ad intelligenda Etruscorum monimenta, quae ut explicentur, fieri posse, multi, a Gorio et Passerio diffidentes, negarunt. His quaedam adjecit Gorius monimenta antiqua Etrusca, quae tamen indicat magis, quam explicat.

Coltellini. LUDOVICI COLTELLINI (Doctoris) *Ragionamento sopra quattro superbi Bronzi antichi, ed una Statuetta puerile. Inscrizioni Etrusche; in Raccolta d'Opusc. scient. e filol.* Tom. XXXIX p. 207 — 286.

Ejusdem *Due Ragionamenti sopra quattro superbi Bronzi antichi, e due in specie, un creduto Candelabr*

*libro ciols, ed una Statuetta puerile, con Istruzioni Etrusche molto particolari, trovati di fresco nei Con-
torni di detta Città. Edizione arricchita di Tavole in
Rome etc. In Venezia 1750. 8 mai. Cum figg.
aen. — Auctor maxime in eo est, ut inscription-
es Etruscas, quas monimenta ista prae se ferunt,
explicet, Passeriumque dissentientem confutet.*

*Storia antiquaria Etrusca del principio e del Pro-
gresso fatto fin ora nello studio sopra l'Antichità Etru-
ska. Firenze 1749. . . .* Storia anti-
quaria etc.

*Museum Cortonense, in quo vetera monu-
menta complectuntur, anaglypha, toreumata,
gemmae insculptae insculptaeque, quae in Acade-
mia Etrusca, ceterisque nobilium virorum domi-
bus adservantur; in plurimis tabulis aeneis distri-
buitur, atque a FRANCISCO VALESIO Roma-
no, ANTONIO FRANCISCO GORIO, Florenti-
no, et RODULPHINO VENUTI, Cortonense,
notis illustratum. Romae 1750. fol. Cum
XXXV. figg. aen. — In praefatione operis,
summo fere splendore superbientis, peccatis vero
grammaticis mendisque typographicis scatentis,
antiquitates Cortonae, urbis vetustissimae, expo-
nuntur. Opus ipsum sistit descriptionem moni-
mentorum Cortonensium, magnam partem Etru-
scorum, tabulis aeneis expressorum, v. c. sepulcri
etrusci, simulacri Bacchi Etrusci, Veneris, alio-
rumque deorum dearumve, militum porro, hi-
rionum, aruspicum, paterarum, urnarum, lu-
ernarum. Quae omnia editoribus occasionem,
e variis antiquitatum capitibus differendi, largiter
habent.*

*Museum
Corton.*

*Cl. BAUMGARTENII Nachr. von merkwürd. Bü-
chern. T. V. p. 236 sqq.*

Novi Acta Erud. a. 1755. p. 222 - 233.

Geschichte
etc.

Die Geschichte der Etrusker in drey Abschnitten in Sammlung von Erläuterungsschriften zur allg. Weltgeschichte. (Hal. 1750. 4.) T. III. p. 41^b - 180^b. — Haec Etruriae geographia atque Etruscorum historia, copiose satis doctèque scripta, inserta editioni secundae Historiae universalis Anglikae compositae, (P. XVI. p. 1 — 130.) loco vero indicato Theotisce reddita et a Baumgartenio annotationibus et castigationibus instructa. Secti prima sistit descriptionem Etruriae; secunda vetustatem, regiminis formam, leges, cultum religiosum, linguam et eruditionem Etruscorum; tertio eorundem historiam usque ad expugnationem Etruriae per Romanos. Swintonus hanc historiam composuisse videtur.

Nuova
trasfig. etc.

Nuova Trasfigurazione delle Lettere Etrusche S. I. (Venet.) 1751. 4. — Auctor anonymus litteras Etruskas originis Gothicae fuisse somniat.

Georgi.

ANTONII GEORGI *Dissertationes academicae sopra un monumento Etrusco, ritrovato negli antici suburbani di Volterra Panno* 1746. In Firenze 1752. 4. Cum figg. aen. Auctor imagines, in monumento isto exhibitas, docte illustrat.

de Caylus.

Recueil d'Antiquités Egyptiennes, Etrusques Grecques et Romaines. à Paris 1752 — 1767. VII. Voll. in 4. Cum permultis figg. aen. — Auctorem et editorem operis splendidissimi esse Ceterum DE CAYLUS, satis notum. Praefixa ejus effigies elogiumque tomo ultimo, quem quidem ipse scripsit atque perfecit, morte vero extinctus aliis edendum reliquit. Multa omnibus tomis insunt monumenta Etrusca, quae auctor merito suo i. e. docte aeque ac eleganter descripsit atque illustravit. Quam vero in monumentis antiquis vulgandis rationem secutus sit Caylusius, non sunt omnes. Neque enim ille, ex Aegyptia Etruriam

linuscae, Graecae Romanaeque antiquitatis reli-
quis aliquam lucem populorum istorum scriptori-
bus accendere, aut, quod multi alii fecerunt, ritus, mores, historiam illustrare voluit, quanquam ne hos plane neglexit, sed artificum potius ingenia et manus spectavit. Hinc non solum historiam artium, quae operum exquisita pulchritudine censentur, ita studuit tradere, ut diversorum populorum rationem, immo, quam temporis successu eodem in populo protulit, rationis varietatem explicaret, incrementa artium et progressus ostenderet, sed etiam ingenium et consilium artificis demonstravit, omnemque hanc scientiam ad usum et perfectionem artium contulit, ad informandam in animis nostrorum hominum pulchritudinis speciem illiusque sensum cum acuendum, tum alendum. Id quod etiam in vasculis Etruscorum elegantibus proferendis et illustrandis mascole praestitit.

Cf. Relations de livres novis Fasc. VIII. p. 474-503: ubi tomus primus recensetur. De ultimo refert Gotzins in Actis litterariis Vol. V. p. 1 - 19.

JOSEPHI MARIAE RICCOBALDI DEL DAVA Riccobaldi.

Dissertazione Istorico-Etrusca sopra l'origine, antico stato, lingua e caratteri dell'Etrusca nazione, e sopra l'origine, e primo, e posteriore stato della Città di Volterra etc. Con un' Appendice sopra i Sepolcristi, e Musei quindici raccolti di essa Città. Firenze 1758. 4. — Sex insunt dissertationes, quarum prima inquit in originem, statum, linguam atque litteras Etruscorum. Linguae originem ex Orientis partibus derivat, eamque esse Phoeniciam, Helvius conterminam dicit. Diss. II. agit de origine et statu urbis Volterrae. Tertia, de ejus magistratibus et episcopis tempore recentiore.

Quarta et quinta de reliqua ejus historia. Se-
fuit descriptionem monumentorum quorundam
antiquorum. Appendicis argumentum docet
bri inscriptio.

Manni. DOMINICI MARIAE MANNI *Diff. dell' a-
chità oltre ogni credere delle Lettere Greche in Fire-
nzenze* 1762; 4.

Mazzocchi. ALESSIO SIMMACO MAZZOCCHI *Disse-
rtazione sopra l'origine de' Tirreni*. . . . 4.

Guarnacci: MARIO GUARNACCI *Origini Italiane*
Vid. paullo ante cap. I. . . .
*Collection of Etruscan, Grecian and Ro-
man Antiquities from the Cabinet of the Hon. WILLIAM
HAMILTON, his Britannick Majesty's Envoy
extraordinary at the Court of Naples.* Cum ver-
nè Francogallica ex adverso posita, hac intercrip-
te: *Antiquités Etrusques et Romaines, tirées du
Cabinet de Mr. Hamilton etc.* Vol. I et II. Nea-
poli 1766 Vol. III et IV. Florent. 1767 *). in fol.
perial. — Editor operis sumtuosissimi est Eques

d'Hancarville. PETRUS HANCARVILLIUS, antiquitatum so-
lertissimus. Ex Museis Hamiltoni pos-
sidentum, Magni Ducis Florentini, Pontificio in-
stituto asservato, atque e tribus collectionibus
vatis Neapolitanis, ille delegit antiquitatis reliquias
pulcherrimas vel memorabiles, easque tabulis
aeneis affabre incidi curavit. Singulis voluminibus
CXXX tabulae adjunctae sunt. Primum nil aliud
nisi vasa Etrusca, sistit; cum praefatione, in
finem operis, maxime in gratiam artificum elabo-
rati, declarat. Sequuntur dissertationes quaedam
non adeo reconditam eruditionem spirantes.
Primum agitur de origine Etruscorum, eorum

*) Licet volumina duo posteriora annum 1767. praefereant, publicae tamen luci a. 1775. demum traductae sunt.

inde de eorum historia moribusque;
eorum architectura, quo in argumento
versatissimus; postea de veterum pictu-
ra argumentum in volumine secundo
nr. Reliqua volumina antiquitatibus
Romanis dicata sunt. Tertium prae-
bet dissertationem de re veterum statua-
rum denique historiam continuatam utri-
usque.

PRIVUS in *Götting. gel. Anz.* a. 1768. p. 754.
a. 1770. p. 1025-1036.

in *Magazin der Ration. Litteratur.* T. I.
a. 1771. T. II. p. 103-139. T. III. p. 101-124.

BAPTISTAE PASSERI, *Pisanensis*, Passer-
gabini, in Thomae Dempsteri libros de
regali Paralipomena. *Lucas* 1767. fol.
III. tab. aen. — Praemittitur operi prae-
lo, cuius Auctor omnes Italos in recte
da re Etrusca superat, *Prodromus*, quem
Thesaurus, quo continetur introductio in
res Etruscas sive complexus omnium au-
tentiarum et observationum in opere
constitutarum super Etruscorum operibus
a. Passerius, vel titulo innuente, tabu-
lis operi Dempsteriano subiectas, passim
otio et Gorio explicatas, commentario
in quo saepe a duumviris hisce discedit,
t. Haud facile conjecturis indulget, sed
sua opera, quorum multo maiorem co-
gnam unquam quis alius, oculis usurpavit
que tractavit, inter se comparat, eaque
plura feliciter explicat. Res Etruscorum
in primis multum lucis inde accepit.
est dissertatio de re numaria Etruscorum,
lari ingenii acumine atque doctrina cla-

borata. Sequitur alia dissertatio de nominibus praenominibus, cognominibus et metronymis Etruscorum. Operi universo coronis imposito doctissima disquisitione et explicatione tabularum Eugubinarum.

Cf. Götting. gel. Anzeig. a. 1770. p. 113 - 118.

*Ejusdem Picturae Etruscorum in vasculis, nunc primum in unum collectae, explicationibus et dissertationibus illustratae. Vol. I, tabulas C continens, aeri insculptas. Romae 1767. — Vol. I tabulas C continens aeri insculptas. ibid. 1770. — Vol. III, totidem tabb. ibid. 1775. fol. major. — Praefert hoc opus magnificam speciem; chartae ostentat pulchras; pictorum coloribusque fuse scite illustratorum vasorum magna est varietas adfunt alia ornamenta reliquo operis splendori digna. Volumen I. inscriptum est Episcopo Praenestino, Cardinali Stuppanio, sine cujus ope et sumptibus opus diu praeparatum lucem videre non potuisset. Qua in epistola, Etruscae artis monumenta quanto numero inde ab aliquot annis inventa collectaque sint, Passerius admirabunde commemorat, quantumque lucis antiquitas accipiat horum vasorum contemplatione, quam multiplex sit picturarum argumentum, exponit. Hanc epistolam sequuntur *Traſſatus praesliminares in picturas Etruscorum in vasculis*. Primus inscriptus est *Prolegomina*; in quibus de his vasis, eorum picturis, harum argumentis, atque explicatione picturarum nonnulla dicuntur. Qua in interpretatione spectavit etiam usum, formam ac materiam singulorum vasorum. Universam Etruscorum vitam in his vasis sibi contemplari videtur, Etruriamque totam redivivam ex iisdem erupturam esse credit. Quod vero fabulae antiquae et de*

rur

nagines in his vasis appareant, hoc indicat, quia et boni ominis causa hic locus datus dii in omnibus caeremoniis intererant ob causas. Ultimo loco exponit, quibus eos ab hominibus distingui putet. Fontes indicat, unde hauserit interpretationes horum. Ordo, quo eadem collocata apparet consilio auctoris, Tuscorum vitam et illis illustrandi, ortus fuit. A nuptiis incipit ad natalia; pergit ad pueritiae, mox maturis tempora; tum virilis aetatis studia atque in funere desinit. *II. Vindiciae*

r. Ideo hoc caput sic inscripsit, quia in eo nec Etruscis, non aliis populis, ut nonnulli vult, tribuenda esse ostendit. Materiam et respondere Etruriae; Romae nihil horum iri; omnia erui in Campania et Etruria; inscribi quoque hanc Etruscorum artem iam exisse eo tempore, quo Romani peregrinata et vasa pretiosa in partem luxus admi-

Atque etiam Romanos figulinam quidem exercuisse non sine laude, sed vasculum piquod vere Romanis tribueretur, numquam inventum. Campaniam ab antiquis auctoribus figulinae artificium celebrari; immo artem inde per Italiam promulgatam fuisse; et nunc in tota fere Etruria haec vasa invenire favere gloriae Etruscorum usum scripturae, in his vasis adhibitae ab antiquo artifice, esse disputationem, utrum haec vasa Campanica Etrusca appellanda sint; nam Campaniam coloniam Etruscorum. Ultimo loco auctor adspersit de vasis quibusdam, Etruscos imitantis recentioreque aevo ad Etrus-

III. De Laribus
Observavit Passerius deos aliquos in
his

his vasis, quorum officium et symbola respondere censuit his, quae de laribus antiqui tradiderunt. Hinc hujus capitis argumentum enatum est; unde nominis Larium origo ducenda sit; Lares apud antiquos fuisse majorum umbras, quae corpori sanctae, familiam suam et posteros tutarentur cultum Larium, licet sit superstitiosus is, ostendunt tamen, semper viguisse sententiam de animorum immortalitate, de illorum poenis et praemiis; credibile esse, antiquos totidem habuisse Laras, quos Lares; Lares multiplici ornatu exhiberi, praesertim nudos, aliquando praetexta indutos esse etc. Denique lararia domestica multiplicis formae describuntur, illorumque donaria et ornamenta recensentur. *IV. De re vestiaria Etruscorum.* Primum deorum, tum virorum, tandem foeminarum vestes describit. *V. De pictura Etruscorum.* Amplissime auctor enarrat laudes pictorum Etruscorum. Sed hujus loci non est, hoc in argumento morari, nec monumenta ipsa in tabulis expressa percernere. — Etiam in fronte *Voluminis II.* positi sunt *duo tractatus praeliminaris*, paullo inferiores iis, quos volumen primum sibi adjunctos habet. Meris enim opinionibus et conjecturis nimium tribuitur. *I. De arcana Etruscorum philosophia.* Auctor ostendere capit, fuisse inter Etruscos, praeter ludicra illa haruspicinae studia, scholam aliquam seclusam nec multitudini perviam, in qua, dum multitudo declinaret in fabulas, arcam quaedam doctrina a primis usque parentibus propagata custodiretur et litteris mandaretur. Hinc docet, philosophiae apud Etruscos studium maxime viguisse, doctiores et acutiores arcanam quandam coluisse philosophiam. Huic deditos, unumquodque deum esse, credidisse, universi orbis conditorem et rectorem, eundem aeternum et immortalem.

talem etc. *II. De Musica veterum Etruscorum.* Etruscos in Italia omnium primos Musicam coluisse, organa omnia invenisse, perfecisse atque Romanis tradidisse, auctor existimat. Citharae partes accurate describuntur, una cum aliis tensilibus Etruscorum. Inflatilia eorum commemorantur. Describuntur pulsalia, quae in Etruscorum monumentis conspiciuntur. Ex horum vero organorum structura, iisque, quae copiose explicuit, apparere putat, Musicam Etruscos habuisse perfectissimam, sine Graecorum adjumento. Quibus dictis comparat recentiorum Musicam cum antiqua, cuius disputationis summa haec est: in organica nos praestare antiquis, ut in melopoeia superari ab illis. His libellis addita est interpretatio centum, quae hoc secundum volumen ostentat, vasorum. — *Volumen III.* solummodo vascula sistit cum Passerii explicationibus, haud raro vagis atque precariis. Vasorum magna pars imitationem aetatemque seriores sapere videntur. Praefixae sunt quatuor dissertationes, quarum tres priores *Passerium*, ultima *Amadutium* auctorem habet. I. Bacchi secreta mysteria a pictoribus Etruscis impure prodita, nunc scriptis publice exposita. II. Epistola super Sarcophago marmoreo, mysteria Bacchi exhibente *) III. Linguae Oscae specimen singulare, quod superest Notae in marmore Musei seminarii. IV. De numis et inscriptionibus Etruscis. Subiunctum est lexicon Etruscum, continens fere MCCCC vocabula.

Cf.

*) Eadem antea Italice prodierat sic inscripta: *Spiegazione della Scoltura d'un antico marmoreo sarcophago, che si conserva in Gubbio nel dormitorio del Monastero di S. Ivo dell' inclita congregazione Olivetana etc.* In Perugia 1773. 4.

Cf. (HEYNIUS) in *Götting. gel. Anzeig.* a. 1
Zugabe p. 97 - 103. a. 1777. p. 410 - 416.

KLOTZII *Acta. litt.* T. VI. p. 211 - 272.

Neue Bibl. der schönen Wissensch. T. X. p. 244 -
 T. XV. p. 169 sqq. T. XIX. p. 176 sqq.

Gori et
 Schwebel. *Antiquitates Etruscae*, a viro amplissimo
 etissimoque ANTONIO FRANCISCO GORI
 in Florentino Lyceo olim historiarum Profes-
 celeberrimo, concinnatae, nunc vero in com-
 dum antiquitatis litterarumque cultorum in c-
 pendium redactae, schematibusque minori fo-
 exornatae, ita quidem ut Montfauconii operis
 plementa haberi possint, a M. NICO-
 SCHWEBELIO, ill. Carolini Onoldini P. P.
 Rectore. *Norimbergae* 1770. fol. min. Cum L.
 tabb. aen. — Est epitome Musei Etrusci, pa-
 ante a nobis recensiti. In quo quidem neg-
 quod ad contextum Gorianum attinet, Schwe-
 lius feliciter versatus est, dum Itali loquacita-
 eruditionemque male saepe collocatam recide-
 verum chalcographus Norimbergenfis, *Lichte-
 gerus*, non aequè laudandus, quia figuras arc-
 typi minores reddidit, nec raro deformavit.

Cf. *Allgem. teutsche Bibl.* T. XVIII. P. I. p. 227.
 Quae censura a viro harum rerum peritissi-
 elaborata videtur. Sanum certe inest judic-
 de studio antiquitatum Etruscarum.

Passeri. JOH. BAPT. PASSERII de pueri Etrusci
 neo simulacro, a Clemente XIV, P. O. M.
 Museum Vaticanum inlato Dissertatio. Ro-
 1771. 4.

Eiusdem *Illustrazione di un Simulacro argilla
 scoperto nella Campagna di Perugia nell' anno 17
 posseduto dal Capitano Giuseppe Belforti.* In
 rugia 1774. 4. — De cultu larium apud Et-

kos auctor potissimum disputat, ut et de fictio-
nibus.

Ejusdem *Dissertazione epistolare sopra un antica
Statuetta di marmo trovata nell distretto di Perugia,
et ora esistente nel Museo dell' Istituto di Bologna.*
In Bologna 1776. 4.

JOH. CHRISTOPHORI AMADUTII Alpha- Amaduzzi.
betum veterum Etruscorum, illustratum et au-
ctum. Romae 1775. fol.

JOH. DE ROCHES *Dissertation sur la question: de Roches.*
Si la langue Etrusque eut quelque ressemblance de la
Belgique? in *Mémoires de l'Acad. des Sciences de Bru-*
xelles (à Bruxelles 1777.) T. I. p. . . .

NICOLAI SALVETTI Antiquitates Floren- Salvetti.
tiae, jurisprudentiam Etruriae illustrantes, juxta
Sancti ordinem digestae. Florentias 1777. 8.

HILRONYMUS TIRABOSCHI in opere vasto, Tiraboschi
quod inscribitur: *Storia della Letteratura Italiana*
et ex eo JAGEMANNUS in *Gesch. der freyen Künste u.*
Wissenschaften in Italien. (Lips. 1777. 8) T. I.
p. XIV — XLVI. differit de antiquitate et origine
Etruscorum, eamque a Phoenicibus derivat.

Ex hac dissertatione potissimum suam hausit
anonymus, inscriptam: *Ueber den Ursprung der*
Hitruer; in *Gothaischen Magazin der Künste und*
Wissenschaften. (Gothae 1777.) T. I. p. 224-245.

Immortaliter multisque modis de omni re Heyne.
Etrusca meritis est CHRISTIANUS GOTTLOB
HEYNE, Confiliarius aul. et Professor eloquentiae
Goettingensis, saepe a nobis celebratus. Is enim
pro ingenio, quo pollet, divino, eruditione ex-
quisita, arteque summa recte interpretandi ac diu-
dicandi cum scriptores veteres tum antiquitatis
monumenta arte facta, reliquias gentis Etruscae,
ab his plurimis male seu finistre tractatas, ratio-
ne unite vera, omni hypothesium apparatu sepo-
sito,

ito, explicare studuit. Quod variis dissertationibus perfectit, novis commentariis societatis regia scient. Goetting. insertis. Sunt igitur, quantum nos scimus, sequentes:

De fabularum religionumque Graecarum, a Etrusca arte frequentatarum, naturis et causis in *Novis commentariis Societ. scient. Gotting.* T. II. ad a. 1772. *Theotisce* in *Neuen Bibl. der schönen Wissensch.* T. XVIII. p. 5 — 45. Cf. *Götting. gel. Anzeig.* a. 1772. p. 937 — 943. 985 — 988.

Artis Etruscae monimenta ad genera et tempora sua revocata; in *Novis comment. Soc. scient. Gott.* T. IV. ad a. 1773. T. V. ad a. 1774. *Theotisce* in *Neuen Bibl.* etc. T. XIX. p. 187 — 207. T. XX. p. 189 — 212. Cf. *Götting. gel. Anzeig.* a. 1773. p. 1121 — 1126. a. 1774. p. 1001 — 1005.

De reliquiis patriae religionis ritusque in artibus Etruscae monimentis; in *Novis comment. Soc. scient. Gott.* T. V. ad a. 1774. Cf. *Gött. gel. Anzeig.* a. 1775. p. 985 — 989.

Etrusca antiquitas a commentitiis interpretamentis liberata; in *Novis comment.* etc. T. VII. a. 1776. Cf. *Götting. gel. Anzeig.* a. 1776. p. 857 — 861.

De opere recentissimo, a 1785. coepto, nondum absoluto (*Antiquités Etrusques, Grecques, Romaines*) v. *Litterarische Annalen der Geschichte für das Jahr 1786.* P. V. p. 383 sqq.

Multa insuper huc spectantia suppeditabunt Scriptores de rebus Florentinis, suo loco ac tempore enumerandi.

CAPUT IV.
COLLECTIONES SCRIPTORUM RE-
RUM ROMANARUM.

ANIGRUTERI *Lampas sive Fax artium libera-* Gruterus.
lim atque thesauri critici (Francof. ad Moen,
31. — 1623. VII Voll. in 8.) a nonnullis
in huc trahitur: rectius vero refertur in Bi-
bthecam philologicam, quam historicam. Ma-
: quodam jure hoc loco describenda videtur
lectio sequens:

GAUDENTII ROBERTI, *Carmel. Congreg.* Robertus.
1695.) *Miscellanea Italica erudita. Parmas*
90 — 1692. IV Tomi in 4. — Exhibemus
syllabum opusculorum, maximam partem ra-
rum et a Roberto ab interitu vindicatorum.

TOMUS I.

JOSEPHI CASTALIONIS, *Anconitani*, 1)
riae Lectiones; 2) de antiquis puerorum prae-
minibus; 3) de recte Vergilii nominis ratione
bendi commentarius; 4) adversus foemina-
n praenominum assertores disputatio; 8) ad
1. C. quae res pignori obligari possit.

PAULLI MANUCCII, *Veneti*, Antiquitatum
Romanarum liber de civitate Romana.

ONUPHRII PANVINII, *Veronensis*, 1) de
dis saecularibus; 2) de carminibus Sibyllinis.

CONSTANTII LANDI, *Placentini*, 1) in ve-
terum numismatum Romanorum miscellaneae
explicationes; 2) in M. Cassii Cacurii et Atiliae
Vandullae tumulum explicatio.

ANDREAE ALCIATI, *Mediolanensis*, de magi-
stratus, civilibusque et militaribus officiis.

FRANCISCI ROBORELLI, *Utinenfis*, 1) de
provinciis Romanorum; 2) de judiciis et omni
Bibl. list. Vol. IV. P. I. D con-

consuetudine causas agendi apud Romanos; 3) de legionibus Romanorum; 4) de magistratibus Imperatorum; 5) de familiis Romanorum; 6) de cognominibus et appellationibus Imperatorum; 7) de commodis, praemiis et donis militaribus; 8) de poenis militum et ignominiiis; 9) de gradibus honorum et magistratuum Romanorum; 10) Mensium appellatio ex nominibus Imperatorum.

TOMUS II.

PETRI SERVII, *Medici Romani*, juvenilis seriae, quae continent antiquitatum Romanarum miscellanea.

AGESILAI MARISCOTTI, *Bononiensis*, de Personis et Larvis, earumque apud veteres us et origine Syntagmation.

FORTUNII LICETI, *Januensis*, Miscellanea erudita, decerpta ex ejus Quaestis per epistola a claris viris.

ALEXANDRI SARDI *Ferrariensis*, de moribus et ritibus gentium libri III. (*Venet.* 1557. et saepius alibi in lucem editi).

BONAVENTURAE CASTILIONAEI, *Mediolanensis*, Gallorum Insularum antiquae sedes.

AENEAE VICI, *Parmensis*, de numismatibus antiquorum libri II.

TOMUS III.

PETRUS LEO CASELLA de primis Italiae colonis.

Idem de Tuscorum origine, colonatu et republica Florentina.

PAULLI MANUTII, *Veneti*, Antiquitatum Romanarum liber de legibus.

LILII GREGORII GYRALDI, *Ferrariensis*, de
ulcris et vario sepeliendi ritu.

ALDI MANUTII, *Veneti*, de laudibus vitae
ruræ, Ode Horatii Epodon II explicata.

CAROLI SIGONII, *Mutinensis*, judicium de
historiis, qui res Romanas scripserunt, ab ur-
condita ad Caroli M. Imperatoris tempora.

BALTHASARIS BONIFACII de Romanae
historiae scriptoribus Excerpta.

ADRIANI POLITI ordo Romanae historiae
generis.

J. ANTONII VENERII de oraculis et divina-
tionibus antiquorum.

PETRI SERVII dissertatio philologica de
vitiis.

TOMUS IV.

PAULI MANUTII Antiquitatum Romana-
rum liber de Comitibus.

GAUDENTII MERULAE, *Novariensis*, de
Gallorum cisalpinorum antiquitate ac origine.

JOH. MARI MATTII, *Brixiani*, Opinionum
libri III, in quibus plurima loca auctorum Latino-
rum et Graecorum explicantur aut corrupta
emendantur.

JOSEPHI NERII, *Perusini*, Analecta, in qui-
bus praeter ea, quae ad jus pertinent, varia tam
in sacra quam in profana historia, et quaedam
in Tacito explicantur, illustrantur, et emen-
dantur.

JOANNIS GEORGII GRAEVII THESAURUS Graevius,
Antiquitatum Romanarum, in quo continentur le-
gum quique scriptores, qui superiori aut no-
bis saeculo Romanae reipublicae rationem, di-
sciplinam, leges, instituta, sacra, artesque toga-
tas & sagatas explicarunt et illustrarunt. - Ac-
cessit

cefferunt variae et accuratae tabulae aeneae
Trajecti ad Rhen. et Lugd. Bat. 1694 — 169
 XII Voll. in fol. *Venetis* 1732 — 1737. X
 Voll. in fol. *) — Continet hic thesaurus for
 pta maximam partem selecta et raro alias obvi
 quaedam itidem nunquam ante edita vel ex al
 linguis, non semper satis Latine reddita aut
 va luce ornata, quae a viris doctissimis ad
 strandas antiquitates Romanas variis temporib
 edita fuerunt. Occurrunt vero etiam libri et
 belli vulgares, facile parabiles, indignique, q
 repeterentur. Usus quoque est Graevius inte
 dum editionibus librorum prioribus, posteriorib
 lisque emendationibus et copiosioribus postp
 nendis; id quod v. c. factum videmus in *Pa*
visii libro de ludis circensibus et in *Spanhemio*
 orbe Romano. Multae et accuratae tabulae a
 neae passim conspiciuntur, et singulis tomis pra
 missa praefatio, in qua editor subinde var
 emendat, et addit a scriptoribus, quos recensu
 vel omissa vel perperam posita. Subjungam
 nunc conspectum singulorum tomorum.

TOMUS I.

1. OCTAVIANI FERRARII de origine R
 manorum liber.

2. PAULLI MANUTII de civitate Roma
 commentarius.

3. CAROLI SIGONII de antiquo jure
 vium Romanorum libri II. Quia Graevius et
 tionem hujus libri Francofurtanam mancā i
 petiit, subjunxit idem in fine p. 1022 sqq. a
 de

*) Supra Vol. III. P. II. p. 155. in thesauro Gror
 viano Graecarum antiquitatum recensendo comu
 morare obliti sumus, eundem thesaurum typis re
 titum prodidisse *Venet.* 1732 - 1737. XIII Voll. in fol.

lenda et mutanda e meliore editione Parisina
1572.

4. ONUPHRII PANVINII civitas Romana.

5. *Ejusdem* Imperium Romanorum.

6. PAULLUS MANUTIUS de comitiis Roma-
norum.

7. NICOLAI GRUCHII de comitiis Roma-
narum libri III.

8. *Ejusdem* responsio ad binas Caroli Sigonii
prehensiones de binis magistratuum comitiis et
lege curiata.

9. CAROLI SIGONII posterior cum Nic.
Gruchio disputatio de binis comitiis et lege curiata.

10. NIC. GRUCHII ad posteriorem istam Si-
gonii disputationem responsio seu refutatio.

11. CAR. SIGONII de lege curiata magi-
stratum et imperatorum et eorum jure ad Nic.
Gruchium scriptus liber.

12. PAULLI MANUTII de senatu Romano
commentatio, ab Aldo, filio, in lucem prolata.

13. JO. Sarii Zamoscii de senatu Ro-
mano libri II.

TOMUS II.

14. PAULLI MANUTII liber de legibus Ro-
manis.

15. ANTONII AUGUSTINI, Archiepiscopi
Taraconensis, de legibus et senatusconsultis li-
bris, cum Fulvii Ursini notis.

16. CAR. SIGONII de antiquo jure Italiae
libri III.

17. *Ejusdem* de antiquo jure provinciarum
libri III.

18. *Ejusdem* de judiciis libri III.

19. SIBRANDI TETARDI SICCAMAE de
judicio centumvirali libri II.

20. FRANCISCI HOTOMANNI de magistratibus Romanorum eorumque institutione senatu et insignibus aliquot Senatusconsultis, & formulis antiquis, libri III.

21. NICOLAI RIGALTII, ISMAELI BULLIALDI et HENRICI VALESII observationes de populis fundis.

22. CAR. SIGONII de nominibus Romanorum liber.

23. ONUPHRII PANVINII de antiquis Romanorum nominibus commentarius.

24. JOSEPHI CASTALIONIS adversus forminarum praenominum assertores, disputatio, de antiquis puerorum praenominibus, disquisitione.

25. PETRI SERVII, Medici Romani, de mulierum Romanarum nominibus, praenominibus et cognominibus, dissertatio.

TOMUS III.

26. FRANCISCI ROBORTELLI dissertatio de provinciis Romanorum et earum distributione atque administratione.

27. *Ejusdem* Diss. de judiciis et omni consuetudine causarum agendi apud Romanos.

28. JUNII RABIRII de hastarum et auctoris num origine dissertatio.

29. FRANC. ROBORTELLUS de magistratibus Imperatorum.

30. *Idem* de gradibus honorum et magistratuum.

31. *Idem* de mensuris ex nominibus Imperatorum appellatione.

32. GUIDONIS PANCIOLOI de magistratibus municipalibus dissertatiuncula.

33. *Idem* de corporibus artificum.

34. SEXTUS RUFUS de regionibus urbis.

35. P. VICTOR de regionibus Romae.
36. BARTHOLOMAEI MARLIANI urbis
Romae topographia, cum notis ineditis. FULVII
URSINI.
37. ONUPHRII PANVINII antiquae ur-
bis imago.
38. *Ejusdem* commentarius in Sexti Rufi, de
regionibus urbis, librum.
39. GUIDONIS PANCIOLOTTI Descriptio
urbis Romae.
40. *Ejusdem* de Romae XIV regionibus
commentarius.
41. GEORGII FABRICII descriptio urbis
Romae.
42. ALEXANDRI DONATI Roma vetus ac
eccens, utriusque aedificiis ad eruditam cogni-
tionem expositis.

TOMUS IV.

43. PUNIANI NARDINI Romae veteris
urbis, ab OCTAVIO FALCONERIO lingua Ita-
lica editum, studio JAC. TOLLII ex ea in Lati-
num translatum, adjectis XV tabulis nitidissimis,
ca et aedificia tam veteris, quam novae Ro-
mae, exhibentibus, a LIVINO CRUYLIO con-
firmatis, et relatis ad adjectam topographicam
Romae tabulam, a JO. BAPT. PALDA delinea-
ta. — ELIAE BOHERELLI observationes ad
aedam NARDINI loca praefationi Graevii ad
hoc tomum insertae sunt.
44. OCTAVII FALCONERII de Pyramide
Cestii Epulonis, ab Alexandro VII Pontif.
saecrata, Dissertatio.
45. *Ejusdem* ad Carolum Datum V. Cl. Epi-
scopi de latere ex aedificii veteris rudibus eru-
to,

to, quum paries ad instaurandam Panthei portae cum a. CIOICLXI dirueretur.

46. ISAACUS VOSSIUS de antiqua urbi Romae magnitudine.

47. OLAI BORRICHII de antiqua urbis Romae facie dissertatio compendiaria.

48. SEXTI JULII FRONTINI de aquaeductibus veteris Romae libri II, cum notis ROBERTI KEUCHENII.

49. RAPHAELIS FABRETTI de aquis et aquaeductibus veteris Romae dissertationes III.

50. JOANNIS CHIFLETII Aqua Virgionis Romae celeberrimus, et prisca religione sacra; opus aedilitatis M. Agrippae in vetere annulari gemma.

51. LUCAE HOLSTENII Commentariolus in veterem picturam, quae Nymphaeum refert.

52. *Ejusdem* Dissertatio de Pila stafilari.

53. *Ejusdem* Diss. de milliario aureo.

54. PETRI CIACCONII in columnae rostratae inscriptionem, a se conjectura suppletam explicatio.

55. JAC. SIRMONTI Explanatio antiquae inscriptionis, qua L. Scipionis, Barbati F. expressum est elogium.

56. JOSEPHUS CASTALIO de templo Pacis, atque ex occasione de Jani Gemini templo, bellique partis.

57. *Ejusdem* explicatio ad inscriptionem Augusti, quae in basi est obelisci, statuti per Sixtum V, Pontificem Maximum, ante portam Flaminiam, alias Populi.

58. PETRI ANGELI BARGAEI de privatorum publicorumque aedificiorum urbis Romae everforibus, Epistola.

59. *Ejusdem* Commentarius de Obelisco, ad
litterum V, Pont. Max.

60. JOSEPHI CASTALIONIS de columna
triumphali Imp. Antonini Commentarius.

61. Fragmenta vestigiū veteris Romae, ex la-
pidebus Farnesianis nunc primum in lucem edi-
ta, cum notis JO. PETRI BELLORII.

62. LIVINII CRUYLIJ, Presbyteri Ganda-
vensis, descriptio faciei variorum locorum, quam
prospectum vocant, urbis Romae, tam antiquae
quam novae, in XV tabulis aeri incisa.

TOMUS V.

63. JACOBI GUTHERII de veteri jure Pon-
tificio urbis Romae libri IV.

64. JO. ANDREAE BOSII de Pontifice
Max. Romae veteris exercitatio historica.

65. *Ejusdem* de Pontificatu maximo Impera-
torum Romanorum exercitatio altera.

66. MICHAELIS ANGELI CAUSEI DE LA
CHAUSSE Insignia Pontificis Max., Flamini-
Dialis, Auguris, aliorumque instrumento sacri-
ficiorum, tabulis XXV delineata.

67. AUGUSTINI NIPHI de auguriis libri II.

68. JULIUS CAESAR BULENGERUS de
sacris.

69. *Idem* de auguriis et auspiciis.

70. *Idem* de ominibus.

71. *Idem* de prodigiis.

72. *Idem* de terrae motu et fulminibus.

73. JO. BAPTISTAE BELLI Diatriba de
sacris templi auguralis.

74. JO. PIERII VALERIANI declamatio de
sacrorum significationibus.

75. JUSTI LIPSII de Vesta et Vestalibus
synagma.

76. EZECHIELIS SPANHEMII de numismatibus Graecorum, in scripto ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ ΠΡΥΤΑΝΙ seu de Vesta et Prytanibus Graecorum, Diaba, antehac *Seguini* selectis numismatibus a quis adjecta; nunc vero luculentior et copiosius prodita, multisque numorum aliorum explicatibus illustrata.

77. Antiquae tabulae marmoreae solis effigibus et symbolisque exsculptae explicatio, qua prius quaedam mythologiae, ac nonnulla praeterea vetera monumenta marmorum, gemmarum et numismatum illustrantur, auctore HIERONYMO ALEXANDRO. juniore. Accessit non absque argumenti expositio sigillorum Zonae, veteris statuam marmoream cingentis.

78. MICH. ANG. CAUSEI DE LA CHAUDEORUM simulacra idolaque, tabulis XXX expressa.

79. JO. BAPTISTAE HANSENII de jurando veterum liber.

80. STEPHANI TRELIERII de jurejurando dissertatiuncula.

81. ERYCII PUTEANI de jurejurando a quoque schediasma, in quo de puteali Liboni

82. PLUTARCHI et MARCI ZUERII BOHORNII Quaestiones Romanae, quibus sacri profani ritus eorumque causae et origines, prima etiam antiquitatis monumenta eruuntur explicantur.

TOMUS VI.

83. FRANCISCI BERNARDI FERRARI de veterum acclamationibus et plausu libri V

84. PETRI BERTHALDI de ara liber singularis.

85. BENEDICTI BACCHINI Commentatio de fistris eorumque figuris ac differentia, cum notis JACOBI TOLLII.

86. CASP. SAGITTARII de januis veterum liber, una cum auctoris analectis.

87. LAZARUS BAYFIUS de re vestiaria Romanorum.

88. OCTAVII FERRARII de re vestiaria libri VII.

89. ALBERTI RUBENII de re vestiaria veterum, praecipue de lato clavo, commentatio, quam primus post auctoris mortem divulgavit Graevius.

90. OCT. FERRARII Analecta de re vestiaria.

91. JO. BAPTISTA DONIUS de utraque paenula.

92. BARTOLIBARTHOLINI de paenula dissertatio.

93. ALDI MANUTII, *Paulli F.* Epistola de toga Romanorum.

94. *Ejusdem* epistola de tunica Romanorum.

95. *Ejusdem* Epistola de tibiis veterum.

96. THEOPHILI RAYNAUDI Tractatus de pileo caeterisque capitis tegminibus, tam sacris quam profanis; qui sub ANSELMISOLEMI nomine primum Lugduni 1655, et deinde cum figuris ac minori forma, typis Amstelodamensibus 1662 prodierat.

TOMUS VII.

97. RICHARDI STREINII, *Schwarzemavii* *Baron.* de gentibus et familiis Romanorum commentarius.

98. ANTONIUS AUGUSTINUS de familiis Romanorum.

99. Familiae Romanae nobiliores, e **FULV**
URSINI Commentariis.

100. Notitia dignitatum utriusque **Imper**
Orientis scilicet et **Occidentis**, ultra **Arcadii** **He**
noriique tempora, et in eam **GUIDONIS** **PAR**
CIROLLI, J. U. D. celeberrimi ac in **Patavir**
Academia interpretis legum primarii, com
mentarii.

101. Marmor Pisanum de honore **bisest**
Parergon inseritur de veterum **sellis**, cura **VA**
LERII **CHIMENTELLII**, J. C. in **Pisano** **Ly**
ceo eloqu. et politices Professoris. Accedit **My**
iodia, sive de **Muscis** odoris **Pisanis** epistola.

TOMUS VIII.

102. Vetus Kalendarium Romanum, e **mar**
more descriptum in **aedibus** **Maffaeorum** a
Agrippam, in **tabula** **Marmorea**, **superne** facta.

103. **PETRI** **CIACCONII** *Toletani*, **Notae** i
vetus **Romanorum** Kalendarium.

104. **FULVII** **URSINI** **Notae** ad Kalendarium
rusticum **Farnesianum**.

105. Kalendarii fragmentum, quod **visitur**
aedibus **Capranicorum**.

106. **SIBRANDI** **SICCAMAE** **Commentar**
In **Fastis** **Kalendares** **Romanorum**.

107. Aliud vetus Kalendarium, quod in **li**
antiquis praefigitur **Fastis** **Ovidii**.

108. Kalendarium Romanum, sub **Con**
tio, **Constantini** **Magni** filio, circa a.
CCCLIV compositum, et **Valentino** cuidam
dicatum; cum **iconismis**, eidem praefixis, **sin**
anni **mensis** delineantibus.

109. **LAMBECCII** **Notae** in Kalendarium

110. **THOMAE** **DEMSTERI** **Kalend**
Romanum.

111. DIONYSII PETAVII Kalendarium vetus Romanum, cum ortu occasuque stellarum.

112. PETRI GASSENDI Kalendarium Romanorum compendiose expositum.

113. PETRI VIOLAE, *Vicentini*, de veterum, novaque Romanorum temporum ratione libellus.

114. HADRIANI JUNII de annis et mensibus commentatiuncula.

115. *Ejusdem* Fastorum liber.

116. JOANNES LALAMANTIUS de anno Romano.

117. JACOBUS CHRISTMANNUS, de Kalendario Romano.

118. FRANC. ROORTELLUS de mensium appellatione ex nominibus Romanorum.

119. JOSEPHUS SCALIGER de veteri anno Romanorum.

120. SAMUELIS PETITI Eclogae cleronogae de anno et periodo veterum Romanorum.

121. WILHELMUS LANGIUS de vetere anno Romanorum.

122. ERYCII PUTEANI de Bissextio liber, nova temporis facula, qua intercalandi arcana, nuncius obscura, illustrantur.

123. PETRI TAFFINI de Romanorum anno seculari, ejusque potissimum per ludos seculares celebritate et horum chronologia, opus historicum, chronicum et criticum.

124. ERYCII PUTEANI de Nundinis Romanorum liber, nova Fastorum velut facula.

125. E GREGORII, *Tolosani*, Syntagmate de nundinis et mercatibus.

126. JO. BAPTISTAE BELLI Diatriba de Fasti conflictus mense et die, in qua XX Junii prodo isti ex Maffaeano marmore assignatur.

151. *Idem* de custodia castrorum.
 152. — de stipendio militari.
 153. — de stipendio equestri.
 154. — de die stipendii.
 155. — de frumento et veste.
 156. — de tributo et aerario.
 157. — de praeda.
 158. — de victu militum.
 159. — de itinere.
 160. — de agmine Polybiano.
 161. — de cohortibus legionis antiquae.
 162. CLAUDII SALMASII de re militari Romanorum liber; opus postumum.
 163. JO. HENRICI BOECLERI dissertatio de legione Romana.
 164. FRANC. ROBORTELLUS I. de legionibus Romanorum ex Dionis libro LIV. II. commodis, praemiis et donis militaribus. III. poenis militum et ignominialis.
 165. ERYCII PUTEANI de stipendio militari apud Romanos syntagma, quo modus ejus hactenus ignoratus constituitur.
 166. VINCENTII CONTARENI de militibus Romanorum stipendio commentarius.
 167. MICH. ANG. CAUSEUS DE LA CHAUSSEE de signis militaribus.
 168. PETRI RAMI, summi philosophi et auctoris, liber de militia Caji Julii Caesaris.

TOMUS XI.

169. EZECHIELIS SPANHEMII Orbis Romanus, seu ad Constitutionem Imperatoris Antonini, de qua Ulpianus leg. XVI. Dig. de aedificationibus hominum, exercitationes duae.
 170. Fasti magistratuum Romanorum; Urbe condita ad tempora divi Vespasiani Augusti.

EPHANO VINANDO PICHIO, sup-
plinis fragmentis.

scriptio Consulum, ex quo prima or-
sive integri Fasti Consulares, quos
s docti viri haecenus appellarunt, ope-
PHILIPPI LABBE.

RONIS PROSPERI, *Aquitani*, Chro-
rum, ab Adamo ad Romam captam a
Wandalorum rege.

sti Consulares Anonymi, quos e co-
ripto Bibliothecae Caesareae depromi-
tatione illustravit F. HENRICUS

nonymus de Praefectis Urbi ex tempo-
ni; ut et Fragmentum Fastorum ab
205 ad 353, ex editione Aegidii Bu-

pistola Consularis, in qua collecta LXX
ab anno Christianae epochae XXIX,
xvii Augusti XV usque ad a. CCXXIX,
xandri Severi VIII, in vulgatis Fastis
esperam descripta, corriguntur; sup-
illustrantur, auctore F. HENRICO
ronenf. Augustiniano.

ERTORII URSATI Eq. de notis Ro-
mentarius.

iffertationes de numis antiquis, divisae
partes, auctore LUDOVICO SAVOTO;
n Latinam linguam transulit LUDOL-
ICORUS.

LBERTI RUBENII Differtatio de gem-
ina et Augusta.

iusdem de urbibus Neocoris Diatribe.

ARQUARDI FREHERI de re mone-
m Romanorum et hodierni apud Ger-
merii, libri duo.

. Vol. IV. P. I.

E

181.

181. ROBERTUS CENALIS de vera mensurarum ponderumque ratione.

182. LUCAE PAETI, Jurisconsulti, de mensuris et ponderibus Romanis et Graecis, cum hi quae hodie Romae sunt, collatis, Libri quinque.

183. PRISCIANI *Caesariensis*, RHEMNI FANNII, BEDAE ANGLI, VOLUSII METIAN. BALBI ad Celsum, Libri de numis, ponderibus mensuris, numeris eorumque notis, et de veteri computandi per digitos ratione, ab ELIA VINTO, *Sextoni*, emendati; ut et a JO. FRIDERICO GRONOVIO.

184. ALEXANDRI SARDI, *Ferrariensis*, de numis liber, in quo prisca Graecorum et Romanorum pecunia ad nostri aeris rationem redigitur.

TOMUS XII.

185. VINCENTIUS BUTIUS de calido, frigido et temperato antiquorum potu, et quo modo in deliciis uterentur.

186. JULII CAES. BULENGERI de convivii libri quatuor.

187. ER. PUTEANI reliquiae convivii priscum ritus alii, et censurae.

188. ANDREAE BACCII de thermis veterum liber singularis.

189. FRANC. ROBORTELLI Laconici seu fudationis, quae adhuc visitur in ruina balnearum Pisanae urbis, explicatio.

190. FRANCISCI MARIAE TURRIGII Notae ad vetustissimam Urbi legati, ludi pilae vitreae inventoris, inscriptionem.

191. MARTINI LIPENII Strenarum historia, a prima origine, per diversas Regum, Consulum et Imperatorum Romanorum, nec non Episcoporum, aetates, ad nostra usque tempora.

1. MARCI MEIBOMII de fabrica trire-
liber.
 3. CONSTANTINI OPELII de fabrica tri-
Meibomiana epistola perbrevis ad amicum.
 4. ISAACI VOSSII de triremium et Li-
rum constructione dissertatio.
 5. JACOBI PHILIPPI THOMASII de do-
c tabellis votivis liber singularis.
 6. VINCENTII ALSARII de invidia et
veterum libellus.
 7. JOANNIS SCHEFFERI de antiquorum
us syntagma.
 8. MICH. ANG. CAUSEI DE LA CHAUSSE
tiones tres: I. de vasis, bullis, armillis, fi-
nnulis, clavibus, tesseriis, stylis, stigmatibus,
phialis lacrymatoriis, et de manibus aeneis,
elephantibus. II. de Mutini simulacris. III.
eis antiquorum lucernis.
 9. OCTAVII FERRARII Dissertatio de ve-
lucernis sepulchralibus.
 10. Picturae antiquae sepulchri Nasoniorum in
niria; delineatae et aeri incisae a PETRO
O BARTOLO; explicatae vero et illustra-
OANNE PETRO BELLORIO; ex Italica
in Latinam vertit LUD. NEOCORUS.
 11. JACOBI GUTHERII de jure manium,
ritu, more et legibus prisca funeris libri tres.
Ejusdem Choartius major, vel de orbita-
anda, ad Annam Robertum, J. C. praefatio.
 12. PETRI MORESTELLI Pompa feralis,
ta funebria veterum, libri decem.
- gulis tomis subjuncti sunt indices sat copio-
commodiori operis sumtuosi inservientes.
- Sta Erud. a. 1695. p. 49 - 56. a. 1697. p. 439 -
a. 1698. p. 302 - 305.
- bibl. Ryffel. Append. p. 22 - 34.

(BAUMGARTENII) *Nachrichten von einer Handschrift* :
Bibl. T. IV. p. 131 - 152.

FABRICII *Bibliographia antiquaria* p. 111 - 121.

LENGLET DU FRESNOY T. XI. p. 93 - 107.

Quum Graevius plura hujus generis scrip-
tula lubens vel insciens praetermisisset; alii con-
tinenti thesauri istius operam dederunt. Primus
prodiiit:

ALBERTI HENRICI DE SALLENGRE, §
Nissimae Principis Arausonensis Consilarii, Ne-
s Thesaurus antiquitatum Romanarum. T.
us primus. Hagae Comit. 1716. *Tomus secundus*
ibid. 1717. *Tomus tertius*. ibid. 1724. III Vol.
fol. Venet. 1735. III Voll. in fol. Editor sci-
ores doctos et raro obvios studiose conquisi-
tos singulari evolvit industria, ut istos a mult-
operarum erratis liberaret, et novo variarum ar-
tationum lumine illuminaret. Quidquam in-
utare aut refecare, sibi duxit religioni; quar-
o rem approbationes, dedicationes et alia par-
terdum momenti integra reliquit. Quumq-
operarum festinatione, ut fieri solet, in opus Gra-
i irrepserunt, quae inde eiici debent aut emer-
ri; laboravit Sallengrius, ne et haec adver-
ta suo thesauro contingerent. Ex figuris, q-
is eruditi opera sua ornare solent, illas tantu-
gere et accuratius in aes incidendas cura-
nstituit, quae necessariae sunt et ipsos ritus ill-
iores repraesentare possunt. Decem vel du-
cim volumina editor constituerat: sed mo-
aeventus, tria solummodo protrudere poter-
orum argumenta hic sistimus.

TOMUS I.

I. JULII MINUTOLI *Dissertatio de ur-*
nae origine et fundatione.

2. *Ejusdem* Diff. de urbis Romae incremento
et casu.

3. — de urbis Romae topographia.

4. — de Romanorum domibus.

5. — de Romanorum templis.

6. — de Romanorum sepulcris.

7. — de Romanorum aedificiis judicialibus.

8. LUCII FAUNI de antiquitatibus urbis Ro-
mae libri quinque.

9. JOSEPHI MARIAE SUARESII de forami-
nibus lapidum in priscis aedificiis diatriba.

10. ANDREAE ALCIATI de magistratibus ci-
vilibusque et militaribus officiis dissertatio.

11. LAURENTII JOUBERTI de gymnasiis et
exercitiis exercitationum apud antiquos cele-
berrimum liber.

12. *Idem* de balneis antiquorum.

13. HENRICI NORISII de duobus numis
Diocletiani et Licinii dissertatio duplex.

14. *Idem* de votis decennialibus Imperatorum
et Caesarum.

15. POGGII *Florentini* de fortunae varietate
urbis Romae et de ruina ejusdem descriptio.

16. FELICIS CONTELORII de praefecto
urbis liber.

17. Marmoris Patavini inscripti obscuri inter-
pretatio, triplici commentario THOMAE REINE-
II, FORTUNII LICETI et LUCAE HOLSTE-
II confecta.

18. Delineatio Dianae Arelatensis, a FRAN-
ISCO DE REBATHU, nunc primum ex Gallico
homate in Latinum versa.

19. Geminiae matris sacrorum titulus sepul-
crae explicatus, verus exsequiarum ritus una de-
scriptus a JOANNE JACOBO CHIFLETIO.

20. HENRICI THOMAE CHIFLETII Differtatio de Ottonibus aereis.

21. CLAUDII CHIFLETII de antiquo numismate liber.

22. GEORGII GREENII de rusticatione Romanorum commentariolus.

23. *Idem* de villarum antiquarum apud Romanos structura.

24. ALDI MANUTII Differtatiuncula epistolica de Reatina urbe, agroque, Sabinaque gente.

25. *Idem* de aquis in urbem Romam olim influentibus.

26. — de ratione intercalandi.

27. — de accumbendi et comedendi ratione.

28. — de convivio tempestivo et in tempestivo.

29. — de auspiciis.

30. — de trabea.

31. — de subfelliis.

32. — de signo et statua.

33. — de parma, clypeo, scuto, pelta ancile.

34. — de primipilo.

35. — de drachmis.

36. — de sestertiis.

37. PAULLI JOVII de Romanis piscibus libellus.

38. JOANNIS BAPTISTAE DONII de restituenda salubritate agri Romani opus. posthumum.

39. GAILLARDI GUIRANI explicatio duorum vetustorum numismatum Nemausensium ex aere.

40. JACOBI GRASSERI Antiquitates Nemausenses.

41. CHRISTIANI WILHELMI EYBENII
dissertatio de ordine equestri veterum Roma-
norum.

42. JOANNIS SERVILII de mirandis anti-
quorum operibus, opibus et veteris aevi rebus
pace belloque gestis libri tres.

43. PHIL. LUDOV. HANNEKENII de cura
honestica Romanorum dissertationes quatuor.

TOMUS II.

44. ANDREAE CIRINO, Clerici regularis
flessanensis, de urbe Roma ejusque rege Romulo
ber singularis.

45. CLAUDII SALMASII de secretariis, dis-
sertatio nunc primum edita.

46. OCTAVII FERRARIJ de pantomimis et
mimis dissertatio.

47. NICOLAI CALLIACHII de ludis scenicis
nimatorum et pantomimorum dissertatio.

48. JOAN. ANTONII ASTORII dissertatio
histolica de Deo Brontote.

49. *Ejusdem* commentariolum in antiquum
Icmanis, poetæ Laconis, monumentum allatum
Graecia.

50. JACOBI ANDREAE CRUSII de nocte et
diurnis officiis apud veteres commentatio.

51. PETRI BERTII de aggeribus et pontibus
Aenus ad mare exstructis digestum novum.

52. LUDOVICI FERDINANDI, Comitis
ARSILII Epistola de ponte, sub imperio Trajani
super Danubium exstructo; ex Italico sermone in
Latinum versa.

53. PAULLI PETAVII antiquariae suppellecti-
lii portiuncula.

54. *Ejusdem* veterum numorum γράμματα.

55. CAROLI BRETI de ordine antiquo judiciorum civilium apud Romanos commentarius.

56. HIERONYMI MAGII, *Anglariensis*, & tintinnabilis liber posthumus, cum notis FRANCISCI SWERTII F.

57. *Ejusdem* de Equuleo liber posthumus, cum notis GOTHOFREDI JUNGERMANNI.

58. F. ANGELI ROCCHAE, Episcopi Tagastensis, et Apostolici sacrorum Praefecti, de campis commentarius.

59. HIERONYMI BOSSII, *Ticinensis*, de toga Romana commentarius.

60. *Idem* de senatorum lato clavo observationes novantiquae in syntagmata XIX distinctae.

61. *Ejusdem* Iliacus, sive de fistro opusculum.

62. — Janotatius, sive de strena.

TOMUS III.

63. GISBERTI CUPERI de elephantis in nummis obviis exercitationes duae, nunc primum editae.

64. JACOBI GUTHERII de officiis domus Augustae publicae et privatae libri III.

65. H. F. SALOMONIS, Expraet. Burdig. et in Senatu Aquitanico Praefidis, de judiciis et poenis Romanorum, item de officiis vitae civilis Romanorum commentaria.

66. PETRI LANZONI, *Ferrariensis*, de coronis et unguentis in antiquorum conviviiis exercitatio, ex Italica in Latinam linguam traducta, sectionibus distincta et notulis aucta ab HIERONYMO BARUFFALDO, *Ferrariensi*.

67. HIERO. BARUFFALDI de armis convivalibus schediasma.

68. *Ejusdem* Dissertatio de praeficiis, ad illustrationem urnae sepulcralis: Fl. Quartillae I. Praeficae.

69.

SEPHI LANZONI Adversaria de luctu
eterum.

URENTII JOANNIS MOLIN de cla-
rum dissertatio.

certi scriptoris interpretatio inscriptio-
pitaphiorum, quae Antiquariae, quae
aetica in Hispania, reperiuntur.

ILIPPI A TURRE, Episcopi Adrien-
tatio inscriptionis Taurobolii Lugdu-

D. PURPURINI A PAVENTIA Coe-
Ordinis S. Benedicti Secretarii, ad
in Romanum Amiterni effossum mi-
nimentaria.

DOMINICI AULISII de gymnasii con-
et Mausolei architectura opuscula duo.
Jusdem de Colo Mayerano epistola ad
um Vincentium a Vidania.

LAUDII FRANCISCI MENESTRIER,
Jesu, de eodem colo epistola ad Mar-
terum, nunc primum e Gallico idio-
atinum versa.

APHAELIS VOLATERRANI de magi-
sacerdotiis Romanorum commentarius,
PETRI SCRIVERII.

ANI GUILIELMI, *Lubetensis*, de magi-
cipublicae Romanae, dum in libertate
libellus.

BORGII VAUCHOPRII *Scoti*, de ma-
veteris populi Romani tractatus.

E. PRAEVOTII, *Uxellodanensis*, de
us populi Romani commentarius.

ENRICI BEBELII, *Juslingensis*, de fa-
et magistratibus Romanorum libellus.

II. ALBERICI GENTILIS de armis Romanis libri duo.

TOMUS II.

Huic tomo inserta sunt maximam partem ejusmodi scripta, quae ad Inscriptiones, Numas, Numos, Marmora et alia antiqua monumenta illustranda pertinent. In praefatione editus ritus, ne, cum eos libellos in hoc syntagma indit, harum rerum collectores compilasse viderentur aut certe opus aliquod inutile fecisse, cum gularia ac permulta hujus generis corpora essent. Huic igitur reprehensioni occurrere natus est statim ita, ut dicat, se nulla alia hoc genere commentaria hic proposuisse, quae in quibus viri doctissimi abditos quosdam Caesarum Latinarumque litterarum recessus aperiant. Sunt vero sequentia:

12. GISEBERTI CUPERI Apotheosis vel consecratio Homeri.

13. *Ejusdem* explicatio gemmae Augustae

14. — numismata antiqua explicata.

15. — inscriptiones et marmora antea exposita et illustrata.

16. — de utilitate, quam ex numismatibus principes capere possunt, dissertatio.

17. CAROLI SCHOTTI Homericae Apotheosis, in antiquo lapide designatae, novae explicatio.

18. JACOBI LE ROY, *Lib. Bar. S. R. I. Augustus* Tiberianus, sive Gemma Caesarea Augusti Apotheosin, Imp. Caesar. Tiberii Augustaeque Juliae Domus seriem et iconas, genae bello captas repraesentans.

19. GISEBERTI CUPERI Harpocrates.

20. *Ejusdem* Monumenta antiqua inedita.

21. STEPHANI LE MOYNE de Melanophorae epistolae.
22. CLAUDII SALMASII duarum Inscriptionum veterum explicatio. Ejusdem ad Dosiadae Aras, Simiae Rhodii Ovum, Alas, Securi, Theocriti Fistulam notae.
23. GEORGII D'ARNAUD de Diis παρθενοῖς commentatio.
24. TOBIAE GUTHBERLETHI de mysteriis Deorum Cabirorum dissertatio philologica.
25. JO. ASTORII de Diis Cabiris dissertatio.
26. MATTHAEI BROUERII DE NIEDECK Dissertatio de populorum veterum ac recentiorum adorationibus.
27. CAROLI PATINI in tres inscriptiones Graecas commentarius.
28. Ejusdem commentarius in antiquum monumentum Marcellinae.
29. — commentarius in antiquum Cenocephalum Marci Artorii.

TOMUS III.

Quoniam in antiquitatibus Graevii parum inveniret Polenus, quod quidem servorum Romanorum conditionem explicaret, non dubitavit, tertium hunc tomum in hac parte antiquitatis consumere, eique varios doctorum hominum libros, ad hunc locum pertinentes, inferere. Neque putabat Graevium eos libros praetermissum fuisse, nisi, recens tum editis libris in thesaurum inducendis, bibliopolis injuriam jacturamque afferri nolisset. Sed, quae hic reperiuntur, haec:

30. ANT. FRANC. GORII Descriptio monumenti s. Columbarii Libertorum et Servorum vitae Augustae et Caesarum, Romae detecti in via

via Appia Anno CIO. IO. CC. XXVI. vi-
aere incisus tabulis illustrati. Adjectis notis
TONII MARIAE SALVINI.

31. OCTAVII FERRARII Dissertatio
balneis.

32. *Ejusdem* Dissertatio de gladiatoribus.

33. NICOLAI CALLIACHII Diss. de gl-
toribus, nunc primum edita.

34. *Ejusdem* Dissertatio de suppliciis servorū

35. WILHELMI A LOON Eleutheria, sive
manumissione servorum apud Romanos libri

36. JO. JACOBI CLAUDII Diatribe de
tricibus et paedagogis.

37. HIERONYMI MERCURIALIS de
gymnastica libri sex.

38. ANTONII BOMBARDINI de carcere
antiquo ejus usu ad haec usque tempora
ducto tractatus; cum annotationibus tract-
ipsi nunc primum subjectis.

39. CHRISTIANI SCHOETTGENII Hist-
Librariorum et Bibliopolorum veteris et m-
aevi; ex idoneis monumentis collecta; ex-
tione auctiore, quae prodierat Germanica-
gua, nunc primum Latine reddita.

40. JO. ANDREAE ESCHENBACHII de
bis veterum Romanorum Dissertatio.

41. JOANNIS CLERICI de Styliis veterur-
variis chartarum generibus Dissertatio.

42. LAURENTII PIGNORII de servis et
rum apud veteres ministeriis commentarius.

43. ANTONII VELSERI ad Hieronym-
Fabrum, Medicum, de Zeta et Zetario, sive
aeta et Diaetario Epistola.

44. TITI PAPMAE, *Phrysi*, de operis-
vorum liber.

TOMUS IV.

45. GISEBERTI CUPERI et OTTONIS SPERLINGII Dissertationes sive Epistolae mutuae de variis rebus et quaestionibus, quae pertinent ad Antiquitates Graecas et Romanas, nunc primum ex MSS. editae ex Museo Jo. Gammii, Hafniensis, Historiographi et Bibliothecarii regii, ut et litterarum Graecarum in Academia Hafniensi Professoris.

46. NICOLAI CALLIACHII Dissertatio de Osaide, nunc primum edita.

47. *Ejusdem* Diss. de sacris Eleusiniis et eorundem mytheris, nunc primum edita.

48. ADRIANI RELANDI Dissertatio de Diis Cabiris.

49. TOBIAE GUTHBERLETHI Conjectanea in monumentum Heriae Thisbes, Monodiariae, et Titi Claudii Glaphyri, Choraulae. In quibus multi veterum auctorum loci, inscriptiones et numi illustrantur et emendantur.

50. *Ejusdem* animadversiones philologicae in antiquam inscriptionem Graecam Smyrnae receptam.

51. JACOBI SPONII rei antiquariae selectae quaestiones in varias dissertationes distributae, nunc primum redditae Latine, interprete PETERO FACCIOLO, Theol. D. etc.

52. *Ejusdem* Miscellanea eruditae antiquitatis, in quibus marmora, statuae, musiva, toreutica, gemmae, numismata referuntur ac illustrantur.

TOMUS V.

53. Marchionis SCIPIONIS MAPPEI de amphitheatro, ac praecipue de Veronensi libri duo.

54. *Ejusdem* de amphitheatris Galliae epistola ad Marchionem Joannem Polenum, in Patavino Gym-

Gymnasio Matheseos Professore; reddita L. ne interprete PETRO FACCILO etc.

55. *Ejusdem* de antiquis Galliae theatri stola ad Bernardinum Zendrinum, reddita L. interprete PETRO FACCILO.

56. EMANUELIS MARTINI, Ecclesiae Amentis Decani, de theatro Saguntino Epistola ad — Anton. Felicem Zondadarium, Archiepiscopum Damascenum etc.

57. JOS. EMANUELIS MINIANAE, *Vatini*, Ordinis S. Trinitatis redemptionis capitarum, de theatro Saguntino dialogus, nuncum editus.

58. *Ejusdem* de circi antiquitate et ejus structura dialogus.

59. NIC. CALLIACHII, in Gymnasio Puvino Graecae Latinaeque humanitatis olim Professoris, Differtatio de ludis scenicis, nuncum edita.

60. *Ejusdem* Diff. de circensibus ludis, nuncum edita.

61. ALEXII SYMMACHI MAZOCCHII, I tropolitanae Eccl. Campanae Canonici Theologi, in mutilum Campani amphitheatri titulum aliasque nonnullas Campanas inscriptiones commentarius.

62. TOB. GUTHBERLETHI, Icti, de Sacerdotibus apud Romanos, liberularis.

63. IOANNIS SCHEFFERI de militia naveterum libri quatuor, ad historiam Graecam Latinamque utiles.

64. *Ejusdem* de re vehiculari veterum libri duo

65. PYRRHI LIGORII, *Neapolitani*, de viculis antiquorum Diatriba, excerpta ex libris de familiis Romanis.

66. J. SCHEFFERI in Diatribam Pyrrhi Li-
orii de vehiculis antiquorum notae.

Cf. Acta Erud. a. 1742. p. 289 - 303.

BAUMGARTENII *Nachrichten von merkwürd. Bü-
chern* T. I. p. 462 - 475.

FABRICII Bibliographia antiquaria p. 124 - 127.

Ex Thesauro antiquitatum Italiae Graevio-
manniano, alibi recensendo, pertinent huc scri-
ta, antiquitates Romanas illustrantia, sequentia:

E TOMO I.

PETRI LEONIS CASELLAE de primis Ita-
lic colonis liber.

E TOMO II.

OCTAVII RUBEI Monumenta Brixiana, seu
viximus Brixiae antiquitates.

E TOMO VI.

LAURENTII PIGNORII origines Patavinae
Antenor.

Ejusdem Epistola super antiquissimam pictu-
ram, quae Romae visitur, de ritu nuptiarum.

PHILIPPI A TURRE Dissertationes de Bel-
leno, et alijs quibusdam Aquilejensium dijs, ac
de colonia Forojulensi.

E TOMO VII.

JOSEPHI MALATESTAE GARUFFII lucer-
na lapidaria Flaminia et Ariminensis.

E TOMO VIII.

GUILIELMI POSTELLI de Etruriae regio-
nis originibus, institutis, religione ac moribus
commentatio.

HENRICI NORISII dissertationes cenota-
riae Planae illustrantes.

Bibl. hist. Vol. IV. P. I.

F

PHI-

PHILIPPI A TURRE monumenta vet
Antil.

E TOMO IX.

CAMILLI PEREGRINI Dissertationes
Campania felice.

JULII CAESARIS CAPACII Antiquitates
historiae Campaniae felicitis.

MARCI ANTONII SURGENTIS Neap
illustrata.

FERRANTIS LOFFREDI antiquitates Put
lorum.

ANTONII FERRI apparatus statuarum,
destructis Cumis inventarum.

JUL. CAES. CAPACII de balneis liber.

AMBROSII LEONIS antiquitatum nec n
historiarum urbis ac agri Nolae descriptio.

TORELLI SARAYNAE de civitatis Veror
origine et monumentis antiquis.

LUCII CAMARRAE de Theate antiquo
bri tres.

Aes redlivum Canusiorum, sive tabula
rea maxima Consularis, Duumviralis, Decurial
fastorum Consularium, Romanarumque famili
rum, Camusii olim incisa et erecta, illustra
per abbatem DAMADENUM.

GAUGES DE GOZZE de inscriptione colu
nae rostratae olim in foro Romano dissertatio

Ex Thesauro antiquitatum et historiarum
ciliae Graevio - Burmanniano huc referuntur
quentes.

E TOMO X.

PETRI CARRERAE monumentorum hist
corum urbis Catanae libri IV.

E T C

E TOMO XI.

VINCENTII MIRABELLAE ET ALAGONAE
technographiae Syracusarum antiquarum expli-
catio.

In hucusque recensitos Thesauros, ut et in
Gronovianum, parte hujus bibliothecae superio-
re expositum, JO. ALBERTUS FABRICIUS uti-
lissimum confecit indicem alphabeticum in Biblio-
graphia antiquaria p. 129 - 157. (secundum edit.
Schaffshausenii) exhibitum, quem et biblio-
thecae nostrae, redactis in compendium nomini-
bus et vocabulis multis, inferere liceat.

INDEX ALPHABETICUS

Scriptorum, qui in utroque Thesauro Grae-
carum Gronovii et Romanarum Antiquitatum
Graevii et Sallengrii, ut et novis Supplementis
Poleni, ac Thesauris antiquitatum Italiae et Si-
ciliae Graevio - Burmannianis *) continentur.

Littera G. thesaurum antiquitatum Graeca-
rum Gronovii, R. Romanarum Graevii, It. Itali-
carum, Sic. Sicularum, S. Sallengrii, P. Poleni
supplementa, duplicis majoris numeri prior to-
rum, posterior volumen; minor numerus pagi-
nam significat.

A.

ÆGYPTII (Matth.) Scti de Bacchanalibus
apud. P. I. 375.

ALICHERI (Ott.) brevis instit. de comitiis ve-
stis. P. I. 273.

F 2

AL-

*) Quævis nempe thesauri Italiae et Siciliae huc spe-
ctant, ratione paucarum dissertationum, modo a no-
bis indicatarum.

ALCIATI (*Andr.*) de magistratibus civ-
milit. officiis. S. I. 325.

ALEXANDRI (*Hier.*) antiquae tabulae n-
folis effigie symbolisque exsculptae accurat-
plicatio; qua priscae quaed. mythologiae, ac
nulla praeterea vetera. monum. marm-
gemmarum, nomismatum, illustrantur. Ac
non absimilis argum. expositio sigillor. Z
veterem statuam marm. cingentis. R. V. 70

ALLATII (*Leonis*) de patria Homeri
G. X. 1553.

— Homeri natales etc. G. X. 1853.

ALSARII (*Vinc.*) de invidia et fascino
rum libellus. R. XII. 885.

ANONYMUS de Praefectis Urbis ex ter-
bus Gallieni; ut et fragment. Fastorum
Chr. 205 ad 353. Paschalis Laterculus e
Aeg. Bucherii. R. XI. 383.

— Diff. de suppliciis fervorum. P. III.

— Exp. inscriptionum et epitaphio
quae Antiquariae, urbis Baeticae in Hispani-
periuntur. S. III. 845.

Antiquae inscriptionis, qua L. Scip. Barba
expressum est Elogium, explanatio. R. IV. :

ARETINI (*Leonardi*) commentaria rer. (C
carum. G. VI. 3387.

D'ARNAUD (*Georgii*) de diis *παρεδγοις* (C
mentarius. P. II. 733.

ASTORII (*Jo. Ant.*) epistola de deo E
tonte. S. II. 769.

— Comment. in monumentum Aler-
poetae. S. II. 781.

ASTORII (*Joann.*) dissert. de diis C
P. II. 873.

AUGUSTINI (*Ant.*) de legibus et sen-
consultis liber, cum not. Fulv. Ursini. I
1142.

AUGUSTINI (*Ant.*) de Romanorum familiis
IX, cum nott. F. Urfini. R. VII. 1443.

AULII (*Dominici*) de gymnasii constru-
ctione et aulae architectura opuscula duo. S.
III. 307.

— de colo Mayerano epistola. S. III. 321.

B.

BACCHINI (*Bened.*) de fistris eorumque figu-
ris dissertation. diss. Jac. Tollini dissertatione.
Wien, absc. R. VI. 409.

BACCII (*Andr.*) de convivis antiquorum
et de vinorum usu atque rite
coenarum sumptuosissimo libri V. G. IX. 21.

— de dietis veterum liber sing. R.
III. 281.

BARBERII (*Jos.*) de miseria poetarum Graec.
Ber. G. X. 797.

BERGARI (*Pet. Aug.*) de privatorum publi-
corumque aedificior. urbis Romae everforibus
Ber. R. IV. 1767.

— Comment. de obelisco. R. IV. 1895.

BARISONII (*Albertini*) de archivis com-
ment. P. I. 1077.

BARTHOLINI (*Bartoli*) comment. de pae-
le. R. VI. 1157.

BARUFFALDI (*Hier.*) de armis convivalibus
edifina. S. III. 737.

— de praefectis, ad illustrationem urnae
aetnae — diss. S. III. 745.

BAYFII (*Lazari*) de re navali liber, s. an-
tiones in L. 24. de captivis etc. G. XI. 564.

— de vasculis libellus, s. animadvers. in
de auro et argento legato. G. IX. 677.

— de re vestitaria. R. VI. 553.

BEHELII (*Hens.*) de sacerdotiis et magistratibus. Rom. libellus. S. III. 1101.

BELLI (*Joh. Bapt.*) de partibus templi auguralis. R. V. 543.

— Diatriba de Pharsalici conflictus meritis et die. R. VIII. 705.

BELLORII (*Petri*) de admirabili operum aedificiorum et rerum suspiciendarum praestant libri tres. G. VIII. 2530.

BELLORII (*Joa. Petri*) notae in nominibus tantum Ephesiae, tum aliarum urbium, apibus insignita. G. VII. 401.

— Expositio symbolici Deae Syriae simulacri. G. VII. 425.

— Veterum Lucernae sepulcrales, collectae ex cavernis et specubus subterraneis urbis Romae, figuris aen. expressae; in quibus multa ad eruditionem monumenta continentur, de neatae secundum formas suas a *Petra Sancti Bartolaeo*. Divisae in tres partes, cum obs. *J. Brilovii*. Ex It. in Lat. sermonem transtulit *Alex. Dukerus*. G. XII. 1.

— Picturae antiquae sepulcri Nasoniorum in via Flaminia, delincatae et aeri incisae a *Petra Sancti Bartolaeo*: explicatae vero et illustratae *J. P. Bellorio*; ex It. ling. in Lat. vertit *Leucocorus*. R. XII. 1021.

— Veterum sepulcra, seu Mausolea Romanorum et Etruscorum, inventa in urbe Roma aliisque locis celebribus, in quibus multa erud. monum. continentur, coll. et delin. a *S. Bartolio*, cum explicatt. *J. P. Bellorii*; ex It. in Lat. sermonem transtulit *Al. Dukerus*. G. XII.

— Fragmenta vestigii veteris Romae, lapidibus Farnesianis, nunc primum in lucem edita, cum nott. *P. Bellorii*. R. IV. 1955.

BERGIERII (*Nic.*) de publicis et militaribus operum Rom. viis libri V, auctiores et emendatores ex Gall. in Lat. ling. translati ab *H. C. Hennio* Acc. ejusd. animad. cum tabb. et numm. R. X. 1.

BERTHALDI (*Petri*) liber fing. de ara. R. VII. 253.

BERTIUS (*Pet.*) de aggeribus et pontibus à mare constructis. S. II. 917.

BORCLERI (*Jo. Henr.*) Diff. de legione Romana. R. X. 1454.

— de scriptoribus Graecis et Lat. ab Homero ad init. saec. post Chr. nat XVI commentio. G. X. 905.

BOMBARDINI (*Ant.*) de carcere et antiquo ipsius usu ad haec usque tempora deducto tractatus. P. III. 731.

BONIFACII (*Balth.*) de archivis liber. P. I. 061.

BORRICHII (*Olui*) de antiqua urbis Romae de diff. R. IV. 1517.

BOSII (*Jo. And.*) de Pontifice max. Romae teris exerc. hist. R. V. 225.

— de Pontificatu max. Imp. Rom. praeque Christianorum. R. V. 269.

BOSSIUS (*Hier.*) de toga Romana. S. II. 05.

— de Senatorum lato clavo syntagmata X. S. II. 5325.

— Ifiacus f. de fistro. S. II. 1373.

— Janotatius f. de strena. S. II. 1393.

BOXHORNII (*Marci Zuerii*) Quaestiones Romanae, quibus sacri et profani ritus, eorumque causae et origines, plurima etiam antiquitatum. eruuntur et explicantur. R. V. 901.

BRETUS (*Car.*) de ordine perantiquo-
riorum ap. Rom. S. II. 1053.

BRISONII (*Barn.*) ad legem Juliam de
feriis lib. iug. G. VIII. 1346.

— de veteri ritu nuptiarum et jure
nubiorum. R. VIII. 1007.

— Comment. de spectaculis, in C.
od. et L. omnes dies cod. de feriis G.
2358.

BULENGERUS (*Jul. Caes.*) de auguri
auspiciis. R. V. 405.

— de circo Romano ludisque circe
liber. R. IX. 577.

— de conviviis libri quatuor. R. XI.

— de Elephantis. R. IX. 821.

— Tractatus de equis. R. IX. 727

— de ludis veterum liber unicus.

VII. 901.

— de ominibus. R. V. 441.

— de oraculis et vaticiniis liber. G. V.

— de pictura, plastica, statuaria libri

G. IX. 809.

— de prodigiis. R. V. 457.]

— de fortibus. R. V. 361.

— de templis ethnicorum. G. VII.

— de terrae motu et fulminibus.

V. 515.

— de theatro. R. IX. 825.

— de tributis et vectigalibus pop.

R. VIII. 819.

— de triumphis, spoliis bellicis, tro-
aureis triumphalibus, et pompa triumphis,
unicus. G. XI. 857.

— de venatione circi et amphitheat-
er unicus. R. IX. 749.

BURMANNI (*Petri*) de vectigalibus pop.
om. diff. P. I. 911.

BUTIUS (*Vinc.*) de calido, frigido, ac tem-
perato antiquorum potu, et quomodo in deliciis
sterentur. R. XII. 1.

C.

CALCAGNINI (*Caesii*) de re nautica com-
mentatio. G. XI. 741.

— de talorum, ac tesserarum et calculo-
rum ludis, ex more veterum. G. VII. 1213.

CALLIACHII (*Nic.*) de ludis scenicis mimo-
rum et pantomimorum syntagma posthumum.
Il. 699.

— Diff. de gladiatoribus. P. II. 333.

— Diff. de Osiride. P. IV. 305.

— Diff. de sacris Eleusinis. R. IV. 317.

— Diff. de ludis scenicis. P. V. 461.

— Diff. de circensibus ludis. P. V. 473.

CAMARRAE (*Lucii*) de Theate antiquo libri
res. It. IX. V. 1.

CAMERARII (*Joach.*) de comicis versibus
libris. G. VIII. 1578.

— Hippocomicus, f. de curandis equis,
libri de nominibus equestris Graecis et Latinis
collecta. G. XI. 793.

— Historia rei numariae, f. de nomismatis
Graecis et Latinis. G. IX. 1401.

CAPACII (*Jul. Caes.*) antiquitates et historia
Campaniae felices. It. IX. II. 2.

— de balneis liber. It. IX. IV. 6.

CARRERAE (*Pet.*) monumentor. hist. urbis Ca-
pitoli libri IV. Sic. X. 1.

CASALII (*Jo. Bapt.*) de insignibus, annulis,
fibulis etc. syntagma. G. IX. 893.

— de ritu nuptiarum ac de jure connu-
tati veterum diff. G. VIII. 1302.

CASALII (*Jo. Bapt.*) de thermis et veterum tractatio. G. IX. 633.

— de tragoedia et comoedia luc. G. VIII. 1598.

— de tricliniis, conviviis, hospita tesseris veterum, exercit. G. IX. 121.

CASELLAE (*Pet. Leonis*) de primis Italonis liber. It. I. 5.

CASTALIONIS (*Jos.*) de columna phali Imp. Antonini comment. R. IV.

— explicatio ad inscriptionem quae in basi est obelisci, statuti per Six Pontif. ante portam Flaminiam, alias R. IV. 1858.

— adversus foeminarum praenominis disputatione. R. II. 2050.

— Opusculum de Pacis templo, ubi columna exenta in Exquiliis est translata. IV. 1843.

— Comment. de antiquis puerorum nominibus. R. II. 2062.

CASTELLANI (*Petri*) κρεοφαγία s. carniū libri IV. G. IX. 359.

— εορτολογιον s. de festis Graecorum tagma, in quo plurimi antiquitatis ritus illustrantur. G. VII. 597.

— de mensibus Atticis, nec non diebus et anno Graecorum. Atheniensiumque tabula. G. IX. 1081.

— vitae veterum et illustrium Romanorum, qui toto orbe usque ad saec. XIII vixerunt. G. X. 853.

CELLARII (*Christ.*) de Studiis Romanis in urbe et provinciis diff. S. III. 1233.

CENALIS (*Rob.*) de vera mensurarum ratione liber, jam tertio auctus

agnitus ab auctore; acc. et paralipomena quae-
um. R. XI. 1436.

CHAUSSE (*Mich. Ang. Causi de la*) Deorum
mulcra, idola, aliaeque imagines aereae. R.
I. 765.

— de insignibus Pontif. max., Flaminis
Nais, Auguris, et instrumentis sacrificantium.
V. 313.

— de signis militaribus. R. X. 1526.

— Diff. tres, I. de vasis, bullis, armillis,
olis, annulis, clavibus, tesseris, stilis, strigili-
is, guttis, phialis lacrymatoriis, et de manibus
neis, vota referentibus. II. de Mutini fimula-
is. III. de aeneis antiquor. lucernis. R.
II. 949.

CHIELETII (*Claudii*) de antiquo numismate
ber. S. I. 651.

— (*Hier. Thomas*) Diff. de Ottonibus ae-
is. S. I. 629.

— (*Jo.*) Aqua Virgo, fons Romae ce-
berimus, et prisca religione facer, opus aedi-
tis M. Agrippae in vetere annulari gemma.
IV. 1779.

— (*Jo. Jac.*) Geminiae matris sacrorum
tus sepulcralis explicatus. S. I. 613.

CHIMENTELLII (*Val.*) Marmor Pisanum
honore bisellii. Parergon inseritur de vete-
m fellis; synopsis appenditur de re donaria
niquorum; acc. Myiodia, f. de muscis odoris
lanis epistola. R. VII. 2025.

CHRISTMANNUS (*Jac.*) de Calendario Rom.
VIII. 285.

CHYTRAEI (*Dav.*) Tabula philosophica, f. se-
is philosophorum, et sectae eorum praecipuae;
Thaete et Socrate inprimis usque ad Ciceronem
deducta. G. X. 346.

CIACCONII (*Petri*) in columnae rostrae inscriptionem a se conjectura suppletam explicatio, cum *Sirmondi* et alior. nott. R. IV. 180.

— notae in vetus Rom. Kalendariu R. VIII. 19.

— Kalendarium rusticum in bibl. Farr. R. VIII. 19.

CIRINO (*And.*) variar. lect. de urbe Romae ejusque conditore Romulo liber. S. II. 1.

CLASENII (*Dan.*) Theologia gentilis, s. demonstratio, qua probatur, gentilitium theologiae (ceu tenebras), deos, sacrificia et alia ex for. Scripturae (ceu luce) originem traxisse, in tres partes divisa. G. VII. (1).

CLAUDII (*Jo. Jac.*) Diatribe de nutrimentis et paedagogia. P. III. 416.

CLERICI (*Jo.*) de stilis veter. Rom. d. P. III. 1110.

CONRINGII (*Herm.*) de studiis liberalibus urbis Romae et CPollis diff. S. III. 1193.

CONTARENI (*Vinc.*) de frumentaria Romae largitione liber. R. VIII. 923.

— de militari Romanor. stipendio comment. R. X. 1513.

CONTELORII (*Felicit.*) de praefecto urbis liber. S. I. 509.

CORNARIJ (*Jani*) de convivii veter. Graeciae libellus. G. IX. 1.

CRAGIUS (*Nic.*) de rep. Laced. auctor et emendator. G. V. 2497.

CRESOLLII (*Lud.*) Theatrum veterum rhetorum; oratorum, declamatorum, quos in Graecia nominabant sophistas, expositum libris V, in quibus omnis eorum disciplina, et dicendi et docendi ratio, moresque produntur, vitia damnantur.

et magni utriusque linguae illustrantur et
insculantur scriptores. G. X. 1.

CROPHII (*Jo. Bapt.*) Antiquitates Macedo-
nicae, s. de regio Macedonum principatu, mori-
bus atque militia diff. G. VI. 2855.

CRUSII (*Jac. Andr.*) de nocte et nocturnis
officiis ap. veteres. S. II. 797.

CRUYLIJ (*Livini*) quindecim tabulae loco-
rum et aedificior. tam novae quam veteris Ro-
mae. R. IV. (1).

EUPERI (*Gisberti*) de elephantis in numis ob-
olis exercitatt. duae. P. III. 1.

— apotheosis vel consecratio Homeri.
P. II. 1.

— explicatio gemmae Augustae. P. II. 189.

— numismata antiqua explicata. P. II. 209.

— inscriptiones et marmora antiqua expo-
sita et illustrata. P. II. 241.

— de utilitate, quam ex numismatis prin-
cipes capere possunt diff. P. II. 277.

— Harpocrates. P. II. 401.

— monumenta antiqua inedita. P. II. 529.

— et SPERLINGII (*Ottonis*) dissertt. s.
epistolae mutuae de variis rebus et quaestioni-
bus, quae pertinent ad antiqq. Gr. et Rom. nunc
primum ex MSS. editae ex museo Jo. Gram-
mā. P. IV. 1.

D.

DAMASCENI (*Nic.*) de moribus Graecorum
et gentium libellus, cum interpretatio-
ne Lat. *Nic. Cragii*. S. VI. 3843.

DEMADENI Aes redivivum Canusiorum.
h. IX. V. 2.

DEMONTIOSII (*Lud.*) Comment. de scul-
pturae aelatura gemmarum, sculptura et pictu-
ra antiquorum. libri duo. G. IX. 777.

DEMP-

DEMPSTERI (*Th.*) Kalendarium Rom. VIII. 115.

DICAEARCHI Geographica quaedam, s. situ Graeciae. *Ejusdem* descriptio Graeciae, v. sibus Jambicis, *Henr. Stephano* interprete, c. ipsius et *Jf. Casauboni* annot. Acc. *H. Steph.* ad Dicaearchum et suam in illum lucubrationi appendicula. G. XI. (1).

DOLETI (*Steph.*) de re navali liber. XI. 629.

DONATI (*Alex.*) Roma vetus et recens, ut usque aedificiis ad eruditam cognitionem expositis, cum figg. artificios. delin. a *Jf. Goures* ex vestigiis aedificior. ruinis, monumentis aeneis collect. R. III. 469.

DONII (*Jf. Bapt.*) Diff. de utraque paenul. R. VI. 1149.

DOUSAE (*Georgii*) de itinere suo CPolitan epistola. Acc. veteres inscriptiones Byzantio et ex reliqua Graecia allatae, cum quibusdam doct. viror. epistolis. G. VI. 3343.

E.

EGGELINGII (*Jf. Henr.*) Mysteria Cerer et Bacchi, in vasculo ex uno onyche. G. VII. 5.

EMMII (*Ubbonis*) Vetus Graecia, opus distinctum in tomos tres, quorum I. descriptionem habet regionum a Graecis habitatarum, cum adjunctis insulis: II. complectitur res gestas Graecorum: III. repraesentat statum ac formam praecipuarum ejus gentis rerump. cum additam. auctoris, antehac ineditis et suis locis insertis, ac subjeclis notulis. G. IV. 85.

EMMIUS (*Ubbo*) de statu Aacarnanum. C. IV. 585.

EMMIUS (*Ubbo*) de rep. et fortuna Achaeorum. G. IV. 557.

— de rep. et fortuna Aetolorum. G. V. 575.

— de concilio Amphictyónico. G. IV. 587.

— de rep. Argivorum. G. IV. 519.

— Athenarum veterum descriptio, cum append. et emendat. G. IV. 433.

— de inclinatione et interitu reip. Atticae, Spartanæ et Carthag. G. IV. 597.

— de rep. Carthag. G. IV. 503.

— de situ, amplitudine et magnificentia urbis Carthaginis. G. IV. 661.

— de Chio, et ejus statu ac fortuna. S. I. 547.

— de rep. et statu Corcyraeorum. G. V. 541.

— de rep. Corinthorum. G. IV. 527.

— de rep. et legibus Cretenfium. G. I. 513.

— de statu Epiri. G. IV. 587.

— Lacedaemon antiqua, cum appendice. G. IV. 465 et 633.

— de rep. Locrenfium in Italia. G. IV. 593.

— de Lyciorum rep. in Asia. G. IV. 597.

— de statu et rep. Massiliensium. G. IV. 589.

— de rep. et statu Rhodiorum. G. IV. 549.

— de Samo et ejus rep. G. IV. 545.

— de rep. Syracufana. G. IV. 531.

— de rep. Thebanorum. G. IV. 523.

ERNESTI (*Henr.*) Ep. de paenula. R. VI. 1179.

ISCHENBACHII (*Jo. Andr.*) de scribis veter. Rom. diff. P. III. 851.

IVANTHII et DONATI de tragoedia et comodia commentatiunculae. G. VIII. 1682.

HYER-

HYBENII (*Christi. Wilhel.*) de ordine equo
veter. Rom. diff. S. I. 1089.

F.

FABRETTI (*Raph.*) de aquis et aquae du-
bus veteris Romae diff. tres, cum chartis geogr-
figg. aen. nitidiff. R. IV. 1677.

FABRI (*Petri*) de re athletica, ludisque vi-
rum gymniciis, musicis atque circensibus spec-
tatorum tractatus, tribus libris comprehensi, et
teffellatum; cum ejusd. paralipomenis. G. V
1758.

— de magistratibus Rom. comment. S.
1113.

— (*Tanaquilli*) vitae poetarum Graeco-
ubi de eorund. patria, moribus, scriptis etc. et
specie ac compendiose differitur; ex Gallico
mate in Lat. translatae. G. X. 740.

FABRICII (*Georgii*) Roma, ejus situs, ar-
tus, gloria, magnificentia, theatra, circi, et
cetera etc. R. III. 393.

— de fabularum, ludorum, theatrorum
scenarum ac scenicorum antiqua consuetudine
bellus. G. VIII. 1694.

— (*Jo. Lud.*) de ludis scenicis liber. G. V
1714.

FAESCHII (*Seb.*) de numo Pylaemenis Eu-
getae, regis Paphlagoniae, epistola. G. IX. 601

FALCONERII (*Octavii*) Inscriptiones Ath-
enae nuper repertae, editae et notis illustratae, quibus
acceperunt aliae ex Africanis marmoribus
descriptae. G. VIII. 2290.

— de numo Apamensi, Deucalionis di-
vini typum exhibente, diff. G. X. 672.

— de Pyramide C. Cestii Epulonis diff.
IV. 1461.

CONRERII (*Osavii*) ad Car. Datum Epi-
le Latere ex aedificii veteris ruderibus
quum paries ad instaurandam Panthei
m 2. 1661. dirueretur. R. IV. 1483.

LDAR (*Joh. Bapt.*) novissima et accuratissi-
mae veteris et novae tabula topogra-
ficae descriptione. R. IV. ibid.

FAVENTIA (*Purperini*) ad Kalendarium
um Amiterni effossum minuscule com-
m. S. III. 865.

NNII (*Lacii*) de antiquitatibus urbis Ro-
mi V. S. I. 173.

ZOLDI (*Jo.*) Graecorum veterum *ιστοριο-
γραφία* de plurimis Graecorum gentiliū anti-
quitatibus sacris; imprimis de festis die-
acerdotibus, templis et aris; de ludis item
ritaminibus, diff. G. VII. 521.

WITTHII (*Edwardi*) Antiquitatum Homeri-
libri IV, in quibus ferme omnes eorum
ritus per Graeciam ritus, caeremoniae, ac
tam in sacris, quam in profanis expo-
et illustrantur. G. VI. 1711.

TRARIUS (*Franc. Bernardinus*) de vetere
clationibus et plausu libri septem.
I.

TRARIUS (*Osavii*) de origine Romanorum
R. I. I.

de re vestiaria libri VII, auctiores et
tiores, adiectis iconibus, quibus res tota
ubicitur. R. VI. 605.

Analecta de re vestiaria s. exercitatio-
Alb. Rubenii comment. de re vestiaria
clavo. R. VI. 1033.

Diff. de veterum lucernis sepulchralibus.
993.

de Pantomimis diff. S. II. 677.

list. Vol. IV. P. I.

G

FER-

FERRARI (*Octavii*) de balneis diff. P. III. 1.
— de gladiatoribus diff. P. III. 313.

FERRI (*Ant.*) apparatus statuarum in del-
eis Cumis inventarum. *It.* IX. IV. 5.

FONTANINI (*Justi*) de antiquitatibus F-
tae, Coloniae Etrulcorum, libri duo. *It.* I.
III. N. 3.

FREHERI (*Marq.*) Decisionum Arcop-
carum sylvula. G. V. 2133.

— Cecropistromachia antiqua duellu-
diatorii sculptura in Sardonyche exposita,
not. *Henr. Guntheri Thulomarii.* R. IX. 111.

— de re monetaria veterum Rom. et
dierni ap. Germanos Imperii, libri duo. R.
1396.

FREINSHEMII (*Jo.*) Dissertatiuncula de
libae potu. G. IX. 493.

FRESNE (*Raphaelis Tricheti du*) Epist.
Charondae effigie in Catanensi numo expre-
ap. Petr. Seguinum in numo argenteo. G. X.

FRONTINI (*Sexti Julii*) de aquaeductu
urbis Romae comment. cum not. et emenda-
tibus *Rob. Keuschenii.* R. IV. 1625.

G.

G. (*A.*) de armis Rom. libri duo. P. I. 11

GARUFFII (*Jos. Malatestae*) lucerna lapid
Flaminia et Ariminensis. *It.* VII. II. 9.

GASSENDI (*Petri*) Kalendarium Rom. et
pendiose expositum. R. VIII. 139.

GAURICI (*Pomponii*) de sculptura s. statu-
liber. G. IX. 725.

GAZAE (*Theodori*) de mensibus Atticis
ex interpretatione *Jo. Petrelli.* G. IX. 977-

ILIS (*Alberici*) de auctoribus et spec-
s fabularum non notandis disputatio.
1626.

(*Scipionis*) disputationum illustrium f.
publico P. R. liber. P. I. 1125.

ELII (*Nic.*) in Graeciae Mich. Sophia-
tionem explicatio, in qua docetur, quem
quamque voluptatem allatura sit haec
udiofis, si diligenter eam cum histori-
octarum, geographorum scriptis contu-
tyadem de situ, nominibus et regioni-
ctae, celebrium urbium descriptio etc.
1.)

IL (*Ant. Franc.*) descriptio monumenti
bari libertorum et fervorum Liviae
e et Caesarum Romae detecti in via
1726. tabulis XX aere incisis illustrati.
notis *Ant. Mar. Salvini.* P. III. 1.

30ZZE (*Gauges*) de inscriptione colum-
batae olim in foro Rom. diff. *It.* IX.

SERI (*Jac.*) Antiquitates Nemaufenses.

II (*Georgii*) de rusticatione Rom. et
structura. S. I. 681.

OVII (*Jo. Frid.*) de museo Alexan-
rcitatt. acad. — nunc primum editae.
2738.

(*Jac.*) Effigies virorum ac foeminarum
quibus in Graecis aut Latinis moni-
qua memoriae pars datur, et in quo-
rbis terrarum spatio ob historiam, vel
vel inventa, vel locis nomina data, ac
meruerunt cognosci; item variarum
miranda, quae celebrata ap. antiquos,
et aere expressa occurrunt, omnia ex

veris sincerisque documentis petita, et pro se temporum disposita; adjecta brevi descriptis singulor. quae aut in eor. vita, aut in hon. proprietate spectabilia percipi et intelligi rest. ubi variis occasionibus numi, lapides, inscriptiones, etiam auctor. loca explicantur. *Vol. I. continet Memorabilia temporis mystici, quod Trojanæ lo terminatur. Vol. II. Memorabilia primor. ve hist. saeculor. Vol. III. Mem. veras historias Alex. M. G. I — III.*

— Marmorea basis colossi Tiberio C. erecti ob civitates Asiae restitutas post horren. terrae tremores; cujus colossi fides, a Jo. Me. fio oppugnata, defenditur, tantum non oculis hibetur et venusta proponitur; tempus, num. rus et nomina civitatum restitutar. ubique fal. et varius ab recentibus commentatoribus tra. tur, verus et certus ex marm. basi publico. I. strumento feliciter probatur. Primus trans A. pes vulgavit, revocavit, notis et obs. illustr. *Laur. Theod. Gronovius. G. VII. 433.*

GRUCHII (*Nic.*) de comitiis Rom. libri tr. R. I. 531.

— responsio ad binas Sigonii reprehe. siones; una de binis magistratuum comiti. altera de lege curiata. R. I. 709.

— ad posteriorem Sigonii de binis ma. gistratuum comitiis, et de lege cur. disputatione. refutatio. R. I. 755.

GUILIELMI (*Jani*) de magistratibus re. Rom. cum in libertate urbs fuit. P. III. 965.

GUIRANI (*Gaillard*) explicatio duor. vete. numismatum Nemausensium ex aere. S. I. 100

GUTHERII (*Jac.*) de veteri jure Pontifi. urbis Romae libri quatuor. R. V. 1.

GUTHRII (*Jac.*) de jure manium s. de ri-
mo et legibus prisca funeris libri tres.
XII. 1077.

— Choartius major, vel de orbitate tole-
randi. R. XII. 1337.

GYLLII (*Petri*) de Bosporo Thracico libri
tres. G. V. 3087.

— de topographia CPoleos et de illius an-
tiquitatibus libri quatuor. G. IV. 3219.

GYRALDI (*Lilii Greg.*) de comoedia, ejus-
que apparatu omni et partibus comment. G. VIII.
3474.

H.

HAGUENONI (*Petri*) Calendarium trilingue,
s. de mensibus Graec. et Rom. dialogus, ex opti-
mibusque auctor. collectus. G. IX. 1017.

HANNEKENII (*Phil. Lud.*) de cura domesti-
ca Rom. disert. quatuor. S. I. 1237.

HAUSENII (*Jo. Bapt.*) de jurejurando ve-
terum liber. R. V. 797.

HELLADII (*Bisantini*) Chrestomathia, cum
interpr. Lat. et nott. Jo. Meursii. G. X. 949.

HELLERI (*Jo. Jac.*) Exercitatio de Deo
ignoto Athen. G. VIII. 221.

HENDREICH (*Pet.*) Massilia, ejus situs, ad-
ministratio, respublica, leges, instituta, studia, mi-
ta etc. G. VI. 2939.

HERACLIDAE (*Pontici*) de politis Graecor.
bellis, cum interpr. Lat. Nic. Cragii. G. VI.
319.

HOLSTENII (*Lucae*) Ep. de fulcris s. veru-
m Dianae Ephesiae simulacro appositis. G.
393.

— de milliaro aureo, error popularis,
non omnes fere antiquarii errant, ab eodem
plius. R. IV. 1805.

HOLSTENII (*Lucas*) Commentariolus in v
terem picturam, Nymphaeum referentem, r
typus veteris Nymphaei appositus est. R. I
1797.

— Diff. de pila stafilari. R. IV. 1083.

— Ep. de marmore Patavino ad Jo. Rē
dium. S. I. 583.

HOTOMANNUS (*Franc.*) de formulis ar
quis. R. II. 1909.

— de magistratibus Rom. eorumque in
tutione. R. II. 1864.

— de veteri ritu nuptiarum observ
R. VIII. 1107.

— de Senatu et insignibus aliquot fe
tusconsultis. R. II. 1891.

— de sponsalibus, de veteri ritu nupt
et jure matrimoniorum; item despu riis et leg
matione. R. VIII. 1147.

HYGINI et POLYBII de castris Romae
quae exstant; cum nott. et animad. *Ratl
Herm. Schellii.* R. X. 999.

I.

JACOBI (*Desiderii*) de philosophor. doctu
libellus. G. X. 349.

Imperatores Rom. et CPtani, a C. Jul. C
sare usque ad Const. Porphy. R. I. 473.

JONSTONUS (*Jo.*) de annis et mensib
R. VIII. 199.

— Fastorum liber, s. Hemerologion
memorab. quolibet anni die actarum. R. VIII. :

JOUBERTI (*Laur.*) de gymnasiis et gen
bus exercitiorum apud veteres liber. S. I. :

— de balneis antiquorum. S. I. 373.

JOVII (*Paulli*) de Romanis piscibus libe
S. I. 837.

K

Kalendarium vetus Rom. e marmore descriptum in aedibus Massacorum ad Agrippinam; in tabula marm. superne fracta. R. VIII. 1.

— Fragmentum, quod visitur in aedibus Capnicorum. R. VIII. 29.

— aliud vetus Kalend. quod in libris antiquis praefigitur fastis Ovidii. R. VIII. 89.

— Romanum, sub Imp. Constantio, Constantii M. filio, circa a. Chr. 354 compositum. R. VIII. 95.

KOSPIRZYCKII (*Stanislaw*) de luxu Rom. comment. R. VIII. 1251.

L

LABBE (*Phil.*) Descriptio Consulium, ex quo primum ordinati sunt; sive integri Fasti Consulares, quos *Idatianos* docti viri hactenus appellaverunt; ex cod. MS. bibliothecae collegii Claramontani Paris. Soc. Jesu. R. XI. 241.

LALAMANTIUS (*Jo.*) de anno Romano. R. VIII. 259.

— Diff. tres, I. de tempore et ejus partitione, II. de anno Macedonum s. Graecorum. III. de anno Aetico; rara et exquisita rerum scitu dignissimarum cognitione, ac diversi generis auctorum explicatione refertae. G. IX. 1041.

LAMBECII (*Petri*) notae in Kalendarium vetus. R. VIII. 103.

LANGIUS (*Wilh.*) de veter. anno Rom. R. VII. 397.

LANZONI (*Jo.*) de coronis et unguentis in antiquo convivio exercitatio, ex Italico Latine. *Baruffaldo*, qui notas addidit. S. III. 669.

— de luctu mortuali veterum adversaria. R. III. 181.

LATINII (*Latini*) Obfl. in Sigonium
tquo jure civium Romanorum. R. I. in

— Obfl. in Nic. Gruchium de
Rom. R. I. in praef.

— de antiquo jure Italiae. R. II. i

LAURENBERGII (*Jo.*) enarratio C
antiquae, tabb geogr. et notis emendatae
ornatae. G. IV. 1.

LAURENTII (*Jo.*) de adulteris ac i
cibus tractatio. G. VIII. 1402.

— de agyrtis, histrionibus, acclar
bus et osculis investigatio. G. VIII. 243

— Opuscula de conviviis, hosp
tefferis et strenis. G. IX. 161.

— de funeribus antiquorum tract
quo ritus funebres ante rogam, in rogo
rogum explicantur et illustrantur. G. X.

— de natalitiis conviviisque, quae
dem agitabantur, exercitatio. G. VIII. 1

— de praeconibus, citharoedis, fi
tintinnabulis collectio. G. VIII. 1459.

— de varietate navium schedias
XI. 789.

— de prandio et coena veterum
aliis ad eadem spectantibus miscellanea. G.

— de professoribus, oratoribus,
clatoribus et litteris collectio. G. X. 11

— Disquisitio de rebus publicis, fi
conciliis, accusationibus, tormentis etc. v
G. VI. 3651.

— de sponsalibus et nuptiis anti
libellus. G. VIII. 1330.

— varia sacra gentilium, in quibu
rum religione, diis, templis, sacrificiis, fe
lis etc. agitur. G. VII. (133.)

— de re vestiaria syntagma. G.

PAZZI (*Wolfg.*) Graeciae antiquae variis
climatus illustratae libri II. G. VI. 3419.

PAZZI *f* Constitutiones Imperiales de aquae-
ductum Romae veteris quam novae, ur-
bis Capuae, cum notis. R. IV. 1671.

PAZZONI (*Ambros.*) antiquitatum nec non hist.
agri Nolaë descriptio. It. IX. IV. 7.

PALICATI (*Fortunati*) de marmore Patavino
S. I. 582.

PALICATI (*Pyrrhi*) de vehiculis antiquor.
libri excerpta ex libris ejus de familiis Rom.
V. 1503.

PALICATI (*Mart.*) Strenarum historia, a pri-
mo origine; per diversas regum, consulum et
imperatorum Rom. nec non episcoporum actates
ad nostra usque tempora. R. XII. 405.

PALICATI (*Josi*) de amphitheatro liber, in quo
forma ipsius loci expressa et ratio spectandi. R.
X. 1269.

— de amphitheatris, quae extra Romam,
velius, in quo formae eorum aliquot et typi.
IX. 1319.

— Saturnalium sermonum libri duo, qui
de gladiatoribus. R. IX. 1161.

— de Vesta et Vestalibus syntagma; cum
fig. et numism. R. V. 619.

PALETTI (*Ferrantis*) antiquitates Puteolo-
lae. It. IX. IV. 1.

PALETTI (*Wilh.*) Eleutheria s. de manumissi-
onum fervoribus ap. Rom. libri IV. P. III. 355.

M.

MADARI (*Joach. Joan.*) de coronis, nuptia-
rum praefectum, sacris et profanis libellus. R.
VIII. 1403.

MAFFEII (*Scip.*) de amphitheatro ac pueris
pue de Veronensi libri duo. P. V. 1.

— de amphitheatris Galliae epistola
ta Latine interprete *Petro Facciolo*. P. V. 365.
— de antiquis Galliae theatris epistola
reddita Lat. interpr. *P. Facciolo*. P. V. 365.

MAGII (*Hier.*) de tintinnabulis liber,
comment. *Franc. Swertii*. S. II. 1157.
— de equuleo, cum nott. *Goth. J.*
manni. S. II. 1201.

MAJORAGII (*M. Ant.*) de senatu Romani
bellus. P. I. 675.

MANUTIUS (*Aldus*) de caelatura et pueris
veterum. G. IX. 803.

— de tibiis veterum. R. VI. 1209.

— de toga Rom. R. VI. 1185.

— de tunica Rom. R. VI. 1203.

— de Reatina urbe, agroque Sabino

gente. S. I. 773.

— de aquis in urbem Romam olim
fluentibus. S. I. 785.

— de ratione intercalandi. S. I. 791.

— de accumbendi et comedendi r

S. I. 799.

— de convivio tempestivo f. intem

S. I. 801.

— de auspiciis. S. I. 805.

— de trabea. S. I. 811.

— de subselliis. S. I. 813.

— de signo et statua. S. I. 815.

— de parma, clypeo, scuto, pelt

S. I. 817.

— de primipilo. S. I. 824.

— de drachmis. S. I. 824.

— de testibus. S. I. 824.

UTIUS (*Paullus*) de civitate Romana.

de comitiis Romanorum. R. I. 477.

de legibus Rom. R. II. 1022.

liber de Senatu Rom. R. I. 894.

ISCOTTI (*Agessilai*) de personis et larumque ap. veteres usu et origine syntag. R. IX. 1097.

LIANI (*Barth.*) urbis Romae topogram notis ineditis *Fulvii Ursini*, et iconibus, Romuli, Lupae, aedificiorum celeberrimis Caesarii et castris Praetoris. R. III. 53.

NOTIS MARSILII (*Lud. Ferd.*) Epistola de op. Trajani supra Danubium. S. II. 958.

OTINI (*Eman.*) de theatro Saguntino P. V. 389.

LOCCHII (*Alexii Symmachi*) in mutilum amphitheatrum titulum aliasque nonnullas inscriptiones comment. P. V. 485.

VESTRIER (*Claudii Franc.*) de colo Mayestola — ex Gallico Latine versa. S. III. 937.

ETREII (*Claudii*) symbolicae Dianae statuariae expositio, multis novis additionibus et monumentis antiquis illustrata.

357.

SCURIALIS (*Hier.*) de potionibus ac eductorum mantissa. G. IX. 465.

de arte gymnastica libri sex. P. III. 445.

RULAE (*Paulli*) de legibus Rom. opus m. P. L. I.

— de comitiis Rom. opus posth. P. I. 237.

MURSII (*Jo.*) Aeschylus, Sophocles, Euripides, de tragoediis eorum libri tres; nunc ex auctoris chirographo aucti. G. X. 393.

Archaeologia Athenienses, s. de iis, qui in magistratum obierunt, libri

libri quatuor, nunc ex ipsius auctoris chirographo aucti. G. IV. 1141.

MEURSII (Jo.) Areopagus, f. de senatu apagitico, liber sing. nunc ex ipsius auct. chirographo auctus. G. V. 2065.

— Athenae Atticae, f. de praecipuis Athenarum antiquitatibus libri III, nunc ex ipsius auct. chirographo aucti. G. IV. 817.

— Bibliotheca Attica, f. de antiquis Atticis scriptoribus eorumque item operibus. libri ex chirographo auct. nunc prim. editi. G. X. 1181.

— Fortuna Attica, f. de Athenarum origine, incremento, magnitudine, potentia, gloria vario statu, decremento, et occasu, liber sing. nunc ex ipsius auct. chirographo auctus. G. V. 16.

— Atticarum lectionum libri IX, in quibus antiquitates plurimae proferuntur, nunc ipsius auct. chirographo aucti. G. V. 1757.

— de populis et pagis Atticae, lib. sing. in quo antiquitates Atticae plurimae, cum supplementis auctoris et Jac. Sponii. G. IV. 67.

— Regnum Atticum, f. de regibus Atheniensibus eorumque rebus gestis libri III, nunc ipsius auct. chirographo aucti. G. IV. 1017.

— Themis Attica, f. de legibus Atticis libri II. G. V. 1945.

— Bibliothecae Graecae libri III, ex chirographo auct. nunc primum editi. G. X. 1181.

— Cecropia f. de Athenarum arce, ejusdem antiquitatis lib. sing. nunc ex ipsius auct. chirographo auctus. G. IV. 905.

— Ceramicus geminus, f. de Ceramico Atheniensibus utriusque antiquitatibus lib. sing. G. IV. 957.

NUMUS II (No.) Denarius Pythagoricus, f. numerorum usque ad denarium qualitate ac similibus secundum Pythagoricos, lib. fing. VII. 1329.

— Dionysius, f. de auctoribus istius nominis scriptis lib. fing. et nunc prim. auct. chir. editus. G. X. 577.

— Eleusinia f. de Cereris Eleusinae sacro lib. fing. nunc ex ipsi. auct. chir. auctus. VII. 109.

— Graecia feriata f. de festis Graecor. VI, cum notis et marmore *ταυροκαταψύων*. VII. 701.

— de funere lib. fing. in quo Graeci testantur. G. XI. 1073.

— de Heraclide aliisque ejus nominis et eorum operibus diff. nunc prim. ex auct. chir. edita. G. X. 601.

— Miscellanea Laconica f. variar. antiqq. iconicar. libri IV. G. V. 2281.

— de regno Laconico lib. fing. G. V. 2209.

— de ludis Graecor. lib. fing. cum supm. *Q. Salmassii*. G. VII. 941.

— de luxu Romanor. R. VIII. 1215.

— Orchestra f. de saltationibus veterum fing. G. VIII. 1234.

— Panathenaea f. de Minervae illo celebri lib. fing. nunc ex ipsi. auct. chir. auctus. VII. 77.

— Piraeus f. de Piraeo, Atheniens. portu celeberrimo et ejusd. antiqq. lib. fing. G. V.

— Pisistratus f. de ejus vita et tyrannide singul. nunc ex ipsius auct. chir. auctus. VII. 1397.

— de puerperio syntagma. G. VIII. 1417.

MEURSI (Jo.) Solon f. de ejus vita, lib. sing. dictis atque scriptis lib. sing. nunc ex auct. chir. auctus. G. V. 1993.

— Theophrastus f. de illius libris, qui jura temporis interciderunt, lib. sing. G. X.

— Lectiones Theophrasteae, in quibus rum librorum, qui supersunt, loca aliquot edantur. G. X. 647.

— Theseus f. de ejus vita rebusque clarissime gestis lib. sing. G. X. 465.

MEURSI F. (Jo.) collectanea de tibiis. VIII. 2450.

MEIBOMII (Jac. Henr.) de cerevisiis et rum, potibusque et ebriaminibus extra vit aliis commentarius. G. IX. 537.

MEIBOMII (Marci) de fabrica triremium ber. R. XII. 553.

MINIANAE (Jo. Esc.) de theatro Sagunt dialogus, nunc prim. ed. P. V. 401.

— de circi antiquitate et ejus struct dialogus, nunc prim. editus. P. V. 445.

MINUTOLI (Jul.) diss. de urbis Romae gine et fundatione. S. I. 1.

— de urbis Romae incremento et c S. I. 25.

— de urbis Romae topographia. S. I.

— de Romanor. domibus. S. I. 71.

— de Romanor. templis. S. I. 100.

— de Romanor. sepulcris. S. I. 126.

— de Romanor. aedificiis judiciali S. I. 147.

MODII (Franc.) de triumphis, ludis et spectaculis veterum libri duo. S. XI. 961.

LE MOINE (Steph.) de Melanophoris P. II. 585.

MOLIN (*Law. Jo.*) de clavibus veterum
S. Hl. 789.

MORILLI (*Gmil.*) de veterum philosophor.
sue, successione, aetate et doctrina, tabula
synodica, c. *Hier. Wolfii* annotatt. G. X. 293.

MARSTELLI (*Peiri*) Alypius, f. de priscor.
suis liber. R. VIII. 798.

— Philomusus, f. de triplici anno Rom.
suis eorumque partibus, deque die civili et
suis dierum libri V. R. VIII. 733.

— Pompa feralis f. iusta funebria veterum,
X. R. XII. 1354.

MUSONII opus de luxu Graecor. in quo
suis, bibacibus, generibus poculorum,
suis, coronis, quibus in convivis veteres ute-
bantur, unguentis, musicis instrumentis, bellariis,
suis, paratis, generibus placentarum,
ac meretricibus insignibus ab *Steph. Nigro* ex
suis Dipsosophisticis congestum. G. VIII.
2466.

N.

NARDINI (*Famiani*) Roma vetus, libri VIII,
suis in Latinam linguam translati a *Jac.*
suis, cum figg. et numis. nitidissimis, ubi La-
tia, Campania, Samnium et aliae antiquitat.
suis *Donato* omiffae supplentur. R. IV. 877.

NEOCORI (*Ludolphi*) de museo Alexandri-
suis, nunc prim. edita. G. VIII. 2766.

NICOLAI (*Jo.*) de ritu antiquo et hodierno
suis commentatio. G. VII. 173.

NIEDECK (*Matthaei Brouerii*) de po-
suis veter. ac recentior. adorationibus diff.
L. 905.

NIEDERSTEDT (*Burchardi*) Melita vetu-
nova, Hephæstia insula, Melita subterranea
G. VI. 3007.

NIPHI (*Augustini*) de auguriis libri
R. V. 324.

NORIS (*Hens.*) Fasti consulares anon-
quos ille e cod. MS. bibl. Caes. deprompsit
dissertatione illustravit. R. XI. 331.

— Epistola consularis, in qua collegia
Imperii Tiberii Aug. XV usque ad a. CCXI
Imperii Alexandri Severi VIII, in vulgatis
hactenus perperam descripta corriguntur,
plentur et illustrantur. R. XI. (404.)

— de duobus numis Diocletiani et
nii diff. duplex. S. I. 387.

— de votis decennialibus Imperatorum
Caesarum. S. I. 455.

— Dissertationes Cenotaphia Pisana
strantes. It. VIII. III. N. I.

O.

OPILII (*Constantini*) f. Jo. Schefferi de fi-
ca triremium Meiborniana, epistola prebrevis
amicum. R. XII. 681.

ORIGENIS Philosophumenon fragment
quod ex bibl. Medicea descripsit ac notis illu-
vit Jac. Gronovius, Gr. et Lat. G. X. 285.

ORTELII (*Abrahami*) Deorum Dearum
capita, ex antiquis numismatibus collecta; h-
rica narratione illustrata a Franc. Swertio.
VIII. (253.)

OSIANDRI (*Jo. Adami*) de asyilis genti-
diff. G. VI. 2835.

P.

PARTI (*Lucas*) de mensuris et ponderibus
suis et Graecis, cum his, quae hodie Ro-
mae sunt, collatis, libri quinque. R. XI. 1608.

PANCIROLI (*Guidonis*) de corporibus arti-
um. R. III. 17.

— de magistratibus municipalibus. R. III.

— Notitia dignitatum utriusque Imperii,
scilicet Orientalis et Occidentis, ultra Arcadii Hono-
rii tempora, et in eam G. Pancirolli com-
mentum. R. VII. 1309.

— Descriptio urbis Romae. R. III. 317.

— de XIV regionibus urbis Romae ea-
rumque aedificiis, tam publicis, quam priva-
tis. R. III. 321.

PANVINIUS (*Onuphrius*) de antiquis Rom.
monumentis. R. II. 1989.

— de civitate Romana. R. I. 193.

— Imperium Rom. R. I. 343.

— de ludis Circensibus libri II, quibus
verba fere Rom. veterum sacra ritusque de-
scribuntur, ac figg. aen. illustrantur, cum notis
Argenti, et additamento Nic. Pinelli. R. IX. 1.

— de ludis secularibus liber. R. IX. 1061.

— comment. de triumpho, cum notis
Argenti et aliorum. R. XI. 1336.

— Descriptio urbis Romae. R. III. 203.

PATINI (*Car.*) de numismate antiquo Au-
gustini et Platonis epistola. G. IX. 1598.

— in tres inscriptiones Graecas comment.
1041.

— in antiquum monumentum Marcelli-
ni comment. P. II. 1089.

PATINI (*Car.*) in antiquum cenotaphi Marci Artorii comment. P. II. 1133.

PATRICII (*Franc.*) res militaris Romanæ Italica lingua in Latinam versa a *Ludolpho coro*, R. X. 821.

PEREGRINI (*Camilli*) dissertationes de Campania felice. It. IX. 11. N. 2.

PERIONII (*Joach.*) de magistratibus Græci et Rom. libri tres. G. VI. 2755.

PERRELLII (*Jo.*) de ratione Lunæ ephemerum, et mensis intercalarii commentarius. G. IX. 1009.

PETARII (*Dion.*) Kalendarium vetus Romanum cum ortu occasuque stellarum. R. VIII. 12

— de veteri anno Rom. R. VIII. 31

PETITI (*Sam.*) de anno Attico, ecclesiæ chronologicae. G. IX. 1109.

— eclogæ chron. de anno et perenniæ veter. Rom. R. VIII. 371.

PHILO (*Byzantius*) de septem orbis speculis, Græce, cum notis et interpr. Lat. *La Allatii*. G. VIII. 2624.

PHILOSTRATUS de pictura. G. IX. 801

PHLEGONTIS (*Tralliani*) de rebus mirabilibus liber Græce, cum interpr. Lat. *Guil. Xylondri* ac recensione notisque *Jo. Meursii*. G. V. 2690.

— de longævis libellus Græce, cum interpr. Latina *Xylondri*, ac recens. notisque *Meursii*. G. VIII. 2727.

— de Olympiis fragmentum, cum interpr. et notis. *Jo. Meursii*. G. IX. 1289.

PIERIUS VALERIANUS (*Jo.*) de fulminum significationibus. R. V. 591.

THEII (*Steph.*) Themis dea, f. de lege di-
 , ubi, praeter alia reconditae antiquitatis,
 a de Horis. G. IX. 1137.

— Mythologia eis τας ώρας, vel in anni
 a, ex symboli antiqui cujusdam toreumatis
 etc. G. IX. 1185.

— Fasti magistratuum Rom. ab Urbe cond.
 mpora Vespasiani Augusti, a *Steph. Vinando*
 is, suppletis Capitolinis fragmentis restituti.
 l. 174.

IGNORII (*Lawr.*) Magnae Deum Matris
 e et Attidis initia, ex vetustis monumentis
 . G. VII. 505.

— de servis et eorum apud veteres mini-
 comment. P. III. 1125.

— origines Patavinae et Antenor. *It.*
 II. N. 3.

— epistola super antiquissimam picturam,
 Romae visitur, de ritu nuptiarum. *It.*
 I. N. 4.

LUTARCHI Quaestiones Romanae, Gr. et
 cum nott. et animad. *Guil. Xylandri* et *M. Z.*
Wii. R. V. 974.

— Alexandrina proverbialia Graeca, ex bibl.
 ca, cum interpr. Lat. *Jac. Gronovii*, non-
 mte hac edita, exstant in praefatione. G. X. 6.

GGIUS (*Franc.*) de fortunae veritate ur-
 mae et de ruina ejusdem descriptio. S. I. 497.

OPMAE (*Titii*) de operis servorum liber.
 . 1319.

ORCII (*Leonhardi*) de re pecuniaria anti-
 m ac de eorundem ponderibus, mensuris,
 iis militaribus etc. libri duo. G. IX. 1433.

OSTELLI (*Guil.*) tractatus de republica f.
 traribus Athen. G. V. 1305.

POSTELLI (*Gail.*) de Etruriae regio originibus, institutis, religione ac moribus mentatio. It. VIII. l. N. 1.

POTTERI (*Jo.*) Archaeologia Graecae Antiquitatum Graeciae corpus absolutissimi ex Anglico in Latinum versum; nunc iteri auctore ipso recognitum, emendatum, ad dimidia parte auctum; cum peculiari ac p. indice. G. XII.

PRAEVOTII (*Ael.*) de magistratibus | Rom. commentarius. S. III. 1041.

PRISCIANI *Caesarsensi*, RHEMNII | NII, BEDAE *Angli*, VELUSEF *Motiani*, B ad Celsum, libri de numis, ponderibus, men- numeris, eorumque notis, et de vetere co- tandi per digitos ratione, ab *Elia Vineto* S. emendati, ut et a *Jo. Frid. Gronovio*. I 1675.

PROSPERI (*Tironis*) Aquitani, Chrono- Integrum, ab Adamo ad Romam captam a | serico, Wand. rege in duas partes tribo- Opera et studio *Phil. Labbe*. R. XI. 269.

PUTEANI (*Erycii*) de bissexto liber, temporis facula, qua intercalandi arcana, h- nus obscura, illustrantur. R. VIII. 419.

— Reliquiae convivii prisici; tum ritu et censurae. R. XII. 133.

— de iurejurando antiquorum schedis in quo de puteali Libonis. R. V. 885.

— de nundinis Rom. liber, nova f- rum velut facula. R. VIII. 641.

— Olympiades, sola manu, ut vere nis mundi respondent, computatae. G. IX. 1

— de stipendio militari Romanorum tagma; quo modus ejus, hactenus ignor constituitur. R. X. 1490.

PUTEANI (*Erycii*) pecuniae Romanae ratio, ultimo ad nostrum calculo revocata. S. III. 1169.

Q.

QUENSTEDII (*Jo. Andr.*) de sepultura veterum tractatus; s. de antiquis ritibus sepulchralibus Graecorum, Romanorum, Judaeorum et Christianorum. G. XI. 1201.

R.

RABIRIUS (*Junius*) de hastarum et auctoritate origine et ratione. R. III. (17.)

RAMI (*Petri*) liber de militia C. J. Caesaris. X. 1532.

RAYNAUDI (*Theophili*) Tractatus de pileo, et utriusque capitis tegminibus, tam sacris quam profanis. R. VI. 1213.

DE RABATU (*Franc.*) delineatio Dianae rehenensis. S. I. 593.

REINESII (*Thomae*) marmoris Patavini inscripti obscuri interpretatio. S. I. 565.

RELANDI (*Adriani*) diff. de diis Cabiris. IV. 329.

RIGALTII (*Nic.*) *Ism.* BULLIALDI et *Henr.* RELESII observationes de populis fundis. R. II. 125.

ROBERTELLUS (*Franc.*) de cognominibus et relationibus Impp. R. VII. 1140.

— de gradibus honorum et magistratuum. R. III. (43.)

— de judiciis, et omni consuetudine augendi ap. Rom. R. III. (11.)

— Laconici s. fudationis, quae adhuc vivit in ruina balnearum Pisanae urbis, explicata. R. XII. 381.

ROBERTELLUS (*Franc.*) I. de legionibus Rom. ex Dione L. LV. II. de commodis, praemiis, et donis militaribus. III. de poenis et tum et ignominia. R. X. 1468.

— de magistratibus Imp. R. III. (37.

— de mensium appellatione, et eius distributione atque administratione. R. III. (

ROCHAS (*Angeli*) de campanis communibus S. II. 1233.

Romae antiquae urbis imago ex vetustissimis nummentis, ex vestigiis videlicet aedificiorum, moenium ruinis, fide numismatum, monumentis ac plumbeis, faxeis, figlinisque collecta, veterumque auctor. fide confirmata, in hac tabula ducta atque descripta a *Pyrrho* LIGORIO, Romano, per XIV regiones, in quas urbem diuisam Imp. Caesar Augustus, Charta topographica cum descript. R. I. (1.)

Romae urbis tam antiquae quam novae scriptio faciei variorum locorum deformatae ab comparabili in hac arte viro, *Levino* CRUPESB. Gandar. in XV tabulis aeri incis. R. post Praef.

LE ROY (*Jac.*) Achates Tiberinus. P. II.

RUBEI (*Ossevii*) monumenta Brixiana, et civitatis Brixiae antiquitates. II. IV. P. II. N.

RUBENII (*Alb.*) diss. de gemma Tiberiae et Augustae. R. XI. 1328.

— de natali die Caes. Augusti. R. XI. 1

— de numo Augusti, cujus epigrama Asia recepta. R. XI. 1366.

— de re vestiaria, praecipue de lato vestimento, libri duo. R. VI. 913.

— de urbibus neocorinthiae diatribae. F. 1347.

S.

SAGITTARII (*Cass.*) de januis veterum liber singularis; acc. ipsius auctoris analecta addendaque, suis locis inserta. R. VI. 417.

SALMASII (*Claudii*) de re militari Rom. liber, opus posthumum. R. X. 1284.

— duarum inscriptionum veterum explicatio, et ad Dosiadae aras, Simmiae Rhodii, alas, securim, Theocriti fistulam notae. II. 608.

SALOMONIS (*H. F.*) de judiciis et poenis Rom. item de officiis vitae civilis Rom. commentaria. S. III. 625.

SANSONII (*Nic.*) Italiae, cum insulis Sicilia, Sardinia et Corsica descriptio geographica. R. II. 1378.

— Rom. Imperii orientis ac occidentis descriptio geographica. R. I. 344.

SARAGNAE (*Torelli*) de civitatis Veronae origine et monumentis antiquis. It. IX. VII. 7.

SARDI (*Alex.*) de numis liber, in quo prisca Graecor. et Romanor. pecunia ad nostri aevi rationem redigitur. R. XI. 1718.

SAVOTI (*Lud.*) dissertt. de numis antiquis, in IV partes divisae; ex Gallica in Latinam linguam transtulit *Ludolphus Neocorus*. R. XI. 1832.

SCALIGERI (*Jul. Caes.*) de comoedia et traepodia, cujusque apparatu omni et partibus commentatio. G. VIII. 1494.

— de versibus comicis tractatus. G. VIII. 1550.

SCALIGERI (*Jos.*) de re numaria diss. Liber posthumus. G. IX. 1493.

— de veteri anno Rom. R. VIII. 307.

SCHEFFERI (*Jo.*) de varietate navium. G. XI. 769.

— Agrippa liberator f. diff. de novis f. lis. R. VIII. 975.

— de antiquorum torquibus syntag. R. XII. 901.

— de militia navali veterum libri P. V. 745.

— de re vehiculari veterum libri P. V. 1045.

— in diatribam Pyrrhi Ligorii de veh. lis antiquor. notae. P. V. 1535.

SCHELIUS (*Herm. Ratb.*) de agmine P. blanco. R. X. 1256.

— de agmine Vespasiani. R. X. 1261.

— de cohortibus legionis antiquae. R. 1272.

— de custodia castrorum. R. X. 1180.

— de frumento et veste. R. X. 1216.

— de itinere. R. X. 1246.

— de praeda. R. X. 1228.

— diff. de sacramentis. R. X. 1166.

— de die stipendii. R. X. 1214.

— de stipendio ductorum. R. X. 1202.

— de stipendio equestri. R. X. 1204.

— de stipendio militari. R. X. 1190.

— de telis legionum. R. X. 1270.

— de tributo et aerario. R. X. 1222.

— de victu militari. R. X. 1238.

SCHOETTGENII (*Christi.*) historia librorum et bibliopolarum veteris et medii aevi editione auctiore, quae prodierat Germanica, nunc primum Latine reddita. P. III. 3.

SCHOOKII (*Mart.*) Achaia vetus, ejus antiquitas, respublica, reges, tyranni, leges, sum etc. G. V. 2141.

SCH

SCHOTT *Homericae Apotheosis*, in antiquo
pide designatae, nova explanatio. P. II. 293.

SCHUBARTI (*Georg.*) enarratio parergica
metamorph. deos Ovidianae de diluvio Deuca-
lionis. G. X. 701.

SEINE (*Petri la*) *Homeri Nepenthes* f. de
abolendo luctu liber. G. XI. 1329.

SEFTLEBII (*Andr.*) de alea veterum lib.
frag. G. VII. 1131.

SERVII (*Patri*) *antiquarum mulierum Rom.*
nomina etc. R. II. in Praef.

— de odoribus diff. philol. G. IX. 645.

SERVILII (*Jo.*) de mirandis antiquor. ope-
ribus opibusque libri III. S. I. 1125.

SEXTUS RUFUS de regionibus urbis Romae,
cum emendationibus ONUPHRII PANVINII.
R. III. 25.

— de veteri anno Romano Romuli et
Nunee Pompili antitheses. R. VIII. 81.

— Comment. in fastos kalendares Roma-
norum. R. VIII. 33.

SICCAMA (*Sibrandi Tetardi*) de iudicio cen-
turiati libri duo. R. II. 1824.

SIGONIUS (*Car.*) de antiquo jure civium
Rom. cum additamentis ex ed. Paris. 1572. R. I.
1022.

— de antiquo jure Italiae. R. II. 1398.

— de antiquo jure provinciarum. R. II.

— de Atheniensium temporibus liber.
V. 1629.

— de binis comitiis et lege curiata, po-
cum Nic. Gruchio disputatio. R. I. 731.

— de judiciis. R. II. 1684.

— Lacedaemoniorum tempora. G. V.
1670.

SIGONIUS (*Car.*) de lege curiata magistratum et Imperatorum, et jure eorum, liber Gruchium. R. I. 741.

— de nominibus Rom. liber. R. II. 1

— de rep. Athen. libri IV. G. V. 14

SNELLI (*Willebrordi*) de re numaria fing. G. IX. 1549.

SOUTERII (*Dan.*) Palamedes s. de ludis, lusoria, alea et variis ludis libri tres. G. VII. 1

SPANHEMII (*Eszech.*) de numo Smyrnae, s. de Vesta et Prytanibus Graecorum, multa auctior. R. V. 659.

— Orbis Romanus s. ad constitutionem Imp. Antonini, de qua Ulpianus leg. XVII de statu hominum exercitatus duae. R. XI. 1

SPERLINGII (*Ottonis*) de crepidis veteribus diatribae. G. IX. 961.

SPONII (*Jac.*) ignotorum atque obscurorum quorundam deorum arae, notis illustratae, et quorundam eruditorum epistolis, ad eandem pertinentibus. G. VII. 233.

— de origine strenarum differt. G. IX. 205.

— rei antiquariae selectae quaestiones, varias dissertationes distributae; nunc prima redditae Latine, interprete Petro Fasciolo. IV. 309.

— Miscellanea eruditae antiquitatis. IV. 633.

STEPHANI, *Bizantini Grammatici*, de Doctrina fragmentum, quo tota veterum doctrina fabulatio de perantiquo oraculo isto continetur, cum exercitationibus recognitis Jac. Gronovii. G. VII. 269.

STEPHANI (*Henr.*) Dialogus, Dicaearchi sympractor, vel de Graecor. moribus, praesertimque Atheniensium, supplementum. G. XI. (53.)

STEPHANI (*Joach.*) de jurisdictione veterum Graecor. liber. G. VI. 2675.

STEINIUS (*Rich.*) de gentibus et familiis Rom. R. VII. 1070.

SUARESII (*Jos. Mariae*) de foraminibus lapideum in priscis aedificiis distributa. S. I. 313.

SURGENTIS (*Marc. Ant.*) Neapolis illustrata. It. IX.

T.

TAFFINUS (*Petrus*) de veterum Rom. anno seculari, ejusque potissimum per ludos saeculares celebritate, eorumque chronologia. R. VIII. 467.

THELOSANUS (*Georg.*) de nundinis et mercatoribus. R. VIII. 697.

THEYSII (*Ant.*) de rep. Atheniens. discursus politicus. G. V. 1361.

— Collatio legum Athen. et Rom. G. V. 1373.

TOMASINI (*Jac. Phil.*) manus aeneae, votum referentis, dilucidatio. G. X. 657.

— de donariis veterum ac tabellis votivis lib. fing. R. XII. 737.

— de tesseris hospitalitatis lib. fing. in quo jus hospitii universum, apud veteres potissimum, expenditur. Acc. quaedam ex Ant. Augustino et Jo. Chifletio ad majorem illustrationem hinc inde inserta. G. IX. 213.

TRELIERIUS (*Steph.*) de jurejurando. R. V. 269.

TRIGLANDI (*Jac.*) Conjectanea ad quaedam obscura fragmenti de Dodone loca. G. VII. 321.

TUR-

TURNERI (*Adriani*) de vino ac ejus abusu libellus. G. IX. 517.

A TURRE (*Phil.*) explicatio inscriptionis dunensis de taurobolio repertae A. C. S. III. 853.

— dissertationes de Belleno, aliis quidam Aquilejensium diis, ac de colonia Foeniceni. It. VI. IV. 6.

— monumenta veteris Antil. It. VIII. R.

TURRIGII (*Franc. Mariae*) notae ad vetustissimam Urbi legati, ludi pilae vitreae inventis, inscriptionem. R. XII. 389.

V.

VAUCHOPII (*Georg.*) de magistratibus vet. pop. Rom. tractatus. S. III. 1001.

VELSERI (*Ant.*) de Zeta et Zetario f. data et diaetario epistola. P. III. 1311.

VENERII (*Jo. Ant.*) de oraculis et divinationibus antiquorum tractatus succinctus et exquisitus. S. VII. 325.

VIOLAE (*Petri*) *Vicentini* de veteri novaeque Romanor. temporum ratione libellus. R. VIII. 10.

VICTORIS (*P.*) de regionibus urbis Romae liber, cum emendationibus *Onuphrii Pasconi*. R. III. 37.

VINDINGII (*Erasmi Pauli F.*) Hellen, quo singulorum antiquae Graeciae populorum incunabula, migrationes, coloniarum deductiones, et res praecipue gestae, urbiumque et regionum origines, mutationes, interitus, et praecipuum in iis successiones, e Graecis praecipuis scriptoribus, historicis, poetis, geographis, oratoribus et grammaticis exponuntur. Ex MS. auctoris autographo nunc primum eduntur. XL. 1.

LATERRANI (*Raphaelis*) de magistratibus
ordibus Rom. cum nott. *Patri Scriverii*.

945.

ESTII (*Adolphi*) Epistola de obitu Jo.
ad filium eius Joannem, ut et Epitaphia
em morte per *A. Buchellium* et *Nic. Hein-*
G. X. 654.

ISIUS (*Isaaci*) de antiquae urbis Ro-
gitudine. R. IV. 1497.

de tiremium et Liburnicarum con-
e diff. R. XII. 705.

ATI (*Sertorii Eq.*) de notis Romanor.
R. XI. (508.)

INI (*Publii*) notae ad Kalend. rusticum
R. VIII. 19.

de Romanor. gentibus et familiis.
1143.

VERII (*Jac.*) de Macedonum et Afiano-
no solari diff. cum Graecor. astronomor.
mate, ad Macedonici et Juliani anni ra-
ccommodato. G. IX. 1205.

W.

WER (*Jo. a.*) de Polymathia tractatio;
peris de studiis veterum *αποσπασματιον*,
ref. *Jac. Thomasi*; acc. praeterea aucto-
et elogia in Polymathiam, item tabellae
R. G. X. 985.

Z.

OSCII (*Jo. Sarri*) de senatu Romano
R. I. 951.

CAPUT V.

SCRIPTORES DE GEOGRAPHIA
IMPERII ROMANI.

SECTIO I.

*Scriptores de geographia imperii Romani
veteres.**A. Collectiones.*

Pomponius Mela, Julius Solinus, Augustinus
Aug. itinerarium. Vibius Sequester de
vitiis, montibus, lacubus et gentibus. P.
de regionibus urbis Romae. Dionysius
situ orbis, Prisciano interprete. *Venetis*
Aldum et Francisc. Asulanum 1518. 8.

Aethici Cosmographia, Antonini Aug. Itine-
rarium provinciarum; ex bibliotheca P. Pith-
cum scholiis Josiae Simleri. Adduntur: Itine-
rii Antonini Pii fragmentum, Rutilii Claudii
mantiani Itinerarium; Vibius Sequester; libri
provinciarum Galliae. *Basil.* 1575. 12.
quae in pagina subsequenti e Fabricio de
libro afferentur.

Dionysius Periegetes, cum versione He-
Stephani profaria, et Eustathii commentar-
Graece subjunctis, notisque A. Papii in Priso-
num, cujus metaphrasis et ipsa adnectitur. U-
cum Pomponio Mela, cum Pet. Jo. Olivarii
notationibus; C. Julio Solino, cum emenda-
tionibus Mart. Ant. Delrionis; et Aethico, Jos-
Simleri notis illustrato. *Parisiis*, apud H. S-
phanum 1577. 4 mai.

B. Sa

B. Scriptores singuli.

POMPONIO MELA ET JULIO SOLINO
Scriptores de re geographica referemus,
non solum geographiam imperii Romani,
sed et terrarum orbis, quantum iis innotue-
re exposuerunt. Reliqui huc spectantes sunt
sequentes:

Itinerarium incertum Itinerarii, quod vulgo sub
Aug. nomine ambulat, sive is sit JU-
LII ANTONINI, sive AETHICI, *Itinerarium*
M. Aurelii Antonini opus non esse posse, *auctoris in-*
non illo tantum, sed etiam Diocletiani;
autem Herculi et Constantini M. temporibus
esse, nemo hodie dubitat, argumenta
quae adnotata sunt a praecclaro istius li-
terae interprete, Petro Wesselingio, cum in prae-
fatione sigillatim ad vocabulum Jovis p. 130.
p. 129. Trojensis p. 225. Porculis p. 321.
Constantinopolis p. 330. Julium Honorium au-
tem, praeter alios credit Vossius de philo-
soph. XI §. 17. p. 59 sqq. Aethicum perhi-
bit v. c. Joh. Alb. Fabricius in Bibl. Lat.
p. 271 sqq. T. II. p. 81^b). sec. edit. Ernest.
Joh. Dan. Schoepflin in Alsatia illustrata
674; ut et Franc. Christ. de Schryb ad Ta-
bularum Teutingerianam cap. I. p. 12. Interim ta-
men, qui hoc Itinerarium sub primis Cae-
saribus, posthaec ducum militarium com-
muni cursuumque publicorum mappis, con-
summatum et subinde locupletatum fuisse opi-
nantur, Gerard Meermannus ad libri V
versus Latin. Epigram. CXV. p. 394. Tom. II.
de Saxius in Onomast. T. I. p. 414 sq. —
loco modo laudato ita: Jussit etiam
minimam orbem Romani nominis dimetiri
per

per viros peritos, et hanc *descriptionem cosmographicam* in litteras referri, ut auctor est Aethi-
 scriptor Christianus, qui post Constantini
 tempora vixit, in praef. testatus argumentum
 ordinem in Cosmographia sua esse eundem
 quem maiores orbis sub Julio Caesare et
 Antonino, atque sub Imp. Augusto Zenodo-
 (Xenodoxus) in Oriente, Theodotus ad Septem-
 triones, Polyclitus ad meridiem observavit.
 Unde non absurde colligunt viri docti, ipsum
 opus esse Cosmographiae et Itinerarii
 quod Julio Caesari a Baldrico et aliis addi-
 tur, sed a variis postea interpolatum, immen-
 tum, truncatum, auctum, qua Ethnicis, qua Chri-
 stianis, ad nos pervenit, saepenumeroque editum
 est sub nomine *Aethici Istrici et Antonini Augusti*.
 In aliis quibusdam Codd. MS. *Antonio Augusto*
 vel *Augustali*, in aliis *Julio Honorio*, Orati-
 tribuitur; sub cuius nomine librum huiusce-
 di laudat etiam Cassiodorus de divinis lectu-
 bus cap. 25. — Cosmographiam istam de-
 cem (posterior integra fere etiam apud Or-
 L. I. c. 2. exstat) primus e codice P. Pithoei
 dit illustravitque *Johannes Simlerus*, addito itinerarii
 provinciarum sub nomine Antonini Augusti
 (quod et ipsum sub Aethici nomine legisse vi-
 tur Flodoardus lib. 1. Hist. Remens. cap. 1.)
 tituli itinerario, Vibio Sequestre de fluminibus
 libello provinciarum ac metropoleon Gal-
 Basil. 1575. 12. Simlerus in praefatione
 ostendisset, hujus libri auctorem esse non
 Istrum Callimachium, scriptorem Graecum,
 jus meminere Plutarchus, Athenaeus, Hyginus
 Schol. Pindari etc. notat Aethici antiquitatis
 historias, quae a S. Hieronymo latine et Gra-
 versae credantur, memorari a Gyraldo lib.

is. Audio etiam, inquit, apud Cl. V. Petrum
 tem Aurelianensem in codice vetusto, in quo
 Isidori Astrologica, exstare Aethici librum hac
 titione: Incipit liber Aethici philosophico editus
 o, a Hieronymo presbytero translatus in lati-
 ex Cosmographia et mundi scriptura. De eo
 sic scribitur in praefatione: Hic Aethicus Isteria
 ne Sophista claruit, primusque codices suos
 ographiam nuncupavit, alios quos non
 a, sed majora dixisse cognovimus, sopho-
 nios appellat. Nobis librum illum videre non
 t, sed in nostro exemplari hoc de illo iudicium
 docto adnotatum fuit, librum esse barbare scri-
 ngis et fabulis refertum etc. omnia indigna
 ymo tradere de creatione mundi, ac ne Aethici
 n esse, quoniam in eo libro ipse Aethicus Ister
 sophus saepe citatur, et Alchimus. Haec Sim-
 post cujus editionem prodit Aethici Cos-
 ophia cum Mela a. 1577. 4. apud H. Steph.
 rif. 1625. 12. Lugd. Bat. 1646. 12. De MS.
 tenfi vide Pauli Vindingii Epistolam ad Jo-
 rum de scriptis adespotis p. 197 sqq. Ae-
 auctiorem et emendatiorem e codice
 no dare voluit Salmasius. *Ethicum* vocat
 tem, quem vide p. 284. Opp. Alii *Hystri-*
sophistam, vel *Aetichum* Peripateticum. De
 Rabanus Maurus de inventione linguar.
 uam Aethici Philosophi natione Scythica, no-
 spia, invenimus, quas Hieronymus venerabilis
 it ad nos usque cum suis dictis explanando per-
 Cosmographiam Mariano Scoto tribue-
 Indacus in Bibliographia politica, et Scott
 in codice suo reperit Dempsterus. Conf.
 Antiq. Britannic. p. 78. Theophilum
 Bayer in Epistola ad Mich. Lillientha-
 T. I. actorum Borussicorum p. 885 —
 t. I. Vol. IV. P. I. I 890.

890. — Sub *Antonini Imp.* nomine itine-
 ritud sine cosmographia prodiit primum h
 scriptione: ANTONINI Itinerarium, ex-
 mitione Longolii: venale habetur, ubi impre-
 est, in domo *Henrici Stephani* e regione &
 Decretorum. *Parisis* 1512. 12. Editio
 ma. Secuta est Aldina minoris pretii
 1518. 4. Juntina *Florent.* 1526. 8. Meli-
 quae sic inscribitur: Itinerarium *Antonini*
 sti, et *Burdigalense*. Quorum hoc num-
 mum est editum. Illud ad diversos manus-
 dices et impressos comparatum, emendatum
Hieronimi Suritas Caesaraugustani docti
 commentario explicatum. Ad Cl. V. A-
 mum *Ortelium* Antverp. Geographum Re-
 Colonie *Agrippinae*, in officina *Birckm*
 sumptibus *Arnoldi Mylii* 1600. 8. Et haec
 tio valde rara. Insunt vero sequentia: Post
 fationes conspicitur, de quo hoc loco fi-
 itinerarium *Antonini Aug.* Libellus prae-
 ciarum Imperii Rom. ab *Andrea Schotto* e
 Itinerarium a *Burdigala* *Hierusalem* usque,
Heraclea per *Aulonam* et per urbem Ro-
Mediolanum usque, a *Petro Pithoeo* num-
 mum editum: *Judicia doctorum virorum*
Hier. Surita. *Hier. Suritae* *Commentarii*
Itinerar. Ant. Aug. Tres indices. *Geogra-*
locorum nomina recentioribus a Surita re-
Epitaphia et Carmina in laudem Suritae et
Orteli. *Itinerarii Ant. Aug.* variantes se-
 rae collectae ab *Andr. Schotto*. Denique
 quoque editionem superavit, quam *Wess-*
Ingenio critico et industriae debemus, hoc
lo ornatam: Vetera Romanorum itineraria,
Antonini Augusti *Itinerarium, cum integris*
Simleri, Hieron. Suritae, et Andr. Schotti

loca hujus itinerarii singularibus quibusdam Belley. Mutationibus illustravit Abbas Bellarmus, *Mémoire sur une voie Romaine, qui conduisoit d'Amiens de la Seine à Paris; in Mémoires de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*. T. XIX. p. 648 — 671, aliis argumentis libellis, quibus vel Juliorum Augustae Veromanduorum, vel Libororum, vel Augustoritum, vel Ratiati membra vitæ doctus renovavit, ibid. T. XIX. — 647; deinceps p. 671 — 735.

ИЗДАТ ВЪН. Т. I. p. 384 fqq.

in *Merkeord. der Garell. Bibl.* p. 332 sqq.

nammodo in censum nostrum quoque *Rutilius*,
LAUDIUS RUTILIUS NUMATIUS,
Is enim, cum ex urbe Roma, in qua
is muneribus defunctus fuerat, in Gal-
avitos lares reverteretur, imitaturus
in multorum veterum, libellos duos de
o Roma in Galliam anno post Ch. nat.
ribus composuit. In quibus praeter
loman, quam ita scite, ornate, elaborate,
videtur, elegantissimo eruditissimoque enco-
navit, ut nihil ab horum temporum scriptoribus
et ornatus fieri posse existimet Onu-
anvinius; multa loca accurate et egre-
ssit, ac quaedam cognitione non in-
ive historiam sive elegantiam spectes, im-
Quamobrem et subinde eruditissimi vi-
tinario, capite licet atque cauda de-
in lucem proferendo, emendando aut

illustrando operam impenderunt suam. Ed-
nes enumerant *Fabricius* in *Bibl. Lat. L.*
cap. 13. §. 4. *Hambergerus* in *zuverläss. Nach-*
ten T. III. p. 55 sqq.; et *Jo. Christ. Koppin-*
sua hujus itinerarii editione, quae prodit *Er-*
gas 1786. 8 mai.

Libellus
provinciar.
Rom.

Libellus provinciarum Romanarum, aeo-
videtur, Theodosiano compositus, in quo
regiones undecim, centum et tredecim pro-
cias intra se continentes, in lucem olim pro-
ctus ab ANTONIO SCHONHOVIO, emenda-
editus et notis illustratus a CHRISTOPH. CI-
LARIO; adiectus hujus editioni *Sexti Rufi*
victoriis et provinciis populi Romani, quae
zas 1698 prodit. Accessit etiam Eutropio E-
vercampiano, *Lugd. Bat.* 1729. 8.

SECTIO II.

Scriptores de geographia imperii Romani recentiores.

Panvinus.

ONUPHRII PANVINII (*Veronensis Pra-*
Eremitae Augustiniani † 1568.) Descriptio imp-
Romani. Constituit librum III ejus *Commen-*
riorum reip. Rom. Venet. 1558. 8. *Francof.*
Moen. 1597. fol. Et exstat in *Graevii Theat.*
tiqq. Rom. T. I. p. 343 — 475. Adiecta
Romani imperii descriptio geographica, tabu-
aeneae a *Sansono* incisae. Panvinus eruditus
qua polluit, sat magna imperii Romani om-
nem et incrementa secundum diversam tem-
porum rationem exacte descripsit. Ostendit in-
alia, qua ratione Italia omnis in populi Ro-
potestatem venerit, et quo tempore Gallia et
alpina provincia facta fuerit. Enumerat secu-
du

temporum ordinem colonias ac municipia, quibus imperium Rom. auctum fuit. Describit vicinas populi Rom. extra Italiam, ut et legiones stationes varias earumque mutationes. Intra est dissertatiuncula de vectigalibus populi Romani. Exposita Rom. imperii divisio ab Hadriano Imp. posteaque a Constantino M. facta. Subiecta est succincta narratio de casu imperii occidentalis tum orientalis.

ATHANASII KIRCHERI Latium, id est, non- Kircher.
et parallela Latii tum veteris tum novi descriptio, qua quaecunque vel natura, vel veterum Romanorum ingenium admiranda effecit, topographico-historico, physico ratiocinio, juxta seriem gestarum temporumque seriem exponitur et circueitur. *Amstel.* 1671. fol. Cum figg. aen. Animadversiones in hoc opus, doctrinae aeque ac somniorum plenum, exstant in

RAPH. FABRETTI *Dissertazione sopra alcune* Fabretti.
provenienze del Lazio del P. Athanasio Kircher; in
Dissertazioni dell' Acad. Etrusca di Cortona (Rom. 1741. 4) T. III. p. 221 — 236.

PETRI MARCELLINI CORRADINI, *Clemen-* Corradini.
ti XI Papae Subdatarii (postea Prodatarii et Cardi-
nis archiepiscopi Romanae † 1743.) *Vetus Latium*
profanum et sacrum. Tomus I, in quo agitur
de Latio gentili. Romae 1704. — *Tomus II,*
in quo agitur de Setinis et Circeiensibus. ibid.
1705. — Tomus III, in quo agitur de Antia-
guntis et Norbanis. Auctore JOSEPHO ROCCO
Caprio, Soc. Jes. Sacerdote. Patavii 1726. —
Tomus IV, de Veliternis et Coranis. ibid. 1727. —
Tomus V, in quo agitur de Lanuvinis et Ardea-
nensibus. ibid. 1732. — *Tomus VI, in quo agitur*
de Laurentibus et Ostiensibus. ibid. 1734. —
Tomus VII..... ibid. 1736. *Tomus VIII.....*

Tomus IX.... Tomus X.... ibid. Tomus XI....
ibid. 1745 *) 4 mai. Cum multis figg. aen.
 Genere suo, Latinus scilicet, incensus Corradinus
 et patriarum antiquitatum studio, tenebris quasi
 Latii has eruere, eque optimis auctoribus ac fide
 dignissimis monumentis publica luce illustrare, in
 his commentariis, quos inde a tertio tomo se-
 licissime continuavit Vulpius, paravit. Ambo
 ipsi oculis suis rudera et reliquias veterum lo-
 corum curate inspexerunt, et eas figuris, aeri
 studiosissime incisis, repraesentarunt. Quae a re-
 rum Romanarum scriptoribus Graecis et Latinis
 tradita erant, singulari industria ac studio retra-
 ctarunt. Et Corradinus quidem in tomo primo
 de primis antiqui Latii colonis, populis, urbibus,
 regibus antiquissimis, de Evandri et Herculis in
 Latium appulso, de Latino, Aenea, illorumque
 templis, ac hujus comitibus, e quibus Romano-
 rum nobilissimae familiae ortae sint, de Latino-
 rum republica, foederibus, conventibus commu-
 nibus et sacris, de legibus ritibusque illorum, de festi-
 stis, calendario, singulorumque mensium festis et
 Nulli in his rebus auctori fidem penitus adiiciunt
 suam, sed illorum errores passim notant, et, quae
 possunt, e genuinis monumentis emendant. In-
 telligitur ex hisce, non geographiam Latii solum
 sed et historiam illustrari. Dictio maximam parte
 pura est atque elegans. Singulari etiam sagacitate
 pollet Vulpius in numis.explicandis.

Cf. *Acta Erud.* a. 1706. p. 310 sqq. a. 1729. p. 149
 a. 1734. p. 507 sqq.

Particulares urbis Romae descriptiones topographicae infra inter scriptores antiquitatum Romanarum quaerendae sunt.

*) Vulpius a. 746. mortuus est. Pleniorum operis titulum exhibeant, quibus id propius inspicendi cop-

CAPUT VI.

SCRIPTORES AD INTRODUCTIONEM
IN HISTORIAM ROMANAM
FACIENTES.

CAROLI SIGONII Judicium de quadraginta Historicis, qui res Romanas scripserunt, ab urbe condita ad Caroli M. Imp. tempora; in ejus *Opusculis* et in *Gaud. Roberti* Miscell. Ital. erud. T. III. p. 463 — 482.

FALTHE BONIFACII de (quadraginta) Romanæ hist. scriptoribus excerpta ex Bodino, et aliis; in *Opusculis* Historiae ludicra (*Venet. 1627. 4.* et in *G. Roberti* Miscell. T. III. p. 483 — 552.

ADRIANI POLITI Ordo Romanae historiae legendae; in *Roberti* Miscell. T. III. p. 553 — 567.

Tres hi libelli junctim etiam editi hac epigraphe: **CAROLI SIGONII** Judicium de Historicis, qui res Romanas scripserunt ab urbe condita ad Caroli M. Imp. tempora. Accesserunt de eisdem scriptoribus excerpta a **FALTHE BONIFACIO**, Ordo Romanae historiae legendae **ADRIANI POLITI** *Venetis*, per Ant. Pinellum 1627. 4. *Opera*, cura et studio **EBERHARDI BURMANNI**, *Amstel. 1674. 4.* Editionem Venetam repetiisse *Gaud. Robertus*. Caeterum tres isti libelli brevitate vitisque variis laborant.

PETRI ANGELII BARGANI (Italice *Angelio* *Angeli de Barga*; Barga est castellum Pedemon-
tanum, quo Angelus oriundus) libellus, quo ordine

dine scriptorum historiae Romanae moniti sunt legenda. *Romae* 1544. 8. *Rostochii* 1577. *Sorae* (curante *Henrico Erastio*) 1641. 16. Inter *Hug. Grotii* et aliorum dissertationes de finibus instituendis (*Amstel.* 1645. 12.) p. 609 sqq. *Tho. Crenii* Tractat. de philologia (*Lugd.* 1696. 4.) p. 472 sqq. Italice a *Franc. Serdani* cum versione Italica Suetonii, a *Paulo delly* curata, *Florent.* 1611. 8. et *Venet.* 1650. 8. 1738. 4. — Libellus hujus auctoris, Professoris litterarum humaniorum Pisani († 1596), quidem, sed perbrevis est, scriptores secundum ordinem rerum gestarum disponens.

Hanke. MARTINI HANKII (*Elisabethani Gymnasii* quod *Vratislaviae* floret, *Rectoris*, *philosophiae et Ethicae*, *historiarum eloquentiasque Professoris et Bibliothecarii* † 1709.) de Romanarum rerum scriptoribus liber. *Lipsf.* 1669. 4. Liber II. *ibid.* 1673. *Lipsf.* 1688. 4. *Torgae* 1689. 4. — Ordine chronologico differitur de scriptoribus cum antiquioribus, qui vel in historia, vel antiquitatibus Romanis, ingenium exercuerunt, ita etiam, ut tribus plerumque articulis cujuslibet scripta, ac celebriorum hominum de iisdem judicamenta memorentur. Progreffus est — certe in edito priore, qua nobis uti licet — usque ad a. C. 1660. Quorum aetas incognita est, separatim Rector recensuit L. I. p. 299 sqq. Liber secundus partim quinquaginta scriptores, de quibus nihil priore dixerat Hankius, exhibet; partim centum scriptores, quos ille iam continuat, variis additis mentis plenius illustrat. Utrique libro accesserunt indices quinque, ut lectorum commoditati cunctaque ratione consuleretur. Elegans est li-

fectus, cum multi scriptores, variaque
rum scriptis atque iudiciis addi po-

FRID. KLETT Diss. de veterum Ro- Klett.
na historicorum prae recentioribus prae-
Erlangae 1745. 4. — Causae hujus
sae docte et accurate exponuntur.

FRID. MASCOVIT Oratio de usu et prae- Mascon.
fioribus Augustae in jure civili. Harderovici
Et in ejusd. Opusc. jurid. et philol. (Lips.
1771. p. 127 sqq.

CAPUT VII.
SCRIPTORES DE HISTORIA
ANTIQUA ROMANA GENERALES

SECTIO I.

*Collectiones sive corpora et fragmenta huius
Romanae scriptorum.*

Vetustissima huius generis collectio caret, antiquissimorum exemplorum, titulus averfa pagina folii primi leguntur versus A in libros Suetonii. Tum sequitur: *Domitii Atrii, viri clarissimi, de vita Cuius Suetonii* *translatum*. Hac finita, subiecta sunt verba: *In codice continetur* CAIUS SUETONIUS TRANQUILLUS *de* *Caesaribus*, AELIUS SPARTIANUS, JULIUS AURELIUS CAPITOLINUS, AELIUS LAMPRIDIUS, TULLIUS POLLIUS, FLAVIUS VOPISCUS, EUSEBIUS *et* PAULUS DIACONUS *de regum ac imperatorum romanorum vita*. In fine, postquam de laudibus vitae imperatorum a Caesare usque ad Augustinum, quae in hoc codice continentur, enumeratae sunt, leguntur haec: „Habet collector Caesarum vitas parvo aere, quas anxius quaerebas, maxima lucubratione tuis praestantissimis emendatus. Quae et accuratissime Venetiis impressa sunt per Martinum Novariensem anno a natali christi MCCCCLXXXVIII Kal. Octobr.“ In fol.

Rarissima est haec collectio, nec fere insequens sic inscripta: *In hoc volumine haec continentur*: C. SUETONII TRANQUILLI *XII* *Caesarum*. SEXTI AURELII VICTORIS *a D. C.*
As

rusto usque ad Theodosium excerpta. EUTROPII
Historiae Romanorum libri X. PAULI DIACONI
libri VIII. ad Eutropii historiam additi. In ult-
ima pagina legitur: *Venetis in aedibus Aldi et An-*
tonii Soteri mense Augusto MDXVI. 8. Hanc edi-
tionem curavit Io. Bapt. Egnatius, Venetus.

Insecuta est alia collectio Aldina, hac epigra-
phe insignita: *In hoc volumine haec continentur:*
IOANNIS BAPTISTAE EGNATII *Veneti de Cas-*
aribus libri III. a dictatore Caesare ad Constantinum
imperatorum, hinc a Carolo Magno ad Maximilianum
imperatorem. Eiusdem in Spartiani Lampridiique vi-
tae et reliquorum annotationes Nervae et Traiani at-
que Adriani principum vitae ex DIONE, GEORGIO
AERULA interprete AELIUS SPARTIANUS, JU-
LIUS CAPITOLINUS, LAMPRIDIUS, FLAVIUS
VOPISCUS, TREBELLIVS POLLIO, VULCA-
TIUS GALLICANUS, *ab eodem Egnatio castigati.*
Addita in calce Heliogabali principis ad meretricem
legantissima oratio non ante impressa. In 8. Egna-
tius praefationi subscripsit: *Venetis MDXVII d.*
15 Julii.

Cf. HARLESII Introd. in notitiam *litteraturae Rom.*
P. I. p. 398 sq.

Repetita est Aldina ista editio (sub titulo: *scri-*
ptorū historiarū Augustae) *Florentiae per haeredes*
Joanni Juntae 1519 in 8. Cf. de rara hac editio-
ne DENIS in *Merkwürdig. der Garel. Bibl.* p. 533 sq.
et horum scriptorum principem editionem esse
ostendit, Mediolanensem per Phil. Lavagna 1475,
et errasse Fabricium, qui scriberet, principem edi-
tionem vulgatam esse Mediolani 1465.

Prodiit postea collectio Erasiana hoc titulo
ornata: *Ex recognitione Des. ERASMI Rotterodami*
SUTONIUS TRANQUILLUS, DIO CASSIUS
Ni-

Nicetus, AELIUS SPARTIANUS, JULIUS PITOLINUS, AELIUS LAMPRIDIUS, VUTIUS GALLICANUS, *V. C.* TREBELLIIUS LIO, FLAVIUS VOPISCUS *Syracusus*. Q adiuncti sunt SEXT. AURELIUS VICTOR, TROPIUS, PAULUS DIACONUS, AMMIUS MARCELLINUS, POMPONIUS LAETUS, JO. BAPT. EGNATIUS, *Vetus*. fol. In ingitur: *Basilae apud Joannem Frobenium*, menio MDVIII. Dedicatio et praefatio Erasmipta est Antverpiae 1517. In praefatione Erasmus, se in his auctoribus permulta restitutum atque de quibusdam Suetonii, quem ex persto emendavit exemplari, locis, in quibus dissonantem fecit ab Egnatio, differit. Repetita est Erasmi editio *Coloniae* in aedibus Eucharisti Corni 1527, in qua vero et Erasmi deest praefatio et var. lection. sylloge, superioris editionis inserta. Heliogabali oratio ad meretrices, inscriptione non designata, in utraque editione cum occupat post Vopiscum, addita nota, et Leonardo Aretino compositam esse ex plerisque

Cf. HARLES l. c. p. 77 sq.

Varii historiae Romanae scriptores, partim Graeci, partim Latini, in unum corpus redi de rebus gestis ab urbe condita usque ad imperium Constantinopolin translata tempora. Exc. Stephanus 1568. IV Voll. in 8. Sunt in hac editione: CAR. SIGONII Fasti consulares; eadem in Fastos commentarius, et de nominibus Romanorum liber; C. VELLEJUS PATERCULUS, DIO CASSIUS, HERODIANUS, C. SEXTONIUS TRANQUILLUS, AEL. SPARTIANUS, JUL. CAPITOLINUS, AEL. LAMPRIDIUS, V.

DEUS GALL. FLAVIUS VOPISCUS, TRELLIUS POLLIO, POMPONIUS LAETUS, JOSEPH. EGNATIUS, AMMIANUS MARCELLUS, EUTROPIUS.

Historiae Romanae scriptores, Latini et Graeci, hanc variantis scripturae notatione et notis:

FRID. SYLBURGII. *Francof.* apud Andr. Schönerheredes, Caud. Marnium et Joh. Aug. T. I. II. 1588. T. III. 1590. III Voll. in fol.

Accedunt Tomo I. Fasti Capitolini, a Car. Sigheo scripti, et commentario explanati, cum libro de nominibus Romanorum; METASTASIUS CORVINUS, L. FLORUS, VELLEJUS PATERCULUS, SEXT. AUR. VICTOR, SEXTUS

EUTROPIUS, CASSIODORI Chronicon, Lib. I, JULIUS EXSUPERANTIUS, Lib. II: SUTONIUS, SPARTIANUS, CAPRITIVUS, VULCATIUS, LAMPRIDIUS, TRELLIUS, VOPISCUS, AMMIANUS MARCELLUS.

Accedunt recentiores: POMP. LAETUS, JOSEPH. EGNATIUS, AUSONII Epigrammata Caesarum; Rom. Imperatorum catalogus; urbis descriptio. Tomo III: Romanae

historiae scriptores Graeci minores, qui partim ab antiquioribus condita, partim ab Augusti imperio, res Romanae memoriae prodiderunt: Fasti Graeci et LATANIUS EUTROPIUS, cum Graeca PAEANII metatextu; DIONIS Epitome per Joh. Xiphilinum facta; HERODIANUS; ZOSIMUS; JULIANI CAESARIS; OLYMPIODORI Eclogae; e SUIDA extractae Caesarum vitae; Imperatorum Rom. et Graecorum series chronologica duplex. Pars novissima, pars emendatiores in lucem exeuntes, ad interpretationem Latinam et adnotationibus.

Antiquae historiae ex XXVII auctoribus constituta libri VI, totidem solemnnes temporum epochas

comprehendit. Pars novissima, pars emendatiores in lucem exeuntes, ad interpretationem Latinam et adnotationibus.

Antiquae historiae ex XXVII auctoribus constituta libri VI, totidem solemnnes temporum epochas

comprehendit. Pars novissima, pars emendatiores in lucem exeuntes, ad interpretationem Latinam et adnotationibus.

Antiquae historiae ex XXVII auctoribus constituta libri VI, totidem solemnnes temporum epochas

comprehendit. Pars novissima, pars emendatiores in lucem exeuntes, ad interpretationem Latinam et adnotationibus.

chas continentes. Opera DIONYSII CRO-
 CHIDIS *Bafil.* 1590. 8. *Lugd.* 1591. II Voll. 8.
Argent. 1604. 8. *ibid.* 1654. 8. — In hac
 ctione reperies: BEROSI *Chaldaei* de anti-
 bus libris V. MANETHONIS *Aegyptii* suppli-
 ta ad Berosum, et JO. ANNII *Viterbiensis* de
 nologiam *Hetruscam*, METASTHENIS *Per-*
sa ludicio temporum et annalium *Perfarum*,
 LONIS *Judaei* breviarium de temporibus,
 NIPHONTEM de aequivocis, ARCHILOCH-
 theton de temporibus, MYRSILUM de
 Tyrrhenorum et Italiae, CATONIS fragmen-
 originibus, SEMPRONII de visitatione et
 graphia Italiae, Q. FABII PICTORIS de
 culo et origine urbis Romae ac vocabulis
 libros duos de Romulo, fragmentum
 ANTONINI PII, GRIMOALDI, Volturnae
 riae Praefecti, Excerpta quaedam de ipsa
 Merito mirantur eruditi, Gothofredum haec
 niana commenta in suum antiquae historiae
 pus sine censura admisisse. Porro apud
 quitur MESSALAE CORVINI libellus de
 nie Augusti ad eundem Augustum; LIVII
 mator, qui Gothofredo videtur Augusti Imp-
 poribus scripsisse; FLORII libri IV historiae Ro-
 nae; SEXTI RUPI breviarium; EUTROPII
 AUSEONII carmina de XII Caesaribus; SEXTI
 VICTOR de viris illustribus, ex veteribus libris
 ctus, et ex libro Victoris de vita et moribus
 ab Augusto usque ad Theodosium ex ed-
 Schotti; historia abbreviata de Caesaribus ab
 gusto ad consulatum decimum Constantini Au-
 sti et Juliani; CASSIODORI chronica; PAU-
 DIACONI de rebus gestis Romanorum libri
 Eutropii historiam additi; e SUIDA excer-
 POMP. LAETI historiae Romanae compen-

nam Gordiani junioris ad Iustinum III; e
nam libro 3 et 13 Anthropologiae de vitis
torum; **IGNATI** Romanorum principum
et denique appendix **SEXTI AUR. VI**
Notandum vero libros hosce ab epito-
usque, nec una serie integros exhiberi,
in invicem permixtos esse, ut ex singulis
congesta appareant, quae ad unius aetatis
historiam pertineant.

ANNICII Bibl. Lat. T. III. p. 283 sqq. ex edit.
1851.

Historiae Romanae scriptores Latini veteres,
sunt, omnes, nunc primum in unum red-
diti, II Tomis distinctum; **Regum, Con-**
Caesarum, ab urbe condita res gestas con-
Arctii Allobrog. 1609. II Voll. in fol.
1653. II Voll. in fol. **Ebrodani** 1621. II Voll.
I. — **Exhibentur** Tomo I. **BARTH. MAR-**
Diatriba de origine urbis Romae; **ANONY-**
notata de Graecorum Latinorumque men-
sponderibus; **LIVIVS;** **MESSALA CORVI-**
FLORUS; **VELLEJUS;** **VICTOR;** **SEXT.**
EUTROPIUS; **PAULLUS DIACONUS,**
IGORI Chronicon; **JORNANDES;** **C.**
CAESAR ET HIRTIUS; **SALLUSTIUS;** **FOR-**
ITRONIS Declamatio in Catilinam. **TO-**
SUETONIUS C. CORN. TACITUS SPAR-
IS; **LAMPRIIDIUS CAPITOLINUS;** **TRE-**
IS; **VOPISCUS;** **VULCATIUS;** **AMMIA-**
USTINUS; **PUBL. VICTOR;** **POMP. LAE-**
IGNATI de Rom. Caesaribus libri III.
plemento ad Rudolphum II; **ANDR. AL-**
de magistratibus Rom. libellus; denique
centioris de origine, forma et magnitudi-
Romae libellus.

Historiae Augustae scriptores Latini mī
a Julio Caesare ad Carolum Magnum. L.
NAEUS FLORUS, VELLEIUS PATERC
SUETONIUS, SPARTIANUS, CAPITOL
VULCATIUS, LAMPRIDIUS, TREBELL
VOPISCUS, AMMIANUS, MESSALA, EX
RANTIUS, VICTOR, PAULLUS *Diatonus*, I
DULPHUS *Sagax*, JORNANDES, PAU
WARNEFRIDUS, SEXTUS RUFUS. Pi
quidem ex optima cujusque editione com
confirmatique ad Codices MSS. Bibliotheca
latinae: posteriores vero mille locis emendi
suppleti, opera JANI GRUTERI, cujus
additae notae. *Hanoviae* 1611. fol.

Historiae Augustae scriptores VI: AB
SPARTIANUS, JUL. CAPITOLINUS,
LAMPRIDIUS, VULCATIUS GALLICANUS,
TREBELLIVS POLLIO, et FLAV. VOPIS
CLAUDIUS SALMASIUS ex veteribus libri
censuit, et librum adiecit notarum et emendi
num, quibus adjunctae sunt notae ac emendi
nes ISAACI CASAUBONI, iam antea e
Parisi. 1620. fol.

Exstant etiam minore forma (16) coll
duplex, quae inscribitur: *Respublica Ro*
Lugd. Bat. 1629. In altera occurrunt VELLE
FLORUS, AUR. VICTOR, EUTROPIUS, I
SIDORI Chronicon etc. In altera haec ri
storum scriptorum opuscula studio PETRI S
VERII collecta exhibentur: ANDREAE M
NICI FLOCCI de potestatibus Romanorum M
qui antea falso L. FENESTELLAE nomine
cumferebantur, editi primum *Colon.* 1531
cum scholiis MATTHIAE BREDENBAE
Porro POMP. LAETI de magistratibus et I
dotibus Romanis libri II. RAEM. VOLATERI

n argumento ex comment. urbanor. J.
DR. ALCIATI liber de magistratibus et
lom. PETRI NANNII de comitiis Rom.
L. c. ult. Misc. JUSTI LIPSII commen-
de magistratibus vet. pop. Rom. JANI
MI et GEORGII VAUCHOPII de eodem
mo. Denique Appendix de Romae sta-
tuto et Pontificis auctoritate ac reditibus,
s auctoribus collecta.

BRICII Bibl. Lat. T. III. p. 285 sqq.

oriae Augustae scriptores Latini minores,
ensione MARCI ZUERII BOXHORNII.
Bat. 1632. V Voll. in 12. — Continen-
hae collectione: FLORUS, VELLEJUS,
OR, RUFIUS, MESSALA, EUTROPIUS,
ODORUS, SUTONIUS, SPARTIANUS,
COLINUS, LAMPRIIDIUS, VULCATIUS,
ELLIUS, VOPISCUS, AMMIANUS MAR-
NUS.

em historiae Augustae scriptores, cum in-
notis ISAACI CASAUBONI, CL. SALMA-
JANI GRUTERI. Cum Indicibus locu-
tis rerum et verborum. Tomi II. Lugd.
571. II Voll. in 8 mai.

em, cum notis ULRICI OBRECHTI. Ar-
77-8. Notae ad finem voluminis LXXI pa-
njectae sunt. Index Artopoei subjunctus.
oriae Romanae Epitomae. Tomi II. Flo-
1723. 8. In hoc opere continentur:
ANNAEUS FLORUS, VELLEJUS PA-
ULUS, SEX. AUR. VICTOR. T. II. SEX-
UFUS FESTUS, MESSALA CORVINUS,
OPIUS, PAULUS DIACONUS, M. AUR.
ODORUS, JORNANDES, JUL. EXUPE-
hist. Vol. IV. P. I. K RAN-

RANTIUS, Fasti Consulares Anonymi, de furis et ponderibus.

Scriptores historiae Romanae Latini qui exstant, omnes, variis notis illustrati a ROLO HENR. DE KLETTENBERG et WILHELMO e bibliotheca perill. et gen. Domini BERNARDI FRANC. L. B. DE HALLBERG etc. in unum corpus, tribus tomis distinctum. Edente et BENNONE CASPARO HAURISIO, Ser. Palat. Consil. aul. et in Univers. Heidelberg. Histor. P. P. et Ord. Tomus I. *Heidelbergae* 1743. T. II. *ibid. eod.* T. III. *ibid.* 1744. mai. — Scriptores ipsi non ordine iuncti sunt. Nam tomus primus cum EXCERPTIS VIVIANI, alter cum MESSALA CORVINORUM, RO, VELLEIO, VICTORE, SEXTO RUFO, TROPPIO, habet PAULLUM DIACONUM, ISIDORUM, JORNANDEM, Scriptores huius Augustae, AMMIANUM etc. Tertio sequuntur SUTONIUS, TACITUS, JULIUS CAESAR cum quibusdam recentioribus, LAETIO, PAPIA, TITIO, ALCIATO. Caeterum et notae plurimae cessere et numi, et aliae antiquarum rerum sunt.

Cf. Acta Erud. a. 1743. p. 289-298. a. 1746. p. 101-102.

Historiae Augustae scriptores sex. *Lipsiae* 1768. Praefatus est PUITTMANNUS, Prof. juris. curam vero gessit M. JO. PERSCHMID, qui textum ex editione Hackiana edidit, et adiecit indicem plenum s. glossarium.

Fragmenta historicorum veterum Latino collecta et aucta ab ANTONIO RICCOBONIS Rhodigino; ad calcem ejusdem libri de his *Venet.* 1568. 4. *Basil.* 1579. 8. — Auct.

Fragmenta Italus exhibet, supra Vol. I.
p. 4 lqq. nominavimus.

Fragmenta historicorum, collecta ab AN-
TISTINO, emendata a FULV. URSINO. AC-
TUS FULV. URSINI notae ad SALLUSTIUM,
CICERONEM, LIVIUM, VELLEIUM, TACITUM,
SUTONIUM, SPARTIANUM, et alios. *Antwerp.*
Actus Plantiniana ap. viduam et Joh. Mo-
risonem 1595. 8. — Exhibentur hic fragmenta
FABII PICTORIS, FABII MAXIMI SER-
VILI, C. LICINII MACRI, SEMPRONII
MILIONIS, L. COELII ANTIPATRI Q.
M. AUDII QUADRIGARII, CLODII LICINII
CLAUDII (qui C. ACILII annales Romanos
in Graeco Latine vertit), L. CINCIJ ALI-
MENTII, CN. GELLII, L. CALPURNII PISO-
NIS, L. CASSII HEMINAE, L. CORN. SI-
LII.

Fragmenta historicorum veterum Latinorum, IUSONIO POPMA collecta, emendata, et tabulis illustrata. Amst. 1620. 8. — Habes hic
Q. FABII PICTORIS Q. FABII SER-
LIANI, L. CINCII ALIMENTI C. ACILII,
ANNII, VENNONII, SCRIBONII LIBO-
NIS, M. PORCII CATONIS, A. POSTHUMII
SINI, CN. GELLII, L. CALPURNII PISO-
FRUGI, LUTATII, L. COELII ANTIPA-
Q. AELII TUBERONIS, P. RUTILII RU-
P. SEMPRONII ASELLIONIS, CLODII
IIII. C. LICINII MACRI, L. CASSII HE-
RAE, CLAUD. QUADRIGARII, Q. VALERII
ATIS. CN. AUFIDII, L. CORNELII SI-
NE, M. T. VARRONIS, Q. HORTENSII
IIII. T. POMPONII ATTICI, CORNELII
IIII, L. FENESTELLAE, TANUSII GE-
IIII, DOMITII, CN. EGNATII VERINI, et M.

OCTAVII. — Haec collectio subiicitur sine notis SALLUSTII editioni *Amst.* 1661. 12; cum notis Popmae, nov. *Wassii Cantabrigiae* 1710. 4. Cortii 1724. 4. denique cum notis integris Coleri, Ruperti, Wasse, Broukhufii et campanae *Amst.* 1742. 4. tomo II. p. 2

SECTIO II.

Scriptores historiae Romanae antiqui.

Fabius Pictor.

Primus, ni fallimur, est Q. FABIVS scriptorum antiquissimus Livio dictus sive Halicarnassensi. Ex Livio discimus eum circa bellum Punicum secundum, lem temporibus hujusce belli potissimum rem haberi; quod etiam, et qua ratione Fabius Pictoribus sit distinguendus, demonstrat *Ger. Joan. Vossius* de histor. I. cap. III. Ejusdem annales omnes laudem Romanarum scriptores veteres, nihil aliis amplius superest, praeter fragmenta in collectionibus modo commemoratis. Propalavit quidem hujus Fabii aliqua *J. ANNIVS, Viterbiensis*: sed doctus iste satis omnibus est notus, quod de sua haec et alia. De hoc et sequentibus consulere potest *Hankii* liber de Romanorum scriptoribus.

M. Porcius Cato.

MARCUS PORCIUS CATO ob primorumque gravitatem non minimae auctoritatis, satis etiam ex orationibus, quos edidit, notus est. Septem autem librorum senex conscripsit, cum a

res conficeret, quorum primus res gestas
populi Rom. continebat, quarum sine du-
centem fecit origo generis Romani, cum
Aurelius, sive quisquis sit, Catonem al-
in origine generis Romani. Secundum
et tertium librum urbium Italicarum ori-
definaverat, quod dein occasionem tituli
ad innuit Corn. Nepos (in Catone c. III.)
Fabio Pictori et Catoni Dionysius Halic. L. Cincius.
LUCIUM CINCIUM et CALPURNIUM
annalium deperditorum scriptores.
Libros septem historiarum composuit EN- Ennius.
ipsi, quibus Romanorum res inter bellum Pu-
primum et secundum descripsit, quorum
solum comprehendit gentis Romanae

Q. LUTATIUS Romanarum rerum scripsit Q. Luta-
plurimos, quos saepius laudat Victor. tius.

Sed mittamus hos aliosque historicos, quo-
opera prohi dolor! pauca si excipias frag-
menta, interierunt, et ad eos potius accedamus,
eorum libri, maximam certe partem, ad nos
perueniunt.

Agmen ducat scriptor Graecus, DIONYSIUS, Dionysius
Halic.

transfr. Quo tempore vixerit et unde
historiae suae petierit, ipse L. I. cap. 7.
verbis indicat, Gelenio interprete: „Ego ap-
in Italiam post finem bellis civilibus iam
positum ab Augusto Caesare, circa me-
Olympiadem CLXXXVII, ex illo tempore
huc diem exactis Romae annis XXII, affecu-
Romanum sermonem ejusque regionis litte-
tato eo tempore paravi mihi, quae putarem
hoc opus accommoda, partim ex doctissimo-
hominum colloquiis, partim ex laudatorum
viri viderem commentariis, quos superiora

tulerunt saecula. " Quae cum ita sint; si annis 723, qui est Olympiadis 187 annus tertius ante C. N. 28, Dionysius in Italiam venerit; historiae suae prooemium componebat, agens Olympiadis 193 annus I, Urbis 745, ante C. N. 6. Instructus, qua ipse narrat ratione, posuit *Ρωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας* sive antiquitatis Romanarum libros XX, quos ad initia primi Punici, ubi Polybius historiam suam coeperat, perduxit, i. e. usque ad annum ante C. N. 264. Ex hoc opere solummodo usque ad priores libros injuria temporum nobis inchoata reliquit. Primus, praemissis quibusdam de antiquissimis Italiae cultoribus, incipit a Romae condita; ultimus finitur in anno Urbis 312 ante C. N. 439. Ex perditis libris excerpta quaedam de legationibus exstant. Incipiunt a legatione Romanorum ad Neapolitanos de non longe a Romanorum imperio Romano subditis, a. U. 427 ante C. N. 324, suscepta. Definunt in legatione ad Pyrrhum, Epirotarum regem, de reddendis captivis, a. U. 473, ante C. N. 261, suscepta. Quin et alia quaedam supersunt excerpta; quae incipiunt a Romanorum in Tarentinos, quorum oppidum a Latinis occupatum, a. U. 379, armis recuperaverant, lenitate restitutum in Pyrrhi clade, quam, post repetitum Sicilia in Italiam transitum, a Romanis tandem bello superatus, accepit a. U. 478. — Dionysius non bonus tantum Historicus fuit, sed et Rhetor disertus et Criticus nobilis; quod ostendunt opuscula ejus, quae supersunt, de charactere antiquorum oratorum et historicorum Thucydide etc. Eam illi laudem Scaliger tribuit, quod accuratius ac, ut ita dicam, rectius tempora nemo observavit. Livio ali

R

is historicis in eo praefertur, quod plura, illi, scribat, et diligentius enarret, quae ad Romanorum politicum et domesticum spectant. Graecis cum scriberet, multa, quae, quasi sibi pervulgata, neglexerunt, v. c. ludos, triumphos, magistratuum insignia, universam Romanorum in gubernanda disciplinam, censum, auspicia, comitia, totius populi difficilem in classes ac tribus partitionem, postremo senatus auctoritatem, iussu magistratuum imperia, populi potestatem, et cetera ac plenius exposuit. Quae ut planius viderentur, Graecorum leges ac ritus cum nostris institutis comparat. Quod si Dionysii historia integra exstaret, nihil esset, cur Varronis libros quaereremus; huic enim Dionysius, praeterea Pompejo ac Tuberoni tanta fuit non solum benevolentia, sed etiam familiaritate conatus, ut ab eorum colloquiis praeclara omnia descripta viderentur. Laudant in eo peritiores et sermonis moderatum dicendi genus atque Atticam puritatem; nam stylus Dionysii, admodum loquitur Photius (in Bibl. cod. III) gratam ac decoram habet novitatem; et elegantia, per se culta et suavis, rerum claram narratione, et quibusdam jucundis digressionibus exornatur, quibus dictio quotiescunque poterat, quae in asperitatem abiisset, quibusdam fuerunt orationis Dionysii variationes et anfractus longaeque in utramque partem disceptationes: qua tamen in re multiplicantius peccavit Thucydides. — Edidit praestantiores sunt: *Hudsoniana*, opera omnia complectens, *Oxonias* 1704. in fol. et *Reiskiana*, omnia etiam sistens, et Latine, cum adnotationibus Henr.

Stephani, Frid. Sylburgii, Franc. Porti, Il. sauboni, Fulv. Urfini, Henr. Valesii, Jo. H. ni et Jo. Jac. Reiskii. *Lips.* 1774. III Voll. 8 mat. Habemus etiam Chrestomathiam Dionysianam, hac inscriptione insignitam: *Dionysii Halicarnassensis Archeologiae Romanae*, quae Roma os explicat, synopsis. Adornavit, adversiones interpretum suasque et indicium tironum locupletiolem adiecit David Grimm, A. M. et Lyc. Annaemontani Acc. Auctaria quaedam. *Lips.* 1786. Nova inest textus Dionysiani recensio, emendata, ut Reiskiana. — Inter versiones *Latina* SIGISM. GELENII, *Lugd.* 1555. in 12. *Francogallica* FRANC. BELLARMI et notas historicas, geographicas, chronologicas et criticas adiecit, *Parisi.* 1723. II Voll. *Anglica* EDUARDI SPELMANI, *Lond.* 1771. 1772. IV Voll. in 8. De qua veritas passim negligenter scripta, inspiciatur *Pfaffsche Bibliothek* T. I. p. 431 - 437. T. II. p. 314.

Cf. HENR. DODWELLI *Diff. de aetate Dionysii Halicarnassensis*, adiecta tom. II edit. Hudsoni

COUTURE *Diff. sur un endroit du second Denys d'Halicarnasse*; in *Mém. de l'Acad. des Inscriptions* T. IV. p. 573 - 588. Disquiritur divisio temporum et sacrorum, a rege Numa instituta. *Recherches d'un endroit difficile de Denys d'Halicarnasse* par M. BOUVIN l'aîné; *ibid.* T. II. p. 319.

Ejusdem *Chronologie de Denys d'Halicarnasse*. *ibid.* p. 384.

Ejusdem *Epoque de Rome selon Denys d'Halicarnasse* p. 400 - 409. Dionysium errorem duorum saeculorum, si epocham Varronianam sequaris, commisisse, probatur.

P. L. L. V. 103; Palatinus, cultissimus liber Livius.

ue rerum Romanarum scriptor, natus est
p. CLXXX. a. 2; Urbis Romae 695; ante
59. Obiit annum aetatis agens LXXVI,
C. 770, (al. 771.) a C. N. 18. (al. 19.)
nam Romanam sive, ut ipse L. XLIII. cap.
pellat, *Annales* ab Urbe condita ad bellum
canicum mortemque Drusi, h. e. ad annum
ante C. N. 7. persecutus est libris CXLII,
scripsit aliquot et forte pluribus, ut vide-
mus post clausum ab Augusto Imp. prima
templum Jani, cum ille anno Urbis 725
agna Actiaca M. Antonium viceret. Ex il-
on exstant plures hodie, quam XXXV, cum
mentis. Prima librorum decas, qua origines
historiae usque ad a. 450. comprehen-
tur, integra superest. Secundam decadem
etiam tempora nobis abstulerunt. Sequentes,
quibus nonnulli sunt mutili, a libro vicesimo
ad quadragesimum quintum, quibus hi-
a, ab initio belli Punici secundi, quod a. 536.
it, ad a. 586. perducitur, supersunt. Reli-
libri, qui exceperunt quadragesimum quin-
, omnes prohi dolor! perierunt. Fragmenta
ex libro XCI primum eruit e codice MScripto
cano, quondam Palatino, PAULUS JACO-
BENS, Professor hist. litter. Helmstadien-
um a 1772. Romae versatus esset, idque Ham-
promulgavit 1773. fol. Eodem anno idem
entum ex cod. rescripto descriptum et re-
itum a Vito Maria Giovenazio et P. J. Bruns
hedis vetustissimis bibl. Vaticanae, cum ejus-
Giovenazii in idem fragmentum scholiis,
FRANCISCI CANTELLERII, Romae pro-
Repetitum eodem anno cum praefatione

J. A. Ernesti, *Lips.* 8. *) *Joh. Ihrs*, Equi Professor Upsallensis, idem edidit notisque cis illustravit, *Upsal.* 1776. 4. Insignis totum operis Liviani — desiderantur enim C. jacturae variae afferuntur causae, quarum summa videtur operis magnitudo, quae patientiam librariorum fatigaverit, multum emendo libro carissimo retinuerit. Nuncia Caligulae, jubentis, omnes libros atque gemas Virgilii et Livii ex bibliothecis ante teste Suetonio in Calig. c. 34, operibus suis multum attulerit damni, merito de Bellicae contra direptiones et stulta fides Gregorii I, Pontificis Romani, religio vel superstitio, qua motus, teste Antonino L. no (Parte IV. *Summas Confessionariorum* cap. 4.) omnes Livii libros, quia multas haberent religiones fabulasque christianae doctrinae noxias, diligenter conquiri et postea conflagrari jussit, multo plus contulisse videntur ad totum tot librorum Livianorum. Qui videntur, illi non uno eodemque tempore ab hostibus vindicati sunt, paullatim lacunis aliquot variis codicibus expletis. — Non vero haec tantum aut nudius tertius, sed sub ipsa aetate nascentium litterarum incunabula lectores et admiratores invenit Liviani stili dignitas aetas, qui nequidquam territi fatorum in mundo divino opere petulantia dicam, an in superstitum reliquiarum causam tuerentur vel in scholis eas praelegerent, vel typis imprimi facilius describi curarent. Inter Italos enim ubi a Franc. Petrarcha discedamus, quem

*) Cf. Gattereri hist. Journal. T. VII. p. 241 sqq.
(HERELII) recens fragmenti in (Meuseli) *geferzten Betracht. über d. Schrift.* T. I. p. 42.

item industria Livium tractasse ferunt —
res isthoc nomine commendare licet; in
autem *Victorinum Feltrensem*, aevi sui So-
qui Patavinos thesauros in Academia
ingenti hominum admiratione et fama
perit. A cujus ore cum pendisset
Johannes Andreas s. ut rectius voca-
Ant. de Buxis, Aleriensium postmodo
adco inescatus fuit scriptoris elegantissi-
captusque, ut haud prius quiescen-
putaverit, quam Romae a. 1470. Ven-
trale duobus tomis in folio, ut vocant,
est Livium, auspiciis ac liberalitate Pauli
Romani, et Marci, Cardinalis a S.
potissimum adiutus. Enim vero in
dedicatoria ad modo laudatos bonarum
Livii praeconem agit eo verbo-
atque ornatu, ut facile intelligas,
singulare fuisse ipsius erga historiae Ro-
principem studium. „Herculem, inter
merito historiarum dixerim, qui ala-
incedens, robustus et floridus nulla
difficultate, nullo obrutus pondere supera-
Non illum varietas confusum, non simpli-
historiae fastidientem reddit. In tenui, quod
accidit, atque humili rerum materia
et exsanguis, aridus et jejunos: in copia
et magnitudine turgescens non exit ac va-
plenus citra tumorem, aequabilis ac lenis
molliem, nec luxuriose effluens nec nimia
tabescens. In asperis rebus non fale-
neque languens in mollibus, non violen-
acta oratione subsultans. Non ita tamen
is, ut nimius, neque ita suavis, ut lasci-
ec adeo lenis, ut remissus, non sic tristis,
ridus neque ita simplex, ut nudus, aut
adeo

adeo comtus, ut affectata compositione c
 stris videatur inustus; par verbis ma
 par sententiis rebus. In re gesta exprit
 gravis atque magnificus, et tamen succin
 proprius; in narratione naturalis et semp
 spectatus, ordinem minime confundens et i
 eventa non praecurrens. Minime in g
 adulator aut reprehendendo parcus in ve
 non amore laetus in noxam. Ipsi quoq
 natui, ordini illi orbis terrae moderatori
 rando, populoque Romano, terrarum p
 vel temeritate praecipiti, vel errore laps
 quacunque forte ratione supra modum
 que evecto nequaquam parcens. Res e
 versariorum debita commendatione non
 dans, ut modo narrator tantum, modo
 esse videatur, atque ita severus et tetric
 ne censoribus quidem gravissimis, quib
 Romae sanctus fuit, ubi factus usus fuit, u
 ignoverit.“ *Quintilianus* (Inst. Orat. X
 Livio tribuit *lacteam ubertatem* *); eodemq
 co: „Nec, inquit, indignetur sibi Herodot
 quari T. Livium, cum in narrando mira
 ditatis, clarissimique candoris, tum in con
 bus, supra quam narrari potest, eloquent
 dicuntur omnia, cum rebus, tum person
 commodata: sed affectus quidem, praecipue
 qui sunt dulciores, ut parcissime dicam, i
 historicorum commendavit magis.“ Livio
 men ab omni vitiorum culpa, saltem susp
 liberum esse, dici nequit. Haud pauci
 fuerunt, qui in carpendo illo excederent
 dum. Quare non defuerunt, qui gravia i
 dicia vel refutarent vel mitigarent. Pri

*) De qua exstat JOH. HENR. PARREIDT
 ratio singularis. *Lips.* 1746. 4.

obiecit illi *Asinius Pollio*, acerrimus et ini-
 ces popularium suorum censor, Patavininitatem,
 e qua, quid sit, et quatenus Livio imputari
 illi, varie inter eruditos disputatum est. Quam
 controversiam egregie exposuit atque definivit
 D^x. GEORGIUS MORHOFIUS in libro de *Pa-* Morhof.
latinis Liviana; ubi de urbanitate et peregrini-
tas sermone Latini universe agitur. Kilonii 1684.
 17. Eo autem ordine in delenda Patavininitatis
 causa Morhofius versatur, ut alienas de hoc vi-
 ti genere sententias probe examinet ante et re-
 moveat, quam, quid de ejus qualitate, origine
 et veritate sibi videatur, exponit. Cum enim
 Patavininitatem alius de Pompejanarum partium
 odio; nonnulli de Gallicae nationis odio; vi-
 ciliam alii de patriarum laudum affectatione,
 quasi Patavinorum res gestas aliorum rebus adeo
 praetulisset Livius; quidam de orthographiae pe-
 regrinitate, et *sibi, quae* v. c. pro *sibi, quae* scri-
 bendi ratione, interpretarentur; neque defuerint,
 qui in pronuntiatione verborum incondita, vel
 denique in grandi dictionis caractere, quaeren-
 tum id scommatis putaverunt; opiniones singu-
 las cum auctoribus suis sub censuram licet non
 uno in loco, vocat, et rationibus idoneis redar-
 guit, ex antiquitate et historia depromtis. Quo
 impedimentorum genere sublato, ad rem ipsam
 propriamque sententiam explicandam accedit pro-
 priam, et in oratione ac dictione ipsa vitium hoc
 motum a Pollione fuisse statuit, motus Quincti-
 lii locis, quae capite quarto curatius expen-
 ditur. Non paucos porro in scenam ubi pro-
 duisset, qui auctoritate Pollionis ad sinistra de
 Latini latinitate judicia abrepti fuerant; occasio-
 nem

*) Recusus inter ejusd. dispu. acad. *Hamburgi* 1699
 et in Vol. VII. edit. *Livii Drakenborchianae*.

nem huc convitio illam potissimum demonis discrepantiam, quae notata olim nos inter et Oppidanos fuerat; in qua banitas et Peregrinitas Latinae linguae maxime, quisve proprius et nativus color in genere sit, disquirendum sibi fuit igitur, concludit denique, leve aliquid torium, in quo illa Patavinitas concludit quod potius duxerim, mera aliqua cal non ex rei veritate, sed a supercilio Pollionis animo profecta.

Gravior Livii accusatio est partium suspectaque fides. Quo in argumento Parreidt. versatur JOH. HENRICUS PARREIDT. enim est auctor, non vero *Jocherus*, praefidis vice functus est — in disert suspecta Livii fide. *Lips.* 1743. Recu VII edit. Drakenb. Is igitur probare fivio subsidia defuisse, quorum ope certatamque antiquae Romanorum historiere potuisset notitiam; eundem saepe fonte corruptissimo, e traditionibus, a veluti per manum Livio traditis; ipsui (L. VII. cap. 6.) dicere, fama rerum esse, ubi certam derogaverit vetust. Idem notat Livii superstitionem, Tolai de quo postea, confutare studet. A de negligentia Livii, et maxime de e dubitationibus variisque contradictionib etiam de temporum erroribus et reru sariarum intermissione. Demonstrat eundem nimium laudare populum R dedecora popularium subinde dissimular pla, quae vituperanda fuissent, laudari suis nimium favorem exhibere, eumq

Rom. odio habere et in iis vituperare ea,
suis laudet.

Item Livius etiam defensores nactus est.
superstitionis crimine cum liberare studuit
TOLANDUS in libro, quem inscripsit: Toland.

Annexae sunt ejusdem origines Ju-
Hagae Comit. 1709. 8. Primum in

assumat, Livium in operibus suis histori-
ae, a quo muneris ratio omnino postu-
lat res, ad religionem Romanorum spe-
ctare, acque recenseret, ac res gestas regum
etiam. Inde vero non posse colligi, il-
lus superstitionis peste fuisse infectum. Deinde
ex ipso Livio adducit loca, unde de-
monstrat, eundem non solum ab
superstitione fuisse valde alienum, sed et ha-
bitam religionem patriam pro pulcherrimo
suo commento, in magistratuum subli-
tate sacerdotum emolumentum excogitato.
Livium, asserit, ipsos Deos, ne excepto
Romanorum numine tutelari, pro meris
figmentis, immo eundem quoque mira-
praefagia nihili fecisse. Cf. Acta Erud.
p. 248 sqq.

hanc sententiae — leviter — se oppo-
sist. GUIL. BOSIUS in Schediasmate, Bosc.
tum Livium superstitiose antiquitati diffi-
cili. Lips. 1739. 4.

tum defendit SEBASTIANUS CHRISTOPH.
BIUS, Paedagogii regii Ilfeldensis Con- Schwabe.
in eleganti doctaque prolusione, inscripta:
e credulitatis Livii, cujus ob saepius re-
prodigia infimulatur. Goettingae 1773. 4.
am pertinet JOH. FRIDERICI ESCHEN- Eschenbach
BACHII

quibus v. supra Vol. I. P. II. p. 208.

SACHII Diss. qua fides Livii defenditur ad Jocheri (*Parreidti*) aliorumque objecta Lips. 1773. 4. Referri quoque huc potest

Eckhardt. FRIDR. ECKHARDTI prolusio de comparatione Alexandri M. cum imperatoribus Rom. a. L. IX. cap. 17. facta. *Isenaci* 1760. 4.

Recensum editionum operis Liviani sum exhibuerunt scriptores varii, v. c. *Drakenborchius* in editionis suae tomo *Frankius* in Catalogo bibl. Bunav. (T. I. p. 296 inq.) et *Harlesius*; copiosissimum, Livii Bipontini, quos tamen fugit editio Augustae Taurinorum a. 1731 et 1732. In 8 prodit. Nos solummodo praestantiores parabiliores commemorabimus. Eam primo loco, quae cum perpetuis *Caradacii* et *Joh. Frid. Gronovii* notis prodit, quam *Gronovius* notis probavit et aliorum notis cit, *Amstel.* 1679. III Voll. in 8. Repetendum anno *Cantabrigiae* in 8, et *Basil.* 1741. Addi tamen debet liber novus observationum Gronovianarum, *Daventriae* 1652. 12, sive quartus in altera harum observationum editus a Frid. Platnero, Lips. 1755. 8. curata; in permulta Livii loca copiosius et diligentius tiuntur atque explicantur. Livium edidit in recensione Gronoviana *Thomas Hearne*, per codd. MSS. lectiones diligenter excerpsit, casque adiecit notas, cum *Dodwelli* dissertatione de fragmento quodam Liviano et *Dujacii* commentis, *Oxon.* 1708. VI Voll. in 8. — *Joh. Clerici*, cum integris *Joh. Freinsheimii* commentis, emendationibus et suis locis editis, tabulis geographicis et copioso indice, diit *Amstel.* 1710. X Voll. in 8. Eadem *Joh. Matthi. Gesneri* praefatione de lectione

cursoria, sine supplementis, at vixisse,
1735. 8. — Gronovianum textum, sed
hoc perpaucis, ex MSS. et edd. pr. corre-
reddidit *J. B. L. Crevier*, cum supplemen-
tishemianis, *Parisi*. 1735 — 1741. V Voll.
mai. Paucas notas subiecit; longiores di-
ones reiecit ad operis calcem. Idem *Cra-*
edit Livium ex priora recensione, cum
usui scholarum accommodatis, *Parisi*. 1746.
II. in 8. — Plenissima et doctissima, mu-
namentis locupletata non minus, quam
est editio *Arnoldi Drakenborchii*, *Lugd.*
1738 — 1746. VII Voll. in 4 mai. Basie
in est contextus Gronovianus, at quam
nis locis vel purgatus a mendis typogra-
is, vel ad optimos codices atque editiones
ectus et emaculatus. Quidquid ad emenda-
em melioremque expositionem Livii tam cri-
a, quam grammaticam et historicam con-
potuit, id sedulo congeffit editor, atque re-
in notis exquisitae latinitatis artisque criti-
thesaurum, conjunctis animadversionibus Si-
Gronovii, Perizonii et Dukeri. Neque
n distendum est, immensam Gronovii et
enborchii diligentiam studiumque maxime
bile nondum effecisse, ut nulla omnino ti-
residerent. Ultimus totius, praeter am-
Drakenborchii praefationem et multorum
orum editorum praefationes ac dedicatio-
nec non indices utiles et copiosos, habet
libellos, partim ad historiam Livii, partim
oca quaedam illustranda pertinentes. —
enborchii recensionem fecit basii *Thomas*
mannus in nitida editione Livii, ad optimas
es — ut in fronte libri dicitur — casti-
Edinburg. 1751. IV Voll. in 8. Recula in
hist. Vol. IV. P. I. L Bel-

Belgio — Drakenborchiana recensio
 que fundus editionis, quam paravit *Aug.
 msti*, Prof: eloq. Lipsiensis, adjectis var
 etionum Gronovianae et Crevierianae,
 Livii historias et Glossario Liviano, *Li*
 III Voll. in 8. *ibid.* 1785. V Voll. in 8. —
 censione *Lallemandi* Livius prodit *Peris*
 bou 1775. VII Voll. in 12 mai. Edition
 kenborchiana et Crevieriana in primis *Li*
 usus est. Addidit fragmentum *Brunsi*
Bipontina 1785. XII Voll. in 8 mai. —
 contemnenda, sed proh dolor! non a
 editoris mortem praematuram perduc
 paravit et animadversionibus illustravit
derici Andr. Stroth, Gymnasii Gothae
 Volumen primum prodierat *Lips.* 177
 cum redemptor Lipsiensis opus coeptum
 re nolle, curam redemptionis in se susci
 gerus, librarius Gothanus honestissimus,
 primum volumen repeti curavit *Gothae*.
 editioni quaedam annotationes novae
 ctac.) Volumen secundum antea iam
 pressum erat *ibid.* 1783. Successit tertium
 XXV definens, *ibid.* 1784. 8. — Chrest
 Livianam in usum praelectionum acad
 et praecipue scholasticarum edidit *Car*
Rauerus, Schol. Evang. ad Hirschbergam
Laubau 1770 8. Aliam chrestomathiam
Mart. Frid. Soergelius, Prof. Brunsvicensis
 epigraphae: Livius pro prima classe gym
 scholarumque Latinarum ita excerptus, ut
 ni spatium praelegi possit, et simul histori
 nexione cum fide, ingenio stiloque *Livi*
Longovias 1771. 8. Definit in libro XX
 cessit vero: Livius excerptus; editio n
 totum Livium comprehendens. T. I et II.

Insertae sunt epitomae librorum deperditaeque Liviani additi.

tionibus indicamus *Francogallicam*, curatione ETRO DU RYER, saepe typis repetita. *Amstel.* 1696. VIII Voll. in 12. Me-Guerino et Cassano elaboratam. *Paris.* 1772. X Voll. in 12 mai. Versio *Italiana* Nardii saepe typis repetita fuit v. c. 62. fol. *Theotistica Joh. Franc. Wagneri, Lemgov.* 1776. 1777. T. III. IV. V et *Christi. Eberhard Westphal* ibid. 1779. 1785. 8.

Harum Livianorum, sive *breviarium* notis Sigonii, Martini Antonii Delrii et J. F. Gronovii illustratum habentur eorum librorum, qui interciderunt, 136 et 137 exceptis, a *L. Annas* esse vulgo existimatur, cum cunctae epitomae rerum Rom. saepissime: etsi vel ideo, quod in his subinde dissentit, nonnulli duos diversos voluerint comminisci: alii vero suspicati sunt, eam, ex more veterum, epitomas illas, eas, praefixisse singulis libris, quae deinceps epitomae rerum Rom. confundi, eo ad Florum auctorem referri facile

Harum epitomarum non solum in Flori editionibus, sed etiam in recentioribus editionibus, ut Gronovianis, cura est diligentissime autem in Drakenborchiana, Sigonii Delriique, et Dukeri ipsius Drakenborchii notae egregiae accessere.

His Livii libros ingenio quodammodo re-doctissimus JOH. FREINSHEMIUS, arcum eorum ex epitomis petito, et adhibitis Latinis, quae exstant, monumentis,

Freinshe-mius.

explicato tanta industria et felicitate, ut ipse dubitet profiteri, se nequaquam metuere, ne ex omnibus his scriptoribus, qui sunt in hominum manu, aliquid efficiat in hoc genere concinnatius, copiosius, verius. Primi decem libri Christi reginae Sueciae dicati, viderunt lucem *Holm.* 1649. 12. Libri sexaginta deinde *Argent.* 1651. Denique adjunctis XXXV posthumis, quae haeredibus Galli redemerant, universi libri supplementorum vulgati sunt a *Joh. Dujari* editione Livii ad usum Delphini; *Parisi.* 1681. V Voll. in 4 *). Sed vulgati tum summi tum emendate; correxit Crevierius in editione Livii ante laudata.

Praeter scripta recentiorum paullo ante quibus Livio lux diverso modo affertur, nonnulla alia. Sunt autem duplicitis generis: unum est criticum et grammaticum: alterum, historicum et historicum. Prius nos pro scopo mittimus: e posteriore de sequentibus referre

Macchia-
velli.

NICOLAI MACCHIAVELLI *Discorsi sopra la prima Deca di T. Livio.* In Vinegia 1532. 8. 1534. 8. ibid. 1554. 12. In Firenze 1543 et 1544, saepiusque, ut et in ejus operibus *Venet.* III Voll. in 4. (in Geneva) 1550. 4. *Florent.* 4. Palermo 1584. 8. f. l. 1679. IV Voll. in 8. (primo insunt commentarii in Livium) *Hag.* 1726. 8. (Parte tertia). *Mediol.* cum *Joh. Stampae* annotationibus, 1732. III Voll. *Loncini* (f. potius *Florent.*) 1747. 4 mai. *Co.* f. e. *Florent.* 1770. VIII Voll. in 8. (Quae et recentissima et locupletior caeteris). *Et blime Scuola Italiana, a Josepho de' Valenti edita* *rolini et Stralsundiae* 1786. 8.) Vol. I et II. f. l. 1615. 8. Latine sub titulo: Disputationum

*) Cf. *Acta Erud.* a. 1683. p. 86 sqq.

bri III. *Mompelgarti* 1599. 8. *Francof. Harpurgi*, cum notis Reitenbergii 1620. 12. 1649. 12. *Anglice* in Opp. Lond. *Franco-gallice* Amstelod. 1691. 12. Et lo: *Reflexions de Macchiavel sur la pre- de Tite. Live. Nouvelle traduction, discours préliminaire; par M. D. M. D.* et Amsterd. 1782. II Voll. in 8. *Theo- Georgio Scheffner*) Gedani 1776. III in. — Omni aevo, etiam hodierno ni aestimati sunt, ob profundam rerum scientiam, hi Macchiavelli commenta- m Livii decadem. Egregie luculenter- pro pro libertate animo tradit auctor i status popularis. Quomodo in re- antiquorum Romanorum imitationem nes bene maleve instituantur, ostendit. non innoxia solum sunt, sed cedro di- Livii mentem Macchiavellus, pro Inge- hae divinitate, acute perspexit formam- omanae. Recentiores saepe Macchia- is usi sunt easque pro suis venditarunt, remontius, *Montesquius*. Non tamen ro isto esse probanda, quo praecipue ipia ethices, nec Macchiavellum om- e Romanae partes rectissime perspe- n monuerunt. Digna, quae legatur, unc librum exstat in Ephemerid. Goet- i. p. 940 — 944.

IX CICARELLI DA FOLIGNO (D. Cicarelli de- storiographi † Romae 1599.) *Discorsi* Foligno.

B. *Tito Livio*. In Roma 1598. (falso 1548 et 1589. adscribuntur) 4.

IX FACII (*Consiliarii aul. Altenbur.* Facius.

6.) *Politica Liviana* s. dissertationes in ub. 1613. 8. *ibid.* 1617. 4. *Lips.* 1662. 4.

- Reifenberg. JUSTI REIFENBERGII (*D. juris Heri Rintel. Brem. et Franequerensis* † 1631.) *more exempla, consilia politica f. Dissertationes ad vium. Francof. 1619. 8.*
- Dorn. GEORGII MARTINI DORN *specimen institutionis politicae Livianae. Giesae. 1657. 8.*
- Scheffer. JOH. SCHEFFERI in librum I. Livii *expositiones VII. Upsal. 1665. 4.*
- Zabarella. GIACOMO ZABARELLA *Tito Livio Patavino ovvero historia della gente Livia Romana e Padova e della Sereniss. famiglia Savuta Veneziana, dove vera cognizione delle più belle historie ed antichità Roma, di Padova et di Venezia. In Padova 1669.*
- Thomasini. JACOBI PHILIPPI THOMASINI (*D. Theol. Episcopi Civitatis novae in Istria* † 1654.) *Vita T. Livii Patavini. Patav. 1630. 4. Editio aucta, emendata et figuris aeneis adornata Amstel. 1670. Eadem vita adjecta est, una cum variis elogii Livium, Elias Constantini von Treuen Scholae Fastis Romanorum Livianis. Gedani in 4; et eadem inter Joh. Gerh. Meuschenii Vitas summorum digni et eruditione virorum (Coburg. 1738. 4.) T. p. 99 sqq. et in editione Livii Drakenborchi T. VII. p. 4 sqq.*
- Moller. DAN. GUIL. MOLLERI *Diff. de T. Livii Altorf. 1688. 4.*
- B. d. I. *La Vie de Tite Live par M. B. d. I. in Nic. Mém. T. V. p. 156 — 182.*
- Pignorius. LAUR. PIGNORII *Defensio Liviana contra Paul. Benium (scripta a. 1627;) in Pignorii S. bolis epistolicis, Epist. XLIV. Patavii 1629. 8.*
- Flavius. PTOLEMAEI FLAVII *Observatio brevitas Patavinitate Livii; in Gruteri Lampade f. Factum liberal. T. I. p. 972 sqq.*
- Bouhier. JOH. BUHERIUS *de Patavinitate Liviana Livio Drakenb. T. VII. p. 80 sqq.*

C. PACCIOLETTI Epistola de T. Livii Patavini Faccioletti.
ate; in ejus Orationibus et aliis Opusculis.
1744. 8.) p. 436, et in editione Livii Dra-
T. VII. p. 244 sqq.

ENR. CHR. GRELLI de Titi Livii dictione Crell.
Francof. ad. Viadr. 1729. 4.

de Tito Livio, aptissimo stili cultoris ma-
ibid. 1732. 4.

ffertazioni II di un Socio Colombario in difesa Differta-
o Livio, che narra varii prodigii nella sua sto- zioni etc.
n Memorie della Soc. colomb. Fiorent. (Firenze
4.) Vol. I. p. 97 sqq.

ENATIRAPIN Comparaison de Thucydide et Rapin.
de Live; in ejusd. Opp. (Hag. Com. 1725. 12.)
p. 160 sqq.

BENE. DODWELLI Diff. de fragmento Livii, Dodwelli.
membris Laudinis reperto; in Thomas Hear-
edit. Livii T. I. p. 210 sqq. et in editione Livii
tenb. T. VII. p. 182 sqq.

ELA CURNE DE STE. PALAYE Observa- de Ste. Pa-
sur quelques chapitres du second livre de la pre- laye.
dicade de Tite - Live; in Mém. de l'Acad. des
T. VIII. p. 363 — 371. Livius cum Dio-
Halic. in exponenda historia annorum a. U.
1 — 258. conciliatur.

UCHAY et SCHOEPPFLIN sur un fragment Souchay et
T. Live, envoyé à l'Académie; ibid. T. IX. p. Schoepflin.
85. Supposititium esse fragmentum Klo-
quod appellant, demonstratur. Varia si-
onentur de Livii ratione in conscribenda

ICIER sur le passage de Tite - Live qui donne Tercier.
des jeux scéniques à Rome; ibid. T. XXIII.
— 155.

CONIS POLENTONI Epistola de Inven- Polentonus
T. Livii Patavini; in Laur. Pignorii

Originibus Patavinis c. 17. p. 121 sqq. et in *relias* Tito Livio, modo laudato, p. 17 sqq. dem epistola ex Polentoni MSto de illustribus ptor. Lat. Linguae edita, in KAPPII Diff. de Polentono (*Lipsf.* 1733. 4.) p. 19 sqq. qui et p. 28 sqq. erudite de Xicconianae epistolae mento disputat. Cf. LAUR. MEHUS ad *Traversarii* Epistolas (*Florent.* 1759. fol.) p.

Urfatus. SERTORII URSATI Epitaphii T. Livii occidentali Praetorii Patavini parte erecti interitio; in *ejusd.* Monumentis Patavinis (*Patav.* fol.) p. 27 sqq. cf. p. 202; et adjecta est *Th.* Tito Livio p. 103 sqq. (edit. Amst.) et *ex* Livio Drakenb. T. VII. p. 17 sqq.

Reusch. ERHARDI REUSCHII Exercitatio de Rom. ortu sub Aenea ad T. Livii L. I. cap. 8. *torf.* 1711. 4.

Green. GEORG. SIGISM. GREENII Diff. de terra prole ad T. Livii L. I. cap. 8. *Mifene* 1711.

Müller. JOH. SAM. MULLERI Disquisitio de patre Bruti animo, ad locum Livii L. II. cap. 5; in *vermischten Bibl.* Vol. I. P. V. p. 751 sqq.

Zeibich. GOTTL. ERDM. ZEIBICHII de Jove Vn ad Livii XXIV, 44 quaestio conjecturalis; in *secll. Lipsf. novis* Vol. IV. P. II. p. 313 — 365.

Hand. JOH. CHRIST. HAND Libellus de Livio tore. *Lipsf.* 1773. 4.

Briegleb. JOH. CHRISTI. BRIEGLEBII Diff. de ejusque virtutibus. *Coburgi* 1778. 4.

Vellejus Paterculus. VELLEJUS PATERCULUS utrum quod a plerisque sustinet, an MARCI, an PUBLII praenomen habuerit, in incerto est. equestri Romana familia oriundus, variis mibus functus est. Primum tribunus militum.

ia fuit, hinc praefectus equitum in Germania quaestor, inque quaestura, remissa for-
pinae, legatus Tiberii bello Pannonico,
primo Tiberii anno cum fratre Praetor
us; quae universa de se ipso narrat Vel-
Condidit anno 17. imperii Tiberiani, Ur-
is, qui erat Chr. 30, succinctam historiam
nam, inscriptam M. Vinicio consuli, proge-
Tiberii Caesaris. Duos in libros distributa
ae historia; quorum prioris, qui in per-
endis breviter variarum gentium ante Ro-
conditam rebus versata fuisse videtur, par-
majorem, caput, finem, et in medio cap. 8.
ntorum annorum res desideramus. Liber
prior historiam Romanam, ab Urbis origine
o priore coeptam, persequitur ad excessum
iae Augusti conjugis, matrisque Tiberii.
po post, ut Dodwello visum, quinquagenarius
lis est a Tiberio ob amicitiam Sejani. In
aevi rebus nimis domui Augustae et Sejano
atur; sunt adeo multi, qui foedissimae adu-
tis et neglectae veritatis illum incusent.
id vero ex metu factum fuisse credibile est,
staret senem Tiberium, suspicionis et cru-
ntis plenum. Quoad caetera aestimatione
us videtur, quippe qui nonnulla tradit, quae
alibi invenias. Singularis est profecto in
ibendis et veluti nota publica signandis ho-
m naturis ejus indoles. Non pauca infe-
quae ab instituto videbantur aliena. Dictio
Romana est atque elegans, ingeniosa haud
et arguta ad modum Salustii. „Meo fane
to, inquit *Beatus Rhennus* in prolegomenis
ae a se curatae Velleji editioni praemissis,
secundus est Vellejus inter Latinos; tam
stus ac nitidus in dicendo, mira stili jucun-
ditate

ditate ac clarissimo candore praeditus.^a
mentum Velleii, quod circumfertur, a *W*
zio editum, ab eruditis dudum explosum
Cf. *Vossius* de Historicis Latin. L. I. p. m. n

Inter editiones hujus historiae Velleii
eminent *Hudsoniana*, cum variis lectionibus
marum editionum superiorum, doctorum
rum conjecturis et castigationibus; praet
tur *Henr. Dodwelli* Annales Vellejani. G
1693. 8 mai. *Burmanniana* prior *Lugd*
1719. 8: posterior *ibid.* 1744. 8. Adject
que sunt *Dodwelli* annales Vellejani. *Joh*
dericus Grunerus Vellejum recensuit, et con
tarium, maximam partem historicum, *J*
Coburgi 1762. 8. Et huic editioni addidit
Dodwelli annales. Recentissimam editionem
ravit *David Ruhnkenius* duobus tomis *Lugd*
1779. 8 mai. Teste quidem inscriptione
editio integras habet animadversiones docto
sed *Grunerianae*, profecto haud contemnenda
omissae sunt. Posteriores in tomum con
sunt aliorum annotationes: prior omnia
Ruhnkenio, summo artis criticae magistro.
Heynii recensio hujus editionis in *Ephem.*
ting. a. 1779. Addit. p. 117 — 122 *).
contemnenda est editio *Bipontina* sic inscrip
Vell. Patere. novissime recognitus, emendatus
illustratus; praemittuntur *H. Dodwelli* an
Vellejani, studiis societatis *Bipontinae*.
accurata. *Biponti* 1780. 8 mai. Additus est
dex omnium (LXXI) editionum et index
ricus. — E versionibus indicamus solum
Francogallicam recentissimam, hac epigrapha
natam: *Abrégé de l'histoire Grecque et Rom*

*) Nec curam vulgarem prae se fert censura *am*
Allgem. sent. Bibl. T. XLIII. p. 528-558.

Latine de Vellejo Patriculo, avec les notes critiques et historiques, une notice et un Discours préliminaire, qui est de l'Auteur; le jugement des critiques sur l'ouvrage; la notice raisonnée de toutes les éditions qu'on en a données, et une supplément Latin et François de ce qui est de Patriculo. Par M. l'Abbé PAUL UENTIAE Arelatensis). à Avignon 1768. 8. fol. et in Sylburgii Scriptt. Hist. T. p. 428 sqq. et adjecta editionibus, nunc et Ruhnkenianae.

Noni Velleji inserviunt scripta se-

*Velleji Patriculi, per BEATUM BIL- Bildius
RHEANUM scripta; praefixa Vellejo Rhenanus.
8. fol. et in Sylburgii Scriptt. Hist.
T. p. 428 sqq. et adjecta editionibus,
nunc et Ruhnkenianae.*

*LIPSII Vita Velleji, nomina, genus Lipsius
praemissa sunt Vellejo, ad calcem Ta-
1593. 8. Antwerp. 1607. fol. et Paris.
et adjecta Vellejo Burmanni.*

*IGUEZ Diff. de Velleji Patriculi ge- Rigues;
et scriptis; praemissa Vellejo in usum
Paris. 1675. 4.*

*MULL. MOLLERI Diff. de Vellejo Pa- Mollen;
1685. 4.*

*DODWELLI Annales Vellejani, feu Dodwell.
Patriculi, pro temporum ordine dis-
tulerunt una cum Dodwelli Annali-
tilianis et Statianis. Oxon. 1698. 8.
in editionibus a nobis laudatis.*

*TOPH. ADAMI RUPERTI Observa- Rupertus;
ticae, politicae, philologicae, criticae
de Patriculi historiae Romanae libros II.*

Ad-

Adjectae sunt ejusdem Dissertationibus a Max. Norib. 1663. 8.

Boecler. JOH. HENR. BOECLERI Characteri in Vellejo Pat. expositione quadam strati. *Argent.* 1672. 8.

Tillader. Abbé DE TILLADET *Dissertation sur quelques endroits de Tacite et de Vellejus, où ces deux auteurs paroissent entièrement sur le mesmes faits*; in *Mém. de l'Acad. Inscr.* T. II. p. 330 — 342. Diversae res horum auctorum de Tiberio et Sebastissimo inter se comparantur et examina-

Rechenberg. ADAMI RECHENBERGII *Diff. de Livio, Trib. plebis, ex Velleii II, 13. 14. animadversionibus illustrato*; inter *ejus Diss. polit.* p. 246 — 271.

Bernhard. DAV. BERNHARDI *Diff. de auctoritate funebri M. Tullii Ciceronis necati*, ad L. II. cap. 66. *Viteb.* 1720. 4.

Florus. In historiam reipublicae Romanae, quod introducit L. ANNAEUS FLORUS *), cujus *men rerum Romanarum* libris IV habemus, breve est rerum Romanarum compendium, bella potissimum et victorias Romanorum adfopita per Augustum bella civilia de Hanc autem narrationem potius per species instituit, quam tempora, quare catalogiae ratio ex eodem non est petenda. Strium Romanorum nomina nonnunquam riuntur confusa, idque vel ex auctoris ne- tia, vel ex vitio librariorum. Caeterum

*) Utrum Hispanus, an Gallus fuerit, haud
Cf. *Hist. litter. de la France*. T. I. p. 255.
tempore Imperatorum Trajani et Hadriani.

culpatur ab illis. Sont, qui ejus floridam suspectam reddant atque hanc a plurimis exemplis probent: sunt, qui eam concedant, sed Florum tamen nonne alias frustra quaesiveris, narrare, ascribere. Alii ejus dictionem declamatoriam hanc indignam librumque a juvenum otio vitandum esse ducunt: alii ejus stilum gregium jactant. Sic *Christoph. Colerus* de studio politico, quam *Aug. Buch* Gabrielis Naudaei bibliothecae addidit: mehercule jucundius tersissimum illud legas, quam Apellis tabulas intuerere; solius, ita elegans est. Miror judicium, quae cum subtilitate et brevitate sententiarum tanto rerum acervo et varietate infusa *Vossius*: „Stylus Flori in historia est torius, ac poetico proprior, adeo, ut regli hemistichia profundat. Et tamen una est ejus laus, quod scriptor est elegantissimus, et, si paucula exceperis, quae selecta videntur, vere floridus.“ *Kreisbach* iam, recentissimus Flori interpres, summatollit laudibus, omniaque fere, ab aliis non reprehensa, excusare vel defendere omnes in eo peccasse videntur, quod cum non satis recte animadverterint quae illum esse jufferint: cum vero potius agat, quam historicum, qui non ornam populi Rom. condere voluerit, sed panegyricum. Id quod probe perit. *MICH. HEINZIUS*, Director Gymnasii, in prolusione de Floro non habet rhetore. *Vinar.* 1787. 4; et in tagmate opusculorum scholast. *Gott.* 1788.

Heinzius.

Post

Post plures Flori editiones mediocres, huc scriptori fortuna rediit primum per *viam*, qui illius epitomen edidit *Trajecti* 1680. 8, cum notis suis eruditissimis et elegantissimis, additis variis numerorum veterum atque monumentorum iconibus. In hac multa bene explicata et elegantibus observationibus illustrata. Sed in primis commendanda editio ob praefationem tum universam, tum crisin habet orationis Flori. Repetita est Graeviana *Amstel.* 1702. 8, additis aliorum v. c. Salmasii et Freinsheimii, et receptis multorum correctionibus in contextum, aliasve ob causas non magni aestimatur. post, anno 1704, prodiit *Florus Laur. Begeri* in fol. sive potius L. I et II Flori, dus sane, et multis numerorum et monumentorum figuris ornatus. De qua editione in theca Latina Fabricio - Ernestiana T. II. ita judicatur: „Ait Begerus, se textum accuratè cum libris scriptis, in his Brandeburgico, secundum regulas criticas contulisse, rexisse, rationibus correctionum redditissimis; deinde et res et verba illustrasse. In praefatione porro Graevianam crisin de la Flori refellere instituit, nec sine acerbitate ipsum. Sed in nulla parte res bene viro, genere non indocto, successit, apparetque magis in colligendo laboriosum, quam in explicandoque tritum et elegantem, quales fere tum erant in Germania, quae haec studia contulerant.“ Omnium optima editio *Caroli Andr. Dukeri*, facta *Lugd. Bat.* 8. Nam primum omnia superiorum huiusmodi textu et in notis. Insunt enim integrae Flori, Freinsheimii et Graevii, et delectae aliorum

non paucæ ab omni parte, in judicio le-
verborum, rerum, elegantes et exquisi-
tæ præfatione inest egregia defensio Grae-
ciseos adversus Begerum. Haec editio
est non sine auctario a. 1744. Parabilior
est Joh. Frid. Fischeri ex recensione Graevii
inadvertionibus ejusdem. Lips. 1760. 8.
et, præter Ampelium libellumque variarum
in Fischeri præfatio, in qua de Flori epi-
stolis uberius exponitur.

versionibus commemoramus *Anglicam*, quæ
XXI iconibus in aes incisæ prodit Lond.
a. Francogallicam elaboratam ab Amantio
Paul, qui et Vellejum interpretatus est. . . .
cam, a Carolo Frid. Kretschmann, actu-
ario à Zuvaviensi, Lips. 1785. 8. (Specimen
versioris, cum præfatione, antea iam idem
erat in *Canzleri* et *Meissneri* ephem. trimestr.
ters Litter. u. neuere Lectüre T. I. P. II.
— 226.

scriptis Florum illustrantibus huc referri
sequentia:

ACI PONTANI Oratio isagogica s. Intro- Pontanus.
ad Florum Romanamque historiam; cum
1604. ed. Amst. 1635. 16.

THIAE BERNEGGERI Miscellaneorum Bernegger.
nam, ex L. Annaei Flori rerum Rom. epi-
stolarumque notis, excerptarum, Centuriæ
post. 1633. 4.

ITPH. AD. RUPERTI Observationes po- Rupert.
litorales, historicae, philologicae, criticae,
in Flori rerum Rom. libros IV, juxta edi-
tionem Preinschmianam distinctæ. Accedunt
observationes tantum politicae. Norib.

Boecler. JOH. HENR. BOECLERI *Dissertationes* Annaei Flori librum IV; inter *ejusd.* *Dissertt.* (*Argent.* 1701. 4.) T. I. p. 504 — 568. Etant ad conjurationem Catilinariam, bellum le Caesaris et Pompeji, bellum Parthicum, lum cum Antonio et Cleopatra. Additae observationes in L. IV. cap. 12.

Hausotter. CHRISTIANI HENRICI HAUSOTTER de suspecta Flori fide *Lips.* 1747. 4. Regulis historicae potiores enumerat auctor, et modo Florus contra easdem peccaverit, plis demonstrare studet. Florum tamen non ni laude indignum esse, in fine confitetur.

Appianus. APPIANUS, *Alexandrinus*, Romae *caus* patronus, Trajano, Adriano et Antonio principibus floruit. Historiam Romanam post Chr. nat. 147 Graece scripsit, eamque plexus est libris XXIV. Ac orsus ab Aenea capto, percurrit illa tempora vetustiora usque Romulum. Inde accuratius persequitur usque ad Caesarem Augustum; quaedam carptim atque obiter addit usque ad Trajanum. Liber primus de Romanorum regibus, II de Italicis, III de Samniticis, IV de Celticis, Siculis, VI de Ibericis, VII de Hannibalicis, de Libycis, Punicis et Numidicis, IX de Maenicis, X de Graecis et Jonicis, XI de Syria Parthicis, XII de Mithridaticis, XIII — XVIII de bellis civilibus, XXII Hecatontaetia inscriptum annorum centuria, XXIII de Dacicis, XXIV de Arabicis agit. Haec, cum ex Appiani praefatione, quam operi suo praemissit, tum ex Philobiblotheca, codice LVII, cognoscimus. Exstant reliqua novem libris supersunt solummodo

am. Horum initium est Sabinorum, ut
 equino Superbo arma Romanis infer-
 ratio. Finis est Aemilii Paulli oratio,
 est actum de Perseo, Macedonum rege,
 tum ad Quirites habuit. Primus haec in
 veterum scriptorum excerp̃ta Graece
 interpretatione sua Latina suisque notis
 in *Henr. Valeſus* Paris. 1634. 4. Ex
 ſive Gallicis, quod habemus, ſeu com-
 a, ſeu fragmentum, incipit a Roma per-
 cta; definit in Julii Caesaris primo in
 tum ex Gallis tranſitu. Prodiit Latine
 Sig. Gelenio interprete, in Appiani ope-
 1554. fol. Lugd. 1588. 16. De Ibe-
 Hispanicis liber cum pauca de Hispaniae
 ejusdem incolis commemorasset,
 bello Punico II, definit in rebellantibus
 populi, per Caes. Octavianum Augu-
 stum. Prodiit Latine tantum, Coslio Se-
 lio interprete, in Appiani operibus,
 indicatis; Graece, cum *Franc. Beraldi*
 interpretatione et *Henr. Stephani* castiga-
 Paris. 1557. 8. In Hannibalicis ea
 orat, quae Hannibal contra Romanos,
 contra Hannibalem, intra Italiam,
 et. Eum librum, praemiſſis quibusdam
 in Hispania geſtis, Appianus inci-
 ejus in Italiam per Alpes tranſitu; finit
 tum. poſt devaſtatam ſedecim annis Ita-
 Africam reditu. Prodiit cum reliquis
 libris, ſicut ſequentes. De bellis Puni-
 ſicut Romanorum adverſus Carthagi-
 Africam geſta exponit, ſic, paucis
 per Phoenices conditae ortu
 a Romanorum ex Sicilia in Africam,
 inter ipſos et Carthaginienſes na-
 Vol. IV. P. 1. M vale

vale proelium, adventu incipit, et in Carthagine a Romanis destructa definit. De bellis Illyricis liber, cum de Illyriorum origine aliisque quaedam praemississet, incipit ab Agrone, Illyriorum rege, cujus aetate, ut Polybius L. III refert, primam in Illyricum expeditionem Romani susceperunt; definit in triumpho Caesaris Augustus, post victum Antonium in Illyriis egit. De Syriacis bellis liber, per quibusdam ab Antiocho Magno, Syriae rege, actis, incipit a bello, quod contra eundem Antiochum Romani susceperunt; definit in triumpho, quem Antiocho Cycizeno eripuerant, a quo in provinciam redacta. De Parthicis bellis liber incipit a Syria, per Pompejum in provinciam redacta; definit in Antonii cum Mithridate rege in bella societate i. e. in anno Urbis ante C. N. 31. De Mithridaticis bellis incipit a Prusia, Bithyniae rege, qui pro Perseo, rege Macedonum, cujus sororem in matrimonium acceperat; definit in triumpho, post victo Mithridate, Ponti rege, Pompejo. De civilibus bellis libri V, ex perditis praemissis quibusdam a secessione plebis incipiunt a Tiberii Sempronii Gracchi agraria lege, discordem civitatem redigente; desinunt in Sexto Pompejo, per quem legatos capto atque interempto.

Appianus igitur, ut vel ex hoc libro dici intelligitur, non more plerorumque scriptorum formam annalium, qua res non nexuque quodam inter se conjunctae sunt, secutus est, sed omnia quae ad unam rem seu unum populum, quocumque tempore res fuerat, pertinerent, serie haud intermixta exposuit. Quae narrationis ratio communi

aeque ac incommoda. Bella quidem se-
in libris superstitibus tradit, sed pars opor-
ta erat, in qua imperii Romani statum cl-
descripserat, quae vero temporum injuria
sua interit. Erant olim, qui Appianum tan-
m plagiarium fucumque alienorum laborum
perarent; potissimum hanc ob causam, quia
hica a Plutarcho mutuatus fuerit: sed recen-
sus ejus editor *Schweighauserus*, demonstra-
Parthica ista opusculum esse futile, ab Ap-
minime elaboratum, sed illi suppositum.
anus enim haudquaquam historicis inferioris
s accensendus, quippe qui non solum alio-
narrationes testium fide dignorum collegit,
easdem etiam inter se contulit, selegit, diju-
vit, dictioneque sibi propria, leni ac mode-
aspera interdum, proposuit.

Quum omnes superiores editores, v. c. *Henr.*
Canus et *Alexander Tollius*, Appiani libros sa-
legligeret et sinistra tractaverint, in recen-
to optimoque consistere liceat. Est ille
SCHWEIGHAEUSERUS, Graecae et Orient.
in Univ. Argent. Prof. doctissimus atque
berimus. Is enim singularem felicissimam-
operam huic historico impendit, omniaque,
medita, tum edita, quae ad eundem ema-
ndum et restituendum ullo modo facere po-
ent, studiosissime sumtibusque haud exiguis
quidiv, digessit, examinavit, perpendit. Quo-
um, ut nobis novum paene Appianum ex-
erit. Antequam ille editionem ipsam praelo
eret, tradidit viris doctis quasi prolegome-
e quibus omne consilium et apparatus, quo
si sese accinxerit, perspicere potuissent.

is est inscriptum: *Exercitationes in Appiani*
Andrini Romanas historias — Sectiones tres
M 2 (lex.).

(*lat.*). Argentor. 1781. 4. Posterius. *propter ac manuscriptis historiarum Appiani Alexandrini codicibus commentatio historico-critica ad novae editionis specimen.* ibid. 1781. 4. *titio ipsa hac epigraphe ornata succellit: Alexandrini Romanarum historiarum quae sunt. Novo studio conquirit, digessit, et Codd. MSS. recensuit, supplevit, emendavit. Less. adiecit, latinam versionem emendavit. tionibus variorum suisque illustravit, commentibus instruxit* JO. SCHWEIGHAEUSER *gent.* 1785. III Voll. in 8 maj. Voluminis I et II historias Romanorum externas et continet s. priores duodecim libros, qui fuit deperditorum, paullo ante a nobis emendata, libros porro integros de bellis in Italia, cum Hannibale et cum Carthagine, postea fragmenta belli Numidici et Macedoniae denique libros de bellis Syriacis, Mithridaticis, Illyricis integros. Volumen II historiarum civilium libris quinque complectitur. Pars I et II sistit praefationem et copiosamque, et prolusionibus, quas de maxime enatam; tum, testimonia veterum Appiano, spicilegium fragmentorum ex historiis Romanis, et historiam Parthicam Romanorum Appiano temere tributam, post, et rationes variorum et editoris, cui plurimae adduntur, ad Appiani historias Romanas; denique indices rerum ac personarum, ut et Graeco

Cf. *Götting gel. Anzeig.* a. 1781. p. 341-344. p. 133 sqq. a. 1785. p. 1138-1143. *Allgemeine Bibl. T. L. P. I.* p. 547-554. T. LXIX. p. 26. Posteriori loco censor inferuit a Schweighaeuser sibi tradita *Corrigenda et Addenda ad Appiani editionem ex Henr. Valesii variorum in Appianum ex codice Peiresciano.*

FLAVIUS EUTROPIUS, Italus *), Sophista, Eutropius.

Constantino M. primum ab Epistolis, deinde Juliano Caes. expeditioni in Parthos a. 363 post tr. nat. interfuit. Christianum eundem fuisse, quoniam multi crediderunt, quia de Juliano scripsit: *Religionis Christianae infestator, perinde tamen arueri abstineret.* Sed Vossius (in Tract. de Iconicis Lat. p. 197.) bene monet, ita quoque bene potuisse gentilem, saltem qui in confinio ebrarum ac lucis constitutus, nec gentilem religionem probaret, nec Christianae tamen non dedisset; quales saeculum illud habuerit. Alia, quae videntur in quibusdam edidit. Eutropii exemplis cum a gentilitatis nota libere, ubi scilicet Jesum Christum Deum et omnium nostrum vocat, ea in scriptis codicibus desiderantur omnia.

Ille igitur Eutropius jussu Valentis Augusti, praefatio fucum nobis facit, res Romanas ab Urbe condita usque ad obitum Joviani et Augusti U. C. 619 brevi narratione strictim complexus est, additis etiam his, quae in principum vita egregia exstiterunt. Stilum si spectes, concinnus est: sed hoc aetati, qua vixit, non minus. Opusculum ipsum, *Breviarium Romanae historiae* inscriptum et in decem libros distinctum, saepissime typis est mandatum, quia in scholis ad historiae Romanae initia perdiscendum.

Saxius in Onomast. P. I. p. 419. Eutropium ortu Graecum arbitrarur: quo vero argumento, non addit. Eutropius, inquit, ortu, ut reor, Graecus, quantumvis indicat in V. Εὐτρόπιος, Ἰταλός, Italum velis, si Flavii praenomen verum est, fortassis a Flavio quondam adoptatus. Auctores operis: *Histoire litt. de la France.* T. I. P. II. p. 220 199. Gatum eundem fuisse contendunt.

discenda usurpatur. Praestantioribus editis accensentur sequentes: *Hearnii*, quae *Constantini* *) metaphrasi Graeca, *Messala Corvini* Augusti progenie, *Julio Obsequente* de Anonymi oratione funebri in Imp. Constantini M. fil. cum variis lectionibus notationibus, prodiit Oxon. 1703. 8. Perperavit editio *Sigeberti Havercampi*, quae primum ex MSS. Bibl. Lugd. Bat. recensuit, et addiditque metaphrasin Graecam *Pasani*, et integras *Elias Vineti*, *Henr. Glarsani*, et *Annae Fabri*, *Thomas Hearnii*, item *Frid. Syllburgii* et *Christo. Cellarii*; accessit *Rufi* brevium, cum notis integris *Cellarii* et *Messala Corvini* de progenie Augusti. Anonymi oratio funebris in Constantini M. fil. notam; adiecit Havercampus et suas *Aug. Heumanni* notas, cum indicibus *Cellarii* et *Messala Corvini*. Lugd. Bat. 1729. 8. Secuta est editio *Frid. Gruneri*, propter animadversiones commendanda, *Coburgi* 1752. 8. M. ejusdem editio altera (*ibid.* 1768. 8.), adornanda etiam usus est ea, quam per *Henricus Verheyk*, Rector Gymnasii Refectorii Helodamensis, Lugd. Bat. 1762. 8. In hac omnia, quae in Havercampiana, Cellarii notae integrae, et Rufus Festus solus. A re ipsius notae, ubi res postulare videbatur, indices meliores; variae lectiones MSS. ipse contulerat (in primis Lugdunenses), quae Havercampus minus accurate diligenter variis illorum lectionibus dandis versatus. Idem alium codicem chartaceum omnino

*) Cujus aetas definiri nequit. Lacunae in versione, mutilae etiam in extremo libri ubi

versionibus solam *Francogallicam* obcas et chronologicas indicamus, quam tribuit *Parif.* 1717. 12.

GUIL. MOLLERI Diff. de Eutropio. 1685. 4.

io vulgo jungitur SEXTUS RUFUS, ^{Sextus Rufus.} Dictator et Magister militum, qui

breviarium de victoriis et provinciis manu, Valenti Imperatori, non Val, multo minus Valentiniano II inscrip-
Saepe Eutropii verbis Sextus ita usus
comparatione utriusque scriptoris alter ex-
tendi possit. Optime de eo emen-
stituendo meritis est *Verheykius*, Sex-
plo suo adiciens. Is enim dedit om-
nis varietatem in editione Sylburgiana
campiana notatam; praeterea sex codi-
lectiones exhibuit, quibus non potuere
corrupta loca, egregie corrigi et resti-
ue addidit integras Sylburgii, Cellarii,
pi, et selectas aliorum adnotationes.

usdem Sexti Rufi nomine exstat opu-
regionibus urbis Romae, cum P. Victo-
ejusdem argumenti saepius editum.
idem e codice Vaticano promulgavit
torius in *Nov. Thesaur. Inscript.* T. IV.

MOLLERI Diff. de Rufo. *Altd.* 1687. 4.

nobis, hoc loco etiam consignare li-
ricos, qui sub nomine SEXTI AU-
CTORIS circumferuntur. Creditur

<sup>Sextus Au-
rel. Victor.</sup>

M 4

vulgo

quidem MSS. Valentiniani nomen prae se
at Cellarius iam ex fine opusculi demonstra-
tum de nemine alio, nisi de Valente, intel-

vulgo hic scriptor Afer: certe multus est
 cae laudibus, quam vocat *decus terrarum*.
 ruit Constantio et Juliano Imperatoribus.
 sterior illum Pannoniae secundae con-
 praefecit statuaque aenea honoravit. Ti-
 tio Imperante praefectus urbis Romae co-
 tus est. Exstant diversa scripta, olim
 tributa, de quo vero hodie recte dubitatur.
 mum inscribitur: *Origo gentis Romanae,*
et Saturna conditoribus, per succedentes fide-
ges, usque ad consulatum decimum Constanti-
sta ex auctoribus Verrio Flacco, Antiate (e-
*dem idem Verrius maluit dicere quam Antia).
 Annalibus Pontificum; dein Cnaeo Egnatio.*
Fabio Pistori, Licinio Macro, Varrone,
Tuberone, atque ex omni priscorum historiae
de ut quisque neotericorum asseveravit, hoc
Livius et Victor Afer. Maxime verosimile
 hanc inscriptionem a recentiore quodam
 esse. Quod si consideraveris Aurelii
 diversis temporibus compositos fuisse, et
 pars rationum, ob quas Aurelius hunc
 sermo, haud scripserit, evanescit. Au-
 Popma eundem Asconio Paediano tribue-
 luit: sed nemo ei accessit. Libellus ipse
 storia conditae urbis Romae definit; exinde
 que patet, titulum istum ab auctore pro-
 non potuisse. Virgilium poetam in pluribus
 quitur; ex quo colligit Hambergerus (in
läufig. Nachrichten von den vornehm. Schriftst.
 p. 814.), in fine tituli loco *Victoris Afri*
Virgilii ponendum esse. — Secundum
 lum inscribitur: *De viris illustribus urbis*
 Saepe id sub nominibus *Cornelii Nepotis,*
et Plinii typis mandatum: sed omnes
 nunc istud Aurelio Victori adscribunt.

am e Nepotis libro de viris illustribus ex-
 a credit. — Tertium, habet hanc epigra-
 de Caesaribus liber, historiae abbreviatae pars
 ab Augusto Octaviano, id est, a fine Titi
 ad consulatum decimum Constantii Au-
 Juliani Caesaris tertium. Hujus libelli
 Aurelius Victor sine controversia agno-
 Quartus inscribitur: *Epitome de Caesaribus*
de vitis et moribus Imperatorum Romano-
scripta ex libris Sexti Aurelii Victoris, a
Augusto usque ad Theodosium Imperatorem.
 lo posterior male respondet ipsi libello;
 haud raro copiosior est archetypo, o
 scriptus dicitur. Nihilominus hac inscri-
 untur, qui alium auctorem, quam Vi-
 sistant. Itaque vero similis est, Vi-
 vel hoc opusculo superius augere voluis-
 posterius editionem novam prioris esse.
 omnes horum libellorum saeculo nostro
 acti, inter quas vel eam, quam Sam. Pi.
 1696. Trajecti ad Rhenum curavit, refe-
 erat Arntzeniana, hac epigrapha insigni-
 ATI AURELII VICTORIS Historia Ro-
 manis notis integris Dominici Machonei, El.
 Andr. Schotti, Jac. Gruteri, nec non Ex.
 Frid. Sylburgii et Anna Fabri. F. Curante
 A. ARNTZENIO, ICto. Amstelod. et Tra-
 jecti. 1733. 4 mai. Recensionem Arntze-
 nianam secutus est JOH. FRID. GRUNERUS,
 is tamen nonnullis subsidiis novis, v. c.
 a codd. MSS. e bibliotheca Guelferbytana,
 animadversionibus criticis atque historicis,
 donec, quae prodit Coburgi 1757. 8. Eam
 repetiit et animadversiones suas adiecit
 ph. Theoph. Harlesius, Erlangae 1787. 8.

G. MOLLERI Diss. de Aurelio Victore. Altd. 1685. 4.

SECTIO III.

*Scriptores historiae Romanae gener
recentiores.*

Engelbert.

ENGELBERTUS, Abbas *Admontensis*,
ria ad Anisum fluvium, ordinis Benedictini
1297. (obiit 1331.) scripsit librum *de ori
gressu et fine Romani Imperii*, Monacho
vi dignum. Finem imperii Rom. exce
esse finem mundi somniavit. Librum istius
editionem *Casparis Bruschii*, qui cum hodie
co suo Bavarico illum vulgavit, *Basil.* 1572
et *Joachimi Chutenii*, *Offenbaci* 1610 8, re
vit *Andreas Schottus*; unde recusus pro
Supplemento bibliothecae Patrum *Com
a* 1622, et in *Lugdunensi* T. XXV. p. 3
378. Laudatam etiam videmus editione
gunt. 1703. 8.

Historia Ro-
mana etc.

Historia Romana ab U. C. usque ad
Constantini M. item templorum LXXXV
mae existentium, et Indulgentiarum. O
lum, ob insigne de Joanna Papissa testimo
summopere aestimandum. Post CCXXIII
rum decursum editum e museo GOTTFRI
TENTZELII, Ecclesiastae Arnstadiensis.
dias 1722. 8. — Opusculum hoc, quo
impressum fuerat Romae per Magistrum Se
num Planck, Pataviensem, a. 1499 *) ob
de Joanna Papissa testimonium dignum
luce publica, Tentzelius post varia fata
hac editione notius reddidit, praemissa
CHRISTOPH. OLBARII dissertatiuncula, in
praecipui de Papissa ista testes, qui quidem
Lutherum vixerunt, citantur nominatim.

*) Nulli sibi quidquam de prima hac editione re
possumus.

illum quod attinet, in eo perbreve-
ter orsus incomto describitur primo histo-
regum Romanorum, deinde Impera-
que ad Constantinum M. Postea p. 38
entur indulgentiae septem ecclesiarum
in urbis Romae; ubi et reliquiae San-
eccensentur in istis ecclesiis asservatae.
p. 58 sqq. caetera quoque templa Ro-
ois una cum reliquiis sacris ibi depofi-
untur. Caeterum libuit editori, accu-
ad primam editionem recudendum cu-
libellum. Unde cum prima illa edi-
illius aevi indoctam orthographiam,
que mendis typographicis ita abundet,
are vix magis possit, facile intelligitur,
quam fingi posse hoc libro vitiosus.

a Erud. a. 1722. p. 564 sqq.

PHRII PANVINII Romanorum princi- Panvinius.
orum, quorum maxima in Italia impe-
sive de Imperatoribus Romanis, Grae-
inis, deque Gothis, Longobardis, Fran-
ianis, Hispanis et aliis nationibus, cum
nealogiis et arboribus, a Caesare Di-
que ad Ferdinandum Imp. Libri III.
de comitiis imperatoriis liber. *Basil.*

Compilatio docta! De Panvini, Si-
rumque fastis Romanorum infra inter
de chronologia Rom. agetur.

OTTONIS (*Gandavi, postea Duisburgi* Otto.
doctoris † 1581.) Introductio in histo-
riam, post primam editionem innu-
s, ex fide marmorum, numismatum et
historiarum restituta. Additum est
UFI Breviarium historiae Romanae, ad
liquiss. exemplarium restitutum. *Bru-
gis,*

gæ, ex offic. *Hubertii Goltzii* 1565. 8.vo editio nobis prorsus ignota: alteram, *Goltzius* ex fide marmorum numismatumque terum emendavit. Incipit liber a Roma finitque in Roma per Gothos capta, et per sequentia tempora imperii Rom. statucissimis verbis tangit.

Glandorp. JOH. GLANDORPPI (*Monasteriensi, Poëtae et Historici, mox Marburgensi, nulariensi, mox Hervordienfi* † 1564.) *Onomasticon historiae Romanae*, quo veluti per satum famillis et reliquis illustribus personis Romae collecta expositio est: addita praecipuarum stirpium stemmata. Cum praefatione REINECCII. *Francos.* 1589. fol. Liber fupore bonus, quo vero hodie facile carissimus. Raro occurrere solet.

Gentilis. ALBERICI GENTILIS *J. C. clarissimifessoris regii* (Oxonienfis), de armis Romanis duo, nunc primum in lucem editi. *Armamentarium* Comitem Essexiae, Archim Maximilianum Angliae. *Hannoviae* 1599. 8. *ibid.* 1611. (mutato tantum titulo). Et in *Polemologia* Antiq. T. I. p. 1205 sqq. — Non agit de variis armorum generibus, ut inscribitur, nuere videtur, sed de bellis a populo Romano gestis, praecipue de eorum iustitia vel iniustitia. Omnem historiam Romanam hunc in finem illustrat, argumentum istud accurate in utraque partem oratorum more volutat, atque ex disputatione elucet, maximam bellorum a Romanis injuste gestam fuisse. Liber prohibitus.

CE. (STRUVII) *Bibl. antiqua* 2. 1705. p. 500

ODERICI XIMENIS f. SIMONIS, (*Telesmi Ximeni*
episcopi, ex regno Navarrae oriundi † 1247.)
 Roma Romanorum, sive, ut eadem inscribitur,
 Antia Romanorum, Ostrogothorum, Hunno-
 rum, Vandalorum, Suevorum, Alanorum et Si-
 gotum; prodiit cum *eiusdem* libris IX de re-
 bus Hispaniae, quos primo edidit *Ad. Ant. Ne-*
phisi cum opere de rebus a Fernando et
 eius gestis, sed admodum depravate. Melior
 editio *Andreae Schotti* in Hispan. illustrat.
 II. p. 186 199. (*Francof.* 1603. fol.) qui codi-
 MSS. adhibuit. Historiam Romanam incipit
 anno, terminat in Jul. Caesaris, confectis bel-
 civilibus et composita Hispania, in Urbem
 lata.

NICOLAUS COEFFETEAU (Monachi Domini- *Coeffeteau,*
 uni, Doctoris theologiae et Episcopi Massilien-
 si designati † 1623.) *Histoire Romaine, contenant*
et ce qui s'est passé de plus memorable depuis le
commencement de l'empire d'Auguste jusques à ce-
de Constantin le Grand; avec l'Epitome de Lu-
ci Ann. Florus. à Paris 1621. fol. ibid. 1631. fol.
 à 1663. fol. à Lyon 1655 8. à Rouen 1680.
 Voll. in 12. *Belgicae a J. H. Glazemaker.* Am-
 sterd. 1666. 4. — Saeculo superiore studiose
 facta haec historia, minus ob fidelem rerum
 narrationem, quam ob stili elegantiam et dignita-
 tem, quam Francogalli istius temporis in hoc
 opere, quem inter creatores idiomatis sui nu-
 merant, admirati sunt. CLAUDIUS MALINGRE
 continuavit opus usque ad Ferdinandum II Imp.
 pessime rem suam egisse dicitur. Nec lau-
 dat continuatio MICHAELIS DE MOROLLES.

ANSALDI CEBAE (Patricii Genuensis † 1624.) *Ceba:*
Historia Romana Libri III. Milano 1628. 8.

Bellenden.

GUILIELMI BELLENDENI, Scoti, supplicum libellorum Augusti regis Magnae Britanniae, de tribus luminibus Romanorum librorum decim; Parisiis, apud Tuffanum du Bray in fol. — Est historia Imperatorum ac Consulum Romanorum, in qua elaboranda auctor in molestantque sibi operam imposuit, omniaque genera et formulis, quibus Cicero usus est, non minus Idem facere voluit cum Plinio et Seneca, cum enim et Cicero sunt *tria lumina*, quorum scriptio meminit — sed ne centonem Cicero num quidem ipse, morte praeventus, typis dare potuit. In fine cujuscunque libri finis cursus, in quibus auctor paullo liberiores sibi sumit. Opus accensetur rarioribus; maxima pars exemplorum in Gallia typis pressorum, perit, dum navi in Angliam veheretur. D. Parrius quidem, qui fine operae sui mentione a. 1787. Londini secundum edidit ejusdem Bellendeni libros tres de dubitat, opus de tribus luminibus Romanorum unquam typis mandatum fuisse, quia ipse quam exemplum ejusdem viderit: aliis hanc felicitatem litterariam contigisse; vel Clementis opere bibliographico cognoscere.

Cf. FREYTAGII Analecta litt. p. 81.

CLEMENT T. III. p. 71 sqq.

Dupleix.

SCIPIONIS DUPLEIX Histoire Romaine depuis la fondation de Rome jusqu'à l'an de J. C. 476. à Paris 1633. III Voll. in fol.

MICHAEL

*) Alii habent a. 1633, et inter hos ipse Cas. bibl. Bunav. T. II. p. 226. — Non erat igitur Clementis Lengletum, qui itidem a. 1633. indicat.

CHARLES DE MAROLLES *Abrégé de l'his-* Marolles.
toire Romaine, contenant l'origine de la Nation, de-
veloppement de Troye, jusqu'à l'empire d'Au-
guste calce ejusdem verlionis carminum Virgi-
lii Francogallicae (Paris 1649. fol.) p. 208 sq.
 BISSSELII (*Jesuitae et Professoris Dillin-* Bissel.
gensiensis et Ambergensis † 1677) R i-
storiae Romanae veteris ortus et interitus. Dillin-
gensi.

FLIPPUS LUDOVICI HANNEKENII (*Pro-* Hanneken;
Giffensis et Vitebergensis theologiae † 1706.)
Latine exercitationes fundamentorum La-
tinorum. Annexus est Janus juris. Giffae 1668.
Connect, quod nemo facile ex titulo con-
nectorem historiam Romanam ab ortu rei-
publicae usque ad Jul. Caesaris tempora.

CHARLES DU VERDIER *Abrégé chronolo-* du Verdier.
gique de l'histoire Romaine, depuis la fondation de
Rome jusqu'à aujourd'hui. à Paris 1670. VIII Voll.
 — *Compilatio rudis!*

DE DOUJAT. (ICti Francogallici celeberrimi Doujat.
 8) *Abrégé de l'histoire Romaine et Grecque, en*
traduction de Vellejus Paterculus, et en partie ti-
trée des auteurs de l'antiquité, pour suppléer ce
qui est perdu de cet auteur, accompagné d'une chro-
nologie modifiée au sujet. à Paris 1672. 12. ibid.
 II Tomi in 8. — Auctor historiae uni-
 versae, quam vocant, s. potius Graecae ac Ro-
 manae compendium consignaturus, Vellejum Pa-
 terculum fundamenti loco collocavit, propterea
 quod simile propositum feliciter exsecutus fue-
 rat, cum vero primus Vellejanae historiae liber,
 Paterculus Graecorum res gestas cum Ro-
 manis institutis perpetuo conjunxisse videtur,
 temporum majore ex parte deperditus sit,
 hanc hanc supplementis ex optimis iisdemque
 vetu-

vetustissimis scriptoribus continatis, ex-
curavit. Accessionibus hinc inde immen-
tas suas, quae in complurium paginarum
spiciuntur, et commentarii vicem sustine-
rent, subiunxit.

Cf. Aetor. Erud. Suppl. T. IV. p. 262-265.

Zabarella.

JACOBI ZABARELLAE (*Patavini, C.*
Imperii Comitit, Historici, Genealogici et
gici Scriptoris †) Aula Heroum, f.
Romanorum ab Urbe condita usque ad an-
1673. In quibus omnes Romanae histori-
stantur. Hic enim Romanorum Reges,
les, Magistri Equitum et Imperatores cum
dem triumphis et orationibus, Principes
Pontifices Maximi, et S. R. E. Cardinales,
que Praefides, quae sub nomine Senatoris
nunc resident, dignoscuntur. Ac demum
menta, quae sub Heroum imaginibus Pa-
dicta aula, qua modo bibliotheca publica
demia Ricoveratorum florent, Joan. C.
Nob. Patavinus olim erexit, nuperque P.
Herculanus, Phil. et Theol. Patav. etc. ve-
consumpta restituit, clarioraque urbis et or-
cinora recensentur libris quatuor. Editio
da. *Patavii* 1674. 4. De prima editione na-
gare licuit. Et haec secunda rara dicitur.
mismata a Romulo ad Theodosium usque
te admodum scalpta nonnunquam inter
auctor.

Echard.

LAURENTII ECHARD (*Ecclesiastae A*
et Socii Academiae Antiquariorum Londine
1730.) *Roman history from the Buildings of*
ty — to the taking of Constantinople by the
London 1707. V Voll. in 8. *ibid.* 1726 —
V. Voll. in 8. *Francogallice a Daniele de la*

ante, nimis libere mutante et edente des
Parif. 1728. VI Voll. in 12. *ibid.* 1729.
 in 8. *à Amsterd.* 1730. IV Voll. in 8. Ea-
 rio continuata usque ad captam Con-
 stantinopolin per GUYON. *Parif.* 1736. XII Voll.
 — Inter historias populi Romani re-
 Echardiana prima videtur, quae pro-
 historiaeque nomine digna censi possit.
 et ob nobilem, qua composita est, simpli-
 et ob delectum rerum prudentem com-
 tur. Passim non satis exacta nec ad re-
 artis criticae elaborata videtur.

MATI D'AUBER VERTOT (Sacerdotis et Vertot.
 Academie Inscriptt. *Parif.* † 1735.) *Histoi-*
Révolutions arrivées dans le gouvernement
Republique Romaine. à Paris 1718. III Voll.
ibid. 1719. III Voll. in 12. *à la Haye* 1720.
ibid. in 12 mai. (in titulo adicitur: *On y a*
un Discours préliminaire des fondemens de la
Republique Romaine et des principales causes de sa
durée): *ibid.* 1722. III Voll. in 12 mai. *à Paris*
 III Voll. in 12 mai. *à la Haye* 1727. III Voll.
ibid. à Paris 1730. III Voll. in 12 mai. *à la*
 1734. III Voll. in 12 mai. *ibid.* 1737. III Voll.
ibid. Anglice Lond. 1721. II Voll. in 8. Theo-
 subjecta auctoris biographia, *Turici* 1750.
 in 8. *Russie* ab Hippolyto Boghdano-
 Petropoli 1771. 1774. 1775. III Voll. in
 Cultissimi sunt hi commentarii, atque ad
 reip. Rom. veras rationes insigni-
 unt. Passim non tam accurate, quam
 er, scripsisse auctor videtur. Secundum
 annorum exposita est historia Romana,
 decem libris comprehensa. Orditur au-
 Romulo, desinens in Augusto, cujus ta-
 historiam non longius producit, quam ad id
ibid. *Vol. IV. P. I.* N tem-

tempus, quo is monarchia Romae positus Maxima sententiarum et iudiciorum pars sp. fuit e rebus gestis apte positis ac narratis. C. moda, e statu monarchiarum nata, multiplic. majoris momenti esse, quam ea, quae r. publicis vulgo tribuantur, auctor exemplo Rom. dilucide demonstrat. Nec lectu in. est praefatio, in qua exponitur, quanto Romani veteres libertati reip. prospexerint.

Einleitung
etc.

Einleitung zur Römischen und Tentschen
ris. Leipz. 1721. 8.

Nieuport.

GUILIELMI HENRICI NIEUPOORT h. Reipublicae et Imperii Romanorum, ab U. ad annum Urbis DCCXXVII; quo Octa. Caesari summa imperii cum nomine Angu. lata fuit. *Traject. ad Rhem.* 1723. II Voll. *Venet.* 1731 — 1732. III Voll. in 8. — In maxime eorum, qui Livium aliosve Rom. historiae scriptores copiosiores legere c. hic liber, quasi introductionis loco, script. Res plurimae ipsis veterum auctorum op. rum verbis narratae testesque in margine dati sunt. Prolegomena spectant ad priscae liae populos et ad originem Romanorum.

Catrou.
Rouillé.
Rothe.

FRANCISCI CATROU (1737.) PETRI LIANI ROUILLE († 1740.) et BERNH. ROTHE *) (†....) *Histoire Romaine, depuis la fondation de Rome, avec de notes historiques, graphiques, et critiques; de gravures en taille-cuivre, de cartes géographiques, et plusieurs médailles authentiques.* à Paris 1725 — 1748 XXI Voll. 4 mai. ibid. XXI Voll. in 12. (In hac editione notae, minime vilissima operis pars, omissae). Librarius quidam Belgicus opus

*) Scribitur etiam ROUTH; erat ex Hibernia oriundus.

petere voluit: cum vero res non satis
accesserit, duobus prioribus, quae parave-
laminibus praefixit dolose hunc titulum:
de la fondation de Rome par L. P. C. E.
Haye 1740. II Voll. in 12. *Anglice*, in-
RICHARDO BUNDY, Lond. 1730.
in fol. — Dici vix potest, quanta fue-
rit libri, qualem Gallia nondum vide-
re subscriptionis leges imprimendi expecta-
mento cum plausu tomos duodecim prio-
res perierint Jesuitarum in primis amici; nam
auctores erant ex Jesuitarum ordine.
In his tomis vix annos ab U. C. DCVII
cesserit; et adhuc anni circiter centum in
libra describendi superessent; quin-
to sane post quatuor alios tomos haud mi-
nime auctores, quibus historiam ad a.
125 deduxere, ad res C. Julii Caesaris
transierunt, et in Pompeji caede in Aegypto
finientes. Secuti sunt a. 1734 tomi XVI
II, in quibus historia non ultra annum
125 progreditur. Tomus XX, quo Catruil-
li elaboratio finitur, prodiit a. 1738, definita
a. DCCLXVI. Exponuntur in eo so-
lo, quae imperante Tiberio gesta sunt.
Et demum a. 1748. Rothii studio tomus
huc ultimus, gesta sub Caligula et Clau-
dio comprehendens. Superiorum tomo-
rum contextum elaboravit Catrou, Rouille no-
minis saepe copiosas. Narratio ipsa haud
vulgam sapit Romanensem, longeque di-
simplicitate ac nobilitate stili historici.
Selectum rerum sapientem instituerunt au-
thores. Livii aliorumque orationes fictas inse-
runt. Audiamus etiam iudicium *Gesneri*
hoc opere vasto, nec finito. In praele-

ctionibus super Ifagoge in eruditionem
 falem T. I. p. 414. sec. edit. primam ille
 ber, inquit, est jucundus lectu. Sed,
 fontibus possunt cognoscere historiam
 nam, iis non suadendum est, ut deponat
 quos libros; melius enim est, interesse
 Magis quidem systematici sunt Galli, et
 tiores nobis videntur, quia scimus Gallos
 melius sunt ad civiles res applicandi: sed
 diorem cognitionem habet, qui antiquam
 riam Graece et Latine legit. Et hi Gallos
 rum profecto profecissent sine Freinsheim
 stro, cujus *Supplementa Liviana* sunt qua
 dus; quo usi, potuerunt tanto felicius
 condere." Nec mitius judicat de populo
 suis Lengletus in *Methode pour étudier*
 T. V. p. 159 sqq. sec. edit. recentissima
 alii censores vel occasione data vel scrip
 tularibus perstrinxerunt historicos istos.
 v. c. pertinet:

Copia etc. *Copia di Lettera scritta da un certo*
ad un Amico, nella quale si contengono varie
vazioni critiche dell' Autore pertinenti all'
Romana, scritta da' Padri Catrou e Ronletti
Compagnia di Gesu. S. l. et a. (circa a. 16
 4. — Auctor, quisquis ille demum sit, na
 tis alienus a partium studio videtur. Mon
 nempe aliquis Italus, Granara nomine, et
 historiae Romanae a gentis initis ad
 usque occasum, Italica lingua scribendae
 lium, assumtis in amplissimi laboris soci
 quibusdam amicis. Dicebatur primus ope
 rus eo tempore integris decem annis cen
 Romae carceribus inclusus. Percrebuit in
 ejusmodi instituti rumor ad Gallos; quos
 dum auctor Italus ab illo perficiendo emitte

obibetur, inventi sunt duo Jesuitae isti, nullo studio, eandem telam vernacula lingua pertexendam susceperant. Hi, quod Epiphanius noster, Granarae debitas laudes, et, omni opera hoc egerunt, ut emittendus, quam possent, festinatissime hibernicam, quomocunque composuerit, cum ultra Alpes mirificum plausum, haec res admodum habuit hujus epistolae, et, ut meliora doceret Italos proponere ipsis voluit observationes istas, quae quidem maximam partem justae, paulo injustae videntur.

ibid. a. 1731. p. 511 sqq. p. 513 sqq.

ibid. Italique T. VIII. p. 252. 262.

Observations sur l'Histoire Romaine des P. P. Catron *Observations etc.*
in Bib. François T. XXIX. p. 35 — 73.
 SOLI LUDOVICI DE SECONDAT, BARON DE MONTESQUIEU, Praefidis tribunalis sub-
 Burdigalensis † 1755.) *Considérations sur*
de la grandeur des Romains et de leur déca-
Paris 1734. 8. à Amsterd. 1734. 8. à Lau-
1. 8. à Amsterd. 1746. 8. à Paris 1748.
Edition revue, corrigée et augmentée par
à laquelle on a joint un Dialogue de Sylla et
à Lausanne 1748. 8. à Paris 1750.
à Lausanne 1750. 8. à Amsterd. et Leipz.
mai. à Amsterd. 1760. 12 mai. Et in
tribus. Anglice Lond. 1734. 12. Italique
1736. 8. Thotifce Berolini (a Libero Bar-
Bielfeld) 1742. 8. Alia versio anonymi
Altenburgi 1786. 8 mai. — Opusculum,
capitibus distinctum, sistit historiam Ro-
quasi in tabula, eleganter, ingeniose, do-
menter picta. Plurimis, qui postea histo-

riam Romanam describere aggressi sunt, viam rectam monstravit. Sed non omnium, adire Corinthum!

Hooke. NATHANAELIS HOOKE (Angli, Romano - Catholicae sectaeque Quae additi † 1764.) *Roman History, from the of Rome to the Ruin of the Common wealth with Maps and other Plates.* Vol. I. Lond. 1738. 1757. Vol. II. *ibid.* 1745. 1756. (Vol. II. prodierunt quoque *ibid.* 1751. 4.) Vol. I. spiciis auctoris quidem typis impressum, ejus mortem demum vulgatum.) *ibid.* 1764. I. II et III. typis repetita *Dublini* 1767. In 8.) Vol. IV. *ibid.* 1771 et 1772. 4. — In initio summa capita accuratius composita Romanae, a Jesuitis *Catrou* et *Rouillé* edidit, complectenda libro statuerat. At, cum rei Romanae scriptores ipse evolvisset, epitomen, praestantius quidpiam proferre dedit, siquidem ac ipsis illis Gallis interdum sciendi causas haberet. Quapropter de Romana opus conscribere instituit, quod minus vastum esset, neque exilitate, quemadmodum *Echardi* compendium, laboraret. Opus Francogallico atque *Vartotio* in primis usum habita, ut fontes non neglexerit, quos et in haud raro indicavit. In ipsa rerum gestarum plicatione bellorum minutias minus sollicitus est: at eo majore cura mutationes reipublicae ostendit. Volumen primum tres continet, quorum in primo Roma sub consideratione; alter pergit usque ad restitutam rem post Gallorum incendium; tertius finitio belli Punici primi. Suum cuique capitulum contentorum indicem, argumentum, idemque fufius, praemittitur. Narrationi, itidem d

antur notae, potissimum ex opere memo-
Jesuitarum, atque ex *Kenneti* Antiquitatibus
panis, petitae. Auctor quoque suas ipsius ob-
servationes addidit, quae maxime ad *Newtoni* obie-
ctiones chronologicas, et nonnulla *Vertotii* et *Je-*
tatum historiae Rom. loca pertinent. Volumi-
secundo *Hookius* adiecit Marmora Capitolina s.
Consulares, a. 1545. Romae repertos.
idem, quos postea *Piranesius* eleganter aeri-
bus iussit atque subiunxit operi: *Lapides. Capito-*
li. Fossili Consulares etc. Volumen quartum et
num producitur usque ad initium imperii Au-
g. Caeterum perspicuo dicendi genere, sed
vario nec jucundo satis, usus est. Primae
dem classi historicorum accenseri non potest,
secundae tamen vel tertiae. Ne quid evidentiae
que pulchritudini operis deesset, rem omnem ta-
lis geographicis, a *Guil. Delisle* delineatis, allis-
tis figuris ac numis, ad varia antiquitatum Rom.
era spectantibus, illustravit.

Acta Erud. a. 1741. p. 249 fqq.

ANBERGERI Anekdoten von grossbrit. Gelehrten
T. I. p. 464 - 472.

Abhandl. über die neuesten historif. Schriften T. IV.
p. 79 fqq.

CAROLI ROLLIN (Professoris eloquentiae Pa-
† 1741.) *Histoire Romaine depuis la fondation* Rollin et
jusqu'à la bataille d'Actium, c'est à dire jusqu'à Crevier.
de la République. Revue depuis la mort de P
ar, par JEAN BAPTISTE LOUIS CREVIER
(Rhetorices Paris. † 1765.) à Paris 1739 —
XVI Voll. in 8. à Amsterd. 1739 — 1749.
Voll. in 8. à Paris 1752. VIII Voll. in 4.
1753 — 1755. VI Voll. in 8 mai. (Volu-
minum habet indicem in univ. opus.)

à *Genève* 1753 — 1755. VI Voll. in 4.
 Crevierii continuatione statim indicanda
 1744 — 1756. XXVIII Voll. in 12.
 Lips. 1739 — 1756. VII Voll. in 8. *Wro-*
 175. — 1763. XVI Voll. in 8.

J. B. L. CREVIER *Histoire des Empereurs romains, depuis Auguste jusqu'à Constantin*.
 1750 — 1756. VI Voll. in 4. *ibid.* eod.
 in 12 mai. à *Amsterd.* 1750 sqq. XII Voll. in 12.
 à *Dresde* 1750 sqq. ... Voll. in 12 mai.
 Tarvisii 1755 sqq. ... Voll. in 12. *Theotij-*
 dae 1756 — 1769. XII Voll. in 8.

Crevierii continuatio operis prioris in
 volumine nono. Editioni Parisinae et
 bus praefixa est Rollini vita, auctore *Rolli-*
 jecta sunt: *Dauvillii* Index geographicus,
 geographicae, atque Fasti consulares.
 quidem opus duumvirorum Rollinii et
 eo, quod duumviri Catrou et Rouillé elabo-
 Crevierius etiam superat Rollinum, praeco-
 suum, qui senex octogenarius, animo igitur
 mo, telam istam texere coeperat. Sed de
 his Francogallis officium historicorum pri-
 fontes antiquos ipsos adeundi, perscrutari
 dextre in usus varios vertendi; deest ars
 ergo etiam haud raro veritas. Eo facilius
 tius narrant, utilesque profecto esse possunt
 bus exactissima non curae sunt. Crevierii
 componenda Imperatorum Rom. historia
 mum Tillemontium secutus est.

Daude. ADRIANUM DAUDIUM, *Jesuitam* (†)
 in Historia sua universali, quam pragmatica
 minavit, quae vero minime est pragmatica,
 nem potissimum habuisse historiae Romanae
 pra Vol. I, P. I, p. 215 sqq. monitum.

H. FRIDERICI NOBISII, *A. M. et Scholae Nobis.*

in suis Commentariis, Commentarii rerum Romanarum sub regio et consulari imperio gestarum, accipuis ex antiquitate Romana ritibus.

1755. 8. — Auctor cum inservire cuperet optimos antiquitatis scriptores studiis, delegit ex omni rerum Romae, aut aliorum, gestarum memoria, istam partem, praenordia Romae sub regibus, ejusque sub his incrementum, complectitur, ita quod ejus liber in Octaviano Augusto deficiat.

In hujus historiae partem quatuor libris de quorum primo regum tempora a Romanaeque ad Tarquinium urbe exclusum, antiquae tractat. Alter liber consulatus nonnullis confirmati originem, Decemviros, tri-

um militum consulari potestate, annosque ab A. U. C. 388 continet. Cum enim

consulatus magnitudinem non adeo dissimulare, putavit Nobisius, eum locum liberae in tres particulas dividendum esse; cujus

causam inde petiit, quod vix liberata Romanorum consulum creatio ita, ut post illa tantum est, singulis annis fieret, sed veluti fluminis populi judicium, mox consules eligeret, mox tributorum tribunitiamve potestatem illis exae-

que quidem magistratuum varietas non obtinuit, cum consules singulis annis assignarentur. Cujus rei cognitio movit

um, ut secundum librum consulatui mixto, et quartum continuo assignaret. Tertius

liber protrahitur usque ad Carthaginis excidium A. U. C. 606, quo quarti initium constitu-

it, qui ipse in pugna Actiaca A. U. C. 724

librum ipsum cum juventuti consecrasset, nihil quoque scribendum esse recte ratus

est, nisi quod et huic aetati accommodasset, et ad lectionem intelligentiamque eorum librorum facere videretur. Omisit ea omnia consulto, etsi bona nec indocti juvenum litteras premere difficultate fuerint, magisque confirmatam aetatem. Laudatur in primis, quod magna sollicitudo tulit ea, quae e Graecis scriptoribus deum quod illi in explicandis rebus Romanis ipsis domesticis scriptoribus adhibuerunt, tum, quod raro in juvenum manibus. Deinde id quoque probatur, quod temporum annorumque seriem curiosissime indicavit, perque triplicem istam, ab orbe terrarum a Roma condita, et ante Christum natum putandi rationem secutus est et in margine annotavit. Ipsa denique oratio talis est, a homine docto et elegante possis exspectari. In fine operis accessit index locupletissimus.

Cf. Commentarii Lips. litt. T. II. p. 157 - 161.
Zuverläss. Nachricht. von dem Zustande der
P. CXCI. p. 69 - 77.

- Tailhié. *Abbé TAILHIE' Histoire Romaine, ou Reflexions critiques, politiques et morales, de de jeunes gens.* à Paris 1755. IV Voll. in 2.
- Macquer. (PHILIPPI MACQUER, caussarum Parisini † 1770.) *Annales Romaines, ou chronologique de l'histoire Romaine depuis la fondation de Rome jusqu' aux Empereurs.* à Paris 1757. 8. à la Haye 1757. 8. Polonice Var. 1767. 8. Editio emendata multisque additis aucta per Xaverium Joh. Albertrandy, tam. ibid. 1772. 8. Theotisce (a C. D. Beckhoffessore Lipsiensi.) Lips. 1783. 8 mai. Auctori nonnulli methodum imitatus est.

Vollständige Geschichte des römischen Reichs; Vollständige Gesellschaft gelehrter Leute. Francof. ^{ge Gesch.}
1761 — 1763. VII Voll. in 4. —
do, ab iisdem hominibus imperitis cor-
historiam Graecam deformarunt. Cf.
III. P. III. p. 196.

ROUVICI DE BEAUFORT *Republique Ro-* de Beau-
Plan général de l'ancien gouvernement de fort.
qui Fen développe les différens ressorts de ce
gouvernement, l'influence qu'y avoit la religion; la
manière dont il exerçoit, le droit du Peuple, et manière dont il exerçoit,
le droit du Sénat et celle des Magis-
trats, l'administration de la justice, les prérogatives
des Romains, et les différentes conditions des
Empires. à la Haye 1766. II Voll.
Paris 1767. VI Voll. in 12 mai. *Theotiske*
Gedani (Kloß, ecclesiaste Thorunenfi) *Gedani*
1777. IV Voll. in 8 mai. (Sunt solum-
duo reliqui, scimus, restant). — Auctor intimam
historia Romana contraxit familiaritatem;
solum enim libro singulari, de quo capite
dicendum erit, antiquiorem Romanam
historiam critice perscrutatus est, sed etiam
suum opus summo studio exasciavit, idque
recognovit et correxit, ita ut ulterius,
nonnumquam in annum, idem prefferit. Negari
nequit, Francogallum doctissimum et
suum opinionum quasdam sibi proprias at-
que vocant, hypotheses nimio amore so-
atque defendere: fatendum vero etiam,
eundem in diiudicanda forma reip. Rom.
vidisse, quam scriptores superiores, se-
busque viam rectam monstrasse. Certe
ali duce plures postea enumerandi scripto-
d coecutiissent, vel clariora, quam dux
ipse,

ipse, haud vidissent. Errores adeo, quos commisit, procrearunt veriora in scrutat recentioribus. *Nieuporti* compendio antum Rom. saepe ita usus est, ut id ad v transtulerit et errores typographicos in v auctorum testimoniis laudandis commissos tierit. Sunt vero octo libri, in quos om spescitur opus. Primus agit de religione norum; secundus de tribus ordinibus popu mani; tertius de modo, quo usus est p Rom. in imperio exercendo, ubi de tri curiis et centuriis, ut et de lege regia atq potestate imperatoribus concessa differitur; tus, de magistratibus superioribus et inferior quintus, de ratione iustitiam administrand tus, de incolis urbis Romae; septimus, de legiis, variis populis concessis; octavus, de et gubernatione provinciarum. Adjecta observationes in dissidia inter senatum ac lum. Introductio continet censuras acer quosdam veteres novosque scriptores de Romanis, atque observationes super originae mae primaque ejus constitutione.

Cf. *Götting. Anzeig.* a. 1769. p. 275-278. 309

Allgem. teutsche Bibl.-T. XXX. p. 564 fqq.

Goldsmith.

OLIVER GOLDSMITH (ex Hibernia o di, Baccalaurei Medicinae, Poëtae Anglici berrimi † 1774.) *Roman History, from the dation of the City of Rome to the Destruction of the Western Empire.* London 1769. II Voll. *Theotijcs* (a Joh. Laurentio Benzler) Lips II Voll. in 8 mai. *ibid.* 1785. II Voll. in 8 m Fontes historiae Romanae ipsos quidem hie ptor non consuluit: tamen utilius opus ejus his videtur omnibus praecedentibus. Om

historiam Romanam a Romulo usque ad
ulum ita complexus est, ut nec diffusus
copiosus, nec aridus aut macilentus eva-
ditur enim delectu rerum, plurimis lecto-
accommodato, dijudicat res plerumque
facile recta; collocat easdem apte; infi-
legendium animis dictione populari.
Theotisca contemnenda, licet haud
pura sit. Item scriptor Anglus scho-
gradam historiam eandem in compen-
dedit, hac inscriptione:

*Roman History abridged by himself, for
of schools.* Lond. 1772. 12.

Discours
critiques sur l'histoire et le gouverne-

l'ancienne Rome (tirés de l'Histoire Rom.

etc.
etc.), traduits de l'Anglois. à Paris

1781.

ERICI EBERHARDI BOYSEN *Abriß* Boyesen.

der Geschichte von dem Ursprunge ihres

Reichs, bis auf den Untergang des abend- und

Römischen Kayserthums. Halle 1771. 8 mai. —

historiam Romanam ampliore ambitu

et in opere, supra Vol. I. P. I. p. 126 a

scripto. Postea plagulis tribus epitomen

nam, repetitioni inservientem, exhibuit.

EPHI D'AQUINO BARRADAS *Historia da* Barradas.

etc. T. I. *Ulisipone* 1773. 12 mai. —

tur in tomo primo hujus libri Lusitanice

in historia Romana ab Urbe condita us-

Octavianum Augustum. Numne conti-

secuta sit, dicere nequimus. Laudatur

ob delectum rerum sapientem et ob phi-

am eandem tradendi rationem.

FRIED FERDINAND ARNOLD, *Ad* Arnold.

und Rechnungsrevisor der kaiserlichen freyen

de Mühlhausen — Der Römische Staat im

Grund-

Grundriss, seit Erbauung der Stadt bis zu Constantin dem Grossen, aus den ältesten Schriften herausgezogen. Langensalza 1775. 8. —
statim, dum in publicum prodiret, risu temtu exceptum!

Considerations etc.

Considerations sur l'origine et les revolutions du gouvernement des Romains. à Paris 1778. in 8. — Scriptor anonymus, ingenio et cecitate haud vulgari praeditus, lectioneque morum auctorum saeculi nostri politicorum be tinctus, qui vero ingenio suo divino indulget, historiam Romanam antiquiorum secundum opiniones praeconceptas fingit, rum testimonia misere torquet, prurituque et insolita jactandi laborat. Praecipuas partes hausisse dicitur ex *Dunii*, Itali, libris inscribitur: *Origine e Progressi del Cittadinismo* 1763. Capitibus XXVII auctor operis publicae Rom. mutationes et fata exponit. Livium sequitur, mox Dionysium huic Magna argumentorum pars ex oratione Livianis petitur.

Cf. censura hujus operis lectu dignissima in *gel. Anzeig.* a. 1779. Zugabe p. 369-375.

Garzia.

Storia della Repubblica e dell'Impero Romano. Opera del fu Relig. Cappucino P. Felice M. Napoli, oggi Prete secolare D. GASPARE G. Napoli 1778. XIV Voll. in 8. — Opus sum ac nondum absolutum; progrediendum secundum auctoris consilium usque ad vicesimum. Graecos de rebus Romanis res lubentius, quam Romanos ipsos, Magnifice de Romanis eorumque institutis, historiamque eorum tanquam perpetuum Romanarum commentarium tractat.

his lectoribus minime observationibus po-
nauseam creat: viam solummodo pangit,
si facile tales reperire seu eruere possint.
dictionem et ἀκριβειαν chronologicam
curio comparatur.

CAROLI CHRISTOPHORI REICHE) Reiche
de Romis; ein Lesebuch für Kinder von 7
Jahren. Leipzig 1778. 8. — Liber, fini-
tis fatis aptus, licet passim nimis pueriliter
mendisque typographicis laborans! Chro-
nologia in margine notatur. Finit narratio in
saeculae interitu.

Magnum. tent. Bibl. T. XXXVIII. p. 566 sqq.

JACOBI BADEN, *Prof. Eloqu. in Univ. Badens.*
Prof. Compendium historiae Romanae ab
1. ad occasum imperii occidentalis ad du-
centos Eutropii. In usum scholarum. Hafniae
1781. 8. — Majorem hoc libello sterili utilita-
tem juvenibus praestabit lectio Eutropii et Au-
gustini.

THOMAE BEVER (D. juris Londinensis) *Hi-* Bever.
of the Polity of the Roman State and of the
Progress and Extent of the Roman Laws.
1781. 4. *Theotisce* cum annotationibus a
Lips. 1787. 8 mai. — Non solum
jurisprudentiae Romanae inest, sed etiam
Romani. Quapropter ejus etiam hoc
meminisse juvat. Libris quatuor omne
dispescitur; quorum primus sistit Romam
regibus; secundus Romanam rep. usque
ad Caesarem; tertius Romam sub Impe-
rio usque ad translationem sedis imperii
in Constantinopolin; quartus, a Constantino M.
ad instaurationem et propagationem juris
Romani per Europam saeculo XII. Interpretis
anim-

animadversiones doctae et copiosae veri archetypo praestantiorē reddiderunt.

Cf. Götting. gel. Anzeig. a. 1788. p. 489 - 492

Ernesti. JOH. HENRICI MARTINI ERNESTI histor. in Gymnasio acad. Coburgensi) *Römische Geschichte, vornehmlich für die Coburgi* 1782. 12. Editio altera emendata *ibid.* 1785. 12. — Succincta, nec tantum rili, ratione omnis historiae Rom. memorata Urbe condita usque ad Romulum Augustum his plagulis tironibus sistuntur.

Ferguson. ADAMI FERGUSON (Professoris Edinburgensis) *History of the Progress and Declination of the Roman Republic. Illustrated with Maps.* Lond. 1783. III Voll. in 4. Theoriae observationibus et additamentis a C. D. CHRIST. DAN. BECKIO, Prof. Lipsi.) Lips. 1787. III Voll. (quorum tertium duas habet) in 8 mai. Cum tabb. geogr. — Superius doctissimus et acutissimus, philosophiae ac historiae partes felicissime agens, omnes aptores recentiores haecenus enumeratos fontium studium, sive ingenium habitumque teriora rerum publicarum scrutandi, sive ne historico dignam dictionem consideres. Restas, maximam vim ad statum civitatis Romae politicum constituendum et ad Romanorum imperium formandam habentes, seu observationes praebentes, Fergusonus prae caeteris studiis disquisivit uberiusque explicuit. Magni ingenii acumine res ejusmodi selegit, linquens summum obiter tangens bella minora, praestenta. Quam etiam ob causam antiquiora tempora — nimium forte — festinans lustrare Memorabilium rerum ac personarum exposuit.

affectionem præbuit, examina instituendi, et incrementi reip. Romanæ dilucidius litur. Quo in negotio vel maxime inclausum ingenium peritiaque artis historice. Pres Polybius fere unus erat, qui facem dedit. Cujus fulgorem in altera itineris parte, in altera suam ipsius faciem in eadem accendit, et sic reliquum itineris feliciter. Nec neglexit illustrationes diversarumque criticarum, civilium et geographiarum. Dictione, ut monuimus, nobilis gratulantes tamen paullo difficilius intellectu, quæ nequit, longiores atque impleta, quoque verbosus videtur historicus. Quibus in locis interpres Theoticus in-terprete doctus nonnulla superflua abscidit, et has impedimentis suis liberavit. In annotationibus Fergusoni narrationem emendavit, quid? quod dissertationulas prædedit. Sic volumini primo, super fontem Rom. antiquissimæ eorumque in-veniendo, de causis, cur dissensiones in rep. initio minus noxiæ, postea tam cruen-tes, atque super affinitate et conjunctio-nis crudelitatis cum mollitie immoderata. Ideo promittit continuationem operis Fer-gusi, in Caligulae Imp. tempore desinentis, abono, de quo nos infra referemus.

Mag. gel. Anzeig. a. 1784. p. 891 sqq. a. 1785. p. 191 sqq.

ant. Bibl. T. LXII. p. 164 sqq. T. LXXII. p. 133 sqq.

(L.) in Meuseli *hist. Litter.* a. 1785. T. I. p. 139-145.

Discours
etc. *Discours et Reflexions critiques sur P.
le Gouvernement de l'ancien Rome. R.
publiés par M. C. à Paris 1784. III.
28 mai. — Opus simile isti, quod pa
indicavimus, ampliore tamen ambitu.
nempe nil aliud, nisi excerpta ex Hoo
ria Romana supra recensita; qua de re
operis dolose silet.*

Geschichte
etc. *Geschichte der Römer, zur Erklärung
classischen Schriftsteller. 1. Theil. Leipzig
Cum tabula geogr. — Si auctor, no
tus, curam paullo majorem in elabor
hibuisset, liber ejus, thronibus auctores
lecturis dicatus, finis sibi proposito, a
sponderet. Procurrit narratio usque
dictaturam. Sequetur forte continuatio
lumine.*

Cf. Götting. gel. Anz. a. 1788. p. 500 seq.

214

CAPUT VIII.

RIPTORES DE ORIGINE ROMANORUM ET URBIS.

obscuritate atque incerta historiae Romanae antiquissimae fide multum inter viros disceptatum fuit. En tibi scriptores succurre sequentes!

DE LUDOVICI DE POUILLY *Dissertation de Pouilly sur la certitude de l'Histoire des quatre premiers siècles de Rome*; in *Mém. de l'Acad. des Inscr.* (1729.) T. VI. p. 14 — 29. Epitome hujus operis exstat in *Mémoires de Trevoux* a. 1729. Mart. p. 403 412. — Laude dignus auctor propterea, quod viam disputationi super antiquitatem gravi, difficili atque historiae universae commodato utilive aperuit: caeterum breviter etiam ac leviter rem suam gessit.

CLAUDII SALLIER *Discours sur les premiers siècles historiques des Romains*; *ibid.* p. 30 — 32. — Auctor fidem historiae Romanae antiquae argumentis haud contemnendis confirmare studet. Eandem rem copiosius peregrinatione sequenti:

idem *Discours sur la certitude de l'histoire des quatre premiers siècles de Rome, ou Réflexions générales sur un Traité qui se trouve parmi les oeuvres morales de Plutarque, sous ce titre: Parallèles des Grecs et Romains*; *ibid.* p. 52 — 70.

DE POUILLY *Nouveaux Essais de critique sur la certitude de l'histoire*; *ibid.* p. 71 — 114. — Auctor sententiam suam contra Sallierium tueri vult: hic vero illi opposuit nova argumenta, scripta:

Sallier. SALLIER *Troisième Discours sur la de l'histoire des quatre premiers siècles* Ibid. p. 115 — 135.

Ejusdem *Reflexions critiques sur la des quelques Historiens Romains;* Ibid. p. 13

de Beaufort. L. D. B. (id est LUDOVICUS D FORT) *Dissertation sur l'incertitude des miers siècles de l'histoire Romaine.* à Utrecht *Edition corrigée et augmentée (avec des* à la Haye 1750. II Voll. in 12. — Francogallus doctissimus sententiae Poul que ornat multo majore doctrinae app que judicio acriore. Nimis tamen ren videtur. Quae vera sunt in hoc argus dixerat PERIZONIUS in *Animadversiois* cap. V, ubi observat, quinque prio la historiae Romanae esse incerta. S fortius omnem plane fidem illis abrogav refutavit eum.

Saxius. CHRISTOPHORUS SAXIUS in *Mi Lipsiensibus Novis* Vol. I. P. I. p. 40 sqq P. III, p. 400 sqq. P. IV. p. 620 sqq. p. 235 sqq. et 743 sqq. Ibi enim legit *περί της Φιλολογικῆς*, sive *Scripturae* in Franci cujusdam libellum de Incerto Romanorum antiquissimae. Docte et eleganter adjumenta recenset, quae histo stat philosophiae et historiae philosophia, nitatem eorum reprehendit, qui ob phil di studium praeposterum injurii sunt in ae cultum. Exponit verisimilitudinis l leges, etque congruenter de priscis l rum rebus judicat. De monumentis l rum et publicis et privatis differit cu Omnes libri Beaufortiani partes perscrut ad veritatem revocare studet. Sed Beau

editione respondet valde acriter et vehementer; in historia quoque sua Romanae reipublicae quam supra recensuimus, sententiam suam et amplificare conatus est. Uterque *ἡ τῆς ἀνδροκλῆς* debebat fugere, recte *Gesnero* in praelectionibus in *Isagogen* universi. (T. I. p. 409 sqq.). *Francogal-* debebat in finibus *Perizonii* se continere: *Saxio* respondebat Saxio, non faciendum *vehementia* et naso satirico; cui *tam* denuo respondit non minus vehementer. Sed hic ab altera parte excessit mediocritate, et primam Romanorum historiam nunc facere voluit. Merebatur *Saxius* in *redigi*, sed non tam acute.

FRANCISCUS ALGAROTTI dubia *Algarotti.* *vulgaria* movit contra fidem historiarum antiquissimae in *Ragionamenti sopra la storia del Regno de' Re di Roma* (Venet. 1746. Argent. 1746.), in sermonem Theoticum in *Hannöversches Magazin* a. 1772. *Francogal-* in *Lettres du Comte D'ALGAROTTI* etc. à Londres et à Paris 1769. *mal-* *nam*, nimium dubitantem et systematice *Neutonio* inhaerentem, refellere *SOLIDACRIDE* quidam, in *Diff. intorno la cronologia dei Re di Roma*, inserta diario: *di varia letteratura*. T. VII. p. 1 — 62.

JACOBI RAMBACH *Disp. de historia* *Rambach.* *magnum* partem incerta et impedita. *argi* 1773. 4. — Breviter quidem, sed et ac dilucide, quae contra fidem historiarum disputari possint, exposita sunt. *Lidionysium* aliosve ex *Annalibus maximis* negatur. *Duplices* historiae Rom. veteris fontes statuuntur, antiquissima nimirum

rum rerum Romanarum monumenta, erant annales isti maximi, Fasti, Leges, libri censuales, foederum pacisque tabulationes, acta S. P. Q. R. magistratuum narrationes de rebus bellicis diligenter tae et ad Senatum perscriptae etc. atque summi Latii historici.

Beck.

C. D. B. (i. e. CHRISTIANUS BECKIUS) *über die Quellen der ältesten Geschichte und über ihren Worth*; praehaec dissertatio; docte aeque ac ingenua, ejusdem Beckii interpretationi Th. historiae Romanae Fergusoniatae, supertae, T. I. p. IX — XXVIII. Post enumerationem fontium historiae Rom. antiquissimae et quæstionem quæstionis: numne historici iisdem usi fuerint? auctor contentus, cupia historiae istius capita vera fideque videri.

Riccobonus.

RICCOBONI Fragmenta historicorum Romanorum, supra Vol. I. P. II. p. hac parte cap. VII. sect. I. commemorat.

Origo gentis Romanae, a Jano et conditoribus, per succedentes sibimet regesque ad consulatum decimum Constantii, ex variis auctoribus (auctore, ut nonnondunt, SEXTO AURELIO VICTORE) pra cap. VIII. sect. II.

Ferrari.

OCTAVIANI FERRARII *Mediolanensis philosophi, Medici et in Lyceo Patavino Professoris* († 1682) de origine Romanorum liber. (1682). 8. Et in Graevii Thesaurus

*) Bæuerus quidem in Bibliothecae librorum rei

Rom. T. I. p. (1) — (31). — Libellum
morte praeventus, absolvere non potuit.
igitur imposuit BARTHOLOMAEUS CA-
Cus Mediolanensis, qui ad Trojanos Ro-
m refert originem, quod etiam ex ipsis
verbis anterioribus haud obscure con-
Graevius in praefatione nonnullas ca-
es in hoc opusculum expromsit.

HEINSII Oratio de prima Romano- Heinsius.
te et prima ejus populi virtute. *Lugd.*
1614. 4. Et inter ejus Oratt. (*Lugd. Bat.*
1613) p. 159 sqq.

JOHANNES GOLTZII de origine et statu po- Goltz.
magistratuumque apud Romanos
et mutationibus; cum ejusd. Fastis Magi-
tratum. Roman. (*Antwerp. 1617. fol.*)

JOHANNES CIRINO (Sacerdotis Messanenensis Cirino.

Antiquarum lectionum de urbe Roma
rege Romulo liber singularis. *Panormi*

fol. Et in *J. A. de Sallengre* Thes. Ant.

T. II. p. 1 sqq. — Liber LIX capitibus

ur, quorum decem prioribus de urbe

de ejus nomine et Deo tutelari agitur;

Roma κατ' ἐξοχὴν urbs dicta sit? et an

unquam in Italiam ingressus fuerit? an

omae nomen dederit? quam figuram urbs

habuerit? disquiritur. Praeterea Romu-

Remi parentum series a Troja exstructa

sane nisu evolvitur, et Romuli in primis

L. II. p. 76. annum 1607. posuit: sed minime hic
merus locum habere potest, cum Ferrarius ipse eo-
n anno natus fuerit. Nullibi de editione principe
quam invenire licet, ne apud Graevium qui-
1; rarissimis igitur libris accensenda videtur.

fratrisque Remi vita et res gestae, aliquot
pius enarrantur. Etiam si in hoc opere
occurrunt, quae eruditionem auctoris te-
nihilominus, quod nec ipse *Sallengre* in
sua inficari potest, nonnulla sine ordine.
Hinc dispersa inveniuntur, et aliquoties
omni causa repeti solent. Hinc auctore
te opinione citius abreptum ultimam
manum admoveere haud potuisse, facile
ritus, quamobrem, si quid recte con-
Graevius secus ac ante constituerat, hunc
in Thesauro suo forte de industria omisit,
vis *Sallengre* altam ea de re foret sent-
et libri raritatem cum ab hoc proposui-
nuisse opinetur.

Hugo. JACOBI HUGONIS, *Canonici, The-*
gas Insulensis, Vera historia Romana, seu
Latii vel Italiae, ac Romanae urbis, et
longae vetustatis in lucem producta, *Eu-*
mus, qui primordia Europae, ac Latii per
Annales demonstrat atque Urbis conditio-
nes 1655. 4. — Plures libri non fuerunt
ti: nec mirum; nugae enim potius aucto-
scripsit, quam historiam. Primum quidem
et veterum et recentiorum congestit testi-
quibus dissensum de urbis Romae origi-
Romam ante Romam conditam probet,
haec omnia, quae de Trojae everfione
Homerus, ad duplex Hierosolymitanum
um, alterum sub Nebucadnezare factum, et
sub Tito, cogit, quasi utrumque poeta
giens viderit. Sub Illade Christi vitam, et
stas et mortem contineri ait, Romulum et
num esse Petrum et Paullum: sub Aene-
Italiam adventu nihil aliud notari, quam
adventum in urbem Romam. Homerum q

inum, multa schismata, sectas et religionariae corruptelas praevидisse; sub
stavos, quasi ecclesiasticorum bonos
intendisse; sub Lotophagis Luthe-
no Lutherum et Melanchthonem ad
Homero depictos contendit, et quae
similes, refutatione quidem minime
amen explosae ab EBERHARDO RU-
OTH in Diff. de bello Trojano, su-
P. I. p. 83 commemorata.

XII *Merkwürd. der Bibl. zu Dresden* T. III.
4.

EDI. GOTTH. STRUVII *Observatio* Struv.
Romana, et de scriptoribus de eadem
in *Observatt. Halens.* (Hal. 1701. 8.)
58 — 73. — Communis sententia de
origine reprobatur propter incertas
narrationes. Concedit quidem Stru-
vinos adventasse in Italiam ibique se-
sse, forsan etiam Romanis rebus origi-
le, sed nec fuisse Aeneam cum so-
ex Illi excidio profugis: sed ignobilio-
omines putat, quos ut pro more ce-
redderent, eorum posterius talia affinxerunt
in epulis et solennibus communi ap-
ebrarentur.

ENTII BEGERI *Origines Romano-* Beger.
is illustratae; in *limine Flori a Begero*
on. March. 1704. fol.) p. 1 — 13.

H. CHRIST. RICHARDI *Diff. de Ro-* Richard.
Romulum condita. *Jenae* 1706. 4.

EDI REUSCHII *Exercitatio de rei-* Reuschius.
Romanae ortu sub Aenea. *Altorf.*

D'AMATO. ELIAE D'AMATO (D. Theof. et Carmelitae in Calabria † 1747.) *Evangelicissimus sulla prima edificazione di Roma; e di altri Lettere erudite etc.* (Genua 1714.) p. 194 — 203.

GRANARA. JOH. STEPHANI GRANARA, C. R. *degli Inferni, dell' Antichità ed origine di Roma. Dissertazione istorica. Opera che serve di risposta a qualunque Istoria, laquale tratti della Roma.* In Venezia 1734. 4. Alph. 4 mai. Cum 8 figg. aen. — In commentatione auctor sub examen vocata aliter sentientes defendit, receptam esse eruditorum suffragio opinionem de foundatione per Romulum, eamque magis argumentorum apparatu. In utramque XLIII capitibus discutit. Inter alia asserit, aliam Romam, ab eaque, quam fundasse perhibetur, diversam, non esse. Ea, quae tam ratione Albae et Albanorum minii in Latio narrantur, quam Aeneae tum in Italiam, ut vera sibi concedi. Scriptores Cicerone vetustiores fide dignae suaeque ex antiquissimis monumentis esse, et ad sententiam suam stabiliendam recte, et ad Aristotelis auctoritatem, et foundationem Romae Graecis tribuendam, ducitur, nullius momenti esse, monstrat. Sententiae Gronovii, originem Romae ad E. Deparetium referentis, alia argumenta nit, ac fabulas quasdam, historiae Romae mixtas, sibi non obstare, respondet. Per a Tyrrhenis diversos esse, quibus ratio et num recte, asseratur, exponit, et, ad Pelasgos a Phalego nomen quidem, sed originem omnes traxisse, censet. Declarat p

non sensu Roma ab antiquis civitas Tyrrhena sit dicta, et Pelasgos Phalegianos cum Aboriginibus quidem eosdem, illorumque linguam cum Tyrrhena affinem esse, neque tamen originem vocabuli Romae Pelasgicam inde probari, con-
stat. Immisceantur plura, quibus hic non erat locus, v. c. disquisitio de prima origine nominis Graecorum et Hellenum, de multiplici lingua-
rum et characterum diversitate, de harmonia Linguae Graecae antiquae et Italicae seu Latinae, de characteribus scribendi antiquis ante diluvium Noachicum. Considerat etiam argumentum, ex magnifica et splendida cloacarum fabrica de-
romptum, ex qua, Romae tam brevi tempore consummatam exstructionem minus probabilem esse, objectum ei fuerat. Antiquorum numo-
rum, in quibus novum contra ipsum argumen-
tum ponebatur, originem atque aetatem dijudi-
cat, sententiamque de monetis in Italiam Nu-
mae demum tempore introductis propugnat.

Cf. Nova Acta Erud. a. 1738. p. 15 sqq.

EMAN. WOLLEB Disquisitio historica de causis Wollebb
in proxime antecedentibus Romae foundationem.
Bat. 1737. 4. Et in *Tempe Helvet.* T. III. Sect.
III. p. 454 — 480.

JACOBI PERIZONII Diff. de republica Ro- Perizonius
mana, quae est de primis antiquarum gentium
regibus; inter *ejusd.* Dissertatt. septem (*Lugd. Bat.*
1740. 8.) p. 621 — 678.

Ejusdem Diff. de republica Romana, quae
est de historia Romuli et Romanae urbis origi-
ne; *ibid.* p. 679 — 715. Primae editiones ha-
rum dissertationum nos fugiunt; nec collectio-
nem istam hucusque inspicere licuit.

LUDO-

BOIVIN. LUDOVICI BOIVIN *Diff. sur l'Épique*
Rome, selon Denys d'Halitarnasse, supra,
Dionysio Halic. actum, commemorata.

vander Mühlen. GUILIELMI VAN DER MUELEN, *D. Oudbrouckhuysen etc.* Dissertatio de ortu et
tu imperii Romani. Accedit Dissertatio
Citate summi imperii civilis. Editio
plurimis mendis purgata, et indice aucta.
jussu 1738. 8. — Scopus prioris, de qua
mo, dissertationis est, docere, ea, quae
perio Romano propria fuerunt, imperio
nico non competere. Quam ob causam
reipublicae Rom. constitutio sistitur
minatur.

Cf. Nova Acta Erud. a. 1740. p. 79 - 83.

de Münchhausen. CAR. WILHELMI ERNESTI DE MÜNCH-
HAUSEN, *Equitis Thuringiae*, Commentum
originibus Romanorum; post obitum be-
auctoris fato extincti praemature ex
Mssptis ejus edita, cum praefatione Ludovici
tini Kahlst, D. et Prof. Publ. Ord. G.
1744. 4. — Hanc commentationem
morte abruptam fuisse, tanto magis est
dum, quoniam consilia conferebat cum
ro, praeceptore suo. Commentarium co-
nere voluit in Ryckii dissertationem de
Italiae colonis et Aeneae adventu in
Examinantur inter alia, quae in historia
pro certo et incerto habenda sint, et qui
ptoribus vetustis Aborigines *Ἰαυροχθόνας*
tur. Postremo in origines populorum, qui
nyfio Halic. teste Italiam incoluerint,
quiritur.

SONIS PELLOUTIER *Dissertation sur Po-Pelloutier, des Romains; in Hist. de l'Acad. Roy. des de Berlin (1753. 4.) T. VII. p. 103 —*
Originem Romanorum Graecam esse au-
thorare studet ex moribus variis, ex Deco-
ritu, ex lingua. Ipsi urbis nomen Grae-
ce contendit, quia Solinus *Papam Valen-*
terpretetur etc.

STILHON *Recherches sur le fondateur de Castillon.*
le caractère des premiers Romains; in
Recueil philosophique et littér. de la Socié
P. de Bouillon (à Bouillon 1769. 12.)

CAPUT IX.
SCRIPTORES DE HISTORIA
MANORUM SUB REGIBUS.

Hojus. **A**NDREAE HOII (*Professor Graecae eloquentiae et historiae Bethunensis*) opera de septem Romanorum regibus et rebus gestis, observata temporum ratione cessit *ejusd.* Historiae universae, sacrae et nae (*Dnaci* 1629. fol.) p. 26 — 34.

Neuhusius. EDONIS NEUHUSII (*Rektoris Gymnasii vardingensis* † 1638.) Infantia imperii Romae septem Regibus. Accesserunt Manes Nae praefatio in victorias Belgicas. Ex editione *Neuhusii.* Amstelod. 1657. 12.

Boxhorn. MARCI ZUERII BOXHORNII de Romanorum imperio (*potissimum sub regibus et Caesaribus usque ad tempora Tiberii*) dissertationes potissimum accesserunt *ejusd.* Emblematis politicis. 1651. 12.) p. 137 — 432. Easdem cum editionibus suis recudi curavit JOH. SCHAEFERUS. Jenae 1664. 12.

Boecler. JOH. HENRICI BOECLERI Diss. de septem Regibus, repetita ex Livio et Polybio Halicarnassensi potissimum; inter *ejusd.* *Acad. Argent.* 1712. 4.) T. II. p. 4511. Primum prodit *Argent.* 1666. 4. — guli reges eorumque res gestae docte persentur.

Algarotti. COMITIS FRANCISCI ALGAROTTI (*†*) *Ragionamento sopra la durata de' regni de' Romani.* In Venezia 1746. 12. In Firenze 1748. — Capite superiore jam monuimus, aucti systemati chronologico Neutoniano nimis haerere. Quum enim vulgo in unamquamque hominis generationem triginta anni comp

nus vero non nisi octodecim, aut vintum, admitteret; id in historia Retiam obtinere, Algarottus demonstra-

Romulus v. c. annos XXXVII vulgo regnasse: at Noster, anno regni XVII. secessisse statuit, ideo, quod ultimum, cum Vejentibus gestum, in annum possit non incidere, bellicosus autem ietus per annos reliquos XXI pacem, neque iis valde mansuetis, neque natione benevolis, coluisse minime censentes autem Fidenas repetebant, quam Romulus abstulerat ante bellum Camerini bellum Plutarchus ad annum regni sextum refert. Diu autem perites aequo animo suae urbis iacturam, non est, sed ideo potius statim a confederato Camerino Romulum, i. e. anno XVII. reffos fuisse. Etiam hoc urget, quod amici Romulum dicant admodum iuvenisse et peregisse res maximas, fundasse, gassse terram a latronibus, bella gessisse et pacem pepigisse; quae omnia in in aetatem non cadant. Et sic in reliquum regna auctor dubia movet.

Acta Erud. a. 1749. p. 283-288.

* * *

RCHI Vita Romuli; inter *ejus* Vitas Plutarchus.

RNE DE STE. PALAYE *Remarques sur* de Ste. Palay.
Romulus; in *Hist. de l'Acad. des Inscr.*

114 — 127. Sunt observationes in tam Romuli.

Malvezzi. VIRGILII MALVEZZI (Marchionienſis † 1654.) *Romulo, di nuovo riſtomperetto*. In Venet. 1635. 12. In Geneva 1. Latine hoc titulo: *Tyrannus in vita Romuſentatus*. Lugd. Bat. 1636. 12. Et in ejuſdem libris hiſtoricis et politicis Italice ſcriptis, Belgice proſtant *Amſterd.* 1680. II Voll. Multa vere dicta, multa argute, non iam falſo.

Rango. CONRADI TIBURTII RANGONIS *Prof. Grypswaldenſis* † 1702.) *Vita Romulicoſ.* 1661. 4.

Wegner. GODOFREDI WEGNERI (*D. et Pro Regiomontani* † 1709.) *Diff. hiſtorico - politico Romulo, Rege Romanorum primo, in conditore. Regiom.* 1668. 4.

Gronovius. JACOBI GRONOVII *Oratio de origine Romuli. Lugd. Bat.* 1684. 8. Et inter *J. Oratt. ſelect. clariff. viror. (Lipſ.)* 1722. 8. 612. — Auctor, aut Romulum plane inſanes non exiſtiſſe, aut origine ſaltem non ſolam, quin immo eam plane in transmarinis ſolis quaerendam eſſe, mire contendit.

Börner. CHRIST. FRID. BOERNERI *Diff. de Romuli cognomento clarisque Quirinis. Lipſ.* 1711.

Gladov. FRIDERICI GLADOV *Lebensbeſchreibung des erſten Römischen Königs Romuli, aus den beſten glaubwürdig zuſammen getragen, und gehend mit auserleſenen politiſchen und m. Anmerkungen erläutert; nebst einem Anh. Romuli Temperament, nach den Lehr-Sätzen Gek. Rathes Thomafii. Halle Magdeb.* 1711. Liber non prorsus reiiciendus. Auctor eſſe ſolum Romuli facta ex fontibus hauſit, ſi

et viderentur, examinavit. Multa vero erperam alienoque loco dixit. Observationes politicas et ethicas partim a Malvezzio partim ipse excogitavit. Appendix de dolo corporis inter chartas auctoris, quae, eventus, ipse editionem curare haud potiri nequivit; facile etiam eadem carere ut: tamen anonymus quidam eam elaque adiecit.

GII CHRISTIANI GEBAUERI Gebauer,
Observationibus varii generis illustratus.
9. 4. *Et in ejusd. Exercitatt. acad. v. Erford. 1776. 4.)* Vol. I. p. 1 — 28. —
elegant, ut omnia Gebaueriana, haec laborata primum sistit praefationem, de discrimine scriptorum Latinorum et non in enarrandis Romuli rebus gestis agit tractationis ipsius primum inquit in originem. Opiniones dubiae Cluverii, praecipue Gronovii circa hanc rem exacte solvuntur. Capite secundo Romuli merantur atque dijudicantur, v. c. Sabinitus, quem excusari posse Gebauerus Capite tertio exponuntur instituta et leges. Nonnulla auctor supplevit in praef. I diff. de Numa Pompilio.

ELIS MUELLERI Disquisitio, utrum Müller fratre Romulo sit interfectus. *Chemnicii*

ARCHI Vita Numae Pompilli; inter *ejus* Plutarchus.
alicias.

Arnold. JOH. GERHARDI ARNOLDI Diff. hi-
politica de Numa Pompilio, secundo Romae
rege. *Durlaci* 1670. 4.

Gebauer. GEORG. CHRIST. GEBAUERI Numa-
lius, observationibus varii generis illustra-
tatione academica. *Lips.* 1719. 4.
ejusd. Exercitatt. acad. Vol. I. p. 29 —
Eadem ratione, qua Romuli facta, in
Numae, ejus successoris. Caput primum
tur: Numa *philosophus*, ubi consideratur
sapientia, quam Pythagoricam fuisse negat
et astronomiae studium. Caput secundum
Numam *regem*, qua ratione nempe Numa
factus fuerit, quomodo cultum Romuli
atque Celeris exauctoraverit. Recenset
ea ejus instituta sacra. Capite tertio Nu-
ma *latores* exhibetur.

Joecher. CHRISTI. GOTTL. JOECHERI De
Numae Pompilii combustis. *Lips.* 1755. 4.

Meyer. JACOBI MEYERI Delineatio vitae ge-
neralis Numae Pompilii. *Basil.* 1765. 8.

De Florian. . . . DE FLORIAN, Capitaine de Dr-
Gentilhomme du Duc de Penthièvre, de l'Ac-
adémie etc. Numa Pompilius, second Roi de
Paris 1786. 8. ibid. 1787. II Voll. in 8.
figg. aen. — Est carmen epicum, ad
Telemaci Feneloniani, de quo regina Ge-
neviève En lisant Numa, il m'a semblé que je mange
soupe ou lait.

Gebauer. GEORG. CHRISTI. GEBAUERI Tu-
lius, observationibus varii generis illu-
strata. *Lips.* 1720. 4. Et inter *ejus* Exercitatt.
Vol. I. p. 53 — 78. — Segmentis XXI

gis illustra eadem ratione, qua diximus,
ersequitur. Praeter alia disquirat, quo ju-
men Horatorum et Curiatorum susce-
erit.

IGILII MALVEZZI *Tarquinio Superbo*. Malvezzi.
1635. 12. Et in ejusd. opp. polit.
Latine hac inscriptione: *Tyrannus in vita*
Superbi representatus. Lugd. Bat. 1636.
Et supra ejusdem auctoris Romulus.

Notes sur le pere et la mere de Tarquin Conjectu-
res par M. D. P. F. in Mercure de France res etc.
Mart. p. 458 — 463.

GODFREDI HAUPTMANN (*Director* Haupte-
Gerani † 1782.) Diss. de Tarquinii mana.
virtutibus politicis; in *Actis Societ. Le-*
ip. T. IV. p. 226 sqq.

CAPUT X.

SCRIPTORES DE HISTORIA
PUBLICAE ROMANAE SUB CONSU
ET TRIUMVIRIS USQUE AD AU
STUM IMPERATOREM.

Fasti Conf.

Primum hujus capitis locum occupant consulares eorumque editiones, quae ad hanc historiae Romanae periodum faciunt. Fasti igitur isti apud nos erant magistratuum libri, in quos a scribis magistratuum annorum nomina referuntur. Eorundem usus fuit antiquissimus, siquidem aliquoties citavit Livius v. c. L. IV. atque alias, eosque linteosque in aede repositos scribit L. IV. cap. XX et L. XXXVIII. Distincti erant ab *Annalibus*, publici erant curae Pontificis Maximi, qui tamen non divulgabantur, vel prius qui citantur a Livio L. XXX. cap. VI. et L. cap. XI. Anno post Chr. nat. 1547 sumptibus Alexandri Farnesii Cardinalis quaedam egesta Romae, quae continebant marmorea magistratuum triumphumque ab Urbe condita ad tempora Augusti quia in palatio Capitolino reposita, exierunt FASTI CAPITOLINI. Horum auctorem Vinius in praefatione facit VERRIUM FLAVIUM nobilem Grammaticum, contradicente Vossio in Tractatu de Historicis Latinis cap. II. Locus enim e Suetonii libello de scribis Grammaticis cap. 17, quem Pappus pro se citat, contra ejus sententiam potest agnoscere. Pighius Pomponio Attico eos adscribit sed incertum esse auctorem innuit Vossius.

3 contendit auctorem, quisquis ille depotissimum Attici libros secutum fuisse nemo accuratius digesserit Romanos magistratus, triumphos; ut ex Cornelio atque Cicerone colligitur. Prodierunt Farnesii modo memorati cura per *Barth.* Romae 1549. 8. ita, ut lacunae exempli, quas vetustas fecerat, explerentur sem, sed litteris, figura et colore diversis supplementa ab antiquis et genuinis. Id institutum deseruere editores fecit *Franciscus Robortellus* Venet. 1555. 4, *vinus Panvinus*, qui vulgavit in appendicem fastorum Venet. 1555. fol. qui repetit *Hiddebergas* 1588. fol. Occurrunt etiam fastorum Inscript. p. CCLXXXIX sqq. atque Tomo secundo Annalium *Stephani Viglii*, ab *Andrea Schotto* suppletorum et in Thesauro Antiqq. Rom. 16 T. XI.

um ac verorum Fastorum Verrianorum a nostro tempore Praeneste, ubi Verat, eruta, in aes incisa atque illustrata e epigraphe: *Fastorum anni Romani a Flacco ordinatum reliquias ex marmorearum fragmentis Praeneste nuper effossis et illustratae: accedunt Verrii Flacci opera omnia, quae exstant, ac Fasti Romulorum mensum ex hactenus repertis cismarmoreis inter se conlatis expressi, cura P. F. F. (FOGGINI, Custodis bibliothecae).* Romae 1779. fol. Non solum festicia, seriae aliaeque ad cultum divinum a in his fastis indicantur, sed etiam ulla civiles memoratu dignae, praecipue temporibus Julii Caesaris, Augusti ac

Tiberii. Quibus editor scite usus est emendanda in chronologia Romana.

Quum igitur Fasti Capitolini et temporum injuria perfecti seu integri non essent, alii in eadem ex scriptoribus antiquis fasti atque ad seculora tempora producenda con-
 Signatus. runt. Initium fecit CAROLUS SIGONIUS dum in lucem ederet Fastos hac in-
 ornatos: *Fasti Consulares ac Triumphales ad Tiberium Casarem, commentarius*. Mutinae 1550. fol. (quæ editio princeps est), Venet. 1556. fol. Basl. 1559. fol. hystoriae Romanae scriptores, quos He-
 phanus publicavit (1568. 8.) Vol. I. In scriptores hist. Rom. a Sylburgio Franco-
 fol. editos T. I. Postea Hanoviae 1609. in Operum Sigonii editione Mediolanensi Argelato, splendide a. 1732. fol. procur-
 mo 15; ubi Sigonii commentarius com- JOSEPHO MARIA STAMPA, Cler. Ro-
 annotationibus illustratus, atque ab Aug- tu ad imperium Diocletiani et Maximiano
 occidentalis imperii Rom. libros idem exorditur, productus.

Cum autem Livii chronologiam et Capitolinis emendare vellet Sigonius, hunc scripsit FRANC. ROORTELLUS doctus sane, sed invidiae stimulis nimium agi-
 tum agi- tatus, qui ferre non posset, suum, juvenem hominem, sibi vetera tantum linguae et eloquentiae Latinae, immaturi judicii, gloria vulgo praeferri —
 etatu de convenientia supputationis Livianae Fastis Capitolinis, qui inter alia ejus pro-
 tavi 1557. fol. et Livio subiectus est 1568. fol. Quo et Livium et Dionysium

Consulares inter se, quantum ad supputa-
convenire, probare contendit. Respon-
en Sigonius *Emendationum libris duobus*,
se contra injurias Robortelli contradi-
defendit; in quorum primo Livianam
olnam supputationem discrepare demon-
quasdam scriptorum veterum emenda-
Robortello reprehensas defendere insti-
ero contra eundem de nominibus Ro-
m disputat. Inserti quoque sunt septimo
vii Drakenborchiani.

ius est ONUPHRIUS PANVINIUS, de Panvinius.
en paullo ante dictum. Liber vero ejus
titur: *Fasti et Triumphi Romanorum, a*
rege usque ad Carolum V, sive epitome Re-
publicae, Dictatorum, Magistrorum equitum,
orum militum consulari potestate, Censorum,
orum et aliorum magistratuum Romanorum,
um Imp. orientalium et occidentalium ex
numismatibus delineatis, ex Museo Jaco-
tae. Venet. 1557. fol. Deinde cum eru-
commentariis *Heidelbergae* 1588. fol. at-
commentarii majoris, quam Sigonii la-
estimantur. Nec contemnendi sunt.

ERTI GOLTZII *Fasti Magistratuum et* Goltzius.
orum Romanorum ab Urbe condita ad
obitum, ex antiquis numismatum et
um monumentis. Item *Catalogus Con-*
post obitum Augusti usque ad Justinia-
Brugis Flandr. 1566. fol. *Antwerp.* 1617. fol.

EPHANUS VINANDUS PIGHIUS, Bel- Pighius.
anonicus Ecclesiae S. Victoris in ducatu
si, Historicus et Archaeologus insignis
(4), de quo nos paullo ante, ex Capitoli-
lorum fragmentis, a se in ordinem reda-
que restitutis, duplices composuit fastos,

Magistratum Romanorum ab U. C. ad tempora Vespasiani, et Triumphorum, qui secundo annalium Pighianorum tomo praemissi exstant *Antwerp. 1615. fol. obfetricante Andrea Schotto.* (Prima editio, quae *ibid.* 1599. fol. prodiit, Schottianae longe postponenda). Immo ejusdem Pighii Annalium libri XVIII Commentarii instar sunt in Fastos, qui reliquis et plenior, licet etiam in chronologiae ratione non semper fuerit accuratus.

Bucholzer. ABRAHAM BUCHOLCERI (*Schoenaviensis Saxoniae, Theologi Lutherani et Chronologi* († 1584.) *Catalogus Consulium Romanorum. Gorlicii 1590. 4. Heidelbergae 1598. 8.* — Monstrat auctor continuum annorum seriem, ab ejectis ex urbe Roma regibus usque ad mortem Ciceronis, cujus tempore Consulatus auctoritas et potentia, ad Imperatores delata, desiit, et Consules tantummodo honorarios creari coeptum est. *Godefridus*, auctoris filius, post fata parentis, ejusdem jussu, catalogum edidit, ac praefationem addidit, in qua eruditum auctoris colloquium de modo studii chronologici tractandi recensetur.

Beuther. MICHAELIS BEUTHERI (*Carolo-Stadiensis Franci, Icti, Astrologi, Philologi et Historici, mox Palatini, mox Argentoratensis* † 1587.) *Fastorum antiquitatis Romanae opus absolutum, in quo omnis generis sacrificatioes, inaugurationes, consecrationes, dedicationes, electiones, ludi sive spectacula, clades item, victoriae, triumphus, coloniae ductae, aliaeque res memorabiles, ab Urbe condita usque ad emendationem Calendarii Juliani consignatae reperiuntur, continuatum et editum per JOH. MICH. BEUTHERUM (Michaelis filium) Spirae 1600. 4. Libris mediocribus accensetur.*

CUSPINIANI, *Viri clarissimi, Divi quon-* Cuspinianus.
iam Imperatoris a consiliis, et oratoris

Consulibus Romanorum commenta-
 lis vetustissimisque auctoribus collecti.
 commentarii Sexti Rufi, viri con-
 n gestarum Pop. Rom. deque acces-
 epitome, cum ejusdem *Cuspiniani*
 scholia. Magni Aurelii Cassiodori,
 ronicon, sive de Consulibus Roma-
 nus, passim *Cuspiniani* commentariis
colai Gerbelii in eisdem commenta-
 , in qua de chronographis, de eorum
 que hujus operis maxima utilitate.
Moen. 1601. fol. — Hac ratione
 in omnium Cuspiniani pars inscri-
 ptulus satis luculenter, quae in libro
 docet. Omnium inter opera, quae
 scripsit, primum est, saepius ab eo
 vocatum, ideoque ab eruditis pluris,
 uspiniana, aestimatur. Prima vice
 s Cuspiniani in lucem editum fuit Ba-

SCI HARAEI (*Rheno - Trajessini* Haraeus.
ificii et Historici † 1632.) Olympiades
 riae sacrae et non sacrae, ab Urbe
 e ad Christum passum. *Coloniae* 1602.
 1614. 4.

Lemicensis, Fasti Consulares, quos Idacius.
 sdem Chronico ex MSto primus edi-
 rmondus, Paris. 1619. 8; et Thesau-
 i inseruit *Josephus Scaliger*, *Amstelod.*

III Chronici Canones et Fasti Con- Contius.
 omulo rege usque ad Justiniani mor-
 im. *Lesvii* Auctor. de orig. jur. Rom.
 671. 8.) p. 755 sqq.

ab Almelo-
veen.

THEODORI JANSONII AB ALMELO
(*Medicinas et elegant. litter. in Acad. Harder-
Prof. publici*) Fastorum Romanorum Consul-
Libri II, quorum prior juxta seriem annorum
sterior secundum ordinem alphabeti cum di-
continet plurimas veterum scriptorum emer-
nes. Accedunt Praefecti urbis Romae et
Constantinopolis. *Amstelæd. 1705. 8.* — In-
dium adhibuit quidem auctor fastorum con-
varios, quos in praefatione enumerat, ita
ut haud raro, ubi vel supplendi vel emen-
in lapidis aut sagaci conjectura, occasionem
raret, eadem uteretur. In priore operis libro
titulo monente, recensentur Consules, pro
invicem succefferunt, apposito quibuslibet
conditae Urbis, tum nativitatis Christi anni
ad imperii sui clavum federunt, et suffectorum
minibus, alio litterarum caractere signa-
ab ordinariis possent distingui. In posteriori
secundum elementorum alphabeti numerum
solum nomina auctor digessit, ut protinus in-
gari queat, quo anno quisque e Romanis Se-
ribus hac dignitate fulserit, et intelligi simul,
in eadem habuerit collegam. Neque sub-
doctissimi viri labor, quippe qui notulas etiam
didit interim, quibus corrupta Consulium nomina
non modo corrigerentur, verum plurima
loca in Digestis atque Codice emendarentur.
cundis curis, quibus hoc opus expolire ausus
stituerat, intercessit ejus fatum, quod eum a
abstulit. Quod igitur ipse perficere neque
praestitit JOH. LUDOVICUS UHLIUS,
Consiliarius aul. Boruss. et Prof. jur. Franco-
tanus, qui exemplo usus, in quo Almelo-
ipse plura correxerat, hosce Fastorum libros
to auctiores recudi curavit; additis fastis Con-

bus Graecis et codice MSto bibl. Mediceae, Fa-
bri Consularibus Latinis ex MSto cod. bibl. Oxo-
niensis, quae Colleg. corp. Christi est; *Henrici
Noris* epistola de consulibus, quorum in Di-
stis sit mentio, nec non castigationibus in erra-
typographorum inscript. et subscript. libri primi
ed. Justiniani, *Amstelod.* 1740. 8. Caeterum
Madvocenus secutus est rationem Varronianam
ad definiendis annis urbis Romae, ut Panvinus et
alii: cum Pighius aliique sequantur rationem Ca-
pitolinam, quae anno uno serius initium urbis facit.
Cf. *Acta Erud.* a. 1706. p. 353 sqq.
Nova Acta Erud. a. 1742. p. 262 sqq.

Sequentes libri quidem ratione temporis ad-
epta subsequens pertinent: liceat vero omnes
Fastorum indices atque illustrationes chronologo-
rum in gratiam hic statim subiicere.

HENRICI NORIS Epistola consularis, in qua *Noris*
collegia LXX Consulum ab anno Christianae epo-
chae XXIX, imperii Tiberii Augusti XXIX, usque
ad annum CCXXIX, imperii Alexandri Severi
VIII, in vulgatis Fastis haëtenus perperam descri-
pta, corriguntur, suppleantur et illustrantur. *Bo-
noniae* 1683. 4. In Graevii Thes. Antiqq. Rom.
T. XI. p. 403 sqq. et in *Norisii* Opp. (Veron. 1729.
fol.) T. II. p. 854 sqq. — Quum auctor in *Anto-
ni Pagii* dissertatione hypatica, postea indicanda,
prehendisset, eundem a *Joanne Leunclavio* mi-
num quantum fuisse deceptum, impetrare abs se
non potuit, quin quaedam ei ante editionem cri-
tiques Pagianae in Baronii annales ecclesiasticos,
quae non exiguo esse usui possent, indicaret. Et
vero indicem illum consulare, quem Leunclav-
ius ab imperio Neronis ad octavum usque an-
num Alexandri Severi, Dionis praefixit libris,
Dioni

Dioni ipsi adscribit Pagius, adeo quidem Simonio ejusdem plus vice simplici usque tra Norisium in dissertatione sua disputet tamen totus ille catalogus ex *Onasphrii Fastis* exscriptus Dioni ipsi perperam assignatus. Veritus igitur Norisius, ne in opere isto errorem Pagius committeret, mature inquam amico amicus auream vellere de se voluit. Non solum vero Norisius collegium, in titulo libri memorata, recensere corrigit, supplet, et tum variis historicorum locis, tum inscriptionibus etiam illustrat. Plura etiam non satis caeteroque v. g. de tempore belli Dacici, deque pro Hadriani in Orientem, de tempore item gentis Christianorum, quae imperante Traiano Propraetore Bithyniae Plinio juniore, commemorata inserit. In altera vero epistolae hujus personae, quos Pagius de Consulatu C. C. primus statuerat, in examen adducit, ea in quae regulis istis opponi possint, aut ab aliis opposita fuerint. Sub finem etiam Fastorum emendatorum, inque eo hinc vulgares inde Fastos emendatos ab a. C. usque ad 230 repraesentat.

Cf. Nova Acta Erud. a. 1684. p. 302. sqq.

Dodwell. Fasti Consulares ab anno Christi 132 372, Graece editi ex MS. Cod. Savilianus HENR. DODWELLO; in *ejusd.* Appendix Dissertationes Cyprianicas (*Oxon.* 1684. 8. sqq. Idem, nunc primum Latine redditus, titis annis aerae vulgaris in *Eman. a Schelstra* tiqq. eccles. T. I. in append. p. 542 sqq.

Reland. PETRI RELANDI, Icti, Fasti Consulares Illustrationem Codicis Justiniani ac Theod

secundum rationes temporum digesti etc. appendice HADRIANI RELANDI, quae Fa-
Codd. MSS. depromti et Consules in Pan-
memorati continentur. *Trajecti Batav.*
8 mal. — Auctor in flore aetatis exstun-
reliquit hunc ingenii praestantissimi foetum,
in lucem produxit frater ipse, Hadria-
vir multiplici eruditione clarus. Is splen-
mo operi et praefationem adjunxit et ap-
pam. In priore non solum docet, se fra-
pus ex scriniis suis locupletasse, verum et-
tuculentissime demonstrat, allatis exemplis
luribus, quot quantasque tenebras in histo-
eteres Fasti dissiparint. In posteriore tria
menta lectoribus antiquitatum curiosis ex-
Primum locum tenent *Fasti Consulares*
4, ex codice MS. bibliothecae Mediceae de-
d. Hos quidem iam Dodwellus, modo
memoratus, ediderat: sed Relandus eos cu-
lvini denuo describendos curavit, ac ratus,
Theoni adscribendi non justam esse caus-
sam, quod eodem codice cum Theonis
ulis contineantur, maluit appellare *Fastos*
minores; quemadmodum e contrario
Fastos, qui temere nimis Heracliani crediti
Dodwello nominati sunt, vocavit *Florenti-*
majores, et utramque appellationem fratris
insevit. Altera appendix sunt *Fasti Consu-*
Latini; ex MS. codice bibliothecae Oxo-
s illius, quae Collegii corporis Christi est,
in nunc editi. Tertio loco prodit *Henr.*
manni Epistola de Consulibus, quorum in-
ctis fit mentio. Haec duabus constat par-
quarum prior exhibet ANTONII AUGU-
I, doctissimi Archiepiscopi Tarraconensis,
ationem de nominibus Consulium in Pan-
dectis

dictis memoratorum, excerptam ex ejus
mo opere de nominibus propriis rē
Florentini: posteriore ipsemet Brencinan
landinum opus doctissimis annotationib
firat atque locupletat. Quod ad ipsu
Petri Relandi attinet, initium is cepit
U. C. 898, Christi 1461. desit in anno 6
Methodus, quam sequitur, haec est, ut
annis adscribas duorum Consulum nom
que, quando fieri potuit, integra; deinde
git legem civilem vel leges, quibus col
mina addita leguntur; tum ex historicis
nographis, item antiquis lapidibus, eosder
les sive illustret sive confirmet. Tam aut
sa hic apparet auctoris lectio in produs
veterum scriptorum locis et priscis mal
ut vix quidquam ejus notitiam hoc it
effugisse videatur.

Cf. Acta Erud. a. 1715. p. 211 sqq.

von Tre-
wenschro-
der.

ELIAE CONSTANTINI VON TI
SCHENDORFER Fasti Romanorum Livian
ries annorum Regum, Consulum ali
Magistratuum Romanorum, juxta hist
calculum T. Livii etc. Accesserunt en
con Livianum et coronis Liviana. *Gedan*

Pagi. ANTONII PAGI *Ordinis Minorum C*
ium S. Francisci Doctoris Theologi, I
Hypatica, seu de Consulibus Caesareis,
sione inscriptionis Forojulienfis, Aurel
gusti, in qua Caesarum et Augustorum
tus ordinarii eorumque decennialia et
sesta regulis, adhuc nemini observatis,
tur; perpetui vero tam cum Imperii, q
Aerae Christianae annis, juxta accurata
nologiam connexi, nunc primum de in

ur; Fastis Consularibus ex parte: Byzantini toto, extrema manu admota. Accessiones selectae de Consulatibus etc. 1682. 4. — Unica Foro-Julien-sis epigraphae Aureliani Augusti, diffusissimam et eruditissimam dissertationem hypaticam nobis peperit. Columnae, XV pedes altae, insculpta tribunitia potestas quarta, tertio ejus Consulatui illigata, legitur, licet in alia Imperatoris, quae apud Onuphrium, et Goltzium exstat, tribunitia ejus quinta cum Consulatu tertio tantum de- connectatur. Nata igitur hinc doctissima fuit occasio, non tertium solummodo Consulatui in inscriptione Foro-Julien-sis, sed et alios quoscunque, a Caesaribus et Augustis gestos, explicandi. Tres dissertationis hujus cum sint partes, in prima de Caesarum et Augustorum Consulatu designatis tum suffectis, ostenditque, Aureliani Consulatui, in epigrapha Foro-Julien-si cum quarta tribunitia potestate connecti, vel esse tantum designatum, vel tertium in ordine ad suffectum, quem ante imperium idem Imperator gesserat. In de eorundem Caesarum et Augustorum Consulatibus ordinariis, eorumque regulis dissertationibus etiam, et id genus alia gesta, postquam et Dufresnium, ad amussim discutit; hincque ex illis lucem historiae ecclesiasticae, civilis historiae Augustae, chronologiae, geographiae et Codici Theodosiano affert. Ultima denique de perpetuis Imperatorum Consulatibus tractationem instituit, quae Byzantinos consulares de integro or- Tametsi enim On. Panvinus Fastos Ro- ma-

manos diligentissime digesserit, in ordinamen orientalibus, qui in Justino Junior piunt, et in Constantino Porphyrogeneti ciunt, errasse saepissime fuit deprehensus. plentur igitur hic, quae desiderantur in phrio. Multa certe in lucem de Caesaris fulatibus proferuntur, ignorata atque in antea, sed incredibile quantum ad rem logicam facientia. Tria autem potissimum parum alias fuere cognita, in ea exhibentur curata videlicet Consulatum designatorum suffectorum a Caesaribus et Augustis tractatio, qua varia historiae Augustae rum loca illustrantur; deinde ordinariarum Consulatum ab illis assumptorum Rationaria nova Fastorum Consularium Rom. ab Imp. ad Justinum Juniorem, in quo defuit illustratio, et Consulatum Caesareorum cennalibus et id genus festis, triumphis, saecularibus et insignioribus Imperatorum connexio; et denique perpetuorum Consulatum certa ordinatio, qua ipsa difficultates in Fastis Byzantinis digerendis alias se runt, tolluntur, eorumque usus a multis saeculis, summo chronologiae detrimento missus revocatur. Quae *Norisius* contra nulla Pagiana monuerit, paullo ante inde Conferri etiam merentur, quae SAMUEL NAGE in Diss. de regulis hypaticis Pagia differuit. v. *ejusdem* Annal. polit. eccles. p. 559 sqq.

Cf. Acta Erud. a. 1683. p. 235 sqq.

Brenemannus.

HENRICI BRENCMANNI Epistola de Consulibus, de quibus in Pandectis fit mentio. *Append. Epistol. Consular. Petri Relandi.*

M.

univir is usque ad Augustum Imperatorem. 241

ANT. FERRATII Epistolae de chronolo- Ferratius.
consulum Romanorum; inter ejusd. Epistolas
(1738. 4.) p. 229 sqq.

ANDREAE NAGELII (*Prof. Phil. et Nagel.*
orientt. Altorfensis) Diff. (*Praef. Christi.*
Schwarzio) de Fastorum Romanorum for-
mâ post Consulatum. *Altorfii* 1735. 4.

STURE *Dissertation historique sur les Fastes*; Couture.
de l'Acad. des Insér. T. I. p. 60 — 71. —

Haec dissertatio scripta videtur.

Dissertation dans laquelle on expose les differen- Disserta-
tes raisons des différences des trois systèmes tion etc.

de CATON, de VERRIUS FLACCUS,

des Fastes ou Marbres Capitolins, et de VAR-

RON. Mercure de France a 1734. May. p. 903 fq.

1733 sqq. et in *Variétés. hist. phys. et litté-*

raires 1752. 8.) T. I. p. 317 sqq.

Scriptorum hoc in capite sequentium Polybius.

POLYBIUS, *Megalopolitanus*, Lycortae,

Achaeorum, filius, natus Olympiadis

anno quarto, ante Chr. nat. CCIV, de-

notè annum CXXII ante Chr. nat. vir

et, philosophus, historicus, scriptorque

et si quis alius. Lycorta patre, ac Philo-

tae ducibus artem didicit bellicam. Prae-

ter patriae et legatus ab Achaeis ad re-

gyptiacum, Ptolemaeum Epiphanem, at-

que Consules Romanos in Theffaliam mis-

it. Postea, anno aetatis ejus XXXVII Pro-

torum postularunt ab Achaeis auxilium, et no-

ta, ut Lycortas socialibus praecesset copijs,

et vero equestribus. Verumtamen res ea

successit. Anno proximo Romam venit,

hist. Vol. IV. P. I. Q utpo-

utpote unus ex mille Achaeis maxime si quos, ne domi rebus novis studerent, in evocarunt Romani. Septemdecim anni propter Polybii in primis gratiam, isti qui tum trecenti tantum supererant, pot acceperere redeundi in patriam; nempe Ol. a. II. At Ol. CLVIII. a. I. P. Corn. Scipianus Aemilianus Polybium secum in duxit; ubi pleraque ex Polybii consiliis Biennio post in Graecia fuit ac coram cladem eam, cum a L. Mummio, commano, Corinthus diriperetur et incertum itinera longinqua et pericula haud in Polybium suscepit. Qualis autem quantus fuerit, vel ex eo consilii potest, quod tot ei crexerint Graeci, quarum inscriptio dum in Polybium plenas exhibet Pauli Arcadicis. Ipse hic scriptor testatur, eum fuisse politicum, ut quaecunque ejus gesserit Romanus imperator, omnia ei evenisse: in quibus vero minus se a dicto audientem praebuerit, in iis tantum etiam, ut civitates plane omnes Achaeis contribuissent, eum rerum suarum publicarum auctorem legumque latorem habuisse.

Tantus igitur vir scripsit libros quatuordecim quibus complectebatur gesta annorum LXXII ab initio belli Punici secundi usque ad Carthagini regni everfionem; quibus paucos addidit de Romanorum solum — etiam in primis — sed simul aliarum terrarum gentium priorum res gestas narrat, unde suam *ιστορίαν* lat *καθολικὴν*. Quia vero in libris hujus operis perstitibus — quorum prohi dolor! solum quinque sunt integri, praeter reliquorum fragmenta vel excerpta — nil nisi res Ro-

hoc loco de eodem referre nobis visum. duobus libris, quos apparatus sive praeparatus libellos nuncupat, reipublicae Romae tempora strictim percurrit, a Roma per Galatino duce, capta, usque ad primam traiecit in Siciliam, quae initium fuit primi Punici; et inde compendio, sed paullo futurum, quam priora, exsequitur caetera usque ad bellum Punicum secundum. In quibus duobus libris — verba sunt Casauboni — multum inveniunt, nusquam alibi tam bene scripta; quaedam omnino apud alium nullum, ne Graecum, neque Latinum, invenienda. Quae deinde sequuntur, propter argumenti subtilitatem, varietatem ingentem, accuratam tractationem, doctrinae denique, qua civilis et bellicae, uberrimam copiam maxime commendabiles sunt omnibus, quibus res publica et bellicae curae cordique sunt. Ex libro VI usque ad XVII operis immortalis excerpta habet; tum excerpta de legationibus; item de virtutibus ac vitiis, iussu imperatoris Constantini Magoni decimo saeculo facta, atque emendata, quae Ursiniana et Peiresciana s. Vassiana vocantur. Excerpta e libris XVIII et XIX adhuc inedita latere in bibliotheca Caesarea Neapolitana, putavit Fabricius: sed Kollarus, directus hujus bibliothecae, contrarium asserit.

editio operis Polybiani adhuc optima fuit Antoniana, hac epigraphe insignita: *Polybii —* *historiarum libri qui supersunt; Isaacus Casaubonus antiquis libris emendavit, Latine vertit, commentariis illustravit. Aeneas, vetustissimi* *historici, commentarius de toleranda obsidione; Isaacus Casaubonus primus vulgavit, Latinam interpretationem*

tationem ac notas adiecit. Ad Henric Franc. et Navarr. Regem Christianissimu
rifis 1609. fol. Quae editio repetita est
 anno *Frankfurti*, typis Wechelianis fol.
 mentarii, in fronte libri promissi, post C
 mortem *Parisi* 1617. in 8, lucem viderun
 tum Casauboni et vitia quoque operaru
 graphicarum reddidit, in consilium postu
 catus, *Jacobus Gronovius*, et addidit
 Peiresciana, notas M. et Merici Casaubo
 vii Ursini, Henrici Valefii, Jac. Palmerii
Amstel. 1670. III tomi in 8. Ad hanc Ge
 nam editionem facta est, quam *Joh. An*
sti curavit *Lipsiae* 1764. III Vol. in 8 m
 in ea, praeter manifestos operarum erro
 ratum fuit; volumini cuique doctorum
 num annotationes additae sunt; Casau
 versio, licet et a sensu Graecorum
 interdum abhorreat, et alias etiam ob
 vituperanda sit, e regione Graecae oratio
 locata apparet; denique adjunctum fuit
 volumini Glossarium seu Lexicon Poly
 „non quod, ut editor dicit, haberet,
 „esset verborum in Polybianis, quale Ro
 „claneum habemus, nec in quo essent
 „verbis et accuratae disputationes, cujus
 „saubonum molitum esse, filii iudicio
 „sed quod ad nostros usus institutum
 „mus, crederemusque, sufficeret ad P
 „tractandum et ad lectionem aliorum
 „rum scriptorum, qui post Polybium
 Nam recte monet Ernesti, multa esse
 bio nove dicta, et forma verborum et
 structura; poetica mista prosaica, Attica
 bus, et philosophica historicis ac popu
 quaedam etiam Latinum sermonem re

ro dicendi rationem alii quoque, ut Diodoricarnassensis, Diodorus Siculus, Jo-
t Dio Cassius, expresse-
m intelligentiam mire prodest Graeci-
bianae accurata scientia — — Melio-
accuratiorem editionem expectamus a
mifero, Argentinenfi, Appiani editore
n.

regallice Polybium multo melius quam
trus du Rye, reddidit Vincentius Thuil-
inscriptione: *Histoire de Polybe, nouvelle-
ments du Grec, par Dom Vincent Thuil-
liffin de la Congregation de S. Maur,
Commentaire, ou un Corps de science mili-
tair de notes, critiques et historiques, où
grandes parties de la guerre, soit pour
la défense, sont expliquées, de-
à représentées en figures. Par M. de
Chevalier de l'Ordre militaire de Saint Louis,
Camp d'Infanterie. à Paris 1727. VI
Cum figg. aen. Post Folardi mor-
hocce typis renovatum supplemento-
pletatum prodit Amst. 1753. VII Voll.
Cum figg. aen. Volumen septimum sup-
m continet atque sic inscribitur: *Sup-
l'histoire de Polybe, avec le Commentaire
le Mr. le Chev. de Folard, contenant les
découvertes sur la guerre, par le même;
ique d'un Officier Hollandois et sentimens
de guerre sur le système militaire du
Folard, avec les Reponses à ces Critiques. —
sionis adjectique commentarii versio
notifica, in lucem edita Berolini 1755 —
I Voll. in 4 mai. (Quinque priora vo-
interpretatus est Centurio Borussicus de
duo posteriora du Grossel, ejusdem or-
dinis**

dinis ac militiae). Eadem versio paulo
 data (a *Joh. Theobaldo Bion*, centurione
 co rei tormentariae) prodit, adjectis com-
 rils *Quinti Icili* mox commemorandis, an-
 nas 1759 sqq. Ordo operis est: Biblio-
 praefationem sequitur *Folardi* ad amicum
 vum epistola, quas turbas suo veritatem
 studio sibi suscitaverit, enarrans. Deinde
 fatio *Folardi* in commentarium suum, et
Polybii, et liber *Folardi*, de illo, quem con-
 dat, pugnandi ordine, *columnas* (columnae).
 Versioni *Polybii* ipsi subiiciuntur notae.
 feruntur dissertationes ampliores, quarum
 saltem nominare liceat. L. I. cap. 7. de
 navali inter *Hannibalem* et *Duillium*. C.
 Libri I plura subiiciuntur: De crudeliter
 bello, cujus rei exempla ex belis religio-
 sa saec. XVI Galliam vastantibus addi-
 de vita et gestis *Agathoclis Syracusano*
 gis; an recte fecerit *Hamilear*, quod fide-
 libus non servarit; de Romanis *Sardinia*
 dentibus etc. Denique amplius additur
 de impugnandis et defendendis urbibus
 prima pars sub finem tomi II, altera sub
 tomi III. legitur. In eo *Folardus* quae
 qui vel recentiores hac in re egerunt,
 lenter enarrat, et sollicite examinat. Multi
 novi homines nostrorum temporum repe-
 stiment, in usu fuisse veteribus ostendit,
 tiquata esse, quae utilius observarentur et
 sos *Polybianae* historiae libros sequuntur
 nes *Constantini Porphy.* jussu ex *Poly-*
 cerptae, deinde virtutum vitiorumque ex
 ex eodem. Figurae, praeter mappas
 geographicas, intelligendae historiae utiles
 chinas antiquorum bellicas repraesentant, a

maioribus ad Augustum Imperatorem. 247

tum quibus inter antiquos pugnatum
recentiores; denique eorum, quae in
praecipue proposuit Folardus, ideas. Epi-
commentarii Folardiani exhibuit anony-
e indice: *Abrégé des Commentaires de M.
sur l'Histoire de Polybe, par M. . . .
Camp de Cavalerie. à Paris 1754. III*
4. Licet vero Folardus multiplicem in-
laudem: multorum tamen eundem er-
accusavit CAROLUS GUISCHARDUS s. Quintus
Icilius.
US ICILIUS, militiae Borussicae olim
e, in egregiis de re militari commenta-
tum indicem duntaxat referre placet:
*militaires sur les Grecs et les Romains, où
ment rétabli sur le texte de Polybe et des
Grecs et Latins la plupart des ordres de
grandes opérations de la guerre, qu'on
les principes et la pratique constante
relevant les erreurs du Chevalier de Fo-
autres commentateurs. On y a joint une
sur l'attaque et la défense des places des
la Traduction d'Onofander, et celle de la
d'Arrien, et l'Analyse de la Campagne de
sur en Afrique, avec des notes critiques et des
militaires, repandues dans tout le cours
par Mr. Guischard etc. à la Haye 1758.*
4. Idem vir praestantissimus suos com-
contra observationes militares Equitis
LOOZ (*Rescherches d'Antiquités militaires
sur Lo-Looz. à Paris 1770.*) defendit in
mentariis sic inscriptis: *Mémoires criti-
sériques sur plusieurs points d'Antiquités mi-
c. à Berlin 1774. IV Partes in 8. Cum*
Parte quarta res ista agitur. — *Itala
dovici Dominici (Domenichi) saepius typis
v. c. Venet. 1546 et 1563. II Voll. in 8.*

ibid. 1564. 4. *Veronas* 1742. II Voll. in 4. *lice* Polybium reddidit primum *Henricus* Lond. 1699. II Voll. in 8. (inest elegans *lybianae* descriptio atque iudicium *Drydeni* historico nostro); deinde, *Hamptonus*, qui suas mascule egisse dicitur, *ibid.* 1756. 4. — centissima versio *Theotisca* elaborata est a *Christoph. Seybold*, Professore Gymnasii *Bunni*, *Lemgovias* 1779 — 1783. IV Voll. *Adiecta* sunt excerpta ex commentariis *Fol* et *Guischardianis*.

Polybium omnibus paene historici officii fecisse ejusque opus exemplum esse, quod historici recte ad imitandum sibi sumere cum veteres tum recentiores censuerunt. Simus enim inter meliores rerum gestarum auctores habetur; est ubique sui similis, eruditus, vis, in laudibus parvus, acerbus in reprehensionibus, ac, veluti prudentem legislatorem et imperatorem decet, multa de militari urbis disciplina, multa de historici officiis disputarum vero ac regionum descriptiones nemo veterum diligentius explicuit. Philosophi exemplis erudientem, illum confecisse, ferunt. Nihil sane tam prope fuisse videtur, quam ipse cum paucis ad boni historici ideam proxime accesserit. Marcus enim Brutus, prudens rerum subtilis adeo verborum aestimator, ut ne Cicero ei satisfaceret, tanti Polybium fecit, ut, ultimis atque afflictissimis patriae temporibus tum ad solatium doloris, partim ad vitae infirmitatem, non modo historiam ejus legeret studium, sed quae ab eo fusius explicata essent, cotidiano constringeret. Locos enim communes, dum longiores, intexit narrationis filo. Quae dictionem Polybii attinet, Dionysius Halicarn:

riam viris usque ad Augustum Imperatorem. 249

am ejus reprehendit, et minus accuratam
rum comprehensionem. Sed profecto nihil
est, elegantiarum orationis parum sollici-
tissime virum, seriis rebus et gravibus semper
tam, cui sufficeret pondus et veritas senten-
tiae. Quamquam dictionem ejus non esse us-
que improbandum, vel ex eo elucet, quod
hae historicorum disertissimus, integros ex eo
prope ad verbum describat. Judicium Er-
rantea, ubi de ejus editione operis Polybiani
attulimus. Conferenda etiam de omnibus
sed nostri dotibus Casauboni aurea dedicatio,
fixa ejus editioni historiae Polybianae.

Polybium aetate iam provectum, et quidem
vixit annum LXI, opus suum conscripsisse,
haud contemnendis probatur in scripto
opere: *Nouvelle découverte dans l'histoire littérai-*
re Polybe, par M. GAUDIO, Docteur en Droit, Gaudio.
docteur Professeur de la même Faculté dans l'Aca-
démie Royale de Naples. à Berlin 1757. 8.

T. VOSSIIUS de historicis Graecis p. m. 122 sqq.
Hegem. teut. Bibl. T. XIII. p. 565 - 570. T. XLII.
p. 536-546.

Saug. gel. Anzeig. a. 1758. p. 217 sqq.

PLUTARCHI vitis parallelis huc pertinent: Plutarchus,
de Valerii Publicolae, Coriolani, Camilli, Fabii
Maximi, Scipionis Africani, Q. Flamini, Catonis
M. Porcii, Paulli Aemilii, Tib. et C. Gracchi, Syllae,
M. Marii, Sertorii, Luculli, M. Crassi, Pompeii, Jul.
Caesaris, Catonis Uticensis, M. Bruti, M. T. Cicero-
Antonii.

JOH. BRANTII (*ICI et Philologi Antverpiani Brantz,*
1639.) Elogia Ciceroniana Romanorum domi
mili-

militiæque illustrium, annis amplius septem ab urbe condita usque ad Augusti imperium *verp.* 1612. 4.

Elogia civium Romanorum; ex Cicerone lecta; in PAPIRII MASSONIS Elogiorum p. 3 sqq. (*Parisi.* 1656. 8).

Crell. CHRISTOPH. LUD. CRELLII Dissertatio de Cajo Mucio Scaevola, reipublicæ Romanæ auctore 1721. 4. Recusa *ibid.* 1754. 4.

Ejusd. Diss. de Cajo Mucio Scaevola regis parricida. *ibid.* 1722. 4. — Hist. manu accensa, prout Livius eam narrat, auctor demonstrare aggressus est.

Ejusd. Diss. de Cajo Marcio Coriolano natus et patriæ hoste. *ibid.* eod. 4.

Catherinot. NICOL. CATHERINOT *La main de Marcus Corneilius Scaevola* (ou Dissertation sur l'action de Marcus Corneilius Scaevola la main droite, ayant manqué son coup de poignard). à Bourges 1682. 4. — Historian Livius de Scaevola commemorat, auctor accenset, argumentis usus sexdecim, non partem ridiculis. Eandem fovet sententiam *Ad. Rupertus* in Observationibus ad Florum sqq. quippe qui variis argumentis impugnationem istam illamque fabulosam, et ab ætate in gratiam Muciorum Scaevolarum esse scribit. Subdubitare etiam videtur de *Heumannus* in Poecile T. I. L. I. p. 79.

Cf. FREYTAGII *Analecta* litt. p. 224 sqq.

Artino f.
potius Bru-

LEONARDI (BRUNI) ARETINI de bello punico libri II, quorum prior bellum inter Romanos et Carthaginienses primum continet, hæc Liviam desideratum, alter seditionem militum

uiris usque ad Augustum Imperatorem. 251

et populorum Africae a Carthaginensi-
tionem; Bellum item Illyricum et Gal-
quae et ipsa apud Livium desiderantur.

ndel. 1537. 4. Priores, quae hanc prae-
t; editiones, Polybii nomen in fronte
quia Aretinus fere, quicquid habet, ex-
non adeo multis, Polybio debet. Quam

nam prima editio hoc titulo inscribitur:

Historicus de bello Punico Latine, *Leo-
Aretino* interprete; *Guarini*, Veronensis,
ex Plutarcho in Latinum conversa.

per Jacobum Britannicum; die 24 Octo-

98. fol. Idem factum in editione Parisina,

curavit *Badius Ascensius* 1512. fol. *ibid.*

4. In sermonem *Italicum vulgarem* liber
translatus prodiit *Venet.* 1485. fol. *Flo-*

16. 2. Priorem versionem totius operis

Ludovicus Dominicus, *Venet.* 1544. *ibid.*

ndel. 1563. 8. *Theotisce* per *Marcum Tati-*

ng. *Vindel.* 1540. fol. cum figg. ligno in-

Aretinus ipse librum elaboraverat *Floren-*

121. Editor audit *Bernardus Magnolatus*

ESSIUS de historicis Latinis p. 557.

ENT Bibl. T. II. p. 29 sqq.

STOLO ZENO *Differtazione Vossiane* T. I.

90 sqq.

ZUCCHELLI *Scrittori d'Italia* Vol. II. P. IV.

205.

BERGER *zuverläßf. Nachr.* T. I. p. 721 sqq.

TRI CIACONII (s. potius **CHACON**, *To-* Ciaconius
Presbyteri, Romae maximam vitae partem f. Chacon.

ubi et munere librorum censoris functus est

.) *Commentarius in columnae rostratae*

tionem; In ejusd. Opusculis, quae post ejus

obi-

obitum prodierunt primo *Romas* 1586. 8. *ibid.* 1608. 8. Separatim hac epigraphe: *F. conii, Toletani, in columnae rostratae inscriptionem, a se conjectura suppletamentarius. Lugd. Bat.* 1597. 8. Et in *Thef. Antiqq. Rom.* T. IV. p. 1807. Auctor, ob amorem et merita in auctorum manuum claslicos clarus, primus fuit, tufissimam istam inscriptionem, Romae repertam, explicandam hoc libello fibi

Cf. NIC. ANTONII *Bibl. Hisp. nova* T. I.

JOH. NIC. FUNCCII de origine et pueris linguae L. II. cap. V. p. 29 sqq.

CLEMENT *Bibl.* T. VII. p. 113 sqq.

Ernesti. JOH. HENRICI ERNESTI *Diff. philologica de Regulo, in legatione ad de pace facienda et permutandis captivis cum aliis commissa, quaecumque in his acceperit, Romae dissuadente. Lips.* 1709.

Toland. JOH. TOLAND *the fabulous Death of Regulus, or a Dissertation proving the History of the tragical Death of M. Attulus, the Roman Consul, to be a Fable, 1694; in Collection of several Pieces of Toland* (Lond. 1726. 8.) T. II. p. 28 — Eo maxime Tolandus sententiam suam ram fabulam esse, quae de Reguli morte passim narrantur, fulcit argumento, quod biius, historiam viri recensens, atque min quaeque momenta sollicite observans, num men facti hujus mentionem iniiciat.

Nessel. ISR. I. NESSELI *Specimen academic M. Attilio Regulo. Aboae* 1709. 8.

Quem tamen iam JAC. PALMERIUS *fove Emergunt. in optimos fere auctores Graecos p. 1*

WAB GELENII Progr. de supplicio *M. At-* Gelenius.
Dresdae 1716. fol.

MANI TOERNERI Diff. de *M. Attilio Re-* Toerner.
fol. 1729. 8.

ILIUS ITALICUS carmen quidem sede-
comprehensum sub *Punicorum* nomine
Punico secundo five Hannibalico scrip-
po vero magis historicum, quam poe-
tas atque mireris. Quam ob cau-
sae sibi hic locum poscere videtur. Pa-
viri consularis est ignota; nam quae
cognomine nonnulli elicere cupiunt,
atque incerta. Consulatum gessit eo
Nero periit. Postea demum animum
ad illud appulit, in quo Virgilium po-
se imitandum proposuit. Quoad res
et Livium sequitur. Nec solum istis
quae de bello Punico secundo refert:
in primis illis, quae narrat de Xantippo,
Duillio, aliisque ad bellum Punicum
pertinentibus, cujus historia in Livio,
adhuc uti poterat, deperiit. Idem
pergit, quae aliis gesta sunt temporibus,
bello Macedonico primo. Est et aliud,
us caeteros fere omnes poetas antecellit,
gentium, antiquitatum tam illustris ex-
ut, nisi ille fuisset, multa sane in geo-
et in rerum et antiquitatum historiis ob-
nobis et incognita essent. Sane Italiam,
Africam, Hispaniam, et alias regiones
uncte, tam illuminate in singulis partibus
oculos proponit, ut neque id clarius pos-
quibus unicum hoc studium est, ut orbis
tionem exhibeant.

Silius Itali-
cus.

Post plures alios *Christophorus Cellarius* de integro recensuit, notis succinctis, tabul graphicis et indicibus illustravit *Lips.* 16 Novam et praeclaram editionem curavit *drus Drakenborchius, Trajecti ad Rhen.* 1717. qua, poëtae verbis accurate emendatis, sub tur copiosae et eruditae Drakenborchii ipsi servationes, Modii, Barthii et utriusque notis adtextae. Textum Drakenborchii. *Joh. Petrus Schmidius, Mitaviae* 1775. 8 majecta est praefatio Drakenborchiana, Cella fertatio mox commemoranda, atque glos in quo virorum eruditorum explicationes rum et verborum difficilium breviter et, tum fieri potuit, perspicue exhibuit.

Cf. VOSSIIUS de historicis Latinis p. m. 15

CHR. CELLARII Diss. de Silio Italico, po-
sulari. *Hal.* 1694. 4. Et inter *ejusd.* Diss.
p. 71-89. Et cum Silio Drakenb. et Schi

FABRICII Bibl. Lat. T. II. p. 172 fqq. se
Ernest.

L. CRUSII *Lives of the Roman Poets.* T. II.
et ex versione Theotisca C. H. Schmidii
p. 48-78.

Dusck Briefe zur Bildung des Geschmacks.
p. 8-150.

Petrarcha.

FRANCISCI PETRARCHAE Africa,
bello Punico et gestis Scipionis Africani I
ad Rupertum, regem Siciliae; in *ejusdem*
bus saepe typis repetitis, v. c. *Basil.* 15
(T. III. p. 24 fqq.) Hocce poemate
praecipue auctor se lauro dignum suae
demonstravit.

Triumviris usque ad Augustum Imperatorem. 255

JSR. I. NESSELI brevis Συναγχαφια secundum Nessel.
belli Punici, s. Dissertatio historica de Hanni-
balis Italia expulso. Aboae 1710. 8.

DE FOLARD *Dissertation sur la politique et la* Folard.
sorte des Romains, pendant la seconde guerre
punique; in Hist. de Polybe avec un commentaire
de Folard. T. IV. p. 342 — 368.

CONATI ACCIAJOLI Vitae Hannibalis et Acciajoli.
annis; in Versione Latina vitarum parallel.
Arch. S. I. 1470. fol. Plutarchus quidem du-
orum istorum vitas haud descripsit, certe
inter ejus vitas parallelas non exstant.
ob causam nonnulli Acciajolium fraudis
autunt: alii eum defendere studuerunt.

RAZZUCHELLI *Scrittori d'Italia.* Vol. I. P. I.
1813 4to. ADELUNG *Fortsetzung und Ergän-*
zung zu Jöchers Gelehrten Lexicon. T. I. p. 127.
Etiam haec Bibl. hist. Vol. III. P. I. p. 107.

Inter scriptores de *Hannibale*, Vol. III. P. I.
72 nobis allatos (quibus jungas J. M.
ROECKHIUM in *Allgemeine Biographie.* T. I. Schroekh.
1796.) hoc loco il, qui de ejus itinere per
desceptarunt, in censum veniunt. Innotue-
vero nobis sequentes:

Piaggio Annibale per la Toscana, descritto da Vettori
VETTORI († 1586.), *con due Lettere al me-* Ricci.

di GIULIANO DE RICCI *sull' istesso argo-*
Prima Edizione. Napoli 1780. 8. Editor
L. SAV. GUALTIERI.

Dissertazione del Cav. LORENZO GUAZZESI, Guazzesi.
suo, intorno il Passaggio di Annibale per le Pa-
in Saggi di Diss. dell' Accademia di Cortona.
T. p. 25 4to.

Marquis DE ST. SIMON *Discours pour servir* de St. Si-
réfacer à l'histoire de la dernière guerre d'Italie mon.

256 *Scriptt. de hist. reipubl. Romanae sub Conj*

et de la campagne de Coni. à Amsterd. 1769
Auctor cura critica rem suam peregit, con-
do inter se descriptiones itineris istius, a Po-
Livio, Folardo et a se ipso exhibitas.

Amati. D. PASQUALE AMATI *di Savignano*
tazione sopra il Passagio dell' Apennino f
Annibale. In Bologna 1776. 4.

Tiraboschi. HIERONYMUS TIRABOSCHI eodem
gumento egit in appendice ad primam
operis egregii: *Storia dell' augusta Badia*
Silvestro di Nonantola etc. In Modena, 1784

Poggii. POGGII, *Florentini*, Epistola de pra-
Scipionis Africani prae C. Julio Caesare; i
Opp. (Basil. 1538. fol.) p. 357 — 365.

Anony- *Hannibal et Scipion. à la Haye 1675. 1*
mus.

Spon. JACOBI SPON *Vie de Scipion l'Afr*
ouvrage qui n'a point encore été publié; i
critique de la Republ. des Lettres (à Amsterd
12.) T. XV. p. 1 — 83.

Seran de la
Tour.

Abbé SERAN DE LA TOUR *Histoire de*
l'Africain; pour servir de suite aux Hommes
de Plutarque; avec les Observations de M. le C
de Folard sur la Bataille de Zama. à Paris 17
Nouvelle édition revue et augmentée. ibid
12 mai. — Res quidem Scipionis auctor
persequitur, vitam civilem negligit. Po
et Livium nimis presse sequitur. Nimis
videtur in sententiis ferendis. In fine ac
comparatio rerum publicarum Romanae
Carthaginienensis secundum Polybium.

Greenway.

F. GREENWAY *Leben des Scipio, mit e*
namen Africanus; in Bremischen Magazin.
p. 239 sqq.

TONII BENDINELLI (*Doct̃oris litterarum* Bendinelli.
narum Borgia in terra Lucensi, unde oriun-
† 1575.) P. Cornelii Scipionis Aemilian
 i minoris ac Numantini vita, vel ejus dis-
 potius reliquiae, ex multis probatissimorum
 um scriptis in modicum quodam corpus
 e. *Florentiae* 1549. 8. *Mutinae* 1549. 8.
 1568. 4. Editio quarta, cura et studio *Ibid.*
 ii. Havn. 1776. 8. *Italice a Justo Compagni,*
 1556. 8. — Auctor, perpetuus Sigonii
 rius, quum comperisset, hunc Scipionis
 istoriam scripturum esse, praevenire voluit
 suo, quo tamen Sigonio cunctanti palmam
 praeripuit.

MAZZUCHELLI *Scrittori d'Italia.* Vol. II. P. II.
 1799 sqq.

ROLI SIGONII de vita et rebus gestis P. Sigonius.
 ius Aemiliani liber. *Bononiae* 1569. 4. Cum
 do Nepote *Francos.* 1608. fol. Cum Sext.
 Victore ed. a Joh. Arnizenio *Amstel.* 1733. 4.
 m praevia dissertatione *Philippi Argelati,* in
 i Opp. (Mediol. 1732. fol.) T. III. p. 1061 sq.
 e inter Bendinellium et Sigonium non
 ant in vita Scipionis. et alia Sigonii errata
 nelio patefacta. *Lucas* 1569. *ibid.* 1570. 4.

DE ANDREAE Dissertationes II de *Gracchis,* Andreas.
 minibus seditionis in republica. *Marburgi*
 14.

TRI LAGERLOEF Diff. de tumultu Grac- Lagerloef.
 i *Upsal.* 1697. 4.

INRICI CHRIST. CRELLII Elogium et Crell.
 cter *Tiberii et Caji Gracchorum,* incompara-
 atrum pars. *Lips.* 1727. 4.

hist. Vol. IV. P. I. R CESAR

de St. Real. CESAR VICHARD, *Abbé DE SAINT*
Histoire de la conjuration des Gracques; in-
ures (à la Haye 1722. 8.) T. III. p. 123
et secundum vers. Theot. (*Rigas* 1767
T. I. p. 1 — 66.

de Schirach. Conferantur etiam, quæ GOTTLE-
DE SCHIRACH de Gracchis haud male
dicatque in Praefatione ad T. VII. versio-
tiscae Plutarchi vitarum parallel. (*Berolinæ*
1779. 8.)

Rechen- ADAMI RECHENBERG *Diff. de M. E*
berg. *so, Tribuno plebis. Lips.* 1679. 4; et in
hist. polit. p. 246 — 271.

Scriptores de bello Romanorum Cæ-
Teutonico inter scriptores historiae Ger-
enumerabimus.

Julius Cæ- C. JULII CAESARIS de bello, q-
sar. Gallis gessit, commentariorum libri VII.
summi hujus viri commemoratione non
mo erit de rebus, quæ iste tanquam im-
maximarum rerum moderator gessit;
haec nescit? nec sunt ea hujus loci. N-
Caesarem scriptorem, et quidem historica-
mus. Celeberrimum est de ejus commen-
ceronis (in Bruto f. de clar. orat. c. 75.)
„Nudi sunt, inquit, recte et venusti, or-
tu orationis, tanquam veste, detracto:
„voluit alios habere paratum, unde sum-
„vellent scribere historiam; ineptis gra-
„tasse fecit, qui illa volent calamistris in-
„noscios quidem homines a scribendo de-
Per omnia saecula laudatus ac commend-

Scriptor purus et elegans inque verborum accurate accuratus, ac omnino placidi intus procurrens; simul gravis in sententiis, iophonem superat: caeteroquin ei non multum. Asinius Pollio, Caesaris aerarium quidem diligenter parumque interite compositos ejus commentarios, teste (in Julio cap. 56.), putavit; cum Caesar, et quae per alios gesta, temere crediderat per se, vel consulto, vel etiam memoris perperam ediderit; existimavitque rem et correcturum fuisse. Sed invidia dula ita judicasse videtur. Certe dijudicanda indigna sunt, quae hanc in rem Bodinus (in historiis cap. 4.) monet. „Quae inquit, de bellis a se gestis conscripsit, ex parte vera judicantur, praesertim cum lege Porcia prohiberetur, falsum caeterum ad aerarii tribunos deferre: triumpho et imperio, cujus causa Caedratum esse justum putabat, caruisset. ut ut impune violata sit, attamen infamiae hominem gloriae cupidissimum retinebat, cum cum se vivo sua scripta in vulgus mperetur, et innumerabiles hostes haberet, mendacii coarguere potuissent.“ Confessum Morhofius de Patavinitate Liviana cap. 1. Christoph. Nemeitz de modestia historienfuris principum observanda (Londini 1709. 8.) §. 14. igitur ipse posteritati tradidit septem de illico libros, quorum singuli singulorum res comprehendunt; AULIUS HIRCONsul Caesarisque amicus, addidit octatore Suetonio. Nonnulli *Cajum Oppium* int. Quum igitur alius alium auctorem

ediderit, est res incerta quidem, verisimili-
men de Hirtio auctore sententia. *Dodwa-*
tatio de auctore hujus libri, quem Hirti-
quam Oppio attribuit, exstat in editione
Oudendorpiana T. II. p. 1007 sqq. E-
eandem suae Caesaris editioni praefixit. I-
argumenta sub examen vocavit *Clericus in-*
se T. XXVI. p. 132 sqq.

Ex editionibus hoc loco solummodo
tes indicare liceat. *Gothofredus Jung-*
post plures alios primo loco edidit *Caesa-*
mentarios de bello Gallico et de bello cin-
Hirtii libris de bello Africano et Hispanico
anonymi libro de bello Alexandrino.

1606. II Tomi in 4. Editio ejusdem alia
quidem in fronte libri dicitur, *nunc auctior*,
at scatet vitiis typographicis, *Franci-*

4. Jungermannus primus commentarios
per capitum sectiones divisit; adjunxit
versionem seu metaphrasin *Planudae* sive
ptem priorum librorum: nam octavus
non exstat; et ad calcem subjunctae sunt
integrae Rhellicani, Glareani, Glandorp-
Camerarii, Bruti, Manutii, Sambuci, Ful-
ni, Petri Ciaconii, Hottomanni, Joannii
et Jungermanni etc. Secuta est editio *J-*
gii Graevii, cum animadversionibus Diony-
sii, additis fragmentis, Jos. Scaligeri notis
et notis super appellationibus locorum al-
gentium apud Caesarem. *Amstelod.* 1697
secunda editione *Amst.* 1713. 8. additae
iam notae *Davissii*, ex editione, quam hic
doctissimus magno apparatu critico curavit
brigiae 1706. 4; et, non sine auctario, *ibi*

4. Splendidissimam editionem in lucem
musel Clarke, Londini 1712. fol. max. typis

ta regia, adjunctisque amplis tabulis. ultra
a, quibus variarum rerum Caesari memo-
et proeliorum atque obsidionum, et tri-
ones exhibentur. Caesar ipse cum argu-
t variis lectionibus, notatis in margine,
perquam emendate, ad calcem vero volu-
it Caesaris fragmenta, notae editoris criti-
dices bini subjuncti, geographicus alter,
um, admodum accurati et locupletes.
ibus illis minore forma Clarkii Caesar re-
et 1720. 8. Majore apparatu ac studio
constructa est editio *Oudendorpiana* Lugd.
et 4. Eadem omiſſis annotationibus, re-
et 1740. 8. Recentissima et ob delectum
ſcientem maxime commendanda editio
et 1780. 8 mai. studio *Sam. F. Nathan.*
et Lat. ling. Prof. Lips. Is praecipue
ſtrando ſenſu verborum, aut re et
ſpicanda, diligentiam ſuperiorum inter-
ſperavit. *Ritteri* historia Gallorum et
ſcribis, in quibus de re militari veterum
ſatur, et loca Caesaris multa ſcienter
ſur, bene uſus eſt ad meliorem histori-
ſem. Denique conſecit indicem latinita-
ſem. Ex praefatione non poſſumus non,
um atque prorſus eximium Mori. iudicium
ble ac recto uſu commentariorum Caesa-
bibliothecae noſtrae inferamus. Ita igitur
ſe habet:

ma pars Caesarianarum narrationum ver-
a rebus, quas tirones ne legere quidem
— adultiores vero lectores, studiosi illi
rum, non rei militaris, seu historiae, sed
ngeniorumque, ne cognoscere quidem

Praeterea huiusmodi conſignatio rerum,
iebus geſtarum, qualis dominatur in com-

mentariis atque ephemeridibus, hæc et multa, ne memorabilia quidem; sed in tempore illo potissimum evenerunt, eo fere modo, quo maritimos libi descriptiones haud pauca hanc unam ob admiscunt, quia in ea tempora incidere quia magnopere profutura videbantur. Qui ergo in legendis historiis non tam facta, quam ex factis feriem nemque rerum, et per facta hominum ac sensus, et e factorum motione, adque exitu imitandi exemplar cognoscere si in commentariorum tenuitate non nutrimenti reperire sibi videntur. Sed his omissis, quae paucioribus tantum prodesse possunt, multa ingeniorum in Caesarianis libris aut verbis disertis, aut quorum vita et facta cum consiliisque narrantur, attentus spectare sub illo narrationum involucre latente gaverit; si Caesarem, celeritate atque tante omnia efficientem, hisque artibus incredibilia feliciter gerentem, sui sensum, nunquam crudelem, perpetuo summis rerum omnium inopis tamen, ac sapientissimo, consilio locupletem, hos habuerit; si animum ejus dominatum integrum decennium, in Gallia transactum tramite constanter ad imperium viderit; si, quidquid egit, ad unum scopum dè animadverterit: nonne in humano introspectando, humanaque vita contem- versari concedet? nonne hos, qui diu- vita, moribus, prudentia, felicitate admo- terit? nonne historiae studiosis ostendere historiam non modo esse memoriam eve-

scholam futurorum magistratuum et imperatorum; sed, quidquid contineat, quocumque posteris tradat, omni aetati, omni generi letum, aliquid saltem suppeditare, doctioribus cogitandum judicandumque, peritis et impetis ad imitandum cavendumque, iis denique, ad humanitatis sensus non plane obtusi sunt, se ipsos agnoscendos? etc."

¶ E versionum sylva commemorare liceat sequentes: *Francogallica Nicolai Perroti Ablancurtii* typis repetita, licet non satis fida nec accurata, prodit, v. c. *Parisi*. 1699. 8. *Amsterd.* 12. Excerpta e commentariis Caesaris una cum observationibus strategicis innotuit, sistit liber ita inscriptus: *Le parfait César, ou l'abrégé des guerres des Gaules, des Commentaires de César, avec des remarques, par* *Henri, Duc DE ROHAN.* à Paris 1637. 4. *ibid.* 4. à *Amsterd.* 1692. 12. à *Leipz.* 1729. 8. Notatur etiam versio, quae hoc titulo prostat: *Les Commentaires de César, d'une Traduction toute nouvelle.* à la Haye 1743. II Voll. in 12 mai. Cum *figg.* aen. Majore vero laude digna versio, praeterea ob additas notas, quae hac epigraphe prodit: *Les Commentaires de César; nouvelle édition, revue, corrigée, et augmentée de notes historiques et géographiques et d'une Carte nouvelle de l'Italie et du Plan d'Alise, par M. DANVILLE.* Paris 1755. 12 mai. à *Amsterd.* 1763. 12 mai.

Italica a Franc. Baldelli. Venet. 1571. 12; *alem* versio, cum illustrationibus et delineationibus *Andreae Palladii.* *ibid.* 1575. 4. Cum *figg.* *ibid.* 1598. 4. Cum *figg.* *ibid.* 1619. 4. Cum *figg.* Novam versionem editioni suae addidit *Herms Albritiüs,* Venet. 1737. fol.

Anglice a Martino Bladenio Lond. 1755.
 Cum figg. aen. Editio septima prodiit *ibid.*
 8. Cum figg. aen. Notae adjectae laudat.
 Recentior est versio Anglica J. Towerfi.
 1755. 8.

Versio *Theotisca*, a Joh. Franc. Wagner
 borata, optimis quidem non accensetur, ne-
 men malis Prodiit *Stuttgardias* 1765. 8.

Illustrationi commentariorum Caesarianae
 historicae inservire possunt, praeter iam me-
 tos, libri libellique sequentes:

Schiappa-
 laria.

STEPHANI AMBROSII SCHIAPPALARI
 (historici Genuensis saeculi XVII) *Obser-
 polistiche, con la Vita di Giulio Cesare.* In
 versis 1578 4. Et ex recensione Orlandi
 ti Veronae 1600. 4.

Moller.

DAN. GUIL. MOLLERI Diff. de Julio
 fare. *Altorf.* 1687. 4.

Ouden-
 dorp.

FRANC. OUDENDORPII Oratio de
 riis C. Julii Caesaris studus. *Lugd. Bat.* 1700.

Duyfing.

HENRICI OTTONIS DUYSING Diff. de
 C. J. Caesaris dubia atque sublesta. *Maastricht*
 1748 4.

Lang.

CHSTPH. LANG de C. J. Caesaris suble-
 te. Sectio I. *Baruthi* 1769. Sect. II. *ib.* 1770.

Guischard
 f. Q. Lilius.

CAROLI GUISCHARDI f. QUINTI IL-
 lii *Mémoires militaires sur les Grecs et les Ro-*
à Lyon 1760 II Voll. in 8.

Ejusdem *Mémoires critiques et historiques*
plusieurs points d'antiquités militaires. à
 1773. IV Voll. in 8. In his operibus ad
 Marti aequae ac Musis olim familiaris, res
 Julio Caesare traditis locisque obscurioribus
 tum lucis affudit, ita quidem, ut modum re-
 rendae, prudentiam, causas exitus in utran-
 partem luculenter demonstraret, veteraque

ni

vis usque ad Augustum Imperatorem. 265

rioribus comparat. In operis post-
mine primo et secundo res a Caesare
rejum et Afranium in Hispania gestae
enarrantur. E tertio volumine ad il-
Caesarem faciunt, quae de legioni-
ris accurate scribuntur, et disputatio,
Romani veteres cum fastis, a Caesa-
is, comparantur, deinde per quatuor
initis belli civilis usque ad initia belli
is, series dierum atque rerum diligen-
docitur.

ius de historicis Latinis p. 248 sqq.

str Bibl. Lat. T. I. p. 248 sqq.

1811 Introd. in notitiam litter. Rom. P. II.
sqq.

*Revue de Remarques surtout sur César et
événements militaires, anciens et modernes, par
W. DE WARNERY. († 1786) à Dresde de War-
Auctor nimis abjecte de Caesare sentit.* ^{nery.}

DE FRIDERICI ROESCH *Commentar* Roesch.
*Commentarium des Caesar, als eine Beant-
der Remarques sur César des Hrn. Gene-
von W. (Warnery); nebst Beyträgen zur
Taktik.* Halle 1783. gr. 8. — Auctor,
Wirtembergensis et Professor artis bel-
gardiensis, Guischardio minime cedit:
quibusdam illum superat. Caesarem
Varnerium fortiter ac docte defendit.

BSKLS *hist. Litt.* a. 1785. T. I. p. 82. 95 sqq.

onts TURPIN DE CRISSE' *Lieutenant* Turpin de
Roi de France, Commentaires de César, Crissé.
notes historiques, critiques et militaires.
gis 1785. III Voll. in 4. — Inest etiam
esaris Latinus cum praefatione Francô-
galli-

gallica cujusdam *de Wally*, non multum villiana abhorrente, ab editore passim. Cacterum de rebus a Caesare gestis sine studio judicare videtur.

Cf. *Götting. gel. Anzeig.* a. 1786. p. 1760.

Sallustius. C. SALLUSTIUS CRISPUS Bellum c.
num. — Scriptor hic classicus, quem
primum in Romana historia praedicavi,
Amiterni in Sabina anno post U. C.
f. LXXXV ante Chr. natum; mortuus
ante Chr. nat. A prima juventute litera-
tam sedulo ac probe studuit, ut artes
Romanis maxime usitatas, negligeret.
plebis Romae erat, quo anno Clodius
occisus fuit; quo in munere, quod
laude gessit, ut Ciceroni, ita et Miloni
admodum erat; idque quia in Faustae,
filiae, adulterio deprehensus virgis a Mi-
caeus, nec nisi pecunia data dimissus.
Istud in causa est, cur Clodianis semper
rit adversus Milonem. Ob illa adulter-
pra senatu motus fuit; a Jul. Caesare vi-
rum posito, dignitatem senatoriam reo-
quaestorque factus, et postea etiam p.
obtinuit. A Caesare denique Numidiae
ctus fuit, quam vero provinciam, Juba
occiso, expulavit; a Caesare quidem fuis-
tus: sed infamiam non effugit. Ex ha-
praeda Numidica ita ditatus fuit, ut in
li monte forum emeret, quod Sallustius
ubi nunc aedis S. Susannae; item horti
hodieque Sallustiani nominantur. Ex h-
vitam ejus laudari a nemine posse, licet

recentioribus fuerint, qui eum defendere videntur. Omnis igitur Sallustii gloria a praeteritis scriptis proficiscitur. Sed vix ejus opus integre ad nos pervenit, praeter bellicum purthinum et Catilinarium, operis fortissimi, in quo historiam Romanam sex libris solverat, et quo potissimum historici primum nomen meruit, reliquiae. Praeterea ex eo nihil habemus, praeter quatuor orationes, epistolas duas de republica ordinanda, quatuor missas, et lacera fragmenta, quae cum comicis antiquis atque aliis scriptoribus comparantur, potissimum a *Ladovico Carriano*. *Thucydidi* aemulum Sallustium iam *Velleius Paterculus* (L. II. cap. 36.) nuncupavit. Et *Seneca* L. IX controversiarum de brevitate: *Cum sit*, inquit, *praecipua in Thucydide brevisitas, hac eum Sallustius vicit, et in Sallustio cecidit. Nam in sententia Graeca nihil habes, quae salvo sensu detrahas. — At Sallustii sententia nihil demi, sine detrimento sententiae. Titus autem Livius, addit, tam in Sallustio fuit, ut hanc ipsam sententiam, et in Latinam translata et corruptam, dum transferre vellet Sallustio; nec amore Thucydidi facit, nec praefert: sed laudat, quem non timet, et se putat, a se posse Sallustium vinci, si ante a Thucydide vincatur.* Qua de re ingeniose aequè disputat *JOH. CHRISTIANUS BRIEGleb* Confiliarius et Professor Coburgensis, in *de brevitate Sallustiana. Coburgi 1773. 43* per alia: „Jam quis est, inquit, qui magnam — quam ante descriperat — brevitatis laudem Sallustio deberi neget, in quo, quamquam praetermississe videtur, quod ad rem pertinet, omnia invenias adeo concisa, ut, quod non

non dixisse melius erat, vixi quidquam de
 das: cogitandi autem materiam ubique
 ventas, modo cogitare didiceris; et non
 vitus libellum de manibus ponas ante,
 cultum perveneris." Removet postea
 quae contra hanc brevitatis virtutem
Jo. Scaliger et *Casp. Scioppius* (in *Judicio*
historico p. m. 52 sqq.) monuerint.
 quid tandem hujus rei sit, nostro certi
 brevitatis ista Thucydidea et Sallustiana
 eo obscuritatem parit, neque imitanda.
 Historicum popularem esse oportet, ut
 nec nimis fufus, nec concisus: nimis ex
 et docti et indocti lubenter eum legant
 difficultate intelligant; quae ars histori
 oratoris; est summa, et paucis data.
 Sallustius integerimi scriptoris, liberi in
 do, gravis in sententiis, artificis in non
 principum aliorumque describendis, ma
 que rerum usu praediti laudem jure adep

Ex segete editionum sequentes nomi
 ficiat. *Gruteriana*, in qua ex codicibus
 tionibus veteribus textus Sallustianus
 mutatus est, cum notis variorum prod
cos. 1607. 8. *Wassiana*, cui basis est Gr
 in qua vero adornanda multi codices
 auxilium vocati sunt, *Centabrigiae* 1710. 4.
 rum omniumque superiorum editorum
 tiam atque sedulitatem aequavit crebroque
Cortius (*Kortte*) in editione, et ad ingent
 endum non minus quam ad indolem
 linguaeque ipsius Latinae bene perspic
 perquam utili, *Lips.* 1724. 4. Locupletiss
 splendida, copiis tamen Cortianis destitu
 editio *Havercampiana*, *Hagae Comit.* 1742.
 in 4. Ex ubertate Cortiana selectiores a

excerpsit usuique juniorum accommoda-
 biles in Sallustio suo, quem, cum Glos-
 sibus *Coburgi* 1773. 8. Nitida et ve-
 t editio *Hottingeriana*, Turici 1778. 8.
 quidem est Cortianus: at interdum edi-
 tero et Cortio dissentit. Nec silentio
 nota est editio *Bipontina* (*G. C. Crollii*)
 et secunda vice, accuratior et emenda-
 p. 8 mai. Novus paene inest contextus
 recens; antiquatae enim et invidiosa
 tae, lectiones interdum postliminio re-
 quaedam a virgula censoria Cortii alio-
 minis severa vindicatae et restitutae,
 quae ab aliis desperata aut male sa-
 vantur, sanata, et nova ratione sive
 pucis explicata sunt.

Anglice Sallustii reliquiae praestantissi-
 mas et certatim quasi redditae sunt.
 prioribus versionibus, recentiores no-
 efficiat. *Le Masson* novam exhibuit
in Paris. 1716. 12. *ibid.* 1720. *ibid.* 1724.
 praefatione defenditur Sallustius et lauda-
 cuta est versio *Vergerii* cum notis, re-
ris. 1727. 12. Quibus melior successit
 hoc titulo: *Salluste ou Histoires de la*
de Catilina contre la Republique Romaine
guerre des Romains contre Jugurtha, tra-
François; on y a ajouté la traduction de
morceaux, qui se trouvent en entier dans
sens de cet Historien. Le tout accompa-
ffertations et de Remarques critiques, histo-
géographiques. Par l'Abbé THYVON.
 1730. II Voll. in 8. (Inest etiam Sallustii
 otius apologia). Melior his omnibus
in Dotteviliana, hoc titulo ornata: *Tra-*
Salluste, avec le texte Latin, la vie de cet
histo.

historien, des notes critiques et des variantes.
 J(EAN) H(ENRI) DOTTEVILLE, de
 rs. à Paris 1749. *ibid.* 1763. *ibid.* 1769. 12 mai:
 (Duabus posterioribus editionibus
 est index chronologicus editionum, com-
 rum ac versionum Sallustii). Dotteville
 que superare studuit NICOLAUS DE
 Professor Grammatices in schola militi
 Parisiensi, clarus Grammatica quadam
 li et nova auctaque editione operis
 de synonymis Francogallicis; is nempe
Les histoires de Salluste, traduites en Fran-
le Latin revu et corrigé, des notes critiques
table géographique. à Paris 1769. 12 mai
conde édition revuë, corrigée et augmentée
ceux entiers, tirés des fragmens. *ibid.* 1772
 (Annotationes, quibus tam virtutes
 historici examinantur, magnam tulerunt

de Brofles.

Huc etiam referenda nobis videtur
 penda, quam posuit CAROLUS DE B
 Praefes olim Parlamenti Divinjonensis,
 a nobis celebratus, in colligendis, or
 Gallice vertendis et editione singulari
 dis fragmentis historiae Romanae Sal
 Jam a. 1747. idem promiserat, se editur
 supplementa Sallustii de libello civili a M
 lio Lepido, patre triumviri Lepidi, in
 quo labore ita se versatum esse affirma
 colligeret fragmenta Sallustiana, digere
 aliis componeret scriptoribus, et quae de
 testimoniis Ciceronis, Livii, Suetonii, Plin
 bonis aliorumque suo quaeque loco
 suppleret, omniaque more stiloque Sal
 exponeret, ad exemplum Freinsheimii in
 nis fragmentis; cuius specimen dedit in
de l'Acad. des Inscrip. T. XXI, p. 50 sqq.

moires de l'Acad. des Inscr. T. XXV. p. 368 —
oncinnavit. *Eclaircissement sur un ouvrage*
liste, avec un essai d'explication suivie des
us qui nous restent. Tum ibidem T. XXV.
— 538: *Le Periple de l'Euxin, tel qu'on*
esumer, que Salluste l'avoit décrit, vers la fin
me Livre de son Histoire, rétabli sur les
us, qui nous en restent, à l'aide des anciens
ius, que Salluste a pu consulter, et de ceux
t en son ouvrage en main. Postea vero
sensit difficultatem, imitatione assequendi
dicendi morisque narrandi Sallustiani;
o consilio, Francice vertit, et quae colle-
et ipsa bella Sallustii, Catilinare et Jugur-
n, ex aliis fontibus hausit, quae in perditis
historicis enarrata fuerint, aut supplevit
ut continuavit historiam Sallustianam, at-
tatas historicas politicasque adiecit obser-
ta. Inscriptio operis haec est: *Histoire de*
ublique Romaine dans le cours du VIIe Siè-
Salluste, en partie traduite du Latin sur l'ori-
en partie retabli, et composée sur les fragmens,
et restés de ses livres perdus, remis en ordre
et place véritablement ou la plus vraisemblable —
n 1777. III Voll. in 4 mai. Incipit a bello
hino a. U. C. 642. Sallustii autem majus
comprehendebat vicissitudines reip. Rom.
ortem Sullae a. U. C. 676. usque ad le-
saniliam 688, qua suadenda Cicero patri-
nere prodidit et Pompejo summam impe-
didit, cum summa reip. et libertatis perni-
romiserat idem Brosius novam Sallustii
em cum variis lectionibus optimorum co-
una cum scholiastis et fragmentis: at
evulgavit fragmenta eodem ordine, quo
nda putavit, nullis vero antea incognitis
reper-

reperitis, hac quidem epigraphæ: C. *Sallustiorum fragmenta*. Divione 1780. 4. m. jectus est index fragmentorum. et auctores illa inveniuntur.

Cf. Götting. gel. Anzeig. a. 1778. Zingale p. a. 1781. p. 95 sqq.

Italice ab *Augustino Ortica*, Venet. 1550. et 1545. 8. Postea multo melius a *Joanne Marchione de Oris*, Florent. 1550. 8. nostro a *D. Joh. Bapt. Bianchi*; cum notis Latino, Venet. 1761. 8. Et a *Petro M. Jesuita*, *Augustus Taurinorum* 1761. II. V. *Anglice* a *Thoma Gordon*, sine hujus mentione, Lond. 1744. 4. mal. Haec v. praestantissimas jure refertur. Praefatio tum, characterem, vitia Sallustii, tam in quam in dictione, persequitur, geminum lum inter se comparat, Jugurthinum C. praefert; quemadmodum eum cum T. que confert, cujus laudes non attingit Sallustium. Praefixae sunt versioni novae tationes politicae (*political discourses*), bon plenissimae. Prima agit de factionibus. patriae amantes cives et parricidas seu t depingit. Tertia abdicationem Syllae. Quarta agit de superbia et impotentia. Pat post expulsos reges. Quinta de institutione testate tribunorum plebis. Sexta de co tribunalium Romanorum in specie, et de tiis, quae subditas isti imperio provincias ferunt. Octava de bello civili perorat. N ultima de mutabilitate gubernationis. Haec tationes *Gallice* quoque exstant, f. l. 1759.

Cf. Acta Erud. a. 1749. p. 178 - 190.

Nobis usque ad Augustum Imperatorem. 273

rior versio Anglica, a *Guilielmo Rosi* elaborata. 1757. minus nobis innotuit. His admodum est interpretatio *Hispanica*, cum textu et animadversionibus splendentem in lucem edidit filius regis Hispaniae, nuper demortuus, *Gabriel*, hac inscriptione *la conjuration de Catilina y la Guerra de por Cayo Sallustio Crispo; ad calcem leída en Madrid por Joachim Ibarra, Impresor de Rei nuestro Señor* 1772. fol. In prologo Princeps de suo consilio et ratione inter nec non de versionibus Hispanicis antea. Quae Cortius glossata habuit, ideoque, ea Princeps frequenter restituit. In annotationibus doctis potissimum suam interpretationem explicat vindicatque; Cortium saepius aut de lectionis veritate disputat. In commentatione D. *Franc. Perez Bayer*, de hujus editionis dotes deberi videntur, litterisque Phoenicum, horumque et ceterarum Phoeniciarum numis erudite differit.

King. Anzeig. n. 1780. Zugabe p. 507. 512.

is bellum Catilinarium *) a *Thoma Abbatis*, Germanorum celeberrimo, cujus post demum versio ista prodit, *Stadthagen*

Pluribus in locis felicissime affecutus est noster Abbtus, quippe qui ipse simili ingenio, viricus Romanus, esset. Minus perfecta naturam Abbtii mortem evasit. Nihilominus inferior est versio recentior *Gothofredi Boettgeri*, Lips. 1771. 8.

Prae-

indam partem s. bellum Jugurthinum addidit *Franc. Wagner*, Lemgov. 1771. 8.

ist. Vol. IV. P. I.

S

Praeter Scripta Sallustium illustrantia et
mendata notamus sequentes:

Liebhard. LUDOVICI LIEBHARD, Professori
dam historiarum in Gymnasio Baruthino
mentatio in Crispi Sallustii primordia, cu
satione de reducenda antiqua philosophia.
(sic scripsit) 1664. 4. Haud inepte illustr
illius aevi capita V belli Catilinarii observa
grammaticis, philosophicis et politicis.

Rupert. CHRISTOPHORI ADAMI RUPERT
vationes civiles, morales et grammatico-
gicae ad C. Crispi Sallustii Bellum Catil
Jugurthinum, Fragmenta et Orationes de
dinanda. Norib. 1671. 8.

Moller. DAN. GUIL. MOLLERI Diff. de C.
Crispo. Altorf. 1684. 4.

de St. Evre- CAROLI DE ST. DENIS, Dom. d
mont. EVREMONT *Observations sur Salluste et sur*
in ejusd. Opp. (à Amst. 1726. 8.) T. II. p.

Peverat. ANGELI MARIAE PEVERATI Adnot
in C. Sallustii historiam de conjuratione C
et bello Jugurthino, nec non synopsis de
Ferrariae 1731. 8. Eruditis potissimum
sunt annotationes *Turcii Rusti Aferii Ape*
insertae.

Tercier. TERCIER *Mémoire sur le portrait que Sa*
fait de Sempronia; in *Hist. de l'Acad. des*
T. XXIX. p. 186 — 190. Sallustius com
plum defenditur.

Briegleb. J. C. BRIEGLEBII Diff. de ingenio
phico Sallustii historici: *Coburgi* 1779. 4.
index plurimarum Sallustii versionum.

Nast. (J. J. H. NAST) Progr. de virtutibus
Sallustianae. *Stuttgart.* 1785. 4.

Cf. VOSSIIUS de Historicis Latinis p. 73-76
FABRICII Bibl. Lat. T. I. p. 234-247.

uiris usque ad Augustum Imperatorem. 275

ESII Introd. in notitiam litteraturae Rom.
p. 240-268.

HERMANSSON et ANDR. GROENVALL Hermans-
son et
Groenwall.
Jones de bello *Mithridatico*. Upsal. 1726.

EXSUPERANTII Opusculum de Marii, Exsuperan-
tius.
Sertorii bellis civilibus; inter *Sylburgii*
hist. Rom. T. I. p. 659 sqq. et inter *Grue-
r* hist. Rom. T. II. p. 700 sqq. et in *Hi-
st. Rom. Epitomis* (Florent. 1723. 8.) T. II.
sq. Et in Sallustio Cortiano *Lips.* 1724. 4.
in notis quibusdam *Johannis Wasse*; in
a *Burmanno* ed. *Amst.* 1724. 4. T. II.
sq. — Nec quis fuerit Exsuperantius,
vixit, cognitum habemus. Opu-
sculum incipit a Metelli contra Jugurtham
belli, cui Marius interfuit: finit in victoris
belli, post interfectum Sertorium et con-
tra Hispanias bellum, ad Urbem reditu
(r. nat. LXIX).

DE SAINT-REAL *Affaires de Marius et* de S. Real.
in ejus *Opp.* T. I. p. 227 — 300. *Theo-
l.* p. 69 — 112.

idem *Considerations sur Luculle*; in ejus
II. p. 3 — 35. *Theotiste* T. I. p. 115-146.

ADOLPHI HARTMANNI Diff. histori- Hartmann.
tica de *L. Cornelio Sulla*. *Marburg.* 1727. 4.

HENRICI KLEEDITZII Diff. de L. Kleeditz.
illae monarchico imperio. *Vitemb.* 1744. 4.

HEYNIII Progr. de belli socialis causis
u, respectu ad bellum cum coloniis
nis gestum habito. *Götting.* 1783. fol.
d. Opusc. Vol. III. p. 144 — 161.

- Sallustius. **C. CRISPI SALLUSTII** Historia con-
nis *Catilinae*. V. modo de Sallustio exposita
- Felicius
Duranti-
nus. **CONSTANTII FELICII DURANTI**
conjuratone *Catilinae* liber, ad Leonem
ficem Rom. culto ac diserto stilo scriptus.
tur Sallustii quibusdam editionibus, ut
(1564. fol.) p. 457 sqq. et Cortianae, Lips.
Et Cortius quidem in praefatione: Sunt
modi, inquit, quae de rebus Ciceronis
adferenda fuissent: non vero illi, qui de
tione *Catilinae* paucis absolvere constituer
- Boecler. **JOH. HENRICI BOECLERI** Diss. in
politica de conjuratione *Catilinaria*. *Argem.*
4; et inter *ejusd.* Dissertatt. acad. (*Argem.*
4.) T. I. p. 504 sqq.
- La congiu-
ra etc. *La congiura di L. Catilina*. In Bologna
Libris mediocribus adscribit Lengletus: n
sit versio Sallustii.
- Ferracci. **M. ANTONII FERRATII** Epistola de
ratione *Catilinae*; inter *ejusd.* Epistolas
1738. 4.) p. 202 — 209.
- Hist. de Ca-
tilina. *Histoire de Catilina, tirée de Plutarque,*
ron, de Dion, Salluste, et des autres Histo
l'Antiquité. à Amsterd. 1749 8. — Audi
- Seran de la
Tour. **RAN DE LA TOUR**, cujus iam bis in ho-
meniminus, quo consilium suum, post Sa-
historiam *Catilinae* scribendi, defenderet,
Romani laudem paullulum imminuere in-
tione conatur. Quum enim duo sint,
bonum historicum requirat, primo, ut a
studio sit alienus; deinde, ne quid earum
fileat, quae momentum aliquod habere vid-
utramque hanc virtutem in Sallustio non i-
ratam reperiri, probandum sibi sumit. Ipsi

viris usque ad Augustum Imperatorem. 277

ptus est in tres alios libros, quorum
ilinae genus, educationem, juventutem,
administrationem, crimina peculatus et
atque alia cum his conjuncta, usque
empus, quo in Consulatus petitione re-
licero autem electus est, complectitur;
de conjuratione exponit, usque ad
Catilinae in castra Manlii; tertius de-
us eventum commemorat. Ipsum ora-
nus. paullo interdum propius ad decla-
dictionem, ut in aliis hujus auctoris
accedere videtur, quam historiae vero-
decebat.

na Acta Erud. a. 1754. p. 705 sqq.

*ut veteres et recentiores, qui vitam Cice-
ronis ex instituto scripserunt.*

TARCHI vita Ciceronis; inter ejusd. Vitas Plutarchus.
; et Latine, LEONARDO ARETINO in-
adjecta est plerisque antiquioribus Ope-
ronis editionibus: de qua tamen Areti-
pretatione merito judicavit Fabricius in
Lat. T. I. p. 138. (ed. Ernest.) eum, pro
interpretatione, novam Ciceronis vitam
Caeterum Plutarchus, cum in aliorum
rum vitis, tum in Ciceronis maxime vi-
riam et festinationem saepius prodidit,
Timas et memoria dignissimas res, a Ci-
estas, negligenter percurrrens, et in som-
nibus haerens.

OUSSE) *Remarques sur la vie de Cicéron*, Secouffe.
par Plutarque; in *Hist. de l'Acad. des*
VII. p. 148 — 157.

Angeli. JACOBI ANGELI historica narratio de rebusque gestis *M. T. Ciceronis*, quam Romae obscura ac pervetusta quadam bibliotheca, tiquo exaratum stilo Ao. 1553. reperit et a teritu vindicavit, atque postremam limam minavit WOLFG. PERISTERUS, Borussus. *linsi* 1553. 8. Adjecta etiam DAV. CHY tabula de vita Ciceronis; de qua post. Est haec narratio, teste *Frankio* in *Cata. Bünav. T. I. Voll. II. p. 1158*, nihil aliud versio Latina vitae Ciceronis, a Plutarcho scriptae.

Preysius. CHRISTOPHORI PREYSII *M. T. C.* nis vita et studiorum et rerum gestarum, ria, ex ejus libris testimoniisque potissimum servata atque conscripta; item: Oratio de tione Ciceroniana. *Bafil. 1555. 8.* — *A. Hungarus*, adjunctus facultatis philos. in sitate Francofordiana, Melanchthonis amico lo facundo hanc Ciceronis vitam exposuit. Cf. *HORANYI Memoria Hungarorum P. 102 sqq.*

Corradus. SEBASTIANI CORRADI (*in signis Po et Poetas Itali* † 1556.) in *M. T. C.* quaestura relata Joh. Bapt. Ignatio et Jo. Valeriano Coss. V. id. April. A. C. 1536. 1537. 8. (Editio princeps ac rarissima). Corradus alteram quaesturam in lucem hoc titulo: *Quaestura, in qua vita Ciceronis fertur et ab iniquis judiciis vindicatur, cum busdam aliis. Bononiae 1538. 8.* Secundam quaesturam *Jacobus Gronovius* typorum fectis repeti jussit *Lugd. Bat. 1667. 12.* Illarum primam Quaesturam omnes Cisalpini di me ignorarunt; neque fortassis adhuc in

hominum eruditorum venisset, nisi *Nicol.*
fiar, Bernas, homo litterarum intelligentissi-
ex peregrinatione Italica ad Batavos, et Ha-
Comitum, ubi privatus vixit, secum attulif-
ls enim est *amicus*, cui pereximium istud
debetur, et a quo sumtum *Ruhkennius*
Joh. Augustum Ernestum miserat, qui tum
que Corradi quaesturam hac epigraphe re-
curavit: *Seb. Corradi* Quaestura: partes duae,
um altera de Ciceronis vita et libris, item
ceteris Ciceronibus agit: altera Ciceronis li-
per multis locis emendat, nunquam antea
Italiam edita *Lips.* 1753. 8 mai. — Corra-
ut inter criticos aetatis suae eminebat, et
tum temporis in explanandis Ciceronis scri-
consumserat, sic in his dialogis, quos tan-
am apologiam pro Cicerone contra Plutar-
et Dionem evulgavit, res Ciceronis mul-
ta locis egregie illustravit: quanquam propte-
prehendi mereatur, quod nonnunquam ni-
Ciceronis reverentia inductus, quaedam in
ronis vita defendit, quae nec ipsi Ciceroni
ata fuisse constat, et quod inepte, per to-
librum continuata allegoria Quaestoris, nu-
adulterinos Graecorum de Cicerone testi-
orum cum probis numis fide dignorum te-
norum conferentis, lectori nauseam movet.

TRI RAMI Ciceronianus *Parif.* 1556. 8. *Ramus.*
es. 1580. 8. Est vita Ciceronis, perpetua
pius oratione composita.

CANCISCI FABRICII, (*Marcodurani, Hi-* *Fabricius.*
et Philologi Dusseldorpiani † 1573 vel 1574.)
a M. T. Ciceronis per consules descripta
innos LXIV distincta. *Colon.* 1563. 8. *ibid.*
12. (quae editio auctior et nitidior est

Eadem, ex editione *Joh. Bunonis*

1620. 12. Eadem, ex editione *Christoph. Heilmanni Helmst.* 1640. 12. Eadem, cum *Jacobi Gronovii* notis; adiecit indices et praefationem *Joh. Mich. Heusinger* Budingae 1727. 8. Praemissa etiam *Jac. Gronovii* editioni operum *Ciceronis*, *Lugd. Bat.* 1692. 4; et *Is. Verburgii* editioni eorundem, *Amst.* 1724. 4. Et adjecta *Jo. Oliveti* editioni eorundem T. IX. p. 268 sqq. *Paris* 1742. 4. — Expositio diligentissima et accuratissima rerum, ad M. T. Ciceronem pertinentium. Etsi enim auctor res Ciceronis non descripsit, sed numeravit: tamen, quod ordinem temporum studiose observavit, et annos tam his Romae, quam Ciceronis ubique diligenter addidit, magno adjumento est historiae Romanae scrutatoribus. Hunc Fabricium maxime secutus est J. M. GESNERUS in sua vitae Ciceronis descriptione, quam praefixit Chrestomathiae scripturae Ciceronianae, cum a se ipso, tum post ejus mortem a *J. F. Fischer* Lipsiae saepius editae.

Lambinus. DIONYSII LAMBINI Genus, patria, ingenium, studia, doctrina, mores, vita, facta, gestae et mors M. Tullii Ciceronis, ex ipso Cicerone collecta; praemissa sunt Lambini editionum operum Ciceronis, *Lutetiae* 1566. fol.

Herbest. BENEDICTI HERBESTI (*Jesuitae Polonici* † 1593.) Vita Ciceronis, verbis ipsius concinnata, cum chronologia omnium ejus actorum et scriptorum. *Francos.* 1568. 8.

Chytraeus. DAVIDIS CHYTRAEI Series annorum vitae honorum, rerum gestarum et scriptorum M. T. Ciceronis; adjecta *Jac. Angeli*, paullo ante memorati, historicae narrationi de vita Ciceronis.

Brantz. JOH. BRANTII Vita M. Tullii Ciceronis, ejus potissimum scriptis collecta; in *ejusd.* *Elogiis Ciceronianis* (Antverp. 1612. 4.) p. 232 sqq.

imūviris usque ad Augustum Imperatorem. 281

Hann. Loehovii Ciceronianis Hamburg.
fol.

JOH. PAEPPII, *Galbaici*, Vita M. Tullii Cice- Paep.
, in annos distincta, ac in epitomen secun-
dum mnemoniam redacta. *Lugduni* 1618.
— Nil amplius nec de hoc libro, nec de
auctore nobis constat, nisi quod hic etiam
est: *Artificiose memoriae fundamenta.* *ibid.*

p. 18.

JOH. ERICI OSTERMANNI Diff. in Plutar- Ostermann.
M. Tullium Ciceronem. *Witib.* 1657. 4.

PAEP. SAGITTARII Commentatio de vita, Sagittarius.
et editionibus, interpretibus, lectione et imi-
tatione Plauti, Terentii et Ciceronis. *Altenb.*

p. 8.

HANNINGI LOCHOVII (*Senatoris Hambur-* Lochov.
1722.) Ciceroniana, sive Protheoria uti-

lioni scriptorum Ciceronis praemittenda; vi-
ta scripta ejus concernens. Cum praefatione

RUDOLPHI CAPELLI, Prof. *Hamburgenfis.* Capellus.

1683. fol. — Verum sylloges hujus, ex
variorum de vita Ciceronis scriptorum ex-
cerptis, auctorem sive potius collectorem eun-
dem esse Capellum, testatur *Vinc. Placcius* in
atri Anon. et Pseudon. T. II. p. 420.

Vita M. Tullii Ciceronis per annos consulares
et, partim ex Plutarcho, Fabricio, Pighio,
que scriptoribus collecta; praefixa Ciceronis

tionibus quibusdam selectis. *Cantabrig.* 1692. 8.

GEORGIUS LUDOVICUS GOLDNERUS de Goldner.

C. Ciceronis patria, genere, imperio, studiis,
et, vita, factis, rebus gestis, ac morte.

1711. 8.

Histoire des quatre Cicerons. à la Haye 1715. Hist. de 4
ai. — Quatuor Cicerones sunt orator cum Cic.

suo fratre, hujusque filio. Auctor est

Mace. FRANCISCUS MACE, Canonicus et S. Parisiensis, mortuus a. 1721. Alii falso ~~num~~ auctorem ferunt. Maxime sequitur exscribit Vallambertum, de quo postea. Num versatur in enarranda Ciceronis patri quam ob causam hoc loco eum produci. Filium patre non fuisse inferiore virtute monstrare conatur, cum vulgo inter de magnorum virorum liberos referatur. Tunc re Augusto fuisse carum, ut et eum facere sulem, et eodem uteretur forissimum belli de. Ad ultimum vero Romae eundem vixisse et quia, oppressa libertate, magnas res occasio ei defuerit, luxuriosius vivere et partamque per plurimos annos virtutis senem uno isto vitio decoxisse; adeoque unum ejus crimen fuisse, quod non in cuius virtutis perrexerit ad vitae finem, sed in de flexerit, non suo magis, quam temporum Ciceronis patris virtutes praedicans, non naevos ejusdem, eumque ob duo potissima reprehendit, primo ob timiditatem et mollitiem, cui nulli attulerit remedium peritia; deinde, quod senex duxerit juvenis ludibrio multorum ea re se exponens.

Cf. *Journal littéraire*. T. V. p. 117.

Acta Erud. a. 1715. p. 155 sqq.

Neue Bibliothek oder Nachrichten und Urtheile neuen Büchern. Partic. XXXIX. p. 788-79.

Gallus acriter et docte refellitur multorumque catorum infimulatur.

Middleton. CONYERS MIDDLETON, D. D. *Private Librarykeeper of the University of Cambridge* (1750.) *History of the Life of Marcus Tullius Cicero*. London 1741. 4 mai. (Haec editio prima)

est raritatis, quia auctor eam suis impendit). *Dublin* 1741. II Voll. in 8. (Et haec 2a). *London* 1742. III Voll. in 8 mai. Editio 3a *ibid.* 1753. III Voll. in 8. Editio quinta 1755. III Voll. in 8. Editio sexta *ibid.* IV Voll. in 4. *Francogallice* (ab Antonio Perceval & Exilles) *Paris*. 1742. IV Voll. in 12. 1743 — 1744. V Voll. in 12. *ibid.* 1749. in 12. (Haec editio in fronte secunda est, cum vero tertia sit). — Minime propter haec versio, quia auctor ejus pro arbitrio Middletoni opus mutavit atque truncavit. *Italice* (a Jacobo Fabrizio, Veneto) *Venet.* 1748. V Voll. in 8. (Vol. V. continet: *De Cicerone a M. Bruto et de Bruto a Cicerone, Italice, con Annotazioni ed una dissertazione sopra Conyers Middleton*). *Neap.* 1748 — 1750. 12. *Romae* 1777. V Voll. in 12. Theophrastus quidem operi aptiore, (*Römische Geschichte der Lebenszeit des M. T. Cicero*), caetero negligenter satis, secundum tertiam editionem, *Altonaviae* 1757 — 1759. III Voll. 8. *Auszug aus Conyers Middletons Lebensgeschichte des Marcus Tullius Cicero* (auctore Frid. Confiliario aul. Badensi). *Kehl* 1784. 8. — His vitam tali descriptione enarrare, quae distanti viri persona, et quae lectoris animum et adjuvet, uti res certe est magnae utilitatis multae artis, ac non exigui laboris esse. Primo enim eandem Romanae historiae publicae notitiam, eandem in evolvendis Latinisque monumentis assiduitatem, eandem ingenii aciem, prudentiam, eloquentiam, reor genus scripturae, quam universae Romanae historiae illorum temporum, in quae Ciceronis

ronis aetas incidit, pertractatio. Deinde prima est omnis historiae lex, ne quid falsum audeat, ne quid veri non audeat, et ne quicquid gratiae sit in scribendo, eam cum in veri magni vita scribenda, tam maxime in Ciceronis affeque difficile est; non quod hic spes animi scriptoris a vero possit avertere, difficile sit cavere, ne tot illustrium tantum et dictorum splendore mens ita afflicta vitia ejusdem aut plane non videat, aut re cupiat. Tacebimus laborem, qui oculis locis, quae rerum ad Ciceronis vitam tantum mentionem faciunt, et per magna volumina hinc inde sparsa sunt, colligendumque ordine et judicio dispensandis et edendis impendendus est. Has, et si quae his affines, difficultates recte perpendit Middletonus, sed etiam ita superavit, ut immortalis merito dicatur perfectissima, cuiusque exstet, biographia. Excitavit ad hoc opus suscipiendum JOANNES HERBERTUS Regi M. Britanniae a Sigillo privato, vir lum gloria majorum conspicuus et in summitate constitutus, sed etiam doctissimus eruditionem inter cives suos olim celebris enim operis editionem omni modo iuvare non modo studuit, verum etiam illud quam ederetur, perlegit, et nonnullis tanquam olim Scipio Polybii historiam, In praefatione auctor tria praecipue agit, ut a suspitione gratiae in scribenda Cicero se defenderet; deinde, ut quibus auctor commentariis in contexenda hac historia indicaret, suumque de illis iudicium exponeret, ut, quae forma Romanae reip. inde be condita usque ad Ciceronis natales fuerit

perpicub, ostenderet. Inter commen-
tibus usus est, praecipue fuere ipsa Ci-
volumina, quae, simul ac ad historiam
tendam animum applicavit, semel ite-
git. Sunt enim fide dignissimi commen-
earum solum rerum, quae ad Cicero-
sed et earum, quae ad reip. Ciceronis
statum, pertinent. Ea igitur loca,
Ciceronis libris excerpsit, suae narratio-
tate studuit, sic tamen, ut ne tanquam
panni affluta viderentur. Quare illa in
linguam convertit, non verbum ver-
sed ita, ut ipsum Ciceronem scriptu-
si Anglis scripsisset, vero simile sibi
Sed aliorum quoque auctorum, tam
quam Graecorum, libros in ma-
ut ex illis depromeret, quibus ea,
aut leviter attigit, aut prorsus prae-
illustrare, vel supplere posset. Ex
potissimum Corrado et Fabricio
Mukra Middletonum debere operi Bel-
rarissimo de tribus luminibus Romano-
aevo nostro *Warlenus* detegisse sibi vi-
opere erudito, quod inscribitur: *An*
the Genius and Writings of Pope Vol. II.
1782. 8); qui etiam paullo acrius Mid-
m ob dicendi genus perstringit. — Opus
sum non Ciceronis solum vitam, sed to-
Romanae statum et historiam, ab in-
Ciceronis usque ad ejus mortem, com-
t. In qua historia conscribenda auctor
temporum secutus est, et ab eo tempo-
Cicero consulatu abierat, in superiore
singularum per reliquum libri pagina-
nos Urbis, annos Ciceronis et Consules,
qui-

quibus quaeque res, ibi enarratae; ac indicavit. Deinde, quoniam haec historiae periodus, in qua Cicero. vixit, et memoria dignissimis rebus auctor operam dedit, ut perspicue quibus consiliis quis eventus responderet, quos viros magnae illae res gestae fuerint, animum et indolem cujusvis illorum, quos illa aetas in evertenda tuendave re occupatos fvidit, ita depinxit, ut in imagine id maxime in oculos incurrat, ad dignoscendos a se invicem illorum animos comparatum est. Neque est, dum, auctorem, quotiescunque se occasio, historiam suam ejusmodi annis distinctisse, quae lectorem de moribus antiquitatibus Romanis erudire, aut diligendos Ciceronis libros prodesse, aperiens legentis ad honesta quaevis et exornare possunt. Quae contextui operis nisi rupto narrationis filo, non poterat notis proposuit, quae per inferiores per margines disponuntur. Ibidem comparationes eorum locorum, quibus pro testis usus est, et quae, si non nimis copiose, saepe ad verbum transcripsit. Duodecim libris opus absolvitur; quarum ultima in placet, quippe in qua auctor vitae et Ciceronis quandam quasi ἀνακεφαλαιώσασκεν, et in ejusdem philosophiam et res inquirat. Et hic, quanquam se magni viri admiratorem ostendit, non tamen tantum, sed talem, qui eandem admirationem animis facile informare possit. In enim luce Ciceronis virtutes et vitam coluit, et ea, quae cum aliqua veri specie a

notis usque ad Augustum Imperatorem. 287

ita fuere, vitia tam probabili excusatione
ut, quid pertinaces ejus obtrectatores
intra possint, vix habituri esse videantur.
Inus id ipsum postea a nonnullis factum.

Acta Erud. a. 1742. p. 193 - 205.

*W. Nachricht. von dem Zustande der Wiss.
LII. p. 383 - 409.*

*BARTENII Nachrichten von merkwürd. Bü-
T. VIII. p. 452 sqq.*

OSI TUNSTALL, Coll. div. Joan. Can- Tunstall.

et academiæ oratoris, Epistola ad virum

Conyers Middleton, vitæ M. T. Ci-

scriptorem; In qua ex locis ejus operis

primis, recensionem Ciceronis epistola-

Atticum et Quintum fratrem desiderari

de illarum vero, quæ Ciceronis ad

Brutique ad Ciceronem vulgo se-

ptolarum ævæ nonnulla differun-

cedit JOANNIS CHAPMAN dissertatio Chapman.

de ætate Ciceronis librorum de

Castabrigiæ 1741. 8 mai. Lond. 1742.

Tunstallus, qui magna cum diligentia ali-

erat in excutiendis emendandisque

ad Atticum, Q. fratrem et M. Bru-

istolis versatus, statim animadvertit, a

mo quaedam vel minus recta pro certis

vel recta nonnunquam perperam in-

fuisse. Caeterum hæc epistola, seu po-

ter, magis philologici, quam historici ar-

est.

Acta Erud. a. 1747. p. 407 - 413.

Italo respondit Middletonus libro se- Middleton.

The Epistles of M. T. Cicero to M. Bru-

of Brutus to Cicero: with the Latin Text

opposite page and English Notes to each

Epis-

Epistle: together with a prefatory Dissertation which the authority of the said Epistles is stated, and all the objections of the Rev. Mr. Markland particularly are confuted; by CONYERS DILETON. London 1743. 8. Tunstallus ree contra Middletonum defendere studuit hunc sculo:

Observations on the present Collection of Letters between Cicero and M. Brutus. Lond. Tunstalli sententiam confirmare aggreditur Marklandus libello seguente:

Markland. JEREM. MARKLAND'S *Remarks on the Letters of Cicero to Brutus, and of Brutus to Cicero, with a Dissertation upon four Orations of M. Tullius Cicero. Lond. 1745. 8.*

Lytelton. (GEORGE Lord LYTTELTON) *Observations on the Life of Cicero. Lond. 1741. 8. anno secunda vice. 8. Et in Works of Lord Lyttelton (Lond. 1775. 4 mai.) Francogallice (a Savillio, Anglo nobili) 1757. 8. — Eodem fere tempore, quod tunc opus prodit, hae plagulae compa- nec nos definire possumus, utrum contra Middletonum scriptae sint, an non? Quidquid sit, auctor earum sententiam fere contra Ciceronis indole tuetur. Inter alia enu- tendit, Ciceronem saepe magis ambitiosum se monstrasse, quam philosophum commodis intentum, virtutes ejus occu- retusas fuisse multis defectibus, imbelli- ne, et erroribus exitiosis; cum, tam corruptae virtutis conceptus animo ge- virum, saepe tamen corrupti sui saeculi- misisse impulsui, salutemque reip. privi- emolumentis et affectibus donasse, et qui reliqua. Actiones Ciceronis ab initio ad*

ercurrit, et censet, quā in re officio suo
nae, quam affectaverit, aut satis fecerit,
restitit. Praecipua libelli dos esse videtur,
d a caeteris historicis non satis pertra-
huit, spatium a consulatu Ciceronis us-
exilium ejus exacte depingat; quibus
ompejum et Caesarem demereri studue-
bus hi vicissim illum ductitarint; quo-
vens equestri ordini Catoni propterea
t, quam imprudens cum Clodio, quem
nebat, Terentiae suae magis instinctu,
na voluntate, litem orsus fuerit etc. Ul-
tima pingit mores Tullii privatos. De
jus auctor judicat, esse illa illustre ar-
tem, quantum valeat et necessaria sit li-
berandis excellentibus libris; statim ex-
tate nobiles animos ita cecidisse, ut,
res vel imitari ausi fuerint, eo ipso de-
sit, quam ingenium et sapientia Roma-
at prolapsa, quae potissimum in arte
ac philosophia se exferant.

Acta Erud. a. 1749. p. 190 sqq.

gel. Anzeig. a. 1776. p. 610 sqq.

BI MORABIN (*Secrétaire du Lieutenant Morabin.*
de Police de Paris † 1762.) *Histoire*
ven, avec des Remarques historiques et cri-
Paris 1745. II Voll. in 4. — Idem
hu ante historiam exilii Ciceronis, de
postea referemus, scripserat. Et hoc
us diductum, antea, quam Middletonus
o procederet, laborasse videtur: certe nec
ec alium ducem sequitur. In aliis con-
cum Anglo, in aliis ab eo discrepare vi-
In dam rebus vulgo notis, quae
s atungit, diutius moratur. Cedit ei-
hist. Vol. IV. P. I. T dein

dem dignitate orationis gravitateque ferum. De Ciceronis rebus gestis semper iuste iudicat; extollit virtutes eadem a qua vitia castigat. Chronologiam in faciendis, ut Middletonus, sequitur. Loca testimonia e Ciceronis scriptis paullo majorem, praecipue ex ejus orationibus et lingua Francogallica exprimit; et in Middletono similis. Loca auctorum sive textus et observationes atque excursus non est subjecta, sed ad calcem operis addita, sane, certe multorum, incommodo.

Cf. *Zuverläss. Nachr. von dem Zustande*
P. XCIV. p. 703 - 736. Censor animas
criticas haud contemnendas passim adipe

- Gibber. COLLEY CIBBER *Character and C*
Cicero, considered from the History of his Life
Middleton. Lond. 1747. 4. Propius nosse
ptum nobis non contigit. *Scripta varia*
ronis laudibus, vita, studiis, moribus, exilio,
- Walch. JOH. GEORGII WALCHII *Am*
historicae de Ciceronis peregrinatione
1715. 4.
- Begerus. LAURENTII BEGERI *Examen de*
quorundam, an Cicero Proconsul Asiae
possit? Berolini 1704. fol.
- de Rewa. PETRI DE REWA *Oratio de Cicero*
dibus, habita a. 1591; in Melch. Junii
Argentoratens. P. II. p. 210 — 230.
- Elogia etc. Elogia omnis aevi doctorum in M. T.
Ciceronem; in *Ad. Theod. Sileri Orat*
(Wittsb. 1614. 8.) T. II. p. 330 — 440.
- Lipsius. JUSTI LIPSII *Oratio pro defendendo*
rone in Criminibus ei objectis; inter ejus e

viris usque ad Augustum Imperatorem. 291

Jenae potissimum habitas. *Francof.*

SCHMIDII de elogis et laudibus Tul. Schmid.
ertatiuncula. *Quedlinb.* 1667. 4.

RAE SCHOTTI Cicero a calumniis Schott.
; praemittitur *Verburgi* editioni ope-
ronis. *Amsterd.* 1724. 4; et accessit
lamberti vitae M. T. Ciceronis filii.
30. 8.

rtation sur le caractère de trois célèbres *Disserta-*
Cicéron, Atticus et Lucius; in *Journal* tion etc.
T. V. p. 129 — 148.

érations sur la vie de Cicéron, traduites *Confidéra-*
; in *Recueil de pièces d'histoire et de* tions etc.
(à Paris 1738. 8.) T. IV. p. 39 — 85;
François T. XXXIX. p. 103 sqq.

PERIZONII Oratio de Ciceronis Perizonius.
et industria, habita 1682; inter *ejusd.*
(*Lugd. Bat.* 1740. 8.) p. 1 sqq.

BI FACCIOLATI) Vita M. T. Cice- *Facciolati.*
aria. *Patavii* 1760. 8.

BI CRUCII Oratio in laudem eloquen- *Crucius.*
ronis; in *ejusd.* *Suada Delphica* (*Amst.*
p. 348 sqq.

EDICTI AVERANII *Dissertationes de* *Averani.*
s excellentia, laudibus et eloquentia;
ert. XLVII — LII in *Ciceronem*, quae
in *Averanii Opp.* *Florent.* 1717. fol.

on du sentiment d'Aper sur l'Eloquence de *Examen*
in *Mém. de Trevoux* a. 1718. *Mart.* etc.
- 556; et in *Journal des Savans* a. 1718.
558 sqq. edit. *Amst.*

AUGUSTI ERNESTI Specimen Cice- *Ernesti.*
ngenil et artificii *Lips.* 1736. 4; et in
mi *Select. scholast.* Vol. I. Fasc. II. p.

13.

T 2

CHRI-

- Crusius. CHRISTIANI CRUSII, *Eloqu. Prof. Academia Viteberg.* Diff. de popularitate et stitiae Ciceronis; in *ejusd. Probabilibus ca Lips.* 1753. 8.
- Essai sur cette question: Cicéron a-t-il été plus éloquent qu' ambitieux, plus utile que dans sa patrie;* in *Second Recueil philosophique de l'Académie de la Société typographique de Bonillon.* Lon 1769. 12.
- Fugmann. JOH. CHRISTOPHORI FUGMANNI Diff. de Ciceronis philosophia morali. *Viteberg.* 1678. 4.
- Dodwell. HENRICI DODWELL *Apology of his philosophical Works.* Lond. 1702. 8. *Es* Interpretationi librorum de Finibus Auctor defendit Ciceronis scripta philosophiae mireque commendat.
- Averani. BENED. AVERANII Diff. de philosophia Ciceronis; in *ejusd. Opp. T. II. p. 304 sqq.*
- Wunderlich. CASP. WUNDERLICH Diff. Cicero et Platonizans. *Witteberg.* 1714. 4.
- Heumann. CHRISTOPH. AUG. HEUMANNI *Abhandlung von des Cicero Philosophis;* in *ejusd. Acta T. II. P. IX. p. 441 sqq.*
- Grabener. THEOPHILI GRABENERI Cicero perperam philosophatus. *Misenas* 1742. 4.
- Waldin. JOH. GOTTLIEB WALDINI Oratio Ciceronis philosophia Platonica. *Jenas* 1755. 8.
- Roessler. (COLUMBANI ROESSERI) Disp. de finibus a Cicerone nimium prolatis. *Wittenberg.* 1768. 4.
- Meiners. CHRISTOPH. MEINERS Oratio de philosophia Ciceronis ejusque in universam philosophiam meritis; in ejusdem *Vermischten philosophischen* (Lips. 1775. 8.) T. I. p. 274 sqq. — In oratione auctor Ciceronis animum et in

ne sine re exposuerat: postea, operis Midiani lectione in aliam mentem versus, poenitentiae istius, manibusque viri immortalis excusationem praestitit in libello lectu digno, qui inscribitur: *Geschichte des Verfalls der röm. und der Staatsverfassung der Römer* (1782. 8.) p. 1 sqq. Dignissima sunt ista, omnibus Ciceronis obrectatoribus le-

GEORG. WALCHII Psychologiae Ciceronis specimen. *Schleusingae* 1776. 4.

DAN. GROSS (Praef. Joh. Nic. Hardt. Gross. Diff. de Theologia Ciceronis, in qua demonstratur ex libris ejus de natura Deorum et divinatione. *Argent.* 1696. 4.

PHIL. TREUNERI Diff. de Cicerone Treuner. *Jenae* 1700. 4.

CASP. HAERUNG Diff. de Cicerone Haerung. *Viteb.* 1701. 4.

ZIMMERMANNI Diff. de theologia M. Zimmermanni; in Museo Helvetico (*Tiguri* 1746. ^{mann.} *L. P. III.* p. 374 — 439.

FRADI NAHMMACHERI (*Superintendenten-Nahmmacher. Amstatu Hohenstein et Paedagogii Ilfeldensis* ^{cher.} *†* 1768.) Diff. de naturali theologia Ciceronis. *Helmstadt.* 1756. 4.

idem Theologia Ciceroniana. Accedit Ciceronis specimen. *Frankenhufae* 1767. Cf. *Goetting. gel. Anzeig.* a. 1767. 1768. 1769.

T. SCHULTINGII Oratio de Jurisprudencia Ciceronis; subjuncta ejusd. Dissertationibus de recusatione judicis *Lugd. Bat.* 1708. 4; recusa ad calcem ejusd. Diff. de recusatione judicis *Lugd. Bat.* 1708. 4; et exstat in *Joh. Lud. Uhlrii Opusculis* ad

ad hist. juris pertinentibus (*Hales* 1735. 309 sqq.

v. Bynkers-
hoek.

CORNEII VAN BYNKERSHOEK De
de Cicerone non Jurisconsulto; inter
Opuscula varii argumenti (*Lugd. Bat.* 1735.
p. 83 — 90.

Kaestner.

HENRICI ERNESTI KAESTNERI
Cicero Jureconsultus in Tr. de officiis.
1719. 4.

Brokes.

HENRICI BROKES Diff. de Cicerone
civilis teste ac interprete, speciatim de
ICTO. *Viteb.* 1738. 4.

Ejusdem Diff. de Cicerone, juris civi-
et interprete, speciatim in suis de inven-
bris. *ibid.* 1739. 4.

Ejusdem Diff. de Cicerone, juris civi-
ac interprete, speciatim in primo de or-
bro, a cap. I — XXXVIII. *ibid.* 1741. 4.

Richter.

GEORGII RICHTERI Oratio de
Ciceronis in Jurisconsultos; inter *ejusd.*
nes (*Norimb.* 1638. 8.) Dec. I. p. 182 sq.
spicit haec oratio dictum Ciceronis in O
pro Muraena: *Si mihi homini vehementer
stomachum moveritis, triduo me jurisconsultus
profitibor.*

Luzac.

JOHANNIS LUZAC Observationes
lae apologeticae pro Jureconsultis Roma-
locum Ciceronis in Oratione pro Murae-
I — XIII. *Lugd. Bat.* 1768. 4.

Berger.

JOH. SAM. BERGERI Dissertationes
Cicerone Medico. *Viteb.* 1711. 1712. 4.

Siber.

AD. THEOD. SIBERI Oratio de M.
Cicerone, Equite et Poëta Romano; inter
Orationes T. II. p. 24 sqq.

Jugler.

JOH. FRID. JUGLERI Diff. de poë-
ronis. *Lips.* 1744. 4.

Minervae usque ad Augustum Imperatorem. 295

PH. HENR. WINKLERI Diff. de studio Ci- Winkler.
in Graecis. *Lips.* 1742. 4.

CRISTO. FRID. AYRMANNI Comparatio Ayrmann.
is et Ciceronis; sive de charactere summae
is et humanitatis Dissertatio. *Viteb.* sine
4.

Comparaison de Demosthene et de Ciceron; Rapin.
ras de RAPIN (à la Haye 1725. 12.) T.I.

COLAI HARSCHERI, *Elog. et Histor. in* Harscher.
Marburg. P. P. († 1742.) de divinatione
Ciceronis Diatribe, in exemplum divinationis
proposita. *Marburgi* 1710. 8. — Quum
nobili divinatione sua, Corn. Nepotis te-
sto confirmata, bellum civile, Pompejum
Caesarem oriturum, atque ex illo futu-
ra conversionem praedixerit; Harscherus
templi loco proponere, similemque ex
simulacrorum scriptorum monumentis insti-
tutam aliis, origine ad finem per causas
causas rerum civilium deducta, common-
strare praecclare studuit. Fuscè comprobatur, Cice-
ri divinationis arte plurimum valuisse. Inter
his Romanae sub Cicerone Conf. status
eque labis ejusdem parte tertia bene expo-
nitur. Parte quarta et ultima ad divinationem
aggressurus, Ciceronem ex tribus potissimum
remp. aut evertentibus, aut in alium sta-
tum convertentibus, hostibus videlicet externis,
rationibus, ac bellis civilibus, de instante
in Romana rep. conversione prudenter
que judicasse arbitratur.

Nova Acta Erud. a. 1711. p. 136 sqq.

BIANI TOERNERI Diff. de fortitudine Toerner.
nis togata. *Upsal.* 1712. 8.

- Philippi. JOH. ERNESTI PHILIPPI *Cicero, oder der Windbeutel, Rabulist und Charlatan. Halle 8. — Quae pauper hic scriptor de Cicero minatus est, in illum ipsum fere reducant.*
- Ferrarius. M. ANTONII FERRATII *Epistola de Ciceronis jactantia; inter ejusdem Epistolas. 1738. 4.) p. 359 — 364.*
- Crell. LUD. CHRISTI. CRELLII *Progr. de Cicerone famae ac gloriae cupido. Viteb. 1738. 4.*
- Klotz. CHRISTIANI ADOLPHI KLOTZII *pro M. T. Cicerone adversus Dionem Cassium et Plutarchum. Goerlitzii 1758. 4.*
- Felicius Durant. CONSTANTII FELICII DURANTI *conjuracione Catilinae libellus. v. quae fere in hoc capite super eodem libello allata sunt. Cicero relegatus et Cicero revocatus. logi festivissimi. Lugd. 1534. 8. Lips. 1718. 8. Adjectus quoque Joh. Vorstii libro de Libello selecta et vulgo neglecta. Berol. 1718. 8. ibi annotatiunculis et praefatione J. M. Gesneri 8. — Libelli hujus rari auctor HORTENSII.*
- Lando. LANDUS esse dicitur, id potissimum agere, ut honorem Ciceronis minueret. Cf. Goetzii *würd. der Dresdner Bibl. T. II. p. 573.*
- Hermanf-son. JOH. HERMANSSON *Diff. de exilio M. T. Ciceronis. Upsal. 1725. 8.*
- Morabin. MORABIN *Histoire de l'Exile de Cicéron. Paris 1726. 12. — Paullo ante iam hujus libri meminimus, cum de ejus historia Ciceronis magis retulerimus. Liber, quem nunc indicimus speciminis loco ab eo majori operi praemissus erat. Hoc loco solummodo monemus, Morabin omnem historiam hausisse ex ipsis Cicero epistolis et orationibus; singula certe loca, quae singulis historiae partibus fidem adstruit, in fine libri exhibet. Ferratii conatus parvi facit.*

De oratione ad Augustum Imperatorem. 297

Erud. a. 1726. p. 526 sqq.

FERRATII Epistola de Ciceronis exitu Ferratius.
Erud. Epistolas p. 209 — 213.

Notanda quaedam alia de Ciceronis
id. p. 342 — 346.

VINII GALLUTII Oratio in Philippi Galluci.
Ciceronis, sive de Ciceronis obitu;
Orationibus (*Romae* 1617. 12.) T. I.

BERNARDI Diff. de auctoramento fu- Bernardus.
Tullii Ciceronis ad Velleji L. II. cap. 66.

no. 4.

DERII LIGNAMINEI Epistola de mo- Lignami-
Ciceronis, in Zacyntho insula 1544 re- neus.

Burr. Gotth. Struvii Bibliotheca libror.
Yenae 1719. 4.) Theca I. Cf. *Functius* de
linguae Lat. P. II. p. 74.

de M. Tulli Ciceronis morte et mo-
nstra memoria reperto, ex edit. **REI-** Reinaccius.
LINECCII. *Helmst.* 1589. 8.

BURIGNY sur la querelle, qui s'eleva dans de Burigny.
le siècle au sujet de l'estime, qui étoit due à
in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXVII.

- 205.

res de Ciceronis liberis, liberto et villis.

ONIS VALLAMBERTI (*Burgundi, Medi-* Vallam-
alogi †) Historia de vita et rebus bert.

Tullii Ciceronis, M. Filii. *Parisi.* 1545. 8.

7. 8. Ob utriusque editionis raritatem,
ecudi curavit Fabricius hac inscriptione:
lamberti Vita M. Tullii Ciceronis, Filii.
Andr. Schotti Cicero a calumniis vindica-
prae fatione *Joh. Alb. Fabricii.* Hambur-
8.

Segittarius. CASP. SAGITTARII *Historia vitae et Tulliae, M. Tullii Ciceronis filiae. Ad annotationes in Servii Sulpicii Epistolam latoriam, inter Ciceronianas familiar. IV,* 1679. 4.

Histoire etc. *Histoire de Tullia, fille de Cicéron, par M. de la Harpe, illustrée.* à Paris 1726. 8. Ne historiam in-
das; fabula est mera Romanensis.

Mongault. NICOLAI MONGAULT *Remarques sur le tombeau de Tullia, fille de Cicéron; in Mém. de l'Académie des Inscriptions.* T. I. p. 370 — 384.

Klotz. M. JOH. CHRISTIANI KLOTZII (*Mart. Hassen*) *Diff. de virtutibus in Tirone Ciceronis liberto, laudatis.* Viteb. 1727. 4.

Ejusdem *Diff. II de vitis in Tirone Ciceronis liberto.* ibid. eod. 4.

Ejusdem *Diff. III de vitis in Tirone falso Ciceronis liberto.* ibid. eod. 4.

Trinkhus. GEORGII TRINKHUSII *Diff. de villis Ciceronianis.* Gerae 1673. 4.

Cramer. JOH. CHRISTOPH. CRAMERI *Oratio de Tullio Ciceronis Tusculano.* Jenae 1753. 4. — *Ad demonstrandum studet, Tusculanum istud non tantum fuisse, ubi hodie Sacchetta, sed apud C. Ferratam, quam Itali la Radio di Grotta I nuncupant.*

Walch. JOH. ERNESTI IMMAN. WALCHII *De Herculanensis; ubi de statuis in honorem Ciceronis positis, et de multis aliis, quae ad rem litterariam et antiquariam faciunt, docte disputatur.* *Actis Societatis Lat. Jenensis* Vol. I. p. 115 sqq.

Cf. FABRICII *Bibl. Lat.* T. I. p. 137 sqq.

HARLESII *Introd. in notitiam litter. Rom.* p. 1 - 136.

SAXII *Onomast.* T. I. p. 153 - 162.

CORNELII NEPOTIS Vita T. Pomponii *At.* Nepos.
inter *ejus* Vitas excellent. Imperat.

Les Lettres de Cicéron à Atticus, traduites en de Mon-
nois par l'Abbé DE MONGAULT. à Paris *gault.*

po. VI Voll. in 12. — Hanc versionem Cice-
ri ad Atticum epistolarum, quae recte optimi
ariae illorum temporum commentarii censen-
t, ideo hoc loco commendamus, quia interpres
illimus eas non solum in linguam patriam ele-
gerat transtulit, et selectis aliorum commentato-
rum notis instruxit, sed etiam ex suo ipsius penu-
ria depromsit, quibus difficiliora et obscuriora
epistolarum loca explanaret et illustraret;
in negotio tam erudite et feliciter versatus est,
multa loca, ab aliis interpretibus frustra tenta-
t, ingenio ipsius explicata, et, quae has epistolas
tenebant, tenebrae maxima ex parte dispul-
se sunt.

HENRICI CHRIST. CRELLII Diff. de T. Crell.
Pomponio Attico, nec forte, nec ingenuo clive.
1720. 4.

Abbé DE SAINT - REAL *Caractère de T. Pom-* de St. Real.
Pomponius Atticus; in *ejus Oeuvres* (à la Haye 1722.
T. II. p. 146 — 195; et sec. vers. Theot. T.
p. 3 — 32.

Lettre pour justifier Pomponius Atticus de la cen- Lettre etc.
de l'Abbé de Saint-Real; in Recueil de pièces d'
l'et de Litter. (à Paris 1738. 8.) T. IV. p. 85 sq.
etiam *Oeuvres de M. Bayle* T. I. p. 709 sqq.
quoque Realius refutatur.

PAULLI FRISI (Prof. Mathes. Pisani) *Elogio* Frisi.
Pomponio Attico. Milano 1780. 8. — Egregie
tribuitur Attici vita, simulque nobilissimus ille
Romanus defenditur contra recentiores
non-

nonnullos, qui cum Epicuraeum malignum
jactarunt. In fine libelli Atticus cum Cio
ejus amico intimo, praeclare comparatur.

Cf. JAGEMANNI *Magazin zur ital. Lit.*
T. IV. p. 308 - 312.

Plutarchus. PLUTARCHI Vita Cn. Pompeji; inter
Vitas parallel.

Secousse. SECOUSSE *Remarques sur la Vie de*
composée par Plutarque; in Hist. de l'Acad. des
T. V. p. 182 — 192.

Vives. JOH. LUDOVICI VIVIS *Pompejus*
in ejus Opp. (Basil. 1555. fol.) T. I. p. 262.

Upmark. JOH. UPMARKII *Diff. de Cneo Po*
Magno. Upsal. 1709. 4.

Ferracci. M. ANT. FERRATII *Epistola de Cn. Po*
jo; in ejusd. Epistolis p. 134 — 138.

de Cham- DE CHAMBERT *Eclaircissement chronol.*
bert. *sur le jour auquel Pompée sortit de Brundisium et de*
lie, lors de la guerre civile; in Hist. de l'Acad.
Ins. T. XIV. p. 94 — 97.

de Berger. JOH. GUIL. DE BERGER *Diff. de Po*
Hierosolymitano. Vitemb. 1742. 4.

Jul Caesar. C. JULII CAESARIS *de bello civili Pom*
no libri III. Editi cum ejus Commentariis de
Gallico, de quibus supra.

Hirtius. A. HIRTII *Libri de bello Caesaris Al*
drino et Africano; editi cum Caesaris com
tariis de bello Gallico ac civili.

Plutarchus. PLUTARCHI Vita C. Jul. Caesaris, inter
vitas parallel.

Secousse. SECOUSSE *Remarques sur la Vie de Cisar,*
posée par Plutarque; in Hist. de l'Acad. des In
T. VII. p. 138 — 148.

JUL

CAESARIS de vita et rebus gestis C. Celsus.
Caesaris, ex Museo *Joh. Georgii Graevii*,
 editio. *Lond.* 1697. 8. Antea primum li-
 bulgatus a Graevio in editione *Julii Cae-*
Amstel. 1697. 8. Postea etiam cum eadem
 Lugd. Bat. 1713. 8. *Vossius* quidem de
 cis Lat. L. I. cap. 13. p. 65. hanc vitam
 Celfo adscribit: sed Graevius dubitat.
 am diligenter quidem sed eleganter min-
 cesaris vita narratur.

MR. DODWELL Diff. de *Julii Caesaris* Dodwell.
Jul. Celtium, a Graevio edita; accessit
Annalibus Vellejan. Quintilian. et Statian.
 1698. 8.

GGII Florentini Epistola super quae- Poggius.
 uter praestantior, Scipio an Caesar; in
Opp. (Basil. 1538. fol.) p. 357 — 392.

ARG. FLORIDI, Sabini, de C. *Julii Cae-* Floridus.
 praestantia Libri III; in *ejusd. Opp. Basil.*
 fol.

MR. MONINGERI, (Medici Onoldini † Moninger.
) Genealogia s. brevis descriptio familiae
 usque ad Neronem, postremum ejus stir-
 pperatorem; cum praefatione **PAULI**
L. Viteberg. 1556. 8.

MR. GLANDORPII Familiae Juliae gentis, Glandorp.
 has inter familias neutiquam postremae, in
Julii Tullii, et C. *Julii Caesares* regna-
 ad dexterius veterum monumenta cogno-
 continuatae. Item distichorum proverbiorum
 liber elegantissimus. *Basil. 1576. 8. Parisf.*
 . 4. Glandorpio editioni hujus immortuo,
 ejus Ambrosius eam absolvit.

ETRIAMI Liber de militia C. *Julii Cae-* Ramus.
 cum praefatione **JOH. THOMAE FREIGII**,
Fran-

Francof. 1584. 8. Et in Graevii Thes. Antiq. Rom. T. X. p. 1532 sqq.

Zerne-
mann. CONRADI ZERNEMANN Πολιτευμα five I-
bores C. Julii Caesaris, praestantissimi Reip. mo-
deratoris. *Francof.* 1606. 8.

Guarino. ALEXANDRI GUARINO *Cesare, ovvero l'Ap-
logia di Cesare, primo Imperatore di Roma, ingi-
stamente da i Pompejani inimico della patria e T-
ranno appellato, ma della patria clementissimo padre
e della Romana Republica giusto e legitimo Principe*
Ferrara 1632. 4.

Boecler. JOH. HENRICI BOECLERI Diff. de bello
Parthico ad Flor. L. IV. cap. 9; inter *ejus* Dis-
sert. acad. (*Argent.* 1701. 4.) T. I. p. 554 — 560.
Ejusdem Diff. historico-politica de bello
Caesaris et Pompeji, ad Flor. L. IV. cap.
Argent. 1643. 4. Et inter *ejusd.* Diff. acad.
T. I. p. 510 — 516.

Ejusdem Diff. de bello cum Sext. Pompejo
Flor. L. IV. cap. 8. *Argent.* 1643. 4. Et inter
ejusd. Diff. acad. T. I. p. 549 — 554.

Ejusd. Diff. in Suetonii C. Jul. Caesare
Argent. 1645. 5.

Fabricius. JOH. SEBALDI FABRICII, S. Theol.
Academiae Heidelbergensis Prof. Diff. philologi-
ca Graeca et numismatica in Dionis Cassii, scrip-
toris Graeci, selectiora commata, quibus C. Ju-
lius Caesaris ortus, dignitates, interitus, et apothe-
osis describitur. *Heidelberg.* 1673. 4. Recusa se-
quenti insignita titulo: C. Julius Caesar nomi-
smaticus s. Dissertatio historica, Dionis Cassii
scriptoris Graeci, selectiora commata, C. J. Ca-
esaris ortum, dignitates, connubia, interitum, ro-
gum et apotheosin complexa, nomismatum de-
monstratione illustrans. *Londini* 1678. 8. — Pro-
tulit Cassius Dio L. XLI. T. II. p. 280 sqq. (se-
ed

numis) orationem, qua Caesarem exercituum ad Placentiam tumultuantem posse ferunt, ut ad debitam illum reduceret iam. Hanc orationem dissertatione sua et Fabricius, ea quidem ratione, ut sectione origine Caesaris, quam deductam ipse ab Aenea et Iulo, sectione II de eius vita, moribus et connubiis, sectione III de ejus morte, rogo et apotheosi, ageret, et numis illustraret. *Bandurius* in *Bibl. numaria* p. (sec. edit. Fabric.) de hoc opusculo ita: „Singularem profecto et reconditam mentem ostendit J. S. Fabricius in eo libello, quam arduum enim fuerit, numismata Caesaris et aliquot virorum ejusdem aevi ex editis libris exscribere, eorumque sententiam cum Dione, Graeco scriptore demonstrare, quis non intelligit? quod cum diligentia praestitit; ut ne Corneliae et Calpurniae, Caesaris uxorum, numismata ab Aenea Vico expressa omiserit. Extra singula commata in plures observationes sunt, in quibus, ut nihil novi, praeter scribendi rationem, ita plerumque nihilprehendimus. Dissertationem praecedit prolixior, tertiam ferme libri partem occupans, in qua numismatum praestantia non tractatur quidem (Id Spanhemius iam con-) sed grandibus verbis praedicatur.“ orationi addidit auctor praeter varia corollaria Dionis verbis expressa, triplicem apponit, cujus argumenta exhibet *Preytagius* *arat. litt.* T. III. p. 611 — 616.

CAESARIS VICI (Parmensis) ex libris XXIII Vicus. Anteriorum in vetera Imperatorum numismata primus (de numis C. J. Caesaris) *Vic-*

inst.

1562. 4. (Quaedam exempla praeferunt
num 1560.) Recus. a JOH. BAPT. DUVAL
Parif. 1619. 4. Cum figg. aen.

Goltz. HUBERTI GOLTZII C. Julius Caesar, (I)
storiae Imp. Rom. ex antiquis numis restituta.
Accedit C. Jul. Caesaris vita et res gestae. *B.*
Flandror. 1563. fol. *ibid.* 1573. fol.

Ejusdem Numismata C. Julii Caesaris, Aug.
et Tiberii, cum Commentario Ludov. Na.
Accefferunt singulorum vitae ex Suetonio.
verp. 1620. fol.

Goltz. ZACHARIAE GOLTZII Diff. de numis
rio C. Julii Caesaris, cum inscriptione: VBI
VIDI, VICI; in *ejus* Diff. de numis p. 30.

Souciet. STEPHANI SOUCIET *Dissertation sur*
medaille singulière de Jules César; in Mém. de
voux 2. 1713. Dec. p. 2145 — 2160.

Schubert. GEORGII SCHUBARTI Diff. de C.
Caesare, Dictatore perpetuo, sub exemplo
tae Reipublicae descripto. *Genae* 1681. 4.

Leben etc. *Das Leben des C. Jul. Caesaris; in neutrig*
Museo (Lips. 1716. 8.) LX *Oeffnung* p. 370—

(CITRI DE LA GUETTE) *Histoire de*
mier et second Triumvirat, depuis la mort de Ce
jusqu' à celle de Brutus, avec une suite jusqu' à la
d' Antoine. à Paris 1681 — 1682. III Voll. *ibid.*
ibid. 1694. 8. à *Amsterd.* 1696. III Voll. in
Rotterd. (s. potius Paris.) 1714. III Voll. in
Amsterd. (s. potius Paris.) 1719. IV Voll. *ibid.*
(Huic et sequenti editioni inest *Historia A*
de Larrey. Imp. auctore ISAACO DE LARREY). à Tre
1741. IV Voll. in 12.

Ejusdem. *Histoire du Triumvirat d' Au*
Marc Antoine et Lepidus, contenant aussi les
particulières d' Auguste, avant et après le Tri
jusqu' à sa mort, avec les particularitez de la l

iris usque ad Augustum Imperatorem. 305

à Paris 1694. III Voll. in 8. — Au-
viter dedit operam, ut quicquid bonae
omanis scriptoribus reperitur, id omni
potuit maxime, lectoribus impertiret.
ro potius, quam doctis scripsisse videtur.

GUIL. HOFMANNI Diff. de historia Hofmann.
is Romani, ad illustrandum jus Roma-
cum. Francof. ad Viadr. 1733. 4.

DOLPHI HARTMANNI Diff. de tri- Hartmann.
omanac reipublicae funestis. Marburgi

EVREMONT Jugement sur César et de St. Evre
in ejus Oeuvres (à Amsterd. 1756. 8.) mont.
20 sqq.

NAEI LUCANI Pharsalia, s. de bello Lucanus.
ris et Pompeji Libri X. — Quia Lu-
us historiam agit, quam Silius Italicus
bello Punico secundo carmine, sed fi-
tque ornatui poetico magis studuit, non
n illo morari fas est. Conferantur ta-
bet, Joh. Georgii Meuselii Dissertatio-
Lucani Pharsalia. Halae 1767. 4. (ubi
nes fere, qui unquam super Pharsalia
, excitatos et dijudicatos invenies); at-
Jac. Duschii) Briefe zur Bildung des Ge-
. V. p. 199 — 281.

SWORTH Pharsalia and Philippi, or the Hold-
ri in Virgil's Georgics, attempted to be worth.
ed reconcil'd to history etc. Lond. 1742.
I tabb. aen. — Virgilii in Georg. I,
verba:

. Vol. IV. P. I.

U

Ergo

Ergo inter sese paribus concurrere telis
 Romanas acies iterum videre Philippi.
 Nec fuit indignum superis, his sanguine po
 Aemathiam et latos Haemi pinguescere ca

valde exercuerunt criticos, praesertim cum
 multi melloris notae, Virgilio posteriores, ut
 Ilius, Ovidius, Lucanus, Petronius, sublato
 signo, hunc secuti, iisque usi fuerint verbis,
 speciem facerent, ac si crediderint, tam Phari
 Pompeii cum Caesare pugnam, quam Phari
 sem Antonii cum Bruto et Cassio, eadem ma
 contigisse. Unde factum, ut criticorum al
 dem in errorem conjecti fuerint, alii, agnito
 tarum ab historicis dissensu, maiorem his
 tribuerint, et Virgilium cum turba sua ignora
 postularint reum, alii contra historicos erro
 mendacii infimulaverint. Hos componere
 Anglus aëstus, quos monstrat ex male inte
 Virgilio natos, dum non viderint, Virgilium
 de una eademque urbe loqui, sed de duabus,
 cognominibus, quarum apud unam, Phari
 cinam, contigerit illa pugna, qua Pompeius
 nem suam potentiam et maiestatem perdidit
 ram in confinibus Thraciae, apud quam per
 res Caesaris, primum Cassius et paullo post
 tus, cecidere. Hoc institutum septem ep
 auctor persequitur, iisque varias variorum
 rum relationes de pugna ista exponit, com
 conciliat.

Cf. Nova Acta Erud: a. 1750. p. 661 - 669.

Burigny. BURIGNY. *Reflexions sur les causes de la
 civile entre César et Pompée.* à Paris 1751. 8.

JOH. BAPTISTAE BELLI (Jesuitae Gallici † Bellus f. Beau.

o) Diatribae duae: prima de partibus templi-
uralis, altera *de mense et die victoriae Pharsali-*
in utraque multa philologica, hutorica, chro-
ogica, sacra profanaque haectenus obscura, illu-
atur. *Tolosae* 1637. 8. Ob hujus editionis ra-
tem diatriba de Pharsalici conflictus mense et
ypis repetita a *Graevio* in *Thef. Antiqq. Rom.*
III. p. 705 sqq. Eadem diatriba seperatim
ae, *accessione marmoris Maffejani, ab auctore*
locupletata, cum praefatione HENRICI LEON:
URZFLEISCHII. *Vitemb.* 1705. 4. — Onu-
Panvinius, cum aliis multis, existimaverat,
funesti certaminis istius penitus incertum esse,
lo labore curave investigandum. Non ta-
fuerunt, qui in exquirendo ejus die ope-
fuerint, in primis Hubertus Goltzius et
Petavius. Bellus, rationibus subductis, ab
ae discedit, et arcessito testimonio Plutarchi
Lucani sextum et vicelimum Junii Juliani,
que ipsum solstitii diem praefinit. Schurzfle-
is in praefatione cum Luca Holstenio et Joh.
ito miratur, Virgilium, Manilium et Luca-
poetas Romanos, inter historicos Florum,
inter lapsos, pervertisse historiae leges, et Phi-
Thessaliae cum Philippis Macedoniae com-
isse imprudenter et confudisse.

Dissertation sur l'ordre de bataille de César et de Disserta-
Plé à la journée de Pharsale; in Sentiments d'un tion etc.
me de guerre sur le nouveau Systeme du Chev. de
lord (à Paris 1733. 4.) p. 137 — 167.

ANCHEMAN DE MARTIGNAC *Rvolution de* Ancheman
Nat populaire en monarchique par le different de de Marti-
er et de Pompée. à Paris 1679. 12. — Auctor, gnac.
terum nobis ignotus, praeter Plutarchum et
pianum, Ciceronis scripta diligenter consuluit.

Bonamy. PETRI NICOLAI BONAMY *Explication graphique de la guerre de César dans l'Afrique après la défaite de Pompée; in Mém. de l'Acad. Inscriptt. T. IX. p. 432 — 450.* Egregie haec dissertatio ad intelligendum et conciliandum Hirtium atque Dionem Cassium.

de Pecis. (DE PECIS) *Observations sur la campagne de Jules César en Espagne contre Lieutenans de Pompe et sur l'Histoire que M. Guichard en a faite. à M. de Paris 1782. 8 mai.* — Auctor bene ex Pompeji ejusque legatorum consilia sinistra bellando Caesare, hujusque artes, consilia atque peccata in usus suos convertendi. Maxime vero sollicitiam in eo ponit, ut itinera et res utriusque exercitus in Hispania, cum Caesari tum Pompejani, ostendat, atque Guichardus Quinti Icili sententias de bello isto Hispanientem probet vel rejiciat.

Cf. Götting. gel. Anzeig. a. 1783. p. 470 sqq.

Conciliation etc. *Conciliation de deux passages, l'un de C. L. II. de Divinat. cap. 24, l'autre d'Hirtius, au même tems, que César alla à la guerre d'Afrique etc. d'après l'Anglois par J. B. Bazin; in Mémoires de France a. 1740. Dec. p. 2583 sqq.*

Hermansson. JOH. HERMANSSON *Diff. historico-politica de primo C. Julii Caesaris consulatu. L. 1723. 8.*

Grabner. THEOPHILI GRABNERI *Diff. de illis quibusdam anni vitaeque notis in C. Caesare. Misene 1738. 4.*

... usque ad Augustum Imperatorem. 309

RE DE ST. REAL *Reflexions sur le meurtre de St. Real.*
In ejusdem *Oeuvres* T. II. p. 241 — 256.
Theot. T. II. p. 81 — 91.

C. CRAS (*Resp.* DAN. HOOFT) D. An Cras.

Caesarem jure occiderit? . . . Quum in
ertatione quaestio affirmetur, negationem
probare studet auctor libelli sequentis:

NNIS TONKENS *J. U. D. Specimen ju-* Tonkens.
ci de jure civium contra tyrannos et inju-
Caesaris morte. *Groningae* 1778. 8.

ting. gel. Anzeig. a. 1780. Zugabe p. 7 sqq.

FRID. VETTER *Beantwortung der Fra-* Vetter.

Römische Kaiser Julius Caesar ein Tyrann

in ejusdem *Zufälligen Gedanken über ver-*
Materien (Wetzlar. 1750. 8.) P. I. p. 88

Caesarem magnum quidem bellatorem,
vero tyrannum, imperatorem potius sum-
dignum fuisse, auctor affirmat.

TULLII CICERONIS *Epistolarum sele-* Cicero.

libri VI, quibus res Romanae inde a Cae-

orte usque ad Triumvirorum conspiratio-

continentur. Animadversionibus in usum

illum illustravit FRIDERICUS ANDREAS

TH. *Berolini et Stettini* 1784. 8. — Quum Stroth.

uberior et certior cognitio temporis istius,

inscriptione notati, ex ullis antiquitatis mo-

tis, quam ex Ciceronis epistolis hauriri pos-

sibile prorsus a Strothio institutum, ut se-

ex epistolarum, sine ordine editarum, tur-

quae de Reip. Rom. statu rebusque gestis

n pertinentibus eo tempore scriptae sunt, et

otum quoddam corpus constitueret, e quo

si istius maxime memorabilis belli historia

accurate perspicui possit. In his sane epistolis res, quemadmodum gerantur, quasi oculis nimus, omnem reip. statum quasi in tabula pictum intuemur, omniumque virorum primum, qui rerum gerendarum capita et audierant, effigiem quandam mentis et ingenii cerni his monumentis litterarum, quae sunt secta ab ipsis, videmus. Strothius haec monumenta observationibus egregie illustravit et margine seriem annorum diligenter notavit.

Plutarchus. PLUTARCHI Vita D. Bruti; inter ejus Vitae parallelas.

Secousse. DIONYSII FRANCISCI SECOUSSE *Recherches sur la Vie de Brutus, écrite par Plutarque in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. VII. p. 158.*

Laval. DE LAVAL *Abrégé de la Vie de M. J. Brutus, avec des Remarques historiques et critiques sur ses Lettres de Cicéron à M. J. Brutus (à Paris 1712.) p. 49 — 149.*

de Chambort. DE CHAMBORT *Dissertation sur Titus Livius; in Mém. de l'Acad. des Inscr. T. X. p. 98. T. XIII. p. 62 — 81. — Caesaris legatissimi ac fortissimi, sine quo iste plura incrementa periculaque vix victurus fuisset, res gestae studiose in his dissertationibus exponuntur.*

Plutarchus. PLUTARCHI Vita Crassi et Catonis Uticensis; inter ejus Vitas parallelas.

Secousse. SECOUSSE *Remarques sur les Vies de Crassus et de Caton d'Utique, composée par Plutarque in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. VII. p. 127 —*

Siber. CHRISTIANI ANDREAE SIBERI *De M. Catonis in Cyprum profectio, jussu P. Augusti suscepta Witteb. 1686. 4.*

Schroeckh. JOH. MATTHIAE SCHROECKH *Lebensgeschichte von Utica; in ejusdem Allgemeinen Biograph. T. I. p. 97 — 194. Cf. GATTERER, qui*

triumviris usque ad Augustum Imperatorem. 311

ter de Catone judicat, in ejusd. *Allgemeinen Bild.* T. VI. p. 217 sqq.

OH. HENR. BOECLERI Diff. de bello Mu. Boecler. ad Flori L. IV. cap. 4. *Argent.* 1643. 4; et ejusd. Differtt. acad. (*Argent.* 1701. 4) p. 523 — 528.

Ejusd. Diff. de triumviratu (Antonii, Octavi Lepidi) ad Flori L. IV. cap. 6. *Argent.* 3-4; et inter ejusd. Differtatt. acad. T. I. 35 — 542.

CITRI DE LA GUETTE, HOFMANNUS et TMANNUS, paullo ante laudati.

PLUTARCHI Vita M. Antonii, inter ejusd. Plutarchus. a parallelas.

SECOUSSE *Remarques sur cette Vie; in Hist.* Secouffe. *Des Insér.* T. VII. p. 165 — 173.

DE ST. REAL *Reflexions sur Marc Antoi.* de St. Real. in ejusdem *Oeuvres* T. II. p. 276 — 342. et vers. Theot. T. II. p. 104 — 144.

CHRIST. GOTTLIEB JOECHERI Diff. de Joecheri Antonii, Triumviri, Timonio. *Lips.* 1737. — Est elegans et e veterum monumentis h. differtatio, in qua non solum Antonii solitaria, quam post Actiacam calamitatem andriae, Timonis exemplo, in tabernaculo no, quod Timonium nominavit, agere conrat, describitur, sed et alia ad hunc triumpho pertinentia illustrantur.

DE ST. REAL *Fragmens sur Lepide; in de St. Real. Oeuvres* T. II. p. 257 — 275. et sec. vers. T. II. p. 92 — 103.

H. BOECLERI Diff. de bello Cassii et Boecler. ad Flori L. IV. cap. 7. *Argent.* 1640. 4; et ejusd. Differtt. acad. T. I. p. 542 — 549.

ata *Scriptt. de hist. reipubl. Romanae sub etc.*

J. H. BORCLER: Diff. de bello Perusino.
Flori L. IV. cap. 5. *Argent.* 1643. 4; et inter
Diff. acad. T. I. p. 528 — 534.

Ejusdem Diff. de bello cum Antonio et C.
patra, ad Flori L. IV. cap. 11. *Argent.* 1643
et inter *ejusd.* Diff. acad. T. I. p. 560 —

d'Anville. D'ANVILLE *Description du Golfe d'Antiochie*
où s'est donnée la bataille d'Actium; in Mém.
Acad. des Inscr. T. XXXII. p. 513 — 528. 1
tab. geogr.

Arrhenius. LAURENTII ARRHENII Diff. historico-
politica de mutatione reipublicae Romanae in
cipitum. *Upsal.* 1726. 8.

CAPUT XI.

SCRIPTORES HISTORIAE AUGUSTAE, SIVE IMPERATORUM ROMANORUM.

SECTIO I.

Scriptores qui historiam Imperatorum Romanorum a C. Julio Caesare vel Octaviano Augusto ordiuntur.

A. Scriptores veteres.

CAIUS SUETONII TRANQUILLI Vitae duodecim Caesarum. — Natus fuit hic scriptor circa initium imperii Vespasiani, fere circa annum post Chr. nat. LXX. Patrem fuit Suetonium Lenem, tribunum militum legionis XIII eumque angusticlavium. Patris exem- et ipse tribunus militum fuit: sed hunc honorem mox in alium transtulit. Quam amico sit Plinio Novocomensi, ex multis hujus libris satis liquet; cumque is Cisalpinus fuerit, Suetonium fuisse Cisalpinum nonnulli suspican-

Traiani Imp. beneficio, cum infelix, hoc sine liberis esset, jus trium liberorum consecutus, Magister epistolarum, sed ab Hadriano exclusus ab illa provincia, quod apud Sabinam, rem Imperatoris, injussu ejus, ut ait Sparus, familiaris, quam reverentia domus auctoritate postulabat, se egisset. Denatus post a. 121.

Ex scriptis ejus huc pertinent Vitae XII Imperum C. Julii Caesaris, Octavii Caesaris Augusti,

*Tiberii Neronis Caesaris, C. Caesaris Ca
Tib. Claudii Drusi Caesaris; Neronis Claudi
saris, Sergii Sulpicii Galbae, M. Salvii Othon
Vitellii, utriusque Vespasiani, et T. Flavi
mitiani.*

Editiones harum vitarum commendant
quentes: *Burmanni*, cum notis integris
titi, Glareani, Torrentii, Urfini, Casauboni,
teri, Marcilli, Graevii, Patini, et selectis ali
quibus accedunt Burmanni ipsius adnotae
Amstelod. 1736. II Tomi in 4. *Ernestii*
qua contextus ad fidem bonorum librorum
primis conformatus, isque animadversio
quarum alterum genus criticum est, alteru
rerum verborumque obscuritatem tollendam
rinet, illustratus est. Adjecti sunt Exc
XXXV, e quibus potissimum editoris intima
Romana historia ac lingua familiaritas e
Primum prodiit *Lips.* 1748. 8 mai. Deinde
1775. 8 mai. Qua in editione Ernestii
ulus est editione *Oudendorpiana*, quae qu
majoribus opibus criticis instructa, lucem
Lugd. Bat. 1751. 8 mai.

Francogallice Suetonius frequenter e
Nos solummodo nominamus recentiores, n
istam, quam paravit DE LA HARPE Paris.
II Voll. in 8 mai. Contextus Latinus est ad
biographia Suetonii notaeque non multae;
ut et versio ipsa, vitis variis laborat (Cf.
Anzeig. a. 1771. Zugabe p. 222 sqq.). Alter
inscripta est: *Histoire des douze Césars de Su*
traduite par HENRI OPHELLOT DE LA PA
avec des mélanges philosophiques et des notes.
ris 1771. IV Voll. in 8. Et huc versioni a
typum adjunctum. Nimia libertate ac negl
tia usus est interpres. Singulis Imperat

tr fine additae sunt annotationes nonnullae,
 bonem haud singularem spirantes, atque
 mi cujusdam excursus five dissertationes,
 am partem utiles aequae ac jucundae.
Philologische Bibl. T. I. Sect. V. p. 263-278.)
 Suetonium reddidit *Paulus del Rosso*,
 anus; quae versio saepe typis repetita est,
Venet. 1556. 8. *Florent.* 1611. 8. *Venet.*
 4. Cum figg. aen.
 gliae ab anonymo *Lond.* 1677. 8. Cum
 en. Et interprete *Johanne Clarke*, *Lond.*
 8.
 editis a *Joh. Franc. Wagner* Lemgov.
 8. (Cf. *Allgemeine teut. Bibl. Anhang zu*
his 24. B. T. II. p. 749 sqq.)
 Suetonii vitis varii varie judicarunt. Ex
 tribus in primis *Voltarius* (v. c. in *Pir-*
re de Phistoire c. 7.) et *Linguetus* (in Praef.
histoire des Revolutions de l'Empire Romain)
 ejus carpere aggressi sunt: alii contra eum
 laudare summisque laudibus extollere. Audia-
 omnibus aliis sepositis, judicem incorru-
 et doctissimum, *Joh. Aug. Ernestum*. Ille
 in praefatione ad editionem a se elabora-
 Est profecto, inquit, Suetonius scriptor is,
 ejus lectionem in primis adducendos juve-
 putem. Nam, ut non dicam de historia
 rum, quam ille incorrupta fide tradit, ma-
 e necessaria studiosis, et dignissima cognitu:
 is prope antiquitas Romana, cum sacra, tum
 le, et militaris, et quae libera republica, et
 sub Caesaribus fuit, cognosci ex eo haud
 lo melius ac certius, quam e vulgaribus de
 quitate Romana libellis, potest, si ab idoneo
 stro explicetur atque illustretur. Etenim,
 iam hac ratione usus est, ut, per omnes
 vitae

vitae partes, quales fuerint Caesares, tra-
quo genere orti, quibus literis instituti, per
gradus honorum ad summum producti, quae
republica, domi forisque, gesserint, insin-
sanxerint: nulla est antiquitatis, neque pri-
neque publicae, pars, quam non vel ad
vel illustrarit, cujus exponendae occasiones
dederit. Plurimum etiam ad prudentiam
fuerit Suetonii lectio assidua. Etenim
Principum et aulicorum bonae malaeque
perspicue expositae reperiuntur, unde capi-
bi quisque, quod sequatur, vitetque, possit
dicendi genus breve est, apertum, tersum,
gans; et, praeterquam in paucis, quae ipse
et tempus adpersit, facile illa, admonitu
praeceptoris, cavenda, imitatione dignum
mili materia. Etiam historiae diligenter
de tradendae, fideique scriptorum intelli-
et judicandae, exemplum a Suetonio peti-
quippe ita eminent in eo fidei notae, ut
sputatione nostra de Fide historicorum rec-
stimanda *) demonstratum est, ut facile
possint, praesertim ab eo, qui ad tales res
advertendas ingenium acuere studuerit.
ei hoc ex merito contigit, ut omni tempe-
summis, et ejus rei judicandae maxime in
hominibus, etiam illo ipso, qui omnia divi-
humana libenter in dubitationem adducebat
lio, hoc nomine laudaretur et commenda-
Quo magis miratus sum, cum aliquem **

*) De qua v. hujus bibl. Vol. I. P. I. p. 14 sqq.

**) Est is HENRICUS HEISEN, olim Prof.
et poëf. Bremensis, qui Suetonii fidem fugit
triplici dissertatione de Imperatoria maiestate,
mis historiae Augustae conditoribus indignissimam
ta; in *Symbolis litter. Brem.* T. II. P. II. p. 1
P. IV. p. 647 sqq. et T. III. P. I. p. 1 sqq.

Caesare vel Octaviano Augusto ordiuntur. 317

vidi, in Symbolis Bremensibus, qui inge-
doctrina sua ad Suetonii fidem labefactan-
uteretur. — Sed illius totius dissertatio-
statio neque conveniens est huic loco,
ecessaria. Etenim tam infirmis argumen-
ar, tam clara latinitatis non satis intelle-
umenta habet, ut neque Suetonio obfu-
neque cujusquam, satis latine docti, ani-
mota videatur.“ Quae cum sane
et recte dicta sint: tamen Suetonius ea
one, qua minutias, biographo indignas,
fuerit, vix liberari poterit. Vituperatur
quod in vitiis nimis haeserit, et quod ni-
coena accurate narret: quod tamen ae-
et consuetudini saeculitribuendum est;
etiam ex Patrum eccles. scriptis turpia
nimis copiose narrata colligantur. O!
essent Suetonio similes historici! horum
reverentia Principes cupiditates suas essent
hui.

Illustrandum Suetonium faciunt scripta
hui:

ITTHIAE BERNEGGERI in C. Suetonii Bernegger.
pili XII Caesares Diatribae. *Argent. 1623.*

Non in integrum Suetonium, uti moli-
Berneggerus, ejus dissertationes, quae fe-
mere politico sunt, prodierunt.

L. HENR. BOECLERI Diff. in Suetonii Ju- Boecler.
Caesarem. *Argent. 1645. 4.*

N. GUIL. MOLLERI Diff. de C. Suetonio Moller.
anquillo. *Altorf. 1685. 4.*

SNE' *Remarques sur la personne et les écrits* Laissé.
ne; in Nouvelle Recueil de pièces fugitives
etc. par M. l'Abbé Archimbauld T. I. (à
17. 8.) Defenditur Suetonius contra ob-
res.

v. Dale. ANT. VAN DALE Diff. de statua Mago erecta, qua occasione agitur de Suetonii; post ejusd. Dissertt. de oraculis 1700. 4.) p. 579 sqq.

Cuperus. GISE. CUPERI Epistola de Chresto contra A. van Dalen; in ejusd. *Lettres de litterature et d'histoire* (Amst. 1743. 4.) p.

Heumann. CHR. AUG. HEUMANNI Diff. de Suetonii ad Claud. XXV, qua Christum adversum Ant. van Dale defenditur. *Juas*

Rossal. MICH. ROSSAL Observatio de Christi errorem in Chrestum commutato etc. G 1717. 8.

la Motte. CAROL LA MOTTE *Diff. sur le nom et sur, dans laquelle on fait voir, contre l'opinion d'Usher, van Dale et le Clerc, que Suetone a par-là N. S. Jesus Christ; in Nouv. Bibl. Jan. T. IX. p. 235 sqq.*

Examen divinitatis, quam in Carmelo Vespasianus consuluit, sive C. Suetonii Tractatus de Deo Carmelo Hispanice explicatus. Excellentissimum Dominum D. GASPARI

de Mendoza. MENDOZA, interprete *Daniele Papbrothii* verp. 1698. 4. — Archetypum prodiit et oppositum quidem ineptiis Carmelitarum chorum, qui somniarunt, memoratum apud Suetonium et Tacitum Deum Carmelum esse Deum, et Vespasianum sua aetate contra tam successionem discipulorum Eliae in Carmelo deprehendisse.

Cf. Acta Erud. a. 1698. p. 533 sqq.

Bosius. JOH. JAC. BOSII Diff. de Carmelo et deo, ad illustrandum Suetonium in Vespasiano. cap. V. *Lips.* 1740. 4.

Caesare vel Octaviano Augusto ordiuntur. 319

ISIUS de historicis Latinis p. 165 sqq.

III Bibl. Lat. T. II. p. 451 sqq.

I AURELII VICTORIS de Caesaribus Aurel. Vi-
le vita et moribus Imperatorum Rom. ctor.
V. supra p. 183 sqq.

IS CASSII COCCEJANI Historia Ro- Dio Cassius.
aee et Latine, cum JOH. XIPHILINI

— Dio f. Dion Cassius f. Cassius
um habuit Nicaeam, Bithyniae urbem.
fuit Apronianus, Ciliciae Praefectus.
in Italiam venerit, non constat. Ibi
m in foro causas egit, sed etiam a.
, Imperatore Commodo, in senatum
, et varios gessit honores. A succe-
p. Pertinace Praetor fuit designatus.
ino a. 218 Smyrnae et Pergamo prae-
t. Sub Alexandro Severo a. 222 aut
um consul creatus; et sequentibus an-
n. consul in Africam, et deinceps in Dal-
t superiorem Pannoniam missus. Re-
s quum a militibus Praetorianis, qui
ritatem disciplinae militaris metuebant,
i expeteretur, ab imperatore, apud
toritate cum primis valuit, non solum
u militum defensus et liberatus, sed
29 secundum consul creatus est. At
m et nutum militum alicubi extra Ro-
mmoratus est in Italia tempore hujus
i: quo exacto rediit Romam, ac dein-
us est ad ipsum Imperatorem in Cam-
versatusque cum eo per aliquot dies,
i militibus cum magna securitate do-
it. Quod pedibus laborabat, venia ab
e in patriam revertendi impetrata, re-
liquum

liquum vitae ibi transegit. Mortuus est p.
Chr. 229: annus obitus ipse definiri neque.

Hic igitur vir consularis historiam Romae
ab urbe Roma condita usque ad Alexandri
veri consulatum tertium, LXXX libris com-
patus est, quorum priores XXXIV cum
subsequentis injuria temporum interciderunt
quentes XXV integri exstant, et a Q. M.
rebus in Creta gestis A. U. C. 686 incipi-
unt in morte Claudii Imp. f. A. U. C. 806, C.
54, desinunt. Sexagesimum excipientes
erierunt, nisi quod ex iis (praeter fragmen-
torum LXXVIII et LXXIX) per Joh.
Xiphilinum et nescio quem Theodosium
pta reperiuntur. Haec, ex LXI libro, incipi-
unt a morte Claudii Imp. et, ex libro LXXX,
finiunt in Imp. Alexandri Severi consulatu
tio, qui est imperii annus 8, Urbis 981, C.
229. *Nicolaus Carminius Falconius*, Metro-
ecclēsiā S. Severinae in Brutiis ulteriori
regno Neapolitano, amissa Dionis restitutionem
promiserat, et diu illuserat viros doctos: at
quam Dionem edere coepit, statim perse-
est, eundem particulis quibusdam, quae ad
tarchum pertineant, at in Excerptis Ursi
et Peirescianis perperam Dioni tributa essen-
ceptum, ex nonnullis Plutarchi et Zonar-
bris centonem turpem consuisse. Prodiit
tantummodo tomus, sic inscriptus: *Quinti
Dionis Coccejani Romanae historiae, ex ejus
ginta libris, tomus primus, continens priores
viginti et unum ab Urbe condita usque
C. annum DCX post everfam Carthagine
Corinthus, nunc primum detectos, resti-
concinnatosque, et nova fere versione, et
petuis suis variorumque notis, auctos stur*

labore Nic. Carminii Falconii etc. *Napoli* 1747. fol. Prolegomena, satis ampla, et lectu jucunda pariter atque digna sunt, certe optimam libri partem constituunt. Inest v. c. Dionis vita, historica Dionis bibliotheca, clarorum scriptorum judicia de hoc historico etc. Qui plura forte scire velit de hoc infelici ausu, adeat *Nova Acta Erud.* a. 1752. 1673 — 684; vel Marchionis SCIPIONIS MASSÆI epistolas tres, Italicè scriptas (*Tre Lettere dell'ignoto Marchese Scipione Maffei etc.* Veronae 1748. 4.) quarum prima agit de primo tomo Dionis, a Falconio edito (Cf. *Nova Acta Erud.* a. 1752. 1684 sqq.); vel editionem Fabricio - Reimarianam, quae sine dubio optima et recentissima hæc insignitur epigraphe: Τῶν Διάκωνος τῆ Κόσσης Κοκκινεῦς Ῥωμαϊκῶν ἱστοριῶν τὰ σωζόμενα *Cassii Dionis Cæcæjani Historiae Romanae* quae superiunt *Volume I*, quod complectitur fragmenta librorum I — XXXV, cum annotationibus maxime *Henrici Vassij*; libros XXXVI — LIV integros, cum annotationibus *Jo. Alberti Fabricii* ac paucis aliorum. Graeca ex codicibus MStis et fragmentis supplementa, emendavit, Latinam versionem *Xylandro-Leunclavianam* limavit, varias lectiones, notas doctorum et suas, cum apparatu et indicibus. adiecit *Hermannus Samuel Reimarus.* Hamburgi 1750. — *Volume II*, quod complectitur libros Dionis LV — LX, passim mutilos et breviatos, cum annotationibus *Fabricii* et nonnullis aliorum; libros item Dionis LXI — LXXX, ex compendio *Jo. Xiphilini*, cum annotationibus *H. S. Reimari*, qui et ubivis fragmenta reperta suis locis inseruit, varias lectiones et annotationes adiecit etc. *ibid.* 1752. fol. mai. De hac perfectissima ac splendida editione, quae cum interna tum externa dignitate potest certare cum omnibus omnium gentium libris, ad

Bibl. hist. Vol. IV. P. I. X hoc

hoc institutum editis, cf. *Nova Acta Erud.* a. 1752. p. 49 — 69. a. 1752. p. 625 — 642. *Relat. de libris novis* a. 1752. Fasc. III. p. 32 — 45. *verlässige Nachr. von dem Zustande der Wiss.* p. C. p. 1 — 33.

Itali versionem Dionis, a Nicolao Leon elaboratam laudant; prodiit *Venet.* 1532. 4. 1542. 8. Recentior est, quam paravit *Franc. delli*, *Venet.* 1565. 4. *Francogallica* exstat *Cl. de Rufiers*, *Parisi.* 1542. fol. *Theotisticae* binae versiones eodem fere tempore prodierunt; altera ex melior, elaborata a *Joh. Augustino Wagner*, *C. rectore Gymnasii Martisburgensis*, *Francos. Moen.* 1784 — 1786. VI Voll. in 8. Altera, multis annotationibus onerata, ab *Abrahamo J. Penzel*, *Lips.* 1786. 8 mai.

Hic igitur Dio alias artis historicae regulas servavit, alias neglexit. Est pluribus in partibus scriptor gravis, nec a fide prorsus, ut quidam solum, alienus. Ad intelligendam Imperatorum historiam multum facit, si cum Suetonio et Tacito jungatur. Integra si servata fuisset ejus historia, quam ad sua tempora continuavit, saeculum nimirum tertium, haberemus, quod nobis caecum, contextam historiam Romanorum. Periculis ubique monumentis utitur, veterum quoque verborum formulas eleganter exprimit. Notandum maxime in eo est partium studium, quo odium Pompejanos, Ciceronem in primis *), alios nimium concedit, quare etiam de Pompejanorum variis erroribus post proelium Pharsalicum diligenter agit. Senecae obiicit adulterium cum Nonnis matre, et quod causa fuerit ejusdem interfectionis. Plagii quoque notatur ab Henrico Vale-

q

*) ob id vero acriter notatus a *Middletono* in *P. operis* ante laudati.

Quod multa de verbo ex Plutarchi Sylla descripse-
t. Haud raro indignitatem movet superstitione,
qua nimius est in prodigiis et vaticiniis commemo-
randis, multisque rebus levioris momenti enarran-
s. Muneribus vero, quibus functus est, et pe-
grinationibus id affectus videtur, ut ea scribe-
ret, quae ipse tractasset, aut quorum longe certior
se posset, quam privati homines. Noverat enim
iussus bellorum, praeerat exercitibus, usu mili-
tarem peritiam adeptus fuerat, sciebat artes reip.
ministrandae, arcana civilis prudentiae in Sena-
tu ex optimatibus cognoscebat, atque adeo ipsis
operatoribus familiaris erat, ut ei non esset diffi-
cile, Dominorum consilia occultiora introspicere.

Cf. HERM. SAM. REIMARI Epistola ad Angel. Reimar.
ariam Quirinum, qua, occasione edendi Dionis
Assii ad Nic. Carmin. Falconis editionem trium
ltimorum Dionis librorum animadversiones non-
nullas ejus judicio submittit. *Hamburgi* 1746. 4.

(SCHIRARCHII) *Historische Zweifel und Be-* Schirarch.
bachtungen (Halle 1768. 8.) p. 21 — 71. Inge-
niose aequae ac docte Dionis vitia carpuntur atque,
virtutibus ejus silentio praetermissis, tam acriter
notantur, ut nihil prorsus boni historiae illius in-
esse crederes.

JULIANI, sive, ut in antiquis inscriptionibus Julianus.
audet, FLAVII CLAUDII JULIANI, *Caesares*,
in quibus satirico more vitas Imperatorum Roma-
norum perstringit ipse Imperator, edidit primum
Graece et Latine *Carolus Cantoclarus*, Paris. 1577.
8; et cum aliis Juliani operibus idem *Cantoclarus*
ibid. 1583. 8. Postea cum aliis ejusdem operibus
Dionysius Petavius ibid. 1630. 4. Praeclarissima
vero et emendatissima est editio horum Caesarum,

Zosimi historias Graece et Latine, notis criticis et commentario historico illustratas, *Lips.* 1774. 8 mal. Subjectae sunt ad calcem C. G. HEYNI animadversiones nonnullae. Jam anno 1780. Reitemeierus in Bibliothecae philologicae Lipsiensis Voll. II. dissertationem de Zosimi fide harum deliciarum cupidus tradiderat, e qua dignum hujus historici editorem cognoverant.

Suidas, Vitae Caesarum a C. Julio Caesare usque ad Theophilum, excerptae ex SUIDA; Graece et Latine; in *Frid. Sylburgii* Scriptor. Histor. Rom. T. III. p. 856 — 893.

Theod. Metochita, THEODORI METOCHITAE Historia Romana, a Julio Caesare ad Constantinum M. Est potius pars libri tertii Annalium MICHAELIS GLYCAE, de quibus infra inter Scriptores historiae Byzantinae.

Imp. Rom. etc. Imperatorum Romanorum et Constantinopol. series chronologica duplex; Graece et Latine; in *Sylburgii* Scriptt. Hist. Rom. T. III. p. 894 — 900.

Imperatorum Romanorum series ab Augusto ad Constantinum Monomachum; Graece et Latine; ad calcem *Chronici Paschalis* (Parisi. 1688. fol.) p. 410 — 412.

Catal. Imp. etc. Catalogus Imperatorum, ex antiquo DCC annorum Codice Vaticano, ab Augusto ad Justinum; in *Emman. a Schellstrate* Antiqu. Eccles. Illustrat. (Rom. 1692. fol.) p. 597 — 600.

Catalogus Imperatorum, ex antiquo DC annorum Codice, ab Augusto ad Conradum; *ibid.* p. 636 — 644.

B. *Scriptores recentiores.*

Hoc loco respiciendum quoque ad opera maiora, quibus universa populi sive imperii Romani historia comprehenditur, supra cap. VII. se-
ctio

7 *Julio Caesare vel Octaviano Augusto ordiuntur.* 327

bione III. p. 186 sqq. recensita. Speciatim vero notentur sequentes:

Il Libro degli Imperadori e Pontefici di FRANC. PETRARCA. Prima hujus libri editio non Venetae a. 1476 prodiit, ut *Fabricius* in *Bibl. Lat. med. et inf. aet.* T. V. p. 685 vult, sed Florentiae 1478. fol. min. Quae editio in fine haec habet verba: *Finiscono. Le vite de Pontefici e Imperadori Romani Da Messere Francesco Petrarca fino, a suoi tempi composte. Dipoi con Diligenza et breuita seguitate in fino nell anno M. CCCC. XX. VIII. Impressum. Florentiae. apud Sanctum Iacobum. de. Ripoli. Anno. M. CCCC. LXX. VIII.* Hanc editionem principem describit *Denis* in *Berkwürdigkeiten der Garell. Bibl.* p. 75 sqq.) Postea idem liber prodiit hac inscriptione: *Chronica delle Vite de Pontefici et Imperatori Romani, alla quale sono state aggiunte quelle, che da tempi di Petrarca infino alla età nostra mancavano. In Venetia, per maestro Jacomo de Pinci 1507. 4. ibid. 1526. 8. ibid. 1534. 8. Mirandulae 1624. 8. Hinc loci, quem alii *Genevam* alii *Florentiam* vocant, mentione 1625. 4. — Haec historia imperatorum Romanorum, aevo recentiore per alias oblivioni fere tradita, non omnibus viris litteratis a Petrarca profecta videtur. Cf. *Denis* l. c.*

BENEVENUTI DE RAMBALDIS (*Imola oriundus, litterarum eleg. Professoris Bononiensis* † Rambaldi. 1391.) Liber Augustalis, s. Vitae Caesarum a C. Julio Caesare usque ad Wenceslaum. *Argentorati* 1504. 8. Cum supplemento Aeneae Sylvii, in Tomo II scriptorum rerum Germ. *Freheri*, ex edit. *Struvii* (*Argent.* 1717. fol.) T. II. p. 1 sq. Et in *Franc. Petrarcae* Opp. v. c. *Basil.* 1496. fol. in fine. *ibid.* 1581. fol. T. I. p. 516 sqq. Nimia brevitae laborat libellus, nec erroribus caret.

- v. Dale. ANT. VAN DALE *Diff. de statua Sim Mago erecta, qua occasione agitur de Chr Suetonii; post ejusd. Dissertt. de oraculis (A 1700. 4.) p. 579 sqq.*
- Cuperus. GISE. CUPERI *Epistola de Chresto Suet contra A. van Dalen; in ejusd. Lettres criti de litterature et d'histoire (Amst. 1743. 4.) p. 509*
- Heumann. CHFH. AUG. HEUMANNI *Diff. de Chr Suetonii ad Claud. XXV, qua Christum intel adversum Ant. van Dale defenditur. Jenae 1701*
- Rossal. MICH. ROSSAL *Observatio de Christo, errorem in Chrestum commutato etc. Gronin 1717. 8.*
- la Motte. CAROLI LA MOTTE *Diff. sur le nom de C stus, dans laquelle on fait voir, contre l'opinio Usher, van Dale et le Clerc, que Suetone a ente par - là N. S. Jesus Christ; in Nouv. Bibl. 2. 17 Jan. T. IX. p. 235 sqq.*

Examen divinitatis, quam in Carmelo spasianus consuluit, five C. Suetonii Tranq locus de Deo Carmelo Hispanice explicatus.

Excellentissimum Dominum D. GASPAREM

de Men- MENDOZA, interprete *Daniele Papebrochio. verp. 1698. 4.* — Archetypum prodiit a. 16 oppositum quidem ineptiis Carmelitarum me chorum, qui somniarunt, memoratum apud S tonium et Tacitum Deum Carmelum ve esse Deum, et Vespasianum sua aetate contir tam successionem discipulorum Eliae in me Carmelo deprehendisse.

Cf. *Acta Erud.* a. 1698. p. 533 sqq.

Bosius. JOH. JAC. BOSII *Diff. de Carmelo me et deo, ad illustrandum Suetonium in Vespasi cap. V. Lips. 1740. 4.*

Cf. VOSSIIUS de historicis Latinis p. 165 sqq.

FABRICII Bibl. Lat. T. II. p. 451 sqq.

SEXTI AURELII VICTORIS de Caesaribus Aurel. Vi-
ber, et de vita et moribus Imperatorum Rom. stor.
Epitome. V. supra p. 183 sqq.

DIONIS CASSII COCCÉJANI Historia Ro- Dio Cassius.
nana, Graece et Latine, cum JOH. XIPHILINI
Epitome. — Dio s. Dion Cassius s. Cassius
Dio patriam habuit Nicæam, Bithyniae urbem.
Pater ei fuit Apronianus, Ciliciae Praefectus.
Quando in Italiam venerit, non constat. Ibi
non solum in foro causas egit, sed etiam a.
Chr. 180, Imperatore Commodus, in senatum
lectus est, et varios gessit honores. A succe-
dente Imp. Pertinace Praetor fuit designatus.
Sub Macrino a. 218 Smyrnae et Pergamio prae-
positus est. Sub Alexandro Severo a. 222 aut
223 primum consul creatus; et sequentibus an-
nis est proconsul in Africam, et deinceps in Dal-
matiam et superiorem Pannoniam missus. Re-
dux factus quum a militibus Praetorianis, qui
illius severitatem disciplinae militaris metuebant,
ad necem expeteretur, ab imperatore, apud
quem auctoritate cum primis valuit, non solum
ab impetu militum defensus et liberatus, sed
etiam a. 229 secundum consul creatus est. At
propter vim et nutum militum alicubi extra Ro-
mam commoratus est in Italia tempore hujus
consulatus: quo exacto rediit Romam, ac dein-
de profectus est ad ipsum Imperatorem in Cam-
paniam, versatusque cum eo per aliquot dies,
visusque a militibus cum magna securitate do-
mum rediit. Quod pedibus laborabat, venia ab
Imperatore in patriam revertendi impetrata, re-
liquum

- Mexia. PETRI MEXIA *) *Historia Imperial y Cesarea, en la qual en summa contienen las vidas y hechos de todos los Cesares Emperadores de Roma, desde Julio Cesar hasta el Emperador Maximiliano. En Sevilla 1547.*
- Dolce. fol. *Italice a LUDOVICO DOLCE, qui et additiones et continuationem adjecit, Venet. 1561. 4. ibid. 1583. 4.*
- Huttich. JOH. HUTTICHII (*Moguntini, Canonici Argentoratensis, Theologi et Archaeologi † 1544.*) *Vitae Imperatorum et Caesarum, cum imaginibus ad vivam effigiem expressis. Argentinae 1545. 8. ibid. 1534. 8. ibid. 1537. 8. Lugduni 1550. 8. (Additi sunt huic editioni cum leunculis et elencho, versus Ausonii, Micylli et Urfini). Eaedem, auctae et castigatae opera JOH. SAMBUCCI. Arg. 1552. 8.*
- Reusner. NICOLAI REUSNERI (*Leonberga-Silesii, ICti, Rhetoris, Historici et Philologi, mox Argentinenfis, mox Jenensis † 1602.*) *Imperatorum et Caesarum Romanorum a C. Julio Caesare usque ad Maximilianum II, breves descriptiones, et Ausonii, Micylli, Urfini in eosdem brevia et rotunda carmina. Lips. 1572. 8. Editio prima eaque rara, quam repetiit Sylburgius in Scriptt. Hist. Aug. T. II. p. 605 sqq. Inest etiam operi Reusneriano sic inscripto: Monarchorum sive summorum regum libri VII: 1) Assyriorum, 2) Persarum, 3) Graecorum, 4) Romanorum Italarum, 5) Romanorum Byzantinorum, 6) Graecorum Byzantinorum, 7) Germanicorum Caesarum. Lips. 1572. 12. Lovanii Suecorum 1576. 12. Aug. Vindel. 1578. 12. Cum chronologia historica, Darnstadii 1608. 12. Francof ad Moen. 1625. 8. Hanc ultimam editionem curavit Conradus Bachmann, Professor historiarum et poëseos Giffensis. Carminibus — omnis enim liber constat versibus ele-*

*) Cf. Bibl. hist. Vol. I. P. I. p. 282.

egiatis — addidit argumenta brevia, mutavit
tam nonnulla. Olim in nonnullis scholis liber
icem compendii historiae universalis sustinuit.

Vite de gli Imperatori Romani di ANTONIO Ciccarelli.
ICCARELLI con le figure intagliate da GIOVAN
ATTISTA DE' CAVALIERI. Roma 1590. 4. ^{de'Cava-}
ec de hoc, nec de sequenti libro notitiam ex-
lieri.
bere possumus accuratam.

JOH. BAPTISTAE DE' CAVALLERIIS Ro-
anorum Imperatorum effigies, elogiis ex di-
ersis scriptoribus per THOMAM TRETERUM Treterus.
illectis, illustratae. Romae 1590. 8.

DIONYSII GOTHOFREDI Antiqua historia, ^{Gothofre-}
pra p. 141 sqq. recensita, huc etiam pertinet.
dus.

MICHAEL SACHSENS *Neue Keyser - Chronica* ^{Sachse.}
m C. *Julio Caesare bis auf Rudolph II.* Magde-
burg 1606. 1607. IV Voll. in fol. *ibid.* 1615. IV
Voll. in fol. *Braunschweig* 1643. fol. Qua in
ditione opus, cujus raritati nemo invidet, con-
tinuatur usque ad Ferdinandum III.

De vitis Imperatorum et Caesarum Roma- ^{de Strada a}
rorum, tam occidentalium quam orientalium, ^{Rosberg-}
ec non uxorum et liberorum eorum, item ty-
annorum omnium, qui diversis temporibus Ro-
nanum imperium attentare et occupare conati
sunt, inde a C. Julio Caesare, primo Monarcha,
usque ad D. N. Imperatorem Caesarem Matthi-
am, una cum eorum effigibus et symbolis; illis
quidem ex probatissimis tam Latinis quam Grae-
cis authoribus depromptis, his vero ex antiquis-
simis numismatibus aureis, argenteis et aeneis
bona fide delineatis, et ad vivum, quoad ejus
fieri potuit, expressis. Opus novum et longe
praeclarissimum, olim incredibili labore, sumptu
magno, peregrinationibus multis usque periculo-
sis OCTAVII STRADA à ROSBERG, Civis Ro-
mani,

mani, S. C. Mtr, *Rudolphi sanctissimas. et Nobilis aulici et Antiquarii ordinarii*, com et adornatum: nunc vero in gratiam, ut atque oblectationem omnium literatorum mis vero Magnatum, atque adeo univ antiquitatis et historiarum studiosorum, juris factum cura et impensis *Octavii de d Rosberg*, Domini authoris piae mem et haeredis. *Frankfurti ad Moenum* 1612. Exstat etiam recentior editio et auctior, dinandum II usque deducta, et historia belli Bohemico - Germanici, et genealogum, Archiducum, Regum et Imperatorum niss. familiae Austriacae locupletata, 1629. fol. Opus hocce rarum et lucu editor, auctoris filius, *Theotiscis* reddidit 1618. fol. — Auctor ipse filius fuit Jaco dae, Mantuani, cujus *Epitome thesauri antiquitatis Rom. orientalium et occidentalium ex antiquis numismatibus quam fidelissimis delin* (Lugd. 1553.4 *) exstat; nec dubium est, i parentis collectionibus numismatum multu secisse, cum in variis bibliothecis codicet niuntur Jacobi Stradae, manu scripti, Im rum imaginibus, ex numis depictis, ornat patrem simile opus fuisse molitum, in Sed ipsi Octavio Stradae non tam felici cuit, ut opus multo labore congestum in edere posset. Nam ante operis editione implevit a. 1612, et filio haec relicta fuit ut patris opus in lucem et conspectum p ret. In tres dispescitur libros, quorum p vitas et numismata maxima ex auro, arger aere complectitur Romanorum principu eorum, quorum maxima in Italia imperia fu

*) Cf. *Freytagii Appar. litter.* T. II. p. 1046.

Imperatorum omnium ad Theodosium jun-
n usque et Valentinianum III, deinde eo-
qui Italiae praefuerunt, ad Romulum us-
quem Gothorum reges excipiunt. Libro II.
entur Principes Constantinopolitani orien-
post Theodosium juniorem, quorum pri-
marcianus est. Libro III. inventiuntur Im-
res Romani, Franci occidentales, et Ger-
ad Matthiam usque Imperatorem, et in
e altera usque ad Ferdinandum II. In li-
sce tribus omnibus numus plerumque dun-
nus, sed rarissimus, aut singularis, et qui-
ccurate, quamquam sine magno artificio,
occurrit: sed illud gravissime tuleris, in
vaucitate numismatum, recens conflata an-
ibus admista esse, quae quidem eorum, a
procusa sunt, fraudem vel ipso conspe-
odunt:

PANDURII Bibl. numaria p. 53 sqq. ex edit.
briciana.

auri bibliothecalis T. II. p. 98 sqq.

YTAGII Appar. litt. T. III. p. 274 sqq.

IS *Merkwür.* der *Garell. Bibl.* p. 631 sqq.

COLAI COEFFETEAU *Histoire Romaine etc.* Coëffereau.
inserta est supra capitis VII. sectioni III.

Huc potius pertinet.

NJAMIN LEUBERI (*ICI Lufati* † 1675.) Leuber.
ie Monarchiae Libri II, s. Catalogus Im-
rum, Caesarum, Regum, Principum Ro-
um. *Dresdas* 1643. fol.

HANNIS TRISTANI a Sancto Amante Tristan.
rici et numarii scriptoris Parisiensis † 1656.)
*ntaires historiques, contenant l'Histoire gene-
r Empereurs, Césars, et Tyrans de l'Empire
1, illustrée, enrichie et augmentée par les Im-
ns et Enigmes de treize à quatorze cens me-
dail-*

dailles, tant Grecques que Latines et autres très riches monumens de l'Antiquité expliqués et représentés en figures. Paris 1635. fol. *ibid.* 1644. III Voll. in fol. 1657. III Voll. in fol. — Hi commentarii vera ita scripti sunt, ut eorum auctor omnium superioris et suae aetatis antiquariorum prae merito habitus sit. De singulis enim Principibus Romanis plerumque ita differit. Prae eorum vitam brevissimam et delineatam exat in conspectu ponit; deinde eorum quidem non vulgari trutina, sed aurificis examinat: in caeteris vero eruditus, solles, geniosus, eruditorum votis forte satis fecit, ordinis rationem habuisset, itemque si ipsius tutibus suis moderari potuisset: nunc dum miscet ac veluti coacervat, dum comme fabellas e scriptoribus recentissimis ac vix corradit, et pro veris obtrudit, dum leviter conjecturis inductus, novas errorum series texit; maxima sane molestia devoranda est, si quis Romanam historiam in ejus commentariis discere voluerit. Commentarium seu manus haud exigua numismatum Latinorum, Graecorum, Aegyptiacorum, ex auro, argento et aere, quae Trifanum curavit incidere in atheniensi exemplo atque instituto, hoc est, ut in eorum sculptura chalcographus suum magis, veterum monetariorum artificium ostendat. Mille ferme et quadringenta numismata collecta Trifanum ipse monet, e quibus praeter ea in primo volumine ita caelata sunt, Oecone descripta erant, caetera ipse comparat; singulis uberiores notas subjunxit, in quibus flores eadem ratione sparfit, qua collegerat, haud magno delectu, eruditionemque congestit, ut timuisse videatur, ne scrip-

non satis cito exhauriret; quam ob rem in Ducan-
gii sententiam libenter imus, quem ajunt dicere so-
litum, Tristano et a conjectura in interpretandis
numis plerumque aberrare, et numquam non do-
cere. Ita de Tristano ejusve opere judicat *Ban-*
drius in Bibl. numaria p. 62 sqq. ex ed. Fabricii.
Mitius multo est judicium *J. M. Gesneri* in Prae-
lectionibus in Isagogen. T. I. p. 418. Ita enim
ille: „Tristanus in commentariis suis numos sibi
illustrandos sumsit Imperatorum, sed ita, ut Grae-
cos et Latinos libros ad explicandam historiam ad-
liberet, et ipsa verba auctorum ponat. — Hic
vir adhibuit summam ἀκριβειαν.“ — In priore
editione commentarii non ultra Crispinam Com-
modi perducti erant, omniaque numismata sede-
im aeneis tabellis incusculpta: in editionibus vero
posterioribus vitae Principum, Augustarum et Ty-
annorum a Julio Cæsare ad Jovianum compre-
henduntur. In his editionibus etiam primum vo-
lumen et compluribus numis novis, et aliquot ac-
cessionibus auctum; inter quas Appendix ad nu-
mismata Claudii et Vespasiani inscripta, PACI
AUGUSTAE, in qua conjecturas suas contra
Gerartium tuetur, pro justa dissertatione haberi
potest; in ea enim omnes omnium antiquariorum
le serpentibus in numis expressis opiniones expen-
dit, et quatuordecim his insignia numismata exhi-
bet in aeneatabella.

HENRICI THOMAE CHIFLETII *Series* Chiflet.
Chronologica Imperatorum Romanorum a C. Jul.
Caesare ad Ferdinandum III. S. I. 1655. 4; et in
Miscellan. Chiflet. (Amstel. 1688. 4.) Vol. VII.

FRANCISCI ANGELONI (Philologi et Ar- Angeloni.
chaeologi Romani, Protonotarii Apostolici † 1652.)
Istoria Augusta da Giulio Cesare a Constantino il Ma-
gno, illustrata con la verità delle antiche medaglie. In
Roma

Roma 1641. fol. Idem liber deinde proditi
*emendazioni postume, e col supplemento de
 che mancavano nelle tavole tratti dal Tesoro
 daglie della Reina di Svezia, e descritti da*
 PIETRO BELLORI, suo Bibliotecario e Amico.
 In Roma 1685. fol. — Prima quidem
 Angelonus iam ostenderat, se haud vulgari
 quitatis et rei numariae cognitione effu-
 ctum, suaeque in hoc studiorum genere
 fidem ingeniosis conjecturis, ad exsolven-
 cultrates adhibitis, abunde fecit. Sed quod
 finis quibusvis in hoc genere eruditionis
 bus accidere solet, ut conjecturas suas non
 bus aequae approbare queant, id huic quod
 ptori evenit. Non enim defuere, qui
 quosdam in pulchro opere detegerent, si-
 reperierint temporum vitio, quibus haec en-
 pars nondum ad istud perfectionis fastigium
 nerat, in quo postea collocata est, seu qui
 ctor aliis negotiis districtus labori suo ad ac-
 rem limam revocando unice vacare ne-
 Erat tum adhuc in vivis Angelonus, qui
 pta contraria expendit, alicubi se lapsum
 agnovit, et emendandis erroribus alteram
 adornabat, editionem destinavit. Verum
 praevento successit *Bellorius*, amicitia et
 dine studiorum defuncto conjunctissimus et
 ptis eruditus iam pridem doctis notus. Is
 altera editione curanda ita versatus est, ut
 contextu nihil plane mutaret, sed contra-
 ctorum virorum sententias, quibus manu-
 rat ipse Angelonus, saepius suo quoque
 comprobatas, aliquando rejectas subnecten-
 ctori iudicium relinquens, uter felicius con-
 videatur. Quae ipse Bellorius ratione num-
 tum egerit, titulus docet.

C. Julio Caesare vel Octaviano Augusto ordiuntur. 337

Cf. BANDURII Bibl. numaria p. 60.

Acta Erud. a. 1685. p. 485 sqq.

CLEMENT Bibl. T. I. p. 327 sqq.

MAZZUCHELLI *Scrittori d'Italia*. Vol. II. P. II.
p. 768 sqq.

EDUARDI LEIGH (Theologi, Historici et Leigh.
Philologi Anglici † 1671.) *Select and choice Obser-
vations, concerning all the Roman and Greek Empe-
rours: also certain choice French Proverbs, alphabeti-
cally disposed and Englished*. Lond. 1657. 8. *ibid*.
1664. 8. In titulo tertiae editionis emendationis
addita sunt haec verba: *The first eighteen by ED-
WARD LEIGH, the others added by his Son HEN-
RY LEIGH*. Lond. 1670. 8.

JOH JUSTI WINCKELMANN *Caesarologia* <sup>Winckel-
mann.</sup>
[*Quartae Monarchiae descriptio, a Julio Caesare
ad imperium usque Leopoldi, variis aenigmaticis
seri incisus memoriamque juvantibus figuris illu-
strata*. *Halae* 1659. 12. *Lipsf.* 1688. 12. *ibid*.
1728. 12.

SAMUELIS RACHELII (*ICTi Holsati, post va- Rachel.
ria munera illustra Hamburgi mortui* 1691.) *Ro-
manorum Germanorumque Caesarum, nominum,
Successionum et seculorum a Christo nato, distin-
cta notatio, metro descripta, addita succincta ex-
planatione*. Accessit *Caroli Sigonii et Marquardi
Freheri directorium historicum*. *Helmstad* 1666.
fol. *Molterus* in *Cimbria litt.* T. I. p. 510. hanc
editionem ignorat: laudat contra editiones a.
1664 et 1676. in fol. de quibus vero alibi nihil
invenimus. Soli de Caesaribus eorumque classi-
bus versus, cum explicatione, in ejusdem Rache-
lii *Otio Neomagensi* (Amstelod. 1680 et 1685 12.)
et in *Joh. Henr. Ackeri Selectis poetiis* (*Rudolfs-
dii* 1711. 8.) reculi sunt.

Bibl. hist. Vol. IV. P. 1.

Y

SIMO-

Bornmei-
ster.

SIMONIS BORNMEISTER (Professor
Gymnasilii Aegidiani Norimbergensis †
*Neueröffneter Schauplatz der von C. Julio Cae-
sar auf Leopoldum, Römisch-Teutschen, wie auch
königlichen Kaiser. Nürnberg 1669. 12. ibid.
8. ibid. 1678. 8.*

Lacarry.

AEGIDII LACARRY (*Jesuitae Fran-
scauli superioris*) Historia Romana a Julio
Caesare ad Constantinum M. per numismata et
moneta antiqua testata et illustrata; series et nummi
Regum Syriae, Aegypti, Siciliae et Macedoniae
series Consulium Romanorum; Prologus
historicus de re antiquaria numaria. *Claramont.*
4. — Annalium potius, quam historiae
opus hocce censendum; nam quae singulis
saeculis Romano imperio accidisse memoratu digna
res produnt, haec quam paucissimis
verbis, auctor enarravit; suaeque orationis
est descriptionem numismatum, si quae
ad firmandam vel chronologiam, vel rerum
eventuum fidem opportuna. Historiam praeter
moneta quaedam in gratiam eorum, qui in
veteribus minus versati sunt; item epitome
chronologica, in qua tota concertatio, ut ita
delineatur.

Cf. BANDURII Bibl. numaria p. 78 sqq.
Fabric.

de Sebastia-
ni.

PETRI DE SEBASTIANI *Breve Historia
Vite degl' Imperatori Romani, cominciando
da Giulio Cesare fino al regnante Leopoldo I. In
1684. 12.*

de Tille-
mont.

SERAST. LE NAIN DE TILLEMONT
Sacerdotis Parisiensis et Historici maximam
partem in otio literario Tillementii, unde co-
gnomen nactus, consumentis † 1698.) *Histe-*

leurs et des autres Princes, qui ont regné dans les six premiers siècles de l'Eglise, des persécutions ont faites aux Chrétiens, de leurs guerres contre les Juifs, descrivains profanes, et des personnes de leur tems. Justifiée par les citations des originaux. Avec des Notes pour éclaircir les difficultés de l'Histoire. à Paris 1690 — I Voll. in 4. *ibid.* 1692 — 1739. XVI Voll. 1720. VI Voll. in 4. *Bruxellis* 1692 sqq. *Venetis* 1732 — 1739. VI Voll. in 4 mai. . . . *). Optime egregio hoc opere de historica meritis est doctissimus auctor. cum nulli muneri publico admoveri se possit sibi soli ac Musis victurus, ut eo felix ecclesiasticae, quam paullo post seu eo tempore evulgavit, enarratione defungere vilem omnium primo historiam a se curavit. Tomo primo editionis primae in fortia habentur vitae Augusti, Tiberii, Caligulae, Neronis, Galbae, Othonis, Vitellii. Actoria gentis Judaicae ab excessu Herodis usque ad Hierosolymorum excidium cum Vespasianum. Secundus tomus continet vitas Vespasiani et sequentium Imperatorum usque ad Commodum et Pertinacem. Deinde subiungitur vita Apollonii Thyanaei: Haec autem rebelliones et sinistra fata Iudaeorum quae tempore Trajani et Hadriani ipsius Caesaris; itemque Neroni, Domitiano, Trajano, Severo atque M. Aurelio persecutiones Christianorum, eis imperantibus peractae. Tertius continetur imperio Carini ejusque filiorum Cariniani. Quartus, imperio Joviani. Quintus, imperio Arcadii et Honorii. Sextus, imperio

rio Anastasii, mortui a. DXVIII. Singulis t
subnectitur — praeter canonem chronicum
lissimum et indicem nominum ac rerum no
lium — collectio non exigua notarum fi
conceptarum de quaestionibus quibusdam c
nologicis historicisque, in quibus variae Bar
Bollandi huiusque sociorum ac successori
itemque Casauboni, Salmasii, Norisii, Pagii, I
welli aliorumque opiniones singulari sollertia
penduntur, nec raro auctor periculum, ab
tamen verborum acrimonia facit, meliora ce
raque docendi. *Gesnerus* in praelectionibus in
gogen etc. T. I. p. 418. ita de hoc opere: „
lemontius habet hoc peculiare prae reliquis
lis, quod non verbum ponit, quin afferat au
ritatem ex antiquis libris, quoties historicum
quid dicendum est. Est solidum opus et ac
ratissimum, habetque commodum hoc, q
ubique apponuntur testimonia. Hoc certa
tione praetulerim ipsi Rollino: nam forte
etiam paullo“ — nos poneremus *multo* —
curatior.“ — Volumini sexto, post auct
obitum typis mandato, praefigitur Tillemo
vita, a Perraulto conscripta.

Cf. de duobus prioribus voluminibus *Acta E*
a. 1693. p. 188 - 192.

Bernard. JOH. BERNARD *Lives of the Roman Empe*
from Suetonius to the fall of that Empire. Lon
1713. II Voll. in 8. Cum figg. aen.

Crevier. J. B. CREVIERII *Histoire des Empereurs*
mains, depuis Auguste jusqu' à Constantin (1
sqq.) supra cap. VII. sect. III. cum Rollini hi
ria recensetur.

Linguet. S. N. H. LINGUET *Avocat au Parle*
(nunc Londini vitam privatam agentis) *Hy*

*Revolutions de l'Empire Romain, pour servir de
ite d celle des Revolutions de la Republique. à
aris 1766. II Voll. in 12 mal. à Liège 1777.*

Voll. in 8. — Scriptor, si dicendi genus spes-
es, non indifertus, nec inveniustus, si dubita-
unculas ab ipso excogitatas consideres, non
ane insulsus, si res ipsas, quas commemorat et
ntentias, quas de aliis tulit, examines, impru-
ns fere et parum verecundus, si ridiculos er-
res ab illo commissos cognoscas, rerum anti-
iarum imperitus. Hic, inceptam a Vertotio
storiā Romanam pertexendi consilio capto,
im inde ab Augusti imperio usque ad Alexan-
rum Severum perduxit ita, ut se solum audi-
t, reliquos auctores mendaces nugacesque
inseret omnes. Hinc Tacitum, Dionem et
uetonium in jus vocat eorumque fidem con-
ellere et labefactare omni studio conatur. Ro-
iani imperii fines in praefatione describit, nec
os tam amplios fuisse dicit, ut multi scriptores
icant, nec Romam reginam orbis appellari posse,
ldit. Immo nos ne recte quidem de Roma-
orum institutis judicare posse, multis exemplis
robare studet. In exponenda historia ipsa ubi-
ue fere ratiunculis politicis nititur, veteres mo-
es e Francicis fingit, quaeque suae aetati non
it convenire putat, in dubitationem vocat, ve-
resque auctores accusat, quos illum non dili-
enter satis legisse, foedi, quibus delectatur, er-
ores testantur. In primis vero id agit, ut im-
eratores, a Suetonio aliisque scelerum ac vitio-
um summorum accusatos, tanquam eorum pa-
onus defendat. Exempla, qui velit, adeat *Klo-
ium* in Actis litter. Vol. III. p. 384 — 407, vel
allerum in Ephemeridibus Goetting. litter. 2.

1766. p. 577 — 581, vel *Meuselium* in Gatterer
Hist. Bibl. T. V. p. 123 — 133.

Wegelin. (JACOBI) WEGELIN *Caractères historiques
des Empereurs depuis Auguste jusqu' à Maximin
à l'usage de l'Académie Royale des Gentils-homme
à Berlin* 1768. II Voll. in 8. — Auctor, i
usum juventutis scripturus, id potissimum egi
ut Imperatorum virtutes vitiaque insigniter pin
geret, res gestas aptissimo ordine componere
historiamque recentiore cum vetere compara
tionibus crebro subiiceret. Quo quidem in ne
gotio maximam partem dextre ac feliciter ver
satus est: passim vero a recta via aberravit, dum
peccaret contra veritatem historicam et philoso
phum potius, quam historicum, ageret. Dicti
quoque interdum obscura tardiusque proceden
nobis videtur. V. quae nos de alio hujus scri
ptoris opere recentiore diximus Vol. I. P.
p. 134.

Cf. (HALLERUS) *Götting. gel. Anzeig.* a. 176
p. 217 — 222.

Allgem. teut. Bibl. Anhang zum 1sten bis 12ten Band
p. 753 sqq.

Choffin. (DAVIDIS STEPHANI CHOFFIN) *Histoire de
bons Empereurs Romains, auxquelles on a joint ce
le d'Agricola et de Plin le jeune.* à Halle 1771
8. — Excerptae sunt hae narrationes de boni
Romanorum Imperatoribus inde a Vespasian
usque ad Probum, e Crevierii opere a nob
laudato.

Gibbon. EDUARDI GIBBON *History of the decline and
fall of the Roman Empire.* Vol. I. London 1776
4 mai. Editio secunda *ibid.* eod. 4 mai. Editio
tertia *ibid.* 1777. 4 mai. Vol. II et III. *ibid.* 178
4 mai. Tria haec volumina typis repetita *ib*

VI Voll. in 8. Vol. IV. V. VI. *ibid.* 1788.
et VI Voll. in 8. *Basil.* 1788. VI Voll. in
Francogallice a le Clerc de Septchènes, Re-
ctum ab epistolis (cum annotationibus)
1777 sqq. in 8. Alia versio confecta a
et de *Contest* Paris. 1789. XVIII Voll.
Pisis 1779 sqq. in 8. *Lausonii* (forte
1779 sqq. *Theotisce* Tomus I cum an-
notis a *F. A. W. Wensch*, Lips. 1779. T.
Schreiter, qui et notulas adspertit, *ibid.*
Reliqui tomī proxime succedent
summi aevi nostri historicis Gibbonus
adnumerandus est. Inter Capitolii rui-
primum hujus operis scribendi consili-
Florentissimos vitae annos colligen-
borando eidem impendit. Enatum inde
aere perennius, licet passim appa-
astre dicta, minus perfecta, veritati non
sentanea. Videmus quidem ubique fere
scrutandi veritatemque scribendi maxi-
tamen sine Tillemontio duce, ubi scilicet
istoria finitur, saepius Noster titubat at-
lucinator. Quod vel maxime fit, ubi de
ecclesiasticis, vel de jurisprudentia Roma-
IV.) tradit, et in aliis locis. Attamen
horus generis haud impediunt, quo minus
summam et *οικονομικαν* praeclare disposi-
lectum rerum sapientissimum, argutum

Y 4

quo-

use Gibbonus de Constantini M. studio erga rem
Christianorum narravit judicavitque, in sermonem
theoricum singulari libello translata sunt, hac in-
scriptione: *Die Bekehrung des Kaisers Constantins des*
essen, nach ihren Ursachen und Wirkungen, nebst
er Abschilderung des Charakters dieses Fürsten;
dem Englischen des Hrn. Edward Gibbons Esq.
versetzt (ab *A. H. W. von Walterstern*). Altonaviae
84. 8.

quoque interdum, dictionemque seu stilum, historico aequè ac philosopho dignissimum, et vix a quoquam alio Anglo, Homio ac Robertsono haud exceptis, praerepto, vehementer laudemus atque saeculo nostro de hujusmodi historia gratulemur. Filum narrationis Gibbonus annedit temporibus Trajani et Hadriani Imperatorum, idque in tomo primo usque ad Constantinum M. deducit. Ab hujus imperio adversus aemulos constituto incipit tomus secundus, atque in Gratiano desinit. Tertius absolvit historiam Imperii Romani occidentalis. Tomi tres posteriores, iique recentissime in lucem editi, dicati sunt historiae Imperii orientalis sive Byzantinae usque ad expugnationem Constantinopoleos per Muhamedum II.

Cf. *Götting. gel. Anzeig.* a. 1777. *Zugabe* p. 305-313.
a. 1783. p. 1529-1539. p. 1698-1704. a. 1788.
p. 2049-2056.

Gibbonus adversarios cum in tum extra patriam nactus est, quia propagationem religionis Christianae non, ut vulgo fieri solet, vel more theologorum, sed ut historicum et philosophum decet, exposuerat. Verum enimvero bona res salva est, nec quisquam eorum, certe quantum nos scimus, qui eum refellere studuerunt, sibi sibi propositum feliciter assecutus est. Quam ob rem et quia hujusmodi scripta theologici et polemici potius, quam historici argumenti sunt, us non immoramur. Duo tamen in medium producamus sequentia:

Apthorp. *BAST. APTHORP, M. A. Vicar of Croydon*
Letters on the prevalence of Christianity before it
civil establishment: with observations on a late H
stor

Julio Caesare vel Octaviano Augusto ordinantur. 345

ory of the decline of the Roman Empire. Lon-
don 1778. 8 mai.

Cf. *Götting. gel. Anzeig.* a. 1778. p. 1003 sqq.

(NICOLAI SPEDALIERI) *Confutazione dell' Spedalieri.*
fame del Cristianismo fatto dal Signor Eduard
ibbon nella sua Storia della decadenza dell' impero
omano. P. I. In Roma 1784. 4. Plures partes
um secutae fuerint, nescimus.

AENEAE VICO (Parmensis, Archaeologi Vico.
umarit saeculi XVI) *Imagini delle Donne Augu-*
la, intagliate in stampa di rame; con le Vite ed
Ipofizioni sopra i riverfi delle loro Medaglie on-
iche. In Venezia 1557. 4. Latine a Natali Co-
nite, Patricio Veneto, Venet. 1557. 4. Insunt
magines vitaeque Augustarum a Marcia, Julia
Caesaris avia, ad Domitiam usque, Domitiani
onjugem. Cum liber rarefceret, illum JOAN.
IAPTISTA DU VALLIUS, linguarum orientalium
nterpres Parisiensis, hoc titulo denuo in lucem
misit: Augustarum imagines aereis formis expressas,
nitas quoque earum breviter enarratas, signorum
tiam, quas in posteriori parte numismatum effusa
sunt, ratio explicata ab Aenea Vico, nunc a Joh.
Bapt. Duvallo restitutas. Lutet. Paris. 1619. 4.

Cf. (SCHWINDELI) *Thesaurus bibliothecalis*
T. I. p. 30.

FREYTAGII *Anal. litter.* p. 1051 sqq.

AENEAE VICI *Reliquae Augustarum imagi-*
nes et numismata a JOH. BAPT. DUVALLO re-
stitutae. Lutet. Paris. 1630. 4.

Hist. des
Imperatri-
ces.

*Histoire des Imperatrices, avec les obser-
moraes et politiques, enrichie de leurs port-
taille - douce. à Paris 1646. 4.*

de Servies.

..... DE SERVIES *Les Femmes des
Césars, contenant la vie et les intrigues secr-
Imperatrices et Femmes des prémiere Emper-
Paris 1718. 12. ibid. 1719. 12. à Amsterd.
12. ibid typis luculentioribus 1722. II V
12. Continuationem operis auctor e-
hoc titulo:*

*Les Imperatrices Romaines, ou Histoire
Vie et des Intrigues des Femmes des Em-
Romains, et des Princesses de leur sang, de
quelle Pon voit les traits les plus interessants a
toire Romaine, tirée des anciens auteurs G
Latins. à Paris 1723. 12. à Amsterd. 1724. 8
tegrum opus prodit Paris. 1729. III Voll.
Theotisce, cum annotationibus interpretis a
mi. Augustae Vind. 1724 — 1725. III Voll.
(Testimonia, quibus auctoris narratio r
interpres curatius exhibet). *Italice* ab 2
Nonnanuci, Venet. 1734. III Voll. in 8. —
ductae sunt vitae Imperatricum usque ad c
gem Licinii Imperatoris et Constantiam,
rem Constantini M. Dignum utique argu-
tum, quod opere singulari pertractetur; ne
felici prorsus ausu rem peregit Francogailu-
rum paullo negligentior est in rebus trad-
nimiumque studiosus in comitiore dicendi
re, quo nobilis ista simplicitas, quae bonu
storicum decet, plurimis in locis evanuit.*

SECTIO II.

*historiae imperatorum Romano-
rum certi temporis.*

NELII TACITI *Annalium* libri XVI, Tacitus.

Augusti usque ad Galbam; et *Histo-*
V, usque ad Vespasiani tempora. —

toricus nobilissimus, natus fuit Ro-
manum post Chr. nat. LX. Jus ima-
us in familiam suam induxisse dici-
in Hist. Nat. L. VII. cap. 16. nomi-

in Corn. Tacitum Procuratorem Gal-
bae, qui num noster fuerit, dubitatur.

quia ipse (Annal. L. XI. cap. 11.)

fuisse Romae Praetorem simulque
sacrorum. Anno Chr. XCVII,

are, in Virginii Rufi mortui locum

consulatum gessit. Sub Trajano quo-

ononibus ornatus est. Julii Agrico-

a. LXXVIII in matrimonium duxit.

XCVIII. Sunt, qui eum annum ae-
tatem attigisse tradant.

juvenis eloquentiam forensam magna

exercuit: aetate demum maturiore

ae se dedit. Et prius quidem sui

historiam condidit, nescimus quot li-

Historiarum inscripsit. Ex illis supersunt

ae primores, nisi quod quintus ex-

us est, et complectuntur res a con-

ae et Titi Vinnii usque ad pacem

Cerealem Romanum et Civilem Ba-

audita Vitellii morte turbas excita-

priam igitur unius, et quod paullum

ai (ab a. Chr. 69 usque ad 70). Po-

addidit, quo opere res Romanas ab

excessu

excessu Augusti ad mortem Neronis usque secutus fuerat Tacitus. Superfunt libri VI, quorum quintus mutilus est; sextus, qui ad nos pervenit, in Tiberii excessu definit. Inde post quatuor librorum lacunam liber cimus ἀνέφελος ad librum XVI, sed e parte mutilum, a C. Valerio Asiatico sub Imp. per inimicorum fraudes ad volam mortem adacti exitio ad interitum Theopacti, quem Nero mori iusserat. Scripsit Tacitus libellum de situ, moribus et populi maniae, atque vitam Cn. Julii Agricolae sui, quibus vero hic non locus.

Inter editiones ea, quam *Beatus Rhemus* fil. 1543. fol. curavit, illud praecipuum quod praemissus est thesaurus locutionum constructionum Taciti singularium. *Lipsii* jure Taciti conservator appellatur, Rhemionem quandoque secutus est; quando MSS. editiones correxit, atque suam notis illustratam primum edidit *Antverpiae* et sextum *ibid.* 1600. in fol. et 4. Ex ceterae sunt caeterae, quae post mortem editae sunt, in quibus notae subjectae cum ante ad hujus calcem essent. Ex his in iisdem antiquitates in Tacito occurrentes historiae cum aliis scriptoribus conferuntur. terea commendatur editio *Jani Gruteri*, quae in Tacitum notas addidit; prodit *cos.* 1607. 8. Editio *Joannis Frid. Gronovii* *Amstelod.* 1673. II Voll. in 8.) sistit praecipuum rum notas, atque integras *Lipsii* et *Curii* *nae*. Emendatissima est editio *Theodori* quae cum eruditissimis ejusdem animadversionibus prodit *Lugd. Bat.* 1687. II Voll. in 1 repetita *Dublino* 1731. 8. Codicem enim

hi Agricolae, Florentinum atque alios, ex
textum emendavit. In animadversioni-
bus multa ad historiam, antiquitates et sa-
pertinentia, nonnulla etiam ad structuram
formationem orationis eloquentiamque sa-
reperiuntur. Recentior et splendida est
haec ex recensione et cum notis *Jac. Gro-*
edit Trajecti Batavorum 1721. II Voll. in
Bene postea de Tacito meritis est *Joh.*
Ernesti, quippe qui ejus opera bis cum
phil., Gronovii et suis edidit *Lips. 1752.*
in 8 mai. *ibid. 1772. II Voll. in 8 mai.*
MS. Guelferbyitano, recentiore quidem,
tamen ad veteres lectiones bonas con-
is et ad novas meliores indagandas pro-
racterea editionibus veteribus omni-
le a Veneta Spirensis; tum Groslotii et
conjecturis ineditis. Editioni alteri ad-
insianas notas omnes. Habuit et exem-
hurzfleischii, item Reinesii manu nota-
enique e libris virorum doctorum, qui
oca Taciti tractarent, notavit. Sed et
ram dedit, ut corruptiones et interpola-
tus indagaret, sed ita, ut nihil de con-
nutaret, nisi ea evidentia esset, ut quem-
iturum putaret correctionem, qui verum
in primis Cornelianae, et rei criticae
neret. Denique addidit indices rerum et
n, hunc ad cognoscendam latinitatem
accommodatiorem*). In editione secun-
usus est editionibus J. N. *Lallemandi.*
edit *Paris. 1760. II Voll. in 12 mai. et*
Gabri-

*) ipse Ernestius editionem priorem in compen-
misso videtur in *Novis Actis Erud. a. 1754.*
p. 271. De altera v. *Philologische Bibl. Vol. II.*
199.

Gabrielis Brotierii, ibid. 1771. IV Voll. in 4. H. Francogallus rem in Tacito edendo majore conatu et copiis, quam Lallemandus, egit. Brotier fecit recensionem Ernestianam, sed ejus lectiones vel firmavit, vel etiam interdum mutavit per MSS. regium, Vaticanos, recentissimos illos, alias lectiones vel conjecturas in libris edd. a marginem scriptas. Notae sub textu sunt, sic Lallemandi pleraeque, tironibus scriptae. Ad calcem operis sunt copiosiores de rebus, saepe per longas disputationes tractatis, in quibus pleraeque sunt loci de antiquitatibus, item criticae in quibus varietas lectionum traditur, et judicium de iis proponitur. Maxima pars harum disputationum sive excursuum res notas tradit atque compilationes, v. c. de Vexillariis (ex editione Ernestiana tumultuarie hausta), Canon regum Parthorum (Lipsio duce), de luxu Romanorum, de actis Romanorum, de foenore et usura apud Romanos, de censibus Romanorum, de urbe Romae pomerio et magnitudine incolarumque numero, de aerario populi Romani, de obsidione Hierosolymitana, de Capitolio a Vespasiano et Domitiano restituto, de rebus Judaeorum, uero nova, certe antea incognita, de Judaeis in Syria et Jesuitarum relationibus antea ineditis affert Brotierius, quibus vero nunc non erat locus.* Librorum deperditorum supplementa Brotieri quoque elaboravit, quod Lipsius olim facere voluit, nec tamen peregit. Haec supplementa forsitan quoque edita sunt hoc titulo: *Gabrielis Brotieri Supplementa librorum VII — X Annalium C. Corn. Taciti*, qui ingenti litterarum damno periire, primum recusa. Pragae 1775. 8. Recensit

*) Accuratam hujus editionis censuram exhibet *Bibliotheca philol.* modo laudata p. 35 - 57.

Taciti editio est *Bipontina*, quam curavit
Christianus Crollius, Professor et Rector
 Bipontini, vir in arte historica
 consummatissimus. Is enim, adjuvan-
 te *C. Extero* et *J. V. Embsero*. collegis suis,
 contextum denuo face critica collustravit
 notis brevibus subjectis mutationum ra-
 reddidit; nam Taciti libri. ex Crollii sen-
 superioribus editoribus adeo curati erant,
 una amplius non egerent aegrae illorum
 Nec Crollii praefatio copiosa bonaeque
 plena est negligenda. Errores typogra-
 uorum vel editiones Ernestianae non im-
 sunt, sedulo vitati sunt in hac editione,
 prodit a. 1779 — 1780. IV Voll. in 8 mai *).
 versionibus liceat nominare sequentes.
 loco *Francogallicas*, et praecipue quidem,
Amelot de la Houffaye elaboravit et quae
 typis re-perita fuit v. c. *Paris*. 1690. 4. *Ha-*
mis. 1692. IV Voll. in 12. Amelotus cum
 annuum annalium et historiarum libros Gal-
 laderit, quidam *L. C. D. G.* reliquos addi-
 fic opus prodit hac inscriptione: *Tacite*
Notes politiques et historiques, Partie I. —
Amelot de la Houffaye; Partie V —
*per Mr. L. C. D. G. ***. à Amsterdam et*
ays 1716 — 1734. VIII Voll. in 12 mai.
 quidem non satis fida et accurata: notae
 maximam partem sunt praestantissimae.
 it versio Francogallica *Francisci Guerin* hoc
Les Annales et les Histoires de Tacite, avec
de Jul. Agricola; traduction nouvelle, par
Guerin. à Paris 1742. III Voll. in 12. Ma-
 gis

De hac editione conferatur *Heynius* in *Ephemerid.*
rer. Goetting. a. 1779. p. 481-485. a. 1780. *Zugabe*
 145-151.

gis paraphraften, quam interpretem, vertende Guerinus egit. *Joh. Philippus Renatus de la Bletterie*, qui a 1755. Taciti libellum de moribus Germanorum vitamque Agricolae Gallice reddiderat eadem ratione sex priores Annalium libros transtulit hoc quidem titulo: *Tibère ou les six premiers Livres des Annales de Tacite.* à Paris 1768 III Voll. in 8. Interpres quidem multum studii in elaboranda hac versione posuit: attamen infidelis eadem facta et in paraphrasin evasit. Subjunctae sunt annotationes, in quibus, praeter alia loca obscuriora illustrantur, potissimum ex historia et antiquitatibus. Cuique volumini additus est index geographicus, e libris vulgaribus concinnatus. Contextum Latinum interpres simul edidit, secundum quam editionem, nescimus. Dedit denique supplementum libri quinti, ex Dionis, Suetonio, Seneca et Josepho compositum*. Recentissima, caeterum vero nobis ignota versio Francogallica est, quam curavit *J. H. Dottwillius*, Paris. 1779. II Voll. in 12 mai.

Italice a *Georgio Dati*, Venet. 1563. 4. *ibid.* 1582. 4. Et ab *Adriano Politi*, Romae 1611. 4. Et ab *Hieron. Canini*, Venet. 1618. 4. *ibid.* 1628. 4. *ibid.* 1644. 4. (Adjuncti sunt huic versioni, *Balthazaris Alamos de Barrientos*, interpretis Hispani aphorismi in Tacitum; Taciti vita; tabula genealogica Augusti Caesaris, et chronologia Auberti).

Denique a *Bernardo Davanzati Rostichi*, Florent. 1600. 4. *ibid.* 1637. fol. Venet. 1677. 4. *Patvii* 1755. II Voll. in 4. *Parisi.* 1760. II Voll.

*) Cf. GATTERERI *Hist. Bibl.* T. XIV. p. 78 - 1. *Goetting. gel. Anzeig.* a. 1769. p. 1179 199.

Haec tam obscura dicitur, ut vix a Flo-
 ipfis intelligatur *).

am gloriatur de versione, quam exhibuit
Lamtor de Barrientor cum aphorismis *Madri-*
. fol. Venet. 1621. 4. Nec non de ea,
 laboravit *Emmanuel Suegro*, *Madridi 1614.*
 antior est versio *Leandri de S. Martin*, *Dua-*
4.

lice Tacitus exstat studio THOMAE GOR- *Gorden.*
Londini 1728 — 1731. II Voll. in fol. ibid.
IV Voll. in 8. ibid. 1753. V Voll. in 12.
 Anglus doctissimus provincia sua perfun-
 Addidit simul XXI dissertationes politi-
 omnibus, qui rerum publicarum indolem
 maxime aestimatas. Eaedem seorsim
 gallice exstant studio anonymi cujusdam,
 hummodo litteris *D. S. L.* nomen indidit,
1742. II Voll. in 12.

ms a *Jacobo Baden*, *Havniae 1773 sqq. II*
18 mai.

luice secundum Brotierli editionem *Varfo-*
175. III Voll. in 8.

lice, et quidem egregie, a *Petro Cornelio*
 a quo Tacitus, ut dictionem ejus plane
 meret familiarem, perlectus esse totus dici-
 et quinquagies, editore *Gerardo Brand,*
lod. 1684. fol. Et cum Hoofdii operibus,
 in tomum quartum versio ista constituit, *ibid.*
fol.

notifico eodem fere tempore bis, a *Joh. Sa-*
Müller, Rectore olim Johannei *Hamburgen-*
mb. 1763 sqq. III Voll. in 8. et a Joh. Sa-
miels

APŮSTOLO ZENO ad Fontanihi Bibl. T. II.
 195. cf. CREVENNA in *Catalogue raisonné* T.
 p. 1621qq.

hist. Vol. IV. P. I. Z

muscle Patzke, olim sacrorum antistite Magdeburgensi, qui tamen nomen suum tacuit, *Magdeburg*, et *Halae* 1765 — 1777. VI Voll. in 8. — Utraque versio annotationibus illustrata; Müllerian paullo similior archetypo, quam Patzkiana, licet haec intellectu facilior lectuque gravior sit. Propius nempe accedit versionibus Francogallicis suavis quidem, at non fidelibus, paraphrasis potius quam versio, carens nervosa Taciti dictione. Nec in Mülleriana eadem saepe conspicitur. Meliorem hac in re exhibere potuisset *Carolus Ferdicus Bahrdt*, qui *Halae Magdeb.* 1780 — 1781 II Voll. in 8, omnium Taciti operum versione typis mandavit, nisi viro acutissimo ob fortuna adversam nimis festinandum fuisset. Multa certe loca felicissime Theotisce expressit **).

Sequantur nunc scripta Taciti annales et historias illustrantia!

Lupanus. VINCENTII LUPANI Notae in Taciti Annalibus. *Parisi*. 1556. 8; quae et editioni *Parisi*. 1600 accessere.

Scotus. ANNIBALIS SCOTI in C. Taciti annales historias commentarii politici. Addita etiam Taciti opera. *Francof.* 1592. fol.

Ammirato. SCIPIONIS AMMIRATO (Historiographi Florentini † 1601.) *Discorsi sopra Cornelio Tacito*. Firenze 1594. 4. *ibid.* 1598. 4. (Hae editiones sunt rarissimae: maxime vero princeps, de qua adeo nonnulli dubitarunt, an vere unquam adfuerit. *Venet.* 1598. 4. *ibid.* 1598. 4. *Brescia* 1599. *Venet.* 1607. 4. *Brescia* 1609. 4. *Padua* 1642.

Qu

*) Cf. *Allgem. teut. Bibl.* T. IX. P. II. p. 110-122. *Ferdus*, qui Patzkianam versionem Müllerianae praefert, auctor huius censurae fertur. Patzkio in prius voluminibus *Goldbagenius*, Rector scholae Magburgensis, opem tulit.

**) Cf. *Goetting. gel. Anzeig.* a. 1780 p. 125-126

uae editio recentior hac epigraphae ornata pro-
 hit: *Discorsi del Signor Scipione Ammirato sopra*
ornelio Tacito; nei quali si contiene il fiore di tut-
quello che si trova sparso ne' libri delle attioni de'
principi, e del buono o cattivo loro governo. Notando
de' i movimenti delle guerre, e tra i conducimenti de'
l'efferciti, e tra gli altri capi dell'istoria, et alcuni
vertimenti notabili ad utilità di esse Principi per in-
orre nei popoli la desiderata felicità. Con due Tavo-
luna de' Discorsi, e de luoghi di Cornelio, sopra i
ali son fondati; l'altra delle cose più notabili. Et
questa ultima impressione espurgeti e ricorretti. In
idova 1642. 4. Latine Helenopoli (seu potius
ruscofurti) 1609. 4. ibid. 1618. 8. Francogallice
Laurentio Melliet, Domino de Monterfuy, Lugd.
1619. 4. Rothomagi 1633. 4. Habemus etiam li-
llum huc pertinentem, sic inscriptum: Discours
litiques sur les oeuvres de Tacite, tirez de l'Italien
Scip. Ammirato, par J. Baudoin. à Paris 1628.
 — Circa finem saeculi XVI et initium saeculi
 VII furor quasi plures viros doctos corripuerat,
 gulas artis politicae e Taciti operibus derivandi;
 le nata est ingens librorum vis, hodie contem-
 tum, quia melioribus sanioribusve fruimur. In
 ris hujus generis iam adductis statimque addu-
 ndis eminent paullum commentarii Ammirati,
 jus et historia Florentina adhuc haud parvi ae-
 natur.

Cf. BAUMGARTENII *Nachrichten von merkwürd.*

Büchern. T. IV. p. 242 sqq.

CLEMENT Bibl. T. I. p. 276.

MAZZUCHELLI *Scrittori d'Italia.* Vol. I. P. II.
 p. 640 sqq.

PHILIPPI CAVRIANA *Discorsi sopra i primi* Cavriana.

que Libri di Cornelio Tacito. Fiorenza 1600. 4. —

Auctor politicum Taciti sensum ac civilis doctri-

nae vim rarissime affecutus est; allegatis saltem uno vel duobus exemplis similibus rem confectam putavit. In eo potissimum laudatur, quod Carol IX et Henrici III, Galliarum regum, quorum archiater Cavriana fuit, mores ac gesta ipse αὐτοπύνη passim ibidem ac verissime adscripserit.

Canonhe-
rius.

ANDREAE CANONHERII Quaestiones in duos libros priores Annalium Taciti. Romae 1609 4. Francof. 1610. 4.

de Bosco.

GEORGII PAGLIARI DEL BOSCO *Observazioni sopra i primi cinque libri de Cornelia Tacito*. In Milano 1611. 4.

de Cauvi-
gny.

FRANCISCI DE CAUVIGNY *Partie du L.I. des annales de Tacite, avec des observations politiques* à Paris 1615. 8.

Malvezzi.

VIRGILII MALVEZZI *Discorsi sopra Cornelia Tacito*. Venetia 1622. 4. *ibid.* 1635. 4. *Belgique Smallegance*, Amstelod. 1680. 8. — Commentarius, multum quidem eruditionis prae se ferens duplici vero ratione corruptus, tum quod codicem sacrum Patresque ecclesiae saepius Tacitoque haud congruenter citat; tum quod scholasticis in distinctionibus saepe usus auctor, ostendendae huiusmodi studiis eruditionis causa, philosophum potius quam politicum, agit, nisi forte et ingenium gustumque patriae secutus.

Forstner.

CHRISTOPHORI FORSTNERI (*Austrii, 10. Oct. variis Principibus a consiliis, et Historici* † 1667.) in VI libros Annalium C. Corn. Taciti notae politicae. *Argent.* 1628. 8. *ibid.* 1650. 8.

Ejusdem omissorum in Tacitum liber singulari *ibid.* 1631. 8, *ibid.* 1650. 8. *Ejusdem* Notae politicae ad Taciti libros annal. X. XII. XIII, cum continuatione. *ibid.* 1652 et 1662. 8. *Ejusdem* in XVI libros Annalium Taciti Notae politicae, emendatiores. *Francof.* 1662. II Voll. in 12. — Sup

t **Festinus** Ammiratum, praecipue exemplo-
m veterum recentiorumque collatione.

JOH. HENRICI BOECLERI Commentarius Boecler.
C. Corn. Taciti Lib. I. Annal. XV capita priora.
rgent. 1643. 4.

Ejusdem Adnotatio politica in Taciti Histor.
libros superstites. *ibid.* 1648. 4. *ibid.* 1665. 8.

Ejusd. Commentatio super Corn. Tacit II Hi-
st. 37 et 38, de impedimentis pacis in statu rei-
publicae vitis corrupto. *ibid.* 1640. 4.

NICOLAI VERNULAEI Observationum poli- Vernulaeus
arum ex Corn. Taciti operibus syntagma. Lo-
dovici 1651. 8.

DAVIDIS MEVII Tacitus politice resolutus, Mevius.
demque methodo continuatus a **FRID. GER-
SSEN.** *Stralsundi* 1663. 4. Sunt Discursus po-
ci ad Libros III priores Annalium.

La Bilancia politica di tutte le opere di **TRAJA-** Boccacini et
BOCCALINI, *contenente le sue osservazioni so-* du May.

» Cornelio Tacito, con avvertimenti di **LODOVICO**
MAY, *e le sue lettere politiche et storiche, rico-*
ste da **GREGORIO LETI.** In Castellana 1678.

Tomi in 4. — Oratorem potius, quam poli-
um Boccalinus agit, dicitque multis pauca, quum
eius contra plurima paucis edifferat.

JANE GRUTERI Discursus politici in Corn. Gruterus.
citum, et Notae maxime politicae in T. Livi-
. Accessere **BALTH. VENATORIS** Panegy-
is Jano Grutero scriptus, et **FRID. HERM.**
HYDERUS de ejusdem vita, morte et operibus,
Museo **CHR. FRID. FRANKENSTEINII.** Lips.
169. 4.

DE LA MOTTE JOSSEVAL D'ARONSEE (f. Amelot.
ius, qui sub hoc nomine ficto latet, **ABRAHA-**
S NICOLAUS AMELOT DE LA HOUSSAYE,
relianus, Historici et Philologi † 1706.) Te-
bere;

bere; Discours politiques sur Tacite. à Amster (forte *Aurelii*) 1683. 4. à Paris 1685. 8. (1re editioni verum auctoris nomen praefixum). à *sterd.* 1686. 8. — Acutius plerumque videt Amelotus, quam superiores dissertationum in Taciti politicarum conditores. In capita divisum e primo subinde loco textum Taciti Latinum, dictum aliquod aut factum ad vitae civilis institutionem pertinens recenset, pro titulo exhibitum Quae postmodum in argumentum quodvis positum auctor differit, ea magnam partem eodem Taciti sunt, e scriptis ipsius passim collectae ac continuo orationis cursu ita apte connexae Tacitus velut sui ipsius interpres producat. cuiusque capitis finem recentioris historiae exempla conferuntur, quo loco Amelotus in praesentia Ludovici XI, quem Galliae Tiberium vocat, gestas et imperandi arcana examinat. Caeterae haec dissertationes differunt ab annotationibus politicis et historicis, quae Amelotus versione Francogallicae subjunxit. Idem vero doctrinarum intuitu assentationis ad mentem Taciti applicuit sequenti libello:

La Morale de Tacite, extraits de ses Annales Histories; premier essai de la flaterie. à Paris 1712. — Adulationem, aularum potissimum stem, delineaturus auctor, Taciti potissimum loribus eam depingit, collectis ex eodem tribucentum hujus argumenti locis. Suam et Abcurtii interpretationem Gallicam deinde et diffusam moralem, Taciti et Velleji sententiis paraphrasticum, subjungit, quo et loca ista illustrat vitii deformitatem variis ex eventis sequioribus culentius exponit. Quum vero hoc in libro lancurtium, Taciti interpretem Francogallicum saepius notasset, praemii loco Ablancurtium

tum ab illius filio abstulit, (*M. Perrot d'Abland vengé, ou Amelot de la Houffaye convaincu de ne parler François, et d'expliquer mal le Latin.* à Sterd. 1686. 12.) quo facto ipse Tacitum Franco-
loqui jussit, ut paullo ante monuimus.

DAN. GUIL. MOLLERI Diff. de Tacito. *Al-* Moller.
1686. 4.

CORN. SAM. SCHURZFLEISCHII Mucianus, ^{Schurz-}
toritati Principis consulens, ex Taciti Hist. II. ^{fleisch.}
propositus. *Viteb.* 1690. 4.

CHRISTI. WORMII librum, huc etiam perti- Wormius.
tem, supra Vol. I. P. II. p. 209. indicavimus.

JOH. CASP. KHUNII Diff. de domo Augusti ^{Khunius.}
Lib. I. Annal. cap. X. v. 7. *Argent.* 1697. 4.

JOH. GEORGII WALCHII Diatribe de Ta- ^{Walch.}
; praemissa *ejusd.* editioni *Lips.* 1714. 8.

ADAMI RECHENBERGII Diff. de vitilis, qui- ^{Rechen-}
clivitas impar, ex Taciti Annal. L. III, 53; in ^{berg.}
d. Dissertt. hist. polit. (*Lips.* 1698. 8.) P. II.
47 — 76.

Ejusdem Diff. de Italo, Cheruscorum rege, ex
Tacit. Annal. XI. 16. 17. *ibid.* P. I. p. 215-245.

Ejusdem Diff. de innocentia inaudita, ex C.
cit. Hist. I. 6; *ibid.* P. II. p. 660 — 680.

JOH. GUIL. BERGERI Diff. de Παρεϊδομανία ^{Berger.}
ditorum, ad Taciti Annal. II. c. 88. *Witteb.*
23. 4.

ALPHONSI DES VIGNOLES *Discours tou-* ^{des Vigno-}
ut le tems précis de la persécution suscitée contre les ^{les.}
retiens par l'Empereur Neron, où l'on s'étend au
g sur un passage de Tacite (Annal. XV. c. 38 sq.)
sur les fêtes de Vulcain, de Ceres et de Proser-
e; in Hist. critique de la Rep. de Lettres. T. VIII.
14 sqq.

THOMAE HUNTER, *Vicar of Garstang in* ^{Hunter.}
scashire — Observations on Tacitus, in which his

Character as a writer and an Historian is impartially considered and compared with that of Livy. Lond. 1752. 8. Partem hujus libri *Theotisce* reddidit G. Hamann in libello, qui inscribitur: *Heinrich Johann Vitzgraf Bolingbroke und Jacob Hervey Uebersetzt von J. G. Hamann.* Mitau 1774. 8. Tacitus ab Huntero nimium et injuste carpitur, que vituperatur: Livius contra laudibus fere ruitur. Auctor Tacitum ne satis quidem cognoscere videtur: alias certe scivisset, historicum Imanum Historias ante Annales condidisse, earum ratione paullo minus injuste illum reprehendit. Nihilominus Hunteri judicia utique digna sunt, quae a viris doctis, alienis a partium studio, legantur atque examinentur.

Cf. *Zuverläss. Nachr. von dem Zustande der H. P.* CCIX. p. 317 - 341.

Allgem. teut. Bibl. T. XXV. P. I. p. 306 sqq.

Wegelin. JACOBI WEGELIN *Diff. II. sur l'art psychologique de Tacite*; in *Nouveaux Mém. de l'Acad. Sciences de Berlin* a. 1779. p. 424 — 453. *Diff. (sur l'art caractéristique, moral et politique de Tacite)* ibid. a. 1780. p. 487 — 503. — Observationes in his dissertationibus traditae judicium productum acutissimum atque familiaritatem cum Taciti operibus intimam. Digna in primis lectu, quae autem de ejusdem doctrina ethica arteque politica judicant.

Reliquum est, ut nostrum de Taciti operibus judicium quaecunque apponamus. Quum autem istud idem fere sit, quod tulit *Franc. Puteolanus*, unus ex primis editoribus Taciti, illud huc transcribere liceat. Sic igitur Puteolanus: „Ornamentum historiae legem absolvit (Tacitus) — nihil falsi dicere, nihil veri omittere ausus. In scribendo enim ne suspectus quidem umquam fuit, gratiae, aut similitudini aliquid tribuisse. Rerum

tem, qua ordo temporum, regionumque descri-
bitur, exigitur, nemo historicorum diligentius obser-
vit. Jam consilia, acta, eventus, ut, dii boni,
condit! et de consiliis quid probet, quid non.
rebus gestis non solum quid actum, sed quale.
eventu vero omnes causas explicat, casus fa-
ctitiae, temeritatis; hominum porro non solum
gestas, sed quae fama, quod nomen, quae na-
ta, quae vita. Quo artificio omnes mea sen-
tentia facile vicit, ita creber rerum frequentia, ut
horum prope numerum sententiarum numero
uatur; ita dein verbis aptus et pressus, ut ne-
sciam, utrum res oratione, an verba sententiis illu-
strantur. In concionibus (audeo enim promere
ad sentio) Livio quoque anteferendus, magis
non argutam Sallustii densitatem, quam hujus
similitudinem imitatus. Hunc primo legens, lau-
dis eloquentiam; cum iterum in manus sume-
re, mirum acumen deprehendes, et miraberis;
contubernalem reddideris, saepe artificiosa do-
ctae varietate, immensaque jucunditate delecta-
re. Magnifica sane sententia, et maximam cer-
tissimam partem, vera! nimiam tamen brevitatem et,
ne inde saepe oritur, obscuritatem Taciti nemo
improbabit, qui popularitatem non ultimam esse
historici virtutem contendat. Multo major enim
historiae utilitas conciliatur, si omnes easdem in-
ligant et in usus suos vertere queant; nec inde
putatur, historico more plebejo ac pedestri scri-
bendum esse. Qui enim scit, quid sit *populariter*
scribere vel scribere, haud maligne de sententia no-
ta judicabit. Quam ob causam non profus
commendanda esse censemus, quae *Scioppius* (in Judi-
cio de stili historici virtutibus et vitiis p. m. 8 sqq.)
verbis affirmat. „Qui, inquit, generi huma-
nili litteris prodit, quod facit, qui scribit hi-

floriam, lucem temporum ac vitae magistram, non ut a lectore linguae gnaro intelligi possit, si ne omnino possit non intelligi, curandum est. Itaque cum frivolum semper, tum etiam perditum iudicavi defensionem illam obscuritatis in Tacito qua Lipsius utitur. — Quisquis enim historia scribit, is partim quae gesta sunt, aliis cupit notoscere, idque quam plurimis, quales sunt indoctiores ac minus acuti; partim utilitatem lectorum spectat, eorum maxime, quibus prudentia magis est necessaria (tales autem sunt principes), partim denique conficere sibi famam studet, diffusamque in multos homines et aetates nominis sui notitiam. Hujus autem parandae maximum est in perspicuitate momentum, quod contra obscuritas facit, et scriptor a majori hominum parte negligatur etc.

Scriptores.
hist. Augustae.

Historiae Augustae scriptores, qui vulgo dicuntur, sunt minores, VI: AELIUS SPARTIANUS, JULIUS CAPITOLINUS, AELIUS LAMPRIDIUS, VULPICIUS GALLICANUS, TREBELLIVS POLLIO, FLAVIUS VOPISCUS. Editiones supra p. 138—146. commemoratas invenies. Quinam singuli fuerint quidque praestiterint, paucis nunc indicemus.

Spartianus.

AELIUS SPARTIANUS aetate imperatoris Diocletiani claruit: longius vero vitam produxit ad Constantini M. tempora, qui a Chr. 306. suscepit imperium. Descripsit is vitas quorundam Principum Romanorum, nimirum: Aelii Hadriani, Aelii Veri, Didii Juliani, Septimii Severi, Pescennii Nigri, Antonini Caracallae et Antonini Getae. In hoc, ut in reliquis hujus farinae historicis videtur, est, quod probes, praeter historiae fidem; nam aegre tuentur sermonis Latini castimoniam. Fidis eloquentiae non multum, rerum et morum veterum immensam copiam haurire possumus.

Cf. DAN. GUIL. MOLLERI *Diff. de Ael. Spartiano. Altorf. 1687. 4.*

JULIUS CAPITOLINUS, historicus saeculi <sup>Jul. Capito-
linus.</sup> quarti, scripsit vitas Antonini Pii, M. Antonini philosophi, L. Veri, Pertinacis, Clodii Albini, Optimi Macrini, duorum Maximinorum, Gordianorum, Maximi et Balbini.

Cf. DAN. GUIL. MOLLERI *Diff. de Julio Capitolino. Altorf. 1689. 4.*

AELIUS LAMPRIDIUS, quem nonnulli *Spartianum* esse credunt propterea hunc *Ael. Lampridium Spartianum* nuncupant, floruit circa a. CCCXXIV, tradiditque vitas Commodi, Antonii Didumenii, Heliogabali, Alexandri Severi. ^{Lampridius}

Cf. D. G. MOLLERI *Diff. de Ael. Lampridio. Altorf. 1688. 4.*

VULCATIUS GALLICANUS, Senator Romanus, ante a. CCCIV vivens, omnes Imperatorum vitas describere voluit: sed nos unam solummodo habemus, vitam Avidii Cassii, quam nonnulli ne hic quidem scriptori, sed Spartiano, propter dissimilitudinem, tribuere volunt. <sup>Vulcat.
Gallian.</sup>

Cf. D. G. MOLLERI *Diff. de Vulcatio Gallicano. Altorf. 1696. 4.*

TREBELLIVS POLLIO circa initium saeculi <sup>Trebellius
Pollio.</sup> quarti vixit, atque reliquit pluribus, quas condidit, Imperatorum biographias, sequentes: Valeriani patris et filii, Gallienorum, triginta tyrannorum, quorum vitae incipiunt a Cyriade, qui a. Chr. 258 in Syria usurpavit imperium, et finiunt in Victorina, sub imperio filii, senioris Tetrici, interempta. Qui Tetricus inter praecedentes tyrannos recensitus, ab Aureliano imperatore, cui se remiserat, in triumpho, cum Tetrico juniore, filio, et Zenobia ductus est a. Chr. 274. Addita est Claudii Imp. vita. Vopiscus Trebellium incutit incuriae nimiaeque brevitatis. Nostra etiam *Bibl. hist. Vol. IV. P. I.* Aa acta-

aetate jure de ejusdem negligentia questus est *Henricus Cannegisterus* in singulari hujus argumenti disputatione, cultissimo libro, *de mutata Romanorum nominum sub Principibus ratione* (Traject. a Rhen. 1758. 4.) a p. 175 sqq. inserta. Dictio paullo comitior est reliquis hujus generis scriptoribus.

Cf. D. G. MOLLERI Diss. de Trebellio Pollione Alt. 1689. 4.

Vopiscus.

FLAVIUS VOPISCUS, Syracusanus, Junii Tiberiani, Praefecti urbi, suasu Aureliani Imp. vitam descripsit, cui postea addidit vitas Taciti, Floriani et Probi, Tyrannorum quoque, Firmi, Saturnini, Proculi et Bonosi, quibus Imperatorum Cari, et filiorum, Numeriani atque Carini, subjunxit vitas. Optimus inter reliquos scriptores historiae Augustae minores Vopiscus censetur. Certe *Isaacus Casaubonus* in notis ad Vopisci Aureliani cap. 1 ita judicat: „Tandem e salebrofis et praeruptis locis emerimus: sic jure appellaverim plerosque praecedentium auctorum libros, si cum sequentibus Vopisci comparentur. In illorum plerisque omnia perturbata, indigesta, confusa, mera denique mapalia: hic temporum rerumque series diligentius et constantius servata. Nihil admodum alieno loco positum, omnia fere εὐτάκτα καὶ εὐκακούμενα: sive ea fuit auctoris major diligentia, sive scriptorum ejus felicitas, quae correctorum manus minus iniquas sint experta.“ Scimus etiam Vopiscum usum fuisse bibliotheca Ulpiana aliisque monumentis fide dignis.

Cf. D. G. MOLLERI Diss. de Flavio Vopisco. Alt.

.... 4.

MOULINES *Mémoire sur les Ecrivains de l'Histoire Auguste*; in *Nouv. Mém. de l'Acad. des Sciences de Berlin*. a. 1780. p. 534 — 544.

BRAC

Herodianus.
HERODIANI Historiarum a M. Aurelii Ant-
 itu usque ad initium imperii Gordiani, libri
 Graece et Latine. — Quando hic vixerit,
 exit, quo animo scripserit, ipse docet .L.I.
 cum ait, Angelo Politiano interprete: *Ego*
idem acceptam ab aliis, aut testibus egentem hi-
is sed eorum, qui legent, sensibus adhuc memo-
recenti inhaerentem, summa vel fide, vel dili-
collektam, conscribendam suscepi: sperans. hanc
idem fore posteritati earum rerum notitiam, quae
antique atque magnae haud ita longo tempore acci-
piant. Nam si quis ab Augusto usque Principe om-
nitem complectatur animo, cum scilicet Romana-
gentia ad unius est arbitrium devoluta, ne annis
illis circiter ducentis (tot enim ferme ad Marci
num numerantur) aut imperiorum tam diversas
res reperit, aut bellorum vel civilium, vel ex-
tra tam varios casus atque eventus. Ibidem post
Nam cum sexaginta annis plures, quam pro
Principes urbs Roma pertulerit, factam ex eo
multae sane variaeque res atque admiratione
memorantur. Et cap. II extremo: Quae post
bitum per universam aetatem visa mihi audita-
nonnulla item in experiendo cognita, utpote
his officiis principalibusque versato, ea nunc con-
scripsi suscepi. Haec Commodi, quem Marcus
 nus anno Chr. CLXXX successorem habuit,
 Caracallae, Heliogabali, Alexandri et Ma-
 Imperatorum temporibus Herodianum vi-
 dicant. Nam sui temporis historiam, quam
 reliquit, in imperio in Gordianum, Maximi-
 cessorem, translato i. e. a. Chr. 238. finit.
 obatissimis utique historicis fideque dignissi-
 censendus est Herodianus, eoque multo su-
 Dione Cassio, coaevo. Reperitur in ejus
 ione negotiorum personarumque varietas
magna,

magna, multa rerum novitas, gravitas ferum, atque orationis suavitas. Orationes inserit, aptae sunt lectuque jucundae. *Phil. Bibliotheca ood. XC X.* Andrea Schotto in te: *Scriptoris hujus dictio clara est atque paucis et jucunda: vocibus autem utitur temperate, quae supra modum Atticis, quibus nativa illa sermonis gratia quodammodo violetur; nec rursus humilitatem quandam ita demissis, ut artem orationis fugisse videantur. Ad haec nec supervacuum met, neque necessarium quid omittit: sed, ut abso- lutam, omnibus historiae virtutibus paucis sit.*

Commoda est editio, capitibus distinctis, notis tum criticis tum imprimis historicis *Joh. Boeckleri* Argent. 1644. 8. *ibid.* 1662. 8. *ibid.* 8. quibus posterioribus editionibus accessit Graecus *Balth. Schaidii* copiosissimus, in quo de varietate et veritate lectionis interdum notatur. Editioni Oxoniensi 1699. 8. additae sunt breves *Stephani*, *Memmii*, *Sylburgii* notis, qui praecipue *Herodianum* cum aliis scriptoribus historicis contulit. Novam editionem *Bergleri* interpretatione paraturus erat *Joh. Leisnerus*, at illo a. 1767 fatiis intercepto, *Joh. Guil. Irmisch*, Scholae Plavianae Rector, *Herodiani* suscepta, novam recensionem edidit. Cujus operis tomus primus tandem prodiiit 1788. 8 mai. Desideratur autem delectus notarum et illustrationum sapiens; nam defuisse est bonus *Herodianus* opere notarum.

Ex versionibus hic nulla locum postulare nisi *Francogallica*, quam curavit notisque in *Mongaultus*, Paris. 1700. 12. *ibid.* 1712. 8. 1745. 8.

Illustrationi *Herodiani* dicata sunt scripta:

PAULLI VOIT in Herodiani Marcum et Commodum Imperatores notae. *Ultraj.* 1645. 12.

JOH. FRID. LEISNERI Prolusio de Hero-
diano Herodianique versione Bergleriana. *Lips.*
161. 4.

FRID. ANDREAE STROTHII Specimina V
rimadversionum in librum I et II Herodiani.
Miedlinburgae et Gothae 1776 — 1780. 4.

AMMIANI MARCELLINI rerum gestarum li-
ri superstites, a Gallo, quem Constantius Imp.
Caesarem dixerat, usque ad excessum Valentis Im-
peratoris. — Ammianus, origine Antiochenus,
octus miles, et rerum Augustarum inde a Nerva
usque ad fatalem Valentis annum scriptor, circa
Chr. 370 vel 380 floruit. Vixit adhuc a. 390.
Quam religioni addictus fuerit, incertum; et ex
plo ejus opere hac super re nihil definiri potest.
Quo magis, vel hanc ob causam, aestimandus.
Composuit historiarum sive rerum gestarum a
Nervae principatu ad excessum usque Imp. Valen-
tis sive a. Chr. 378 libros XXXI. Quorum primis
tredecim, ingenti historiae jactura, perditis, soli
integritatem tulerunt, postremi duodeviginti, qui inci-
piunt ab a. Chr. 353 sive a facinoribus Caesaris
Galli, propinquitate regiae stirpis — Constantii
nim frater patruelis fuit — elati et adspirantis ad
imperium.

Ammianus
Marcelli-
nus.

De hoc scriptore optime meriti sunt editores
sequentes: *Frid. Lindenbrogius*, qui Ammianum
ad fidem MSS. et veterum Codd. recensuit et illu-
stravit, *Hamburgi* 1609. 4. *Henricus Valesius*, qui
duces codices MSS. consuluit amplasque annota-
tiones doctas adiecit, *Parisi*. 1636. 4. *ibid.* 1681. 4.
Qui posteriori editioni *Hadrianus Valesius*, Henri-
ci frater, copiosiores observationes addidit. Insunt
Lindenbrogii notae. *Jacobus Gronovius* denuo

Ammiani historias recognovit,isque cum superum editorum animadversiones tum suis subjunctis atque necessariis ad Ammiani illustrationem: a quis numis ac figuris exornari curavit. *Lejd.* 1693. fol. et 4. Recentissimam Ammiani editionem eamque accuratam, licet annotationibus situtam, debemus *Augusto Guil. Ernesti*, *Lipf.* 1781. Recensionem Gronovio - Valesiano: solum exhibuit, verum etiam adiecit primum item dignitatum, qui in Ammiani libris occurrunt illustratum ex ipso Ammiano et aliis scriptoribus nec non Glossarium Latinitatis amplum, in quo ea obscuriora breviter, sed dexterissime, illustratum aptum simul ad scientiam latinitatis novae illorum temporum h. e. ad intelligendos illius temporis scriptores, etiam ecclesiasticos, itemque leges.

Italice Ammianus exstat cura *Romigii*, Florentini, *Veneti* 1550. 8. *Fransogallice* et quidem perspicace atque ex voto Regis *Friderici M.* a *Guille. Montanus*, Berolini 1775. III Voll. in 12. Non adpersae sunt.

Magnifice non solum, sed et rectissime de Ammiano judicat *Ernesti*, recentissimus ejus editor, praefatione editionis ab eodem curatae, hac ratione: „In serie historicorum latinorum, quos legere mihi cognoscendosque praecipue existimabam ultimum ordine locum obtinuit Ammianus Marlinus, non item ultimum re atque aestimati meae. Nam, ut nihil dicam de fide rerum ab traditarum et de geographicarum ejus descriptionum diligentia; in quo genere etiam vulgo laudatur Ammiani virtutes: tantam in singulis libris excessus, quos ipse dixit, rerum et doctrinae piam explicavit, ut hac parte superare etiam, tantum aequare, latinos historicos omnes nunc quidem videatur. — Sed habet Ammianus ad alia bona non contemnenda, quorum pars ma-

ditione, tumida illa quidem omnino et
sterdum, dura denique haud raro et con-
dominis graeci et militis et vitia aetatis se-
quae tamen longe felicissimum et uberri-
entium poeticum et oratorium referat,
istorico, qui proprie dicitur, dignissimum.

minus obviae sunt verae sermonis ele-
quarum quasi splendore non modo naevi
deurentur, sed etiam uti liceat ad Ingenium
elocutionis illustrandum et perspicendum.

AUDII CHIFLETII Vita Ammiani. *Lovanii*
8. Et praefixa editioni Valesianae et Gro-
nae.

COLLERI Diff. de Ammiano. *Alb.* 1685. 4.

toris ignoti) Excerpta de Constantio Chlo- Excerpta
etc.
stantino M. et aliis Imperatoribus, cum
triani Valesii, cum Ammiano Marcellino
desii, et inter *Sim. Paulli* Miscella antiqu.
Argent. 1664. 8.) p. 1 sqq. et in *Muratorii*
ler. Ital. T. XXIV. p. 635 sqq.

RONII LAETI († 1498.) Romanae histo- Laetus.
pendium, ab interitu Gordiani junioris, us-
astinum III; cum opusculo de exortu Ma-
Venet. 1498. 4. *ibid.* 1500. 4. Et in *ejusd.*
Argentor. 1510. 4. *Mogunt.* 1521. 8. Et
ippt. Hist. Rom. *Parisi.* 1568. 8. Et inter
Scriptt. Hist. Aug. T. II. p. 520sq. Ho-
a ista carere possumus.

ANNIS STELLAE (*Sacerdotis Veneti* circa Stella.
culi XV et initium XVI) Liber Augustalis
atoribus Romanis usque ad Maximilianum
1503. 8. Liber nobis ignotus, forte ad
perius referendus.

IELMI WOTTON (Doctoris Theol. † Wotton.
History of Rome, from the Death of Antoni-
anus

aus Pius, to the Death of Severus Alexander. Lond. 1701. 8. Cum figg. aen. — Auctor istam historiam Romanae periodum sectionibus septem absolvit. In prima, qua infantiam et educationem Marci Imp. pluribus complectitur, multa, quae ad regimen Antonini Pii, multa dein in reliquo contextu, quae ad L. Verum, collegam ejus, spectant, inspergit. In secunda sectione Commodum ejusque vitia representat, et qua ratione Severus Pertinax imperium obtinuerit, exponit. In tertia de ejus morte, Didii Juliani indecora electione ac caede, de Septimio Severo, ejusque competitoribus, Pescennio Nigro et Clodio Albino, egit. In quarta imperium Caracallae, atque transcurfu quae Getam attinent, describit. Quintam Macrini ac Diadumeniani rebus gestis exitioque impendit. Sexta Heliogabali turpissimum regnum exagitat. Septima Alexandri vitam factaque et interitum, nec non Maximini et Gordianorum clades persequitur. Integram autem historiam e scriptoribus, tam Graecis quam Latinis, summa fide et dexteritate eruit, marmorum ac numismatum antiquorum inscriptiones in subsidium vocat, controversias chronologicas aliasque difficultates in notis accurate expendit.

Cf. Acta Erud. a. 1702. p. 486 - 490.

de la Bastie.

JOSEPH BIMARD DE LA BASTIE *Recherches sur la durée de l'Empire de Probus, Carus, Carinus et Numerien, à l'occasion de quelques médailles de Probus; in Mém. de l'Acad. des Inscriptions. T. XIII p. 437 — 474.*

**BIBLIOTHECA
HISTORICA**

INSTRUCTA

A

MARCARDO GOTTHELF STRÜVIO

AUCTA

A

CHRISTI. GOTTLIEB BUDERO

NUNC VERO

A

ANNE GEORGIO MEUSELIO

HA DIGESTA, AMPLIFICATA ET EMENDATA,

ET PAENE NOVUM OPUS

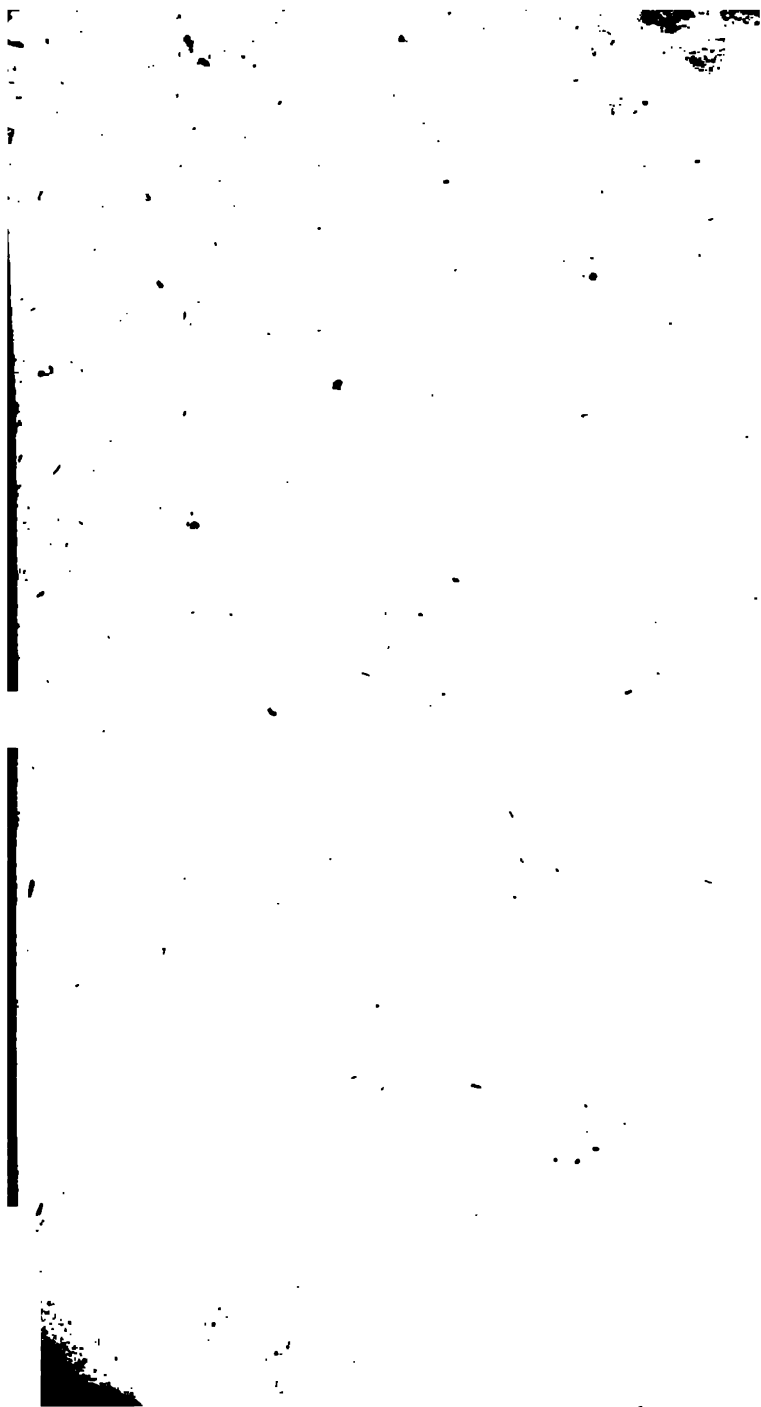
VIDERI POSSIT.

Voluminis IV Pars II.

LIPSIAE,

INTV LIBRARIAE WEIDMANNIANAE.

M D C C X G.

VIRO
PERILLUSTRI AMPLISSIMO
DOCTISSIMO
ANNI CHRISTOPHORO
GATTERERO

DOCTORI PHILOSOPHIAE

ASSILIARIO AUL. REGIS M. BRITANNIAE ET
CTORIS BRUNOVICO - LUNEBURGENSIS,
PROFESSORI HISTORIARUM IN LITTERARUM
UNIVERSITATE GOTTINGENSI PUBLICO OR-
ATORIO, INSTITUTI REGII HISTORICI, QUOD
DE MIRO STUDIO FUNDAVIT, DIRECTORI
DOCTISSIMO, SOCIO ORDINARIO REGIAE SO-
CIIETATIS SCIENTIARUM GOTTIN-
GENSIS CAET.

IN HIS HISTORICAE OMNIUMQUE ETIUSDEM
ARTIUM ET ADMINICULORUM INSTAURA-
TI, EMENDATORI, CULTORI PER OMNEM
REMPUBLICAM LITTERARIAM
CELEBERRIMO

PRAECEPTORI OLIM SUO
ETERNA PIETATE AC CULTU NON FUCATO
SUSCIPiendo

HAEC BIBLIOTHECAE HISTORICAE PARTEM
INQUAM TESSERAM ANIMI ERGA BENEFICIA
GRATI QUALEM CUNQUE

D. D. D.
AUCTOR.

100

INDEX

CAPITVM ET SECTIONVM.

CONTINUATIONIS I LIBRI II

CAPITIS XI

Señio III.

historiae singulorum Imperatorum Romano-imperatricum, ab Augusto usque ad Constantinum ordinem chronologicum) pag. 3

Señio IV.

de Romanorum Imperatorum nominibus, apud, honoribus, potestate, consecratione 88

CAPUT XII.

de Romanorum gentibus et familiis celebrioribus 97

CAPUT XIII.

de rebus Romanorum veterum diversis, quibus locus tribui non potuit 103

CAPUT XIV.

de antiquitatibus Romanis generales.

Señio I.

dis, systemata et onomastica antiquitatum Romanorum 105

Señio II.

es miscelli de antiquitatibus Romanis 127

CAPUT XV.

de antiquitatibus Romanorum sacris,

Señio I.

es generales 135

Señio II.

es de Romanorum diis 137

Señio III.

es de templis, aris et locis sanctis 141

Señio IV.

es de sacerdotibus et personis sacris 143

Index.

Seſſio V.

Scriptores de feſtis, ſacrificiis, votis, auguriis, jurejurando, variisque ritibus norum.

- A. Scriptores de feſtis Romanorum
- B. Scriptores de ſacrificiis Romanorum
- C. Scriptores de votis et devotioni-
rum
- D. Scriptores de auguriis, auſpicis
Romanorum
- E. Scriptores de jurejurando et vari-
cis Romanorum

CAPUT XVI.

Scriptores de urbe Roma.

Seſſio I.

Deſcriptiones Romae veteris

Seſſio II.

Scriptores de portis, muris, aquis, aquaed-
tibus, vijs Romae veteris

Seſſio III.

Scriptores de Romae priſcae ruderibus, ae-
que, quae ſuperſunt, antiquis monimen-

Seſſio IV.

Deſcriptiones ſingularium quorundam aed-
monimentorum Romae veteris

CAPUT XVII.

Scriptores de antiquitatibus Romanorum pri-

Seſſio I.

Scriptores de forma et ſtatu reipublicae ge-
nerales

Seſſio II.

Scriptores de magiſtratibus reipublicae Ro-

- A. Scriptores generales
- B. Scriptores de ſenatu Romano
- C. Scriptores de ſingulis populi Romani
tibus, ordine alphabetico

Seſſio III.

Scriptores de imperio et provinciis Romae
coloniis, municipiis, populis fundis

Index.

vii

Seccio IV.

Scriptores de ordinibus et statu populi Romani.

- A. Scriptores de Nobilibus, Patriciis, ordine eque-
stri, eorumque juribus pag. 264
- B. Scriptores de ordine populari 267
- C. Scriptores de servis, libertis et ritu manu-
missionis 268

Seccio V.

Scriptores de comitiis Romanorum 274

Seccio VI.

Scriptores de legibus Romanorum 277

Seccio VII.

Scriptores de judiciis et antiquitatibus forensibus Ro-
manorum.

- A. Scriptores generales 281
- B. Scriptores speciales de singularibus nonnullis
ritibus rebusque forensibus 285

Seccio VIII.

Scriptores de poenis et suppliciis Romanorum 287

Seccio IX.

Scriptores de Romanorum tributis, vestigalibus, aera-
rio, censu, congiariis, nundinis, auctionibus, novis
tabulis caet. 291

Seccio X.

Scriptores de re militari et nautica Romanorum.

- A. Scriptores generales 301
- B. Scriptores de Romanorum legionibus, praefe-
ctis militum, instruenda acie, laboribus milita-
ribus, deditionibus 307
- C. Scriptores de machinis bellicis, armis et signis
militaribus Romanorum 311
- D. Scriptores de stipendio, praemiis, donis, privi-
legiis et poenis militum Romanorum 315
- E. Scriptores de re nautica Romanorum 317

Seccio XI.

Scriptores de triumphis et tropaeis Romanorum 319

Seccio XII.

Scriptores de re vestitaria Romanorum.

- A. Scriptores generales 322
- B. Scriptores speciales 325

Seccio

Señio XIII.

Scriptores de conviviis et luxu Romanorum.

A. Scriptores generales

B. Scriptores speciales de ratione acci-
cibo, potu, vestibus et ludis convivali-
manorum*Señio XIV.*Scriptores de nuptiis, puerperio, familiis, no-
institutione juventutis et re litteraria Roma-A. Scriptores de ritu nuptiarum, puerper-
tate, adulterioB. Scriptores de familiis et nominibus
rumC. Scriptores de institutione juventutis et
litteras colendi apud Romanos.

I. Scriptores generales

II. Scriptores speciales

*Señio XV.*Scriptores de ludis Romanorum gymniciis, circi
et de gladiatoribus*Señio XVI.*Scriptores de ludis Romanorum sceniciis, thea-
phitheatrisA. Scriptores de ludis theatralibus, mim-
tomimis, personis s. larvis

B. Scriptores speciales

*Señio XVII.*Scriptores de aedificiis, partibus aedium, ther-
neis et villis Romanorum

3

Reliquae tres vel quatuor hujus capituli sectiones, et
scriptoribus de rebus Byzantinis, forte et de
Gothorum, Langobardorum, aliarumque gens-
dii, quod dicunt, aevi bellicosarum, reservant
in partem proximam.

BIBLIOTHECA HISTORICA.

CONTINUATIONIS I. LIBRI II. CAPITIS XI.

SECTIO III.

*Scriptores historiae singulorum imperatorum.
Romanorum et imperatricum, ab Augusto
usque ad Constantinum M.*

A V G V S T V S.

MARMOR s. MONIMENTUM ANCYRANUM, Marmor Ancyran.
de rebus gestis *Augusti* Imperatoris, ex
apographo *Busbequiano*; in *Andr. Schotti* Scholiis
ad *Sext. Aurel. Victor.* (*Antverp.* 1579. 8) p. 70
sqq. — Idem, ex *Ant. Verantii* apographo; in
Iusti Lipsii Auctario ad *Mart. Smetii* Inscriptiones
antiquas (1588. fol.) pag. 19 - 22, subnotatis
quibusdam coniecturis et emendationibus; in
Leunclavii Pandect. Turc. cap. X. et in *Rutgerfii*
Var. Lect. p. 163 sqq. — Idem, cum *Iusti Lipsii*
et *Jf. Casauboni* animadversionibus, cum *Suetonio*,
ex edit. *Grævii* (*Traj.* 1703. 4) p. 78; ex edit.
Bibl. hist. Vol. IV. P. II. A *Pitisci*

Pitisci (*Leovard.* 1715. 4) T. II. p. 1138; ex edit. *Burmanni* (*Amstelod.* 1736. 4) T. II. p. 156-166. — Idem, ex charta *Dan. Cossonii* emendatius et auctius, cum notis *Iac. Gronovii*; cum huius Memoria Cossoniana *Lugd. Bat.* 1695. 4; in *Suetonio Pitisci* T. II. p. 1156. 1169; et in nova edit. *Inscriptt. Gruteri* p. CCXXX-CCXXXIII. (Tabulae cuiusque subscriptis *Lipsii* coniecturis, quas altera *Gruteri* editio ad *Variorum Corrigenda et Animadvertenda* reiecit). — Idem, iuxta *Burbequianum* exemplum et chartam *Cossonianam*; in *J. G. Bayeri* *Hist. marmor. Ancy.* — Idem, in *Pauli Lucae* itinerrario (*Voyage l'a.* 1704-1708. dans la Grece etc.) T. I. p. 393 sqq. edit. *Parif.* 1712. 12. satis inepta tamen hac epigraphe: *Inscription nommée par les Critiques Lapis Ancyranus* *). — Idem, iuxta exemplum a *Jos. Pitton de Tournefort*, ex ipsis tabulis parietinis descriptum, cum *Jf. Casauboni*, *Jac. Gronovii* et *Edm. Chishull* notis; in huius *Antiquitat. Asiat.* de quibus nos supra (Vol. II. P. I. p. 66 sqq.) retulimus, p. 165-207. Et haec quidem editio optima est, optimisque commentariis instructa. — Add. *Remarques sur le monument d'Ancyre*; in *Biblioth. choisie* T. VIII. p. 327-345. — *JOH. GUIL. BAYERI* *Historia mar-*

moris

*) Hoc vero apographum, teste *Massono* in *vita Ovidii*, (T. IV. *Ovidii Burmanniani* locupletius edita, ad a. Urb. 743 p. 66) *Paulus Lucas* vulgavit tanquam suum, ac quod habuerat *Smyrnae* a vidua *Fabri*, mercatoris *Francogallici*, qui plures annos *Ancyrae* degerat, prout narravit *Guil. Gherard*, olim *Smyrnae* pro gente *Britannica* *Consul*, qui quae idem apographum aliquamdiu domi habuerat. Cf. quoque *Cuperus* in *Literis criticis* ad *Lacrosum* p. 144 et 159, quo novissimo loco et quidem a. 1714 scribit, *Ant. Gallandum* egregio istud monumentum commentario illustrasse, qui an unquam prodierit, dubitatur.

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 3

moris Ancyрани, indicem rerum gestarum Augusti Imp. complexi. Ienae 1703. 4.

Horce nobilissimum monimentum ideo *Ancyranum* dictum, quod templi Augustei vestibulum, extra pomoerium urbis Galatarum *Ancyrae* (hodie *Angora* f. *Anguri* f. *Enguri*) adhuc superstes, ornat, indicem rerum ab Augusto gestarum, s. breviarium imperii continens, a non paucis visum, a nonnullis vero descriptum, v. c. ab *Antonio Verantio* f. *Wrantzio*, *Dalmata*, *Augerio Gislenio Busbequio*, *Dan. Cossonio*, *Paulo Luca* et *Jos. Pitone Tourneforte*. E viginti circiter columnis sex solummodo supersunt; cuicunque incisae sunt L vel LX lineae, LX fere litteris compositae. Hanc inscriptionem volumen secundum, ab Augusto cum testamento suo virginibus Vestalibus traditum, constituisse, vulgo creditur. Suetonius certe in Octav. c. 101: *De tribus voluminibus uno mandata de funere suo complexus est: altero indicem rerum a se gestarum, quem vellet incidi in aeneis tabulis, quae ante mausoleum statuerentur; tertio breviarium totius imperii, quantum militum sub signis ubique esset, quantum pecuniae in aerario etc.* Cf. *Pocokii* itinerar. T. III. p. 129 sec. vers. Theot. Erlang. (1773). Consulatur quoque *Saxii Onomast.* P. I. p. 205-208.

MESSALAE CORVINI Libellus de progenie Messala.
Augusti, primum in lucem prolatus a *Iacobo Bedroto*, Mogunt. 1540. 8, posteaque varie editus (v. c. inter *Sylburgii* Scriptt. hist. Rom. T. I. p. 373 sqq. inter *Gruteri* Scriptt. hist. Aug. T. II. p. 692 sqq. inter *Boxhornii* Historiae Aug. Scriptt. minor. P. I. T. II. p. 694 sqq. in Hist. Rom. Epitome (Florent. 1723. 8) T. II. p. 29 sqq. et ex codice MS. Collegii Lincolnienfis emendatus a *Thoma Hearne* accessit *Eutropio Havercampi* p. 723 sqq.):

4 *Scriptt. historiae singulor. imperator. romanor.*

sed supposititius, medioque, quod dicimus, aevo fictus. Cf. VOSSIIUS de Historicis Lat. L. I. cap. 18. p. 89.

Ruscelli. *Discorso sopra la Vita d'Augusto, estratto dall' Libro dell' historia di C. Tacito; in Lettere di Principi di G. RUSCELLI* (Venet. 1570. 4) T. I. in fine.

Goltz. HUBERTI GOLTZII Numismata supra Vol. IV. P. I. p. 304 laudata.

Glandorp. JOH. GLANDORPII Notitia familiae C. Caes. Octav. *Augusti*; cum ejusd. Notit. famil. C. Jul. Caesaris. *Parisi*. 1634. fol.

Boecler. JOH. HENR. BOECLERI Diff. de Caesare *Augusto* ad Flori Lib. IV. cap. 3. *Argent.* 1643. 4; et inter ejusd. Dissertt. acad. T. I. p. 516-522.

Graefe. CHRISTOPH GRAEFII Vita C. Octav. *Augusti*. Altenburg. 1666. 4.

Dieterich. JOH. CUNRADI DIETERICHII (*Prof. Hist. et Gr. ling. Gießensis*) *Historia Augusti, Tiberii, Caligulae, Claudii, Neronis. Gießae* 1666. 4. sunt quinque dissertationes, inscriptione hac conjunctae.

Rubenius. ALBERTI RUBENII Diff. de natali die Caesaris *Augusti. Antwerp.* 1665. 4; et in *Gravii Thes. Antiqq. Rom.* T. XI. p. 1378-1389.

Müller. FRIDERICI MUELLERI *Examen chronologicum sententiae Scaligerianae de natali die Octav. Augusti. Gießae* 1664. 8.

Des Vignoles. ALPHONSE DES VIGNOLES *Discours, touchant le jour de la naissance d'Auguste; in Hist. critique de la Republ. des Lettres* T. XI. p. 1-52. T. XII. p. 1-39.

Leyser. POLYCARPI LYSERI Diff. de *Augusto*, de successore sollicito. *Lips.* 1684. 4.

Larrey. ISAACI LARREY *Histoire d'Auguste à Rotterdam* 1690. 8; et cum editione *Trevoltina historiae trium-*

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 5

riumviratuum Rom. a Citri de la Guette conscrip-
tae (1741. 12). Cf. supra Vol. IV. P. I. p. 304.

JOH. MEURSII *fil.* Diff. de solertia *Augusti* Meursius.
Caesaris in opprimenda Romanorum libertate;
inter *ejusd.* Differtatt. polit. miscell. num. XIII. *Haf-*
iae 1641. 8.

ANTONII AEMILII (*Prof. Histor. Ultrajecti.* Aemilius.
i) Oratio de politicis artibus *Augusti*, quibus in
vera republica sibi et successoribus principatum
reperit; inter *ejusd.* Orationes (*Trajecti.* 1651. 12)
p. 78-104.

JOH. KOOLL Oratio de artibus, quibus *Au-* Kooll.
gustus callide rempublicam Romanam invasit.
Trajecti ad Rhen. 1696. 4 mai.

PETRI LAGERLOEF Diff. de Romana sub Lagerlöf.
Augusto felicitate. *Upsal.* 1695. 8.

CONRAD SAM SCHURZFLEISCHII Diff. Schurz-
de Octavio *Augusto.* Lipsi. 1698. 4; et inter *ejusd.* fleisch.
Differtt. hist. num. VII.

JOH. CHRISTIANI NEU Diff. de Breviario Neu.
Augusti Imp. *Tubing.* 1709. 4.

CESAR VICHARD, *Abbé de SAINT-REAL* St. Real.
Fragmens sur Auguste; in *ejusd.* Opp. (*à la Haye*
1722. 8) T. II. p. 343 sqq. et sec. vers. Theot.
T. II p. 145 sqq.

RENÉ D'AUBER DE VERTOT *Caractère de Vertot.*
Auguste, avec la comparaison entre Agrippa et
Mécenas, Ministres de ce Prince; in Hist. de l'Acad.
des Inscriptions. T. V. p. 235-241.

Eiusdem *Dissertation on the characters of Augu-*
stus, Horace and Agrippa, with a comparison bet-
ween his two Ministers, Agrippa and Maecenas. To
which is added some Reflexions on the Characters of
Augustus, Maecenas and Horace, and on the Works
of Horace, by the Earl of SHAFTSBURY, with a
Print from an ancient Painting, representing Au-

gustus, *Agrippa, Maecenas, and Horace.* London 1740. 4 mai.

de la Blé-
terie.

L'Abbé DE LA BLÉTERIE *Dissertation où l'on examine ce que signifioit le nom d'Auguste, donné à César Oclavien, et si ce Prince, en laissant le nom d'Auguste à Tibere, prétendit lui laisser l'Empire; in Mém. de l'Acad. des Inscr. T. XIX. p. 432 sqq.*

Fabricius.

Imp. Caesaris *Augusti* temporum notatio, genus et scriptorum fragmenta. Praemittitur NICOLAI DAMASCENI Liber de institutione *Augusti*, cum versione *Hugonis Grotii* et *Henr. Valesii* notis; curante JO. ALB. FABRICIO, D. et Prof. Publ. in Gymnasio Hamburgensi. *Hamburgi* 1727. 4. — Collegerat olim summo studio JANUS RUTGERSIUS in Variis suis Lectionibus (*Lugd. Bat.* 1618. 4) *Augusti* Imp. scriptorum varii generis, epistolarum scilicet, orationum, carminum, legum etc. reliquias, laudabili industria ab historiae *Augustae* conditoribus, veluti ex naufragio tabulas, ad posteritatis memoriam conservatas, et una cum graviter arguteque ab eodem imperatore dictis, in veterum commentariis itidem passim obviis, evulgaverat. Hanc collectionem denuo et separatim typis exscriptam exhibuit Fabricius, variis accessionibus locupletatam, et adpersis passim annotationibus insignem. Praemisso *Damasceni* de institutione *Augusti* libello adjuncta sunt sequentia: 1. Chronologia *Augusti*, sive vita eius et res gestae, annorum serie dispositae. 2. Elenchus brevis selectorum de *Augusto* rebusque eius scriptorum. 3. Genus *Augusti*, subjuncto *Godfridi Peschwitzii* de familia Caesarum *Augusta* commentario. 4. *Augusti* scriptorum fragmenta, scilicet: Epistolae Graecae et Latinae; Codicilli, Libelli s. Edicta et Decreta ad Senatū;

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 7

tum; Rescripta Bruto de Catone; hortationes ad philosophiam, Orationes funebres aliaeque; Carmina; Tragoediae; Fescennini in Pollionem; Epigrammatum Liber; Elogium Drusi; Versus Graeci; de vita sua Libri XIII; Leges, Constitutiones etc.; Descriptio orbis terrarum; Index rerum a se gestarum cum eius monumento Ancyrano; Testamentum; Liber mandatorum de funere suo; Mandata de administranda Rep. Reipubl. et Tiberio Caes. data; Dicta et Apophthegmata; loci; Stratagemata; Augusti Elogia.

Cf. Acta Erud. a. 1728. p. 139 sq.

JOH SAMUELIS HERINGII Diff. de duobus imperatoribus Romanis, *Augusto* et Tiberio, titulum Domini reformidantibus. *Sedin.* 1727. 4.

THEOPHILI GRABENERI Notatio indolis Grabener. morumque Octavii Caesaris *Augusti. Misena* 1740. 4.

ALEXANDRI SINCLAIRI Commentatio de *Sinclair.* C. Caesare Octaviano, tyranno, et *Augusti* cognomine indigno; in *F. A. Hallbaueri* Exercitatt. Societ. Lat. Ien. (*Lips.* 1741. 8) Vol. I. p. 183-204.

MÉNARD D. en quelle année le Titre de Pater Patriae fut donné à *Auguste*; in *Hist. de l'Acad. des Inscriptions.* T. XXIII. p. 166 sqq.

CHRISTOPH. FRIDERICI LUDEWIG de *Ludewig.* *Augusti* prudentia minus tanta, quanta vulgo creditur Oratio. *Ienae* f. a. (176. .) 4.

Memoirs of the Court of Augustus, by THOMAS Blackwell. BLACKWELL, I. U. D. Principal of Marischal College in the University of Aberdeen († 1757). Vol. I. *Edimburg* 1753. — Vol. II. *ibid.* 1755. 4. Tertia editio, aucta tertia operis parte, ab auctore non absoluta, curata a IOH. MILLS. *ibid.* 1764. 4. *Francogallice* in epitomen redactae duae priores operis partes ab *Amadæo Ambrosio Fruity*, *Parisi.*

1754 fqq. 3 Voll. in 12 mai. Opus integrum Francogallice, *Hagae Comit.* 1768. 3 Voll. in 12 mai. Secunda editio, *ibid.* 1789. 3 Voll. in 12 mai. — Integram fere historiam Romanam ante Augustum in fronte operis positam narrat Anglus, cuius finis princeps eo tendere videtur, ut popularibus suis demonstret, omnia bona constitutionis Romanae politicae inesse Anglicae, et hanc contra a naevis Romanae esse immunem, quia rege, modica potestate munito, utatur. Iulium Caesarem aliosque libertatis reip. hostes detestatur: Pompeium contra, Ciceronem, Catonem, summis celebrat laudibus, etiam Augusti aulam et imperii eo regnante rationem, a tyrannide abhorrentem. Augusti eiusque consiliariorum artes et principia regnandi egregie explicantur; nec minus aulicorum hominum libido et vanitas. Ab aliis dicta centies, Blackwellus nova forma ac ratione reddit, saepe haud infeliciter, quo tamen etiam non raro fit, ut veritatis vim quodammodo violet.

- Stypmann. FRANC. STYPMANNI Diatribe de censu, ab *Augusto* per orbem acto. *Gryphiswald.* 1647. 4.
- Rango. CONRADI TIBURTII RANGONIS Diss. Descriptio orbis universi, a Caesare, *Augusto* facta. *Francof.* 1661. 4.
- Obrecht. ULRICI OBRECHTI Diss. de censu *Augusti Argent.* 1675. 4; et inter *eiusd.* Dissertatt. acad. (*Argent.* 1704. 4) p. 193. 215.
- Wernsdorf. GOTTLIEB WERNSDORFII Diss. de censu, quem Caes. Octav. *Augustus* tempore nativitatis Christi per orbem terrarum fecit. *Witteb.* 1693. 4.
- Perizonius. JACOBI PERIZONII Diss. de *Augustae* orbis terrarum descriptione; post *eiusd.* Disquisit. de Praetorio

imperatorum ab Augusto usque ad Constant. M. 9

torio (*Lugd. Bat.* 1696. 8), et inter *ejusd.*
ertt. (*Lugd. Bat.* 1740. 8) p. 313-386.

GEORGII WOLFG. WEDELII Diff. de censu Wedel.
usti. Ienae 1764. 4.

BARTH. CHRIST. RICHARDI Diff. de censu Richard.
usti univérse indicto. *Vitemb.* 1704. 4; et in
aci et Ikenii Thes. theol. philol. T. II. p. 434-

JOH. GUIL. JANI de censu Romanorum pri- Jani.
recentiores quaedam controversiae. *Vitemb.*
5. 4; et in *Hafaci et Ikenii* Thes. T. II. p.
sqq.

SALOM. DEYLINGII Observatio de censu Deyling.
usti; in *ejusd.* Observatt. sacr. (*Lips.* 1720. 4)
p. 209-218.

JOH. HERMANSSON Diff. de censu Octavii Herman-
usti. Upsal. 1737. 8. son.

HENRICI BENZELII Diff. de censu Augusti; Benzeli-
usd. Dissertt. acad. Syntagm. (*Francos. et Lips.*
15. 4) T. I. p. 99 sqq.

A. VAN DER MIEDEN Disp. ad marmor v. d. Mies-
us, in quo de P. Sulpicio Quirino, de censu den.
dae, de Ituraeis etc. *Traj. ad Rhem.* 1745. 4.

Dissertation sur le denombrement ordonné par de Solignac.
mpereur Auguste, avant la naissance de Jesus
rist, par Mr. le Chevalier DE SOLIGNAC; in
d. François T. XL. p. 1-28.

JOH. CAROLI VOLBORTH Commentatio de Volborth,
Quirinii ad Luc. II, 1 sq. *Gostting.* 1785. 4.

Dissertation sur le véritable degré de consanguinité Rainssant
tre Auguste et Octavie, par Mr. RAINSSANT;
Journal des Savans a. 1686. Jan. p. 25-31. ed.
mst.

de St. Real. C. V. *Abbé DE SAINT-REAL Considerations sur Livie, et Caractère de Julie; in ejusd. Oeuvres T. II. p. 374-386; et sec. vers. Theot. T. II. p. 165-215.*

Koeler. JO. DAVIDIS KOELERI *Diff. de Livia Augusta. Altdorf. 1715. 4.*

Franckenstein. CHRIST. FRID. FRANCKENSTEIN *Diff. de Caio et Lucio Caesaribus, ex Taciti Lib. I. Annal. c. 3. Lips. 1670. 4.*

Silvestri. CAMILLO SILVESTRI *Lettera del consolato di Caio, di Giulia, figliuola d' Augusto, e di M. Agrippa, figliuolo adottivo dello stesso Augusto; in Supplementi al Giornale de' Letterati d'Italia (Venez. 1722. 8) T. I. p. 71-114.*

Gebauer. GEORGII CHRISTI. GEBAUERI *Diff. de M. Agrippa, Resp. et auctore F. W. SOMMERO. Lips. 1717. 4.*

le Blond. L'Abbé LE BLOND *Memoire sur la Vie et les Médailles d'Agrippa, gendre d'Auguste; in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XL. p. 37-68.*

Gundling. NICOL. HIERON. GUNDLINGII *P. Quintilius Varus; in Gundlingianis P. XXIV. p. 289-339.*

Gibert. GIBERT *Observations sur l'époque de la défaite de Varus, et de l'association de Tibère à l'empire; in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXVII. p. 71-199.*

Caporali. CESARE CAPORALI (Poetae et Canonici Perusienfis saec. XVI) *Rime overo Vita di Mecenate, con l' Osservazioni di CARLO CAPORALI (filii Caesaris). Venetia 1637. 12. ibid. 1662. 12. ibid. 1673. 12. — Fabulae Romanensi liber similitor, quam carmini historico.*

Meibom. JOH. HENR. MEIBOMII *Maecenas, five de C. Cilnii Maecenatis vita, moribus et rebus gestis, Liber*

ut imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 11

iber singularis; accessit C. Pedonius Albinovani
laecenati scriptum Epicedium, notis illustratum.
ugd. Bat. 1653. 4. — Omnia in veterum scrip-
s de Maecenate tradita hic collecta habes.

GIACOMO MARIA CENNI (Cardinali Spi- Cenni.
plae ab epistolis) *della Vita di Gajo Cilnio Me-
nate Libri II.* Roma 1684. 8. — Opuscu-
m binos in libros divisum, quorum prior vitam
laecenatis ad tempora usque Iani post Aetiacam
etoriam clausi, reliquam secundus continet, di-
tissime observationum eruditaram, quas subinde
ector adspersit, iucundissimam. Domum quo-
re Maecenatis ex optimis scriptoribus delineat,
utrum famosa illa turris coniuncta eidem fuerit,
taminat. Inde dum viros doctos, qui Maece-
tis amicitia floruerunt, enumerat, rationes ex-
stitit, quare Ovidius nullam ejusdem in suis ope-
bus mentionem faciat; et tandem, dum mores
laecenatis describit, suspensiones de vagis ejusdem
moribus diluit, Senecaeque criminationes refel-
t. In calce libri habetur index operum Maece-
tis et fragmentorum, quae nobis inde restant.

Cf. Acta Erud. a. 1685. p. 592 sq.

FRANCESCO DINI *dell'origine, famiglia, pa-* Dini.
*tria e azzioni di Cajo Mecenate, Dissertazione flo-
rica, nella quale si prova la di lui famiglia esser la Li-
cinia, la patria Licinianum, oggi Lucignamo; con
la difesa di Mecenate da varie imposture di Seneca,
e sia Seneca convinto ne' suoi vizi.* Venezia 1704.
8 mai. — Contra Senecae, Iusti Liptii et Mei-
bomii accusationes Maecenas defenditur.

Recherches sur Mecenas, par M. l'Abbé SOU- Souchay.
CHAY; in *Mémoires de l'Acad. des Inscrip.* T.
XIII. p. 81-96. — Maiore sagacitate cultiore-
que stilo; quam scriptores praecedentes, hic ex-
ponit singulatim Maecenatis res bello domique
gestas

gestas eiusque merita in litteras earumque cultores.

Seelen. I. H. A SEELEN *Analecta ad Meibomii Maecenatem. Lubecae 4.*

Benemann. JOH. CHRIST. BENEMANN (Consiliarii aul. Saxon. Dresdenfis) *Versuch einer Lebensbeschreibung an der weltberufenen Person des Maecenas, des ehemaligen größten Freundes des Kayfers Augusti* Leipzig 1744. 8. — Non viris doctis liber scriptus, sed lectoribus vulgaribus, quibus laudabilem animi Maecenatis indolem ad imitandum auctor obtulit.

Richer. (. . . .) RICHER *Vie de Mecenas avec des Notes historiques et critiques.* à Paris 1746. 12. — Haec est uberior et iustior Maecenatis historia, quam illae, quas Meibomius et modo laudatus Souchay composuerunt. Descriptioni vitae subiunctae sunt annotationes LXVI, quibus veritas dictorum asseritur partim, partim varii Romanorum ritus illustrantur.

Cf. *Journal des Savans* T. CXLII. p. 265-278 sec. edit. Amst.

Gundling. (GUNDLINGII) *Untersuchung, ob Maecenas ein Trunkenbold gewesen?* in *Neue Bibl.* P. XXXIX. p. 791 sqq. et in Gundlingii *kleinen teutschen Schriften* (Halaë 1737. 8) p. 489-499.

de Burigny. DE BURIGNY *Mémoire sur M. Valerius Messala, ami d'Auguste, homme de Lettres, et protecteur des Savans;* in *Hist. de l'Acad. des Inscriptions.* T. XXXIV. p. 99 sqq.

Goetz. ZACHAR. GOETZII *Diff. tres Augustos, duos aereos et unum argenteum, exhibens;* in *eiusd. Dissertt. de Numis* (Vitemb. 1716. 8) p. 53-81.

Eiusdem

peratricum ab Augusto usque ad Constant. M. 13

iurdem Diff. *Augusti* Sestertium exhibens;
p. 82-93.

LB. RUBENII Diff. de numo *Augusti*, cuius Rubenius,
uphe: ASIA RECEPTA; access. *eiusd.* de
Maria libb. II. p. 257-275. Recus. in *Grae-*
ref. Antiqq. Rom. T. XI. p. 1366-1377.

PROLI PATINI Epistola de numismate an- Patia.
Augusti et Platonis ad Comit. Val. Zanium
Bafil. 1675. 4; et in *Gronovii* Thes. an-
Graec. T. IX. p. 1598 sqq.

PH. CAROLI SCHOTT *Explication d'une Me-* Schott
enigmatique d'Auguste. Berlin 1711. 4; et in
ois. de la Republ. des Lettres T. V. p. 155.
iurdem *Lettre à Mr. des Vignoles au sujet de*
la Medaille; ibid. T. IV. p. 228 251.

ANTONII) GALLAND *Explication de la* Galland.
Medaille, contre celle de Mr. Schott; ibid. T.
p. 1-41. — Dederat iam ante in *Memoriis*
Humanis, a. 1701, Iul. Aug. p. 88 et a. 1702.
p. 225, *Ant. Gallandus* hujus et aliorum si-
morum explicationem: sed eam hic copio-
sequitur et contra *Vaillantium* Schottum-
etur.

marques historiques et critiques d'un Anonyme,
et les Ducenaires que Mr. Schott a prétendu se
sur une Medaille d'Auguste; ibid. T. IX.
p. 253.

GEORGII WOLFG. WEDELII *Propemticon* Wedel.
prale de numo C. C. Augusti aenigmatico.
1714. 4.

OLYCARPI LEYSERI Diff. de salute *Augusti* Leyser.
nis. *Helmst.* 1723. 4.

EPHANI SOUCIET *Dissertation sur une* Soucier.
le singulière d'Auguste; in *eiusd. Recueil de*
ritiques à Paris 1726. 4) T. II. p. 169-

14 *Scriptt. historiar. singulor. imperator. roman.*

- Panel. ALEX. XAVERIT PANEL *Diff. sur une
daille d'Auguste frappée à Lyon. Sine l. et a.*
- Rose. CHRIST. ROSE *Diff. de Augusto, con
medicina curato (ad Augusti numum, in V
melii, medici, memoriam cufum). Halae 17.*
- de Lude- JOH. PETRI DE LUDEWIG *Erläuterung
wig. raren güldenen Münze: Caesar Augustus,
schrieben; in ejusd. gelehrten Anzeigen T. II. p.
933-938-940.*
- Silvestri. CAMILLO SILVESTRI *Lettera sopra un
daglia di Livia col Carpentio; in Raccolta d'O
scientif. T. V. p. 139-157.*

T I B E R I V S.

- Boecler. JOH. HENR. BOECLERI *Principatus Ti
mus εν κεφαλαίω descriptus (a. 1636); inter
Oratt. (Argent. 1654. 8) p. 448-479.*
- Meursius. JOH. MEURSII *fil. Diff. de modestia T
flagitiose simulata, inter ejusd. Dissert. polit
cell. N. XIV.*
- Negesch. PETRI NEGESCHII *Comparatio inter
dium Tiberium et Oliv. Cromwell. S. I. 165*
- Bosius. JOAN. ANDR. BOSII *Tiberius Caesar.
1661. 4. — Vita, mores et regimen huj
peratoris docte describuntur.*
- Lentulus. CYRIACI LENTULI (*Prof. Politices et A
Herbornensis* † 1678) *Aula Tiberiana, et so
simi ad imperandum principis idea. Corn. T.
monitis, ex Annalium eius medulla erutis,
beriori disceptandi spatio ad nostri aevi
acommodatis, civilem in orchestram et nulli
productus. Herbornae 1663. 8.*
- Amelot. AMELOTI *Tiberium, duce Tacito de
tum, supra (Vol. IV. P. I. p. 358) exhibu
Hoc loco addamus, versionem Theotiscam*

etricum ab Augustousque ad Constant. M. 15

ire, cuius auctor anonymus erat nobilis
de Baratti; prodiit eadem Aug. Vind.

SMUNDI JUSTI EHRHARDTI Com- Ehrhardt.
historico-critica de Cl. Tiberii Neronis
rum studia meritis. Coburgi 1754. 8. —
ecipue, sed non satis dextre, de consilio
Christum in numerum Deorum re-

ting. Anzeig. a. 1754. p. 228 sqq.

* * *

I. MASSONI) *Lettre sur la double manière* Maffon.
r les années de Tibere; in *Nouvelles de la*
les Lettres Fevr. 1700. p. 236-240.

se de JEAN LE CLERC à la lettre préte- Clerc.
id. Avril p. 456-458.

ritable *Epoque des XIV ans du regne de Ti-*
urqueux dans St. Luc chap. III, vers. 1, fixé
se contre les fausses explications de quelques
, et sur tout Jean le Clerc; in *Hist. crit. de*
les Lettres T. XII. p. 54-101.

* * *

OD. HASAEI Diff. historica de decreto Hasaeus.
imp. quo Christum referre voluit in
1 Deorum; auctor recusa. *Esfurti*

OLDI GREVII de ΑΠΟΘΕΩΣΕΙ Chri- Grevius.
rio decreta. Viteb. 1722. 4.

de Chr. ISSELIN sur le projet de Tibere, Iselin.
Jesus Christ au nombre des Dieux de Ro-
Biblioth. German. T. XXXII. p. 147;

IARDTI libellus paullo ante excitatus.

PETRI

Matthieu. PETRI MATTHIEU Aelius Sejanus, *Histoire Romaine, recueillie de divers auteurs.* à Rouen 1626. 12. *Nouvelle Edition augmentée des remarques d'état de M. DE VILLEROY* ibid. 1642. 12. *Italie, a pseudonymo Gelato Academico Humorista,* Venet. 1641. 8.

Aemilius. ANTONII AEMILII Oratio de *Seiano* florente et everso, habita a. 1641; inter eius Oratt. p. 265-295.

Omeis. MAGNI DANIELIS OMEISII Progr. in historiam de Aelio *Seiano* ex Corn. Taciti L. IV. V. VI. Annalium. *Altdorf.* 1680. 4.

Ryquius. THEODORUS RYQUIUS de vita et morte *Sejani.* Lugd. Bat. 1697. 4.

Gundling. NIC. HIERON. GUNDLING von Tiberii Caesaris *Knecht Parthenio*; in *Gundlingian.* P. XXX. p. 445-470.

Goetz. ZACH. GÖETZII Diff. *Tiberium* Caesarem, *Germanicum* Caes. aereos et *Agrippinam*, Germanici uxorem, ex argento, exhibens; in *ejus* Dissertt. de numis p. 94-127.

Hardouin. (JOH. HARDUINUS) *Medaille singulière de Tibere et quelques autres expliquées*; in *Mémoires de Trevoux*, 1729. Avril p. 599-609.

Dissert. hist. crit. Dissertatio historico-critica in numum, *Drusum*, Tiberii filium, ejusque liberos, exhibentem; in *Hist. crit. de la Republ. des Lettres* T. I. p. 243-258.

Panel. ALEX. XAVER. PANEL Diff. de Coloniae *Tarraconae* numo, *Tiberium* Augustum, *Juliam* Augustam, Caesaris Augusti filiam, Tiberii uxorem, et *Drusum*, Caesarem, utriusque filium, exhibente. *Tigur.* 1748. 8.

Explic

et imperatricum ab Augustis usque ad Constant. M. 17

Explication d'une Médaille de Drusus dans la Explication
nelle on découvre un second Germanicus, in Mém. etc.
de Trevoux a. 1746. Avr. p. 763-898.

JOH. THEODORI LEUBSCHERI Diff. de nu- Leubsch. er.
no *Agrippinae*, prout eum *Laevin. Torrentius* ad
Tranquill. Caligul. c. 15, et Pignorius de Servis
430, exhibent. *Vitemberg.* 1694. 4.

CAESAR GERMANICUS.

JOH. HENR. BOECLERI Diff. de peregrina- Boecler.
one *Germanici* Caesaris; in *ejusd.* Opp. T. I.
. 1-44. — Peregrinatio Germanici, a Tacito
raefertim diligentius descripta, tanquam exem-
lum nobile sistitur principibus juventutis sive
lustribus hominibus.

CHRISTO. CELLARII Diff. de *Germanico* Cellarius.
Caesare, Tiberii filio, Augusti nepote. *Hals*
704. 4; et inter *ejusd.* Dissertt. acad. p. 645-
70. — Genus, adoptio, litterarum studia,
vires et virtutes, res gestae et exitus Ger-
manici breviter, sed accurate et eleganter, ex-
ponuntur.

JOH. DAN. SCHOEFFLINI Oratio, qua sisti- Schoepflin.
tur *Germanicus*, rarum Principis ad spem imperii
atti exemplar. *Argentor.* 1717. 4.

Histoire de César Germanicus, par L. D. B. L. D. B. de
LOUIS DE BEAUFORT). à Leyde 1741. 8. — Beaufort.
Quatuor libris auctor omnia complexus est, quae
ex veterum monumentis de Germanico, ejusque
matre et avo, depromere atque referre potuit.
Commendat nobilis huius Romani exemplum ju-
venibus principibus, quod ad imitandum sibi su-
mere debeant. Dicendi genus elegans est atque
lucundum.

Bibl. hist. Vol. IV. P. II.

B

FERDI-

Beer. FERDINANDI GUILIELMI BEER *Animadversiones ad narrationem Taciti de Germanici expeditionibus transrhenanis; in Actis Acad. Erford. (veter.).*

CALIGULA.

De *Caii Caligulae* vita singularem librum scrip-
Philo. sit PHILO *Judaeus*, cui per cavillationem titulum dedit, *de virtutibus*, quem Claudio ad imperium evecto, coram universo senatu fertur recitasse, atque tanta omnium admiratione exceptus est, ut ejus scripta digna deinceps iudicata sint, quae in bibliothecis publicis conservarentur, teste *Eusebio* L. II. *Hist. eccles.* cap. XVIII.

Aemilius. ANT. AEMILII *Oratio de moribus et vita Caligulae; inter ejus Oratt. p. 327-357.*

Dieterich. JOH. CUNR. DIETERICHII *Historia Caligulae; cum ejusd. Hist. Augusti et Tiberii. Giss. 1666. 4.*

Gundling. NIC. HIERON. GUNDLINGII *Untersuchung der Frage: ob Caligula in Teutschland geboren? in Neue Bibl. P. XXXIX. p. 722-727; et in Gundlingianis N. XXIV. p. 483 sqq.*

Doppert. JOH. DOPPERTI *Programmata XX, de tribus numis, quibus impressa cernitur Augustorum Caligulae, Neronis et Galbae effigies, cum man porrecta ordines circumstantes pro Romanorum more adloquens. Sneebergae 1703-1713. fol.*

Baratier. JOH. PHIL. BARATIER *Historische Betrachtung über eine besondere Münze des Kayfers Caligula, in I. P. v. Ludewig gelehrt. Anzeig. T. II p. 934-938.*

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 19

CLAUDIVS.

De Claudii Imp. morte egit L. ANNAEUS SE. Seneca.
ECA in satyrico libello, quem inscripsit Ἀπολο-
νιδωσις, quae Erasmi Roterod. demum temporis
in Germania fuit reperta, post eius operibus
inserta.

JOH. CUNR. DIETERICHII *Historia Claudii*; Dieterich.
um *eiusd.* Hist. Augusti, Tiberii et Caligulae.
ieff. 1666. 4.

ZACH. GOETZII Diff. de *Claudio* aereo, et Goetz.
terone argenteo; in *eiusd.* Dissertt. de numis p.
28 sqq.

PETRI SEGUINI Epistola de numo Britan- Seguin.
ico (*Tib. Claudii*); post *eiusd.* Selecta Numism.
Parif. 1684. 4) p. 195-200.

NERO.

Neronis encomium scripsit HIERONYMUS
CARDANUS, quo illum partim commendat, par- Cardanus.
tim excusat, quod cum aliis eiusdem operibus
rodiit, v. c. *Lugd.* 1662. fol. T. I. p. 179 sqq.

HENRICI SAVILE *End of Nero and Begin-* Savile.
ing of Galba. Lond. . . . *Latine per Isaacum*
iruterum. Amstelod. 1649. 12.

JOH. CUNR. DIETERICHII *Historia NERO.* Dieterich.
is; cum *eiusd.* Hist. Augusti, Tiberii etc. *Gieff.*
1666. 4.

CASP. HENR. GRAUN Diff. de *Agrippina*, Graun.
Neronis matre. *Witteberg.* 1681. 4.

CHRISTO. CELLARII Diff. de *Neronis* Clau- Cellarius.
di in rempublicam et ecclesiam saevitia. *Hal.*
1703. 4; et in *eius* Dissertt. acad. p. 602-622.

L'edito funesto delle congiure divisato, che fu fatta Nicolic-
contra Claudio Nerone, da MARC ANTONIO chia.
NICOLICCHIA Messina 1708. 12.

des Vigno-
les.

ALFONSI DES VIGNOLES *Dissertation*
chant le tems precis de la persecution suscitée con
Chrétien par l'Empereur Neron; in Hist. crit
Rep. des Lettres T. VIII. p. 74 sqq. T. IX.]
sqq. T. X. p. 328 sqq.

Histoire secrète de Neron, ou le Festin de T
Petronius. *cion, traduit de PETRONE, avec des Notes*
Lavaur. *ques. Par M. LAVAUUR. à Paris 1726. 12 m*
Inest libri Petroniani fragmentum, quod
Tragurianum, satis accurate expressum, una
versione Francogallica, e regione textus
posita, adiectis etiam quam plurimis annota
bus, cuius auctor fragmentum istud tanquam
floriam secretam Neronis lectoribus offert;
quasi *ἀνέκδοτα* et antea incognita de hoc in
tore prodant, sed quod sub nominibus, pe
et actionibus fictis, privatam Neronis inter a
vitam, incontinentem illam et plane deridic
moresque perditos, cum ipsius imperatoris
collibertorum et sodalium eius, quasi in
depingat et repraesentet. Alii contra in hoc
mento indicia detexerunt, quae Claudium
quam Neronem, describant. Notas Lavau
storicis quod attinet, eae ut plurimum a
strationem rei, de qua agitur, satisfaciunt
tamen istarum aliquae longius petitae, aliae
accuratae.

Cf. *Acta Erud.* a. 1728. p. 169-174.

Arrhenius.

LAURENTII ARRHENII *Diff. de Impe*
Claudio Nerone. Holm. 1728. 8.

Grabener.

THEOPHILI GRABENERI *Nero Cl*
Caesar, ab adolescentia vitiose institutus. M
1734. 4.

JOANN. ERNESTI IMMAN. *) WALCHII I. E. I. ^{olim Prof. eloquent. Jenens.} Marmor Hispaniae antiquum, vexationis Christianorum Neronianae signe documentum, illustratum. *Jenae* 1750. mai. — Nota quidem iam erat inscriptio ista exstat v. c. apud Gruterum p. CCXXXVIII. inscr.): sed nemo tam docte eandem illustravit et explicuit, quam Walchius, licet negari nequeat, multa ad rem haud pertinentia immixta esse.

CHRIST. GUIL. FRANC. WALCHII ^(olim C. G. F. et Prof. theol. Göttingens.) Historia Afranii ^{Walch.} *Arrhi*, Actor. XXVIII, 16 commemorati: in *Actis Societ. Jenens.* (Jen. 1752. 8) p. 156-180. — ad Neronis historiam illustrandam apprime facit. nec dissertatio.

De numismatibus quibusdam abstrusis Imp. ^{Eggeling et Patinus.} *Neronis* per epistolas inter V. cl. CAROLUM PATINUM, D. M. P. et JOANNEM HENRICUM EGGELINGIUM, Reipubl. Brem. Secretarium, arum editorem. *Bremae* 1681. 4. — Tres sunt numi, quos Eggelingius Neronianos esse contendit, Patinus negat, et quidem argumentis fortioribus, quibus alia quaedam (a *Joachimo Fellerio*) adduntur in *Actis Erud.* a. 1684. p. 35-42, ubi et numi isti aeri incisi conspiciuntur. Caracallae notius, vel Alexandro Severo tribuendos esse, verisimile fit. Sed ulterius et acrius his ista continuata scriptis sequentibus:

B 3

I. H.

*) In Lengletii *Méthode pour étudier l'histoire* T. X. p. 271. (ed. Druetianae) satis ridicule, oscitanter certe, auctor libelli scribitur: *Joh. Ernst. IMMAN.* posteaque apponitur: *Il y a beaucoup d'érudition dans le commentaire de M. Imman.* In operis indice error iste repetitur.

24 *Scriptt. historiae singulor. imperator. romanor.*

Collection of Inscriptions, Medals, Dissertations etc.
(Lond. 1722. 4) N. III. p. 19 sqq.

Masson. JOH. MASSONI animadversiones critico-historicae in hanc dissertationem; in *Bibl. litter.* N. III. p. 35-48.

Lettre sur une medaille antique d'argent (de l'Empereur Galba, avec l'inscription: HERCVLES ADSERTOR); in Mercure de France a. 1732. Jan. p. 8-17.

O T H O.

Drackwitz. NICOLAI DRACKWITZ Epistola ad Ferdinandum III de *Ottone* aere falso. *Viennae* 1655. 4.

Chiflet. HENR. THOMAE CHIFLETII Diff. de *Othonibus* aereis. Subiunctus est CLAUDII CHIFLETII de antiquo numismate liber posthumus. *Antwerp.* 1656. 4; et in *Miscellaneis Chifletianis* Vol. VIII; et in *Sallengrii Thes. Antiqq. Rom.* T. I. p. 637 sqq.

Eiusd. Epistola, qua suam de *Othonibus* aereis opinionem revocat; in *Patini Numismat.* Impp. p. 131 sqq. et in *Vita Christinae, Reg. Suec.* quae Theotisce prodit *Lips.* 1708. p. 398 sqq.

Capponi. JOH. BAPT. CAPPONI Commentatio de *Othone* aereo suo. *Bonon.* 1669. 4. Cum fig. aen.

Ragguaglio etc. *Ragguaglio di due medaglie, una d'Othone e l'altra de due figliuoli d'Antonio; in Giornale de' Letterati di Roma* (1673) p. 6 sqq.

Goetz. ZACHAR. GOETZII Diff. de numo *Othonis*; in *eiusd.* Dissertt. de numis p. 170 sqq.

Abhandlung von alten Münzen, insonderheit zwey Othonibus in Ertz; in Ober-Lausitz. Beytrag zur Gelahrheit (Leipz. u. Görlitz 1740. 4) T. II. p. 161 sqq.

VITEL-

VITELLIVS.

(N. DE GRAINVILLE) *Lettre sur une Medaille* Grainville.
de Vitellius, avec l'inscription: ADVENTUS AU-
GUSTI; in *Mém. de Trevoux* a. 1704. Febr.
145-151. Latine in (Chph. Woltereck) *Electis*
et numariae p. 86-90.

Réponse (de Mr. MOISSONIER) à la *Lettre de* Moissonier,
J. de Grainville sur la medaille de Vitellius; in *Mém.*
de Trev. a. 1704. Dec. p. 420-423. Latine in
Woltereck *Elect.* p. 90-93.

FLAVIVS VESPASIANVS.

CONR. SAM. SCHURZFLEISCHII Diff. de Schurz-
Luciano, auctoritati Principis (*Vespasiani*) consu-
fleich.
mente. *Vitteb.* 1690. 4; et inter eiusd. *Dissertt. hist.*
Lipf. 1699. 4) n. XXXIV.

MATTHI, BERNEGGERI *Speculum boni Prin-* Berneggeri
cipis s. *Vita Imp. Titi Flavii Vespasiani*, scriptore
J. Suetonio Tranquillo, animadversionibus et no-
tis illustrata. *Argent.* 1625. 4.

CHRISTOPH. AUG. HEUMANNI Diff. de Heumann;
miraculis *Vespasiani*, Imperatoris Rom. *Jenae*
1707. 4; et in eiusd. *Poeciles* T. II. p. 417-459.

JOH. ANDR. CNOBLACHII Diff. de sic dictis Cnoblach;
Vespasiani miraculis. *Vitemb.* 1711. 4.

D. *Vespasianus*, sive de vita et legislatione T. Cramer.
Flavii *Vespasiani* Imp. commentarius, auctore AN-
DREA GUIL. CRAMERO. *Jenae* 1785. 8. —
Laudabili diligentia auctor omnia, quae ad Vespas-
ianum, in primis ad eius legislationem, spectant,
conquiescit lucidoque ordine disposuit.

PETRI VAN SPAAN *Specimen historico-iuri-* v. Spaan,
licum de SCTo. de imperio *Vespasiani* apud Grū-
rum. *Lugd. Bat.* 1768. 4.

gestas moresque, Suetonio in primis et Josepho Judaeo ducibus, exposuit.

d'Orbessan. MARQUIS D'ORBESSAN, *Président à Mortier du Parlement de Toulouse, Vie de l'Empereur Titus; in eiusd. Variétés littéraires pour servir de suite aux Mélanges historiques, critiques et physiques, de Littérature et de Poesie* (à Auch 1780. 2 Voll. in 8) T. I. p. 1 sqq.

Goerz. ZACH. GOETZII *Diff. de aereo Titi numo; in eiusd. Dissertt. de numis* p. 260-279.

Hecht. GODOFR. HECHTII *Observatio de duobus numis argenteis, rarae antiquitatis (Titi Vespasiani et Hadriani); in Miscellan. Lipsf. (1717. 8) T. VI. p. 320-325.*

Reflexions etc. *Reflexions sur une medaille singulière de l'Empereur Tite, fils de Vespasien; in Hist. de l'Acad. des Inscri. T. . . .*

D O M I T I A N V S.

Arrhenius. JACOBI ARRHENII *Vita Domitiani Imperatoris. Upsal. 1696. 8.*

Damm. CHRIST. TOB. DAMM *Lebens - Beschreibung derer Kayser Domitianus und Nerva; praemissa eiusdem versioni Theotiscaae Panegyrici Pliniani in Trajanum, Lipsf. 1735. 8.*

Obrecht. ULRICI OBRECHTI *Epistola de numo Domitiani Iliaco. Argentor. 1675. 4; et in eius Dissertt. ac3dd. (Arg. 1704. 4) p. 459 sqq.*

Rainssant. PETRI RAINSSANT *Dissertation sur deux medailles des Jeux seculaires de l'Empereur Domitien, à Versailles 1684. 4. Italice, Brixiae 1687. 8. — Cf. Acta Erud. a. 1685. p. 441-445, ubi etiam numi*

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 29

numi isti, supellectilem regis Galliarum ornantes, aeri incili repetuntur.

ZACH. GOETZII *Diff. de numo Domitiani* Goetz.
creo; in *eiusd.* *Diff. de numis* p. 292 sqq.

Dissertation sur une Medaille de l'Empereur Domitien; in *Continuation des Mém. de Littérature de Mr. de Sallengre* (à Paris 1729. 8) T. VIII. p. 50 459.

Explication d'une Medaille singulière de Domitien, présentée à l'Académie de Lyon en 1735. à Paris 1735. 12. Explication etc.

JOH. JACOBI SCHEUCHZER *Explication d'une Medaille d'un Prince anonyme, Fils de Domitien*; in *Wissell. Lipsf.* (Lipsf. 1720. 8) T. IX. p. 221-232. Schench-zer.

N E R V A.

V. et Domitianus.

JOH. ABRAHAMI AHASVERI de *Marco Cotta*, Romanorum Imperatore, *Dissertatio I*, qua de eius vita, moribus et maioribus, horumque aliis pertinentibus reliquis agitur. *Bremas* 1748. 4. — *Dissertatio II*, de eodem Imperatore, qua de eius institutis constitutionibusque egregiis agitur. *Gosttingae* 1752. 4. Ahasverus.

ZACH. GOETZII *Diff. de numo aereo Nerva* Goetz.
m; in *eiusd.* *Diff. de numis* p. 316 sqq.

CHRIST. JOACH. KLEWEIN *Oratio de Nerva* princeps, *Nerva Trajano*, cum interpretatione numi LXXIX, aerei Octav. Stradae; in *Wissf. Ad. Ruperti* Oratore historico p. 672-787. Klewein.

PETRI ZORNII *Dissertatio Anti-Baroniana*, Zorn.
numum argenteum Imperatoris *Nervae Cocceji* de fisco Judaico eiusque calumnia S. C. sublata.

30 *Scriptt. historias singulor. imperator. romanor.*
lata. *Sedini* 1732. 4. Et inserta est eiusdem
historiae fisci lud. sub imper. veterum Romanorum.

T R A J A N V S.

Plinius. C. PLINII *Secundi* Panegyricus, Traiani Imp. dictus, saepe typis excusus, v. c. cum variorum curante *Joanne Arntzenio*. *Amstelredami* 1738. 4. Illustratus notis observationibus item et nummis aere exscriptis, simulque integris pariter atque excerptis virorum eruditum commentationibus instructus a *Gottlieb Schwarzio*. *Norimbergae* 1746. *Francogallice* cum notis historicis, criticis et c. a *Comite Coardi de Quart*. *Augustae Taranturum* 1724. fol.

Ciacone. ALPHONSI CIACONII *Dominicani*, Historiae utriusque belli Dacici, a *Trajano* Caesare ex simulacris, quae in columna eiusdem expressae visuntur, collecta. Cui accessit Historia critica et summissima a calumniis multorum vindicata, quae fert *Trajani* animam precibus Divi Gregorii Pontificis Romani a Tartareis cruciatibus eructantem eodem auctore. *Romae* 1576. fol. Cum figuris. Altera editio *ibid.* cum iisdem figuris, a *Fransco Villamena* ab interitu vindicatis, curis *Pauli Pontificis*, 1585. fol. Tertia *ibid.* cum iisdem figuris *Villamena*, 1616. fol. — Cf. CLEMENTI *curieuse* T. VII. p. 102-107.

Bellori. JOH. PETRI BELLORI *Colonna Trajana* dal senato e popolo Romano all' Imperatore Traiano scolpita coll' istoria della guerra Dacica contra Re' Decebalo, nuovamente disignata et intagliata da Pietro Santi Bartoli, con l'espositione d'Alfonso Acone, accresciuta di medaglie iscrizioni e t

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 31

in Roma (1672). fol. — Bellorius Ciaconii *exlicationes* refellere studet.

Cf. JAGEMANNI *Magazin der ital. Litt.* T. III. p. 340-348.

RAPHAELIS FABRETTI de Columna Tra- Fabretti.
sani Syntagma etc. una cum ALPHONSI CIA-
CONII Historia belli Dacici a Trajano Caes. gesti.
Romae 1683. fol. Cum figg. *ibid.* 1690. fol. Cum
igg. — Fabrettus Ciaconium contra Bellorii
censuras defendere et novam anaglyphis, in Co-
lumna Trajana conspicuis, lucem foenerari stu-
luit; id quod capitibus novem exsecutus est.
Accessit mantissa duplex. Primo nempe veteris
tabellae anaglyphicae, Homeri Iliadem, atque
ex Stesichoro, Archino et Lesche Ilii excidium
continentis, explicatio; dein emissarii lacus Fu-
cini auspiciis Imp. Tib. Claudii facti, luculenta de-
scriptio. Extrema occupant tum Ciaconii expo-
sitio Latina columnae, cum adpersis animadver-
sionibus Bellorii Italicis, tum amplius rerum et
verborum index, tum denique *Addenda* quae-
dam etc.

Cf. *Acta Erud. Supplement.* T. I. p. 574 sqq.

JOHANNIS DE NICASTRO *Descrizione del* de Nicastro.
*famoso arco, eretto in Benevento à Marco Ulpio Tra-
jano, Imperadore, dal Senato e Popolo di Roma;
col compendio delle antiche e moderne memoire della
Città di Benevento, et delle gloriose geste del medesimo
Imperadore.* Benevento 1723. 4. — Auctor
nobilissimum argumentum quinque capitibus ab-
solvit. Capite primo antiquam Beneventanae ur-
bis historiam exponit. Cap. II et III recentiore
eiusdem historiam aequè doctè persequitur. Cap.
IV patria praeclaraque facinora Trajani Imp. ex-
ponuntur. Sunt nonnulli scriptores historiae mi-
nus

nus periti, qui Imperatorem Trajanum in Italia natum, memoriae prodant. Sed illi falluntur, quum urbs illa Turditana in provincia illi natalis exstiterit. Res con-
 manos Dacosque gestae postea narrantur
 rum caussa arcus iste triumphalis Trajano
 Caeterum cum Trajani animam post alie-
 cula Gregorii, quem dicunt, Magni pre-
 inferno fuisse redemptam, plurimi Pontii
 stolide olim affirmaverint, Damasceni et
 tionum S. Brigittae, spuriorum scriptoru-
 ctoritate fulti, falsissimum hoc esse, aue-
 cat. Cap. V arcus iste triumphalis, dictus
aurea, quae moles omnia reliqua mome-
 manorum longe superat, ample enarratur
 que inscriptio in eodem posita quoad omni-
 erudite explicatur.

Cf. Acta Erud. 1725. p. 125 sqq.

Arcus etc. Arcus *Traiano* dedicatus Beneventi
aurea dictus, sculpturis et mole omnium
 princeps. *Romae* 1739. fol. — Nihil,
 inscriptionem, de hoc libro reperire licuit.

Gori. Columna Trajana, exhibens historiam
 que belli Dacici, a *Traiano* Caesare Augusti
 ab *Andrea Morellio* accurate delineata et
 incisa, nova descriptione et observationibus
 strata cura et studio ANTONII FRANCIS-
 CII, Florentinae Academiae Professoris. .
dam 1752. fol. mai. — Post vitam Morelli
Andrea Petro Julianello conscriptam, et
 historia et descriptio columnae, a Gori et
 ta, secundum delineationem Morelli, qui
 non dedit formam totius columnae externam
 internam, quatenus ad architectonicas ea-
 nes pertinet: sed imagines figurarum li-

pariter ab Augusto usque ad Constant. M. 33

umbris; eo genere delineandi factas, quo
line in numis usus erat Morellius. Figuræ
in exigua spatia contractæ, ut duodecim pa-
ci tabulæ Bartolianæ hic unam paginam
hæ explicatæ impleant: atque adeo pro se-
legit Bartolianis una Morelliana procedat:
amen luci et claritati quidquam temere dece-
Adjecta sunt velut corollaria: I Repraesen-
gemmae nobilis, quæ *Achatis Tiberiani* no-
vulgo venit, cum triplici interpretatione *A.*
I. Harduini, qui Latine scripserunt, et
I. Trifani. Hæ interpretationes ita sub
spectum sunt positæ, ut facilis specta-
torique sit comparatio. II *Gemma Augustæ*,
A. Rubenii dissertatione illam explicante.
Ique repraesentatio *triumphi* Judaici ex arcu
Vespasiani duabus tabulis, cum brevissima,
enim longa indigebat, explicatione.

Relationes de libris novis Gottingenses Fasc. II.
375-385.

ARCI ZUERII BOXHORNII Oratio de Boxhorn.
tribusque *Trajani*; cum *Plinii* Panegyrico.
1635. 4; et ex recens. *Arntzenii*, Amst.
4. (p. 440 sqq.) et inter *Boxhornii* Oratio-
lectum editas.

H. HENR. BOECLERI Ulpi Criniti Ner- Boecler.
Trajani et *Fl. Claudii* Vitæ comparatæ; inter
Dissertt. acad. T. II. p. 592-646.

H. FRID. KOEBERI Dissertatiuncula de Koeber.
Nervæ *Trajani* salute, si quam eidem tribui
Geras 1685. 4.

HENRICI DODWELLI Praelectiones acade- Dodwell.
in schola historices Camdeniana, ad initium
Adriani a Spartiano scriptæ, *Trajani* vitam
M. hist. Vol. IV. P. II. C univer-

36
 Confula.
 quitate.
 clare. Sec.
 auctores. asc.
 cipue. Dio. C.
 gloriæ illius. de.
 in eorum. septan.
 lectio. quarta. qu.

CE. Acta Erud. a. 17

Arnd.

JOH. ARNDII
 mi Imperatoris uxore

Schwarz.

CHRIST. GOTTL.

tiqua numeri senarii ne
 hulus argumenti in illust
 tis historiae Trajani. Alt

Arrhenius.

LAURENT. ARRHEN

jano Imperatore. Upsal. 1

Berger.

JOH. GUIL. BERGER.

optimo. Vitemb. 1725. 4.

Vita M. Ulpia Trajan.

de la Baune. JAC. DE LA BAUNE; præ
 co, inter Panegyric. veter.
 Venet. 1728. 4.

De die inaugurationis

Differtazio- adhuc vivente; in Differtaz.
 ni etc. critica, & chronologiche Nr. 1.

Damm.

CHRIST. TOB. DAMM

Kasseri Trajani; præmissa
 eo Panegyrici Panniani. Lip

usque ad Constant. M. 37.

ials etc. a. 1722. Num.

adversiones critico-hi- Masson.

dissertationem de Trajani

is Numismatis; in Bibl.

n. III. p. 36-48.

Diff. de numo aereo Tra- Goetz.

de numis p. 350 sqq.

rs sur une Medaille de l'Em. Vaillant.

de Trevoux a. 1702. April.

Latine in (Woltereck) Ele-

Genealogie des Empereurs Hardouin.

sur les medailles; in Mem.

1213-1234.

ille de l'Empereur Tra- Explication

de Litterature T. IV. etc.

précédente d'une me-

autres medailles de

ance a. 1729. Dec.

Numi Trajani Schulz.

exhibentur; in

p. . . .

S.

us Imperator; Spartianus.

ae, recensitos

nes Camdenia- Dodwell.

artiano scriptae.

no.

Diff. de Hadria- Opitz.

virtutibus ac

1722. 4.

PAULI

universam; et Hadriani honores sub Trajano, pro temporis seie disponentes etc. 1692. 8 mai. — Trajani vita universa a nologiae leges summo studio eruditioneque welliana exigitur. Qua occasione non in Consulares emendantur. Illustrantur antiquitates, ritus, gesta Romanorum palatium clare. Saepe non recentiores modo, sed iustiores auctores errorum convincuntur cipue. Dio Cassius, in rebus Trajani gloriae illius detrahentes, eaque ratione favorem captantes, secutum. Digna lectio quarta, quae hanc in rem legatur.

Cf. Acta Erud. a. 1693. p. 158 sqq.

Arnd. JOH. ARNDII Diff. de *Plotina Trajani* mi Imperatoris uxore optima. *Regiomont.*

Schwarz. CHRIST. GOTTL. SCHWARZII Diff. tiqua numeri senarii nota, ἐπίσημον dicta, hulus argumenti in illustrandis duobus motis historiae *Traiani*. Altdorf. 1724. 4.

Arrhenius. LAURENT. ARRHENII Diff. historica *jano* Imperatore. *Upsal.* 1724. 8.

Berger. JOH. GUIL. BERGERI Diff. de *Trajan* optimo. *Vitemb.* 1725. 4.

Vita M. Ulpii *Traiani* per annos die de la Baune. JAC. DE LA BAUNE; praemissa Plinii Pa co, inter Panegyric. veter. ed. a Jac. de la *Venet.* 1728. 4.

De die inaugurationis Divi *Traiani*, adhuc vivente; in *Dissertazioni epistolari, e critiche, e chronologiche* Nr. I. *Venet.* 1732.

Damm. CHRIST. TOB. DAMM. *Lebensbeschreibung* *Kaysers* Trajani; praemissa eiusd. versionis *caec* Panegyrici Pliniani. *Lips.* 1735. 8.

Vicini ab Augusto usque ad Constant. M. 35

Trajanus, sive de legibus *Trajani* Im-
mentarius, auctore J. P. AUGUSTO
(*Professore antiquitatum iuridicarum Lip- Bach.*
ps). *Lips.* 1747. 8. — Elegantissimo
que libello praemittitur vita Imp. Tra-
janibus ipsis hausta. Ipsa tractatio in
tres distributa est, quarum prima Le-
ges, Edicta, Trajano auctore facta, qui-
tannus assignari potest, secundum ordi-
nem proponit; altera ea, quae incerti
sunt, complectitur; tertia de rescriptis
Trajani agit, quam quarta de statu ju-
risjurisprudentialis sub Trajano excipit.

Acta Erud. a. 1748. p. 218-223.

J. Nachr. von dem Zustande der Wissensch.
I. p. 578-589.

ET sur l'Expedition de Trajan dans les In- Peret.
des par Eutrope et par Sextus Rufus; in
Acad. des Inscr. T. XXI. p. 55-65. Theo-
usätzen zur Englischen allgem. Wissensch.
376-386.

de BELLEY Dissertation sur la durée de Belley.
de Trajan, pour l'explication de quelques
et du Canon astronomique de Ptolémée; ibid.
p. 442-464.

cions sur le règne de Trajan, par M.
, Avocat au Parlement de Normandie. d Bayeux.
87. 8.

I. CIACONII *Historia* ceu *verissima* a Ciacone.
s multorum vindicata, quae refert Tra-
janam etc. Cum *ciurd.* *Historia* utriusque
ici a Trajano gesti, paullo ante indicata:
Franc. Pifferi, Senae 1595. 4. Franco-

gallice, Paris. 1607. 8. Figmentum olim era Pontificiorum, Gregorium I, Papam, quingenti post obitum Trajani annis, animam eius ex orce precibus suis liberasse, quod tanquam germanum certissimumque miraculum recensetur in pseudofermone Joan. Damasceni *Περί τῶν ἐν πύλαις κελομένων*. Eandem sententiam Ciaconius sat stolidè defendere studet; cui assentitur Alphonsus Salmero, Franc. Mendoza, atque alii. At refutatus est ab aliis, v. c. a BELLARMINO Lib. II de purgatorio cap. VIII; a BARONIO in Annal. eccles. ad a. 604; a POMPEIO SARNELLO in Epist. eccles. XXXVIII; et a sequentibus.

Bruscho. BERNARDI BRUSCI Redargutio historiae de anima *Traiani* ex inferni suppliciis liberata. *Veronae* (s. a. sed circa a. 1627). 4.

Preuser. PAULI PREUSERI Diff. de *Traiano* Imperatore, precibus Gregorii M. ex inferno liberato. *Lips.* 1710. 4.

Nat. Alexander. NATALIS ALEXANDRI Diff. de liberatione commentitia *Traiani* Imp. ab inferis; in eiusd. *Histor. eccles. T. III. p. 312* sqq.

di Amato. ELIAE DI AMATO, *per qualunque guisa s'crivevasse il rapporto di Giovan Diacono, intorno all'anima di Trajano, liberata dall' inferno à priega di S. Gregorio*; in eiusd. *Lettere erudite* (Genova 1715. 4) P. II. p. 43-49.

Graverol. (FRANCISCI) GRAVEROL *Dissertation sur une Medaille Greque de l'Empereur Trajan*; in *Bibl. universelle de I. Clerc T. IV. p. 272-283. Latine*, in (*Wolterbeck*) *Electis rei numar. p. 94-98.*

Toinard. NICOLAI TOINARDI Duo numismata *Traiani* et *Caracallae*, cum interpretatione. *Paris. 1689. 4*; et in *Bibliotheca litteraria, bring a Collection*

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 37

tion of inscriptions, Medals etc. a. 1722. Num.
L. p. 11 sqq.

JOH. MASSON *Animadversiones critico-historicae in Nic. Toinardi dissertationem de Trajani & Caracallae Alexandrinis Numismatis*; in *Bibl. Inter. modo laudata* Num. III. p. 36-48.

ZACH. GOETZII *Diff. de numo aereo Trajani*; in *eiusd. Differtt. de numis* p. 350 sqq.

VAILLANT *Discours sur une Medaille de l'Empereur Trajan*; in *Mém. de Trevoux* a. 1702. April. p. 294-303. edit Amst. *Latine in (Woltersch) Eleusis rei num.* p. 99-106.

(JOH. HARDUINI) *Genealogie des Empereurs Trajan et Hadrien, prise sur les medailles*; in *Mém. de Trev.* a. 1709. Jul. p. 1213-1234.

Explication d'une Medaille de l'Empereur Trajan; in *Continuation des Mém. de Litterature* T. IV. p. 417-429.

Remarques sur l'explication précédente d'une medaille de Trajan et sur quelques autres medailles de cet Empereur; in *Mercur de France* a. 1729. Dec. p. 2805-2813.

JOH. HENRICI SCHULZII *Numi Trajani & Iustiniani Augg. quibus barbati exhibentur*; in *Comment. Acad. Petrop.* T. XIV. p. . . .

H A D R I A N V S.

ABII SPARTIANI *Hadrianus* Imperator; Spartianus. Inter Scriptores Historiae Augustae, recensitos supra Vol. IV. P. I. p. 362 sqq.

HENR. DODWELLI *Praelectiones Camdenianae ad initium vitae Hadriani a Spartiano scriptae*. 7. supra inter Scriptores de Trajano.

PAULI FRIDERICI OPITII *Diff. de Hadriani Imperatoris nomine, indole, virtutibus ac iis, ex scriptis Judaeorum*. *Kilon.* 1722. 4.

PAULI FRIDERICI OPITII *Diff. de Hadrianus* Imperatoris moribus eruditisque cum docto Judaeorum controversiis. *Kilon.* 1723. 4.

Bottereau. RENATI BOTTEREAU *Hadrianus* Lector; in *C. G. Hoffmanni* *Histor. iur. Rom.* 1726. 4) Vol. II. P. II. p. 129-207.

Feuerlein. JOAN. CONRADI FEUERLEIN *Dissertatione epistolica de Hadriani Imperatoris eruditione* *torfi* 1743. 4.

Belley. L'Abbé BELLEY. *Diff. sur l'adoption d'Hadrianus par l'Emp. Trajan*, paullo ante laudata.

Woog. CAROL. CHRISTIANI WOOG (*Prof. sensus*) *Progr. de eruditione Hadriani Imp. et ab eo scriptis.* *Lipsf.* 1769. 4.

De hoc Imperatore etiam differunt N. Antonius. LAUS ANTONIUS in *Bibl. Hist. vet.* T. I. p. 79, et Comes MAZZUCHELLI in *Scriptoralia* Vol. I. P. I. p. 160-164.

De *Catacrisianis libris*, quos Hadrianus, Spartiano, obscurissimos Antimachum imitatus scripsit, videndi sunt, praeter Antonium et *gium* modo laudatos, sequentes:

Joecher. CHRIST. GOTTLIEB JOECHERI *De Hadriani Imperat. libris Catacrisianis.* 1741. 4.

Bel. CAROLI ANDREAE BELII *Progr. de Catacrisianis Hadriani Imperatoris.* *ibid.* 1777. Inest potius sententia *C. A. Heumannii* de libri quam hic in epistola quadam ad Belium enunciaverat.

Püttmann. JOSIAE LUDOVICI ERNESTI PUETTNI *de Hadriani Imp. libris catacrisianis* *ep.* *Lipsf.* 1778. (s. potius 1777). 8 mai.

Moulines. GUILIELMI MOULINES *sur les livres catariens*; in *Mémoires de l'Acad. des Sciences de Paris* a. 1780. p. 545-554. Addita quoque haec

et imperatricum ab Augustonisque ad Constant. M. 39

lertatio eiusd. versioni Francogallicae scriptorum
historiae Augustae (à Berlin 1783).

(CLAUDII NICASII) Dissertatio de numo Nicaise.
pantheo *Hadriani* Imperatoris, in qua, praeter
nonnulla de consecrationibus veterum illarum-
que origine, peculiaris quaedam instituitur com-
paratio inter *Hadrianum* et *Alexandrum Magnum*,
multaque illis communia demonstrantur. *Lugduni*
1689. 4. Cum XXX numorum ectypis. —
Pluribus argumentis, praesertim operibus magni-
ficis et templis gloriae aeternitatisque suae constru-
ctis, quae in numis conspiciuntur, divinitatem
ab *Hadriano* affectatam fuisse, auctor demonstrat;
cuius haud leve etiam documentum sit equus ip-
sius *Borysthene*, post mortem honore insolito
affectus, cuius monimentum, inscriptionemque
ei impositam, et numum memoriae eius factum,
sed quem genuinum esse ipse auctor ambigit, pro-
fert. Coniugi Imperatoris *Sabinae* consecratae
numum in *Tristani* opere reperiri cap. IV indicat;
et ob mores austeros, suspicionesque varias, Im-
peratori minus gratam fuisse eam monet. Nimum
erga *Antinoum* amorem *Hadriani*, et inde ortos
tumores sinistros, eiusque in flumine *Nilo* interi-
tum, varia fama dilatam, secutamque consecra-
tionem, qua inter coelestes imagines in orbe Lu-
nae cum *Endymione* collacatus fuerit, eique *Ho-*
rilius Marcellus sacerdos lectus, cap. V exponit;
ubi et, causas postquam attulisset, cur *pantheum*
numum hunc vocaverit, de ratione eius chara-
cteribusque in eo expressis ulterius disquirat.

Cf. Acta Erud. Suppl. T. I. p. 372 sqq.

ZACH. GOETZII Diss. de duobus numis *Ha-* Goetz.
driani; in eiusd. Dissertt. de numis p. 365 - 379.

- Tournemine. RENATI JOSEPHI TOURNEMINE *Explication d'une medaille très rare de l'Empereur Hadrien; in Mém. de Trevoux* a. 1708. Jan. p. 121-130.
- Galland. ANTONII GALLAND *Lettre sur une Medaille de l'Empereur Hadrien du Cabinet de Mr. Chezelles; in Mém. de Trevoux* a. 1741. Jan. p. 104. 108; et in *Journal des Savans* a. 1714. Dec. p. 671 sqq. ed. Amst.
- Hecht. GODOFR. HECHTII *Observatio de numo argenteo Hadriani; in Miscellan. Lips.* T. VI. p. 320-325.
- Oudinet. *Dissertation de MARC Oudinet sur une medaille d'Hermonthis etc. (de l'Empereur Hadrien); in Continuat. des Mémoires de Litt.* T. IV. p. 170-178.
- Diff. etc. *Dissertation sur une medaille de Pauline, mère d'Hadrien, et sur une autre de l'Empereur Hadrien; ibid.* T. VIII. p. 459-469.
- Hardouin. HARDUINI *Genealogie etc. v. Trajanus.*
D. P. *Explication d'une Medaille de l'Empereur Hadrien, par D. P. in Mercure de France* a. 1733. Febr. p. 249-258.
- Schlaeger. JULII CAROLI SCHLAEGERI *Commentatio de numo Hadriani plumbeo et gemma Iliaca in funere Aegyptii medicato repertis. Helmstadii* 1742. 4 mai. Cum figg.

- Eggeling. JOAN. HENRICI EGGELINGII *de orbe stagneo Antinoi Epistola ad Luccensem Abbatem. Bonnae* 1691. 4.
- Rutgersius f. potius Reiske. JANI RUTGERSII *de orbe stagneo, aut nullo potius adulterino seu reprobo Antinoi; ad I. H. Eggelingium Epist. Francof.* 1699. 4. Sub ficto nomine Jani Rutgersii latet JOH. REISKIUS.
- Weber. IMMAN. WEBERI *Antiquitates Antinoi (ex duobus numis), Editio secunda. Gieffae* 1707. 4. De

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 41

De numo, qui habet *Antoninum*, v. *Reflexions* de Valois, et quelques Médailles antiques qui n'ont point encore été publiées; par M. DE VALOIS; in *Hist. de l'Acad. des Inscriptions*. T. XVIII. p. 223 sqq.

Antinoi signum exhibet PACIAUDIUS in Monumentis Pelopon. Vol. I. p. 181.

A N T O N I N V S P I V S.

JULII CAPITOLINI *Antoninus Pius*; inter Scriptor. Hist. Aug. Capitoli-
nus.

ROBERTI KEUCHENII (Medici, Historici, Critici ac Poetae Belgici) *Antoninus Pius*, sive in vitam Antonini Pii Excursus politici: Accedit comparatio Cardinalium Richelii et Mazarini, Amstelod. 1667. 12. Keuchen.

JOSEPHI CASTALIONIS (ICTi, Philologi et vitae Romani) de Columna triumphali Imperatoris Antonini Commentarius. Romae 1582. 4. Et Gravii Thes. Antiqq. Rom. T. IV. p. 1937-944. Castalio.

JOANNIS VIGNOLII (*Principi Philippo Comitum, Regni Neapolitani Magno Stabuli Comiti, Epistolis et Supplicium libellis*) Dissertatio de columna Imperatoris Antonini Pii. Accedunt antiquae Inscriptiones, ex quam plurimis, quae apud ictorem extant, selectae. Romae 1705. 4. Cum 3g. aen. — Quum monumentum istud insigne ornae in ea Campi Martii parte, quae mons Cyrius appellatur, conspiciatur, auctor de huius nominationis origine aliqua praemittit. Ipsam columnae molem quod attinet, cum in honorem Antonini Pii Imp. iactam esse abunde doceat inscriptio, illam quoque vivo adhuc Antonino ob maximas eius virtutes a Senatu erectam fuisse, ex numo Musei Foucaultiani porro arguit, dedica-

tionem vero et reliqua consecrationis si post obitum ipsius a Marco et Lucio succedemum addita hariolatur; quam in rem illius mortis die, imperiique et vitae annis; postea quoque de Divi titulo. Post haecurate investigat, quando M. Aurelius Antonomen et Marci praenomen acceperit, ac non a patris, sed a M. Aurelii pristino cognomine Verum audivisse, praeterea ab obitu Pisonis non post mensem demum, Augustum numismatum statuit. Tum illorum profligare suscitatos, qui M. Aurelii columnam cochlidionino Pio adiudicant, eamque in numismationis huius Imperatoris exhiberi volunt potius existimandum sit, hanc solidam columnam ibidem repraesentari, atque illam cochlidionum M. Aurelio post eius fata a Senatu tam esse. Denique in figuras reliquis styli partibus insculptas oculum intendit, omnium habitum consecrationis Imperatoris, cum Faustina in sublime vecti, docte explicat. Ista libri partem constituit veterum inscriptionum selecta farrago, in tres classes, votivas et sepulcrales et varias, quibus et Christianae aetate, dispersita.

Cf. *Acta Erud.* a. 1708. p. 25-29, ubi et eadem figura et symbola in ea expressa, aeri incisebentur.

Vies des Empereurs Tite - Antonin et de Sibert. Aurele; par M. GAUTIER DE SIBERT, de l'Académie royale des inscriptions et belles-lettres. 1769. 12 mai. — Pauca, quae in veterum numis aliisque monumentis de horum imperatorum vitis rebusque gestis maxime membris occurrunt, Francogallus disertissimus disposuit atque oratione iucunda obduxit.

(JOH. PETRI BELLORII) Selecti numi *An-* Bellori.
simiani, quorum primus anni novi auspicia, al-
ter *Commodum*, et *Antonium Verum*, Caesares, ex-
bet. *Romae* 1678. 8. *Amstel.* 1685. 12.

CAROLI PATINI Judicium Paridis. de tribus Patin.
abus latum, in numismate Imp. *Antonini Pii* ex-
cussum. *Patav.* 1679. 4. *Francogallice* in *Recher-*
ches curieuses d'Antiquité de I. Spon (*à Lyon* 1683.
p. 221 - 231.

ZACH. GOETZII Diff. de *Antonini Pii* numo Goetz.
aereo, et *Fausfinas* argenteo; in *eiusd.* Dissertt. de
numis p. 380 - 397.

Eiusd. Diff. de *Antonini Pii* numo aereo; *ibid.*
398 sqq.

JOH. VIGNOLII Epistola ad Anton. Gallan- Vignoli.
tum de numo Imperatoris *Antonini Pii*, qui in
ortio eius consulatu percussus, columnam quan-
tam exhibet, in cimelio D. Foucault. *Romae*
1709. 4. — Vignolius suam de columna Anto-
nini Pii sententiam, de qua nos modo retulimus,
contra Gallandium, M. Aurelii cochlidem in nu-
mo isto potius repraesentari credentem, tueri stu-
det. Est hic libellus omnino supplementum dis-
sertationis de columna *Antonini Pii* paullo ante
descriptae.

Cf. *Acta Erud.* a. 1709. p. 467 - 473.

Eadem Epistola, iterum edita et recognita,
accessit eiusdem *Vignolii* Dissertationi de anno
primo imperii Severi Alexandri (*Romae* 1712. 4)
p. 99 - 138.

JOH. CHRYSOSTOMI SCARFO *Annotazioni* Scarfo;
sopra un medaglione singolare di Antonino Pio, in
vestallo; in *Lettera eiusd. sopra varii monum. antichi*
Vicenz. 1739. 4) p. 79 sqq.

Corsini. EDUARDI CORSINI Dissertatio in a numisma maximae magnitudinis Imp. Caes. nini Pii; in *A. F. Gorii Symbol. litter.* (1751. 8) Vol. VI. p. 117-144.

Lettre etc. *Lettre sur une medaille de Faustine, avec l'inscription: SOVSTI; in Mém. de Trevoux a. p. 327-330. Latine, in (C. Woltereck) Elementum. p. 106 sqq.*

Tournemine. RENATI JOSEPHI TOURNEMINE Edition d'une medaille très rare de Faustine, la même l'inscription: SOUSTI; in *Mém. de Trev. a. Nov. p. 330 sqq.*

de Grainville. N. DE GRAINVILLE Réponse à Mr. Chauvée (touchant une medaille de Faustine, la même sa consecration avec Antonin Pie); *ibid. a. Dec. p. 2113-2133.*

Hoffmann. JOH. HOFFMANNI Progr. de Faustina Aurel. Antonini Philosophi coniugis, *in Erfurti 1709. 4.*

Scarfo. JOH. CHRYS. SCARFO *Annotazioni sopra medaglia di argento di Faustina, moglie di M. li; in eiusd. Lettera sopra varii ant. mon. p. 7*

de Valois. DE VALOIS *Réflexions sur quelques medailles antiques, qui n'ont point encore été publiées; in de l'Acad. des Inscr. T. XVIII. p. 223. 225 sq*

MARCUS AVRELIVS ANTONINVS PHILOSOPHVS.

M. Aurel. Antoninus. M. AURELII ANTONINI, Imperatoris vita sua Libri XII, Graece et Latine, saepe var ratione sunt recusi, praesertim a *Thoma Gata Anglo, Cantabrig.* 1652. 4; et in eiusd. *Cibus criticis, Traiecti, ad Rhen.* 1698. fol. Ac

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 45

est commentarius uberrimus atque doctissimus. Iidem libri XII ad exemplar Oxoniense 1704 recusati; introductionem ad philosophiam Stoicam ex mente M. Antonini praemisit *Joh. Franc. Buddeus*; Vitam recensuit, criticisque observationibus illustravit *Christoph. Woll.* Lips. 1729. 8. Iidem, cum syllabo variarum lectionum et coniecturarum, partim veterum, partim nunc recens additarum, curante *S. F. N. Moro*, Lips. 1774. 8. — Varie in varias linguas translati sunt libri iidem, in quibus imperator philosophum potius agit et ad morum doctrinam instruit, quam historicum.

AELII ARISTIDIS Oratio in Regem, s. de Aristides. ludibus *Marci Aurel. Antonini*, Graece; inter eius Oration. T. I. Orat. IX.

JULII CAPITOLINI *Marcus Antoninus Philosophus*; inter Scriptores Hist. Aug. Capitolinus.

Vita, Gesti, Costumi, Discorsi, e Lettere di Marco Aurelio Imperatore, con la giunta di molte cose, che nello Spagnuolo non erano, et delle cose Spagnuole, che mancano nella traduzione Italiana Venet. 1572. 8. Vita etc.

La Vie de Marc Aurele Antonin; praefixa Dacier. versioni operis Antoniniani Francogallicae Dacianae (*Amstelod.* 1707. 8) p. 1-113. Antea iam us prodierat; et *Anglice*, cum Anglica versione commentariorum Imperatoris, *Londini* 1692. 1. — Exacta haec et amplissima de vita Antonini historia ex probatis auctoribus magno cum iudicio, nec sine pulchro verborum ornatu coninnata est.

CHRIST. LUDOV. CRELLII *Programma de Crell. M. Aurelio Antonino*. Lips. 1725. 4.

CHRISTOPH. WOLLII *Vita M. Aurelii Antonini*; praefixa editioni Lipsiensi modo laudatae. Wolle.

46 *Scriptt. historiae singulor. imperator. romanor.*

Hoffmann. JOH. ADOLPH. HOFFMANN's *Leben des Römischen Kayfers Marc. Aur. Antoninus*; praefix eiusdem versioni Theotifcae commentariorum huius Imperatoris de se ipso, editae *Hamburg* 1735. 8; posteaque aliquoties.

v. Holberg. LUDOVICI VON HOLBERG *Geschichte des Marcus Aurelius*; praefixa eiusdem versioni Herodiani historiae Romanae Danicae, quam Theotisce reddidit G. A. Detharding, Hafniae et Lipsiae 1747. 8.

Fagi. JOH. CONRADI FAESI *Abhandlung über das Leben und die Geschichte des Kayfers Marc. Aurelius Antoninus, des Weltweisen*; in eiusd. *Abhandlungen über wichtige Begebenheiten etc.* (Zürich 1764 II. V. 8 mai.) T. II. p. 1-86. — Summis laudibus auctor Imperatorem praedicat eumque contra accusationes nonnullorum defendit. Stilus non est satis purus et cultus.

Meiners. CHRISTOPH MEINERS *Commentatio de Marci Aurelii Antonini ingenio, moribus et scriptis*, in *Commentatt. Soc. Goetting.* T. VI. Cl. philol. p. 107 sqq. — Imperatoris ingenium bonitasque indolis maxime defenditur, posteaque quomodo idem, tanquam scriptor ac philosophus, ab aliis differat, egregie demonstratur.

Schurz-
fleisch. CONR. SAM. SCHURZFLEISCHII *Diff. de primis duobus Augustis, Marco Aurelio Antonino et L. Aurel. Ant. Vero.* Vitemb. 1702. 4.

Silvestri. AMILLI SILVESTRI *Discorso circa il più vero tempo dell'adozione di M. Aurelio e di L. Vero fatta da Antonino Pio, e della morte d'Adriano in Raccolta d'Opuscoli scientif. e filol.* (Venez. 17312) T. III. p. 231-270.

JOH. DAN. VAN HOVEN Mantissa chronologica de annis imperii *Marci Antonini*; access. eiusdem Disquisitioni de inscript. et vera aet. Athenagorae *πρεσβειας* pro Christian. *Lingae* 1752. 4.

QUIRINI GOTTER. SCHACHERI (Praef. Schacher; *Christo. Wollio*) D. critico-politica de *αἰεσιδαίμονα* *Marci Antonini* Imperatoris ac Philosophi, ad Lib. I. τῶν εἰς ἑαυτὸν § XVI. Lips. 1730. 4.

ADAM HENR. LACKMANNI Exercitatio academica de cognomine *Philosophi Antoniniano*. Kilon. 1750. 4.

ANDR. FLORENT. RIVINI Singularia *M.* Rivinus. *Aurel. Antonini* iurisprudentiae capita. *Lipsiae* 1732. 4.

JOANNIS ORTWINI WESTENBERGII, *ICti* Westenberg. *Antecessoris Lugduno-Batavi* († 1737) Divus Marcus, seu Dissertationes ad Constitutiones *Marci Aurelii Antonini* Imperatoris. *Lugd. Bat.* 1736. 4.

JOH. DAVID. KOELERI de philosophia *M.* Koeler. *Aurel. Antonini* Aug., in theoria et praxi. Altorf. 1717. 4.

Cf. etiam GAUTIERI DE SIBERT liber sub de Sibert. VOC. TRAIANUS laudatus.

M. I. B. Dissertatio de legione fulminatrice. M. I. B. *Dresdae* f. a. 4.

ULRICI OBRECHTI Diff. de legione fulminatrice *M. Antonini*, Philos. Imperator. *Argent.* 1677. 4; et inter eiusd. Differtt. acad. p. 361 sqq.

HERMANNI WITSII Diatribe de legione fulminatrice Christianorum, sub Imperat. *M. Aurel. Antonino*; access. eiusd. Aegyptiacis (*Amst.* 1683. 4. *ibid.* 1696. 4) p. 424-464 (sec. editionem posterior.). — Auctor veritatem miraculi tueri conatur.

DANIELIS

de la Ro-
que.

DANIELIS LARROQUANI *Diff. de mi-*
legioni fulminatrici perperam adscripto;
Matthaei Larroquani (patris Danielis) *Adve-*
sacris. *Lugd. Bat.* 1688. 8. — Opposita
primis Baronio et Witsio.

Frick.

JOH. FRICKII *Diff. historica de legion-*
minatrice. *Lips.* 1696. 4.

Boysen.

PETRI ADOLPHI BOYSEN *Commenta-*
legione fulminatrice *M. Aurel. Antonini Imp-*
berstad. 1719. 4.

Moyle.

GUALTERI MOYLE *Letters concerni-*
thundering Legion; in eiusdem *Works* (L
1726. 8) Vol. II. p. 79-398. Eadem Ep
ex Anglico Latine verbae observationibusqu
stratae a JOH. LAUR. MOSHEMIO; in
Syntagmate *Differtt. sacr.* (*Lips.* 1733. 4) |
sq. — Negat Anglus acutissimus, in An
exercitu fuisse integram legionem Christian
immo vero contendit, paucos vel nullos
Christianos sub hoc Imperatore militasse;
nem fulminatricem nomen hoc minime acc
ab isto miraculo; Antoninum hoc mirac
precibus Christianorum haud tribuisse; pol
miraculum Antoninum nunquam publicasse
edictum in favorem Christianorum, sed |
gravi persecutione eos vexasse; liberatione
nique exercitus Romani, quantumlibet v
mam, haud quaquam fuisse miraculum. E
duntur haec argumenta doctissime adversi
trun Kingium, qui miraculum istud extra d
tionem ponere conatus est.

Whiston.

GUIL. WHISTON *of the thundering legio-*
Lond. 1726. 8. — Occasionem hunc lib
elaborandi praebuit lis Kingii et Moylii sup
legione. Amplectitur Kingii partes easqu
terius defendere conatur. Idem fere, n

Peratrum ab Augusto usque ad Constant. M. 49

acquitate, egit alius Anglus libro se-
cundo:

*Defence of the Miracle of the thundering Leg-
ion against a Dissertation of Walter Moyle, Esq.*
THOMAS WOOLSTON, sometime Fellow of Woolston.
College in Cambridge. London 1726. 8.

IGISMUNDI JACOBI BAUMGARTEN Dis- Baumgar-
serones III: Examen miraculi legionis fulmi- ten.
nis contra Thomam Woolstonum. Halae
sq. 4.

PH. GUILIELMI DUNCKERI Diss. de le- Duncker.
fulminatrice Christianorum sub Marco Anto-
philosopho. Rintel. 1746. 4.

ULI ERNESTI JABLONSKI Spicilegium Jablonski.
ationum de miraculo legionis fulminatricis;
all. Lips. novis (1751. 8) Vol. VIII. P. III.
sq.

MANDAJORS *sur une prétendue loi de Marc* de Manda-
en faveur des Chrétiens; in Hist. de l'Acad. jors.
T. XVIII. p. 218-223. — Imperato-
rum Christianis minime favisse ostenditur.

RISTOPHORI BEYERI Commentatio de Beyer.
Christianorum fulminatrice sub Impera-
tonino Philosopho; accessit eiusdem Libro
de magno veteris ecclesiae circa poeni-
tiae. Lips. 1754. 4. — Miraculum ip-
se scriptor superstitiosus, irritum sane conatu,
are nititur.

ANCISCI FABRETTI) *Dissertazione sulla* Fabretti.
di M. Aurelio Antonino l'anno 174. con-
cedi e altri Germani. Rimini 1779. 4.

LAUR. MOSHEMII Disquisitio, quo- Mosheim.
accipue e Christi sectatoribus mortem Mar-
hist. Vol. IV. P. II. D cus

cus Imperator irriferit? in *eiusd. Observat.* (Amst. 1721. 8) p. 136-192.

Walch. CAROLI FRIDERICI WALCHII Com-
tatio de religione *M. Aurel. Antonini*, Imp. h-
mis celebrata; in *I. E. I. Walchii Actis S-*
Lat. Jenenf. (1752. 8) p. 209 fqq.

Olearius. JOH. CHRISTO. OLEARIJ Epistola de
M. Aurelii Antonini conturniato. *Jenae* 169
in (*Woltereck*) *Electis rei num.* p. 112-130.

Oudinet. *Dissertation du MARC OUDINET sur m-*
daille de Marc Aurele, frappée à Mendès; in
tinuat. des Mémoires de Litt. (à Paris 1727.
IV. p. 173 fqq.

De numis *Faustinae*, *M. Aurel. Antonini* ca-
vid. paullo ante ANTONINUS PIUS.

LVCIVS VERVS.

Capitoli- JULII CAPITOLINI *L. Verus* Imper-
nus. inter Scriptores Hist. Aug.

D. P. *Remarques sur les Medailles, qui portent*
de Lucille (femme de Verus) par D. P. in
de France 2. 1732. Aug. p. 1762-1768.

AVIDIVS CASSIANVS.

Gallicanus. VULCATII GALLICANI *Avidius Cassi-*
inter Scriptt. Hist. Aug.

L. AVRELIVS COMMODVS.

Lampridius. AELII LAMPRIDII *Commodus Antoninus*,
ter Scriptor. Hist. Aug.

Spon. JACOBI SPON *Dissertation sur une m-*
de Commode; in eiusd. Recherches curieuses
tiquité (à Lyon 1683. 4) p. 203-209.

et imperatricum ab Augustusque ad Constant. M. 51

JOH. REISKII Diff. de numo Sibyllino Imp. Reiske.
Commodi et Troadensium; access. eiusdem Exer-
citat. de vaticin. Sibyllin. Lipsf. 1688. 8.

NICOLAI TOINARDI Diff. de Commodi Im- Toinard.
peratoris aetate in numis inscripta. Parisf. 1690.
; et in Bibl. litteraria, being a Collect. of Inscr. etc.
1722. Num. IV. p. 24 sqq.

CHRISTOPH. WOLTERECK *Erläuterung ei-* Woltereck.
niger Münzen des Kayfers Commodi; in eiusdem
Erläuterung einiger Münzen des Aemil. Geschlechts,
Wolfenb. 1722. 8) p. 20-32.

Explication du Revers d'une Medaille de grand Explication
Bronze de l'Empereur Commode; in *Mercur de* etc.
France 3. 1736. p. 1116-1121.

Dissertation d'un Anonyme sur les medailles de Dissert. etc.
Commode frappées en Egypte; in *Mém. de Trevoux*
1737. Mart. p. 906-916.

JOH. BOUHIER *Lettre sur une Medaille Gre-* Bouhier.
ce de l'Empereur Commode; in *Mercur de France*
1740. May p. 904-912.

L'Abbé BELLEY *Observations sur plusieurs Mé-* Belley.
dailles frappées en Egypte en l'honneur de l'Empereur
Commode; in *Mém. de l'Acad. des Inscriptt.* T.
CXI. p. 465-488. — A. 1747 praelecta et
1754 typis mandata est haec dissertatio do-
ctissima.

P E R T I N A X.

JULII CAPITOLINI *P. Helvius Pertinax*; Capitoli-
nus.
nus Scriptt. Hist. Aug.

D I D I V S J V L I A N V S.

AELII SPARTIANI *Didius Julianus*; inter Spartianus.
criptt. Hist. Aug.

D 2

SEPTI-

SEPTIMIUS SEVERUS

Spartianus. AELII SPARTIANI *Septimius Severus*
Scriptt. Hist. Aug.

C. PESCENNIUS NIGER

Spartianus. AELII SPARTIANI *Pescennius Niger*
Scriptt. Hist. Aug.

Biacca. FRANCISCI BIACCA *Pescenio*
o Riflessioni che servono di risposta alla re-
dal Giornale di Venezia contro il medagli-
cenio conservato nel Museo Parmense.
1727. 8. — Est defensio *Petrusii*, *Jes-*
choris operis, quod inscribitur: *Cesari in*
ni raccolti nel Museo Farnese, contra Eph
quas titulus libelli innuit.

Gervasoni. JOH. BAPT. GERVASONI *Lettera*
una antica Iscrizione Cristiana, ed intorno
daglia di Pescenio; in *Miscellanea di var-*
(Venez. 1741. 12) T. V. p. 357-427.

Panel et
Tournemine.
Steinhofen. Cf. PANEL et TOURNEMINE sub
JOH. ULR. STEINHOFFER'S *Schrei-*
eine Münze Pescennii Nigri; in *Frankf.*
Zeitung a. 1743. p. 37-42.

de Boze. DE BOZE *Reflexions sur les Mé-*
Pescennius Niger, et sur quelques singu-
l'histoire de sa vie; in *Mém. de l'Acad. des*
T. XXIV. p. 105-120. — In hac diss
praelecta a. 1750, et in lucem publicat
1756, describitur et delineatur unicus
reperitus numus *aureus* Pescennii Nigri,
larchio regis Galliarum ineft. Simul B
tiffimus nonnulla huius Imperatoris fac
sa reddere studet, quam antea factum fu

et imperatricum ab Augustusque ad Constant. M. 53

CLODIVS SEPTIMIUS ALBINUS.

JULII CAPITOLINI *Clodius Albinus*; inter ^{Capitolinus.} Scriptt. Hist. Aug.

Sur une Inscription de l'Empereur Albin; in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. I. p. 212 sqq.

L. SEPTIMIUS SEVERUS PERTINAX.

JOH. CHRISTOPH. OLEARII *Epistola de* ^{Olearius.} *numo L. Sept. Severi*, in quo Mars cum scalis apparet, e Thesauro Arnstadio - Schwarzburgico. *Janus* 1696. 4; et in (*Woltersch*) *Electis rei num.* p. 131-141.

N. DE GRAINVILLE *Lettre sur une Medaille* ^{de Grainville.} *de Severe*; in *Mém. de Trevoux* a. 1709. Octob. p. 1835-1851.

Lettre de l'Abbé MEZZABARBA au sujet d'une ^{Mezzabarba.} *Medaille Grecque de Septime Severe*; *ibid.* a. 1705. an. p. 29-37. *Latine* in (*Woltersch*) *Electis rei num.* p. 141-147.

JACOBI SPON *Dissertation sur une medaille* ^{Spon.} *antique de Severe et Julia Domna*; in eiusd. *Recherches curieuses d'Antiquité* (à Lyon 1683. 4) p. 180-194.

DE VALOIS *sur deux medailles antiques de Se- de Valois.* *vere et de Julie Domne, qui n'ont point encore été publiées*; in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XVIII. p. 27 sqq.

M. AVRELIVS ANTONINVS CARACALLA.

AELII SPARTIANI *Bassianus Antoninus Ca-* ^{Spartianus.} *racalla*; inter Scriptores Hist. Aug.

- Patina. CAROLI PATINI *Natalitia Jovis in numismate Imp. Antonini Caracallae expressa. Patav. 1681*
4. Cum figg.
- Patina. GABRIELIDIS CAROLAE PATINAE *Parifinae, Academicæ, Diss. de Phœnice in numismate Imp. Antonini Caracallae expressa. Venet. 1683.*
4. Cum figg. — Est idem numus, quem pater Patinae in dissertatione modo laudata explicandum sibi sumserat. Filia de eo saltem dispicit, quid avis sibi velit in altera numi facie, quae supra ramulos in calathi formam dispositos, tanquam in nido constituta amplissimas extendens alas conspicitur. Phœnicem eandem designare, multorum veterum scriptorum testimoniis comprobatur, simulque haud pauca de fabula eiusdem avis ac symbolis inde natis congerit.
- Cf. *Acta Erud. a. 1684. p. 587* sqq.
- de Camps. FRANCISCI DE CAMPS *Dissertation sur une medaille de Caracalle, représentant les Danseurs de Corde; in Sponii Recherches curieuses d'Antiq. p. 407-418; et epitome huius Dissertationis in Journal des Savans a. 1677. Nov. p. 302-308.*
- Toinard. NIC. TOINARDI *Numismata duo Trajani et Caracallae; v. supra Trajanus.*
- Explication
etc. *Explication d'une medaille fort rare de l'Empereur Antonin (Caracalle), fils de Severe; avec les Observations d'ANT. GALLAND; in Mém. de Trevoux a. 1701. Mart. et Apr. p. 222-227. Sept. et Oct. p. 309-321. Latine in (Woltereck) Electis rei num. p. 148-164.*
- Witzleben. FRID. SIGISMUNDI WITZLEBEN *Diss. historica, trium antiquorum numismatum Plautillae, Antonini Caracallae et Gallieni cum Veneti victrici explicationem continens. Veneris Salicae (l. e. Halae) 1740. 4.*

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 55

JOSEPHI ANTONII GUATTANI *della gran* Guattani.
cella soleare nelle Terme di Antonino Caracalla.
Roma 1783. 8.

Ad historiam *Caracallae* facit etiam EZECHIE- Spanheim.
LIS SPANHEMII dissertatio elegantissima *de Or-*
be Romano s. ad constitutionem Imp. Antonini, de
qua Ulpianus leg. XVII. Digest. de statu hominum
exercitationes duae, quas tomo undecimo p. 1 sqq.
thesauri sui inseruit Graevius; apud Anglos sepa-
ratim editae (*Lond.* 1703. 4, quae editio est se-
cunda, ab auctore recensita, et altera parte au-
ctior) et *Halae* cura Heinzeii, 1728. 4. Spanhe-
mius hoc libro constitutionem istam de statu ho-
minum Caracallae vindicat, et quantum confusio-
nis in historia Romana Antoninorum diversitas
pariat, docet.

Cf. *Acta Erud.* a. 1704. p. 193-201.

JO. PAULI MAHNERI, *Curiae Brunsvic. Se-* Mahner.
cretarii, Commentatio de M. Aurelio Antonino,
Constitutionis de civitate universo orbi Romano
data auctore. *Halae et Helmst.* 1772. 8. — Au-
ctor Spanhemii sententiam acute quidem ac docte,
sed tamen conatu irritò, impugnat.

Cf. *Goetting. gel. Anzeig.* a. 1772. p. 130 sqq.

SEPT. ANTONINVS GETA.

AELII SPARTIANI (s. ut alii volunt, JULII Spartianus.
CAPITOLINI) *Antoninus Geta*; inter Scriptores f. Jul. Ca-
pitolinus.
Hist. Aug.

GUILIELMI MUSGRAVE *Reg. Soc. utriusque* Musgrave.
Socii, *Geta* Britannicus, cum notis *Isaaci Casaubo-*
ni, *I. Gruteri*, *Cl. Salmafii* et Editoris. Accedit
domus *Severianae* synopsis chronologica, et de
icuncula quadam M. Regis Aelfredi Dissertatio.
Iscae Dunmoniorum et *Londini* 1716. 8. Cum V

tabb. aen. — Primo loco Anglus doctissimus Vitam exhibet Getae, Caracallae fratris; quam cum plerique fide codicum MSS. Spartiano tribuant, ipse in praemissis prolegomenis Dodwellum secutus, eam vindicat Julio Capitolino. Aditae sunt in hanc vitam Getae annotationes libri inscriptione indicatae. Sequitur Musgravii dissertatio de Geta Britannico, cuius caput primum in eo versatur, ut probet, vetustum lapidem, qui eo fere tempore in agro Bathoniensi effossus nudum repraesentat adolescentem, equo insidentem, sinistraque clypeum, dextra hastam tenentem, habere imaginem Getae. Colligit illud ex numis, in quibus faciem Getae prorsus similem esse faciei in ista statua expressae, sibi persuasit. Addit alia argumenta, quae non gravia quidem satis videntur, modeste tamen proposita. Cap. II. de nomine Getae et aetate agit, eumque anno aetatis vicesimo tertio occisum esse docet. Cap. III. Inscriptiones octo, Getam exhibentes, producit easque antiquaria luce perfundit. Pari modo Cap. IV. numos septuaginta et quinque, memoriam Getae servantes, recenset et illustrat. Denique Cap. V. caedem Getae enarrat et ad eum spectantia reliqua. Subiungit huic dissertationi Synopsin chronologicam domus Severianae, totam Severi filiorumque eius historiam per annos digestam exhibentem. Post dissertationem de icuncula quadam Aelfredi, huc non spectantem, annexa est aenearum tabularum explicatio; quarum ultima sistit Septizonium, gentis Severianae magnificum sepulcrum a Severo Imp. exstructum, et ex eo appellatum, quod septem columnarum ordinibus sibi invicem superstructis in altitudinem miraculo futuram excedebat.

Cf. Acta Erud. a. 1717 p. 22 sqq.

JOH.

Imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 57

M. CHRYSOST. SCARFO *Annotazioni sopra Scarfo.
medaglione Greco di Settimio Geta in metallo;
vera sopra varii antichi mon.* p. 70-74.

**SEVERVS OPELIVS f. OPILIVS
MACRINVS.**

ELII CAPITOLINI *M. Opilius Macrinus;* Capitoli-
Scriptores Hist. Aug. nus.
C. SCARFO *Annotazioni sopra tre Medaglie, Scarfo.
sopra uno Medaglione di Macrino in metallo; vid.
p. 83-90.*

**M. AVREL. ANTONINVS
DIADVMENIANVS.**

ELII LAMPRIDII *Antoninus Diadumenus* Lampri-
Scriptores Hist. Aug. dius.
marque sur une medaille Grecque de Diadume- D. P.
par D. P. in Mercure de France a. 1733.
1516-1520.
G. (i. e. ANTONII GALLAND) *Disserta-* Galland.
sur une medaille Grecque de Diadumenien; ibid.
p. May p. 891-913.

**AVRELIVS ANTONINVS HELIO-
GABALVS f. ELAGABALVS.**

ELII LAMPRIDII *Antoninus Heliogabalus;* Lampri-
Scriptores Hist. Aug. dius.
REGINII VALSECHI *a Brixia, Monachi* Valsecchi.
Sini Congregationis Casinensis (postea Abba-
monasterii S. Mariae in urbe Florentina † 1739)
L. Aurelii Antonini Elagabali tribunitia pote-
V Dissertatio historico-chronologica. Floren-
711. 4. — In annis Heliogabali definien-
D 5 dis

dis mire discrepant scriptores, nec cum numis atque marmoribus bene conveniunt, quin et haec antiquitatis monimenta sibi ipsa nonnunquam contradicunt. Praeterea, in quo dubio solvendo cardo rei maxime versatur, numi plures *quintum* huius Imperatoris *tribunitiam potestatem* exhibent, quam attingere non potuisse videtur, si Dioni credas et Hippolyti laterculo, cum tribunitiae potestatis numerus semper in annos imperii incidat. Hinc in partes etiam scissos videas eruditos recentiores, qui historiam antiquam illustrarunt. Verum a Dione non recedendum, quin potius ad eius effatum, quicquid alii varie dicant, exigi debere censet auctor huius dissertationis. Etenim vidit Dio, quae scripsit, et summa cum diligentia cuncta se consignasse testatur ipse, non reticens, si alicubi accuratior rerum cognitione destituitur. Denique sedulus est et exactissimus in annotandis, praeter annos, mensibus etiam atque diebus; quam eius prae Herodiano, et ipso alias *αυτόπτη*, nec minoris fidei scriptore, praerogativam mirum non clarius urfisse Valsechium, quippe qui parum de temporum punctis sollicitus et rebus connexis enarrandis potissimum intentus, numeris rotundis omnia designat. Quod Medio-barbus et Vaillantius de Heliogabalo mense Septembri occiso excogitaverant, fundamento destitui dicit, et ex Paschali Canone corruere, quem cum Panviniano lapide sic conciliat, ut dicat, omnia Heliogabalum dedicationi parasse, ipsam vero, cum caede praeveniretur, non perfecisse. Verum non immerito aliquis observavit, vix poni potuisse lapidem eiusmodi post Heliogabali mortem, cum Senatus impurissimi hominis memoriam ubique sustulerit, quapropter columna, Hippolyti Canonem insculptum habens, post eius necem erecta potius

notius censetur. Fortius igitur contra Medibarbi systema pugnat Valsechius, monstrando, quod per illud omnis sequentium Imperatorum chronologia confundatur. Conciliando nunc Dioni cum numis, qui TR. POT. V. Heliogabali habent inscriptum, dum accingitur Valsechius, eam prius rationem, quam Pagius iniit, examinat atque repellit. Reiectis postea, quas ad difficultatem solvendam Toinardus et Petavius foverant, opinionibus, ipse suam proponit eo redeuntem, ut Heliogabalum initium sui imperii a morte ipsius Caecallae, cuius filium se jactitabat, deduxisse censeat. Quam in rem observat, nihil non eum gisse, ut Macrini memoriam omnibus invisam redderet, eumque tanquam raptorem Imperii conargueret, ex quo verosimile ipsi videtur, eum tempus etiam Imperii Macrini sibi, tanquam legitimo successori, vindicasse, praesertim cum tradat Dio et aliunde constet, eum ex fastis Consularibus et marmoribus Macrini nomen erasse, suumque substituisse. Ista sane ratione facile patet, et, quomodo scriptores veteres haud vere inter se discrepent, cum Dio a Macrino victo, Herodianus retro, uterque non sine causa, numerare incipiant, et, quomodo in numis TR. P. V. stare possit, salvo Dionis calculo. Caeterum lis inter eruditos super hac re mota haud parum facit ad fidem multarum inscriptionum atque numorum examinandam ac constituendam.

Cf. Acta Erud. a. 1712. p. 408-411.

Teutsche Acta Erud. T. I. p. 187-195.

JOH. VIGNOLII Dissertatio de anno primo Vignoli, imperii Severi Alexandri Aug. quem praefert caedra marmorea S. Hippolyti Episcopi in Bibliotheca Vaticana. Addita Epistola ad Antonium Gallan-

Gallandium de numo quodam Antonini Pii iterum edita et recognita. *Romae* 1712. 4. Contra Valsechium assurgit Vignolius, eique negotium, de quo nos modo retulimus, non feliciter successisse demonstrare studet. Quum scilicet in annum Urbis 970, qui est A. C. 217, atque Id. April. incidat interitus Caracallae, cumque inde ad cladem Macrini annus duntaxat ac menses duo effluerint, illos additos ad annos tres, menses novem et dies quatuor Dionis, quibus ille imperium Elagabali terminis circumscribit, ne quinquennium quidem, nedum sexennium Herodiani efficere. Nam ex integris annis quatuor aliis duobus dimidiatis Macrini imperio decerptis, frustra statuere Valsechium, sexennium suum construxisse Herodianum, qui Macrini imperio diserte annum tribuat. Ita generatim Valsechii sententiam infirmare studet Vignolius: sed et ad argumenta, quae illi evincendae adduxit, figillatim respondet. Numos adeo, quos sententiae suae favere existimaverit Valsechius, adversos illi quam maxime esse Vignolius contendit. Largitur quidem Valsechio, tribunitiam potestatem non semper quidem primam denotari, ubi sine numero expressa deprehenditur, maxime si vel Consulatus vel aliud quid sit additum, quod aliquo ei pacto repugnet. Concludit ex his aliisque argumentis, nondum ad dirimendas rixas veterum auctorum et numorum, quibus inter se contendunt, attulisse Valsechium, quod operae sit pretium, utpote quas, quamcunque iis sedandis diligentiam adhibuerit, nec dum deferbuisset opinatur. His expectitis, suam sententiam Vignolius declaraturus de caede Elagabali deque initio imperii Alexandri successoris disputat, quorum neutrum in Martium anni CCXXII post C. N. incidere tueretur, quin

Idibus

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 61

Idibus Aprilis, atque adeo media aestate adhuc Elagabalum superfuisset quintumque imperii attigisse annum evincit.

Cf. Acta Erud. a. 1714. p. 302-307.

PHILIPPI A TURRE, *Episcopi Adriensis* († della Torre: 1717) de annis imperii *M. Aurelij Antonini Elagabali* et de initio imperii ac duobus consulatibus Juliani junioris dissertatio apologetica, ad numum Anniae Faustinae, tertiae eiusdem Elagabali uxoris. *Patavii* 1713. 4. — Scriptor hic nobilissimus iam ante Valsechium in tomo IV ephemeridum Italicarum, quae inscribuntur: *Giornale de' letterati*, Pagium secutus, contenderat, primum unum tribunitionis Heliogabali potestatis ad anni Chr. CCXVIII initium referendum esse. A Valsechio in dissertatione modo laudata impugnatus, in hac dissertatione apologetica non solum se defendit, verum et ipse hostem aggreditur atque ex munimentis suis propellere studet. Qua in re ut auxilium Vignolio tulisse possit videri, ita tantum tamen abest, ut eius in castra coeco transeat impetu, contra eundem ut arma stringat, quod Pagii et ipse sententiam oppugnavit. Numos Elagabali attulit Valsechius, in quibus exprimuntur congiaria ab eodem Imperatore distributa cum inscriptione TR. P. II. COS. II. Congiaria illa Elagabalus post mensem Aprilem A. U. 972, quo, ipso fatente Valsechio, Romam advenit, quamquam adventum eundem in Julium Noster rejicit, distribuerit, necesse est. Quo tempore cum tribunitionis potestas II illi tribuatur, non potest fieri, ut annos imperii a morte Caracallae, quod est, ab a. 970 numeraverit. Urget ulterius, Valsechii sententiam vel ideo minus se tueri posse, quod, cum tot Elagabali numi ad nos pervenerint, nullus

lus inveniatur, qui tribunitiam potestatem III Consulatu II, quartam cum tertio et qui cum eodem coniungat, cuiusmodi secundum Valsechium cuius omnino esse oportet. Quibus missis ad argumenta Valsechii eadem fere ratione quae Vignolius, respondet. Neque tamen opulserit, qui utriusque responsiones conferat pote mutuo se subinde illustrantes. Suam sententiam contra Valsechii obiectiones propterea auctor. Hisce aliisque pluribus novam atque de annis imperii Elagabali opinionem, quae constat, istum die XVI Martii (non Maji, ut videtur Dionis et Xiphilini codices habent) A. U. 311 ablatum a militibus imperatorem fuisse, inde eum deduxisse imperii annos, quorum quodcum immineret, numos sextiduo ante natum imperii, ut eo distribuerentur, esse percussos.

Cf. Acta Erud. a. 1714. p. 307-312.

Vignoli. JOH. VIGNOLII Dissertatio apologetica anno primo imperii Severi Alexandri Augusti potissimum Programma Cycli Paschalis S. Hilaryti denuo exponitur et illustratur. Romae 1714. — Vignolius diluere conatur, quae Paganini Turre sententiae suae adversa in medium attulit. Redeunt ea ad septendecim capita, quae Vignolius in praefatione breviter adducit: caeterum agnoscit gratus, Philippum a Turre non tam relicta priore, quam Vignolius confutarat, sententia, in aliam, quamvis ab eodem Paganini cogitatam, discessisse, sed et esse insuper factam a Vignolii sententia haudquaquam se prorsus horrere. Caeterum et in hac et in aliis huiusmodi dissertationibus multa occurrunt, quae Dio Cassius atque scriptores historiae Augustae egregie illustrantur.

Cf. Acta Erud. a. 1716. p. 120-125.

(VIR

VIRGINII VALSECHII) de initio imperii Valsecchi.
i Alexandri Aug. dissertatio. *Florentiae* 1715.
Valsechius, qui nomen suum dedicationi
posuit, argumenta sua, in priore dissertatione
edita, contra Vignolium et Philippum a Tur-
rebus stabilire nititur. Primo loco septem
argumenta, pro vulgata Dionis lectione, qua mors
Elagabali et inauguratio Alexandri statuitur mense
anno Chr. CCXXII, tuenda, afferuntur.
confutantur Vignolii et Philippi a Turre ar-
gumenta. Praecipue explicationem programma-
tici Paschalis S. Hippolyti a Vignolio propo-
nit refellit.

PHILIPPI A TURRE, *Episcopi Adriensis*, de della Torre.
Imperii M. Antonini Elagabali, ac de initio
i Alexandri Severi Dissertatio apologetica II,
diffusum verus sensus Programmatice Cycli-
stici S. Hippolyti restituitur et vindicatur, nec
antiqua militaria itinera Romanorum et Grae-
corum illustrantur. Opus posthumum. Addita
Vita a Cl. Viro, JUSTO FONTANINO,
Episcopo Ancyrano, edita, nunc notis au-
thentici FRANCISCI TRECCII, Veronensis,
in funere Autoris. *Venetius* 1741. 4. —
Honorem huic dissertationi dedit Vignolius,
in primis sententiam de Canone Paschali S.
Hippolyti, in marmorea eiusdem cathedra, quae
in Vaticana bibliotheca adservatur, in sculpto, in-
scriptum annititur. Ut intelligatur, quomodo,
libri monente, de antiquis militaribus itine-
ris Romanorum in tali argumento tractando agi-
tandum, sequentia tenenda sunt. Quaeritur nempe,
anni tempore Elagabalus vita excesserit. Au-
thor nostro visum est, obiisse istum mense Martio
anno 218. Idem placuit Pagio. Vignolius, obi-
isse Elagabalum post 16 Maii diem, contendit.
Conve-

Convenit inter utrosque, praecipuum huius poris characterem ex Eutropio (VIII, 13) mendum esse, referente, *Elagabalum bi octo mensibus*, postquam in urbem advenerat interfectum. Consentiant in eo, Imperator Nicomedia initio Aprilis a. 219 discessit, quaestionem venit dies adventus, et ante fere mensibus iter Nicomedia Romam potuit pediri, iter 1500 fere milliarius Romam Philippus a Turre coniecit, Julio Elagabalum attigisse Romam, siquidem militari veteres Romani XX vel XXV millium suum conficere consueverint. Vignolius hanc sententiae obiecit, ratus, iter illud tardius tu fuisse peractum. Noster vero ex inter mansionum ostendit, nullam earum fere ab alia distinctam fuisse, quam XVIII milli plurimas ad XX, XXV, et plura, milliarii fuisse, etc.

Cf. Nova Acta Erud. a. 1743. p. 632-638.

Belley. *L'Abbé BELLEY Mémoire sur l'ordre chronologique des Impératrices, femmes d'Elagabale; inséré dans l'Acad. des Inscriptt. T. XLII. p. 60-61 (1786).* — Quum Dio et Herodianus Halii uxores ordine diverso ponunt, recentiorumque vel hunc vel illum sequuntur; auctor dissertationis uerum earundem uxorum nomen atque temporis periodos horum corporum, numerorum ope, constituere tentat. In disquisitione elucet, Herodianum veriora didisse, feminasque istas hoc ordine ab Halio fuisse adsumtas: *Julia Cornelia Paula, Julia Severa, Annia Faustina, Aquilia Severa* da vice.

Matricum ab Augusto usque ad Constant. M. 65

CAROLI JOSEPHI MEYER. *Heliogabale* Meyer.
André Sévère, *Histoires Romaines* à Paris
18. *Theotisce*, Monasterii 1779. 8. — Res
notas easque misere deformatas appo-
nyerur.

Allgemeine teutsche Bibl. T. XLIV. p. 187 sqq.

GIUSEPPI DELLA TORRE *Lettera sopra* della Torre.
Medaglione d'Annia Faustina; in *Giornale de'*
Letteri d'Italia (Venet. 1710. 12). IV. p. 360-
Theotisce, in *Neuen Bücheraal* (Lipf. 1712.
II *Oeffnung* p. 45-70. — Haec est eadem
medaglia, quae Valsechii disputationem, de qua
superius retulimus, excitavit.

Giustificazione della Medaglia di Annia Fausti- Giustifica-
Giornale etc. T. X. p. 498-504. zione etc.

Dissertation sur une Medaille d'Annia Faustina; Diff. etc.
Mémoires de Trevoux a. 1706. Octob. p. 1782-

JOH. HARDUINI) *Sentimens sur deux medail-* Hardouin.
Anne Faustine; *ibid.* a. 1713. August. p.
1451.

JEAN-BAPTISTE MASSON *Eclaircissmens sur les* Masson.
Medailles d'Annie Faustine, avec une Répon-
sions aux objections du P. Hardouin; in eiusdem *Hist.*
de la Republ. des Lettres T. V. p. 289-353.

JOH. LUCAE ZUZZERI *Dissertation sur une* Zuzzeri.
Medaille d'argent d'Annia Faustina; in *Mém. de Tre-*
ville 1745. Aug. p. 1445-1463. *Italica et Fran-*
ca cum eiusd. Diff. *sopra una medaglia di Atta-*
neuz. 1747. 4.

RELIVS ALEXANDER SEVERVS.

ELII LAMPRIDII *Alexander Severus*, inter Lampri-
dores Hist. Aug. dius.

bl. hist. Vol. IV. P. II.

E

Praeter

Praeter scriptores, modo sub Heliogabali
centitos, consuli possunt sequentes :

- le Beuf. *Lettre de Mr. le B. (LE BEUF) au sujet
Inscription Romaine sur Alexandre Sévère a
associé Ovinius Camillus; in Mercure de France
1731. May p. 1045-1053.*
- D. P. *Lettre de M. D. P. au sujet de la précédente;
Jul. p. 1687-1697.*
- le Beuf. *Réponse de Mr. LE BEUF à la précédente;
Octob. p. 2334-2352.*
*Defense du même contre M. D. P. ibid. a.
Aug. p. 1709-1734.*
- D. P. *Réplique de M. D. P. à la précédente;
1733. Febr. p. 230-246.*
- le Beuf. *Lettre de M. LE BEUF pour servir de R.
à la Réplique de M. D. P. ibid. Jul. p. 1488-5*
- Jablonski. *PAULI ERNESTI JABLONSKI Exerc.
de Alexandro Severo, Christianorum facili
Gnosticos initiato; in Miscell. Lipsf. Nov. Vol.
P. I. p. 57-94.*

- Nardouin. *(JOH. HARDUINI) Généalogie de l'Emp.
Sévère Alexandre, prise sur les medailles; in
de Trévoux a. 1729. Aug. p. 1371-1380.*
- Seguin. *PETRI SEGUINI Diss. de numo regio,
occasione Alexandro Severo et Traj. Decip.
uxores ex numis vindicantur; post eiusd. S.
numismata (Lutet. Paris. 1684. 4) p. 287-29*
- Victorius. *FR. VICTORII Epistola de Musei Victor.
blemate et de nonnullis numismatibus Alex. S.
Romae 1747. 4.*

M A X I M I N I.

- Capitoli-
nus. *JULII CAPITOLINI Maximini duo;
Scriptores Hist. Aug.*

trianum ab Augusto usque ad Constant. M. 67

STL GOTTLIEB SCHWARZII Diff. de
o Imp. ad illustrandum fragmentum vete-
tionis Oeringae nuper repertum. *Altorf.*

E GRAINVILLE *Lettre sur une Medaille* de Grain-
nin; in *Mém. de Trevoux* a. 1704. Jan. villa.
• *Italice* in *Galleria di Minerva* (Venez.
1.) T. IV. p. 342 - 346. *Latine* in (*Wol-*
lectis rei num. p. 276 - 282.

CHRY. SCAKFO *Annotazioni sopra la Scarfo.*
Greta di Paolino, moglie dell' Imperator
10; in *eiusd. Lettera sopra var. ant. mon.*
9.

G O R D I A N I.

I. CAPITOLINI Gordiani tres; inter Capitoli-
list. Aug. nus.

BAPTISTAE DU BOS) *Histoire des qua-* du Bos.
diens, prouvée et illustrée par les medailles.
1695. 12.

GONII GALLAND) *Lettre touchant l'his-* Galland.
quatre Gordiens. à Paris 1696. 12.

BERTI CUPERI) *Historia trium Gordia-* Cuper.
Daventr. 1697. 8. Cum numismat.
• *d'une nouvelle Edition de l'Histoire de trois*
s que Mr. Gisb. Cuper s'est proposé de don-
Hist. crit. de la Republ. des Lettres T. XI.
214.

BAPT. DU BOS) *Vindiciae pro quatuor* du Bos.
rum historia. Paris. 1700. 12.
dianos a Du Bosio et Galland contra ve-
historicam multiplicari, satis abunde de-

68 *Scriptt. historiae singulor. imperator. romanor.*

- Basnage. monstravit SAMUEL BASNAGIUS in Annalibus politico-eccles. T. II. p. 318 sqq. et uberius
- Spanheim. EZECH. SPANHEMIUS in opere de praestantia et usu numismatum antiq. T. II. p. 243-252.
- deFontenu. (LUDOVICI FRANCISCI) DE FONTENU *Dissertation sur une medaille de Gordien Pie, et sur l'Histoire de la ville de Sinope, où cette medaille a été frappée; in Mém. de l'Acad. des Inscr. T. X. p. 465-473.*
- Sperling. OTTONIS SPERLINGII Diff. ad numum *Furiae Sabiniae Tranquillinae, Aug. Imp. Gordiani tertii uxoris. Amstelod. 1688. 8. Cum figg. aen.*
- Cf. Acta Erud. a. 1687. p. 645 sqq.

BALBINVS et PVPIENVS.

- Capitolinus. JULII CAPITOLINI *Maximus et Balbinus; inter Scriptores Hist. Aug.*
- Laetus. POMPONII LAETI *Romanae historiae compendium a Balbino usque ad Justinum III. v. supra Vol. IV. P. I. p. 369.*
- de Valois. De numo *Pupieni raro v. DE VALOIS in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XVIII. p. 229 sq.*

M. JVLIVS PHILIPPVS *Arabs.*

De huius Imperatoris Christianismo vehementer olim viri docti discreparunt; utrum scilicet ille an Constantinus Magnus, primus fuerit Imperator Christianus? Quo orta sunt scripta sequentia:

- le Clerc. DAVIDIS CLERICI *Quaestio, an Philippi (scil. pater et filius) fuerint Christiani? in eius Quaestion. sacr. (Amstelod. 1685. 8) p. 202-209.*
- Kortholt. CHRISTIANI KORTHOLTI *Diff. de Philippi Arabis, Alexandri, Mammacae, Plinii junioris et Senecae*

pératricum ab Augusto usque ad Constant. M. 69

ae Christianismo. *Rostoch.* 1662. 4. —
ntiae superiorum scriptorum super hoc ar-
tato diligenter collegit Kortholtus.

NR. SAM. SCHURZFLEISCH de primo Schurz-
ianorum Imperatore. *Viteb.* 1679. 4; et in-
sch. fleisch.
sd. Dissertt. histor. num. 63 (*Lips.* 1699. 4)
n. 42 (sec. edit. *Berolin.* 1699. 4) p. 536^a-

usdem Dissertt. de *Philippis* Augustis. *Viteb.*
4; et inter *eiusd.* Dissertt. histor. num. 64
dit. *Lips.*) num. 41 (sec. ed. *Berol.*) p. 553^a-
— Disquisitio huius auctoris eo redit, ut
net, famam, quae de emendata Philipporum
ne percrebuit, non firmissimis niti funda-
i.

H. FRIDERICI KOEBBERI Diff. de *Philippo* Koeb. *Koeb.*
utrum primus Christianus Imperator fuerit,
ius Constantinus M. *Geras* 1680. 4.

H. GEORGII NEUMANNI Dissert. hist. de Neumann.
vo *Arabe*, primo, ut videtur, Christiano-
nperatore *Vitembergae* 1684. 4.

. DE LA FAYE) *Entretiens historiques sur le* de la Faye.
anisme de l'Empereur Philippe, dans lesquels
uve et on établit ce Christianisme, et dans les-
n a inséré une infinité de choses très utiles et très
es, et un grand nombre d'événemens surpre-
t divertissans. Addressés à Montieur P . . .
(), *Pasteur et Professeur en Theologie.* à Basle
8. à *Utrecht* 1692. 12. — Ex hoc libello
tur, Pictetum, Genevensem, quaestionem
proposuisse P. Fayo, Ministro quondam Re-
torum, post exuli, qui illam non litteris
n amoebaeis, sed et dissertatione hac bipar-
entilavit, ac sententiam affirmantem contra
um negantem operose defendit. Parte quip-
ma adversarii obiecta diluere conatur, altera

sua contra eum argumenta urget. Contendit inter alia, ex criminibus, Philippo obiectis, nihil concludi posse, cum similia, si non maiora, reperiantur in Constantino M. nec ex ludis saecularibus, cum alii Imperatores etiam ritibus ethnicorum faverint; nec etiam, quod Constantinus dicatur primus baptizatus, cum forsan pro more baptismum ad mortem usque distulerit Philippus. Potius tamen argumenta negantia destruere conatur, quam ut affirmantia corroboret.

Cf. *Acta Erud.* a. 1690. p. 492-497.

Ciampini. JOANNIS CIAMPINI, *Romani, Magistri Bre-
vium Gratiae, ac in utraque Signatura Reverendarii*, sacro-historica Disquisitio de duobus Emblematis, quae in Cimelio Eminentiss. et Reverendiss. Domini Gasparis Cardinalis Carpinei asservantur, in quorum altero praecipue disceptatur, an duo Philippi Imperatores fuerint Christiani. *Romae* 1691. 4. — Et hicce scriptor varias auctorum de ista re sententias longo ordine per secula recenset. Postea suam addit, ex qua Christianos fuisse Philippos duos nullus dubitat asserere, simulque secus sentientium opiniones refutare.

Cf. *Acta Erud. Suppl. T. II.* p. 92-97.

Horn. THEODORI HORNII Exercitatio academica de *Philippi Arabis*, Augusti, fide Christiana. *Gryphiswald.* 1693. 4.

Gellarius. CHRISTOPH. CELLARII Diff. de primo principe Christiano. *Halae* 1698. 4. recusa *ibid.* 1705. 4; et inter *eius* Dissertt. acad., p. 299-340. — Omnium fere imperatorum usque ad Constantinum favorem et odium erga rem Christianam auctor exponit. Non esse verosimile, Philippum Arabem primum professionis Christianae principem

stricum ab Augusto usque ad Constant. M. 71

isse, statuit, sed potius Constantino id
m existimat.

ERICI SPANHEMII Disquisitio tripar- Spanheim.
ditis antiquissimis conversionibus, Lucii,
regis, Juliae Mammaeae Aug. et *Philippi*
s et filii; in *eiusd.* Opp. (*Lugd. Bat.* 1703.
I. p. 389-436. — Non vere nomen
risto Philippos, Spanhemius demonstrat.
iam quos laudat I. A. FABRICIUS in Fabricius.
ice evangelii etc. p. 235 sqq.

ONII SANDINI Diff. de primo Impera- Sandinus.
stiano; inter *eiusd.* Dissertatt. histor. ad
tis. (*Ferrar.* 1742. 8) p. 52 sqq.

AE VINCENTII MONELIAE *Floren.* Moniglia.
Prædic. in Colleg. S. Marti S. Theol.
fforis, Dissertatio de religione utriusque
ugusti; cum *eiusdem* Diff. de annis Jesu
rvatoris, *Romae* 1741. 4. — Italus,
c doctrina haud ignobilis, ostendit, ad
genera revocari, quas eruditi de istorum
m pietate adversus Christum tulerunt
s sententias. Prima est Baronii, utrū-
opum anno saeculari Christo nomen de-
ltera, Philippum seniore ad Christia-
cra iam sub imperii auspiciū accessisse,
tentiam variis argumentis tuitus est Pe-
el Huetius. Tertia, eaque Tillemontii,
accessum ad sacra Christianorum multo
m imperii. Harum nullam admittit au-
iratur, Huetium et Tillemontium, qui-
it subactum rebus historicis ingenium,
advertisse, nullam rem tam, quam sacra
, abhorrere a pietate adversus religionis
e auctorem. Ipse vero in Francisci
i sententiam discessionem facit, qui,
sacrorum saecularium, negat, Philippos

nomen Christo dedisse. Apotheosis Philip auctoris sententia, totam dirimit controver quippe quae nunquam Christianis Imp. tribu Qua occasione egregios quosdam Philipp numos, perverse a multis in testimonium co riae sententiae raptos, vindicat. In primis tus est in numo Apamensium illustrando, de Octav. Falconerius peculiarem conscripsit c tationem. Huic disquisitioni praemissa est nologia imperii Philippi. Sequuntur dein ta duae ludorum Petri Taffini, quarum una ad ronis normam composita est, altera ad Pictoris.

Cf. Nova Acta Erud. T. VII. p. 305-316.

Diff. hist.
crit.

(Anonymi) Dissertatio historico critica Constantinus Magnus iure dicatur primus I rator Christianus? in JOH. GEORG. SCHEL NII *Ergötzlichkeiten aus der Kirchenhistorie Litteratur* (Ulmae et Lips. 1761. 8) T. I. p. 154. Transtulit hanc dissertationem Sche nius in horreum suum ex plagulis vagis edi pretiosae operum Lactantii, Salisburgi cir 1739 coeptae, at minime ad finem perdu Auctor nobis ignotus honorem istum soli stantino reservandum ducit.

De vano Philippi Imp. Christianismo qu Stockmann. egit AUG. CORNELIUS STOCKMANN Diff. de poetis non immunibus. *Lips.* 1779.

Schwarz.

CHRISTI, GOTTLIEB SCHWARZII D tempore ludorum saecularium sub *Philippis . sis* celebratorum, *Altorf.* 1723. 4. — Numi nulli horum Philipporum aeri incisi exhibe postea tabulae, quibus numeri tribunitiae pc

eraticum ab Augustousque ad Constant. M. 73

Philippi senioris et junioris secundum fastos
norum disponuntur. In dissertatione ipsa
pennia doctissime illustrantur. Praecipue au-
squiritur, utrum illi ludi saeculares sub ini-
anni millesimi a Roma condita, an eodem
exceunte, vel iam completo finitoque, sint

In fine attingitur quaestio: num ex cele-
ae horum ludorum saecularium certo pro-
ssit, Philippum non fuisse Christianum?

M. MICHAELIS HEUSINGERI Explanatio Heusinger.
saecularis (*Philippi Arabis*) urbis Romanae
mo anno signati. *Isenaci* 1744. 4.

N. MESSIVS OVINTVS TRA- JANVS DECIVS.

Lettre sur une Medaille de Herennia Cuperia Lettre etc.
illa, femme de Trajan Dece; in Mém. de Tre-
1726. April. p. 643-653.

EDRAE BLASKOVICH DE BLASKOVGZ, Blasko-
vich.
eri, Dissertationum Pars I et II, occasione
eruti marmoris Andautoniensis Pannoniae
republica Imperatori *Trajana Decio* olim
concinata anno aerae Christianae 1776.
1781. fol. — Sunt sex dissertationes,
in tertia potissimum huc pertinet, quippe
chronologiam Decii Imp. insigniter illustrat.

C. VIBIVS TREBONIANVS.

TONII GALLAND *Lettre sur un Medaillon* Galland.
ebonien; in Jacobi Sponii *Recherches curieu-*
Antiqu. p. 209-212.

AVRELIVS LICINIVS VALERIVS VALERIANVS.

REBELLII POLLIONIS *Valerianus*, pater et Trebellius
; inter Scriptt. Hist. Aug. Pollio,

74 *Scriptt. historiae singulor. imperator.*

Chamillard. (STEPHANI) CHAMELLARD *La Medaille de Valerien, dont la legende est in Mém. de Trevoux a. 1719. Apr. p. et in Journal des Savans a. 1719. Sept.*

Scarfo. JOH. CHRYSOSTOMI SCARFO *sopra un medaglione dell'Imperatore Valeriano; in chud. Lettera sopra varii antiq. p. 56 fqq.*

di Pianura. (N. CONTE DI PIANURA) *Lettera Gian. Franc. Baldi sopra una medaglia di Supera, moglie di Valeriano. S. l. 1751*

GALLIENI et XXX TYRA

Trebellius Pollio. TREBELLII POLLIONIS *Gallieni Scriptores Hist. Aug.*

Schwarz. CHRISTI. GOTTLIEB. SCHWARZ *de monimento quodam Corneliae Saloninae uxoris; in eiusdem Schediasmate de doctrinae antiquariae capitibus (Altorf) p. 1-27; et postea emendatius et auctius Miscellan. politioris humanit. (Norimb.) p. 1-27. — Petitum est illud monimentum ex Prodromo Operis Danubii Marfiglii. Schwarzius ante omnia quae fuerit Cornelia Salonina in eodem eandemque Gallieni Imp. uxorem prosequendam esse ab eiusdem concubina, Ipara, contra plures viros eruditos variis confirmat, quippe qui omnes Saloninae unam eandemque esse foeminae derunt. Laudatur vero haec Salonina harum scriptoribus ob sanctitatem, pietatem, amorem in litterarum studia virtutes, quanquam et nimiae in marito vita, laudes et merita ex numis atque (*

primis scriptorum testimoniis hic expositionis accusetur. Editioni alteri inscribitur ex Eusebio rescriptum Gallienae praecepit, ut Christianae religionis antequam munus suum obirent; atque ibidem *Christ. Falsterum* copiosius defendit, quod ante Gothorum in Italiam adventum publica et privata monimenta omnesque aequalibus et maiusculis litteris exaraverint.

Erud. a. 1720. p. 147 sqq. a. 1721. p. 423.

BREQUIGNY *Recherches sur la famille de Brequigny, in Mém. de l'Acad. des Inscr. T. XXXII.*

179.

L. VALLEMONT. *Nouvelle Explication* Vallemont
*Maille d'or du Cabinet du Roy (de France),
 où on voit la tête de l'Empereur Gallien, et
 sous: Gallienae Augustae, avec l'idée d'une
 Histoire de l'Empereur Gallien par les me-
 m. II Lettres. à Paris 1699. 12 (Prima
 prodierat primum a. 1698). Italice prima
 entil epistola exhibetur in Galleria di Mi-
 Venez. 1704. fol.) T. IV. P. II. p. 17-29;
 in epistola prima solummodo Latine in
 rock) Electis rei num. p. 168-189. — In
 stolis auctor lectoribus persuadere laborat,
 istum, qui in altera parte caput quoddam
 urn inscriptione: GALLIENAE AVGV-
 habet, in altera vero: VBIQUE PAX,
 esse in honorem mulieris huius nominis,
 rinae Gallienae, quam Tillemontius putat
 fuisse Gallieni cuiusdam, qui pater fuerit
 Gallieni Imperatoris. Hanc enim, dicit,
 Celsum, tyrannum ab exercitu in Africa
 torem electum, occidisse. Practerea arbi-
 tratur,*

tratur, non tam stultum aut imbecillum Gallienum, ut vulgo homines credant, Tullium Pollionem in illius vita describenda satyricum agere, quam historicum, adeoque non omnino fidem habendam esse.

Baudelot.

CAROLI CAESARIS BAUDELLOT *Lettre de Vallemont sur la nouvelle Explication qu'il a d'une medaille d'or de Gallien. à Paris 1698.* Vallemontii sententiam de numo isto refutat delotius, utpote qui numum satyricum censumque etiam numum e medio aere, capite parte cum verbis GENIUS POPULI R. item, in altera inscriptionem, INTRA V. S. C. ad irrationem Gallieni percusum putat.

Galland.

(ANTONII GALLAND) *Lettre touchant la nouvelle explication d'une medaille d'or de Gallien. à Caën 1698. 12; et in Journal du Savant 1701. Aug. p. 616-618. Latine in (W) Electis rei num. p. 189-202. — Et hic Vallemontio contradicit, Romanosque isto numo nime voluisse Gallienam honorare.*

de Vallemont.

(DE VALLEMONT) *Réponse à Mr. Galland), où l'on examine plusieurs questions d'antiquité et entre autres la Dissertation publiée sur la Medaille d'or du Cabinet du Roy. à Paris 1698. 12. Et priore epistola ibid. 1699, ut antea iam mimus. — Vallemontius in hac epistola in mulieris Gallienae causam agit, ipsiusque Gallieni, quem quidem non omnibus dicit viro munem fuisse, sed tamen nimis omnia a Poeta aucta esse, eoque modo illum Constantium vellet captare, qui a Claudio Gothico esset, successore Gallieni et fortasse etiam persecutore. Parum certe abest, quin, Gallienus, abundantiam et tranquillitatem sua*

wafricanum ab Augusto usque ad Constant. M. 77

nobis persuadere velit, Gallienum autem
cipes praeclaros referat.

(NATI JOS.) TOURNEMINE *Explication* ^{Tournemi-}
Medaille très rare de l'Empereur Gallien; in ^{ne.}
Trevoux a. 1705. Jun. p. 450-453. La-
Wolterich) *Electis* rei num. p. 165-168. —
Et numus huius Imperatoris, cuius inscrip-
torem, hic inter bonos Principes refe-
retur: sed auctor adulationi eandem tribuit,
horum, male de Gallieno narrantium;
et eam non labefactari.

DE GRAINVILLE *Dissertation sur quelques* ^{de Grain-}
satyriques de Gallien; in Mém. de Trevoux ^{ville.}
p. 1092-1105; et in Journal des Savans
p. 293 sqq. — In hac disputatione
numum, de quo Vallemontius aliique ege-
rent irrisum Gallieni spectare, ita probare
ut quam plurimos satyricos numos ex-
hibere persuadere conetur. Esse enim dicit
quas Imperatoribus tribui legamus, lau-
dationis tantum causa adhibitas.

EPHANI CHAMILLARD *Lettre sur les me-* ^{Chamil-}
de Gallien, où l'on fait voir, que tous les ^{lard.}
font d'accord avec les medailles; in Mém.
a. 1719. Nov. p. 95-141.

HIST. ADOLPHUS KLOTZIUS *fuse* ac Klotz.
de numo isto nobilissimo in Historia nu-
contumeliosorum et satyricorum (Altenburgi
p. 96-126. Expositis aliorum sententiis,
quam dubitationem quidem animo insidere
pat, magis tamen in eam inclinat partem,
numum, monetarii errore corruptum et
rem Gallieni cūsum fuisse existimet.

GOTTLOB SAMUEL SCHWABII (nunc Schwabe,
toris Gymnasii Vinariensis) *Erläuterung*
im Jahr 1774 bey Fluhrstadt im Herzogthum
Weimar

Weimar ausgegrabenen Münzen; in *Geschichtsforscher*. (Halae 1776. 8) P. II. 338. — Inter monumenta antiqua, hic memorato detecta, et a Schwabio docte erat quoque exemplum numi isti aurei, doctis occasionem liti, a nobis modo praebuit. Formam eius auctor noster aeri incusam exhibet, quam scriptores res. Ipse partes eorum, qui numum effecum contendunt, amplexus est.

Lettre écrite au R. P. Chamillard sur fait de l'Empereur Gallien, dont il est parlé dans moires de Trevoux, des mois de Juin et de la Boze. derniers par G. D. B. (GROS DE BRES); fugitives d'Histoire et de Litterat. (à Paris 1773) P. III. p. 390-407.

Winkleben. FRID. SIGISM. WITTELBII Diss. *Caracalla commemorata.*

Trebell. TREBELLII POLLIONIS *Triginta Tyranni*
Pollio. inter Scriptt. Hist. Aug.

Numismata Tyrannorum in Gallis pressa; in L. I. CHIFLETII *Opp. polit. hist. Vindic. Hispan.* (Antwerp. 1650. fol.) p. 32

Meier. JOACHIMI MEIERI *J. V. L. et P. P. nassi Goettingensis*, *Commentatio de numo aureo Postumi, Tyranni in Gallia; in Eccardi Excerptis mensuris, Theotisce* 1702. Novemb. p. 55 sqq. et in *(C. W. Electis rei num.* p. 203-215. Eadem *Comtatio*, multis accessionibus alteroque *Postumi numo* hac tertia editione aucta. 1713. 4. — Cuius numi occasione *Nomen, genus, elogia, dignitates, res gestas, mortem Postumi* expendit. *Differit etiam*

retrixit ab Augusto usque ad Constant. M. 79

a Salonina, de qua nos supra, et de eius
Gallieno Salonino.

Erud. a. 1703. p. 297 sqq.

PHANISOUCIET *Mémoire sur une médaille* Souciet.
Imperator Postume; v. supra sub Gallieno.

arques sur une médaille de l'Empereur Post-
ar, M. D. M.; in *Mercure de France* a. 1731. D. M.
p. 2329 sqq.

. CHRYS. SCARFO *Annotazioni sopra una* Scarfo,
di oro di Postumo, padre e figlio; in eiusd.
sopra varii ant. monum. p. 68 sqq.

FRICI CANNEGIETER *Postumus, Bata-* Cannegie-
ertor, Hercules Magusanus et Deusonien- ter.

erum Bataviae auctor, ex numis atque ex
onibus demonstratus; nec non Trebelli
s negligentia castigata, et monumentum
verdense expositum. Accessit eiusdem libro
i de mutata Romanorum nominum sub
bus ratione. *Ultraj. ad Rhen.* 1758. 4. —
doctissimus praeter alia demonstrat, Mar-
ssianum Latinum Postumum — ita enim
ina quadam inscriptione audit — minime
Galliae Praefectum fuisse: eundem potius
se populis et praefidiis, quae finibus cis-
s defendendis destinata erant. Imperator
postea a legionibus factus, dominationem
et Galliam, Hispaniam et Britanniam ex-

Colonia Agrippina sine dubio sedes fuit
operii: Opera ab eodem Rheno adstructa
propugnandos eiusque instituta, naviga-
curitati inservientia, pepererunt illi cogno-
erculis Magusani et Deusonensis.

BREQUIGNY *Histoire de Postume, Em-* de Pre-
dans les Gaules, éclaircie par les Médailles; quigny,
de l'Acad. des Inscriptt. T. XXX. p. 338-

358 (a. 1764). — Ope numorum post
Postumiani momenta egregie illustrantur

Galland. (ANTONII GALLAND) *Remarques
sur quelques médailles de Domitius Domitianus, de Co
Junior et de Constantius Gallus; in Hist
des Inscr. T. I. p. 252-258.*

Libri et libelli de *Septimia Zenobia* in
Palmyreno, ut et de *Vabalatho*, Odena
biae filio, laudati a nobis sunt supra V
p. 24-30.

Hardouin. JOH. HARDUINI Numismata aliqu
Augustorum *Tetrici* Senioris s. patris,
Junioris et *Maxentii*, e Museo Georgii
seaux. *Luxemburgi* 1700. 8. Eadem cu
Dissertatione epistolica Latine et Galli
super numis antiquis duobus *Tetricioru*
eletiani; in *Harduini* Opp. select. (An
fol.) p. 654 sqq.

Galland. ANTONII GALLAND *Observations
sur quelques médailles de Tetric
et d'autres, tirées du Cabinet de M. de Ba
à Caën* 1701. 12.

de Ballon-
seaux. (GEORGII DE BALLONFEAUX) *R
Observations de Mr. Galland sur les Expi
quelques médailles de Tetricus le Pere, et
à Luxembourg* 1702. 8; et in *Harduini*
lect. p. 669-678.

Lettre etc. *Lettre écrite d'Amsterdam sur les mé
dailles de Mr. Galland; cum scripto Bal
modo laudato p. 52 sqq. et in Mém. de
1702. Jan. et Fevr. p. 133-142; et in
Opp. select. 678-680.*

Explication
etc. *Explication d'une médaille de Tetricus
de Trevoux* a. 1709. Dec. p. 2164-2171

de Boze. DE BOZE *Histoire de l'Empereur
éclaircie et illustrée par les Médailles; in*

Imperatorum ab Augusto usque ad Constant. M. 81

et des Inscriptt. T. XXVI. p. 504-522. —
nam antea Tetrici historia doctius et accuratius
exposita erat.

RID. SIGISMUNDI WITZLEBEN *Neue* Witzleben.
Stücke von dem aufgeworfenen Kayser Aeliano; in
von Ludwig gelehrten Anzeigen P. II. p. 301-

M. AVRELIVS CLAUDIVS.

REBELLII POLLIONIS Divus *Claudius*; Trebell.
Scriptores Hist. Aug. Pollio.

JOH. HARDUINI *Explication d'une medaille* Hardouin.
angulière de l'Empereur Claude, surnommé le
Gothique; in Mém. de Trevoux a. 1707. April.
3-711.

SEPHANI CHAMILLARD *Dissertation sur* Chamil-
medaille de Claude le Gothique; in Mém. de lard.
des Savans a. 1712. April. p. 645-653; et in *Jour-*
des Savans a. 1713. p. 162 sqq.

Modern Lettre sur la même Médaille; in Mém.
de Trevoux a. 1718. Mart. p. 519-527; et in
des Savans a. 1718. Nov. p. 534 sqq.

ABRIELIS DANIEL *Examen d'une Médaille* Daniel.

de bronze avec la legende: IMP. OCET. AVGI.

de Trevoux a. 1721. Jan. p. 120-131. —

de Gothici Imperatoris numum esse, au-
probat.

M. AVRELIVS C. LVCIVS DOMITIVS AVRELIANVS.

FLAVII VOPISCI *M. Aurelius Aurelianus*; Vopiscus,
Scriptores Hist. Aug.

JOH. HARDUINI Numismata Tetrici, *Aure-* Hardouin.
et Maxentii; v. supra sub Gallieno et Ty-
is.

ibl. hist. Vol. IV. P. II.

F

M.

M. CLAVDIVS TACITVS.

Vopiscus. FLAVII VOPISCI M. Claudius Tacitus
ter Scriptores Histor. Aug.

Voconius. METII VOCONII sive, ut apud Vo
legitur, METII FALCONII Oratiuncula
Aug. dicta, e Cod. MS. recognita; in C.G.S.
zii Miscell. politiar. humanit. p. 125-131.

**FLORIANVS, PROBVVS, FIRMVS
TVRNINVS, PROCVLVS, BONO
CARVS, NVMERIANVS,
CARINVS.**

Vopiscus. FLAVIUS VOPISCUS de his Imperatoribus
Inter Scriptt. Hist. Aug.

de la Bastie. DE LA BASTIE *Eclaircissement sur le règne
l'empire de Probus, Carus, Carinus et Numerien*
d l'occasion de quelques Médailles de Probus
Mém. de l'Acad. des Inscr. T. XIII. p. 437-441.
Ingens rei chronologicae et numariae per
est. Adiecta est tabula sive epitome chronologica
imperatorum Probi, Cari, Carini et Numeriani.

Dissertation
etc. Anonymi *Dissertation sur quelques Médailles de*
Carinus; in Mém. de Trevoux a. 1714. Ju
1020-1050.

Anonymi *Dissertation sur les Médailles de*
Hen Tyran du tems de Carinus; in Mém. de
voux a. 1706. May. p. 877-883.

**VALERIVS DIOCLETIANVS et
AVREL VALER. MAXIMIANVS.**

de la Baune. JACOBI DE LA BAUNE *Vita Diocletiani*
Maximiniani per annos digesta; inter Panegy
vett. ab eodem editos (Venet. 1728. 4) p. 109.

oratorium ab Augusto usque ad Constant. M. 83

TONII BEMBELLONAE DE GAUDEN-
(f. potius BARTHOLOMAEI GERICKE, de Gauden-
tiis f. potius
Gericke.) Tem-
m fuscitabulum pro Principibus, live Com-
ius ad edictum *Diocletiani* de malef. et ma-
n Cod. Hermog. quod in Christianos scrip-
t. *Serveſtae* 1602. 4. Postea hac inscrip-

Commentatio iuridico-politico-historica
gramaticam constitutionem de pace religionis.
furti 1612. 8. — Auctor potissimum au-
iam defendit, ius libertatis ecclesiasticae et
entiarum declarat.

IRARD NOODT, ICti, *Diocletianus* et *Ma-* Noodt.
ur, five de transactione et pactione crimi-
liber singularis. *Lugduni in Batavis* 1704.

Non de Imperatoribus illis ipsis, sed so-
do de eorum constitutione L. XVIII. C. de
et. agitur.

HANC. BURMANNI Oratio de persecutione Burm.
Manea; inter *I. E. Kappii* Oratt. select. clar.
(*Lipsf.* 1722. 8) p. 383 sqq.

LAUDII MAMERTINI Panegyricus et Ge- Mamerti-
nus.
icus in *Maximianum* Aug. inter Panegyricos
is, saepius editos.

* * *

ENRICII NORISII Differtatio duplex de Noris.
is numis *Diocletiani* et *Licinii*, cum auctario
ologico de votis decennialibus Imperatorum
esarum. *Florentiae* 1675. 4. Eadem in *A.*
Sallengre Nov. Thes. Antiq. Rom. T. I. p.
q. et in *H. Norisii* Opp. (*Veronae* 1729. fol.)
p. 1064 sqq.

H. HARDUINI Chronologia saeculi Con- Hardouin.
niant, ex solis numis antiquis (a *Diocletiano*
ad *Jovianum*); in eius Opp. select. p. 442 sqq.

Hardouin. JOH. HARDUINI Numismata aliquot
Tetrici, Diocletiani etc. v. supra inter Ty-
rum sub Gallieno numos.

Galland. A. GALLAND *Lettre sur une Medaille de*
Amandus (sub Diocletiano); in Mém. de Trév.
1702. Jan. et Febr. 1702. p. 34-38.

Genebrier. N. GENE BRIER *Histoire de Caraufus,*
seigneur de la grande Bretagne, Colligue de Dio-
et de Maximinien, prouvée par les Medailles.
1740. 4. De hoc aliisque ad Caraufium fi-
tibus libris agetur in posterum, ubi ventum
Scriptores rerum Anglicarum.

Ruins of the Palace of the Emperor Dio-
Adam. at Spalatro in Dalmatia, by R. (ROBERT)
F. R. S. F. S. A. Architect to the King and
Queen. London 1764. fol. max. Cum L.
aen. — Quae Sponius et Whelerus in
suis de reliquis palatii istius Diocletiani
partim etiam minus accurate, narraverunt,
rimè magnaue rei architectonicae peritia
in opere hoc splendido exposuit.

Cf. praecipue *Bibl. der schönen Wissensch.* T. II.
98. *Götting. gel. Anzeig.* a. 1764. p. 828qq.

Vidua. JOSEPHI MARIAE VIDUA *Diff. de*
Entropiae Augustae, uxoris Maximiani; in B.
d'Opuscoli scientif. & philol. (Venez. 1731. 12)
p. 535-538.

FLAV. VALER. CONSTANTINUS CHLORVS.

Excerpta
etc. (Auctoris ignoti) *Excerpta de Constantino*
ro etc. supra Vol. IV. P. I. p. 369.

et imperatricum ab Augusto usque ad Constant. M. 85

EUMENII Panegyricus *Constantio* Augusto Eumenius.
ctus; inter Panegyricos veter. iunctim editos.

CAROLI DU FRESNE Historia Byzantina a du Fresne.
Constantio Chloro; cum Augustorum numismatibus
c. De hoc libro agetur in capite de scriptoribus
rum Byzant.

(ANTONII GALLAND) *Reflexions sur une* Galland.
Idaïlle d'Helene (primae uxoris *Constantii Chlori*.)
sur cette inscription HELENA N. P. in *Hist. de*
l'Acad. des Inscr. T. I. p. 248-251.

M. AVRELIVS VALERIVS MAXENTIVS.

I. HARDUINI Numismata aliquot rariora Hardouin.
etrici, Aureliani et *Maxentii*. V. supra sub
alliëno.

N. GENEGBRIER *Dissertation sur Magnia Urbica*, Genebrier.
l'on fait voir, que cette Princesse n'est point femme de
l'empereur Maxence, *comme l'on a cru jusqu'ici.* à Pa-
1704. 8. Latine in (*Woltereck*) *Electis rei num.*
215-245. — Remotis sententiis superiorum
riptorum de marito Magniae Urbicae, auctor
aminat eam, quam Harduinus fovit; cui ean-
m Carino aut Numeriano copulare visum fuit,
isdemque coniecturam non destitui quidem nu-
orum consensu fatetur: at cum Aurelianus, Ta-
tus, Florianus, Probus, aliique Imperatores
perfint, quorum numi pari gaudeant similitudi-
; matrimonia singulorum diligentius exploran-
putat, priusquam alicubi subsistatur. Quo facto
Numeriano cessare quidem statuit omnia impe-
nenta, cessare tamen et argumenta probantia,
atrimonii vinculum inter ipsum modoque di-
um Augustam coaluisse. Quodsi autem in eius
trisque locum substituatur Carus, utriusque
F 3 genitor,

genitor, tum plana omnia atque expedita reddi. Addita sunt varia de praenomine Magnia ac de nomine Urbica.

Cf. Acta Erud. a. 1705. p. 399-402.

Hanc Genebrierii sententiam postea amplexi sunt *Bandurius* (in Numism. Imp. Rom. T. I. p. 509) et *Venetus* (in Antiq. num. max. mod. Vol. II. p. 77). *Harduinus* (in Numism. saeculi Constant. p. 238) crediderat, Urbicam fuisse conjugem Carini: sed post aliquot annos rediit ad opinionem Genebrierii, eo tamen dissensu, ut crederet, Magniam Urbicam, Cari uxorem, fuisse matrem Numeriani, non vero Carini, qui quidem Cari filius fuit, sed ex alia conjugē. Prodiit postea libellus cum numo quodam, quo omnis lis diremta videbatur, hac quidem inscriptione:

Lettera sopra una medaglia nuovamente scoperta di Carino Imperadore e Magnia Urbica Augusta, sua consorta, scritta dal Barone FILIPPO DE STOSCH, Accademico Etrusco, alla nobile Accademia Etrusca di Cortona. In Fiorenza 1755. 4 mai. Latine (licet non ad verbum) a *Ferdinando Stosch* in Actis Societatis Lat. Jenensis Vol. V. p. 67-71. Cf. etiam *Mém. de Trevoux* a. 1755. Dec. — Quia in hoc numo aereo minimi moduli conspiciuntur altera in parte caput galeatum, cum inscriptione: IMP. CARINVS AVG. in altera vero caput muliebre, cum epigraphe: MAGNIA VRBICA AVG. Stoschius aliique minime dubitarunt, Harduini sententiam hoc numo firmissime fuisse stabilitam. Nihilo minus dubia contra movit Belleyus dissertatione sequenti:

Belley. *Observations sur une médaille de l'Impératrice Magnia Urbica; in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXVII. p. 154-159. (a 1761). — Concedit quidem*

videm auctor, hoc numo quaestionem de Magnia Urbica restringi ad imperium Carini eiusque filiorum: ex eodem vero non sequi, Magniam sine omni controversia fuisse Carini coniugem. Nam saepe partes numorum averfas exhibere capita mulierum, quae non uxores fuerint eorum imperatorum, quorum capita in parte adversa expressa sunt. Deinde ope potissimum numismatis maximi moduli in museo Cardinalis Albani Vol. II. tab. 98) probare studet, Magniam Urbicam minime fuisse coniugem Carini, sed eiusdem matrem, adeoque Carini Imperatoris coniugem. Attamen Stoschii sententia defensa est in libello, qui inscribitur:

JOSEPHI KHELL *Epicrisis observationum* Khell.
J. Belley, Acad. Parisini, in numum *Magniae Urbicae* Aug. Honoris causa nobilissimae Academiae Hetr. Corton. inscripta. *Vindobonae* 1767. 4.

N. GENEVBRIER *Dissertation sur Nigrinianus*, Genezbrier.
ont le tems a été jusqu'ici fort incertain, et sur quelques autres Princes, dont les Médailles font quelques difficultés parmi les antiquaires. à Paris 1704. 8. *Laure* (in *Woltereck*) Elect. rei num. p. 246-275.—
reditur hic Nigrinianus, cuius nomen historiam cet, fuisse filius Alexandri Phrygis s. Pannonici, operatoris in odium Maxentii a. 311 facti; quamvis aliud videatur Genevbrerio, hunc Nigrinianum ut Aureliani nepotem aut Numeriani filium fuisse Terenti. Indagaturus, sub quo Principum inde Aureliano usque ad Carum eiusque liberos Nigrinianus ad regiminis partem adspirare potuerit, saeculi istius historiam copiose recenset, atque inde ostendere nititur, inter Tyrannos, seu in tumultu concitato Augustale nomen inviolaverunt,

runt, locum ipsi haud competere. Ulterius pergit, nimiaeque credulitatis arguit, quod Iulio Maximiano et Maximiano Juniori sibi fingunt Augustos, multisque denique unum eundemque Principem sub dispari nomine.

Cf. Acta Erud. a. 1705 p. 403 sqq.

CAI. VALERIVS LICINIANVS. LICINIVS.

Noris. HENR. NORISII Diff. de duobus nec
cletiani et *Licinii*; v. supra *Diocletianus*.

Frommann. ERHARDI ANDREAE FROMMANNII
de Philosophis a *Licinio* Imp. exercuciatis,
1763. 4; et inter eiusd. Opuscula (*Coburgii*
8) p. 613-631. — Contra Moshemium
tur et probatur, apud Aurelium Victorem
scribitur c. XLI per philosophos non intelli-
gentianos, sed philosophos proprie dictos ac
tos in genere.

SECTION IV.

*Scriptores de Romanorum Imperatorum
nominibus, appellationibus, honori-
bus, potestate, consecratione.*

Bulenger. IULII CAESARIS BULENGERI Le
Docteur Theologiae, et in Academia Pisana
professoris, de Imperatore et Imperio Romano I
quorum tres priores de Insignibus Imperatoris
pura, Diademate, Corona, Igne, For-
mida, Imaginibus, Infulis etc. novem postea
dignitatibus et officiis utriusque Imperii
Adiectae sunt de officiis regni Galli

ribus, honoribus, potestate, consecratione. 39

ecclesiae Constantinopoleos appendices arifis 1614. 4. *Lugduni* 1618. fol. — errari editio prior tres solum habet libros, eliqui posteriori additi. Officia et dignitates exponit, servato Imperatorum, a quibusque instituta sunt, ordine. Ex veteribus in quibus pleraque recensita, et postremo libro a utriusque Imperii subiuncta. Multa ex Imperii Romani hausit, multa ex Cassiodoro, Symmacho, Sidonio, Codino; plurimam partem Theodosii et Justiniani; pleraque ex Martino Porphyrogenneta, et aliis cum Graeco-Latinis scriptoribus. Integrum quasi Romanum ius publicum sive, ut hodie vocant, a hoc opere comprehenditur. *Anglicana* etque critica haud raro in hoc, ut in operibus Bulengerianis, desideratur.

LEMENT *Bibl.* T. V. p. 402 sqq.

ETAGII Apparatus litter. T. III. p. 301 sqq.

STII AUGUSTINI CAMPIANI *Diff. de* Campianus.
e Romani Imperatoris; praefixa *eiusdem*
secundo de officio et potestate magistratuum
omanorum et iurisdictione. *Augustae Tau-*
1724. 4 mal.

NC. ROORTELLUS de cognominibus Robortel-
lationibus Imperatorum Romanorum; in lus.
ii *Roberti* Miscellan. Ital. erud. T. I. p.
et in *Gravii* Thes. Antiqq. Rom. T. VII.
sqq.

ERICI BEBELLI Epistolae II de differen- Bebel.
Caesarem et Augustum, scriptae a. 1510;
ad. Commentar. Epistolar. confic. et aliis
L (*Argent.* 1513. 4) fol. 171.

IUSTI BUCHNERI Oratio de nomine Buchner.
B; Inter eius Oratt. (*Francos. et Lips.* 1727.
18-634.

Cellarius. CHRISTOPH. CELLARII de discrimi-
sarum et Augustorum in Romana histori-
gramma. *Mersburgi* 1690. 4.

Hausfritz. GEORGII LAURENTII HAUSFRI-
rimbergensis (postquam Syndici civitatis N-
gensis † 1769) de Caesare, designato su-
imperii antiqui, Commentarius, ad illud
historiam Augustam. Norimb. 1737. 4.
hoc libro, doctrina eruditionisque copia li-
gari referto, primum agitur de diverso su-
in Romanum imperium modo, ac de
dignitatis Caesareae. Postea docetur, a
et qua ratione Caesares creati fuerint. (I-
casione auctor observationes super Imperi-
filiis, Caesaris nomine haud insignitis, a
per origine appellationum *Nobilissimus* etc.
iuventutis, depromit. Caesares Patriciorum
tate non ornari potuisse, ex eo potissimu-
cit; quod inter potestatem tribunitiam li-
rum et veterum tribunorum discrimen ha-
intercesserit. Illustrantur porro insignia
praerogativae dignitatis Caesareae. Q-
etiam Caesares imperandi potestatem ha-
clare ostenditur. Denique comparatio li-
diernos reges Romanos veteresque Caes-
stituitur.

Lettre etc. *Lettre, si le mot Caesar sur les medaill-
nom de famille, ou un titre d'honneur; in
Trevoux a. 1727. Mart. p. 420-431.*

Hardouin. *Dissertation sur le nom de Caesar, par le
(le Pere HARDOUIN, Jesuite); ibid. p. 4*

Réponse etc. *Réponse à la Dissertation précédente; in
de France a. 1727. Decemb. p. 2814-28*

Lettre etc. *Lettre au sujet de quelques titres ou noms
sur les medailles; in Mém. de Trevoux a. 1727.
p. 621-649.*

tionibus, honoribus, potestate, consecrationibus. 91

marques sur la lettre précédente, par le P. H. I. Hardouin
e Hardouin, Jésuite); ibid. Aug. p. 1461-
Septemb. p. 1696-1716. Octob. p. 1835-

CELESTINI KOWALEWSKI Diff. de no- ^{Kowalews-}
m, cognominibus et titulis Imperato- ^{ki.}
romanorum in numis antiquis. *Regiomont.*

14.

M. FRID. KOERBER Diff. de imperatorio ^{Koerber.}
titulo. *Geras* 1674. 4.

HARDI REUSCHII Dissertationes III de ^{Reusch.}
horis titulo. *Helmstad.* 1728. 4.

Abbé DE LA BLETERIE *Traité de la nature* ^{de la Blé-}
gouvernement Romain, sous Empereurs, depuis ^{rie.}
jusqu'à Diocletien. Premier Mémoire.

ers d'Imperator, qu'on donnoit aux Empe-
romains; in Mém. de l'Acad. des Inscriptt. T.

299 et 302-332. *Theotisce* (a I. C. Ade-

Sammlung von Erläuterungsschriften zur
Weltgeschichte etc. (Halle 1756. 4) p. 387-

Variae significationes fataque nominis
horis atque dignitatis imperatoriae doctissi-
monuntur.

FR. SAM. SCHURZFLEISCHII Diff. de ^{Schurz-}
Augusti. Viteb. 1696. 4. Et inter *eiusdem* ^{fleisch.}

histor. N. I. (sec. edit. Lipf. N. LXIII. p.
1877^b (sec. edit. Berol.)

ERIST. CNORRII Diff. de antiquis Roma- ^{Cnorr.}
numismatibus, consecrationem illorum il-
libus. *Lipf.* 1660. 4.

DACH. BUSSE Diff. de apotheosi Imperato- ^{Busse.}
romanorum. *Witteberg.* 1662. 4.

ERISTI. GRUEBELII Diff. de consecratio- ^{Grübel.}
incipum. *Jenae* 1675. 4.

NTONII VAN DALE Schediasma de confe- ^{van Dale,}
nibus ethnicis, plus quam dimidia parte
auctius,

auctius; accessit *ciuidem* Dissertationibus
culis (*Amstard.* 1700. 4) p. 624-694.

Mencken.

JOH. BURCHARDI MENCKENII
Augustorum Augustarumque consecratio-
num illustrata. *Lips.* 1694. 4; et inter
Dissertt. histor. (*Lips.* 1734. 8) p. 1-41
figg. aen. — Auctor docte ostendit, q
causis quibusque personis consecratio col-
rit, atque penes quos Romae fuerit con-
Principes potestas. Maxime vero id ag-
numis consecrationis symbola, v. c.
aquilam, phœnicem caet. eruat et ob-
ponat.

Schöpplin.

JOH. DAN. SCHÖPFLINI Com-
historica de Apotheosi seu Consecratione
ratorum Romanorum. *Argentor.* 1729. 4
ciuid. Commentatt. hist. (*Basil.* 1741. 4)
Cum figg. aen. — Agit auctor primum
theosi in genere; deinde ordine chro-
nologicis Imperatores, Caesares et Augustas;
mae fuerunt consecrati, eorumque con-
nem e numis potissimum et inscriptioni-
strat. Postea consecrationis caerimoniam
denique notas et characteres, qui consecra-
tributi.

Hausotter.

CHRISTI. HENR. HAUSOTTER de
crationis origine, causis et ritu Romae
Schleusingae 1748. 4.

Scheller.

IMMAN. JOH. GERHARDI SCH-
Rektoris Scholae Lubbenensis in Lusatia
Progr. de publica et solenni Imperatorum
norum consecratione. 1764. 4.

Post.

HERMANNI POST Diss. de divinis li-
rum titulis eorumque origine. *Erford.* 17

Pauli.

SEBAST. PAULI *Ragionamento sopra*
di Divo, dato agli Imperadori; in Raci

mibus, honoribus, potestate, consecratione. 93

cientif. e filol. (Venez. 1737. 12) T. XV.

; I.

ISTO. AUG. HEUMANNI Progr. de ti- Heumann.
ris patriae in eiusdem Poelle T. I. p.

5.

VAN DALE Diff. de actis Pilati, qua van Dale.
e agitur, cur Augustus Caesar Dominus
renuerit? post eiusdem Dissertatt. de Ora-
nicor. p. 608 sqq.

NC. ROBORELLUS de magistratibus Robortell.
rum Romanorum; in *Gaudentii Roberti*
ital. erud. T. I. p. 628 sqq.

ONII PAGI Dissertatio hypatica, seu de Pagi.
us Caesareis etc. *Lugd. 1682. 4. Cf. su-*
IV. P. I. p. 238 sqq.

dem *Dissertation sur les Consuls des Em-*
Romains; in Journal des Savans a. 1686.
482.

rtation sur les Decennales des Empereurs Ro- Diff. etc.
bid. a. 1684. Jul. p. 244-248.

DE LA BLETERIE *Dissertation sur l'Em-* de la Blé-
main dans le Senat; in Mém. de l'Acad. des rie.
T. XXVII. p. 438-533.

ANDREAE BOSII Exercitatio de Pon- Bosius.
maximo Imperatorum Romanorum, prae-
bristianorum. *Jenae 1657. 4. et in Gras-*
Antiqq. Rom. T. V. p. 269-311.

BOUHIER *sur la question, si avant Balbin* Bouhier.
en, quand il y a eu ensemble plusieurs Empe-
romains, il n'y en a eu qu'un qui ait été grand
; in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. IX. p.
13.

dem *Dissertation sur le grand Pontificat des*
rs Romains, avec une Lettre sur le même su-
r quelques autres concernant les Antiquitez
is. à Dijon 1642. 4 mai. — Dubium ad-
modum

modum fuit inter viros doctos, quando tatem Imperatoriam evecti plures simul utrum unus tantum Pontificis maximi genores, an reliquis etiam titulus iste fuer honor attributus. A recentioribus, v. Spanhemio, Pagio, Norisio, Tillemontique, adoptata est haec veluti decretoria si non esse prius coeptum, pluribus Imper simul hunc titulum conferre, quam sub et Pupieno. Hanc igitur Buhnerius sub vocavit, argumentisque evicit clarissime ante Balbinum et Pupienum, quos P Maximos simul nominari, bene agnoscit, tamen esse, ut in eiusmodi regentum Imperator uterque Pontifex Maximus app Culus rei comprobandae causa exemplarum Titi Vespasiani, Lucii Veri, Caracallae et Getae produxit.

Cf. Nova Acta Eud. a. 1744. p. 594 sqq.

de la Bastie.

(JOS. BIMARD) DE LA BASTIE *tion du souverain Pontificat des Empereurs* In *Mém. de l'Acad. des Inscr.* T. XII. p. 15 T. XV. p. 38-144. — Quatuor sunt tiones, in quibus auctor Bosii reliquos quos modo nominavimus, sententiam Buhnerium defendere studet, pronuncian dem omnes, quos hic pro sententia sua l numos falsos et suppositos. Quae vero probe dextreque Buhnerius in posteriore su tatione propulsavit.

Elsner.

JACOBI ELSNER *Explicatio insignis tionis Thyatirenae; in eiusd. Schediasm (Berolini 1744. 4) p. 134-166.* — Qu inscriptione mentio fit Pontificatus maxim ratorum Romanorum, Elsnerus copiose h dilerit.

tionibus, honoribus, potestate, consecratione. 95

ROBI GOTHOFREDI *Ulpianus* f. Oratio Gothofre-
estate Principis Romani legibus soluta; in-du.
Opuscula (*Genev.* 1641. 4) p. 1 sqq. et
Bat. 1733. fol.) p. 297 sqq.

DR. CHRISTIANI ESCHENBACH Eschen- Diff.
Augustis praelato. *Altdorf.* 1692. 4; et bach.
usdem Dissertt. Acad. (*Norimb.* 1705. 8)
550. — Disquiritur praecipue, quibus-
sonis Augustis, quando et qua occasione
raelatus fuerit. Postea ostenditur, ignem
mpade a lampadario praelatum fuisse. De-
pueritur, quando coeperit hic ritus ac de-
quod utrumque nescitur.

RISTI. FRANCISCI PAULLINI *kurze Ab-* Paullini.
von dem Feuer, so man den Römischen Kay-
als vortrag; in eiusd. *Zeitkürzenden erbaut.*
Amcof. 1697. 8) p. 143-150.

GOTTLOB BOEHMII de pedum deos- Böhme.
Imperatoribus Romanorum quondam
Exercitatio. *Lipf.* 1757. 4. — Docte
pedum istam deoscultationem non de-
Diocletiani principatu coepisse, sed eandem
igula introductam, quod quidem Romanis
Trajanum etiam non esse passum, sibi
pedis praeberi, nec Maximinum Senio-
concessisse, Maximino autem Juniori prae-
Diocletianum nullum, ut nonnulli statue-
dictum de pedum osculatione promulgasse,
eundem osculum pedum usurpasse, vero
Capite secundo, tertio et quarto agitur
lum deoscultatione Imperatoribus Graecis,
is et Germanicis quondam praestita; ubi
aquiritur, quando ritus iste exoleverit.

ROBI GRONOVII Diff. de Imaginibus et Gronovius.
Principum, habita *Lugd. Bat.* a. 1708, de-
cula 1735. 4.

ULRICI

- Obrecht. ULRICI OBRECHTI Diff. de T
Caesarum Romanorum potestate; inter
acad. (*Argent.* 1704. 4) p. 426 sqq.
- Dodwell. HENRICI DODWELLI Praelectio
dani Hadrianum, de titulis Caesareis, p
luventutis, potestatisque Tribunitiae; i
Praelectt. Camden. (*Oxon.* 1692. 8) p. 5
- Schwarz. CHRIST. GOTTLIEB SCHWARZII
Augustorum Caesarumque Romanorum
tia potestate. *Altorf.* 1715. 4.
Eiusdem de numeranda Tribunitia
Augustorum Caesarumque Romanorum
tio. *ibid.* eod. 4. Prior ista et haec poster
tatio exstat etiam in *Schwarzii* Dissertt. sel
Harlesio (Erlangae 1778. 4) collectis N. I
- Hermans- JOH. HERMANSSON Dissertt. de T
son. Caesarum potestate. *Upsal.* 1720. 8.
- de la Blé- Abbé DE LA BLETERIE de la puis
rie. sance Tribunitienne des Empereurs; in *Mém. de l'A
Inscriptt.* T. XXV. p. 392-439.
- Dodwell. HENR. DODWELLI Praelectio de
rum adoptionibus et adoptionum iuribus;
dem Praelectt. Camden p. 551-572.
- Reinhard. JOH. PAULI REINHARDI Diff. de sy
tunae in cubiculo veterum Imperatorum
transmissione. *Erlangae* 1745. 4.
- Gauden- PAGNINI GAUDENTII Exercitatio
tius. nere Caesareo; in *eiusd.* Arcanis Rom.
evulgat. (*Florent.* 1640. 4) p. 121-150.
- a Buenau. RUDOLPHI A BUENAU de ornament
noribus *Augustorum* Liber singularis. *Lips.*

CAPVT XII.

SCRIPTORES DE ROMANORUM,
GENTIBUS ET FAMILIIS CELE-
BERRIMIS.

HARD STREINNIUS (*Baro Schwarzema* Streinn.
ur, *Confiliarius Caesareus, Historicus et Philolo-*
gus † 1601) de gentibus et familiis Roma-
narum *Parisiis* ap. Henr. Stephanum 1559. fol.
ex aed. Manutianis 1571. 4. Cum utra-
que rarissima esset, *Gravius* librum inseruit
in suo *Antiqq. Rom.* T. VII. p. 1 sqq. —
et, viginti annorum iuvenis, Francisci Ho-
ndius bibliotheca usus, haec Romanarum fa-
miliarum stemmata composuit. Consulares tamen
non tantum expressit, et multa sine auctori-
tate contra historiam ac temporis ratio-
nem adiecit.

Antiquitae Romanae, quae reperiuntur in anti-
quissimis, ab Urbe condita ad tempora
Augusti, ex Bibliotheca **FULVII URSINI**;
et familiis XXX ex libro **ANTONII AU-**
GUSTINI. *Romae* 1577. fol. Editio haec Ro-
manis rarioribus adnumeratur, et hoc habet
notum, quod Fulvii Ursini integer in illa
liber, in sequenti vero Lugdunensi ca-
pitulo et recensio familiarum Romana-
rum ex maiore opere excerptus, adscriptis om-
nibus inscriptionibus, ab Ursino prola-
turi.

De Romanorum gentibus et familiis scriptores
praestantissimi: **ANTONIUS AUGUSTINUS**
LVIUS URSINUS C. R. Cum utili et ne-
cessario nobilissimi cuiusdam viri Praefatione.
1592. 4. Opus Fulvii Ursini postea in-
terdum denuo in lucem emisit, accessionibus et
l. hist. Vol. IV. P. II. G com-

Ursinus et
Augusti-
nus.

commentariis auctum, omiſſis vero non
 Patin. cis, CAROLUS PATINUS, *Parif.* 1663.
 ſertum etiam, cum *Antonii Auguſtini* li
 ſtat T. VII. Theſauri Antiqq. Rom. Gr
 1145 ſqq. 1277 ſqq.

Cf. CLEMENT *Bibl. curiaſe* T. II. p. 25
 FREYTAGII *Analeſta* p. 444.

Glandorp. JOH. GLANDORPII *Onomaſticon*
Romanae ſ. de familiis Romanorum; d
 ſupra Vol. IV. P. I. p. 188.

Gorlaeus. ABRAHAMI GORLAEI *Theſaurus* r
 tum Romanorum aureorum, argenteorum
 rum, ad familias eius urbis ſpectantium,
 obitum Auguſti. *Acceſſere eiurſdem* *Para*
 ſeu typi numorum Romanorum, quos
 Urſino partim non editos, partim non i
 idem poſſidet. (*Antverp.*) 1605. fol.

Robortellus. FRANC. ROBORELLUS de famili
 norum; in *Gaudentii Roberti* *Miſcell.* I
 T. I. p. 638 ſqq.

Schott. ANDREAE SCHOTTI *Electa* de pri
 gentibus ac familiis; poſt *Rofini* *Antiquit*
 (*Traj. ad Rhen.* 1701. 4) p. 901 ſqq.

Vaillant. JOH. FOY VAILLANT *Numi antiqui*
 rum Romanarum, perpetuis interpreti
 illuſtrati. *Amſtelod.* 1703. II Voll. in fol. C
 aen. — Id praecipue in hoc opere egit
 tius, ut uno quaſi conſpectu omnes ſa
 Romanarum numos, quotquot vel ap
 zium, Urſinum, Patinum, vel aliunde i
 ra haberi potuerunt, repraeſentaret, ord
 liarum alphabetico diſpoſitos, atque ex
 Romanae monimentis ſat luculenter d
 Multarum gentium Romanarum numos
 de quibus apud ſcriptores ſuperiores i

thum: tamen Morellio aliisque sat largam re-
messum.

Acta Erud. a. 1704. p. 405-412.

Thesaurus Morellianus, sive Familiarum Ro-
marum Numismata omnia, diligentissime ubi-
conquisita, ad ipsorum numorum fidem ac-
curatissime delineata, et iuxta ordinem *Fulvii*
et Caroli Patini disposita ab ANDREA MO-
RELLIO. Accedunt numi miscellanei urbis Ro-
mæ Hispanici et Golziani dubiae fidei omnes.
Primum edidit et Commentario perpetuo
curavit SIGEBERTUS HAVERCAMPUS. *Am-
st.* 1734. II. Voll. in fol. — In hoc thesauro
splendissimo ac splendidissimo Urfini ordo alpha-
betice servatus est. Volumen prius numos ipsos
et paullo quidem maiores, quam in arche-
logia quod editori Havercampo merito non satis
est. Ipse in voluminis posterioris parte prima
notiones suas eorum numorum, quos Mo-
rellius aliique verissime sinceros aestimant, exhi-
bet. Secunda vero illustrationes numorum con-
fidei incertae, ab Huberto Golzio aliis
antiquariis prolatorum. Quo toto negotio
antiquitati et historiae Romanae lux multi-
plicatur. Ad calcem adiecta sunt Addenda
et Emendanda, atque indices quatuor.

Morell et
Haver-
camp.

Alium recensum numorum huius generis edi-
dit JOSEPHUS ECKHEL in Catalogo Musei Cae-
saris Vindobonensis numorum veterum. P. II.
Viennae 1775. 4 mai.

Eckhel.

III. G. HEYNI Commentationes. III, in
his recensentur numi familiarum Romanarum,
in Museo academico (*Goettingensi*) servantur.
Goettingae 1777 et 1778. fol. Et in eiusd. Opusc.
II. p. 354-408. In hoc recensu gens *Aburia*
primum,

Heyne.

primum, *Voltria*, cum incertis quibusdam
stremum locum tenet.

Glandorp. JOH. GLANDORP II Descriptio seu Ge-
gia gentis *Antoninae*. Lips. 1557. 8.

Wunder- Gens *Aurelia* illustrata auctore JOH.
lich. WUNDERLICH, I. U. D. *Jenae* 1753. 4.
Illustratur origo et splendor hujus gentis, et
rantur consules ex eadem oriundi, ut et pri-
urbis; Imperator, viri docti, alique tam mu-
quam foeminae. Adduntur singularia gentis
reliae, v. c. mensis *Aurelius*, ut *Commodus*
Julium mensē vocari vane voluit; leges
flae, tribunal *Aurelii*, via *Aurelia*, forum
illum, urbes *Aureliae*, porta, pons, ag-
mons hujus nominis.

Hoffmann. GODOFREDUS DANIEL HOFFMAN-
numo Divae *Aureliae* omnique re numisma-
terum Augustarum. *Tubingae* 1775. 4.
numo hoc supposititio illustrando — talis
esse, harum rerum peritiores demonstrant
auctor multa de gente *Aurelia* disputat.
Indicem uxorum, matrum, sororum aliarum
foeminarum cognatarum eorum Imperatorum
quorum imagines et nomina in numis sunt
pressa, adjicit.

Brascio. PETRI ANTONII BRASCHII de familia
finnia, equestri et consulari Romae, antiquiss.
Inscriptiones aevo supersites, in unum colle-
dilucidatae atque ornatae. *Romae* 1731. 4.

Fonteijs et JOH. BAPT. FONTEII (*Historici et Anti-*
Jacobonius. *logi Bononiensis, circa annum 1572 florentis*) de
ca *Caesiarum* gente Commentariorum Libri
cum JULII JACOBONII appendice. *Bon-*
1582. 1583. II Voll. in fol. — Praeclari hīc

partem in Museo Donati Caesii, Cardinalis, in latuerunt, donec a Julio Jacobonio in lucem proferrentur. Non solum vero historia gentis copiose in hoc opere illustratur, verum etiam multa alia ad antiquitatem Romanam pertinentia, inscriptiones, vocabula Latina minus nota. Priori parti additus est C. Caesii Bassi commentarius in Germanici Caesaris Phaenomenata recognitus; et Fragmentum de metris et pedum compositione ad Neronem Caesarem. Posteriores partes seu appendices sic elaboravit Jacobonius, qui et prior operam operavit. Docte idem stiloque puriore, quam alii, magnam vim inscriptionum numerum multiplicavit.

(GOETZII) *Merkwürd. der Königl. Bibl. zu München* T. II. p. 445 sqq.

de gente Claudia agit MICH. AUG. ZORZI *Zorzi. Giornale de' Letterati d'Italia* T. XXIX. p.

de JOH. FRANC. JOSEPHI BAGNOLO *Bagnole. de gente Curzia, e dell'età di Q. Curzio l'Istoriogionamento.* In Bologna 1741. 8. — Priore parte auctor agit de familia Curtia, cuius nomen a Metio Curtio, nobili olim Sabinorum, derivat: posteriore de Q. Curtio historico, qui in ultimis annis imperii Constantini M. vitam suam de Alexandro M. scripsisse constat.

JOSEPHI BIMARDI (DE LA BASTIE) de *Bimard de la Bastie.* rebus gestis, numis T. Didii, Consulis, et de Didia, Parergon. *Lutet Paris.* 1720. 4.

JOH. GLANDORPIUS de gente Julia. V. su- *Glandorp.* Vol. IV. P. I. p. 301.

Zabarella. De Gente *Livia* v. ZABARELLA supra Vol. IV. P. I. p. 166 a nobis excitatus.

Ritter. JOH. DANIELIS RITTERI de *Marcio*, primo Pontifice M. et familia *Marcia* Programma. *Lipf.* 1733. 4.

Ferratius. M. ANTONII FERRATII Epistola de *Metellis*; inter eius Epistolas (*Venet.* 1738. 4) p. 129-133.

Zabarella. JACOBI ZABARELLA Valerii, *ovvero origini et nobiltà della gente Valeria di Roma, di Padova et di Venezia.* Padova 1666. 4.

CAPVT XIII.

RIPTORES DE REBUS ROMANO-
VETERUM DIVERSIS, QUIBUS IN
PITIBUS SUPERIORIBUS LOCUS
TRIBUI NON POTUIT.

FUGMANNI turbidus Romanae Reip. sta- Fugmann.
Witteb. 1670. 4.

GEORGII LEBRECHT WILCKE Diff. de cu- Wilcke.
circa rem Romanam. Lipsf. 1690. 4.

JORNELII ADAMI, V. D. M. *Damonensis et Adami.*
Reſtoris, Exercitatio de malis Romae pa-
e et hodiernae moribus; in *eius* Exercitatt.
ett. (Groningae 1712. 4) p. 501-738. —

tor plurimas veterum Romanorum virtutes
ſet, ostenditque testimoniis ſcriptorum ido-
m, priſcorum Romanorum virtutes pauper-
vitiis autem tribuenda eſſe poſteriorum vitia.

PHILIPPI OLEARII Diff. de fortuna populi Olearius.
Lipsf. 1713. 4.

CAROLI DE ST. DENIS *Domini DE ST.*
MOND Reflexions ſur les diſſes genies du Peu- de St. Evre-
omain dans les diſſers tems de la Republique; mond.
in

Oeuvres (Amſterd. 1726. 8) T. I. p. 1 ſqq. Fleſſa.

JOH. ADAMI FLESSAE Commentatio de iis
hanorum temporibus, quibus nec vitia ſua,
remedia pati poterant, ad *Livii* Praeſat. De-
I; in *eiusdem* Fascic. Commentation. p. 103-
— Diſquirit auctor, in quam aetatem Li-
m querela cadat, quando resp. Romana prae-
ſerit, quatenam cauſſae peſſundatae reip. quae
edia adhibita fuerint, cur autem parum pro-
rint.

FRANCISCI DE CONTI BERARDI CAPOCIO Capocio.
ſini Agrippina minore, e mutatione dell' Imperio
rimiori Ceſari. In Venetia 1667. 12.

Reineccius. JOH. MICHAELIS REINECCII Diss. de
nistris Caesarum gentilium Christianis. *Hals-*
deb. 1712. 4.

de Holberg. LUDOVICI DE HOLBERG *Conjecturae*
causae de la grandeur des Romains, avec un Li-
sur l'Enthousiasme. à Copenhague 1753.
Errorum haud paucorum et negligentiae M
quium, de cuius libello supra Vol. IV. P. I.
retulimus, docte incusat Danus.

Richter. ADAMI DANIELIS RICHTERI Pro
populo veteri Romano neque forti neque
Annabergae 1754. 4.

Rambach. JOH. JACOBI RAMBACH *Versuch zu*
weisen, daß der ausgebreitete Ruhm der Rö-
blendend als wahr sey. Quedlinburg 1766.
multo auctius in eisdem *Vermischten Ab-*
gen aus der Geschichte und Litteratur (Hals-
8) p. 1-55. — Auctor docte, aequè ac-
ter docet, Romanorum veterum facta,
gloriam suam per omnem terrarum orbem
gaverint, e fontibus non satis limpidis
nempe ex aemulatione perversa, inde
pruritu, superbia effraenata, patriae
contemptu aliorum populorum. Passim tam
mulum tribuit opinioni suae Rambachius.

Zeune. JOH. CAROLI ZEUNE Diss. de fatali re-
cae Romanae conservatione. *Lips.* 1768.
Quid Romani fortunae seu, si mavis, provi-
divinae debuerint, auctor ex eorum histori-
gie demonstrat, adeoque Wilkium, cuius
tationis paullo ante meminimus, longe post
liquit.

CAPVT XIV.
PTORES DE ANTIQUITATI-
BUS ROMANIS GENERALES.

SECTIO I.

*rendia, systemata et onomastica an-
tiquitatum Romanarum.*

IDI FLAVII *) (*Eugenio IV, Nicolao V, Blondus*
Exto III et Pio II, Pontificibus Max. ab spi. Flavius
1463) Roma triumphans. *Brixiae, per f. Flavius*
Romae Vercellensem, bibliopolam 1482. *Blondus.*
secunda editio, hac inscriptione: *Blondi*
de Roma triumphante Libri decem, dili-
ge castigati et ita suo nitore restituti. Bri-
xi. fol. Tertia: Blondi Flavii, Forlivien-
de Roma triumphante libri decem, diligen-
te castigati, et ita suo nitore restituti: ut in
quam duo mille errores corrigantur: Ha-
ec totius operis tabulas: in quibus omnia
et necessaria miro ordine collecta compre-
ntur. In fine legitur: Venetiis a Philippo
Mantuano. Anno dni MCCCCXI die
iii. Fol. Quarta: Blondi Flavii, Forlivien-
de Roma triumphante Libri decem, prisco-
riptorum lectoribus utilissimi, ad totiusque
ae antiquitatis cognitionem perneceffarii.

G 5

Romae

et hic Italus in epigraphis librorum suorum, diu
mortem eius typis mandatorum, nominetur *Blon-*
Flavius, tamen *Niceronus* (in *Mémoires* etc. T.
I. p. 274) affirmat, eundem se ipsum nominasse
vinum Blondum.
o Biondo). Cf. *Clement Bibl. cur.* T. IV. p. 310. (50).

Romae instauratae Libri III. Italia illustra-
 storiarum ab inclinato Rom. imperio Deca-
 Omnia multo quam ante castigatiora. *Baj*
 officina Frobeniana Mense Martio Anno
 XXXI. fol. Quinta: *Blondi Flavii*, Forli
 de Roma triumphante Libri X. *Parisiis* 1
 Sexta: *Blondi Flavii* de Roma triumphan-
 X; Romae instauratae Libri III; De origin-
 stis Venetorum liber; Italia illustrata; Hist
 ab inclinato Rom. Imperio Decades III. *Baj*
 fol. *Italice* a *Lucio Fauno*, Venet. 1544.
 1558. 8 — Omnes archetypi Latini e-
 sunt rarae, sed tres priores rarissimae. (C
 Roma triumphante ipsum in quinque div-
 partes. Prima, quae L. I et II complecti
 Romanorum exponit, quae ad religionem
 ctant. Pars secunda s. L. III, IV et V ad
 tionem Reipublicae Rom. describit. Pars
 L. VI et VII militiae disciplinam exponit.
 et IX s. pars quarta mores ac vitae privati-
 tuta ob oculos ponit, et pars demum quid
 X Triumphos Romanorum describit. *Re-*
annes Gobellinus (in Commentariorum de
 II, Pontificis, memorabilibus Libro XI)
 Blondi arte historica iudicat: „Procul Blon-
 „eloquentia prisca fuit: neque satis dili-
 „quae scripsit, examinavit: non quam vi-
 „quam multa scriberet, curam habuit.“ A
 de antiquitate Romana, pro aetate, qua vi-
 time meritis est.

Cf. VOSSIIUS de Histor. Lat. L. III. p. 585

FABRICII Bibl. med. et inf. Latin. T. I. p.

FREYTAGII Appar. litter. T. I. p. 333

Dissertationi Vossianae di APOSTOLO ZENO
 p. 229 sqq.

CLEMENT Bibl. curieuse T. IV. p. 310sq

LEFGANGI LATZII Reipublicae Romanae Latz.

ris provinciis bello constitutae commenta-

Libri XII, in quibus limitum omnium re-

nes, praetoria, magistratus, munia tam

quam civilia, a summis ad infima, exer-

Legiones, classes, coloniae, municipia, or-

ta, signaque bello et pace expressa, vesti-

omnis generis, et arma, ritus denique

, ludi et sacra, ex fide historica non solum

antur, et partim iconibus repraesentantur,

etiam comparatione utriusque imperii,

scipientis et florentis, quam declinantis,

que etiam urbis, aeternae et novae, ad un-

et ad nostrae aetatis, quantulacunque eius

imperii et nominis vestigia, relata tradun-

Basileae 1551. fol. *Francos. ad Moen.* 1598.

Posterior editio priori longe anteposenda.

is enim Andreae Wechelii, qui eam cura-

si sunt in ea paranda Latzii ipsius emenda-

et supplementis, quae adscripserat editio-

curatae. Emendarunt etiam scriptorum

ones. Denique subiunxerunt: *Rationem*

abbreviata vocabula in monumentis et inscrip-

olim usurpata; item analekta lapidum vetu-

et nonnullarum in Dacia antiquitatum, autore

IANO ZAMOSCIO. Tamen est opus ma-

notis, quam iudicii; deest enim et ordo et

us rerum, atque in explicandis antiquitati-

ustrandisque inscriptionibus quam saepissime

et auctor.

IOANNIS ROSINI (Isenacensis, *Homiletas* Rosfeld f.

Burgensis † 1626) Romanarum Antiquitatum Rosinus.

X. *Basileae* 1583. fol. *ibid.* 1585. fol. *Lug-*

1609. 4. *Colon. Agripp.* 1619. 4. (Cui edi-

primum adiecta sunt THOMAE DEMPSTERI Dempster,

Epomena seu farrago variarum observatio-

num,

num; antiquitates Romanas, a Rosino veritas vel minus explicatas, illustrantium. mo separatim prodierunt *Parisiis* 1613. fol.) *us* 1620. 4. *Colon. Agripp.* 1645. 4. *Go* 1658. 4. *Colon. Agripp.* 1662. 4. Postea huculo: *Joh. Rosini* Antiquitatum Romanarum pus absolutissimum. Cum notis doctissimis *MAE DEMPSTERI* I. C. Huic postremae edae accuratissimae accesserunt *Pauli Manutii* Lib de Legibus et de Senatu, cum *Andr. Schottii* titis I. de prisca Rom. gentibus ac familiis. I. tribubus Rom. XXXV rusticis atque urbanis de ludis festisque Rom. ex *Kalendario* vetere. I. indice locupletissimo rerum ac verborum, e neis figuris accuratissimis Urbis etc. Accur CORNELIO SCHREVELIO. *Lugd. Bat.* 1663. *Genev.* 1668. 4 mai. *Amstel.* 1685. 4. *Trevis* *Rhen.* 1701. 4 mai. *Amstel.* cura *J. F. Ratze* multis adiectis accessionibus). 1743. 4. — magna hac editionum segete patet, quanti aestimatum fuerit hocce Rosino - Dempsterianum opus. Notum est iudicium *Reinesii* (in *Var. lectis* p. 58) de hoc opere asperum atque immitte, quod iniquum: nota etiam defensio Rosini, a *bricio* in *Bibliogr. antiquar.* p. 91 suscepta. Tunc pore certe, quo Rosinus scripsit, liber eius numerum et commodissimum antiquitatum Romanarum fuit: hodie, ubi meliora habemus, eodem carere possumus. In talibus scriptoribus superioribus, qui disciplinae cuiusdam viam strunt, semper aequitati litandum, atque cogitandum, nobis forte apud posteros, meliora dandam sortem subeundam esse.

Cf. *Teutsche Alta Eruditorum* P. LV. p. 491 sq. LVII. p. 674 sqq.

I. M. SCHAMELII Numburgum litteratum p. 7. *MAE II* Onomast. P. III. p. 572 sqq.

is historicae compendium, ex Justii Lipsii
us summo studio concinnatum per ANA-
STASII A VALLE QUIETIS (quem dicunt
JOACHIMUM DE RUSDORF, celeberrimum
Electoris Palatini, Friderici V, Con-
siliarii aulici † 1640). *Argentorati* s. a. 12.
Editum a CONSTANTIO A MONTE LA-
TE (quo nomine latet JOANNES THUILIUS,
vir litterarum elegantiorum Patavinus †
Patavii 1628. 12. *Argent.* 1629. 12. Tan-
trodixit hoc titulo: Roma illustrata, sive An-
tiquitatum Romanarum breviarium. Accessit
et *Fabricii* veteris Romae cum nova collatio;
praeterea recensione ANTONII THYSII *Amst.*
1612. — Est, vel titulo monente, com-
pendium operum, quae Lipsius de antiquitatibus
composuit: sed uti nec Lipsii opera, ita ne-
que omnes antiquitatis partes absolvit.

ROMANAE GOODWYN, *Theologi, Historici* Goodwyn.
Theologi Oxoniensis † 1643) Romanae histo-
riologiae recognita et aucta; *or an English*
translation of the Romane Antiquities, for the use of
Schools. Oxford 1623. 4. — *Newly*
revised and enlarged by the Author. Lond. 1648. 4.
1661. 4. *ibid.* (cum eiusdem libro, qui inscribitur
Moses et Aaron) 1686 4. *Belgicae a Daniele*
Amstelod. 1679. 8. *ibid.* 1694. 8. Com-
pendium paullo plenius, hodie quoque nullius

PHILIPPI CAROLI (Neoburgo-Palatini, ab a. Caroli.
Philos. et Philologiae Professoris extraordinarii
Palatini, a. 1629, desertis uxore ac liberis, ad Pon-
tum coactus absentis, a. 1639 Vindobonae defun-
cti) Antiquitates Romanae, ecclesiasticae, civi-
litates et oeconomicae. *Francof. ad Moen.*
1612. *Altenburgi* 1663. 8. *Jenae* 1671. 8.
Altenb.

MAE DE MYSTICA... LEON...
accuratissimae ar...ibus, Lugdun
de Legibus et...qua et ritus quida
ctis I. de pris
tribus R...TISTAE CASALII Libe
de ludis f...orum ritibus; cum eiusde
indice f...orum ritibus. Romae 1644. 1

co...um de Urbis ac Romani ol
C...more opus, historiis et animad
...ris quam profanis illustratum. A
Cum figg. — Casalius in utro
...que rituum Romanorum partes e
...isdem scriptoribus, qui ad istas, de c
...antiquitatum partes commentati sunt,
primis saepissime usus fuit, retentis i
verbis, semper vero eorundem allegati

2. 4. 1. CAESARIS EGASSE DU BOULA
des Antiquités Romaines, où sont contenu
tes par ordre toutes les ceremonies des Rom
ris 1650. fol. Cum figg. Lengletus (T.
addit: C'est peu de chose.

Hilde- FRIDERICI HILDEBRANDI (Reß

12. cum *Ottomii Sticherii* libris tribus de co-
Romanorum. *Ultrapetiti* 1712. 12. Cum figg.
COBI MASENII *Antiquitatum Graecarum* Masenius.
narumque brevium; adiectum eiusd. Pa-
e filii Lat. Colon. 1659. 8.

ENRICI KIPPINGII (*Rostochiensis, Conrector* Kipping.
Colas Bremensis † 1678) *Antiquitatum Roma-*
Libri IV. *Bremae* 1661. 8. *ibid.* 1664. 8.
1668. 8. *ibid.* 1674. 8. *ibid.* 1679. 8. *Inscriptio*
ditionis ita se habet: Recensius novus et me-
Antiquitatum Romanarum libris quatuor,
continentur, res sacrae, civiles, militares,
icae, prolatis ad fidem abunde faciendam
onibus historicorum, poetarum, iure consul-
e, inscriptionum, numismatum, iconum,
rarum, loca plurima sacrarum litterarum
rium authorum exponuntur, defendun-
runtur secundum fidem eorum, qui su-
ac nostri pariter seculi principes critici ha-
multa in theologicis et philosophicis con-
accurate deciduntur, bono publico et
beralium artium commodo; cum indice
ac verborum copioso. *Frankfurt* 1684.
1695. 8. *Lugd. Bat.* 1713. 8. *hac quidem*
ditione: *Antiquitatum Romanarum* Libri IV,
acceperunt vita Kippingii (a *Johanne Havig-*
scripta), notae quaedam viri docti, figurae
aliquis monumentis selectissimae et *Iusti Lip-*
micula rariora, quae in corpore operum eius
extant. — Vix autem dimidia pars operis
agliani lucem adspexit, parte altera quidem
tionem parata, sed post auctoris obitum per-
rut notavit *Joh. Georg. Eckhardus* in *Excerptis*
litterar. a. 1701. Jun. p. 63 sqq. Quod etiam
dolendum, cum auctor, arte critica destitu-
omnia sine delectu corraserit.

Lentulus. CYRIACI LENTULI Apex gloriae Romae sive de statu rei Romanae, summa in potestate magistratibus, iurisdictione, militia, civium rogativa, sacris et sacerdotibus considerata urbe condita, per varios mutationum gyros nostra rerum Germanicarum tempora per Marburgi Cattor. 1668. 4. Francof. 1689. Infunt etiam sequentia: *Privati Romanorum compendium Justiniano Institutionum ductum*; *Orbis Romani Imperatorum series una iunctura contexta*; *Succinctas annotationes in Bullam.*

Oudaan. JOACHIMI OUDAAN *Roomsche Mogent* Beschryving van de Macht en Heerschappy der Roomsche Kayseren, mitsgades van der oude en nuwer van Oorlogh-voeren etc. Van haer Godinnen, Afgodendienst, Altaren, Offeren, Offergereedschap etc. van haer pracht in de spelen, Triumphen, Gebouwen en Reubens Medallien. Amsterd. 1671. 4. Cum figg. — Item dialogis absolvitur opus, quorum tres per huc non pertinent; quartus et quintus agunt Romanorum diis eorumque cultu. In sexto septimo disputatur de re militari, de triumphis, ludis, consecrationibus, aedificiis publicis, rebus sacris etc. Numismata, quibus omnia illustrantur, pleraque antea edita et expressa sunt.

Cf. BANDURII Bibl. numaria p. 80 sq.

Bell. THOMAE BELLII, *Edinburgensis*, Romanarum Antiquitatum compendium Londini 1677. 8. Curante Almeloveenio Amsterdam. 1700. 8. et additis iconibus *ibid.* 1716.

US JOSEPHUS CANTELIUS *Societ. Cantel.*

....) de Romana republica, sive de re civili Romanorum, ad explicandos antiquos. *Parisis* 1684. 12. Editio superior correctior, quam plurimis aeneis notata. *Ultrajecti* 1688. 12. *ibid.* 1691. 12. 5. 12. *ibid.* 1707. 12. *Lugduni* 730. 8. *Francogallice* — Haec unum Romanarum epitome in duas divisa, quarum prior res militares, posterior comprehendit. Utraque pars in sex differtitur, et singulae harum in minores

Prioris partis prima dissertatio bella ab origine gentis ad pugnam usque enarrat; secunda, proelia, praecipuum momentum, a causis, locis, ducibus, distinctius definit; tertia mortes habet illustra Romanorum, tum acie caesorum hostium, easque certis periodis dinumera provincias Romanas recenset, ipsam in regiones describit; quinta Romanarum iura, ut Romanum, Latinum, provinciale, municipale, coloniarum, et foederatarum urbium, declarandique militaria exponit, v. c. de exercitu, duces, ordines, aciem, arma, praemia etc. praetermissis tamen his rebus et ad navalem pugnam perti-

Posterioris partis dissertatione prima nomina, praenomina, cognomina, et ordines explicantur; secunda, magistratu ad Quaesturam; tertia, sacerdotum, Augurum, Flaminum, Vestalium, familiae et gentes; quinta, rationum, anni, mensis, diei, feriarum expositio; sexta, vestimentorum genera, conviviorum. *H. vandi*

sacrificia Romanorum, ita quidem, ut, tñs breviter sacrificiorum generibus apu nos usitatis, de ritibus, qui tam sacrifici cesserunt, quam in ipso sacrificio obser fuerunt, agatur, et sacrificia singulis an bus fieri solita enarrentur, ac denique l stato nec certo tempore celebratae in Altera ritus Romanorum nuptiales sñ sponfalibus eorumque ratione, de die n deque triplici earum forma, de nova cultu et ornatu, aliisque ad hoc argum bus pertinentibus luculenter exponit.

Cf. Acta Erud. a. 1689. p. 106 sq.

Novorum Actorum Erud. Suppl. T. I. p. 3

Kennet. BASILII KENNET (*D. Theol. et Collegii Corporis Christi in litterarum Oxoniensi* † 1714) Romae antiquae noti *Antiquities of Rome, in two Parts.* Lond 8. Editio IV. *ibid.* 1708. 8. Edit. IX. *ibid.* Cum figg. aen. *Belgica* a Guil. Sevel, cum *Deſſine* descriptione Romae novae . . .

Danet. PETRI DANET *Dictionary* ant

ULI CHRIST. HOEPFNERI *Roma media*; Hoepfner.
Die Fragen von den mittlern Gebräuchen der
von dem ersten Römischen Kaiser Augusto an
den ersten Teutschen Kaiser Carl den Großen.
 1713. 12.

CRISTOPHORI CELLARII *Antiquitates*. Cellarius.

haec, ex veterum monumentis ac legibus
 digestae, quibus appendix de re Roma-
 nummaria et inscriptionibus accessit. Ha-
 no. 8. Postea hoc compendium cura
ONYMI FREYERI auctum prodiit *ibid.* Freyer.

8. Tum suppletum et recognitum a JO.

SANCHERSEN, *Hafniae* 1743. 8. Deni-

ac Inscriptione: Breviarium antiquitatum

arum Cellario-Freyerianum suppletum et

tum, in lucem emissum, denique ex ma-

o libro integrum editum et annotationibus

um ac quinque appendicibus instructum a

NESTO IMMAN. WALCHIO, *Halae* 1748. Walch.

arte *Francogallice* versum, hac epigraphe:

Conduite à la connoissance des Antiquitez Romaines

conduite en partie d'un petit ouvrage de Cellarius

en partie tirée des meilleurs Auteurs anciens

romains. Par **LOUIS VASLET**. à la Haye Vaslet.

12. — Cellarius ipse hoc breviarium pu-

luci haud dicaverat, sed post eius fata vul-

suit, idque, quantum ex praefatione pa-

genuino quodam manuscripto, cui nihil

n, nihil detractum fuerit. Editores sequen-

as supplerunt, capita integra inseruerunt,

que vitis opusculum posthumum repurga-

Quod praecipue a Walchio peractum,

qui eidem novam prorsus formam induit.

Im non solum codice manuscripto praele-

m Cellarianarum uberiore, quam primus

, usus est, sed etiam observationibus illu-

stravit, breviter dicta distinctius explicavit, probavit, omissa supplevit, confusa ordi-
plura legere cupientibus necessaria, recentia
praecipue scriptorum nomina et scripta, adiecit, neque minus, ante copiosissimum
cern, quinque appendices subiunxit. Primum
quidem de asse Romanorum, atque alterum
nominibus Romanorum, iam addiderat. Tertium
tertiam de conviviiis illorum huc ex *Justo*
transtulit, quartam vero de vita domesticorum
norum, et quintam de aedificiis ac superfluis
lucubravit ipse, dum fere sicco pede praeterierat auctor.

Cf. Nova Acta Erud. a. 1746. p. 564sq. a. 1747. p. 706sq.

Nieuipoort.

GUILIELMI HENRICI NIEUPOORT
et Philologi Rheno-Trajectini †) *qui olim apud Romanos obtinuerunt, sua*
explicatio, ad intelligentiam veterum auctorum, cum
cili methodo conscripta. Trajecti ad Rhenum, apud
Budiffas 1713. 8. *ibid.* 1715. 8. Editio (ab auctore
curata) secunda priori multo auctior. *Utrechti*
8. Editio tertia (ab auctore curata) prioribus
multo auctior et nummis illustrata. *ibid.* 1723. 8.
diffas (curante M. Richtero) 1723. 8. *Quantum*
tio (sincera) prioribus multo auctior et num-
tibus illustrata. *Traj. ad Rhem.* 1734. 8. (Cura
Guil. Ottonis Ritzii, qui duas adiecit appendices
Argentorati 1738. 8. (cura *Joh. Dan. Schoepfii*
Cum figg. *Budiffas* 1739. 8. *Berolini* 1743. 8.
(*Inscriptio habet haec verba:* Editio sexta, cui
ter alia accessit columna rostrata Duillii, uti
Matth. Gesneri, Prof. Goeting. celeb. prolatus.)

*) In qua auctor docet, quibus ex causis et quomodo
venies antiquitatibus Romanis operam dare debet

2. 1743. 8. *Traj. ad Rhen.* 1746. 8. *Berolini*
8 mai. *ibid.* 1767. 8 mai. *Traj. ad Rhen.* 1774.
olimi 1784. 8 mai. (Inscriptione quidem mo-
di, *Editio XIV*; sed potius, si omnes nume-
ri *XVI*. Adiecta huic et superiori Beroti-
non quidem satis apte, est CAROLI FERD.
ERLII, ICI olim Lipfienfis, de tribunali
ris liber singularis, ab auctore ipso insigni-
tus). *Fransogallice* (a Petro Franc. Guyot
taines) Parif. 1741. 12. *ibid.* 1771. 12. —
num hocce Compendium non solum ob
tam ubertatem, sed etiam eo in primis no-
te commendavit, quod veteres semper scrip-
taudat. Sectionibus sex auctor agit de variis
nibus et ordinibus populi Rom. eiusdemque
a, de magistratibus tum maioribus tum mi-
oribus; tum ordinariis, tum extraordinariis; tum
a, tum provincialibus; de iudiciis privatis
a, de sacris Romanorum; de militia Ro-
mle vita Romanorum privata. G. O. Reitzlus
a, scribarum Rom. notas five figlas maxime
abiles, ex Sertorii Urfati commentario ac
a (tomo XI Antiqq. Rom. Thes. a Graevio
a) potissimum excerptas; atque Kalendarium
num. Adpersit insuper notulas cum suas,
a, *Joannis Friderici.*

Allgemeine teutsche Bibl. T. XII. p. 346 sqq.

RIST. GOTTL. SCHWARZII *Observatio* Schwarz.
Guil. Henr. Nieupoorti compendium anti-
um Romanarum, praemissa brevi introdu-
ditae cum praefatione Jo. Andr. Mich. Na-
P. Altdorfi 1757. 8. — Sunt hae ob-
ones bonae frugis plenae, a Schwarzio in-
2. 1725 auditoribus suis traditae, dum prae-
es in Nieupoorti compendium haberet. E

pluribus potiores selegit Nagellius; quorum in
merum potissimum venit introductio de for
antiquitatum Rom. octo in classes dispositis;
alphabeticus tribuum Romanarum, a Schw
ex inscriptionibus collectus; dissertatio de a
tudine, aedificiis praecipuis et foris Romae
ris; disquisitionis super discrimine Romanorum
bilibium et ignobilium; dissertatio de impe
Rom. eiusque titulis; aliaque de Romanorum
diis litterarum. Passim Nieupoorti asserta
dantur et refutantur.

Haymann. M. CHRISTOPH JOHANN GOTTF
HAYMANN, *der Annenschule zu Dresden R*
Anmerkungen über Nieupoorts Handbuch der
schen Alterthümer. Dresden 1786. 8 mai. —
cilegium fati largum, licet et in hoc et in Sc
ziano insint, quae maiori operi aptius, qua
viario, convenient.

Santoros. JOH. CASP. SANTOROC (*Philologi M*
gensis † 1745) Breviarium universale antiqu
Romanarum. *Frankofurti* 1712. 12. Cui
accessit Descriptio brevis antiquitatum Grae
et Conspectus Gronoviani et Graeviani op
antiquitatibus Graeco-Romanis. *ibid.* 1730

Pitiscus. SAMUELIS PITISCI (*Rectoris Gymna*
no. Ultrajectini † 1727) Lexicon Antiqu
Romanarum, in quo ritus et antiquitate
Graecis ac Romanis communes, tum Ro
peculiares, sacrae et profanae, publicae et
tae, civiles ac militares, exponuntur. *Lea*
1713. II Voll. in fol. Cum figg. aen. *I*
1719. III Voll. in fol. Cum figg. aen. *Ha*
mit. 1737. III Vol. in fol. Cum figg. ae
Ratio operis, quale Lipsius olim molitum
materia ad illud per sex et viginti annos co
fuit testatus, sed elaborare omisit, ita se

Ex omni antiquitate Romana (non Christiana praesertim) nihil est praetermissum, quod cognitione dignum sit, et expositione indigeat, quod non suo quoque loco per litterarum ordinem descriptum et perspicuis verbis illustratum legatur, legatis statim in testimonii fidem iam locis ipsis electis veterum auctorum, vel productis, quae em declarent, aut declarentur ipsae, antiquis inscriptionibus, iam scriptoribus recentibus, qui a nobis superioribus saeculis in antiquitate Romana illustranda defudarunt, non tantum his, qui in troque Thesauro Graeviano et Gronoviano leuntur, sed aliis etiam infinitis. Populorum quoque et civitatum, quarum in Romana historia frequentior occurrit mentio, nomina et situs suo quoque loco explicantur. Non raro etiam obli-
ta, vel emendantur veteres scriptores, vel notantur verbo errores virorum doctorum, qui a vero sensu vocabulorum, quae Pitiscus illustrat, aberrant. Ad vocabulum *Barba* integrum Antonii *Isotomus* de barba dialogum, raro obvium, insertit. Ex hac collectione multi, qui postea de antiquitatibus Romanis tradidere, scripta sua composuerunt, neglectis quidem fontibus, acriter verum id ab aliis passim notati.

Cf. Acta Erud. a. 1714. p. 14sq.

Abregé des Antiquitez Romaines, Troisième Edition, revue, corrigée et augmentée (par NICOLAS HERU). à Paris 1725. 16. Quoad caetera pro- Tharu.
us nobis ignotus libellus.

JOHANN JACOB SCHATZENS *Einleitung in Schatz.
die Römischen Antiquitäten*. Bidingen 1726. 8. *ibid.*
1730. 8. *ibid.* 1742. 8.

WILLIELMI BAXTERI, *Cornavii, Scholae* Baxter.
Merciariorum Praefecti († 1723) *Glossarium An-*
H 4 tiquita-

diquitatum Romanarum. Accedunt eruditae Vita, a se ipso conscripta, Fragmenta selectae quaedam eiusdem Epistolae. *Leopoldi* gmat. Idem opusculum antea, licet etiam auctoris mortem, cura *Mosis Williams* prodierat hac inscriptione: *Reliquiae Basilii Wilh. Buxtorfii opera posthuma*. Unus tantum terae, nimirum *A.*, vocabula quaedam peritur. Epigraphe, innuens tractationem antiquitatum Romanarum, non accurate satis repleto argumento. Insunt enim quoque multa, ut nomenclaturam et lexicon spectantia, maxime etiam studium etymologicum, cuius praestitum videri laborat auctor. Illustrantur tamen singulae antiquitates istae; quorum referri possunt *Admissionales, Angerona, Annus, Antefiguralis, Augures*, de quibus in primis copiosius instituitur.

Cf. Supplementa ad Nova Acta Erud. 1731.

Westhov.

FR. G. WESTHOVII (*Rektoris et Praeceptoris Gymnasii Gorichemienfis*) Sylloge antiquitatum Romanarum. Dordraci 1731. 4.

Anonymus
et Sieger.

Antiquitatum Romanarum brevis. *Argent.* 1733. 8. Iterum edidit et de Joanne ceo praefatus est D. *Adrianus Stager*. *Lip.* 8. — Brevissima haec antiquitatum Romanarum in *Fabrisii Bibliographia antiquaria* tribuitur *Petro Burmanno*: nescio, quam Editor Lipsiensis ipse nescivit.

Antiq. sacrae
et etc.

Antiquités sacrées et prophanes des Hébreux François et Latin. à la Haye 1736. fol. Cu

Canz.

ISRAELIS GOTTLIEB CANZII (*Praeceptoris Theol. et Philos. Tubingensis*) Roma sacra, militaris, litteraria, privata. *Tubingae* 173

BERBERTI HAVERCAMP *Introductio in* ^{Haver-}
itates Romanas. Accedit index, qui ordi- ^{camp.}
nabetico antiquitates easdem complectitur.
Bat. 1740. 8. — Breviter et eleganter in
ello, usui praelectionum dicatq, antiquita-
m. traduntur.

Acta Erud. a. 1744. p. 562-574.

FEVRE DE MORSANS *des mœurs et des usa-* ^{le Fevre.}
Romains. à Paris 1739. 12. *ibid.* 1744. ^{de Morsans.} H
12.

FRIDER. GRÜNERI (*D. et Prof. Theol.* ^{Gruner.}
antea Professoris Coburgensis † 1778) *In-*
de in antiquitates Romanas, qua populi
res publicae et privatae tam sub republi-
ca, quam sub Imperatoribus, studiose ex-
er. *Jenae* 1746. 8. — Finem in conscri-
bendo compendio auctor sibi proposuerat re-
bus academicas. Superiores libri huius ge-
neris recensimus, illi vel nimis breves,
vel nimis vili sunt, nec satis accommodati
quam sibi elegerat. Scilicet non id solum
est, ut ad intelligendos scriptores antiquos,
sed nequidquam finis fuit, usum lectoribus
et libellus: sed ut sacrarum etiam litera-
rum, et Romanae iurisprudentiae stu-
rodesset. Quinque in partes occupationes
habet. Prima considerat originem atque ul-
ncrementum urbis Romae gentisque Ro-
mae, idque tribus capitibus. Pars secunda sistit
maniorum quatuor capitibus. Pars tertia,
les, capitibus XVII; quas quidem paullo
is, et in historiae campos exspatiatus, ex-

Hinc plurima hic inveniuntur, quae in
neris huius libris frustra quaesiveris. Id
efficere in primis studuit Grunerus, ut res

Romanis distinctus, quam fieri vulgo ante oculos poneret suis lectoribus. Itaque regum, reipublicae liberae et imperii sollicitè distinxit; fortunas, quam experta Romana respublica, varietatem diligenter vit; et summo ubivis opere id quaesivit, verborum solum, sed maxime rerum celsitudinem evitaret. Pars quarta de veterum re militari octo capitibus agit. Postrema pars undecim capitibus lustrat res Romae privatas. Ad confirmanda ea, quae auctor et veterum testimoniis usus est, et recentiorum Scriptores potiores indicavit diligenter plura in scriptis suis veterum loca collegenda, quae eos nominare ex recentioribus praeter quos singulari opera singula antiquitates illustrasse noverat. Passim insunt quaedam accurate dicta, quae vero auctor ipse confusus fuisset, si novam libri editionem curare deberet, certe editor huius bibliothecae historicae animo reggens Grumeri praelectiones in hunc librum, ipse ab eodem varias accepit emendationes, etque mutationes. Forte quoque novam editionem adiecturus fuisset scitu necessaria de antiquitate Romae litteraria.

Cl. Nova Acta Erud. a. 1748. p. 618 1793.

Antiquités
Rom. expli-
quées etc.

*Antiquités Romaines expliquées dans les Mémoires de M. de B***, contenant ses Aventures, un grand nombre d'Histoires et d'Anecdotes du temps curieuses, ses recherches et ses découvertes sur les antiquités de la Ville de Rome, et autres curiosités d'Italie. Divisés en trois parties et enrichis de cent belles planches en Taille-douce. à la vente de 1750. 4. — Liber, ad morem communem eiusmodi Gallicorum confignatum,*

politulis illis, ut vulgo dicuntur, hominibus et nobilioribus natu, quam feriis elegantiorum litterarum et antiquitatum amatoribus, prodesse potest. Varietas delectat, opiniones plurimae mixtae iuvant, disserturos magis, quam iudicatu-
ros. Leviter admodum atque sine ordine disiecta sunt memorabilia Romae antiquae.

Cf. Nova Acta Erud. Suppl. T. VIII. p. 460-464.

GOTTLOB BENEDICTI SCHIRACH Anti-Schirach.
quitatum Romanarum brevis descriptio in usum
lectionum. *Altenburgi* 1764. 8. Editio altera,
longe auctior et emendatior. *ibid.* 1771. 8. —
Notatum est hocce compendium succinctum e bre-
viore Petri Burmanni, nobis ignoto, quod vero,
Schirachio teste, duabus solummodo plagulis
constat. Ordinem quidem Burmanni se servasse
auctor, sed alia multa longeque plura ad-
didit, v. c. novum caput de aedificiis urbis
Romae, quod in tali compendio ad intelligendas
ceteras antiquitatum partes necessario requiri vi-
deatur; nec eadem de causa non singulari capi-
tulo, quod in altera editione refinxit, egit de iure
Romanorum publico, quatenus pertinebat ad eius
consilium, et tandem de navali militia Rom. pau-
cula adiungenda duxit. Alteri editioni addidit ad
calcem nonnulla de studiis litterarum apud Roma-
nos. Itaque omnia, quae ullo modo ad antiqui-
tates Romanas spectant, breviter unoque com-
plexu in hoc libello tradita invenies.

JEREMIAE JACOBI OBERLIN, A. L. M. Oberlin.
Loqu. Lat. Adj. Argentoratensis, Rituum Roma-
norum tabulae, in usum auditorum concinnatae.
Argentorati 1774. 8. Editio II^{da}, indice aucto-
rum, qui de ritibus Romanorum scripsere, aucta.
ibid. 1784. 8. — Oberlinus non solum Nieu-
poorti

poorti librum in tabellas redegit, sed sub formâ propinavit, auxiliumque nonnullis. Aptissime praecepit historiam in succinctam.

Maternus
v. Cilano
u. Adler.

D. GEORG CHRISTIAN MATERNUS *CILANO* *Landesrat und königl. Dänischer Hof-Professor der Medicin und Naturlehre, u. Römischen und Griechischen Alterthümer Gymnasio zu Altona († 1773). Ausföhrliche Handlung der römischen Alterthümer. In 4 Theilen. Altona 1773. 8. —* Est quasi commentarius in Nieupoorti compendium, necdem e. sexcentis recentioribus libris liber fasciatus, sed, maximam certe partibus, quos auctor ubique accurate illustratus et confirmatus. Quod si iudicio peractum fuisset, gratularemur utique, tanto de hoc opere. Verum enimvero, si res rerum nec satis perspexit, nec Non omnia iuste cohaerent, nonnulla etiam manifesta apparent. Insunt nihilo minus observationes minime e trivio petitae non gratiam spirantes. Auctor forte, si suum typis mandare potuisset aut voluisset, istud reddidit fuisset. Attamen nunc editoris operam curamque in chartis posthumis solertem minime confidimus.

C. G. HEYNI *Antiquitas Romanae* *Tabulae* *Romanae*, in usum lectionum academicarum adumbrata. *Göttingae* 1779. 8. — Rationes rerum, quem auctor in hac elegantissimae tabulae conscribenda amplius, quem scriptores statisticae,

scientiae sequi solent, fuit. Quapropter
missime statuit, non satis esse, ritus, leges et
ita, ad certa capita redacta, memoriae man-
sed, si institutorum ac legum causas et na-
perspectas habere velis, totam remp. eius
in fortunam, vicissitudinum causas et origi-
tum pro singulis temporibus instituta publica
vata tenere. Hunc in finem recepit in an-
tem Rom. nonnulla, quae vulgo eo nomi-
prehendi non solent, qualia vero ex parte
erus iam receperat, ita quidem, ut declaret
a loco, quale imperium per longi temporis
sum fuerit, quos fines, quae incrementa,
provincias habuerit; proxime, ut origines
Romanae, fortunam populi per tot aetates,
institutionem ac formam, leges ad remp.
mendam latas, reip. immutationes earum-
stas exponat. Sequitur non tam ius publi-
quam enarratio eorum, quae ad ius publi-
stant: instituta reip. pro variis aetatibus,
ad rem militarem, tum ad religiones, ad
nam publicam et politiam, quam nos voca-
ad reditus ac vectigalia spectant: maxime
iudiciaria vetus. Inde quae ius privatum
ius illustant. Tandem de vita privata Ro-
rum quae utiliter tradi possunt. Utinam ar-
hanc antiquitatis Rom. delineationem prae-
firmam ipse coloribus induere indeque pictu-
consummatissimam creare vellet!

Entwurf eines Vortrags über die Römischen Al-
maner für Schulen von G. (forte GEORGI, Con- G.
re scholae Muhlhusanae). Muhlhausen 1780.

· Nimia brevitate hoc compendium laborat.
GEORGI GUIL. RULLMANN, *D. der Philos.* Rullmann.
derselben ord. öffentl. Lehrers, auch Rectors der
schule zu Rinteln, Versuch eines Lehrbuchs der
Römi-

Römische Alterthümer. Rinteln 1786. 8. — secunda multo auctior et emendatio, hoc *Lehrbuch* etc. *ibid.* 1787. 8. — Scholis et minoribus aequae ac maioribus auctor scriptor compendium: at illis tamen magis committitur, quam hisce. Tempora imperii Romanorum distinctius discernenda fuissent, licet auctor negotiorum non prorsus neglexerit. Modum tractandis argumentis aequalem haud ubique vasse videtur. Quae aliave in editione qua libellus propter indolem caeterum praedignus est, ut mutantur, maxime optandum.

Dillenius. FRIDERICI GUIL. JON. DILLENII (receptoris primarii scholae Uracensis) *Antiqua Wörterbuch für Schulen, worinnen die vornehmsten griechischen und römischen Alterthümer kurz und deutlich vorgetragen und erklärt sind.* Leipz. 8 mai. — Hederico duce, qui Lexicon antiquitatum universale olim congeffit, recentiorum copiis instructus, Dillenius tironum in usum concinnavit.

Beschreibung etc. *Beschreibung des häuslichen, wissenschaftlichen, gottesdienstlichen, politischen und bürgerlichen Zustandes der Römer nach den verschiedenen Zeitaltern der Nation. Zum Schulgebrauch und Selbstunterricht.* Erfurt 1788. 8. — Auctor perhibetur PAULLUS FRIDERICUS ACHATZ NITSCH, ecclesiastes Oberwündscha-Thurni cui debemus initium operis haud contemnendum historia generis humani universali (*Erford.* 1788), antiquitatem Romanam secundum recentiorum, Heynii potissimum, praecepta et contra tradere paulloque uberius exponere aggressus ita quidem, ut argumenta nonnulla, a scriptoribus huius generis superioribus neglecta, utilis men admodum et necessaria, operi intenda-

osque historiae Romanae curatius discre-
recentiorum quoque disquisitiones in usum
converterit. Titulus libri dolose tacet, eum
esse absolutum; nam primam solummo-
dem complectitur, in qua elaborationis li-
partes quatuor priores de urbe Roma, de
nis in universum ac de eorum classibus, de
dem vita domestica et de statu litterarum et
apud Romanos sistuntur: reliquae tres po-
in alio volumine sequuntur. Quod ut per-
e, sincere optamus.

SECTIO II.

Scriptores miscelli de antiquitatibus Romanis.

PLUTARCHI Quaestiones Romanae (quibus Plutarchus.
verterum Romanorum ritus enarrantur et
notantur); inter *eiusdem* Opera; et cum *Box-*
Quaestionibus Rom. statim commemoran-
dam, cum notis et animadversionibus *Guil-*
leti et Boxhornii, in *Gravii* Thes. Antiqq.
T. V. p. 974 sqq.

ULII BARBARANI (*Nobilis Vicentini saeculi* Barbarano.
) Promptuarium rerum quam plurimum, in
praesertim Romana. *Venetis*, apud Bevila-
1567. 4. *Postea hoc titulo*: Officinae JU-
BARBARANI tres: Promptuarium rerum
rum, in re praesertim Romana. Index Ti-
m omnium. Cum licentia Superiorum ac
egio Summi Pontificis et illustriss. Senatus
ti. *Venetis* ap. Joannem Andream Valua-
i, cognomine Guadagninum. 1569. III To-
4. *Clement* in *Bibl. curieuse* T. II. p. 408
atur, utramque editionem esse unam, titulo
solum

solum diverso: sed quum idem solam po-
oculis usurpaverit adeoque comparatione
priori instituire nequiverit, adhuc du-
de eius opinione videtur. Caeterum opus
continet collectanea s. excerpta ex variis
bus, in usum filiorum Barbarini.

Manutius.

ALDI MANUTII de Quaestis per E-
Libri III. *Venet. ap. Aldum* 1576. 8. I
III, ob raritatem, recusi in *Gruteri The-*
IV. p. 169-318. — Praeter multa alia
tiones insunt de aquis in urbem Romanam
fluentibus, de ratione intercalandi, de
bendi et comedendi ratione, de libertis,
et ingenuis, de auspiciis, de primipilo,
de drachmis et sestertiis, de re vestiaria,
sellis, de parma, clypeo etc. Inscriptio-
frequentes in his conspiciuntur.

Alessandro
degli Alessan-
dri.

ALEXANDRI AB ALEXANDRO (*Pro-*
regni Neapolitani † 1523) *Dies geniales.*
1522. fol. Hanc editionem principem
raram, secutae sunt plures, v. c. *Parisi* 15
ibid. 1539. fol. *Colon.* 1539. fol. *Parisi* 15
ibid. 1550. 1561. 1569. 1575. 1579. 8.
1586. fol. (huic editioni primum inserti su-
mentarii *Andreae Tiraquelli*, quibus Alex-
A. illustratur) *ibid.* 1608. 8. *ibid.* 1651. fo-
1593. fol. *Francos.* 1594. (huic editioni
accefferunt scholia *Dionysii Gothofredi*,
Coleri et *Nic. Merceri*) 1625. 1646. 1667.
centissima optimaque editio sic inscribitur
XANDRI AB ALEXANDRO *Genialium*
Libri VI, cum integris Commentariis *An-*
quelli, *Dionysii Gothofredi*, *Chph. Coler-*
Merceri. Lugd. Bat. 1673. II Voll. in 8 m
cogallice a Bernardo de la Roche . . . —
In hoc opere inveniuntur, quibus histori-

potissimum, illustratur. Agitur maxime
ribus et magistratibus, Senatusconsultis,
a, sacris, caerimoniis, cultuque deorum.
nen pauca in eo sunt, ad verborum pro-
m aliaque studia pertinentia. Merito ve-
lce praeclaris commentariis improbari sole-
iod eorum auctor, unde profecisset, diffi-
Scriptores. Sed huic vitio medicinam fe-
quellus, qui digitum ad fontes intendens,
neque hausta essent, indicavit.

ossius de Historicis Latin. L. III. cap. VIII.
108 sq.

RICII Bibl. med. et inf. Latin. T. I. p. 160 sq.

MENT Bibl. cur. T. I. p. 177 sq.

SI GRUTERI. Lampas five Fax artium li- Gruterus.
in h. e. Thesaurus criticus etc. (Francof.
1623. VII Voll. in 8 mai.) etiam multa huc
ntia continet.

REI ZURRII BOXHORNII Quaestiones Boxhorn.
que, quibus sacri et profani ritus, eorum-
que et origines, plurima etiam antiquitatis
penta eruuntur et explicantur. Accedunt
RECHI Quaestiones Romanae, Graeco-
que cum Boxhornii commentario. Lugd. Bat.

4-

RTUNII LICETI (Medici, Philologi et Ar- Licetus.
i mox Genuensis, mox Patavini † 1656) de
ris per Epistolas a claris Viris responsa. Bo-
1640-1650. VII Vol. in 4. Maxima pars
fici et phyci argumenti, antiquarii mi-

usdem Miscellanea erudita, decerpta ex eius
de Quaesitis per Epistolas; in Gaudentii Ro-
liscell. Ital. T. II. p. 169 sqq.

hist. Vol. IV. P. II.

I

PETRI

Servius. PETRI SERVII (*Medici et Philologi* † 1648) *Juveniles Feriae*, quae continent quitatum Romanarum Miscellanea. *Avenionae* 8. Secunda editio castigatio. *Romae* 1664. et in *Gam. Roberti* Miscell. Ital. T. II. p. 1.

Laurentius. JOSEPHI LAURENTII (*Historici, Poetae et Archaeologi Lucensis saeculi superioris*) *Rothomae*, sive variae antiquae eruditionis Libri quibus ritus antiqui Roman. sacrificiorum, dierum, comitiorum, conviviorum, fortissimi, militiae, triumphus, funeris etc. eruditus. *Vicentiae* 1631. 4. Altera editio auctior, et correctior, *Lugduni* 1666. fol. — communes sunt, qui varia continent fine ne disposita, pleraque tamen, quae ad antiquitates Rom. pertinent, Laurentio inde ex recentioribus maxime congestis absque iudicio. Auctoris tamen confutatio. *Morhofius* in *Polyhist.* L. I. cap. 21.

Zabarella. JACOBI ZABARELLA, (*Patavini, Comitis Imperii Comitum, Historici, Genealogici, Archaeologici scriptoris saeculi superioris*) *Capitulum xii, ovvero de' marmi antichi, dove con la vita di Arronzio Stella, e di Marco Arronzio Padovani, si dà notizia delle antichità, riti, medaglie, magistrati, e sacerdotii di Roma, e sua, dell'Italia e dell'Imperio Romano.* Pat. 1655. 4.

Prolemaeus. FRANCISCI PTOLEMAEI *Vetustalia, Vetustatis admiranda.* *Romae* 1664. 8. figg. — Describit auctor, caeterum nobis ignotus, varios antiquos ritus et monumenta lectis studiose locis ex veteribus auctoribus eadem attigerunt.

Merula. PAULI MERULAE, *ICti, dum viveret, in Academia Lugd. Batavorum Historiarum Professor*
Ord.

nam *Hollandiae Frisaeque borealis Historiogra-*
 1607) Opera varia posthuma, iuxta auto-
 um edita. *Lugd. Bat.* 1684. 4. — Sunt
 er dissertationes diligenter compositae, qua-
 ae spectant ad sacra, de sacrificiis et sacer-
 as, duo itidem ad profana, de legibus comi-
 e Romanorum, subiuncto brevi de praemiis,
 illitiam eorum sequebantur, commentario.
 idem eadem argumenta tractarunt, tamen
 ae manet sua laus in colligendis corrigen-
 testimoniis veterum, potissimum ubi de
 otibus Rom. agit. Nemo fere ante eum le-
 verba tam accurate recitavit, nec usum ea-
 moribus temporum recentiorum applicuit.
 vis porro Gruchius in comitiorum historia
 in praeripuit Merulae, hic tamen, quae
 ille pertractavit, in compendium redegit.

Acta Erud. a. 1685 p. 28 sqq.

MAE GUTBERLETHI, *ICti et Praefecti* Gutber-
leth.
Franequeranae († 1703) Opuscula. *Fra-*
 1704. 8. — Complectitur hoc volumen
 de Saliis sacerdotibus, dissertationem phi-
 am de Deorum Cabirorum mysteriis, et
 tionem duarum inscriptionum.

Acta Erud. a. 1705. p. 534 sqq.

Dissertations historiques sur divers sujets d'Anti- Diff. hist.
et autres matières, qui la concernent. à Paris
 12.

ISBERTI CUPERI et OTTONIS SPERLIN- Cuper et
 Sperling.
 Dissertationes five Epistolae mutuae de variis
 et quaestionibus, quae pertinent ad Anti-
 ques Graecas et Romanas; nunc primum ex
 editae ex Museo *Jo. Grammii*; in *Poleni* Sup-
 plemento Thesauri Antiqq. Graec. et Rom. T. IV.
 303.

Neue Acerra
philol.

*Neue Acerra philologica, oder gründlich
richten aus der Theologie und den Römisch
Griechischen Antiquitäten. I-XII Stück. Hal
deb. 1715-1723. II Voll. in 8. Cum figg*

Scarfo.

JOH. CHRYSOSTOMI SCARFO *Letti
quale vengono espressi colle figure in rame e d
colle annotazioni varii antichi monumenti.*

nezia 1739. 4. Plures quae insunt huic v
epistolae, supra a nobis singulae excitatae

Muenter.

THEOPHILI LUDOLPHI MUENTER
*lae Hannoveranae Conrectoris (postea Rectori
Osterodanae † 1764) Parerga historico-ph
ca. Gottingae 1749. 8 mai. — Primum pa
agit de Herculaneo, secundum de puerorum
veteres Germanos educatione, tertium de
lismo, quartum de ara Lugdunensi, qu
habet epistolam Cardinalis Quirinii de Hercu
sextum de musa, a poetis implorari quoe
solita.*

Schoettgen.

CHRISTIANI SCHOETTGEN *Comme
tio, sistens antiquitatum Romanarum quae
apud Rabbinos vestigia. Dresdae 1751. 4.*

Richter.

ZACHARIAE RICHTERI, *Lipsiensis, Ep
gratulatoria, qua, antiquitatum Romanarum
fectam scientiam sine litteris Graecis esse
posse, ostendit. Lipsiae s. a. (post a. 1750,
detur).*

CAPVT XV.

SCRIPTORES DE ANTIQUITATIBUS ROMANORUM SACRIS.

SECTIO I.

Scriptores generales.

ours de la Religion des anciens Romains, script par Noble Seigneur GUILLAUME DU du Choul. L. Conseiller du Roy, et Bailly de montaignes epine, et illustre d'un grand nombre de Medailles, et de plusieurs belles figures retirees des Monumens, qui se trouvent à Rome, et par nostre Lyon 1556. fol. ibid. 1567. 4. Huic et tribus editionibus adiungitur eiusdem auctoris Status des Bains et antiquae exercitationis Graecae Romanae, qui prima vice prodierat Lugd. 1601. Reliquas editiones, una cum versione recensuimus Vol. III. P. II. p. 301 sq.

RICARDI GOTTHELFII STRUVII Anti-Struve, um Romanarum Syntagma, sive de ritibus Systema absolutius, adiecta Bibliotheca, fipensis, et indicibus necessariis. Jenae 1701. L. 1707. 4. — Bibliotheca, quam titulus, habet duas partes, generalem, de scriptis, qui de antiquitatibus Romanorum in unum egere: specialem de scriptoribus, qui ad rem Romanorum fabulas vel historiam faciunt. ipsum duodecim absolvitur capitibus, quorum primum de diis Romanorum, secundum de um caerimoniis, de precibus Rom. tertium, um de variis precationum generibus, quinque votis Romanorum, sextum de impetrato,

scientiâ augurali, haruspicum disciplina, o prodigiis, sortibus et sacris magicis, septimum furamentis Rom. de Calendario Rom. et diversitate octavum, nonum de feriis et de de sacrificiis, undecimum de templis, et decimum denique de sacerdotibus eorundem per Ordine satis accurato utitur Struvius, nec terum tantum auctorum testimoniis, sed etiam selectioribus aliisque antiquitatis niti- nimentis, quorum nonnulla acri incisa, al- dem valde rudi, conspiciuntur.

Cf. Acta Erud. a. 1701. p. 350-360.

v. Bynkers-
hoek.

CORNELII VAN BYNKERSHOEK O- lum de cultu religionis peregrinae apud Romanos; inter *eiusd.* Opuscula varii argu- (*Lugd. Bat.* 1719. 4) p. 233-297. — D- differtationibus absolvitur hoc thema, ant- passim obvium. Prima ostendit, cultum- nis semper pertinuisse ad curam legum et- consultorum Romanorum. Ipsas etiam leg- manorum cavisse, ne quid novae vel p- religionis admitteretur, quod remp. turbat- ius rei duplex argumentum insigne exhibet- in famoso SCto Marciano s. Postumiano (Bacchanalia, et in Edicto Diocletiani atque- miani contra Manichaeos. In utraque ca- ingressus est amplissimum exferendi copias- ni ingenii ad erudiendos sensus pridem sepu- scriptura perantiqua. Id quod agit in differt- altera, cui praemittitur disquisitio, quid se- Romani de peregrinis religionibus, et an- causa coire licuerit? Odium religionis ne- aequae olim omnes gentes auctor dicit in- ut nunc infecerit. Ex Aegypto fuisse or- mali, eamque facete depictam Juvenali.

in inde deportasse Judaeos in Syriam; illis
adversus omnes alios hostile odium, apud Taci-
 tum Christianos, partim a Judaeis ortos, etiam
 ubi nimium indulgisse contra dissentientes.
 Volim, Graecos, Romanos huius mali fere
 renes fuisse. Romulum forte prima illa et ri-
 ma aetate peregrinos deos repulisse: postea
 rationem postulasse, ut civitate donarentur.
 Amen eandem semper Romanis fuisse men-
 tem. Maecenatem enim suadere Augusto apud
 eum, arcenda esse peregrina sacra, cum qui-
 etiam peregrinae leges adsciscantur, unde
 omnes nascantur et tumultus. Vicissim didicisse
 Romanos, proscribi etiam homines, si extera sacra
 abderentur, quorum zelo illi ducuntur.

Aeta Erud. a. 1720. p. 474-478. Addantur
 CHRISTOPHORI WAECHTLERI observatio-
 nes in hoc Bynckershoekii opusculum *ibid.* Supple-
 ment. T. VII. p. 397-405.

JOHANNES MIDDLETON'S *Letter from Ro-* Middleton.
showing an exact conformity between Popery and
Christianity, or the Religion of the present Romans
derived from that of their Heathen Ancestors. The
2^d Edition, with Additions. London 1733. 4. —
 Auctor in eo est, ut ritus hodiernorum Ro-
 manorum s. Pontificiorum cum religiosis ritibus
 antiquorum Romanorum comparet, multos horum
 rituum illustrat. Elusdem fere argumenti est disser-
 tatio sequens:

GEORGII CHRISTOPHORI HAMBERGERI Hamberger.
(ex fide J. M. Gesnero) Rituum, quos Romana
 Ecclesia a maioribus suis gentilibus in sua sacra
 tulit, enarratio. *Gottingae 1751. 4.* — Con-
 Warburtonum in primis statuitur, eo tempo-
 re Christiani ritus gentiliu religiosos varios

adsciverint, utique gentiles multos superstitiose, qui cum publice tum privatim cultum suae profiterentur. Christianos superstitium Romanorum opiniones fovisse misisse, ut eo gentilibus religionem suam redderent, doctissime demonstratur. Tunc auctor comparationem fectorum Romanorum et Pontificiorum instituere aggreditur ad finem eandem non perduxit.

Walch.

CHRISTIANI GUIL. FRANC. W. Commentatio de persecutionum Christi Romanorum causis non solum politicis, sed et religiosis: in *Novis Commentariis Societ. T. II.* inter Commentt. hist. p. 3 - 39. Auctor solutionem solvendam, numne Romanorum religionibus disciplina limites habuerint, auctor harum rerum peritissimus, verum testimonia de Romanorum animo adversus religionem, de eorum hac de re sententiis diligenter collegit, sine respectu ad id, ad Christianos solum spectavit. Quibus omnino sagacissime inter se collatis atque examinatis, satis probabilis elucet, quam Romani secuti in dijudicandis, fovendis vel proscribendis religionibus.

de Burigny.

De Burigny Mémoire sur le respect qu'on avoit pour la religion; dans lequel on voit jusqu'à quel degré de licence la tolérance étoit à Rome; in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. II. p. 110-125. — Loca quidem veterum collecta hic inventes, sed sine judicii usu.

SECTIO II.

Scriptores de Romanorum diis.

ter scriptores, qui de idololatria et historia in universum, ideoque etiam de Romanis eorumque cultu egerunt, inter quos DUS JACOBUS VOSSIUS et ANTONIUS ALE, cum Mythographis antiquis et ribus, eminent, consulendi sunt se-

IANI TOERNERI Diff. de religione Ro- Toerner.
Upsal. 1713. 8.

HARDI PFAUZII Exercitatio historico- Pfauz.
gica de diis Romanorum tutelaribus. Lips.

L. GEORGII LEBRECHT WILKII de Wilke.
ptialibus veterum Romanorum Dissertatio.
1745. 4.

* * *

MI DAN. RICHTERI de Conso Romano- Richter.
Commentatio. Annaberg. 1749. fol.

Nota de Dio Fidio Romano, et vinea aurea Epistola ecc.
Hierosolymitani; in *Nouvelles de la Republ.*
res a. 1685. Aug. p. 833-849.

AUDII GROS DE BOZE *Dissertation sur le* de Boze.
me les anciens ont rendu à la déesse Santé; on
les Medailles et quelques autres monumens an-
né ont rapport à cette matière. à Paris 1705.
me in (Woltersck) Electis rei numar. p. 23-
De Graecorum etiam huius deae cultu

Sta Erud. a. 1706. p. 153-156.

RISTI. WEIDLINGII Progr. de Dea Sa- Weidling.
eucopetrae 1714. fol.

grave.

GUILIELMI MUSGRAVE,
Oxonienſi, Diſſertatio de Dea S
ſymbola, templa, ſtatuae, r
exhibentur, illuſtrantur. Ox
Cl. Aſtor. Erud. Suppl. T.

Goldner.

GEORGII LUD. GO
norum Dea Salutiſ,
1738. fol.

Moreau de
Mautour.

PHILIBERTI
MAUTOUR Diſſ
tus, et ſur les
in Mém. de l'Acad.

Balhorn.

LUDOV
de bono er
4. — aen. — Agitur
Concordiae cultu, c
ata fuerit, de eius ſignis
votis, feſtis diebus, ſacerd
Francor
rum, in quibus, quae et viri et foemi
merunt. Simul monimenta huc ſ

Merlin.

M
traptur.de Foncel
magne.

Eiusdem Recenſio numerum Th
riciani, in quibus Concordia laudatur
Gothae 1768-1769. 4.

Moreau
Mau

Eiusdem Progr. Concordia in ar
1780. 4.

Wernsdorf.

JOH. CHRISTIANI WERN
Bona mens a veteribus confecta
1755. 4.

de la
Chauſſe.

MICH. ANGELI CAUSEI DE
Diſſ. de Mutini ſimulacris; in ei
man. p. 121 ſqq. et in Graevii Th
T. XII. p. 974 ſqq.

Conſulendi etiam ſunt nonni
proxima ſectiōe enumerandis.

RICI OBRECHT Diff. de sacris *Termini*. Obrecht.
1674. 4; et in *eiusd.* Differtt. acad. p.

UDIDIUS GROS DE BOZE du *Dieu Terme*, de Boze.
culte chez les Romains; in *Mém. de l'Acad.*
r. T. I. p. 50-59.

AMI GRENZII, *Diaconi ad aed. S. Crucis* Grenz.
Diff. qua Deum *Terminum* motum suo
tituit, et simul numum Des. Erasmi Rote-
illustrat et vindicat. *Dresdae ac Lipsiae*
— Erasmi sigillum ac symbolum, Deus
Terminus, et Cedo nulli, occasionem au-
nabet de origine quoque et causa cultus,
termino exhibiti, atque de figura huius Dei,
differendi. Et cum idem statuisset, huic
semper solam vel simplicem aram posi-
etiam passim figuram, hunc deum refe-
eidem impositam fuisse, auctor disserta-
quentis contrarium affirmat.

ENHARDI FRID. RUDOLPHI LAUHN, Lauhn.
Diatriba de ara et nummo Dei *Termini*.

1733. 4.

TRUS ZORNIUS de templo *fortunas* Zorn.

ORGII PHIL. OLEARII Diff. de *Fortuna* Olearius.
Romani. *Lips.* 1713. 4.

H. HENRICI A SEELEN Progr. de *Fortu.* a. Seelen.
chia ad Plutarchi quaestiones Rom. *Lubecae*

4.

L. GOTTL. BIEDERMANN de *Fortuna* Bieder-
ma; in *eiusdem* Otis litter. P. I. p. mann.

ROLI FRID. WALCHII Commentatio de Walch.
Reducc. Jenae 1751. 4.

E. JABLONSKI Spicilegii animadversio- Jablonski.
e cultu virtutum sacro apud gentes profa-
cimen, quo de *Fide* Dea eiusque sacris in
primis

primis differitur. *Francos. ad Viadr.* 1750.
Dionysii Halicarnassensis narratio de initi-
mae regis, Fidem tanquam deam colend-
illustratur, simulque agitur de eiusdem di-
plis, imaginibus, sacerdotibus, sacrificiis

Schulz. JOH. HENR. SCHULZII Diff. de Deo
Halae 1741. 4.

Hoffmann. CAROLI FRID. HOFFMANNI Diff.
Victorias, imperatoribus Christianis odiorum
1760. 4.

Geißler. JOANNIS GOTTFR. GEISSLER Diff.
Concordia, ex monumentis veterum illustra-
1750. 4. Cum II tabb. aen. — Agitur
me eleganterque de Concordiae cultu, cu-
inter Deos relata fuerit, de eius signis,
sacrificiis, votis, festis diebus, sacerdoti-
cognominibus, quae et viri et foeminae
sumserunt. Simul monimenta huc specta-
lustrantur.

Eiusdem Recensio numorum Theophrasti
riciani, in quibus *Concordia* laudatur. Pa-
Gothae 1768-1769. 4.

Eiusdem Progr. *Concordia* in argento
1780. 4.

Wernsdorf. JOH. CHRISTIANI WERNSDORF
Bona mens a veteribus consecrata. H
1755. 4.

de la
Chausse. MICH. ANGELI CAUSEI DE LA CAUSE
Diff. de *Mutini* simulacris; in *eiusd.* Mu-
man. p. 121 sqq. et in *Gravii* Thes. Anth.
T. XII. p. 974 sqq.

Consulendi etiam sunt nonnulli e scrip-
proxima sectione enumerandis.

SECTIO III.

res de templis, aris et locis sanctis.

er scriptores generales, V. C. RUDOL-
IOSPINIUM de templis, PERIZO-
e templis antiquorum, PETRUM BER-
UM de aris etc. et praeter eos, qui de
es veteris urbis Romae dedere, mox ca-
enti recensendos, huc pertinent sequentes.

FRANCISCI SIMON *Dissertation des Simon.*
de l'ancienne Rome; in Hist. de l'Acad. des
l. p. 199-204.

MAE WAGNERI (Praef. *Fried. Menzio*) Wagner.
consecratione templorum Romanorum.
19. 4.

BAPTISTAE BELLI *Caparis Salyi, e Bellus.*
Yesu, Diatribae duae: prima de partibus
auguralis, altera etc. *Tolosae* 1637. 8.
(ara). Prima ista diatriba. exstat etiam in
Ches. Antiqq. Rom. T. V. p. 542-590.

PHI CASTALIONIS *Opusculum de Pa- Castalio.*
plo, unde columna exempta in *Exquili-*
translata. Romae 1614. 4; et in *Gracvii*
antiqq. Rom. T. IV. p. 1843 sqq.

SEBASTIANI MITTERNACHT *Pacis Mitter-*
m et Simulacrum mythologice enodatum. *nacht.*
149. 4.

GOTTL. BIEDERMANNI *Templorum Bieder-*
ias et *Pacis* delineatio. *Freiberg.* 1748. 8. *mann.*

LIPPI VENUTI *Dissertazione sopra il tem- Venuti.*
iano; in *Dissertazioni dell' Acad. Etrusca di*
T. IV. p. 93 sqq.

OBI HENR. BORNII *Dissertatio de tem- Born.*
unas primigenias. *Lipfiae* 1729. 4.

Meerlin. JOH. GOTTFRIDI MOERLIN Com
de templo et vico *Fortunae* huiusce diei.
gi 1742. fol.

Wagner. THOMAE WAGNERI Diff. de aris
et pro tribunali apud Romanos positi
1732. 4.

Toerner. FABIANI TOERNERI Diff. de ara
terranca. *Upsal.* 1721. 8.

Boehmer. GEORGII LUDOVICI BOEHMERI
pro salute Imperatorum in itu et reditu
Differtatio. *Götting.* 1740. 4; et in *eiusde*
iuris civilis (ibid. 1768. 4) p. 1 sqq. —
tudo Romanorum, Imperatoribus e bello
vinciis redeuntibus aras vovendi, ara qui
honorem M. Aurelii Antonini Dunelmi
posita, illustratur.

Puteanus. ERYCII PUTEANI de iureiurando
rum Schediasma, in quo de *Puteali Lib*
Gravii Thes. Antiqq. Rom. T. V. p. 89.

Crell. CHRISTOPHORI LUDOVICI CRELL
tal Libonis ex antiquitate erutum. *V*
1729. 4; et in Fasciculo III Differtationu
Programmatum Crellianorum a *Holzha*
lectorum. *Halae* 1775. 4.

Pagenste- HEINRICI THEODORI PAGENST
cher, Oratio de *Puteali* Libonis; cum *eiusd.* et
IV Pomponii ad Sabinum. *Lemgov.* 1733.

Conradi. FRANCISCI CAROLI CONRADI S
ma de *Puteali* Scribonii Libonis; in *eiusd.*
(*Helmst.* 1738. 8) Lib. III. p. 323-349.

Hommel. C. F. HOMMEL in Prolusione de fo
bunalis et majestate Praetoris (*Lips.* 1763
etiam de *puteali* egit.

SECTIO IV.

ptores de sacerdotibus et perso- nis sacris.

ENESTELLA (s. potius ANDREAS DO- Fenestella.
S FLOCCUS, *Florentinus, Pontifici Eu-
ab epistolis* † 1452) de sacerdotiis et ma-
is Romanorum Libri II, additamentis ex
meritis Concordantiis Historiarum de-
r. *Parisis* 1530. 8. *Colon.* 1627. 12. Et
Zodestaeli Clausingii iure publico Romano-
gov. 1726. 8) T. I. p. 1 sqq. Hoc opus
etiam tributum est *Poggio Florentino, Pom-*
ento et aliis: sed Flocco auctori MSS. Co-
ide illos restituit *Aegidius Witsus*, et sub
mine vulgavit *Antwerpiae* 1561. 8; unde
Flocci nomen praeferens recusum est, ut
nae 1609. 8, et in *Petri Scriverii Republica*
atque in *Phil. Caroli Antiquitatibus Ro-*
italiae a *Francisco Sansovino*, Venet. 1547.
Nimis severum censorem, teste Vossio,
binas Demsterus paralipomenis in Rosini
cap. 11, ubi ait, opusculum Flocci esse
tenebris suo iudicio damnandum. Nam
ulo, quo ille vixit, est libellus bonus. At-
iam nunc quoque deteriores nulli prodi-
t!

OSSIIUS de Hist. Lat. I. cap. 19. p. 100sq. L.
cap. 7. p. 581.

ICII Bibl. med. et inf. Lat. T. II. p. 506 sqq.

IPONII LAETI Opuscula de Romanorum Pomp. Lae-
tibus, de sacerdotiis, iuris peritis, legi- tus.
tiquitatibus urbis; Epistolae aliquot fami-

L. *Fenestellae* opuscula de Romanorum
tibus et sacerdotiis. S. I. et a 4. Eadem
opuscu-

opuscula, cum praemisso *sinclum* compend
 riae Romanae. *Argentor.* 1510. 4. *Roma*
 4. *Basil.* 1523. 8. *ibid.* 1555. 1561. 1583. 1
 1560. 4. *Colom.* 1607. 12. *ibid.* 1609. 8.
 fere nullius usus.

Raph. Vo-
 lacranus.

RAPHAELIS (MAPHAEI) VOLATE
 de magistratibus et sacerdotibus Romanorum
 mentarius (ex Comment. urbanorum
 XXIX); in *Patri Scribentii* Republ. Rom. p.
 et in *A. H. de Salengre* Nov. Thef. Antiq.
 T. III. p. 945 sqq. Et hoc opusculum, ut
 huius scriptoris, mediocrem spirant a
 nem.

Bebel.

HENRICI BEBELII Tractatus de ma-
 gistratibus et sacerdotibus Romanorum; inter *sin-*
 cula (*Argent.* 1513. 4) p. 119 sqq. et in
Salengre Thef. T. III. p. 1101 sqq. —
 farinae libellus.

Panvinus.

ONUPHRIUS PANVINIUS de sacerdotibus
 manorum; in *ei*us opere de civitate Ro-
 I-145.

Gutherius
 f.
 Guthierres.

JACOBI GUTHERII (*ICti, Philologi*
logi Parisiensis † 1638) de veteri iure Po-
 Libri IV. *Parisis* 1612. 4; et in *Gramm.*
Antiqq. Rom. T. V. p. 1-224. — Er-
 hoc libro enodantur, quae ad pontificum vi-
 Rom. curam, officium et dignitatem, tem-
 constitutiones et differentias, sacrorum at-
 crificiorum ritus et caerimonias faciunt
 eundem non plane sine naevis esse ipse G.
 l. c. ostenderit. Gutherium enim fuisse,
 rum diffusae lectionis, sed qui nonnunqu-
 satis, quae legerat, concoxerat, nec satis
 quam quae excerpserat et observaverat,
 mandaret, expenderat. Norisius quoque
 notaphis Pisanis varia notat atro lapillo.

ULI MERULAE Tractatus de sacerdotibus Merula.
norum; in *eiusd.* Opp. posthum. p. 1 fqq.
pra capitis XIV. sect. II.

ENRICI HORCHII (*Theol. fanatici Hassiaci* Horch.

9) Sacerdotium Romanum, una cum eius
dio etc. *Amstelod.* 1690. 8. — *Fabricius*
in Bibliogr. antiq. p. 648 hunc librum in-
ptores de sacerdotibus veterum Romano-
tulit: sed agit ille potius de sacerdotio Ro-
Catholico.

CHRISTIANI ERNESTI MUSIGK Diff. de Musigk.
tibus veterum Romanorum. *Witteberg.*

OTTL SAMUEL TREUERI Diff. de sacer- Treuer.
Romanis in genere consideratis. *Lips.*

ANTONII FERRATII Epistola de sacer- Ferratius.
inter *eiusd.* Epistolas (*Venet.* 1738. 4) p.

CASIMIRI HAPFACHII Commentatio Hapfach.
religiosa et theologia civili veterum,
Romanorum; cum praefatione JOH.
GESNERI. *Coburgi* 1749. 4. — Ar-
apud Romanos veteres vinculum inter reli-
et constitutionem civitatis civilem docte
itur, singulisque postea capitibus agitur de
lotibus, qui iidem publicam gefferunt perfo-
de ministris sacrorum privatis, de Ponti-
collegio et Pontifice Maximo, et de Augu-
collegio. Alia huc pertinentia omisit auctor.

JOH. ANDREAE BOSII Exercitatio de Pon- Bosius.
maximo Romae veteris. *Jenae* 1656. 4; et
recens. Thef. Antiqq. Rom. T. V. p. 225-
et cum *eiusd.* Bosii Introductione in notitiam
hi. hist. Vol. IV. P. II. K scrip-

scriptorum ecclesiasticorum (*Stnas* 1723
219 sqq. — Opusculum eruditissimum,
quidquid ad hanc materiam spectat, illi
pontificis maximi dignitas et iura describi
effertur, multae inscriptiones saepe o
emendantur, modo restituuntur, et exp
accuratissime. Quum etiam *Jacobus Gotti*
sub ficto primum nomine *Jacobi Pacidii* in
ad *Andream Rivetum de interdicta Christi*
cum gentilibus communionis, de Pontificatu
maximo tractasset quaestionem, num C
Imperatores eum aliquando gesserint, idq
denegaret; *Bosius* et rationibus motus et
nili veterum probatissimis, *Gothofredi* a
quas ex silentio scriptorum ecclesiasticorum
scriptionibus quibusdam perperam explicat
tissimum desumpsit, constantissime refellit
tificatum maximum Christianorum etiam
torum firmiter adstruit. Prodiit *Gothofredi*
la primum *Genevae* 1645. 8; inde cum
culis iuridico - historico - politicis *ibid.* 16

de la
Chausse. MICH. ANGELI CAUSEI DE LA CA
de insignibus Pontificis maximi, Flamini
Auguris, et instrumentis sacrificantium; cu
In *eiusd.* Museo Rom. (*Romae* 1690. fol.) p
et in *Gravii* Thes. Antiqq. Rom. T. V.
323.

van Dale. ANTONII VAN DALE Diff. de Pontif
ximo, Vicario Pontificis, Rege sacrorum
chontibus; in *eiusd.* Dissertt. IX, antiqu
illustrandis inservientibus (*Amstelod.* 1702.
II. — Primum auctor probat, summum
dotem non semper notare Pontificem ma
sed praecipuum inter sacerdotes cuiuslibet
Inde inquit in sententiam Baronii, qui Ju
Imp. per Taurobolium factum fuisse Pon

max. dicit. Pergit deinde ad stolam pontificalem, uam a Gratiano Imp. reiectam dicit, non ipsum pontificis max. titulum, quo ipsum usum fuisse, x inscriptionibus probat, et quidem ut hoc titulo enotaret summum in Christianorum ecclesias reimen; quemadmodum et postea latius confirmat, Pontificatum max. Christianorum eiusdem aeternitatis ac potestatis fuisse circa Christianismum ac Pontificatum Caesarum gentilium circa religionem eorum: post divisionem vero Imperii Episcopos eorum titulum et munia Pontificis Max. sibi adroasse. Porro de Rege sacrorum s. Sacrificio primo dicit, eum Pontificis max. fuisse vicarium; et uxorem eius Reginam sacrorum dictam etc.

MICHAEL GEDDES in *Several Tracts against* Geddes. *Popery* (Lond. 1715. 8) p. 53 sqq. comparationem Pontificis M. veteris cum Papa Romano inluit. Cf. *Acta Erud.* a. 1716. p. 246 sqq.

FABIANI TOERNERI *Diff. de Pontifice Romano.* Toerner. *Upsal.* 1719. 4.

Scriptores de Pontificatu maximo Imperatorum Romanorum supra cap. XI. sect. IV excitamus.

JOH. FRIDERICI GRUNERI (Praef. *Joh. Gruner. Konrado Schwarzio*) *Disp. philologica de Flaminibus.* Coburgi 1742. 4.

JOH. CHRISTOPH. IRMISCH *Prolusio de Irmisch. Flaminis Diali cum Flaminica nuptiis.* *Dresdae* 1745. 4.

JOH. GODOFREDI BERNHOLDI *Diff. anti-* Bernhold. *quaria de Flamine Diali eiusque coniuge Flaminica.* *Altorphii* 1746. 4. — Disquiritur, quid sint laminae, et unde dicti, quo tempore et a quo instituti fuerint, praesertim vero, quatenus fuerit

dignitas, praerogativae et leges flaminis dialis. Addita sunt nonnulla de Flaminica.

- Kirch-
maier. GEORGII CASP. KIRCHMAIERI Diff. de
Auguribus Romanorum. *Witteb.* 1669. 4.
- Gutberleth. TOBIAE GUTBERLETHI de Saliis, Martis
sacerdotibus apud Romanos, Liber singularis.
Cum figg. Inter eius Opuscula p. 1 sqq et in *Po-
leni* Supplem. Thes. Antiqq. T. V. p. 685 sqq. —
Doctissime exponitur de Saliorum nomine, origi-
ne, diversis generibus, vestitu, armis s. ancilibus,
carminibus et coenis.
- Crell. CHRISTO. LUD. CRELLII Diff. de Saliaribus
carminibus. *Viteberg.* 1732. 4.
- Reich. NICOLAI REICH Diff. de Saliis. *Havniae*
1737. 4.
- Müller. JOH. JAC. MUELLERI Diff. de iure feciali
(et Fecialibus). *Jenae* 1693. 4.
- Lagerloef. PETRI LAGERLOEF Diff. de Fecialibus Ro-
manis. *Upsal.* 1698. 4.
- Arrhenius. LAURENTII ARRHENII Diff. de Fecialibus
Romanis. *Upsal.* 1728. 4.
- Ritter. JOH. DAN. RITTERI Diff. de Fecialibus po-
puli Romani. *Lips.* 1732. 4.
- Hoier. JOH. WANDALINI HOIERI Diff. de Fecia-
libus Romanis. *Hafniae* 1732. 4.
- Conradi. FRANC. CAROLI CONRADI Diff. de Fecia-
libus et iure feciali. *Helmstadt.* 1741. 4.
- Stuff. (JUSTI CHRISTIANI STUSS) *Gedanken von
den Fecialen des alten Roms. Mit Herrn Hofrath
Gesners Vorrede.* Göttingen und Leipz. 1757. 8.
Et, consentiente auctore, cum Joh. Mich. Heinzi
versione Theotisca librorum Ciceronis de legibus
(*Deffaviae et Lips.* 1783. 8) p. 163 - 228. — Au-
ctor potissimum causas politicas, ob quas Romani
sacerdotes huius generis habuerint, docte et acute
exponit, fecialesque minime de bellorum iustitia
vel

castitia iudicare potuisse, sed solummodo so-
la belli indicendi curasse.

JUSTI LIPSII de Vesta et Vestalibus Syn- Lipsius.
in eius Opp. T. III. p. 597 sqq. et in *Grae-*
chae. Antiqq. Rom. T. V. p. 619-655.

AUGUSTINI NADAL *Histoire des Vestales*; in Nadal.
de l'Acad. des Inscr. T. IV. p. 161-226.

haec historia auctior et emendatior prodiit
scripta: *Histoire des Vestales, avec un Traité*
des Dames Romaines, par M. l'Abbé NA-
dal de l'Acad. des Belles Lettres. à Paris 1725.

— Quatuor capitibus absolvitur haec
tractatio. Primum in origines Vestalium inquirit
cuius limite auctor multa de commodis,
ex religionis sacrorumque cultu ad rerump.
et incrementa redundant, praefatur. Hinc
Vestales a Numa rege primum lectas Roma
introducitas esse evincit, eorum confutata
que, qui Romulo illud vindicant. Fufius
differt de igne sacro, cuius in Vestae alta-
conservandi negotium Vestalibus deman-
datur, ubi fere apud omnes gentes hunc mo-
obtinuisse observat. Ritus, quo Vestal
capilli abscindebantur, explicat, libertatis
concessae, honorem hoc ipso indicatum fuisse
metatur. C. II praerogativas muneri Vesta-
tributas eruit auctor. Tertio de supplicio
hum copiose agit, quod eo periculosioris
erat, quo magis illarum castitatem leges
inscribebant. Quarto capite ostenditur, quo-
sensim Vestalium auctoritas imminuta fuerit
Theodosio M. penitus exspiraverit.

Acta Erud. a. 1729. p. 320 sqq.

H. CONSTANT. GELLII *Commentatio de* Gellius.
libus Vestalibus, instrumentorum pacis, foe-

150 *Scriptores de Fests, Sacrificiis, Va*

derum, testamentorum aliorumque in
solemnium custodibus. *Dresdae* 1735. fol.

Möller. DANIELIS TRAUGOTT MUELLER
dignitate Vestalium. *Chemicii* 1737. 4.

Eisenhart. JOH. FRIDERICI EISENHART Di
stibus et iure Vestali apud Romanos.
1752. 4; et in eiusd. Opusculis (*Halae* 1
Nr. 7.

de Fonta-
nelle. JOH. CASPARI DE FONTANELLE
le feu sacré et les Vestales. à Paris 1768 8

Dupuy. LUDOVICI DUPUY *Mémoire sur la ma*
les Anciens vallaient le feu sacré, lors
étaient; in Mém. de l'Acad. des Inscriptions. T
P. 395-412.

SECTIO V.

Scriptores de Fests, Sacrificiis, Va
votionibus, Auguriis, Jureiurando,
que ritibus sacris Romanorum

A. *Scriptores de Fests Romanorum*

Hospinianus. RUDOLPHI HOSPINIANI (*Theologi*
ni et Archaeologi Turicensis † 1626) de
progressu et ceremoniis festorum dierum,
rum, Graecorum, Romanorum, et 1
Libri III. *Tiguri* 1592. fol. *) *ibid.* 1
Editio tertia, aucta et locupletata.
1675. fol.

Dresserus. DRESSERI liber Vol. I. P. II. p. 168
laudatus.

Morestelli. PETRI MORESTELLI (*Theologi Fran*
ci) *Alypius, five de priscorum Romanorum*

*) Haec editio nos supra (Vol. I. P. II. p. 168),
Hebraeorum festis scripsimus, laetit: contra de
1669, quam ibidem laudavimus, nunc dul

rotationibus, Auguriis, Jureiurando, etc. 151

Langdani 1605. 4; et in *Gravii* Thes. An-
tom. T. VIII. p. 789-816. — Sunt Dia-
XI breves, non indocti quidem, sed non
ntes.

ATTHAEI AEGYPTII Senatusconsulti de Aegyptius.
anialibus — explicatio, de qua nos Vol. III.
p. 271 sq. retulimus, praecipue huc pertinet.
ic monemus, eandem explicationem quo-
isertam esse Novo Thesauro Antiqq. Rom.
ec. *Poleni* T. I. p. 735 fqq. Ibidem in Bibl.
p. 271 lin. 8 scribendum 1730.

FRANC. SIMON *de l'origine des Saturna-* Simon.
Hist. de l'Acad. des Inscr. T. III. p. 52-56.

ERGII THEOPHILI BOERNERI *Differ-* Boerner.
de Saturnalibus. Lips. 1751. 4.

ERGII CHRISTIANI MATERNI DE CI- Maternus
Progr. de Saturnalium origine et celebra- de Cilano.
apud Romanos. *Altonaviae* 1759. 4.

IDREAE SENFTLEBII *Nuces Saturnalitiae,* Senftleb.
641. 8.

Dissertation sur les Vulpinales, fête des Romains; Diss. etc.
continuat. des Mém. de Littérat. de M. de Sallen-
XI. p. 463-471.

FRID. STUEBELII de vulpium com- Stuebel.
ie, festo Romanorum anniversario, Pro-
na. *Annaeberg.* 1730. fol.

MUPHRII PANVINII, *Veronensis, Fratris* Panvinus.
itae Augustiniani, de Ludis secularibus Liber;
1557. fol. *Heidelbergae* 1588. fol. *Separ-*
aphi. 1558. fol. In *Gaudentii Roberti* Miscell.
I. p. 241 fqq. et in *Gravii* Thes. Antiqq.
T. IX. p. 1059-1094.

Rycquius. JUSTI RYCQUII Syntagma de anni
ri, iubilaeo et annis solemnibus diversan
num. *Antwerp.* 1625. 8.

Taffin. PETRI TAFFINI, *Audemarensis*,
1650) de veterum Romanorum anno
eiusque potissimum per ludos saeculares
eorumque chronologia, liber in duas pa
butus. Opus historicum, chronicum et
Tornaci Flandrosum 1641. 4; et in *Gra*
Antiqq. Rom. T. VIII. p. 467-640. In
in memoriam societatis Jesuiticae, quae
poris primum saeculum exegerat, aucto
lum annum saecularem, qui erat apud
ex historia atque chronologia accurate
sed et omnia in ludis saecularibus exhib
solemnia sacra, pompam atque festiv
declarat.

Schott. ANDREAE SCHOTTI Electa de lu
que Romanorum diebus, cum scholis
conii; saepe cum *Rosini* Antiquitatibus
de quibus supra, edita.

Rainssant. PETRI RAINSSANT *Dissertation*
Medailles des Jeux seculaires de l'Empereur
supra quidem Cap. XI. Sect. III inter scri
Domitiano commemorata: sed quae huc
hoc loco indicanda sunt. Primus in
Rainssantius, qui ludos saeculares ope
tum illustraret. Tametsi vero ipsi har
varia variorum, Augusti inquam, I
Severi item ac Philippi numismata in
essent: cum tamen dissertationem tant
justum volumen concinnare ipso esse
tum, idcirco solos Domitiani numos
saecularibus agentes, enucleandos sibi si
xime quod eos a nemine adhuc explic
maret. Fundamenti vero loco subster

n, praecipuas istorum ludorum caerimonia-
nentem; cuius proinde etiam librum II,
pe hoc argumentum tractat, aut eiusdem
ragmentum, integrum Gallico idiomate
bictum voluit. Dissertationi ipsi praemittit
a de origine et intervallis ludorum saecu-

Ipsum ludorum initium ab instituta solen-
licatione fuisse factum docet, cui non sa-
s tantum omnium ordinum, sed et sena-
que magistratus, populus denique albis
indutus, floribus redimitus palmasque
s gestans adfuerint; hymnos praeterea
tas cantatos, deorumque statuas super-
positae lectis in transitu adoratas fuisse. Sup-
remam hanc infecutum trium noctium per-
n, vacatumque in templis fuisse precibus
ficiis. Die tertiam noctem sequente, tan-
tissimo horum ludorum, choros duos, al-
perorum, puellarum alterum, e meliori-
mae familiis, quique omnes patrimi ma-
essent, cecinisse hymnum, hanc in rem
atum; cuius modi inter odas Horatii ex
Augusti aevo recitatus. Quae omnia ex
egregie illustrantur et quasi ob oculos po-
t. Ex iisdem conjicit, eodem die tertio
etiam saltare more solenni solitos fuisse.
inito, ait, munera a Imperatore data admini-
strimoniarum, et ab his deinceps eorum
in populum distributam fuisse, tanquam
tram, reliquo sibi servato. Denique pro-
memoriam horum solennium monumentis
s inscribi ac marmori inculpi solitam fuisse,
ihulus rei vestigia vix alibi, quam in numis,
antur.

dos saeculares, et illos quidem, qui post
im natum, praecipue duobus Philippis Im-

peratoribus, habiti fuerunt, enumerat a
Ciampini. JOANNES CIAMPINUS in libro, sup
scriptores de Philippo Arabe Imp. reo
laudato.

Turretini. JOH. ALPHONSI TURRETINI de h
cularibus (Romanorum) academicae qua
Genevae 1701. 4; et cum *eiusdem* Ora
Aust. 1707. 4.

de Bruin. FLORENTII DE BRUIN *Konwoospeken*
Romeynen. Amsterd. 1703. 8. Ita liber, a
nobis ignotus, laudatur in *Fabricii Biblio*
quar. p. 442.

Hardouin. HARDUINUS, LEIBNITIUS alique f
Leibnitz. mis Gratiani Imp. cum epigraphe: GLO
VI SAECULI, disputantes, atque in c
scriptoribus rerum Byzant. recensendi,
quoque de ludis saecularibus tradunt.

Bouffac. SIMONUS BOUSSAC D. Theol. Paris
Noctibus theologicis (*Latet. Paris.* 1698. 2
tatione decima agit de anno saeculari.

Galland. ANTONII GALLANDI Refutatio
nis numerorum, in quibus notati sunt
lares. *Franc.* 1708. 4.

Gesner. JOH. MATTHIAE GESNERI Com
de annis ludisque saecularibus veterum Ro
rum. *Vindobonae* 1717. 4.

Eiusdem Diff. de opinatis saecularium lu
notis in numis Romanarum Gentium. G
1745. 4.

Ayrmann. CHRISTO. FRIDERICI AYRMANNI
de ludis Romanorum saecularibus. V
1717. 4.

Schwarz. CHRIST. GOTTL. SCHWARZII Exe
de tempore ludorum saecularium sub P
Augustis celebratorum. (*Altorfii*) 1723. 4

tionibus, *Auguriis, Jureiurando, etc.* 155

A. ANDR. MICH. NAGELII Disputatio de ^{Nagel.} secularibus veterum Romanorum, in Ge-
bylonica commemoratis. *Altorf.* 1743. 4.

A. BENIAMINISCHMIDTII Commentatio ^{Schmidt.} saecularibus Romanorum; in *Altis Jubi-*
medi Gymnasii Gedanensis. 1758.

H. HENRICI STUSS Commentationes II ^{Stuss.} Natalitiis Imperatorum Romanorum. *Goshae*

174.

idem Commentatio de Imperatorum Ro-
man Quinquennalibus, Decennalibus etc.

179. 4.

idem Commentatio de Natalitiis Deorum
Templorum apud veteres Romanos. *ibid.*

idem Commentatio de Natalitiis Urbium.

180. 4.

H. GERARDI WAGNERI *Helmstadiensis,* ^{Wagner.} primae anni diei solennibus inter praefatos
Liberos Liber, ex quo plerorumque Calendis
nostra aetate solennium rituum origo ac
succescit. *Brunsvig.* 1727. 8. Est opuscu-
lense.

P. H. PET. VON LUDEWIG *Anmerkung von* ^{v. Ludewig.}
braunensfeyer oder Fest der Römer, und Teut-
in eiusd. gelehrten Anzeigen. P. II. p. 249 sq.

B. *Scriptores de sacrificiis Romanorum.*

sequentes, qui de sacrificiis veterum populo-
in genere exposuerunt, Romana maxime
ant.

ELII GREGORII GYRALDI de sacrificiis ^{Gyraldus.}
agmina; in *eiusd. Opp. (Lugd. Bat.* 1696, fol.)
p. 471 sqq.

Stuck. JOH. GUIL. STUCKII (*Theologi, & Philologi Turicensis* † 1607) *Sacrorum & rumque gentilium descriptio. Tiguri* *ibid.* 1679. fol. et inter opera junctum *reut Bat.* 1695. fol. T. II. — Multa quidem proponit haud proleteria: tamen eius & nec perfecta est, nec satis ordinata.

Saubert. JOH. SAUBERTI (*D. et Prof. The Helmsladiensis, modo Altorfensi* † 1688) de veterum Collectanea historico-philologica cella critica. *Jenas* 1659. 8. Editio fecit accessit *eiusdem* de sacerdotibus et sacris H rum personis Commentarius. Recensuit davit, praefatione et notis auxit *Thom Lugd. Bat.* 1699. 8. Cum figg. — Col juvenilia, quibus et multa aliena sunt Crenius in notis subiectis testimonia aucterum minus accurate aut falso laudat et recte dicta pronunciataque confirmat adductisque scriptorum sententiis corrob

Merula. PAULI MERULAE de sacrificiis Rom Tractatus; in *eiusd.* Opp. posthumis (*La* 1684. 4) p. 1 sqq. — Merula meliore or digessit, quam Saubertus.

Anonymus. ANONYMI Dissertatio de sacrificiis R rum, subiuncta editioni Venetae compen teliani de Romana republica; de qua v. fu XIV. sect. I.

Bellmann. JOH. ARNDII BELLMANNI Diff. de crificandi Romanorum. *Upsal.* 1703. 4. crificia Romanorum cum Hebraicis conse

Spon. JACOBI SPON *Dissertation des Sacrifi tres ailes des freres Arvales; in eius Recher & Antiqu.* (Lyon 1683. 4) p. 75-86.

tionibus, Auguriis, Jureiurando, etc. 157

1. HERMANSSON Diff. de Ambarvalibus Hermansson.
Upsal. 1727. 8.

2. PAULI REINHARDI Diff. de sacrificiis Reinhard.
bus Arvalibus. *Erlangae* 1744. 4.

3. BAPT. THIAUDIERE DE BOISSY *Diff.* de Boissy.
des Expiations chez les anciens Grecs et Ro-
in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. I. p. 41-47.

4. ANABAS BRISSONIUS de supplicationibus Brissoni-
um Romanorum; in eiusd. Libro secun-
dum solennibus Populi Romani.

5. ROVICI CHRISTO. BLOSSII de suppli- Bloss.
bus Romanorum Programma. *Numburg.*

6. BENIANI THOELDEN Commentatio de Thoelden.
Romanorum gentilitiis. *Lips.* 1742. 4.

7. ROMAE STEGERI Disputatio historico-phi- Steger.
de praecipuis veterum Romanorum lotio-
Lips. 1649. 4.

Scriptores de votis et devotionibus
Romanorum.

8. JOBI PHILIPPI TOMASINI, *Episcopi* Tomasini.
Lips. Dilucidatio manus aeneae Cecropii
referentis post *Laur. Pignorii* Mens. Isiac.
ed. 1669. 4) p. 33 sqq. et in *Gronovii* Thes.
Graec. T. X. p. 657 sqq.

9. *Idem* de donariis et tabellis votivis liber fin-
is. *Utini* 1639. 4. *Patavii* 1654. 4; et in
Thes. Antiqq. Rom. T. XII. p. 735-884.—
In libro, praeter generalia, ipsae votorum
pro variis hominum necessitatibus et dif-
ferentis, utpote nubentium, aegrotantium, na-
tuum, agricolarum, magistratuum et fmi-
um, quae singulorum vota atque donaria fue-
regre illustrantur.

HENRI-

- Noris. HENRICI NORISII *Differtatio de cennalibus. Romae* 1684. 4; in *A. H. d. Thel. nov. Antiqq. Rom. T. I. p. 45; Norisii Opp. (Veronae 1729: fol.) T. I. sqq.* — Hac differtatione doctiffima res chronologici in historia alias receptorum, sub Imperatoribus, constituti dantur.
- Schuetz. CHRISTOPH. SCHUETZII de voti *Differtatio. Lipf. 1665. 4.*
- Nadal. AUGUSTINI NADAL *Differtation fi et fur les offrandes des Anciens; in eius (lris (à Paris 1738. 8) T. I. p. 168-195.*
- Moerlin. JOH. GOTTFRIDI MOERLINI *Ctio de ritu fufciplendi et nuncupandi v burg. 1740. fol.*
Eiusdem Commentatio de ritu fign vendi et nuncupandi vota. ibid. 1741. 1
- Gori. ANTONII FRANC. GORII *Mama dextra ex aere, Mercurio ceterisque Diis voto facra, commentariolo illuftr tias 1744. fol.*
- Weidling. CHRISTI. WEIDLINGII de votis pro falute principis *Programma. 1714. fol.*
- Moller. SAM. MOLLERI de Romanorum falute principis *Programma. Freibergae*
- Goldner. GEORGII LUD. GOLDNERI de v grinantium caufa fufceptis *Programmu 1722. fol.*
- Couture et Boivin. COUTURE et BOIVIN senioris *Ech fur le Ver facrum, ou Printemps facré d in Hift. de l'Acad. des Inscr. T. III. p. 86*
- Beronius. MAGNI BERONII *Diff. de vere veteres Romanos. Upfal. 1734. 8. — crum erat votum, quo Romanu, magn*

tionibus, Auguriis, Furtiurando, etc. 159

dis immolanda vovebant pecora quae
illo anno a Kalendis Martiis ad Kalendas
nascerentur.

HENRICI AUGUSTI FRANK Progr. de vere Frank.
Esfordias 1779. 4.

H. FRANCISCI SIMON *Dissertation des Simon.
anciens des Romains pour la patrie; in Mém. de
des Insér.* T. IV. p. 264-280.

CHRIST. SCHOETTGENII Diff. de Devo- Schoettgen.
veterum Romanorum. *Stargard.* 1720. 4.

PETRI MILLERI Disp. de Devotioni- Miller.
in bellis. *Lips.* 1730. 4.

STURE des Cérémonies de Religion, pour les Couture:
a eu recours à la Dictature, c'est à dire,
sacré, et des Feries Romaines; in *Mém. de
des Insér.* T. VI. p. 190-207.

de Mr. BERBIS DE MAILLY sur le Clou, de Mailly.
anciens attachoient solennellement dans leurs
in *Mercure de France* a. 1728. Mart. p.
36; et in *Variétés historiques, phys. et litter.*
1752. 8) p. 373 sqq.

*Scriptores de Auguriis, Auspiciis et Anci-
libus Romanorum.*

conferantur hoc loco etiam scriptores non-
supra sectione IV de sacerdotibus laudati.

AUGUSTINI NIPHI, *Medici et Philosophi* Niphus.
ani († 1546) de Auguriis Libri II. Cum ca-
indice. His adleoimus Ori Apollinis Nilia-
hieroglyphicis notis libros II, a Bernardino
tento latinitate donatos. *Basilae* 1534. 4.
Idem

Idem libri de Auguriis, nec non de diebus liber I. *Marpurgi* 1614. 4. Et in *Gravii* *Antiqq. Rom.* T. V. p. 324-359. — Agnoscitur modo de Romanorum, verum etiam de populorum auguriis; et quidem libro priorum veterum opiniones de auguriis, et quibuscumque superstitionibus confiterentur, explicatur: rursus omnia haec reprobantur et ipsa veterum damna refelluntur.

Bulenger. JUL. CAES. BULENGERUS de Auguriis; in *Gravii* *Thef. Antiqq. Rom.* p. 405-442.

da Longiano. FAUSTI DA LONGIANO *Treatato de Auguriis e delle Superstitioni degli Antichi.* A. 1641. 12.

Eschenbach. ANDR. CHRISTIANI ESCHENBACH de Auguriis veterum. *Altdorf.* 1692. 4. *Acad. Differtt. acad.* p. 551-596. — Augurum origo, vetustas et progressus, singula genera, augurum collegium et caerimoniae apud Romanos potissimum, demonstrantur.

Bullich. DITHMARI BULLICHII *Diff. de Auguriis.* *Hafniae* 1696. 4.

Morin. HENRICI MORINI *Dissertation des Augures.* in *Mém. de l'Acad. des Inscrip.* T. I. p. 291-3

Zorn. PETRI ZORNII *Diff. de salutis augurum apud Romanos.* *Ploenae* 1720. 4.

Hermanfson. JOH. HERMANSSON *Diff. de collegiis augurum apud Romanos.* *Upsal.* 1730. 8.

Kaalund. JOH. W. KAALUND *Diff. de divinatione apud Romanos.* *Havniae* 1733. 4.

Blasche. JOH. CHRISTIANI BLASCHE *Epistulae criticae — qua Auguratum Romanum a publica procuracione pertinuisse ostenditur.* 1747. 4.

omptionibus, Auguriis, Iureiurando, etc. 16r

* * *

ADI MANUTII Differtatiuncula de Auspiciis Manutius.
Quaesitis per epistolas deprompta); in *A.*
Callengre Thes. nov. Antiqq. Rom. T. I. p.

* * *

FRISTI. FUNCCII Commentatio de Auspi- Funccius.
Freibergae 1653. 4.

H. JACOBI MASCOVII Disp. de iure au- Mascou.
pud Romanos. *Lips.* 1721. 4.

H. DAN. SCHOEPPFLINI Diff. de auspiciis Schoeppflin.
norum. *Argent.* 1731. 4; et in *eiusd.* Com-
m. hist. et crit. p. 145-170. — Agit au-
auspiciis in genere, de avibus auguralibus
et in specie, atque de auguriis.

* * *

H. PHIL. CASSEL Diff. antiquaria de fau- Cassel.
manorum omine ex fve Albana, eiusque
sacros in numis et statuis memoria. *Mag-*
burgae 4.

H. J. H. *Untersuchung, ob die sinistra Auspicia* Crit. Un-
der Römern allemal gut gewesen? in Arbeiten tersuchung
der Vereinigten Gesellschaft in der Ober-Lausitz etc.
u. Lauban 1750. 8) T. II. p. 14-24.
no negatur.

* * *

H. DAN. RAMI de Ancilibus Romanorum Ramus.
ratio philologica. *Hafniae* 1706. 4.

H. ANDREAE BADENI Differt. de secretis Baden,
dam Imperii (Romani) pignoribus (potissi-
Ancilibus). *Viteb.* 1739. 4.

* * *

Scriptores de iureiurando et variis ritibus
sacris Romanorum.

NYCI PUTEANI de iureiurando antiquorum Puteanus.
Mafma. Mediolani 1606. 8; et in *Graevii*
hi. hist. Vol. IV. P. II. L Thes.

Thef. Antiqq. Rom. T. V. p. 885-900.
 tur de iureiurando antiquorum iudicum
 quod cum ad Libonis puteal praestari
 idem quid sit, explicatur.

Hansen. JOH. BAPTISTAE HANSENI de i
 do veterum Liber. *Tolosae* 1614. 4; et
 Thef. T. V. p. 797-868. — In ipso
 ritus atque antiquitates auctor erudite in

Trellierius. STEPHANI TRELIERII de iureiur
 ber in *Graevii* Thef. T. V. p. 869-884.
 auctor iuramenta, prout iure Romano
 considerat.

Nicolai. JOH. NICOLAI Diatriba de iuram
 braeorum, Graecorum, *Romanorum* ab
 populorum. *Francos*. 1700. 12.

Schele. RATBODI HERMANNI SCHELII
 tio de sacramentis; in *Graevii* Thef. Anti
 T. X. p. 1167-1181.

de Bassenn. THEODORI REGNERI DE BASSE
 iureiurando veterum, in primis Romano
 ber singularis. *Trajecti ad Rhen*. 1728.
 Ocho absolvitur capitibus, quorum primus
 tur a verborum explicatione, et synonymi
 iurandi partim absolvit, partim vindicat.
 II exhibet definitionem iurisiurandi, eius
 gulas partes illustrat. Deinde auctor
 quas praesertim Romani praeter Deos iur
 recenset. Postea discrimen inter iusiur
 preces, postulationes, devotiones, exse
 constituit, finemque iurisiurandi explicat
 capite III ad species iurisiurandi, corpor
 pe et incorporalis, ut ICI loqui amant
 IV aggreditur divisionem iurisiurandi in
 et privatum. Observat, Romanos publi

promiscue iurasse, ad aram maxime Hercu-
pro boario. Explicat, quid sit, *praeire verba*
sandi, item *praeuntem sequi*? quid *concipere*?
eiusmodi formulas. Sigillatim tractat de di-
iurisiurandi publici speciebus, ut de iureiur.
tatorum, cum ordinario et consueto, tum
ordinario, Consulum designatorum aliorum-
magistratuumque honorem ineuntium. Porro
iuratur. eorum, qui sacris initiarentur,
ne de sacris non vulgandis, porro tutorum
orum, advocatorum, item populi, quo
vinceret, patrum patratorum et fecialium,
domine iurantium. Jurijurando publico
accensetur, quod de calumnia iurabant
tores, iusiurandum de donis et muneribus,
is, nec dandis, nec promissis; eiuratio iu-
testium iusiurandum; maritorum; ci-
ona sua in censum deferentium etc. Ca-
cavit auctor iurijurando publico militari,
plicem animadvertit usum, principalem
andis militibus, adiuvantem in promo-
disciplina militari. Subnectitur appendix
IV et V de iuratis excusationibus eorum,
sulatum reliquave munera publica depre-
rent, item augurum ad coenam novi au-
on venientium, ut qui iustum militiae im-
entum allegarent. Caput VI exponit iuris-
privati multiplices species; VII, affectus
andi; VIII, poenas periurii. Insertae sunt
digressiones doctae. Licet caeterum au-
tica dixerit, quae non dicta sint aliis, gra-
tamen officium fecit etiam colligendo,
superflua apud singulos requirenda erant.

Funccius. JOH. NICOLAI FUNCCII Diff. de
Romanorum per filium Dei iurandi con-
ne; in *Ikenii* Symbol. litter. T. III. P.
639-675.

Blanchard. ELIAE BLANCHARD *Dissertation de*
nies observées par les Romains à la fondation
in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. III. p. 56-6

Cocceius. HENRICI COCCEII Diff. de evoca-
tionum; in *eiusd.* Exercitatt. curios. V. I.
Vol. II. p. 986 sqq.

Berger. JOH. GUILIELMI BERGERI Diff.
catione Deorum ex oppidis oblectis.
1711. 4.

Lichten- DAV. LICHTENHANI Diff. de
han. gentiliis, in primis Romanorum, in *pesti-*
bergae 1681. 4.

Ellrod. JOH. DAV. ELLROD Exercitatio acad.
vinaribus sacris veterum Romanorum.
1726. 4.

Hermanf- JOH. HERMANSSON Differt. de
son. tionibus et lectisterniis Romanorum.
1717. 8.

Schumann. CHRISTI. ERDMANNI SCHUMANN
mentatio de lectisterniis Romanorum in S
frustra quaesitis. *Lips.* 1739. 4.

Wagner. THOMAE WAGNERI (Praef. *Frid.*
Diff. de consecratione templorum Rom
Lips. 1729. 4.

Lichtner. JOH. CHRISTOPH. LICHTNERI
apotheseos gentilitiae s. de ritibus conse-
apud Ethnicos, Romanos praesertim, 1
Lips. 1653. 4.

tionibus, Anguvis, Jurejurando, etc. 165

iptores de consecrationibus Imperatorum
orum supra Cap. XI. Sect. IV. recen-

RISTI GOTTL. SCHWARZII Exercita- Schwarz.
emica de destinatione sacrorum secundum
m ius Romanum. *Altorf.* 1726. 4. Au-
pula *ibid.* 1729. 4.

OLI CHRISTI. WOOG Diff. de heredi- Woog.
rorum privatorum apud Romanos. *Lipf.*

CAPVT XVI.

SCRIPTORES DE URBE RO

SECTIO I.

Descriptiones Romae veteris.

Sextus
Rufus.

SEXTI RUFII Opusculum de regionibus Romae; de quo vid. supra Vol. I. p. 183.

P. Victor.

PUBLII VICTORIS Libellus de rebus urbis Romae; una cum *Pomponio Mela* dum 1518. 8. Inter *Sylburgii* Scriptores Aug. (*Francof.* 1588. fol.) T. II. p. 611 sq. ctus et emendatus; in *Onuphrii Panvinii* ment. de Republ. Rom. (*Francof.* 1597. 115 sqq. Idem cum *On. Panvinii*, *Barth. ni* et *Jani Jac. Boissardi* Topographia R. *Francof.* 1627. fol. Etiam in *Graevii* Theat. Rom. T. III. p. 37-52. — Hic Victor dem temporibus, quibus Sext. Rufus sub Vespasiano et Valente Imp. vixisse creditur, ipse, meliore tamen fato, quam Rufus, brevem sive indicem regionum urbis composuit. Eadem propemodum ratio Rufus, usus est. Multa tamen sunt in Victoris omissa, multaque contra Victoris, quae Rufus praeteriit. Hic unus libellus cuius potissimum ope omnes, qui hactenus urbis Romae antiquitate scripserunt, modum sublevati sunt.

Mirabilia
Romae.

Mirabilia Romae, vel mirabilia urbis Romae. — His vel similibus inscriptionibus variis libelli, saepissime typis excusi,

to, Theotisco, Italo, aliisve, modo brevius
 copiosius, conditi sunt. Quisnam primus
 in *mirabilium* auctor fuerit, quandoque vix-
 erit, haec certe definiri haud potuit: eum ta-
 men saeculo circiter XIII vixisse, vulgaris est opi-
 nio. Nomina quidem virorum doctorum in edi-
 tionibus nonnullarum epigraphis conspiciuntur, v.
Andræ Pontii, Petri Martyris Felini cact.
 Nemo ex his pro vero et primario auctore,
 qui aevo antiquiore vixerit, haberi potest.
 In fere inter eos referendi sunt, qui libellum
 emendaverint, auxerint vel mutilaverint,
 illa idiomata transtulerint, vel solummodo
 lucem ediderint. Distinguuntur tamen
 ante et praeter seriores, tres huius operis
 libelli. *Primus* quidem brevissimus, raro
 folia typis impressa excedens, semper titulo
Romae vel *Mirabilia Romae urbis* insigni-
 tus. Cuius editiones tres, sigillatim excusae,
 statuantur. Prima prodijt *Tarvisi* 1475,
 folia in 4 continens, inscripta: *Mirabilia*
 Secunda cum epigraphe: *Mirabilia Rome*
 et folia in 8, sine loco et anno: ex Leonis
 Pont. Romani, insignibus, quibus titu-
 latur, tempus impressionis quodammodo
 potest. Tertia sine proprio titulo statim
 in primae paginae habet haec verba: *Mira-*
Romae urbis, atque octo folia in 8 complet.
 Et eadem quoque sine indicio loci et anni:
 vero *Romae* per Stephanum Plank a. 1492.
 fuisse, verosimillimum est. Hic igitur,
 diximus, primus libellus, nonnulla Romae
 mirabilia certis sub titulis dispartita, brevissi-
 me, v. c. muros, portas infra urbem,
 Tiberim etc. et in fine, de Octaviano Im-
 peratore. Passim fabulae aniles sunt admixtae.

Hocce opusculum nusquam civitate T
 redditum videtur. Idem variis in rebus a
 Latine quoque scripto, discrepat. Editio
 na summae raritatis, nec Lairio, nec An
 nota, titulo prorsus carens, in fine hab
 verba: *Impressum Roma per Magistrū
 Plannik de Patavia. Anno MCCC CXCII.
 ma Mensis Octobris. Sedite Alexandro
 Pont. VI. Anno eius Primo.* Prima eius
 incipit brevi contentorum indice, his quid
 bis: *In isto opusculo dicitur quomodo Romu
 nus nati sunt et educati etc.* In pagina a
 tabula ligno incisa, Capitolium repraesent
 que dextra parte foeminam coronatam
 forte) ante templum genua flectens, sinist
 inferius lupam cum duobus infantibus. I
 riore parte primae paginae alia est tabula
 habens tria signa: medium est insigne Pontif
 mani, dextrum sistit aquilam Romanam, su
 scutum, in quo litterae: S. P. Q. R. Qu
 sequitur opusculum ipsum inde ab urbe
 condita usque ad Constantinum M. In pag
 decimi quarti averſa apparēt S. Veronicae
 cum capite Christi. Sequitur folio decimo
oratio de sancta Veronica versibus concepta
 in pagina folii decimi sexti prima finita i
 indulgentiae ecclesiarum Romanarum hoc
*Incipiunt indulgentie septem ecclesiarum prin
 urbis Rome.* Septem hae ecclesiae et post
 reliquae consignatae sunt foliis XXXIV.
 us sic dictae cum indice typothetae ant
 reliqua duo folia cum dimidio constituunt
 na ultima est vacua. Priorum octo ecc
 patroni vel sancti ligno incisi conspiciunt
 tegrum opusculum comprehendit LV fo
 hac descriptione patet, idem differre a si

epigraphen: *Mirabilia Romae* eidem mini-
 avenire: quod nihilo minus contendere
Christianus Guil. Scheiderus in Commentatio-
 rico-litteraria de antiquo libello: *Mirabi-*
liae, inscripto. *Jenae* 1756. 4. Volumine
 eidem compactos fuisse libellos istos, quos
 doctus in bibliotheca Vinariensi oculis
 vit, sed non iisdem typis compressos, post-
 rius demonstratum est. *Tertius* denique li-
 sermone Theotisco compositus, sine ulla
 titulo saepius dicto insignitus fuit. Cum
 minime convenit: ratione vero argumenti
 minis secundo quidem similis est, at ratio-
 tionis ab eodem abhorret; nam quaedam
 uberius contra nonnulla libello Latino tra-
Panzerus, cui maximam huius notitiae
 debemus, libro locoque postea laudando
 dubitationem movet, qua incertum sit,
 auctor libelli secundi, Latine scripti, an
 Theotisce elaborati, antiquitate superior et
 liber archetypum quasi alterius sit.
 adhuc nulla exstat editio Latina, quae ra-
 tiquitatis certare possit cum Theotisca,
 hunc descriptionem exhibere volumus. Ti-
 ta quoque carens in parte folii primi averfa
 Veronicae linteum cum capite Christi ligno
 n. In prima pagina folii sequentis est, ut
 no libello ante descripto, index argumenti
 his verbis: *Item in dem puschlein stet ge-*
wie Rom gepaust ward und vō dem erste ku-
 . Partem averfam occupat eadem tabula
 cum Capitolio et lupa, de qua antea. Ea-
 signia subsequitur opusculum sic incipiens:
civitas sita Caput mundi Von anbeginne der
MCCCC und L iare do throia erstoret ward
in krychischen kayser und die fürsten und hern
fluchen

fluen etc. Ipsa quae sequitur historia deducitur usque ad Constantinum M. complet XXIV. Tum nova sequitur se indice: *Hie her noch stet geschriben die g ablas vnd das heyltum Bey den Syben hau vnd allen kyrchen zu Rome vnd vil wunde vnd geschicht so zu Rome ist gescheen Vn ciones in kyrchen vber iare.* Initium ipsu habet: *Sandtus Silvester der schreibt in sein nica etc.* Folio LII definit sermo de septem suis principalibus. Sequuntur reliquae cum nibus XXXVII foliis. In averfa parte fol leguntur verba sequentia: *Also hat das end. ihs uns allen kumer wend A.* In fol pagina priore figurae iterum visuntur ligno Duo videlicet angeli in superiore parte tetriconicae linteum, et sub iis tria sunt insignia rum medium est insigne familiae Sixti IV cis Romani. Ad dextram apparet scutum apostoli Petri clavibus: ad sinistram, scutum litteris S. P. Q. R. Ex insigni isto pontifical pus impressionis fere definiri potest. Quam Sixtus IV medio anno 1471 cathedram P scenderit, libellum saltem anno subsequendiisse, verosimile fit. Typi, quibus libellus pressus, primam artis typographicae in proderent, ni insigne istud pontificale o sunt enim tam rudes, sibi que invicem convenientes, ut scalpti potius, quam fideantur. Simillimi sunt iis, qui in antiquis tabulis ligneis biblicorum pauperum sic dispositi conspiciuntur. Numeri paginarum, et signaturae et interpunctiones prorsus desumptae vero maiusculae et minusculae litterarum opusculum complectitur XCVI foliis, quam dicunt, duodecima. — Nur

atalogum chronologicum editionum et
horum libellorum hucusque detecta-
s tamen non omnes secundum tres istos
versos accurate distinguere possumus.

teotisca illa, quam modo descripsimus,
71 vel 1472.

ina, *Romas* 1481.

ina, *Romas* per Magistrum Stephanum
Pataviam. A. 1489. 8.

teotisca, *Nürnbergas* 1491. 8.

ina, *Romas* per — Planck — 1492.

teotisca, *ibid.* (*durch Johannes bischof und
Meyr*). 1494. 8.

ina, *ibid.* 1499. 8.

ina, *ibid.* 1500. 8.

teotisca, *ibid.* (*durch magister Stephan
usson in dem jar als man zalt M. CCCCC
t des pabsts alexanders des VI. in seinem
1500. 8 min. f. 12.*

teotisca, *ibid.* (cum iisdem verbis in fine,
Mimis, quae sic se habent: *in seinem
r*) 1500. 8 min. f. 12.

teotisca, *ibid.* (*getruet z Rom am Campo
gulse iar. M. CCCCC*). 1500. 8 min.

atina hac inscriptione: Opusculum de
s nouae et ueteris Romae etc. *Romas*,
Mazochium 1510.

atina, sic inscripta: Liber Romanarum
arum. *Romas* 1515.

atina, *Romas* 1516. 8.

teotisca (hac epigraphe: *Dis seyn die
d der ablas zu Rom. In fine: Getruet
man zalt von crist gepurt. M. D. XVIII.
Martii*). 1518. 8.

16. Latina, *Romae* 1524. 8. In huius titulo tanquam editor et emendator notatur Antoninus Pontus.

17. Latina (Liber Romanarum indurum etc.) *Romae* 1525. 8.

18. Italica (*Le cose maravigliose della città, con le Reliquie, con le Indulgentie de che sono in tutte le Chiese di essa.* Vineg. 154

19. Latina, *Romae* 1550. 8.

20. Italica, *ibid.* 1570. 8.

21. Theotisca (*Ablaßbüchlein — für 9 zu Rom lateinisch (v. Nr. 2) und hernach zu Nürnberg deutsch (v. Nr. 4) ausgegangen neu gedruckt mit einer Vorrede Joh. Petreli attendenten zu Mühlhausen* 1571. 8.

22. Italica, *Mediolani* f. a.

23. Italica, *Romae* 1574. 8.

24. Theotisca f. l. 1580. 8.

25. Theotisca, cum *Calvini Brodkorb* 1582. 8.

26. Theotisca, eadem ratione, *Christi*

1583. 8.

27. Theotisca, eadem ratione. *ibid.* 15

28. Theotisca, eadem ratione. *ibid.* 15

29. Italica, *Romae* 1595. 8.

30. Italica, f. l. et a. 8.

31. Belgica, *Lugd. Bat.* 1600. 8.

32. Theotisca, cum *Calvini Brodkorben* 1601. 8.

33. Theotisca, eadem ratione, 1608.

34. Italica, hac epigraphe: PIETRO RE FELINI *Trattato delle cose maravigliose della Città di Roma, ornato de molte figure.* 1610. 8.

35. Italica, eadem ratione, *ibid.* 1615

Francogallica, hoc titulo: *Les Merveilles
antiques de la Ville de Rome. Traduit d'Italien
françois par J. P. à Lyon 1618. 8.*

Theotisca (f. potius epitome et imitatio)
descriptio: *Wegzeiger zu den wunderbarli-
chen der heiligen Stadt Rom, furnemblich zu
den in der ganzen Christenheit hochberumbten,
zu 350 Kirchin. Haltende 7 Wege etc. Rom
1618. 8.*

Italica, *Romae* 1621. 8.

Theotisca, cum *Calvini Brodkorb, Christ-
1622. 8.*

Italica, *Romae* 1627. 8.

Theotisca, (*Wegzeiger etc.* v. Nr. 37). *Ro-
mae* 1628. 8.

Italica, *Romae* 1637. 8.

Italica, *ibid.* 1638. 8.

Theotisca (*Wegzeiger etc.*) *Romae* 1639. 8.

Theotisca (*Wegzeiger etc.*) *Romae* 1645. 8.

Theotisca (*Wegzeiger etc.*) *Romae* 1670. 8.

Italica, *Romae* 1686. 8.

Italica, *Venet.* 1687. 8.

Latina, *Romae* 1688. 8.

Latina, hoc titulo: Anonymi, seculi XIII
scriptis, Liber de Mirabilibus Romae, cum no-
mine de Montfaucon; in huius *Diario Italico*
1702. 4) p. 283-301.

Latina, secundum Nr. 4 per Godofr. Ten-
Arnstadli 1722. 8. Cf. huius Bibl. Vol. IV.
86 fqq.

Latina secundum Nr. 50, hoc titulo in-
titulata: Duae antiquitatum Romanarum prolusio-
nes. I. Anonymi liber de mirabilibus Romae, ex
scriptis Bernardi de Montfaucon. II. Viri ill.
Johann. de Berger de Romae veteris majestate
in

in ruinis ac vestigiis adhuc spirante. 1747. 8.

Cf. I. B. RIEDERER *Nachrichten zur Gelehrten- und Bücher-Geschichte* T. III. p. 3 T. IV. p. 123 sq.

(AM ENDE) *freymüthige Betrachtungen und neue Bücher* T. I. p. 36-44.

PANZER *Annalen der ältern deutschen Litt.* 43-46. 190. 213. 247 sqq. 418.

Eiusdem *Älteste Buchdruckergeschichte Nürnberg* 122.

Panciro-
lus.

GUIDI PANCIROLLI (*ICti, Philologus chasologi Patavini* † 1599) *Urbis Romae* titio; cum *eiusdem* Notitia Dignitatum etc. alias; et in *Graevii* Thes. Antiqq. Rom. T. 317-322. Eadem descriptio, cum lectionum MStorum Codd. Bibliothecae Vaticanae, in *Muratorii* Thes. Inscriptt. veter. T. 2125 sqq. — Est brevissimus index mentium urbis secundum quatuordecim eius reges.

Poggi.

POGGII, *Florentini*, de fortunae urbis Romae et de ruina eiusdem descriptio *eiusdem* operibus; in *A. H. de Sallengre* nov. Antiqq. Rom. T. I. p. 502 sqq. et in *Clausing* publ. Rom. T. IV. p. 339 sqq.

Blondus.

FLAVII BLONDI de Roma triumphante X, et de Roma instaurata Libri III. — priores libri saepe quidem cum libris de Roma triumphante prodierunt, ut ex notitia nostra, cap. XIV. sect. I exhibita, patet: sed hoc locum dicare iuvat editionem principem, inter liberrimos rarissimam, in qua libri de Roma instaurata primum in lucem editi sunt, hoc titulo:

Blondi Flavii Foroliviensis Roma instaurata. Inscribitur: Romae in domo Nobilis viri iohannis

de Lignamine Messanen. S. D. N. familiaris hic liber impressus est Anno domini MCCCCLXXIII. Die vero lune quinta Mensis Decembris. Pont. Sixti III. Anno Quarto. fol. Haec editio princeps, nec Maitairio, nec Clementio, et ne Audifredo quidem, nota, summam prae se fert raritatem.

Opusculum de mirabilibus novae et veteris Urbis Romae, editum a FRANCISCO DE ALBERTINIS, Clerico Florentino, dedicatumque Julio Secundo Pont. Max. *In fine leguntur haec verba:* Ex urbe die III Men. Jun. M. D. IX. in die Octavi. et individuae Trinitatis in aedibus Rever. Patris tit. sanctae Sabinae. — Impressum Romae a Jacobum Mazochium, Romanas Academiæ Bibliopolum. — Anno Salutis M. D. X. die III. Febr. — Haec igitur prima est editio, minime nova, quam Comes Mazzuchelli (*Scrittori d'Italia* Vol. I. P. I. p. 321) anno 1505 adscribit aliam anno 1508; nam ex verbis, modo commemoratis, elucere certe videtur, auctorem anno MDIX operam suam absolvisse, nisi crederetur, eundem ipsum editionem utramque edidisse. Freytagius etiam in Apparatu litter. T. 23 editionem a. 1510 principem esse statuit*). Iste liber prodiiit *ibid.* per eundem Mazochium a. 1515. 4. (Adiectus est huic editioni libellus eundem auctoris de laudibus civitatum Florentiae Saonae). Porro *Basil.* apud Thomam Wolff 1519. 4. *Lugduni*, per Joh. Marion 1520. 4. Ius posterioris editionis exempla exstare dicuntur, quibus *Banoniæ* urbis nomen impressum sit.

Qua in re iniuriam fecisse videtur Freytagio *Saxius* in *Onomast.* litter. P. III. p. 581, dum illum reprehendit, quod librum istum primum lucem a. 1508 vidisse, statuerit, quum potius Freytagius contenderit, factum hoc fuisse a. 1510.

fit. — Fundamento huic libro quoque ille libellus de mirabilibus Romae. Au-
pe hunc, monitu Cardinalis Galeoti,
a fabulis purgavit, atque auxit.

Cf. CLEMENT *Bibl. curiense* T. I. p. 120 f.

Fulvius. ANDREAE FULVII, *Sabini Antiquar*
V de antiquitatibus urbis Romae. *Rom*
fol. *) Editio secunda emendatior. *ibid.*
Italice, hac epigraphe: *Opera di Andre*
dell' antichità di Roma, e degli Edifici mem
quella; tradotta dal Latino in lingua To
Pado de Rosso, *Citadino Fiorentinò*. In
1543. 8. *ibid.* 1569. 8. *E con le Aggiunt*
rolamo Ferrucci, *ed un Orazione delle lod*
ma. *ibid.* 1588. 8. — Auctor iussu Le
Pontificis Max. excitatus, ruinas Romae p
poris iniuriam et barbaros factas ab interit
care voluit. Primo libro ineunte urbis
describit, quem Romulo tribuit. Inde a
nia, ambitum, pomoerium et portas
urbis procedit, secundum mutationem
Pergit ad regiones urbis, quarum ab initio
quatuor, post factae quatuordecim, quas
enumerat, et quaenam palatia vel opera
in singulis fuerint, describit. Liber se
montes continet, quos cum priscis orn

*) *Am Endius* in *Freymsch. Betrachs.* p. 51 hui
nis meminit eique libros IV solum tribuit;
de eadem reperire potuimus. Simul hoc bo
lubet, *Servium* in *Bibl. antiqua* a. 1705. p.
tuere, Fulvium a. MDC sepruagenarium mori
quod minime admitti potest, quum Fulviu
1513. carmen epicum de urbis Romae anti
ediderit. Nihil nos quidem certi de huius
anno emortuali scimus.

templis et palatiis exponit. Libro tertio Tiberis, fluvium, pontes supra illum structos, atque vias praecipue Sublicium et Milvium, aquae Appiae, fontem, aquam virginis dictum, et thermae varias ficit. Hinc etiam de naumachiis agit, de eis et earum structura, vico Fusco et eius amplexibus. Tum fora Romana describit, horumque membra, Romanum potissimum forum atque ornamenta exponit luculentius. Liber quartus de arcibus triumphales considerat, explicans, qua occasione et in cuius memoriam constructi. Hinc theatra et amphitheatra, circos, porticus, columnas etc. Pergit bibliothecas, ubi memorabilis locus de prima bibliotheca apud Romanos officina occurrit (sec. edit. alt.), ad vestibula atque atria, forum Tullianum, Marforii statuam, quae ante illam recumbit, hippodromum, hortus. Liber quintus demum basilicas et theatra tradit, Aequimelum, Carinas, domum Augusti, Neronis, Campum Martium, insulam Tiberinam, et Basilicas Christianorum. Successoribus ad Quirites de laudibus urbis, carmen de statu populi Rom. et ecloga de expositione Martis et Remi.

(STRUVII) Bibliotheca antiqua a. 1705. p. 281 sq.

BRICII Bibl. med. et inf. Latin. T. II. p. 677 sq.

EYTAGII Analecta litt. p. 355 sq.

ETHOLOMAEI MARLIANI, *Patricii Marlianus*.

Topographia urbis Romae († post 1560) *Topographia urbis Ro-*

Romae 1534. 8. *Lugduni* 1534. 8. *Bernae* 1539.

Romae 1543. fol. Cum figg. (Adiecta huic edi-

ti, a Marliano ipso auctae, sunt alia v. c. De

tribus Romanorum; Budaeus de Aese; Eras-

modia etc.) *Romae* 1544. fol. *Bafil.* 1550. fol.

Bl. hist. Vol. IV. P. II.

M

Inter

Inter septemdecim auctores variarum aetatum, *Lugd.* 1552. 16. Sine loco et aetate. Cum figg. *Parif.* 1573. fol. Cum addit. *mi Ferrarii, Romae* 1588. 8. *Francof.* 1591. Cum figg. Cum Panvino et aliis (*Francof.* fol.) de qua editione proxime. Cum notis *Fabii Ursini*, in *Gravii* Thes. Antiq. T. III. p. 54. 202. — *Italica* ab *Hervetio* *rosa*, in Bracciano, per *Andrea Fii* 1610. Cum Nardino aliisque huius generis scilicet *Romae* 1633. 8. Cum figg. *ibid.* eadem 1689. Cum figg. — *Marlianus* antea auctores superiores paulloque rudiores, ipsi etiam a posterioribus victus.

Descriptio
etc.

Descriptio brevissima priscae urbis *Venet.* ap. *Cominum de Tridino Mont.* 1544. 8.

Fauno.

LUCIO FAUNO *delle Antichità della Roma. Libri V.* In Venetia 1548. 8. Editio hac inscriptione: *Delle Antichità della Roma, raccolte e scritte da M. Lucio Fauno, somma brevità et ordine, con quanto gli altri Moderni scritti ne hanno, libri V., corretti dal suo autore in molti luoghi. Con Compendio della antica.* In Venetia 1552. 8. *ibid.* 1558. 8. *Venet.* 1549. 8. *ibid.* 1553. 8. *ibid.* 1559. 8. *A. H. de Sallengre* Nov. Thes. Antiqq. Rom. p. 173 sqq. — Primo libro Faunus, Arcus Venetus, portas urbis cum sui tum fu aevi, earum nominibus novis priscisque describit; item vias, quae per portas exiit, secundus liber agit de Capitolio, de valle, inter Capitolium et Palatinum; de foro Romano quod cum hac valle coniungebatur; de Palatio de aliis foris. Tertius de Aventino, de Circo, de foro olitorio, de velabro, de foro

io maximo, de valle, quae est inter Coe-
 c Palatinum usque ad amphitheatrum Titi,
 nibus locis, quae erant usque ad portam
 am. Quartus collem Exquiliarum descri-
 iox Viminalem, et differit de Suburra, de
 tritio, de valle Quirinali, de alta semita,
 o Florae, hortis Sallustii, de valle Martia,
 soleo Augusti, de villa publica etc. Quin-
 r continet expositionem Tiberis, pontium
 Jovis, regionis transtiberinae, omnium
 Vaticanum, aquaeductuum, novem aqua-
 Multa opusculo diligentia inest, licet passim
 oscitantias et in laudandis testimoniis ne-
 am.

NEOPHILI SINCERI *Neue Sammlung von*
der alten und raren Büchern p. 167 sq.

MENT *Bibl. curieuse* T. VIII. p. 264 sq.

ERGII FABRICII (*Chemnicensis, Poetae* Fabricius.
zoologi Misenenfis † 1571) Roma, sive ve-
 nae cum nova collatio. *Basileae* 1550. 8.
 oc titulo: *G. Fabricii Roma, et Antiqui-*
 Libri II, ex aere, marmoribus, membra-
 veteribus collecti. Accedit Itinerum Liber
 1560. 8. *ibid.* 1587. 8. Cum *Ant. Thyssi*
 illustrata, *Lugd. Bat.* 1650. 12 (ubi vero
 ultimum omisum). *Amstelod.* 1657. 12.
 edita cura L. G. H. Helmitadii 1670. 8.
 editione auctiore Batleensi (1587) in *Grae-*
 Antiqq. Rom. T. III. p. 393-468. —
 us, politissimus suae memoriae homo, ae-
 Marliano, eoque, cum Romae versaretur,
 et familiariter. Observavit multa non pro-
 ut semper iste liber fuerit viris elegantibus
 cils.

Gamucl. BERNARDI GAMUCCI *da San Gim*
Antichità della Città di Roma, raccolte *fu*
da diversi antichi et moderni scrittori. In
 1565. 4. *Con nuovo ordine fedelmente*
rappresentate con bellissime figure, nel modo
più nostri si ritrovano, in questa seconda e
infiniti errori emendate et corrette da
 Porcacchi. In Vinegia 1569. 8. *ibid.*
ibid. 1588. 8. Cum figg. Omnes editiones
 prima autem rarissima.

Contarini. LUDOVICI CONTARINI *Antichità*
fito, imperadori, famiglie, status etc. In
 1575. II Voll. in 8. In Napoli 1678. 4.

Francini. HENRICI FRANCINI (alii FRA
Las cosas maravillosas de la Ciudad de Roma
 1589. 8. *Italica*, Venet. 1594. 8. *Roma*
Latine, Romae 1596. 12. — Bibliologi
 go credunt, archetypum esse Latine
 compositum, ideoque difficultatibus se in
 quae vitassent, si, archetypum Hispani
 conditum esse, scivissent. Auctor
 pola eruditus.

Cf. FREYTAGII *Analect.* p. 347.

ONUPHRII PANVINII, BARTHOLOMAEI
 MARLIANI, PETRI (s. potius PUBLII)
Boissard. RIS, et JANI JACOBI BOISSARDI *T*
phia Romae, cum tabulis geographicis, i
bus antiquae et novae urbis, inscriptionib
moribus, aedificiis, sepulcris, et quidq
veneranda antiquitate, magna diligenti
cifis. Partes VI. *Frankfurti* in bibliopol
 no, apud *Matthaeum Merianum* 1627. fol
 neralis hic est titulus, omni operi praefixu
 etiam plures aliorum tractatus continet,
 men a Boissardo congesti. Altera quide

est primae et secundae partis, post mortem Boissardi et de Bry curata, cum prioris pars I 1597 prodisset, reliquae partes unica tantum editae: tertia quidem a. 1597, IV. a. V a. 1600, VI a. 1602. — Ipsum opus loco continet topographiam Romanam, a Boisso compositam, eorum quidem in gratiam, qui viatorum visendarum causa Romam urbem, quo huius scripti ope singula melius per-
lustrare. Distinxit descriptionem suam in quatuor, quibus posse perlustrari totam urbem. Viatorem per Hetruriam Romam venientem, per Vaticanam portam, castello Sancti Petri conterminam, ducit. Ab ista opera Romanam et antiquitatis rudera, templa, statuas, triumphales, portas, palatia, et quae alia, perlustrare incipit, usque ad portam Aemiliam, in qua primum diem claudit. Secundam ab Aelio ponte incipit, et quae interponitur ad Colinaeum usque. Tertium Tibertina platea incipit atque ad templum Iovis. Quartum a Tiberi ad Quirinalem usque extendit, et sic omnem descriptionem concludit. Brevis quidem est libellus, sed quidem operum descriptionem copiosam habet, sed tantum situm et ordinem, licet, uti et, multa interim fuerint immutata. *) Sub-
turbatur in parte prima aliorum topographiae,

M 3

et

et Boissardi descriptio Theatrica quoque exstat, hoc est titulo: Topographia urbis Romae, oder Beschreibung der Stadt Rom; mit allen in Kupfer gestochenen Antiquitäten, so in und ausserhalb der Stadt zu finden und in vier Tagen besehen werden können. In lateinischer Sprache beschrieben durch Joh. Jac. Boissard und ins Teutsche übersetzt von Dietr. de Bry. Amst. 1681, fol.

Gamucci.

BERNARDI GAMUCCY

*Antichità della Città di Roma**da diversi antichi et moderni*

1565. 4. Con nuove

*rappresentate con bellissimi**pi nostri si ritrovano**infiniti errori*

Porcacchi.

ibid. 1588.

prima autem

Contarini.

LUD

fito, in

1575

Francini.

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

LUD

...um rerum, ...
 ...us. Tertiae parti prae-
 ...rtatio de antiquae Romae
 ...accipisque eius ruinis et reliq-
 ...marmoribus antiquis littera saepe
 ...faciat, subjicitur *Valerii Probi*, Gra-
 ...veteris, de notis antiquarum litterarum,
 ...vis quidem, sed ad intelligenda antiquita-
 ...menta non inutilis. Quibus dein vel
 ...scriptiones veterum Romanorum accedunt
 ...tae parti praemittitur de funeribus et mo-
 ...liendi apud antiquos tractatio, ab ipso
 ...composita, ad melius intelligendas inscrip-
 ...quae in eodem tomo continentur, po-
 ...sepulcrales. Brevem inde de apotheos-
 ...tionem subnectit, quam Romanos a Graecis
 ...cepisse dicit. Subsequuntur tabulae
 ...quae varia antiquitatis marmora cum fu-
 ...tionibus, multasque Deorum statuas
 ...habent. Praeferendum in hoc est operi
 ...no aliisque, sola inscriptionum verba re-
 ...cum ista marmora aeri incisa varias con-
 ...guras atque ornamenta, multas antiqui-
 ...illustrantia. Quinta pars marmora sil-
 ...atque inter haec aliquot statuas Augusta

praemissum habet *Lilii Grego-*
librum de sepulcris et vario
untur variae inscriptiones,
es, quibus insertae sunt
mo nitore et indu-
ut vel in pugillari-
vel ab amicis ad
sunt. Com-
multa ad Ro-
stri possunt.
arum aenearum,
an. Dolendum caete-
, ad eiusmodi res maxime
atur.

elect. Halens. T. IV. p. 16-18.

Admiranda, five de magni- Lipsius.
 bri IV. *Parisiis* 1598. 8. *Ant-*
it in eius Opp. (Antwerp. 1637.
sqq. Italica hac inscriptione:
li Roma e del suo imperio Libri
Filippo Pigafetta; con tre Dis-
stichi, del cadimento degl'Imperii,
na. Roma 1600. 8. Theotisce,
 . — Lipsius in hoc libro mo-
 to exponit de Romanorum ve-
 coplis, coloniis, vectigalibus,
 metallorum fodinis, impendiis,
 aedificiis, templis, foris, bal-
 aeductibus, aliisque populi Ro-
 insignibus.

randezza di Roma al tempo della
Imperadori, tratto dal Lipso ed
to Academico della Crusca, posto
 GNOLO RUFINELLI. In Ro- Rufinelli.

oens, utriusque aedificiis ad eruditatem expositis. *Romae* 1639. 4. *ibid.* 11 *foliad.* 1664. 8. *Romae* 1665. 4. *Am.* 4. Omnes cum figg aen. Et in *G. Antiqq. Rom.* T. III. p. 469-874. *C. Italicae*, Romae 1653. II Voll. in 8. — res scriptores longo intervallo post se studium anxie et magna cura pervestitum, loca et moenia, sive ingenium nem spectes, et in lectione veterum diligentiam. In primo libro exponunt crementa, secundum tempora curatum portae et aedificia memorabilia de poribus. In libro secundo, capitoli varia, forum Romanum cum eius aequae fora. In libro tertio, palatium domus Neronis aurea, amphitheatrum, aliaque aedificia seu rudera quarto denique, sacra aedificia recentificibus Rom. potissimum exstructa. quo iure *Bandurius* in *Bibl. numaria* *bricii* p. 56) affirmare potuerit, Gra

: „Nimirum in his tabulis non solum ve-
 edificiolorum vestigia, qualia adhuc exstant,
 riori saeculo exstabant, repraesentari, sed
 am integra delineari curavit, saepe quidem
 ectura, non raro etiam fide numorum,
 abulas tanto studio distinxit, ut iis quoque
 ffe voluerit, in quibus Deorum, Dearum-
 Virtutum, quarum vestigia supersunt, nec
 isecrationis Augustarum rarissima quaeque
 i expressa sunt.“ Nonne Bandurius cre-
 etur, haec perfecisse Graevium, non Do-

Forte ille primam solum editionem ocu-
 pavit; forte sequentes editores ante Grae-
 la iam adiunxerunt: quae quam vera aut
 i, dijudicabunt ii, quibus editiones, ante
 am curatas, inspiciendi copia fit.

LIPPI ROSSI *Ritratto di Roma antica*, Rossi.
 plicationi di B. Marliani e de più celebri An-
 Roma 1645. Cum figg. *ibid.* 1689. Cum

RAVANTE MARTINELLI (Archaeologi Martinelli.

) *Roma ricercata nel suo fitu e nella scuola di
 Antiquarii, e descritta con breve e facil modo
 ire gli luoghi antichi e moderni della città.* Ro-
 o. 16. *ibid.* 1653. 8. *ibid.* 1688. 16. *Ve-*
 4. 12. *Rom.* 1699. 8.

za antica e moderna, nella quale si contengono Roma anti-
Monasterij, Hospedali, Compagnie, Collegij, ca e moder-
arij, Tempij, Teatri, Anfiteatri, Nauma- na etc.
archi, Fori, Curie, Palazzi, e Statue, Li-
Musei, Pitture, Scolture, et i nomi de gli
; Indice de' Sommi Pontifici, Imperatori e

In Roma 1657. 8. post p. 448 legitur se-
 titulus: *Roma antica figurata, nella quale si*
de' principali Tempij, Teatri, Anfiteatri,
Naumachie, Archi trionfali, Curie, Basiliche,

Columnae, Ordine del Trionfo, Dignità civili, Riti, Cerimonie e altre cose notabili. ma. Sine anni mentione. Continuanti paginae superiores. Permultae figurae et ciliae libri contextui impressae sunt. Au-
latet. Caeterum idem liber rarus esse qui in bibl. Saltheniana (p. 613) et ex *am Endio* (in *freymüth. Betracht.* p. 45) cum anno 1653. Cum in nostro exempli 1657 impresso, prioris editionis nulla in annus ille 1653 forte errore typographici erit. Idem *am Endius* l. c. editionem anno 1678 laudat, simulque monstrat, brum enatum esse ex Feliniano, a. 1611 vice edito, et quem nos supra excitavimus

Reimarus. ALBERTI REIMARI junioris, *Lehr*
Abgebildeter alter Rom, darinn die wichtigsten Kirchen, Schaubürge, runde Schaubürge, Brücke, Schiffgefechtesplätze, Triumphbögen, Rathhäuser, Säulen, Triumphsproceß, Kriegsgewerliche Dignitäten — der Stadt Rom beschrieben mit 128 zierlichen und recht lebendigen Kupfer vor Augen gestellet werden. Samt einem Anhang von der Größe des Römischen Reiches. Aus dem Italienischen mit Fleiße ins Hochteutsche übersetzt heim 1662. 12. — Archetypum nos latente idem est, quod modo descripsimus. Idem marus novam Romam eodem modo edidit

Nardini. FAMIANI NARDINI (Florentini, Typographi, et Archaeologi Romani † 1661) *Antichità di Roma. Col Discorso d'OTTAVIO FALCONI intorno la Piramide di C. Cestio, et alle pitture in essa. Di più la Lettere del medesimo sopra l'edificazione d'un Mattono cavato dalle ruine.* In

3. 4. Cum figg. aen. *) *ibid.* 1704. 4. Cum
ben. *ibid.* (con note ed osservazioni storico-critiche)

4. Latine a Jacobo Tollio; quam versio-
Gravius intulit Thesauro suo T. IV. p. 877-
Cum figg. aen. — Falconerius post mor-
demum Nardini doctissimum et elegantissi-
hunc librum, ab eius haeredibus acceptum,
vit. Nardinus vel Donatum superavit, ac
sua diligentia, qua multa post scriptores
videntes nova et indicta observavit, ac mul-
togenii sui sagacitate aliorum errores detexit,
que subacti vi dissentientium opiniones ac-
te confutavit, suamque sententiam argumen-
tissimis stabilivit. Elegantior Donato ac
clitor apud Nardinum rerum series et digestus
regiones ordo est, sic ut singulae quaeque in
locum situmque revocatae, certaeque ab
discretae sint; et, cum Donatus, non se-
ceteri, non tam integram ac rite digestam
descriptionem tradiderit, quam notabilio-
que notioraque persequutus sit: Nardinus
ea exactissima diligentia minima quaeque
eorum operum vestigia perscrutando per om-
nissim magnitudinis Romanae partes proce-
nililque relinquit intactum atque intentatum,
umque atque ipsius etiam Donati, cum ab-
et, opiniones gravissimis argumentis refellit.
Attamen

Crevenna quidem in *Catalogue raisonné* Vol. V. p. 180
contendit, primam editionem prodisse a. 1665; *Corn.*
et *Beugbem* etiam in *Bibliographia (Amstel. 1685)* p.
119 annum 1665 posuit: sed quomodo hoc concilia-
bis cum subscriptione dedicationis Falconerii editoris,
quae signata est: a. d. Kal. Novembris MDCLXVI?
quomodo cum epigraphe editionis a. 1704. quae verba:
Edizione seconda præ se fert? Eadem ex causa dubi-
zandum de editione anni 1668, quam nonnulli con-
signant, forte typographi errore.

Attramen haud dubitandum, quin Nardini se operi ultimam manum imponere potuisset perfectius reddidisset. Falconerius autem se in hoc opere sibi nil aliud permisisse, verba quaedam paucula immutaverit ob quae scriptoris sententiam infuscabant, et in citandis veterum locis ac testimoniis ce correxerit. Libri operis priores introduci servantur aguntque de antiquissima historia facieque urbis priscae. Sublequantur de urbis divisionibus diversis pro temporis aetate, additis rebus memorabilibus secundum divisionem in quatuordecim regiones, ab antiquis constitutam. *Gravii* animadversiones, praefatione tomi quarti thesauri antiquae historiae loca Nardini nonnulla propinat, non tam gendae.

D'Assigny.

MARII D'ASSIGNY *Two Treatises of the Curiosities of old Rome, and of difficult relating to the Affairs in that City: the other containing the most remarkable Hieroglyphicks of Egypt* London 1671. 8.

a Sandrart.

JOACHIMI A SANDRART *Romae antiquae et novae Theatrum, sive genuina ac vera delineatio topographica, cum primariis illius aedificiis ac monumentis tabulis aeneis exhibitum* Ambergae 1684. fol. — Auctor artis peritissimus, ipse per annos septem Romae fuit.

Vossius.

ISAACI VOSSII *Observationes de antiquitate Romae et aliarum quarundam urbium magnae, in eiusdem variis observationibus* (Londae 4) p. 1 sqq. et in *Gravii Thes. Antiqq. R.* 1493-1516. — Breviter, sed docte, licet summi, ob pruritum nova et insolita dicendi, capitibus duobus prioribus differitur de

rum veteris Romae, et de triginta septem
n portis totidemque viis. Tertio disquiri-
talia fuerint moenia Romae, antequam a
el potius ab Augusto ampliarentur. Quar-
ritur quibusdam argumentis, quae huic
magnitudini adversari videntur. Quinto
ur, quantus fuerit veteris Romae cum
is ambitus; sexto, quando Roma fuerit
et hominum Romae multitudo; septimo,
lo urbs et civitas et moenia Romana paul-
creverint.

OREAE BORRICHII Dissertatio de Romae A. Borri-
chius.
imordio et ambitu, ad usque Caesaris Au-
revum. *Hafniae* 1686. 4. — Ad Aure-
usque deducta est narratio, quia hic, teste
(cap. 39), muros urbis sic ampliavit, ut
aginta prope millia passuum eorum ambi-
erit: qui Plinii aetate erat passuum 13200.

II BORRICHII de antiqua urbis Romae Ol. Borri-
chius.
dissertatio compendiaria. *Hafniae* 1687. 4;
acvii Thes. Antiqq. Rom. T. IV. p. 1517.

— Sex disputationes academicae hoc ti-
mprehenduntur; quae quoniam synopsis
m et compendium omnium eorum sistunt,
Donato et Nardino fufius disputantur, gra-
debent iis, qui volumina ista maiora fasti-
Commendantur non solum ob elegantiam
inam, sed etiam propter perspicuam bre-

ratto di Roma antica, formato nuovamente Ritratto etc.
storità di Bartol. Marliani, di Alessandro
di Fam. Nardini e d' altri celebri Antiquarii,
o di moltissime figure in rame, di varie meda-
variose notizie istoriche. In Roma 1689. 8.

JULII MINUTOLI, *Caesefinorum Abba* Minutolo.
ertationes septem, Romanam antiquitatem
illustran-

illustrantes. *Romas* 1689. 8; et in *A. H. de gre* Nov. Thes. Antiqq. Rom. T. I. p. 11. *Prima* dissertatio Romae originem exponit mi ac Romuli historiam, diversis narrat impeditam aut fabulis prorsus adum. *Secunda* incrementa urbis et occasum inscribit. *Tertia* topographiam exhibet, Di et Nardinum carpens interdum. *Quarta* circulem, formam urbis fuisse, contendit a Servio Tullio dilatata, nec ab ali vel Consule vel Caesare ampliata fuisse, Aurelianum Imp. contra omnes fere superiores Dionysio Halic. innixus, evincit loco quid pomoerium fuerit, explicat, et tione pomoerium urbis intactis moenibus tum fuerit, ostendit. Situm moeniorum Tullii monstrat et eorum magnitudinem XIII millia passuum ut e Plinio contendit, sed VIII millaria extendendam. V mul de nimia urbis magnitudine sententia pendit. Narrat eadem dissertatione de palbis, de septem collibus, de fontibus, de de viis, de vicis, de pontibus, de Tibet de Tiberina insula, de suburbiis, de in numero, et de regionibus urbis quatuor. *Quarta* domibus impendit, earumque ma formam, tres antiquorum Graecorum aedi ordines, genus porro reticulatum, la caet. exponit; ac dein sex aetates Romae tuit, et, quod quavis aetate aedificiorum obtinuerit, tradit. Partes domorum d vestibulum, januam caet. Numerum aed insularum — quo nomine parvae aedes ver in quatuordecim regionibus indagat, eum pido magnum. Differit simul de Augusti ficis aedibus, a Tiberio, Caligula et Nero

Quinta in sacris locis versatur, et templa que originem, causas, inaugurationes, rem, partes, ornamenta, species, quae sunt, sacellum caet. numerum, nomina, et uas in singulis urbis regionibus prae caeternificas aedes sacras recenset. *Sexta* in se-
corumque nominibus, speciebus, materia, ra, amplitudine, ornamentis, situ, con-
us, conditis non solum hominum sed etiam
um cadaveribus, sepulcri honore indignis,
orum religione, violatione, eorumdem in
bus urbis designatione ac denique de lucer-
nicalibus, perpetuo igne et istius ratione
poda, versatur. *Septima* dissertatio aedi-
a, quae iudiciis exercendis dicata fuerunt,
ioni impenditur. Inter haec auctor primo
nit forum, cuius vocabuli originem et va-
nificationes, multiplicem usum, figuram,
um et diversa genera recenset. Postea ba-
loris adiunctas enumerat, in quas e foro
a fuerunt iudicia, earumque aetatem, for-
partes, genera explicat. Deinde Rostra
k et Curias recenset veteres. Addit pauca
culis, qualia fuerunt Martis aut Bellonae
m, aliudve extra portam Capenam, et in
illi colle, et in fine de Comitio.

Ror. Erud. Suppl. T. II. p. 565 - 569.

ANCISCI DESEINE (bibliopolae Franco- Deseine.
locti † 1715) *Description de la Ville de Ro-*
yon 1690. III Partes in 12. Huic editio-
or nomen suum non praefixit, sed litteris
nitialibus *F. D. P.* istud innuit. Postea cum
s mentione prodiit, hac epigraphe: *Rome*
s, avec toutes ses magnificences et ses delices,
ment decrite depuis sa fondation, divisee en IV
Tomcs.

Tomes. à Leide 1713. II Voll. in 8. Cum figg. aen. Belgicae, cum Basilii Komarti Attribus Romanis, Belgicae redditis, (hac quae graphie: Beschryving van oud' en nieuw R. ante W. V. R. Amstelod. 1704. fol. G aen. nitid. — Hic scriptor unum fere est Famianum Nardinum. Idem in lucem Roma modernus, iunctam plerumque laudat maec veteri, qui vero liber hoc loco nihil

Cf. de priore editione Actorum Erud. Suppl. II. p. 345 sq. et de versione Belgica Act. 1705. p. 478.

Ancherfon.

JOH. PETRI ANCHERSEN Notitia generalis, in supplementum et illustrationem viarum antiquitatum Romanarum Cellario-
ni (de quo supra Cap. XIV. Sect. I).
1733. 4.

Roma anti-
ca etc.

*Roma antica distinta per regioni, fatis-
pio di Sesto Rufo, Vittore e Nardini, orna-
mi delle più celebri fabbriche antiche diligente-
tagliate; coll' aggiunta dello stato di Roma
XII, e delle memorie di varie antichità tro-
verfi luoghi della città di Roma, scritte da U-
drovandi, Flamiano Vacca, Francesco de
Pietro santo Bartoli ed altri fino all' anno MDC
Tomo primo. In Roma 1741. 8. Alter
sistit Romam recentiore. Auctor anony-
Nardinum quidem potissimum secutus et
suluit tamen et alios v. c. Donatum, Mar-
Minutolum. Idem opus denuo prodit
1745. III Voll. in 8.*

*) Forte RUDOLPHINUS VENUTI?
diti librorum ab eo editorum (in *Nomen ge-
p. P. XIV. p. 408*) habet: *Roma antica e mo-
novata. In Roma 1741. II Voll. in 8.*

BERNARDINO BERNARDINI *Descrizione* Bernardini.
nuovo ripartimento de' Rioni di Roma, fatto per
di Papa Benedetto XIV. In Roma 1744. 8.
 1774. 8.

FANCISCI DE' FICORONI (Archaeologi Ficoreni.
 † 1747) *Le vestigie e Rarità di Roma antica,*
regolarità di Roma moderna. In Roma 1744.
 In 4. Cum figg. aen.

SEPHI VASI DA CORLEONE (Siculi) Vasi da
 Corleone.
scienze di Roma antica e moderna, cioè le Por-
tate, e Chiese antiche, Palazzi e Vie più celebri,
ed Edifizj sul Tevere, da lui disegnate, ed
in rame, con una spiegazione istorica. Roma
1754. V Partes f. II Voll. in fol. oblong.

una ampliata e rinnovata, o sia nuova Descrizione. Roma am-
antica e moderna città di Roma, e di tutti gli pliata etc.
notabili che sono in essa. In Roma 1750. 8.

Merveilles de la Ville de Rome. à Rome Merveilles
 1750. Cum figg. Forte versio libri modo ex-
 etc.

FANCISCI ESCHINARDI *Descrizione di* Eschinardi.
del' Agro Romano, fatta già ad uso della
topografica del Cingolani, in questa nuova Edi-
ficata con figure in rame, e corretta dell'

RIDOLFINO VENUTI Roma 1750. 8. —
 e auctore, nec de prima editione quidquam
 constat.

RIDOLPHINI VENUTI (Abbatis ac Praefi- Venuti.
 titutatum Romanarum † 1763) *Accurata e*
Descrizione topografica delle Antichità di Ro-
ma Roma 1763. II Voll. in 4. Cum figg.

— Hoc opere, cui Roma hodierna succes-
 sit (1766), auctor refinxit et amplificavit librum
 a nobis paullo ante in margine laudatum.
 l. hist. Vol. IV. P. II. N Testi-

Testimonia veterum accurate excitata sunt ipsum post auctoris obitum in lucem prod-

Bernardus
vulgo
Rucellai.

BERNARDUS ORICELLARIUS (*Florentinus legatus ad Carolum VIII, regem Francie, historicus, Philologus, et veterum monumentorum conquisitor*) de urbe-Roma, seu Latinitas mentarius eiusdem in Pub. Victorem ac Rufum de Regionibus Urbis. Accedit ipsius *Victoris*, ac *Sexti. Ruffi* Textus ex fide MSScriptorum Vaticanae bibliothecae; Italicarum Scriptores (*Florentiae* 1770. II. p. 755-1190. — Editor huius topographiae ineditae est *Dominicus Beccucci*. Genuinus ille antiquarius Florentinus, negotia suscepserat: sed morte praeventus id reuocatus erat. Beccucci non solum Geographum cum Oricellarii archetypo et prius ex posteriore emendavit, sed et ipsam Gorianis et suis animadversionibus dedit, polivit, illustravit. *Victoris* commentationibus Aldina et Juntina, atque MSSptis bibliothecae Vaticanae correxit. *Rufum* non integrum typis imprimi curavit, sed solum lectiones varias e codice Vaticano Onuphrio Panvinio haud collatum excerptit.

Rossini. *Il Mercurio errante delle grandezze e tanto antiche che moderne, di PIETRO ROSSI*. In Roma 1771. 12. Aliae editiones nobilitatae praecefferunt. Descriptio ipsa est nimis et manca.

Nova Descriz.

Nova Descrizione di Roma antica e moderna. Roma 1775. 8. Editio auctior *ibid.* cod. 8.

La Città di Roma.

La Città di Roma; ossia Descrizione comparata di questa superba città con due piante generali, e tredici piante particolari de' suoi XIV Rioni, gliate in rame per commodo de' forestieri. In

12. Adiuncta est versio Francogallica. Est editio nova libri ante iam editi.

DOMINICI MAGNAN, Ordinis St. Francisci Magnan. Paula Romae) *La Ville de Rome, ou Description succincte de cette superbe ville.* à Rome 1778-81. IV Voll. in fol. Cum CCCCXXV tabulis aen. — Descriptiones rerum memorabilium quidem, at perspicuae: imagines partim aen., partim mediocres, partim etiam rudes. Magna recentiore aetate detecta hoc in opere mentata invenies.

GEORGII CHRISTIANI ADLER (ecclesiae Adler. Altonavienlis) *Ausführliche Beschreibung der Stadt Rom nach allen Gegenden.* Altona 1781. Postulo mutato *Deffaviae* 1782. 4. Cum XVI aen. — Opus e potioribus a nobis haec recensitis auctoribus, laudabili diligentia, lumine non adeo critico, excerptum seu sum. Testimonia veterum auctor accuratius profuit. Prior pars sistit descriptionem Romanam generalem: posterior, specialem secundum praedecim regiones. Adnexi sunt libelli Sexti et Publii Victoris.

Topographiae, soli hodiernae Romae dicatae, loco enumerabuntur. Opera vero, tabulas in modo cum monumentis veteris Romae, sine captionibus exhibentia, studio omisimus.

SECTIO II.

Scriptores de portis, muris, aquis, aquaeductibus, pontibus, viis, Romae veteris.

MATTHAEI MAYER Roma septicolis anti-Mayer. seu brevis discursus de septem montibus urbis Romae, de portis, pontibus, aliisque antiquitatibus. Romae 1677. 12.

Testimonia veterum accurate excipit
ipsum post auctoris obitum in lucem

Bernardus
vulgo
Rucellai.

BERNARDUS ORICELLAI

rum legatus ad Carolum VII.

historicus, Philologus, et veterum

gens conquistor) de urbe

mentarius eiusdem in

Rufum de Regionibus

Victoris, ac Sexti. R.

MScriptorum Vat.

Italicarum Scrip.

II. p. 755-111

antea inedita

tus ille antea

capesserat

coactus

graphum

prius

quoque editi Frontini libri

ipsum, Patavii 1722. 8. Sive

da, plus Poleni annotationes, egregiae huius

oni: Leges s. Constitutiones imperiales de

aquaeductibus, tam Romae veteris, quam novae

urbis, scilicet Constantinopolitanae; Joh. Obsequii

et Petri Scriverii notae; variae lectiones a Joh.

Scaligero collectae; Rob. Keuchenii notae, et inde

vocabulorum Frontini de aquaeductu omnium.

Frontinus, ipse aquaeductuum praefectus, Tra-

no Imp. hoc opusculum confecit. Inserta sunt

Senatusconsulta et leges antiquissimae, ad opus

ista magnifica spectantes.

Manutius.

ALDI MANUTII Dissertatiuncula de aquis

urbem Romam influentibus; in *A. H. de Salis*

nov. Thef. antiqq. Rom. T. I. p. 784 sqq.

Fabretti.

RAPHAELIS FABRETTI *Gasperis F. Urbis*

tis, (Philologi et Archaeologi † 1700) Dissertati-

nes III de aquis et aquaeductibus veteris Romae

Romae

Scriptores de urbe Roma.

195

Al. verso Francogallica. Ed.

Ante iam editi.

Orbitis St. Francis. Margm.

Villa de Roma, ora Discrip.

de villa, a Rome 1778-

CCCCXXI tabulis

memorabilium

tabulis

tabulis

tabulis

tabulis

15. *pontibus, viis, Romae veteris.* 197

A. Cum figg. Et in *Gracii Thef.*

IV. p. 1677-1778. — Egrege

in quibus multa praeclare ob-

doctorum virorum errores

opusculo Frontini accura-

de Roma.

Francogallica. Eit

Francis. Meran. 195

vici *Tornacensis*, Aqua Chitler

nus, et prisca reli-

ci Agrippae, in

662. 4. Cum

79-1796. —

etus aquae Paetus.

us et mensuris

11

I GAUTIER (Architecti et Inspecto- Gautier

um regiarum, pontium et aggerum in

gallia † 1737) *Traité des Ponts, où il est*

ceux des Romains et de ceux des modernes,

ceux de maçonnerie, que de charpente, et de

position dans toutes sortes des lieux. à Paris

gr. 12. Cum figg. aen. — *augmenté d'une*

tion sur les Culées, Piles, Voussoirs et Pouf-

Ponts. *) *ibid.* 1723. 8. Cum figg. aen.

28. 8. Cum figg. aen. — Huc potissi-

metat caput primum, in quo auctor harum

peritissimus generatim de pontibus vete-

manorum, et iis, qui hodie in Italia, Gal-

litannia celebrantur, historice exponit, et

alladius, Albertus, Serlio, Blondellus de

memoraverint, in compendio refert.

N 3

NICOLAI

ec dissertatio antea separatim prodierat. *Parif.*

7. 8.

Arrhenius. LAURENTII ARRHENII Schediasma
riticum, septem colles Romae leviter ad
Upsal. 1728. 8.

Gronovius. JACOBI GRONOVII Exercitatio de
pitollino. *Lugd. Bat.* 1696. 4.

Behr. CHRISTOPH BEHR de muris urbis
coniectura. *Gedani* 1689. 4.

Frontinus. SEXTI JULII FRONTINI, *viri* in
de aquaeductibus urbis Romae Libri II; a
deni operibus, varie editis; etiam una cum
vio de architectura, *Florent* ap. hered. Junta
8. *ibid.* ap. eosd. 1522. 8. Porro, cum
Panvinii Reipubl. Rom. commentariis *Pari*
8. Et in *Gravii* Thes. antiqq. Rom. T.
1625-1675. Adiectae sunt notae *Rob*
arhenii. Separatim quoque editi *Frontin*
Joh. Poleni, Patavii 1722. 8. Si bene
praeter ipsius Poleni annotationes, egregia
editioni: Leges s. Constitutiones imperii
aquaeductibus, tam Romae veteris, quam
urbis, scilicet Constantinopolitanae; *Joh. C*
et *Petri Scriverii* notae; variae lectiones
Scaligero collectae; *Rob. Keuchenii* notae, et
vocabulary Frontini de aquaeduct. omn
Frontinus, ipse aquaeductuum praefectus,
no Imp. hoc opusculum confecit. Insuper
Senatusconsulta et leges antiquissimae, a
ista magnifica spectantes.

Manutius. ALDI MANUTII Dissertatiuncula de
urbem Romam influentibus; in *A. H. de*
nov. Thes. antiqq. Rom. T. I. p. 784 sqq.

Fabretti. RAPHAELIS FABRETTI *Gasparris F.*
tis, (*Philologi et Archaeologi* † 1700) Dis
nes III de aquis et aquaeductibus veteris

aedificibus, pontibus, viis, Romae veteris. 197

1680. 4. Cum figg. Et in *Gravii Thes.*
Rom. T. IV. p. 1677-1778. — Egrege
dissertationes, in quibus multa praeclare ob-
tinentur, varilque doctorum virorum errores
continentur, intersunt opusculo Frontini accura-
te intelligendo.

DE: CHIFLETII Canonici *Tornacensis*, Aqua ^{Chisle:}
Aqua, fons Romae celeberrimus, et prisca reli-
gia facer, opus aedilitatis Marci Agrippae, in
armulari gemma. *Antwerp.* 1662. 4. Cum
figg. Et in *Gravii Thes.* T. IV. p. 1779-1796. —
nec indoctus, nec illepidus.

PAETUS de restitutione ductus aquae ^{Paetus.}
in *libro de ponderibus et mensuris*
(1573. fol.) p. 83 sqq.

ENRICI GAUTIER (Architecti et Inspecto- ^{Gautier.}
rum regiarum, pontium et aggerum in
Normannia † 1737) *Traité des Ponts, où il est*
de ceux des Romains et de ceux des modernes,
de ceux de maçonnerie, que de charpente, et de
disposition dans toutes sortes des lieux. à Paris
1723. gr. 12. Cum figg. aen. — *augmenté d'une*
notation sur les Culées, Piles, Voussoirs et Pouf-
tes Ponts. *) *ibid.* 1723. 8. Cum figg. aen.
1728. 8. Cum figg. aen. — Huc potissi-
mè spectat caput primum, in quo auctor harum
non peritissimus generatim de pontibus vete-
Romanorum, et iis, qui hodie in Italia, Gal-
Britannia celebrantur, historice exponit, et
Palladius, Albertus, Serlio, Blondellus de
commemoraverint, in compendio refert.

N 3

NICOLAI

Haec dissertatio antea separatim prodierat. *Parif.*
1717. 8.

Bergier. NICOLAI BERGIER, *Advocat au siège de Reims* († 1623) *Histoire des grands Césars de l'Empire Romain, contenant l'origine, l'étendue quasi incroyable des Champs militaires depuis la ville de Rome jusqu'aux extrémités de son Empire. Où se voit la grandeur et la grandeur incomparable des Romains: Ensemble, l'extrait de l'Itinéraire d'Antonin, et de la Carte de Pline*. à Paris 1622. 4. *) Quum verò princeps tanta aviditate a viris doctis accepta distractaque, ut nullo fere modo cœlesti insecuto tempore potuerit; Graevius auctoritatem sibi addidit *Henrico Christiano Henninio*, antiquarii et litterarum elegantiorum Professoris burgensi, ut istos commentarios Latine donaret, atque ita efficeret, quo in pluribus libris essent, et ab iis etiam, qui Francogallicae linguae imperiti essent, intelligi possent. haec versio in *Gravii Thes. Antiqq. Rom.* p. 1-814. Insunt notae quaedam et emendationes, quas ipse Bergierus margini editionis apposuerat. Accesserunt praeterea in eadem emendationes *Joannis Baptistae du Bos*, et annotationes interpretis. Novam archetypum splendidam curavit et exhibuit *Bernardus*, Geographus celebris, *Bruxellis* 1728. in 4. *ibid.* 1736. II Tomi in 4. Cum sit Liber huius operis primus *Anglice* redditus titulo insignitur: *The general History of the ways in all Parts of the World, particularly in Britain: Containing I. The Manner of managing of them by the Carthaginians, L.*

*) Exstat quoque editio, anno 1628 insignita: praeter inscriptionem, in eadem mutatum.

caudatibus, pontibus, viis, Romae veteris. 199

II. *Romans, Indians of Peru and all other Nations from the remotest Antiquity to this time*. II. *Account of Antoninus's Itinerary, and the Peutinger Tables*. III. *The just Proportion between the antient and modern furlongs, miles and leagues*. IV. *Original and Advancement of the Post*. V. *Cannals, Bridges built, and Ports made by the Romans*. VI. *An accurate Description of Rome, in several Ages*. VII. *And lastly, an Account of modern Roads in Great Britain: with an Abstract of the Laws concerning them etc.* London 1712. 8. *quoque versionem, a Benedetto Bacchinio editam, exstare, Henninius quidem l. c. p. 634 et cum Niceronus in Memoires etc. T. VI. p. 418 affirmant: sed Clement in Bibl. curieuse. T. III. p. 100 negat. Mazzuchellum in Scrittori d'Italia T. II. P. I. p. 11, quem consulimus, nihil hac de re novi nos docuit. — Opus ipsum, in quindenis libris, hi vero plures in sectiones divisi, vix doctrinae variae copia cedit. Libro primo persequitur viarum istarum auctores et auctores, qui fuerunt Magistratus et Imperatores Romani; secundo materiam earundem et formam exhibet; tertio sistit earum numerum, distributiones, et rationem distinguendi intervalla lapides, cippos, columnasque milliares; quarto ob oculos ponit harum viarum commoda et utilitatem, quae inde in Romanum imperium repleta; quintus denique vias militares, omnium maximas et celeberrimas; ubi simul de aedificiis huiusmodi publicis magnificentioribus eorumque ornamentis exponitur.*

L. FREYTAGII Anal. litt. p. 83 sq.

CLEMENT l. c. p. 166-171.

BNIS *Merkwürdig. der Garell. Bibl.* p. 361.

Gautier. HENR. GAUTIER *Traité de la construction des Chemins, où il est parlé de ceux des Romains, et de ceux des modernes dans toutes sortes de lieux. Les ordres, édits et déclarations du Roi concernant les ports et les chaussées. Dissertation sur les projets de canaux de navigation, d'arrosage, et pour la conduite des rivières. Autre dissertation sur la conduite des ports pour les vaisseaux du Roi.* à Paris 1715. 8. — 1721. 8. *Thotifec.* Lipf. 1759. 8. — Sub initium auctor veterum Romanorum in viis flendis firmandisque curam laudat, et quomodo in Gallis rex Ludovicus XIV feliciter istos imitatus fuerit, refert. Sub finem vero ex itinere Antonini, quae ad Gallias spectant, illustrare nititur.

Pratilli. FRANCISCI MARIAE PRATILLI *della via Appia riconosciuta e descritta da Roma a Brindisi Libro IV.* In Napoli 1745. fol. Cum figg. aen. — Primo libro auctor exponit de cura Romanorum in tutandis et conservandis viis publicis, de populis, quos Romani hac in re imitati sunt, atque de curatoribus viarum cum temporibus reipublicae tum imperatorum. Docet porro, quis viam Appiam primum instituerit, quousque procurrit, et qua auctoritate Appii Coeci familia Romae in ea fuerit. Post disquiri, quisnam viam istam inde Capua usque ad Beneventum duxerit, quibus cura huius viae mandata fuerit etc. Libro secundo congestae sunt narrationes veterum de hoc Faustianis, de villa Formiana Ciceronis, de urbe Minturna diruta. Tertio libro vetus Capuae situs demonstratur; et quarto explicatae antiquitates urbium Beneventi, Tarenti, Cassiae, allarumque, quas via Appia tetigit. Vnde hoc brevi indice patet, quam multa auctor, a popularium suorum, immiscuerit ad rem pertinentia. Verum multo plura huius generis in

adulteribus, pontibus, viis, Romae veteris. 201

et, quae minime hic expectes, v. c. occasio-
nularum, quas affert, inscriptionum differit
de rebus, quarum mentio in iisdem fit;
ideo multa e trivio petita occurrunt, ut de
calibus, de quibus iam *Everardus Otto* libro
priore exposuerat, de Floralibus, Lupercalibus,
et sunt reliqua.

Zuverläss. Nachr. von dem Zustand der Wissensch.
CXVII. p. 629-652.

FRASMI GESUALDO Osservazioni critiche Gesualdo.
La storia della via Appia di D. Francesco Maria
et alii, e di altri Autori nell' Opera citati. Napoli

D'ANVILLE Mémoire sur l'étendue de l'ancienne d'Anville.

et sur les grandes voies, qui sortoient de cette
in Mém. de l'Acad. des Inscr. T. XXX. p. 198-

— Prior dissertationis praestantissimae pars
in ambitu praemittitur solum hunc in finem,
ut de viis magnis, quae ex eadem ver-
tutes imperii Rom. partes ducebant, eo me-
telligatur. Ubi quidem accurate agitur de
aureo, de via Appia, Ostiensi, Lauren-
Latina, Labicana, Praenestina, Tiburtina,
Antiana, Salaria, Flaminia, Claudia, Aure-
Portuensi. Addita est *viarum Romanarum in*
in Romae tabula longimetrica, qualem antea
delineaverat, magnae sane utilitatis.

CAROLI CHRISTI. SCHRAMM de statuis Schramm.
varialibus, columnis brachiatis ac milliaribus,
et affinis de Angariis et Parangariis, Po-
et origine, viis publicis, milliaribus in gene-
Tractatio historico-iuridico-politica. Visimb.
et 4. Cum figg. aen.

OTTFR. LEON. BAUDISII Diss. de Her- Baudis.
viarum indicibus. Lips. 1729. 4.

il porto di Ostia e sua medaglia, e sopra l'usato da i Romani nel costruire i porti del Lazio; ibid. T. VI. p. 1-25.

SECTIO III.

*Scriptores de Romae priscae rudericis, aliisque, quae supersunt, an-
monimentis.*

Ligori. PYRRHO LIGORI, Napolitano († 15) *Antichità di Roma, nel quale si tratta de' Ciri, e Anfiteatri, con le paradosse del medesimo, quai confutano la commune opinione de' luoghi della Città di Roma.* In Venetia 15

Paben. ACACII HULS PABEN Hodoeporic manum, in quo Romae Admiranda bre-
scribuntur (a. 1559 scriptum); in *J. P. de Reliquiis Manuscr. omnis aevi diplom.* 447-504.

Mauro. LUCII MAURO *Antichità della Roma mamente raccolte da chiunque ne ha scritto, o medesimo, e la Statue antiche che per tutti*

que, quas supersunt, antiquis monumentis. 203

his Romae aedificiorum illustrium, quae
sunt, reliquiae, a JOH. ANT. DOSIO stilo Dosius et de
Cavalleriis.
ut hodie cernuntur, descriptae, et a JOH.
DE CAVALLERIIS aeneis tabulis incis-
mentatae. S. l. 1569. fol.

*Vestigi dell' Antichità di Roma, raccolti e ri-
ti in prospettiva da STEFANO DU PERAC.* In Perac.
1575. 4 oblong.

DOVICI DEMONTIOSII (nobilis Gallo- Demontio-
sius f. de
Mont-
joseu.
Philologi et Archaeologi Romani) Gallus
hospes. Ubi multa antiquorum moni-

explicantur, pars pristinae formae resti-

Opus in quinque partes tributum. Ro-

1575. 4. Cum figg. — Auctor ipse argu-

um libri hodie rari ita designat: „In prima

anni veteris rationes explicantur et eius

la. De pyramidibus. De obeliscis. De

bilfronte. Cur ei portae geminae attribue-

Variae eius formae et de earum signifi-

ae in re numaria. Quid in numis bigae et

signae significarent. Arcus Jani pristinae for-

restituitur, et in eo condita quaedam expli-

Janii symbolum cur sepulchris adpone-

Cur item in circo. Septizonium pristinae

restituitur et arcana eius explicantur. In

ada, quae est de Pantheo et symmetria ae-

facrarum, Caryatides eius templi indicantur

cus, ubi quondam sitae fuerunt. Panthei

netriam, ut nunc est, vitiosam esse. Quid

de antiqua forma mutatum fuerit. Quomo-

ristinae elegantiae restitui possit. Quid sint

illi apud Vitruvium. De porticu Panthei.

ymmetria corporis humani. De octastylo

nogenis Vitruvii locus explicatus et emenda-

Quid apud eundem Tholus, quid Pyramis,

Flos, ubi multi recentiorum errores adno-

tantur.“

antur.“ Pars tertia inscribitur: Sculpturae veterum sculptura et gemmarum sculptura. ta: Pictura, ubi Plinius pluribus locis emendatur et explicatur. Quinta pars de foro Romano, et aliis quibusdam locis circumstantibus, haec omnia paucissimis et levissimis verbis stringuntur.

Cf. FREYTAGII Anal. litter. p. 286 sq.

Cf. CLEMENT Bibli. curieuse T. II p. 403 sq.

Burgens. PETRI ANGELI BARGAEI Epistola de vatorum publicorumque aedificiorum urbanarum everforibus (*scripta* a. 1587); in *Graviss. Antiq. Rom.* T. IV. p. 1867 - 1892. — auctor versatur, ut demonstrat, hieroglyphos notas, adversante Plinii auctoritate, illi ob potius tribuendas esse, quem Octavianus Augustus in Circo maximo posuit, quam illi, Constantius Imp. ex Aegypto allatum in eodem loco multis post annis statuit et collocavit; opinionem eorum minus esse veram, quam Tiberis, Thermis, Circo maximo, Obeliscis, Augusti ductibus everfiones ac ruinas a barbaris nationibus, hoc est, a Gothis et Vandalis, illatas editas fuisse affirmant.

Vacca. FLAMINII VACCAE Schedae de montibus Romanis suo et maiorum aevo deprelata cum observationibus Bern. de Montfaucon; in *Diario Ital.* (Paris. 1702. 4) p. 105 sqq.

Ornamenti di fabbriche antichi et moderni della Città di Roma con le sue dichiarazioni

Rossi. Vacca. BARTOL. ROSSI, ad instanza di ANDR. VACCARIA, delineatore JOH. MAIO. (1600. 4.)

Vestigi delle Antichità di Roma, Tirone solo ed altri luoghi stampati. In Praga da 1711

u, quae supersunt, antiquis monumentis. 205

ER 1606. fol. obliqu. Idem liber prodit Sadeler.
1660. fol. obliq. *ibid.* 1680. fol. obliq. —
as Sadeler, Antverpiensis, Joannis et Ra-
patruorum suorum discipulus, sculptor
cellentissimus, adiutus in arte sua lauto Ru-
II Imp. stipendio.

OB I LAURI (*Archaeologi Romani*) Anti- Laurus.
rbis splendor, hoc est, praecipua eiusdem
1, Amphitheatra, Theatra, Circi, Nau-
e, Arcus triumphales, Mausolea, aliaque
fiora aedificia, Pompae item triumphalis
ficarum imaginum descriptio, cum brevi
sione, lingua Italica, Gallica et Germanica.
1612. fol. obliqu. Cum figg. *ibid.* editore
e, Helveto, 1641. fol. obliqu. Cum figg. —
huc operi tres et viginti annos se impen-
satur.

chio overo Compendio dell' Antichità di Roma,
dall' opera di **GIORGIO PORTIO.** Ro- Portio.
15. 16.

OB I MARCUCCI (*Archaeologi Romani*) Marcucci.
za della Città di Roma antiche e moderne, di
istampato in quattro linguaggi, Latino, Vol-
Francese, Tedesco. Roma 1628. 8. Cum

I. BAPT. MERCATI *Alcune vedute et pro-* Mercati.
di luoghi disabitati di Roma. Roma 1629.
18.

I. PETRI BELLORII *Fragmenta vestigiis* Bellori.
Romae, ex lapidibus Farnesianis in lucem
um eiusdem notis. *Romae* 1673. fol. Cum
b. aen. Et in *Gracvii* Thes. Antiqq. Rom.
d calcem novis paginis signatis 1-24. Cum
abulis. — Lux ex his fragmentis afful-
tis obscuris locis de situ priscae Urbis.

ac Romam inde a. 1674 uberioris
causa esset missus, id potissimum
quantum superesset antiquorum ae-
metiretur exactissime, et minimo
maximorum symmetriam accurato-
ret, singulaque ichno - ortho - scia-
tuos delinearet usus. Tametsi en-
ret, occupatum iam ab aliis labori-
operae tamen facturum se pretium
cum exemplis opera ipsa sedulus
remque saepius exercitum resume-
num typi archetypis responderen-
nimis scrutaretur. Quo studio id
prehendisse, vix ullum Romae mo-
antiquum monumentum exstare, in-
do errores non admiserint notabilis
ante se experiri laborem hunc vi-
ignorantia quidem artis, sed quod ve-
ratius expendere neglexerint, vel
sibi gravem hominibus operariis,
ignavis et infidis, commiserint. In
monimentis describendis sic versati

ae, quas superjunt, antiquis monumentis. 207

rum errores passim notatos castiget. Pan-
templo celebratissimo, ab Agrippa, Au-
gustino, exstructo ac Jovi vindici caeterisque
in dicato, maximam curam impendisse vide-
tor, quippe cuius partes singulas accura-
exhibendo integras viginti et tres tabulas
ret. Sequuntur monumenta alia, v.c. tem-
pus, amphitheatra, viginti et quatuor.

Acta Erud. a. 1683 p. 265 sqq.

VINII CRUYLII, *Presbyteri Gandavensis*, Cruyl.
ptio faciei variorum locorum, quam pro-
in vocant, urbis Romae tam antiquae quam
; ex cimeliotheca *Conradi Ruysch* etc. in
i Thef. Antiqq. Rom. T. IV. post Paefat.
IV Tabulae elegantes aeneae cum brevi ex-
one. Omnia ad vivum verique similitudi-
xcurate expressa, et ne minima quidem res
fice omissa dicitur. In faciliorem tabularum
idicta est tabula topographica urbis Romae
; a *Falda* descripta, nonnullis in locis mu-
Caeterum Cruylus circa a. 1660 Romae
is est.

RANCISCI RAGUENET) *Monumens de* Raguenet.

*ou Descriptions de plus beaux ouvrages de
re, de Sculpture, et d'Architecture, qui se voient
et aux environs, avec des observations.* à Am-
1701. 12. — Romani librum tam benigne
runt, ut auctorem, theologiae doctorem
um, iure civitatis suae donarent.

liquiae antiquae urbis Romae, quarum fin-
nnocentio XI, Alexandro VIII et Innocen-
I P. P. M. diligentissime perscrutatus est,
um delineavit, dimensus est, descripsit at-

acs incidit BONAVENTURA AB OVER-
ab Over-
beke.

Opus posthumum *Michael ab Overbeke*
suis

ſuis furnibus edi curavit. *Anſelod.* 171
 III in fol. patentiff. Cum tabb. aen. CL.
 eſt verſio Francogallica. *Hagae Comit.*
 Voll. eadem forma. *Itala* verſio prodi
 graphè: *Degli Annali dell' antica Ro
 poſuma di Bonaventura Overbeke, tra
 varis Offervazioni critiche riſſeſſus accreſci
 lo Rolli, F. R. S. Londra 1739. fol. II*
 CL tabb. aen. Laudatur etiam editio
 octava eiusdem anni et eodem impreſſi
 notata; quae forte textum ſolum con
 terpres Italus, cuius annotationes mini
 gendae, adiutus fuit ab *Jacobo Amico*, p
 lo celebri. — Recentiores artifices,
 ſuo antiquariorum libros illuſtrare aggre
 rum incuriam ſupplere auſi ſunt, nimium
 indulſiſſe, queritur huius operis aucto
 enim paucis aedificii alicuius reliquiis
 ab alio, quod ſupererat, intempeſtive
 aut ex ingenio legum ſuarum et orna
 ſtudioſo addidiſſe. Ipſe igitur, cum li
 mum eſſet, tanto maiore omnia ſtudio
 tione in privatos uſus delineavit, quam
 mentius ad eiſmodi labores propriae ni
 mulis urgebatur. Reverſus in patriam
 neretur, ut laudatas eruditio et ſculptorū
 quot viderant, ſchedas cum publico con
 ret, Romam repetiit, accuratius cuncta
 mentorum faciem exacturus. Deſuncti
 itinere, decrevit, operum, quorum reli
 pinxerat, brevem notitiam, vocatis i
 praeter auctores Latinos veteres, antiqui
 ribus, numis et inſcriptionibus, texere,
 ſuras geometricas, architecturae ordinis
 morum genera, quaeque detexerat Ar
 rum nomina indicare. Ubi cum inco

quas super sunt, antiquis monumentis. 209

rent, non piguit, cum aliter se-extricare
et, tertium Romam petere, ut oculorum
iteretur. Tum demum admovit manum
eri sollicitate incidit, quicquid iconum con-
at, palmo in dimensionibus usus Romano.
in vero universam totius molis faciem ex-
contentus, singulas imagines in ea occur-
— quod multi dolent — leviter tantum
re adumbravit. Per facti autem legem non
absoluto opere frui, sed phthisis quadam
iteriit, cum iam elegantissimae tituli effi-
latthia Pool, cui morbo impeditus sculpen-
iderat, essent expeditae. Sed patruus eius
operi coronidem, et praecipue numos
versionem Francogallicam adornari, et,
perfecta manserat, descriptionem muro-
mae ex consilio *Johannis Clerici* suppleri

Quo modo tabulae cum descriptionibus
ant, docent *Acta Erud.* a. 1711. p. 143-

P. PETRI PINAROLI *Trattato delle cose* Pinaroli.

memorabili di Roma tanto antiche che moderne,
e di presente si trovano. Aggiuntevi le Spi-
e Bassi Relievi et Inscrizioni colla notizia del-
4, Palazzi e Statue che l'adornano etc. Opera
tre Tomi et descritta in Italiano et Francese
aggiunta dell' importanza dello studio delle
e antiche coi loro giusti prezzi et il modo di
e una erudita serie. In Roma 1725. III Voll.

Laudatur etiam: JACOBUS PINAROLI
richità di Roma, con le cose più memorabili.
a 1703. II Voll. in 12. Sed nos nec hu-
illius operis notitiam iustam exhibere pos-

H. GUIL. BERGERI *Diff. de Romae vete-* Berger.
estate, in ruinis ac vestigiis adhuc spirante.
hist. Vol. IV. P. II. O *Vitemb.*

sa breviter exponeret auctor, enu-
hoc, ex quo forte maius opus, super-
citatum, ortum, antiqua templa, et
cus, atque alia, quae eius aevo sive
temporum iniuria corrupta, specta-
oculos convertunt. Brevi horum
recensui, in quo nec mentio operum
statuarumve aut picturarum recenti-
nomen ferunt, deest, subiungitur
conturniato numo Homeri, cuius ad-
te expressa est Dirce cum Zeto et
tauroque.

Cf. Suppl. ad Nova Acta Erud. T. II. p.

Les plus beaux Monuments de Rome
Recueil des plus beaux morceaux de l'An-
Barbault. *tiq. qui existent encore: dessinés par M.*
BAULT, Peintre, ancien Pensionnaire
France) à Rome, et gravés en CXXV
avec leur explication. à Rome 1761.
Pertinet inigne hoc opus, omnibus
graphicae et typographicae artis subfi-

que, quas supersunt, antiquis monumentis. 211

lure deleta, ab eleganti ingenio manuque
sta praedito Barbalto electa, delineata, et
aeneis, cum ab ipso, tum a Montageo
(Lagu) impressa, cum antiquae elegantiae stu-
communicata fuerunt. In his delineandis
sum summam diligentiam ille adhibuit, sed
commentarios addidit. In quibus moni-
describit, auctores eorum enarrat, et usum,
servierint, exponit; etiam Inscriptiones,
tracferunt, et anaglypha, quibus ornata, me-
Bonam et laudabilem in his commenta-
ritatem adhibuit eaque tantum explicuit,
quae necessaria sunt ad cognoscenda me-
monimenta.

LOTZII Acta litter. Vol. II. p. 130-139.

CHRISTIAN TRAU GOTT WEINLIG, Ar- Weinlig.
Dresdenfis) *Briefe über Rom, nach Antei-*
von vorhandenen Prospekte von Piranesi,
und andern berühmten Meistern. Dresdae
1786. III Voll. in 4 mai. Cum tabb. aen.—
quantum nos scimus, haud absolutum;
non miraberis, si scias, tabulas aeneas ma-
partem manu rudi exaratas esse: descrip-
probabiliores videntur. Est praeterea ma-
vae, quam veteri Romae dicatum.

ANTONII BOSIO (Mediolanensis, ICti et Bosio.
ecologi Romani † 1629) *Roma sotteranea,*
postuma, compita, disposta et accresciuta da
FANNI SEVERANI DA S. SEVERANO, Sevetani.
quale si tratta de' sacri cimiterii di Roma, del
forma et uso antico di essi, de' cubiculi, oratorii,
di, iseroglifici, iscrittioni et epitaffi, che vi sono,
inventa vifitati e riconofciuti da OTTAVIO

Aringhi. LO ARINGHO. Romano, et Cong
Presbytero. Romae 1651. II Tomi
figg. aen. Coloniae et veneunt *Latet*
(s. potius *Amstel.*) 1659. II Tomi in
the Latina (*Roma subterranea, ex m*
portatilem formam concinnata) pro
1671. 12. *Theotisce a Christoph. Ba*
1668. 12. *ibid.* 1671. 12. — Huius
celeberrimi optime Aringhus narra
„*Antonius Bosius*, fama sat orbi not
sacra vir antiquitate optime meritis,
nium ecclesiasticam coemeteriorum l
genti studio ac labore, per annos
absque magnis impensis curiose perq
gesserat in fascem potius, quam in
gesserat, cum re prorsus infecta fa
Quapropter tenebris ac sepulchro,
pariter auctore, opus illatum addid
set, nisi benigna Eminentissimi *Fran*
lis Barberini manus adfuisset.
iussu *Joannes Severanus*, congregat

cyter, attritae iam inter studia aetatis provin-
dubire coactus, temporis angustia, ac rerum,
in unum coacervatas, haud probe tamen
repperit, copia absteritus lento sibi pede,
illam aberrare contingeret, procedendum in-
est; verum Cardinalis eiusdem auctoritas,
num instar stimulos quotidie admovens, in-
ac reluctantem torpentemque in opus perur-
non destitit, ut qui subterraneam post aucto-
ritatem in lucem quantocyus prodire Romam,
nam quodammodo, vel unico isto opere ab
antiquitatem vindicaret, et Romae Ro-
redderet, impensius cupiebat. Quamob-
rem haud mature elaboratum, expensum,
numeris absolutum (quod erat illi in votis)
primum compilando, brevi, ut ita dicam,
librum, quem severa iudicii trarina libran-
proposuerat, haud congruam temporis mo-
actus, intempestive edidit potius, quam diu,
erat, lucubrando elaboravit. Nam ut de
taceamus, quartum praecipue librum,
multiplici recondendae antiquitatis eruditione
dum ipsae illam sub praelo paginae labora-
percurrando exscripsit. Quod si Italico
nam idiomate volumen in lucem prodiit, id eo
simum consilio, ut multorum petitioni, qui
hanc res primum urbanas ac domesticas intra
em degentibus divitias innotescere cupiebant,
ortunisque amicorum votis fieret satis a Se-
mo praestitum. Verum ubi praecipue lu-
liber aspexit, utpote innumeris rei antiqua-
thesauris refertus locupletatusque, cuncto-
ultro; prompte, libenterque manibus excep-
est, quin immo cum idem omnium utilitati
re oblectamento inserviat, omnium enixe vo-
exquiri coepit Quapropter ipsemet,
O 3 qui

qui vernacula librum lingua ediderat, L
 que a se conscribendum sermone putavi
 in rem totus incumbit, morte praeve
 compos effici nequivit. Verum subinde
 rum preces ac studia, ut subterranea R
 nitati redderetur optatamque, uti pra
 spes inerat, lucem tandem aspiceret,
 tius instare coeperunt. Quocirca fra
 minimus, licet invitus, eorum, quorum
 reluctari piaculum fuerat, hanc subire,
 subterraneae, cui quondam perlustrand
 admoveram, manum quoque illustrand
 vere coactus sum. Dum rem vero
 multiplices difficultatum ambages, quo
 taram incurrens, haud ipsammet omni
 raneam, editam haecenus a *Bosio* Rom
 quam plura, et nova quidem, *Bosio*, *Be*
verano, *Henrico*, *Spondano*, aliisque fac
 tisque Antiquariis facem praeferebant
 terialium rerum monimenta, quae ad in
 positum faciunt, et quae in iam edito
 derari videbantur, simul coacervando
 rem, aliamque propemodum de facie R
 bi atque Orbi contemplandam exhiber
 bus conati sumus. Novum igitur, ac
 exiguum mihi laborem imposui; meo
 plano ac facili, grande et laboriosum
 describere aggressus, ipsiusque aucto
 affecutus, eum veluti fidum itineris
 praescribens, operis quidem praecipui
 ordinem tamen ipsiusque historiae
 haud ex integro servandum, sed no
 quam pluribus, e probatorum prompt
 torum studiose collectis, praesens hoc
 cinnandum proposui. Atque ut totiu
 operis edisseramus, rem totam coe

hæc libris distinctam illustratamque in duos compilavimus, et primum quidem librum diœi gratiam lectoris, tam sacrae, quam iac antiquitatis, etsi temporis angustiae prænt, pro nostri tenuitate ingenii, novo plane contexere atque uberrime excolere studuiquod et in caeteris passim libris, ubi opporæ præbuit occasio, et in sexto præcipue, coemeterialibus symbolis atque imaginibus tur, consulto a nobis præstitum est: in seautem libro antiquae faciem Romae leviho delineavimus, atque aeneae incisum contemplandam lectori subiecimus, vacoemeteriorum urbis amplitudinem ac tam pariter adumbravimus, ut tu ipsemet aderis, si subterraneam hæctenus a Bosio in volumen congestam, et a Severano le cum additamentis editam, quae iam sem sortita est editionem, cum hac nostra no componas, quae merito faciem una cum te eum in modum immutasse censebitur, tum iam pro veteri legentibus præpus videatur.“ — Monumenta igitur Ro— Christiana, ut ita dicam, cumulata vi hoc opere; in quorum explicationem inruditionis vis est consumpta: quae tamen s aestimanda esset, si testimoniorum selectui e maior cura subactiusque iudicium impenisset. Inscriptiones magno numero insertae em non adeo laudabilem præstant.

MAN. FRID. GREGORII Descriptio operi Aringhiani, quam exhibuit, in *kritische Bibliothek* T. III. p. 323 sqq. et in *Hamburgischen Briefwechsel* a. 1751. Partic. 38.

MENT *Bibl. curieuse* T. V. p. 110-116.

UNGARTEN *Nachrichten von merkwürd. Büchern* T. V. p. 317-322.

MAZZUCHELLI *Scrittore d' Italia* Vol. II
p. 1838.

Gli antichi Sepolcri ovvero Mausolei di Etruschi, trovati in Roma et in altri luoghi raccolti, disegnati et intagliati da PIETRO

Bartoli. BARTOLI. In Roma 1697. fol. Cum ta CX. *Latine*, hac inscriptione: Veterum seu Mausolea Romanorum et Etruscorum, ta in urbe Roma, aliisque locis celebri lecta et delineata a PETRO SANCTIO LIO, cum explicationibus JOH. PETRI RII. Ex Italico in Latinum sermonem ALEXANDER DUKERUS. Editio corre emendatior. *Lugd. Bat.* 1728. fol. Eade tina Al. Dukeri versione in *Gronovii The Graec.* T. XII. — Bartolius monumenta sepulcralia, praeter illud, quod C esse creditur in Albano, in quinque qu dividit, quarum prima comprehendit sepul tiquissima familiarum Romanarum, quae fuerunt in illa parte viae Aureliae, in Corfina sita est; secunda, sepulcra fami quarum nomen ad nos pervenit, et quae re resp. Romanae floruerunt; tertia, eiusdem aetatis, sed familiarum, quarum tempus delevit; quarta, sepulcra tempor rorum Rom. constructa; quinta, sepul egrina lingua, in primis Etrusca, inscri tabulis aeneis non aedificia tantum sepul sed inscriptiones quoque, picturae, sigilla turae, opera plastica, musiva, urnae, l toria, aliaque vasa ad sacrificia pro mortui da spectantia repraesentantur.

Cf. *Acta Erud.* a. 1698. p. 201 sqq.

que, quas supersunt, antiquis monumentis. 217

MARCI ANTONII BOLDETTI, reliquiarum Boldetti.
um Praefecti et Consilarii congregationis
Iulgentis et reliquiis † 1749) *Osservazioni so-
lometri de' Santi Martiri ed antichi Cristiani*
ma; aggiuntavi la serie di tutti quelli, che sino
fante si sono scoperti, e di altri simili, che in
parti del modo si trovano i con alcune riflessioni
sopra il culto delle sagre reliquie. In Roma
sol. Cum multis figuris, passim contextul
— Opus praestantissimum in tres di-
ctum est libros, quorum primus LX, secun-
dus, tertius XXII capitibus absolvitur. In
primo coemeteria martyrum et veterum
torum, quoad eorundem situm, symme-
tricam ordinem et dispositionem describuntur. In
secundo coemeteriorum ornamenta ordine expo-
nuntur, in quibus primum locum tenent inscrip-
tiones sepulcrales. Quantum illae habeant aucto-
ritatis, utilitatis et suavitatis, auctor eru-
dit. Tum alia ornamenta sepulcralia,
in sepulcris inventas, v. c. mures, testu-
ras, statuas etc. persequitur, et lucernis vete-
rum sepulcrorum sigillis lectoris animum non
minus quam oculos delectat. In fine vero huius
operis, quae in agro Romano detecta sunt,
coemeteria recenset, et vocabulis ac titulis, qui
sepulcra denotantur, expositis, coemeteria,
extra Romam in reliquis Italiae provinciis,
et in quibus aliis in locis extra Italiam osten-
ditur, describit. In libro tertio de reliquiarum
pro religionis suae placitis et traditione dis-

Acta Erud. p. 1722. p. 513-524.

UMGARTEN Nachr. v. merkwürd. Büchern T.
V. p. 323-329.

sectionem partium palatii. IX castra seu sta-
milium ad tuendas palatinas Caesarum Au-
rum aedes, prope atrium ac vestibulum
atque alia aedificia, quae stationi erant prae-
X balneas domus Tiberianae. XI structu-
dificiorum, a Nerone domui palatinae adiectae
et a Palatio ad Exquillas productorum, paulo
a successoribus deiectionum, praesertim a
qui suas ibidem thermas erexit, atque amplius
nem Neroniani illius operis, a Nerone domo
reae nomine nuncupati. Huius capituli huius
solum exhibetur, reliqua desunt. Editum
Blanchinius, schedas auctoris in ordinem
opus limavit, emendavit versionemque Latinam
adiiecit.

Cf. *Acta Erud.* a. 1740. p. 97-110.

Cf. *Zuverläss. Nachr. von dem Zustande der W.*
P. XIII. p. 1-19.

BAUMGARTEN l. c. T. IX. p. 414. sqq.

Bellori. JOH. PETRI BELLORII *Veteres statu-*
gustorum triumphis insignes, ex reliquis,
Romae adhuc supersunt, cum imaginibus tri-
phalibus restituti, antiquis numis notisque
tituli, nunc primum per JOH. JACOBUM DI-
BEIS aeneis typis vulgati. *Romae* 1690. fol.
Bellorius antea iam in *Admirandis Romanarum*
tiquitatum ac veteris sculpturae vestigiis arcuum
rum selectiores aliquot exhibuit: in hoc ope-
nium, quotquot quidem Romae eo tempo-
stabant, facies et ornamenta curiosae post-
oculis exponere constituit. Ad quod insti-
impigre persequendum non parum excitat
fatetur editione Arcus Severiani, de quo
adiutum etiam ex Bibliotheca Barberina
Francisci Jamberti, architecti, cognomento

reus aliquot delineatos descriptosque con-
 qui ea aetate, anno circiter 1468, non
 ut postea, mutili attritique, integriorem
 referabant, ut ex eius delineationibus de-
 nonnulla restituere potuerit. Primum lo-
 cupat arcus Imperatoris *Titi*, quatuor
 fultus columnis; iunctae sunt tabulae aë-
 prem. Succedunt arcus *Septimii Severi*,
 veri eiusque filii *Antonini*, ad radices Ca-
 collocatus, de novo aeri incisus est additis
 explicationibus. Exornant hunc itidem
 tabulae. Alter ab argentariis in veteri fo-
 lo eidem *Severo*, *Juliae* uxori, filiisque di-
 varum facierum est. Hos excipit *Gallieni*,
Viti a templo, cui adhaeret, dictus. Se-
bastiani arcus, qui ex Traianiano, sive
 iphalibus Traiani monumentis delectis ex-
 ab una alteraque fronte quatuor praefert
 eiusdem Traiani rebus gestis insignes.
 est *Portugalliae* vulgo cognominatus, ab
 dro VI P. R. destructus, auctoris incerti,
 una fronte duas Augustas imagines, sed
 vultus similitudine, praetulit, quas ad *M.*
 et *Fausinam* conjugem pertinuisse con-
 est. His Augustorum arcubus breves Bel-
 ae explicationis causa ad calcem uniuscu-
 schematismi adiectae sunt; et coronidis
 culari in tabula subnexi arcus Augustorum
 us exstructi, qui temporum iniuria pridem
 ere, ea figura, qua in numis conspiciun-
 iorum beneficio eorum ad nos exempla
 re.

da Erud. a. 1691. p. 201 sq.

us L. Septimii Severi Aug. anaglypha cum
 lione JOS. MARIAE SUARESII Romae Suaresij.
 1676.

1676. fol. — Eminent hic liber inter alii generis.

Marm. basis etc. Marmorea basis Colossi Tiberio Cæsari ob civitates Asiae restitutas, cuius Colossus Joh. Mursio oppugnata defenditur etc. trans Alpes vulgavit, revocavit, notis uibus et novis observationibus ac nummis.

Gronovius. vit LAURENTIUS THEODORUS GRONOV. *Lugd. Bat.* 1720. 8. Et in *Gronovii Th.* tqq. Græc. T. VII. p. 433 sqq.

Reland. HADL. RELANDI de spoliis templi Iymitani, in arcu Titiano Romæ compios. V. supra Vol. I. P. II. p. 116.

Scriptores de columna Traiani et de Antonini Pii v. supra cap. XI. sect. III.

Severoli. MARCELLI SEVEROLI *Dissertazioni già antico Arco, detto volgarmente di Porta de' Bessi relievi situati in esso; in Dissertazioni Acad. Etrusca di Cortona* T. I. p. 109 sqq.

Scriptores de Obeliscis enumeravimus V. P. I. p. 70-76.

L'Anfiteatro Flavio ovvero Colosseo di Roma Fontana. scritto e delineato del Cavalier CARLO FORTI (Architecto Romano celeberrimo † 1714) Haia (s. potius Londini) 1725. fol. reg. Cui aen. XXIV. — Ante et post Fontanam quidam res homines docti et artifices amphitheatrum animum, cuius reliquias Romani hodierni Colossus nuncupant, exhibuerunt, v. c. Bern. G. architectus, libris IV *delle Antichità di Roma* net. 1565. 4); Vincent. Scamozzi, architectus centinus, Libro I operis, eodem titulo editi

10. fol. nec non *Sebast. Serlius*, aequè architecto, in libro *d' Architettura* (Venet. 1566); quoad addatur *Iustus Lipsius* de Amphitheatro (Ant. p. 1569. 4), nec non *Scipio Maffaeus* de Amphitheatro Veronensi L. I, quo differit de Amphitheatris in universum (Veronae 1728. 12); porro *Fr. Guazzezi* de Amphitheatris Tulsanis dissertat, in vol. I operis inscripti: *Saggi di Dissertazioni accademiche lette nell' Accademia di Cortona* (An. 1738. 4) p. 79 sqq. Idem copiosius multatratavit in supplemento alla *Dissertazione degli Amatri Toscani* (in *Raccolta di Opuscoli scientif.* & T. XX. p. 427 sqq. Nonnulla etiam habet *Fr. Mazzochius* in libro super mutilo Campani Amphitheatri titulo (Neap. 1727. 4). Verum post se reliquit Fontana in opere, unice Amphitheatro Flaviano dicato, in quinque distribuit libros, quibus praemissa est generalis de theatro amphitheatris introductio, cum apud Graecos, tum Romanos. Primo libro habetur ichnographia terrena omniumque theatri planorum, complexa sphaeras omnes, cum arcuum, pilae, ambulacrorum, cuneorum, gradualium, scinctionum, a sphaera extrema usque ad portam regium, apparatu; sic quidem, ut sectiones eorum, quorum portiones tunc temporis exstant, in vivo plenae, reliquorum ex vestigiis tum innotescantium dilatiores exhibeantur. Secundo orthographiae exterioris amphitheatri. Librum secundum incipit ichnographia terrestri restituta, quae oeconomiam totius amphitheatris qualis integri fuit et illibati, complectitur. Tercio subiunguntur ichnographiae restituae planorum quatuor terreno imminentium, et alia praedictionis velorum. Singulis enumeratio partium mensurarum accurata adjicitur. Tertius liber pandit

pandit historiam profanarum huius amphitheatricae sigillatim inquit in situm, erectionem, tationem, instaurationes successu temporis partesque singulas exornatas, ut caveam, lia, sedilia etc. Considerat, porro, operis, effectum vocis quodam sonorem nem et reverberationem, suffusus est cunctis solitis ad aërem purgandum, patribus dedicatum, et festa, quae in ipso fuerunt. Quartus historiam factam seculorum habet huius loci. Hisce omnibus auctor libro quinto ideam templi, cavea amphitheatrici extruendum, propugnandam celeberrimi loci gloriam.

Cf. Acta Erud. a. 1727. p. 9-13.

Marangoni.

JOH. MARANGONI (Vicentinus, natus Romanus) *delle Memorie fatte e pubblicate dall'Anfiteatro Flavio di Roma, volgarmente detto il Colosseo, Dissertazione*. In Roma 1746. 4. Historia amphitheatrici inde ab ovo audita, illamque deducit usque ad saeculum septimum, ubi, Beda teste, adhuc integrum stetit, et ulterius. Ruinae originem quaerendam, nec in anno 1084, et in Roberti Guiscardi Romam adventu. Maxime auctor in eorum cultum veterum Christianorum in hoc amphitheatro tentatam et probatam exponat.

Cf. Acta Erud. a. 1751. p. 600-606.

Camera ed Inscrizioni sepolcrali di liber ed uffiziali della casa di Augusto, scoperte in Appia ed illustrate con le annotazioni di FR. BIANCHINI. Roma 1727. fol. C. sen. — Licet opus subsequens maiore

Bianchini.

apparatu monumentum istud tractet, tamen
Blanchinianum dignum utique est, quod
satur et consulatur, maxime ob doctam in-
onum explicationem.

monumentum sive Columbarium libertorum
vorum Liviae Augustae et Caesarum, Ro-
detectum in via Appia a. 1726, ab ANT.

G. GORIO descriptum, et XX aere incisis Gori et Sal-
vini.

illustratum, adiectis notis ANTONII MA-
SALVINII. *Florentiae* 1727. fol. Cum

en. Et in *Poleni* Supplement. nov. Thes.

Rom. et Graec. T. III. — In parte pri-

us illustrat ornamenta monumenti istius:

sistit idem et explicat CCCIV Inscriptio-

detectas.

OBIAE GUTBERLETHI Coniectanea in Gutberleth.

mentum Heriae Thifbes Monodiariae et

Claudii Glaphyri, Choraulae; cum figg.

aud. Opuscula (*Fransqu.* 1704. 8) p. 143 sq.

Poleni Thes. T. IV. p. 341 sqq.

Fortazioni di un Religioso della Comp. di Gesù, Dissertazio-

Bidentale nuovamente scoperto; inter *Differ.* ne etc.

dell' Acad. Etrusca di Cortona T. V. p.

q.

orum scriptorum, quos forte in hoc capite

ere malueris, recensendus dabitur paullo infe-

locis nobis aptioribus visis.

CAPVT XVII.

SCRIPTORES DE ANTIQU
BUS ROMANORUM PROFAN

SECTIO I.

*Scriptores de forma et statu reip
Romanae generales.*

Panvinus. **O**NUPHRII PANVINII *Civitas Rom
ris* 1588. 8. Et in *Graevii Thef*
Rom. T. I. p. 193 sqq.

*Eiusdem Reipublicae Romanae com
rum Libri III. Francof.* 1597. fol.

Sigonius. CAROLI SIGONII *de antiquo iure
rum Libri II, cum Latini Latinii Obs*
bus; in Graevii Thef. Antiqq. Rom. T.
et in Praefat.

Eiusdem de antiquo iure populi Rom
XI: duo de civium Romanorum, tres
totidem de provinciarum antiquo iure,
Romanae iurisprudentiae iudiciis. Acce
ter observationes *Latini Latinii*, animad
Joannis Georgii Graevii, nova dissertat
mialis *Thomastica* de usu vario studii anti
in primis in studio iurisprudentiae Roma
et *Halae* 1715. 8. — Sigonius libros
de antiquo iure civium Rom. nec non
de antiquo iure Italiae *Venetiis* a. 15
Porro a. 1567 libros duos de antiquo iur
ciarum, deinde libros tres de Romanae
dentiae iudiciis *Bononiae* a. 1574 absolvit
que cum prioribus libris et tractatu de k
ta magistratuum et imperatorum et iur

Gravina.

JANI VINCENTII GRAVINAE de Imperio Liber singularis; in *eius* Opp. (1744) p. 463 sqq. Et in editione eorundem quam curavit *Gottfr. Mascovius*. Lips. 1747. Gravina, elegans iste doctusque Iure Romanus, in hoc libro potissimum praebet, auctoritatem et maiestatem reip. sub imperatoribus ulterius floruisse; et eo, quod potestatem tribuniciam, potestatem censuram nomenque patris patriae in se habuerit, desumpsisse, non adsumpsisse S. P. Q. Romanam; nomen Imperatoris cum in Augusti in eius successoribus titulum fuisse militum officium, cum exteris reip. hostibus pugnam incubuerit, simul vero inter cives ipsos legem per collegium istud, cuius socius fuisset, sive per consules, quibus Imperium semper adnumeraretur, totum imperium exercuisse; imperatoris auctoritatem nec comparari posse, quae dictatoribus concessa nec cum dignitate regia caet. Quae oratione cultissima oratione tradita, sed non rerum peritis videbantur.

Moyle.

WALTHERI MOYLE (Baker - Corrigendi Armigeri † 1721) *Essay upon the Constitution of the Roman Government*; in *eiusdem* Opp. (London 1728) Vol. I. p. 1-48. — Causas in primis, cur imperium Romanum a statu moderato in Aristocratiam, ab hac in gulam nem popularem et hinc in tyrannidem delinqueret, auctor investigat et demonstrat.

Schöttgen.

CHRISTIANI SCHOETTGENII De Reipublica Romana de iure publico Reipublicae Romanae *tractatus*. 1726. 4.

Trekell.

ALBERTI DIETERICI TREKELL, De Reipublica Romana antiquitatum Romanarum *Parallela*.

num agitur de iure civitatis, Quiritium, Italico, Coloniarum atque municiporum, insuper iuris ac veterum scriptorum loca illustantur. *Hagas Comit.* 1744. 8. — Auctor dicta non repetiit, sed ipse veritatem scrutatus est.

CHRISTIANI WILHELMI KUESTNERI Kästner.
de modo regum appellandorum apud veteres
nos. *Lips.* 1744. 4. — Auctor, historiae
haec peritissimus, demonstrat, quo modo
et aliis regum nomen et regia ornamenta
essent. Id quod auctoritatem et dignitatem
regum augebat. Quum enim Romani ali-
quem regem appellabant, eo ipso certo et solen-
ter, eum legitime regnum habere, et ab
illis pro Rege haberi, velle significabant.
Nam re cum Regibus regna confirmarent, illa
appellatio interdum scriptoribus regni con-
firmatio est. Praecipue auctor modum regni con-
firmationis per dona regia explicat, et indicem huius-
modi subnectit.

HENRICI BENEDICTI RICHTERI *Res Ro-* Richter.
exemplar. *Lips.* 1747. 4.

PH. JAC. HECKINGII *Diff. de ritibus con-* Hecking.
tractae pacis apud veteres Romanos. *Jenae*
1747. 4.

SECTIO II.

Scriptores de magistratibus reipublicae Romanae.

A. Scriptores generales.

PAULI SCRIVERII *Respublica Romana.* Scrivierius.
Bat. ex offic. Elzevir. 1626. 16. *ibid.* 1629.
— Inest huic libro, qui collectioni rerump.
Arianarum accensetur, collectio scriptorum

NANNIUS, *antiquarius*, de con-
 rum; JUSTUS LIPSIUS de magis-
 populi Romani; JANUS GULIELM
 de magistratibus reip. Romanae, d
 urbs fuit; GEORGIUS VAUCHO
 de magistratibus veteris populi Ro
 SCRIVERII de Pseudo-Fenestel
 Appendix de Romae statu hodiern
 auctoritate.

Notitia di-
 gnitatum
 etc.
 Pancirol-
 lus.

Notitia dignitatum utriusque Ir-
 tis scilicet et Occidentis, ultra Arca-
 tempora, et in eadem GUIDI
 commentarius, *eiusdemque* de Ma-
 nicipalibus, rebusque bellicis tam
 veteris Romae Libellus. Accessit
 Romani typus. Editio auctior et e-
novas 1623. fol. Cum figg.

Fenestella.

L. FENESTELLAE (s. potius /
 Libellus de sacerdotiis et magistra-
 rum. v. supra cap. XV. sect. IV.

Latus.

POMPONIUS LAETUS de Ro-
 gistratibus et sacerdotiis. v. ibid.

Raph. Vo.

RAPHARIS (MAPHARI) V

Index Dignitatum civilium et militarium in Orientibus. Primum prodiit cum notitia dignitatum utriusque Imperii 1528; adiecta etiam editioni huius lotitiae Pancirollianae. Postea cum eiusdem libro de quinque pedum praescriptione, *Lugdani* 529. 8. *ibid.* 1530. 8. Sigillatim *Basil.* 1552. fol. *id.* 1556. 8. *Venet.* 1593. fol. *Lugd.* 1608. fol. Inter Script. Hist. Rom. (*Aurel. Allobrog.* 1609. 1.) 7. 11. In *Scriverii* Rep. Rom. In Alciati Opp. *Frankf.* 1617. fol.) T. IV. p. 495 sqq. In *Gaud. Roberti* Miscellan. Ital. T. I. p. 527 sqq. Et in *A. de Sallengre* Nov. Thes. Ant. Rom. T. I. p. 28 sqq. In plerisque hisce collectionibus omisus est Index Dignitatum etc.

FRANCISCI ROBORELLI (*Rhetoris ac Aristoteli Patavini* † 1567) de gradibus honorum et magistratuum Romanorum Libellus; cum eiusdem opere de vita et victu populi Rom. sub Imperator. *Bonom.* 1559. fol. In *Gaud. Roberti* Miscellan. Ital. T. I. p. 680 sqq. Et in *Gravii* Thes. Ant. Rom. T. III. p. 43-46.

Idem de magistratibus Imperii; in *Gravii* Th. T. III. p. 38-42.

JANI GULIELMI, *Lubecensis* († 1584) de magistratibus reipublicae Romanae, dum in libertate urbs fuit, Libellus. *Rostochii* 1577. 4. Et in *Petri Scriverii* Rep. Rom. (*Lugd. Bat.* 1629. 16) p. 307-378. Et in *Sallengrii* Nov. Thes. T. III. p. 965-1000.

Cf. MOLLERI *Cimbria litterata*. T. III. p. 310.

JOACH. PERIONII de magistratibus Graecorum et Romanorum Libri III. v. supra Vol. III. p. II. p. 280.

GUERINI PISONIS (*ICti Patavini* † 1591) *Piso.* de Romanorum et Venetorum magistratuum inter

de magistratibus populi Romani

DREAE DOMINICI FLOCCINII

manorum libri II; POMPEII

stratibus Romanis libri

TERRANI de magistratibus

norum commentaria

de magistratibus

NANNIUS, de magistratibus

rum; JUSTUS, de magistratibus

populi Romani

de magistratibus

urbs sumptuarius de magistratibus

de magistratibus autoribus collectus.

scilicet statum cognoscendum apprimè

Agricus. Opera CL. PREVOTII *)

ab eius obitu in lucem editus.

1578. 8. ibid. 1579. 8. (Utraque e

potissimum, rarissimis libris accensetur).

furti (cura Joach. Clutenii) 1612. 8. Et in A. H.

de Sallengre Novo Thes. T. III. p. 1041-1100.

Omnis liber, in quo reipublicae Romanae guber-

nandae ratio exponitur, et magistratus, qui illi

praefuerunt ab Urbe condita ad tempora usque

Julii Caesaris, describuntur, in septendecim di-

stinctus est capita, quorum I agit de populo Ro-

mano, ubi exhibetur accurata tabula, quae con-

tinet numerum, centurias, arma et tela censuum

et classium, in quas Servius Tullius populum

Rom. dividerat. Nonnulla deinde praemittuntur

de comitiis, civibus Romanis, coloniis et muni-

cipiis. Cap. II agit de regno et magistratuum po-

testate.

*) Alii AELIUM PRAEVOTIUM scribunt. Nec alii, nec nos, de huius scriptoris vita rebusve gestis quidquam indagare potuimus.

III de interrege et interregno. IV de se-
 bus. V de consulibus et eorum potestate.
 praefecto urbis, annonae, vigilum, mili-
 legionum, fabrorum, castrorum, praeto-
 VII de praetoribus. VIII de dictatore et ma-
 equitum. IX de tribunis plebis. X de cen-
 XI de aedilibus. XII de tribunis militum.
 de tribunis aerariis. XIV de quaestoribus.
 proconsulibus. XVI de legato proconsulis.
 decemviris, legum auctoribus. In fine
 Romanorum magistratuum brevis chro-

REYTAGII Appar. litt. T. III. p. 304sq.

POISSON (Consiliarii regii Francogal- Poisson.

XVI) *Traité des anciens et nouveaux Ma-
 et des dignitez du peuple Romain, selon l'or-
 star institution; accommodé à l'usage de ceux
 à Paris 1583. 8. Hag. Comit. 1680. 12.*

PIRRI (ENGLEBERMAEI, *ICti Au- Pyrhus.*

saeculi XVI) de magistratibus Romanis
 I; in Oceano iuris sive Tractatu tracta-
 (Venet. 1584. fol.) T. I. p. 136sq. et T.
 p. 202sq. (Quam ob causam hic scriptor

sem verbis in collectione ista occurrat, non
 nisi per errorem factum). — Agit quam
 line de magistratibus Romanorum palatinis,
 storiis et militaribus.

GEORGII VAUCHOPII, *Scoti*, de magistrati- Vauchoup.

veteris populi Romani Tractatus. *Romas*
 8. Cadonii 1595. 8. In *Scriverii Republ.*
 p. 385sq. et in *A. H. de Sallengre Nov.*
 Antiqq. Rom. T. III. p. 1001sq.

JUSTI LIPSII Tractatus de magistratibus ve- Lipsius.

populi Romani. Saepius typis repetitus v.c.
 burgi 1608. 12. Helmstädtii 1637. 8. In eius

Opp. In *Servii* Rep. Rom. p. 245 sqq.
Classicii Iure publ. Rom. T. I. p. 521 sqq.

Kitsch. HENRICI KITSCHII (*Lipsiensis, Præfectoris bibliothecarum et Gymnasii Sæpius Professoris philosophiæ*) de magistratibus Romanæ, eiusque cæteris, *Dissertatio apæta*; adiecta *varia* Symbolicæ heroicæ 3. Sigillatim prodit *Lips.* 1607. 4. *Restat* sine auctoris nomine; cum *Zanussi* libro *de* *natu* Rom. *Argent.* 1608. 8; et in *Classici* publ. Rom. Fasc. III. p. 493 sqq. — Agitur *ris* CCCCLXIV de primis conditoribus *stratum*, singulorum munus et differentia non de populo ipso etc.

Campianus. M. AUGUSTINI CAMPIANI, *ICI* *tefforis Taurinensis*, de officio et potestate magistratuum Romanorum et iurisdictione II. *Augustas Taurinorum* 1724. 4 mai. 1725. 4 mai. — Præmisit auctor *diffinitio* de potestate Romani Imperatoris, sine qua ratam et perfectam magistratuum cognitionem non posse, recte vidit. In Imperatore explicat eius nomen, Proconsulare Principium, ius relationum ad Senatum, Censuram et Tribunitiam potestatem, Consulatum, *dotia* et potestatem divinam (ubi, Christiani Imperatores ad Gratiani tempora nomen Potestatis assumisse, adversus Jac. Gothofredum multabat), liberam et legibus solutam auctoritatem legislatoriam potestatem, nomen patris patriæ regiam, cuius celebre fragmentum et et paucis illustrat, denique potestatem Principis magistratibus diffusam. His expositis accedunt Senatores, quorum recenset originem et numerum, censum et ætatem, ritum legendi *legum*, auctoritatem Senatus, insignia Senatus

pue tunicam laticlavem, quam sequioribus
tribus *colobium* appellatam fuisse, contra Jac.
Fredum tuetur. Sequitur explicatio singu-
legum, in digestis ad hoc argumentum spe-
um. Talem in reliquis titulis, qui de iure
clo magistratuum agunt, morem atque com-
endi rationem auctor servavit. Non temere
Scriptores secutus est, sed eosdem cum cura
et contulle, proprioque ingenio eruere me-
in haud paucis studuit. Liber de iurisdictio-
quem libri inscriptio innuit, huic volumini
Inest, nec, quantum nos quidem scimus,
am in lucem prodit.

Acta Erud. a. 1726. p. 439 sqq.

ABIANI TOERNERI Candidatus Romanus Toerner.
nier, breviter delineatus. *Upsal.* 1712. 8.

AUR. ARRHENII Diff. historico-politica de Arrhenius.
Petendi magistratus apud Romanos. *Upsal.*

3. 8.

OH. HERMANSSON Diff. de ætate magi- Hermanf-
um Romanorum legitima. *Upsal.* 1736. 4. son.

ANT. FERRATII Epistola de creatione Ferratus,
ratuum; inter eiusd. Epistolas (*Vinst.* 1738.

155-162.

Eiusdem Epistola de extraordinariis imperiis;
p. 192-198.

OH. HENR. WACKERI Diff. de magistrati- Wacker.
qui in Senatu Romano sententiae dicendae
in obtinuerunt. *Dresdae* 1740. 4.

BERNARDI ORICELLARII de magistratibus Oricella-
norum veterum Commentarius; ex libro rius.
uscripto Florentino edidit JOANN. ERNEST.

MAN. WALCHIUS, Prof. publ. Societat. Lat.
ensis Director. *Lips.* 1752. 4. — Post Ori-
larium, scriptorem saeculi decimi quinti, varii
quidem

quidem scriptores, a nobis recensiti, argumentum istud copiosius maioreque eruditionis apparatu illustrarunt: tamen Italus iste vel ideo magni faciendus, quod rivulos neque sectatus est, neque sectari facile potuit, sed limpidissimos adiit fontes. Optimos et probatissimos tam veteris Graeciae, quam Latii auctores perlegit, ac, quae ad ipsius rem facere videbantur, hinc inde dispersa, in breve hoc opusculum apte sciteque coëgit. Scribendi ratio elegans est, casta ac polita. Walchius adnotavit solum ea, quae prae caeteris animatione digna sibi visa sunt.

Toerner. FAB. TOERNERI Diss. de fascibus Romanorum
Upsal. 1722. 8.

B. Scriptores de Senatu Romano.

Maioragius.

M. ANTONII MAIORAGII de Senatu Romano Libellus. *Mediolani 1561. 4.* Haec tantae raritatis est, ut Jo. Petr. Kohlius in mentatione de vita et scriptis Maioragii (p. 19) dubitet, an unquam typis fuerit excusa. Jo. Erh. Kappius illam re vera Mediolani prodidisse, probat in praefatione eiusdem Kohlii Deliciis epistollicis praemissa p. XXI. Kohlius idem antea iam discere potuisset ex Graevii praefatione ad Tom. I. Thes. Antiqq. Rom. ubi ille diserte ait: *M. Ant. Maioragii libellus de Senatu Romano in manibus hominum etiam est. Sed is, quamvis in aliis scriptis, quas edidit plurima, viri illius eruditionem et eloquentiam faciam permagni, strigosior est, nihilque docet, quod non uberius et ornatius prosecuti sint Manutius et Zamoscus. Nihilominus Polenus opusculum istud typis repeti curavit in Supplement. Thes. Antiqq. T. I. p. 675 sqq.*

Zamoscus
f. Sigonius.

JOH. Sarii ZAMOSCII (magni Poloniae Castellarii, ducis copiarum, et pacis artium intelligentissimi

Mecenate † 1605) de Senatu Romano Libri
Met. 1563. 4. idem, quibus accefferunt
 H. PERIONII de magistratibus Romano-
 rum Graecorum Libri III; WILH. POSSARDI
 de Atheniensium magistratibus, cum an-
 tiqua Dissertatione aphoristica (HENRICI KIT-
 TI) de magistratibus Romanorum. *Argen-*
 1608. 8. (Haec editio rara). Eosdem li-
 de Senatu Romano recudi curavit *Graevius*
Antiqq. Rom. T. I. p. 951 - 1022; et *God-*
of. in *Iure publ. Rom.* T. III. p. 1 sqq. —
 eulm Zamofcius adornavit et edidit in pri-
 vatis flore Patavii, cum ibi, vix vicesimum
 annis agens, expoliendi ingenii causa degeret.
 nonnullis suspicionem movit, se non esse
 locuti et pulchri libri, qui ab omnibus magno
 excipiebatur, parentem, sed CAROLUM
 MANUTIIUM, quo in primis Patavii utebatur, quod
 nunc in libris de vita sua prodidit. *Graevius*
 in praefatione ad T. I. Thesauri sui huic
 loci non accedit. *Freytagius* in Apparatu
 T. III. p. 318 ait, Sigonius ipsum auctorem
 libri se publice professum esse: sed locum,
 ubi factum fuerit, non indicat. In primo li-
 bro ipsam Senatorum lectionem, munus
 allegia deducit, altero rationem et modum
 de Senatus, rogandarumve sententiarum
 tractat.

ULI MANUTII de Senatu Romano Liber. *Manutius.*
 1581. 4. In *Graevii* Thes. *Antiqq. Rom.*
 p. 894-950. In *Claussingii* *Iure publ. Rom.*
 p. 256 sqq. Et cum *Rosini* *Antiqq. Rom.*
ad Rhem. 1701. 4) p. 792 sqq. — Agit Ma-
 more suo de origine senatus, de eiusdem
 re, de causis amittendi ordinis senatorii, de
 tempore et potestate habendi senatus, de
 iure

iure referendi, de ordine rogandi sententias, dicenda sententia, de senatusconsulto. Subiunguntur loca ex commentariis Manutianis in opus Ciceronis huc spectantia.

Hotomannus.

FRANC. HOTOMANNI de Senatu et institutionibus quibusdam Senatusconsultis Libellus; in eadem Opp. T. III. In Graevii Thes. Antiqq. Rom. T. II. p. 1891-1908. et in Clausenii Iure publico Rom. T. III. p. 665 sqq.

Senat Romain.

Le Senat Romain. à Paris 1702. 12. Libellus valde ignobilis, cuius nec auctor nec ordo non innotuit.

Stanhope et Vertot.

Difficultés touchant la Constitution du Senat Romain, proposées par Milord STANHOPE, et résolues par M. l'Abbé DE VERTOT. à Paris 1721. 12. et in eiusdem historiae vicissitudinum in administratione reip. Rom. editione secunda (cf. huius bibl. Vol. IV. P. I. p. 193). Belgica, Ultrajecti ad Rhenum 1722. 8. — Comitibus Stanhopii quaestiones sex difficultates numne aut ubinam primum luci publicae expositae fuerint, nescimus: sed sequentes fere in modum se habuerunt. Quenam primum quinque saeculis imperii Romani via consuetudinis dignitatem senatoriam adipiscendi, fuerit? utrum nobiles sive patricii iure hereditatis sive primogeniturae dignitatem istam nacti fuerint, an consules ius eligendi in senatum habuerint?

Toerner.

FABIANI TOERNERI Diss. historico-politica de numero Senatorum Romanorum. Upsalae 1727. 8.

Eiusdem Diss. de acclamatione senatoria. ibid. 1722. 8.

Eiusdem Diss. de Senatore pedario veterum Romanorum. ibid. 1727. 8.

Ferratius.

M. ANT. FERRATII Epistola de Senatu; inter eius Epistolas (*Venet.* 1738. 4) p. 71-77.

ENYERS MIDDLETON'S *D. D. Principal Librarian* Middleton.
Keeper's of the University of Cambridge, Treasurer of the Roman Senate. London 1747. 8 mai.
 1748. 8 mai. Et in eiusdem *Miscellaneous*
Essays, ibid. 1752. 4. *ibid.* 1753. II Voll. in 8.
 4. Venet. 1747. 8. *Theotiste*, cura Christiani
 de Windheim, Gottingae 1748. 8. *Franco-*
is (par M. D. *** *Président du Parlement de*
Paris) à Montauban 1753. 8. à *Amsterd.* 1755.
 Quum Vertotii responsa in Comitibus Stan-
 li quaestiones alii optimati Anglico, cui no-
 HERVEY, non satisfecerint; hic cum Middle-
 ton, rerum Romanarum peritissimo, per episto-
 las quaestionibus iisdem urbane disputavit.
 et disputatio Anglo doctissimo ansam, argu-
 tum de Senatu Romano altius perscrutandi, at-
 tamentum huius libri dedit. In eius parte priore
 ad Middletoni ad Herveyum leguntur, in
 prima potissimum affirmatur, magistra-
 tus candidatos, inde a quaestoribus et cum iis,
 tempore, quo etiam plebeji senatores fieri
 solent, semper ex ordine senatorio lectos fuisse.
 Reliquas epistolas in eadem parte contractas
 et auctor, et in iis contra Herveyum con-
 tra creationem senatorum non solum per re-
 spectum, sed postea per consules vel censores fieri po-
 tesse, sed potius hos omnes tanquam populi mi-
 nistros hac in re egisse. Quae quidem non solo
 monio Dionysii Halicarnassensis, qui studio-
 rum Romanis scriptoribus hac de re tradit, fretus,
 sed etiam aliis argumentis ductus, v. c.
 publicae constitutione in universum; ex locis
 nullis; Ciceronis, et ex eo, quod Censores
 eisdem levioribus in rebus pro arbitrio, sed
 li consensu agere potuerint. In parte priore,
 antea non per epistolas innotuerat, auctor
 expli-

explicat potestatem et iurisdictionem seu et modum, eundem convocandi. Deinde, quibus in locis convenire solitus fuerit ordines senatorum, modum deliberationem senatusconsultorum, dignitates et senatoribus proprios, aliaque. Interpret gallicus notas versioni adperfit. Alii argumentum sequentibus scriptis venturum.

An Essay on the Roman Senate by
 Chapman. CHAPMAN, D. D. *Master of Magdalen*
Cambridge, and Chaplain in ordinary to his
Cambridge 1750. 8. Francogallice a
Paris. 1765. 12 mai. — Auctor magni
libri partem iam confecerat, cum M
opusculum in lucem prodiret. Cum
quadam consensum plurium disquisitionum
cum Middletonianis animadvertit: et
proposito perrexit, ut argumento obfure
tior lux forte accenderetur. Dignus utique
cum Middletoniano conferatur.

Hooker. Postea NATHANAEL HOOKER, *cl*
riae Romanae supra meminimus, edic
tiones hac epigraphe: Observations on the
swer of M. l'Abbé de Vertot to the late Earl
pe's Enquiry concerning the Senate of ancient
dated December 1719. 2. a Dissertation upon the
stitution of the Roman Senate by a Gentleman
ed in 1743. 3. A Treatise of the Roman Senate
Conyers Middleton published in 1747. 4. A
on the Roman Senate by D. Thomas Chapman
ed in 1750. London 1758. 4. — Prur
dam, nova et inaudita dicendi, ductus, F
scriptoribus istis in omnibus fere, et quid
ulla ratione acerbè satis et vehementer,
dicat, Dionysium tanquam fabularum narr
exprobat; ius enim creandi senatus primit

populum, sed penes reges fuisse, quippe
 natum legerint, et quae sunt reliqua. Alius
 us, SPELMAN, qui eodem tempore Diony- ^{Spelman.}
 sionem Anglicam parabat, patronum eius
 me nominis sui mentione hoc scripto: *A*
Review of Hooke's Observations concerning
Roman Senate and the Character of Dionysius of
Arnassus. Lond. 1758. 4.

Andem diu post HERVEYI obitum († 1743) ^{Hervey.}
 e eius, quas ad Middletonum dedit, qua-
 e editionem se vivente prohibuit, publicae
 positae sunt hac inscriptione: *Letters bet-*
ward HERVEY and D. MIDDLETON con-
the Roman Senate, published from the origi-
manuscripts by THOMAS KNOWLES. Lond.

4.

MICHAELIS CONRADI CURTII *Prof. Hist.* ^{Curtius.}
Marat. in Academ. Marburg. Commentarii de
 Romano post tempora reipublicae liberae.
 us est Christianus Adolphus Klotzius. Halae
 8 mai. *Genevae* 1769. 4. — Multi qui-
 ut haecenus ostendimus, de senatu scripse-
 Romano, sed liberae reipublicae tantummo-
 tempora attigerunt; nemo, quod sciamus, col-
 lim amplissimi historiam inde ab Imperato-
 etate usque ad nostra tempora deduxit. Hoc
 opus aggressus est Curtius, non deterritus
 ate multiplici, quam scriptorum cum pe-
 tum, si medii, quod dicunt, aevi histo-
 confideres, obscuritas et barbaries obiicit.
 in vero opus in octo libros descripsit. Pri-
 agit de nominibus Imperatorum, de iuribus
 etate eorum, de lege Regia; tum ad digni-
 magistratusque senatus Rom. ab Augusto ad
 i. *hist. Vol. IV. P. II.* Q Con-

Constantini M. tempora progreditur; |
 turibus, senatui sub Imperatoribus eade
 relictis, exponit. Quibus explicitis digi
 tura senatus a Constantino usque ad Cai
 commemorat; tum de rebus gestis senat
 loquitur a Carolo M. ad tempora senatu
 a. 1144. Ab hoc tempore usque ad tri
 Nicolai Laurentii a. 1346 procedit; *)
 eandem historicam usque ad nostram acta
 textit, et, qualis hodie est, senatus Rom
 ditionem describit, licet brevius quam n
 spectaverint fortasse. Ipse etiam auctor
 tur. „Jejuna, inquit, videbitur recendon
 porum nostrique aevi historia. Neque i
 culpa mea. Ea enim, qua decuit, Rom
 ditos adii observantia, adminicula rogavi
 doceri vellem, exposui. Quin Romae eni
 lateant monimenta, quae lucem non adipe
 non est dubium; quorum quidem copiam
 etum iri putabam. At spes ista me frustra
 Verum etiam pro his, quae praestitit, i
 profecto gratiae Curtio debentur. Non
 studio, ut Klotzius in praefatione vere me
 unum quasi locum congeffit, quae huic a
 to illustrando inservirent, quam plurima;
 ter excussit varios scriptores, eosque, qui
 qui paullo delicatioribus sunt, non illibet
 relinquunt, libros cum examinavit, tum
 ravit inter se sollerter; multa, quae ant
 erant, firmavit cum testimoniorum au
 tum coniecturarum subtilitate; alia obscu
 dita in lucem protulit; omnia vero ita ex

*) Haec historiae periodus illustratur etiam qu
 Commentatione CHRISTIANI GUIL.
 WALCHII de Senatore Romano medii ae
 1753. 4.

Itaque, ut, aliis ex aliis annexis omnibusque
se partibus colligatis, luculenta historiae con-
dicio rerumque gestarum series existeret. Di-
genus, ex Klotzii sententia, adhiberi potuif-
fundius suaviusque, nec idem credit, in te-
pilis auctorum commemorandis omnia om-
verba repetenda fuisse, cum saepius aucto-
antum librorumque indicium suffecisset le-
ni cupiditati.

KLOTZII Acta litteraria Vol. V. p. 341 sqq.

Erud. a. 1768. p. 254 sqq.

meine deutsche Bibl. Anhang zu dem 1sten bis 1sten

P. I. p. 427-433.

*Scriptores de singulis populi Romani magi-
stratibus, ordine alphabetico.*

A E D I L E S.

1. AUGUSTI OLEARII Diff. de priscis Ro- Olearius.
um Aedilibus. Lips. 1692. 4.

2. TOERNERI Diff. de Aedilitate Romana. Toerner.
1713. 8.

3. ERARDI OTTONIS de Aedilibus Colonia- Otto.

et Municipiorum Liber. Francof. 1713. 8.

4. secunda. Trajecti ad Rhem. *) 1732. 8. —

5. ex penu iuris Romani, veterum auctorum
libris, et monumentis marmori incisis omnia
comparavit, ut nusquam fere, quod ad praesentem
pertinet, desiderari quiquam posse videatur.

6. Haec occasione data nonnulla iuris civilis
et veterum scriptorum loca et inscriptio-
nibus marmoribus inventas illustrare, obscura ac,
temporum iniquitate, seu negligentia com-
positorum corrupta restituere successu haud in-

Q 2

felici

Alia huius editionis exempla Lipsiam in fronte gerunt,
sed non vere.

felici conatus est. Ipsum opus per capita et graphos distinxit, et in illorum I. de coloniis incipiit agit. De variis magistratibus colon et municipiorum tractat cap. II, et III de necessitate et frequentia. Cap. IV etymologiam vocabuli Aedilis ab aedibus sacris deducit, quorum coloniarum seu Graecanicarum civium in Italia ἀγρονομῆς et αἰσυνόμες eosdem cum manorum aedilibus esse asserens; hos omnem studiose distinguit et ab Aedituis et ab Arcariis alias nominatis, et a curia civitatum. Cap. V aediles a Decurionibus stipulationem populi ex ipso Decurionum creatos, Aedilitatem vero gradum ad aedilitiam fuisse tradit. Quinam ab aedilitate im fuerint, capite VI demonstratur. Varia Aedilum genera VII proponit, et incertum Aedilum merum fuisse docet. Cura eorum circa aedilia privata, publica et sacra, balnea, vias, aquae resque venales, circa pondera et mensuras, et quae circa ludos versabatur, uti fuisse omnia explicat c. VIII, IX et X, et annonae cura ab aedilibus probe distinguendos esse monet, illi frumentum saltem compararent, Aediles id inter populum distribuerent. Summam aedilium dignitatem cap. XI describit; iurisdictionem et potestatem XII persequitur. Ultimo capite auctor duo insignia aedilium privilegia, quo a tutelae oneribus excusati, alterum, in coloniis Latinis civitatem Romae per aedilem honorem adipiscerentur, coronidis loco fuisse. In altera libri editione eundem capitulum retinuit, solo septimo excepto, quod plerumque est ac de Judaeis et Christianis, aedilibus fugientibus, agit. Reliqua omnia insigniter et novi passim ex antiquitate flores sparsi.

Acta Erud. a. 1714. p. 416-420. a. 1734. p. 527-31.

OH. GOTTFRIDI MOERLINI Explicatio- Moerlla.
Adasfcaliarum Terentii Specimina XIV, de of.
Aedilium curulium circa ludos scenicos. Al-
gi 1738-1749. fol.

OH. CHRIST. Joh. Gottl. F. HEINECCII Heineccius.
Actum aedilitium florum sparsio, seu Differ-
entia historica et iuridica, qua et aediliti Edicti hi-
et ipsum quod superest Edictum, passim
cur. Halae 1738. 4. — Non solum, quae
prodit, docte tradita et explicata sunt, sed
et insuper de Aedilibus in universum, et de
his sigillatim exponit.

CENSORES.

M. MICH. DILHERRI Diff. de Cenforibus. Dilherr.
 1638. 4. Et inter *eiusd.* Differtt. acad. (*No-*
 1652. 4) T. I. p. 515 sqq.

H. CHRIST. SAGITTARII Diff. de Cen- Sagittarius.
Jenae 1646. 4. Et in eiusd. Otio Jenens.
 1671. 4) p. 261 sqq.

TRI FONTELLII Diff. de Censore Romano. Fontelius.
 1665. 8.

CRIST. DONATI Diff. de Cenforibus Ro- Donatus.
um. Witteberg. 1670. 4.

E. RADERI Oratio in laudem Romanorum Rader.
ae. Ulmae 1682. 4.

UR. NORMANNI Diff. de Censore Roma- Norman-
um. 1686. 8. nus.

COBI PERIZONII Diff. philol. de Censo- Perizonius.
populi Romani. Lugd. Bat. 1697. 4.

COLAUS HIERON. GUNDLING von allen Gundling.
den Schatz- und Zuchtmeistern oder Cenforti-
ni Gundlingianis (Hal. 1717. 8) P. XVI. p.
 3. — Et dissertatio docta bonaeque frugis

plena, cui propterea versio Latina optanda
etiam exteri eadem frui possent.

- Valois. CAROLUS VALOIS DE LA MARE
seurs Romains; in Hist. de l'Etat, des Inst.
p. 63-69.
- Ferratius. M. ANT. FERRATII Epistola de Cen
inter eiusd. Epistolas p. 102-103.
- Conradi. FRANC. CAR. CONRADI Diff. de
figillorum collegii signiferorum; in eiusd.
(*Helmsf.* 1740. 8) Lib. I. p. 43-56.
- Reinhard. JOH. PAULI REINHARDI Progr.
fore Romano, summi magistratus academi
plari. *Erlangae* 1761. fol.

CONSULES.

Fastos Consulares, huc etiam spectantes
que eorum editiones supra Vol. IV. P. I.
241 recensuimus.

- Sundelius. JONAE SUNDELIJ Diff. de Consule
tore Romano. *Ups.* 1658. 8.
- Franken-
stein. CHRIST. FRID. FRANCKENSTEIN
de Consule Romano. *Lips.* 1660. 4.
- Klengel. CHRIST. KLENGEL Diff. de Consul
manorum *Wittsberg.* 1663. 4.
- Arrhenius. JAC. ARRHENII Diff. historico-pol
Consule Romano. *Ups.* 1705. 8.
- Hausotter. CHRIST. HENR. HAUSOTTER de
dignitate apud Romanos. *Lips.* 1748. 4.
- Mylius. FRID. HENRICI MYLIJ de insigni
fulum Romanorum Dissertatio. *Lips.* 1749.
- Otto. EVERHARDI OTTONIS Diff. de Co
extra Romam; in eius Dissertatt. iur. publ.
(*Traj. ad Rhem.* 1723. 4) P. I. p. 437-49.
- De NORISII Epistola consulari, fac
sertatione hypatica, aliisque huius generis
supra Vol. IV. P. I. p. 235 sqq.

PRRECTORES IMPERII ROM.

EGISMUNDI FRID. DRESIGII *Commen-* Drefg.
de Correctoribus Imperii Romani. *Lipsf.* 1739.

Cum origo vocabuli, tum dignitatis, quam
tratus, sub Imperatoribus Romanis provin-
gentes, gesserunt, docte exponitur. Nulla
nit correctorum mentio temporibus Aurelia-
quior.

DECEMVIRI

ORGII GOEZII *Diff. de Decemviratu le-* Goetze.
que decemviralibus Romanorum. *Jenae*

4.
H. NICOLAI FUNCII *Diff. de Decemvi-* Funcius.
a Romanis creandorum diversa ratione; in
Differtt. acad. (*Lemgov.* 1746. 8) p. 309 sq.

AROLI LUDOVICI VOLLHARDT *Histo-* Vollhardt.
Decemviratus quaedam ἀποσπασματικῆς ex Li-
Dionysio. *Lipsf.* 1736. 4.

DICTATORES.

H. CHRISTFR. SAGITTARII *Diff. de Di-* Sagittarius.
re Romano. *Jenae* 1648. 4; et in *eiusd.* Otio
si p. 346 sqq.

ODOFREDI STRAUSSII *Diff. de Dictato-* Strauß.
Romanorum. *Witteberg.* 1667. 4.

ACOBI ROESERI *Dissertationes III de Di-* Roeder.
ris potestate. *Viteb.* 1668. 4.

PH. OLEARIII *Diff. de Dictatoribus Roma-* Olearius.
Lipsf. 1669. 4.

CHRISTIANI HOFFMANNI *Diff. de Dicta-* Hoffmann.
Romana. *Jenae* 1670. 4.

ILRICI OBRECHTI *Diff. de extraordinariis* Obrecht.
Romani imperiis (*praeferim Interregi et*

Dictatore). Argent. 1677. 4; et in eius *Diff. acad.* p. 388 sqq.

Felwinger. JOH. PAULI FELWINGERI *Diff. de Dictatore Romano. Altorf. 1678. 8.*

Müller. JOH. JAC. MUELLERI *Diff. historica de periodo Dictatoris. Jenae 1682. 4.*

Cellarius. CHRISTOPH. CELLARII *Programma de aetate et Censura Romanorum. Merseb. 1682.*

Barth. CASP. BARTHII *Observatio de Dictatore municipali, ex eius libro Gellianorum inedita, prompta a Christi. Schoettgenio. Dresdae 1738.*

Verheyck. HENRICI VERHEYCK *Disputationcula de Dictatore populi Romani; in Praefatione ad 2^{am} editionem Eutropii (Lugd. Bat. 1762. 8. 32-54. — Collecta et notata hic reperies, cum ab Eutropio, tum ab aliis, de argumento isto parum accurate tradita sunt.*

DUCENARI I.

Siber. URBANI GOTTFR. SIBERI *Diff. de Ducenariis (iudicibus, ab Augusto constitutis, qui a prioribus pecuniae summis iudicarent). Schneeberg 1699. 4.*

MAGISTRATUS MUNICIPALES.

Pancirolius. GUIDONIS PANCIROLI *Libellus de Magistratibus municipalibus et corporibus artificum accessit Notitiae dignitatis utriusque Imperii. E Graevii Thes. Antiqq. Rom. T. III. p. (47) et deinde p. 1-22. — Multum hic libellus ad intelligendas leges, quae ad magistratus spectant.*

PONTIFICES.

V. scriptores supra cap. XV sect. IV recentiorum

PR

PRAEFECTI PRAETORIO.

MARCI ANTONII SURGENTIS, *U. J. D.* ^{Strugens.} *Præficii, et Equitis Neapolitani*, Neapolis illustratio Praefecti praetorio, reliquorumque antiquiorum magistratuum, cum Vicerege aliisque magistratibus praesentis temporis, comparatione eorumque potestatem, ordinem et inter se consentientiam continens: omnium praeterea trium regni Neapolis in iure dicundo ritum continens, cum adnotationibus fratris MUTII ANTONII, *U. J. D. et Praesidentis regiae Camerae* *summariae*. Neapol. 1597. fol. *Idem liber sub titulo Aureus tractatus, Praefecti praetorio, reliquorumque antiquorum magistratuum, cum Vicerege aliisque magistratibus nostri temporis comparationem continens etc.* cum annotationibus Surgentis. Neapoli 1602. fol. *Idem liber sub titulo Ital. et Sicil. T. IX. P. III.* — Editio prioris rarioribus, et secunda raris accensetur.

JOHANNIS PERIZONII *Diff. philol. de origine, ratione et usu vocum Praetoris et Praetorii, de sensu verborum Pauli Phil. I, 13.* ^{Perizonius.} *Frankfurti* 1687. 4.

Idem *Diff. philol. de Praetorio Caesarum et Praefecto.* *ibid.* 1688. 4.

Idem cum Ulrico Hubero *disquisitio de Praetorio, cum alibi, tum maxime in urbe Roma, de Praetorii Praefecto, ac vero sensu verborum Pauli Phil. I, 13.* Accedit *eiusdem* *Dissertatio de iustitia orbis terrarum descriptione, et locorum memorantis.* *Frankfurti* 1690. 8.

Idem 1696. 8. — Verba Pauli apostoli in Actibus, quibus innocentiam vinculorum suorum Praetorio toto manifestam se reddidisse declarat, et rationem litigandi dederunt Hubero et Perizonio super Praetorio; quod urbanum iste iuri dicundo

cundo auditorium partemque Palatii Caecae hic praetoriarum cohortium corpus seu castrum ubi Romae praetoriani tenebant, unde sublegebantur cohortes, quae per vices ad palatium farum stationem agerent, contendit. Sententiam suam Perizonius dissertatione priore expressit. Huic in *praefationum iuris Romani et hodie* te II, in expositione tituli XI. Lib. I. de Off. Praet. per modum digressionis contradixit; adversus quem opinionis suae veritatem alteram dissertationem edidit Perizonius, quod aegre ferens Huberus singularem librum *Praetorio, quod Paulus Philip. I, 13 memorat* nexum *Dissertationibus septem iuridico-theologicis* 1688 publici iuris fecit *). Postea Perizonius scripta sua iunctim edidit, simulque Huberius in libro suo fuse respondit; unde sententiam non adeo novam aut paradoxam esse intellexit, ut ingenti inopia veri opus sit ad eam probandam; mitioribus certe verbis litem hanc praetorianam posse creditur. Notitiam huius litis plenam qui vult, adeat *Acta Erud.* a. 1691. p. 237-241.

Haynisch.

JOH. CHRISTOPH. HAYNISCH *Compendio* tatio de iis, qui olim in prisco Romano imperio Principum Vicarii fuere. *Schleizae* 1742. 4.

Ritter.

JOH. DAN. RITTERI *Historia Praefecturae* Praetorianae, ab origine dignitatis ad Constantinum M. *Viteb.* 1745. 4.

PRAEFECTUS URBIS.

Contelorius.

FELICIS CONTELORII (*Historici et Aristoteli Romani* † 1652) de Praefecto Urbis *Legi Romae* 1631. 4. Cum figg. Et in *A. H. de Historiae* Nov. Thes. Antiqu. T. I. p. 518 sqq.

*) Cf. *Acta Erud.* a. 1688. p. 475.

NOLDI DRAKENBORCHII (Praef. *Petro Draken-
borch.* anno) Diff. philologico-historica de Praefec-
ti. *Ultrajecti* 1704. 4. Editio altera (cura
adovici Uhlii). *Trajecti cis Viadr.* 1752. 8.
fisa est huic et recentiori editioni, quam
notulasque adspersit *Joh. Christ. Kappius*
1787. 8, Drakenborchii vita; auctore
e *Oosterdyk Schacht.*

I. TOBIAE KREBSII Commentatio de *Krebs.*
to urbis Romano. *Lips.* 1747. 4; et in
Opusculis (*Lips.* 1778. 8 mai.) p. 109 sq.—
e diversos fuisse praefectos urbis in republi-
ca ab illis, quos Augustus Imp. constituit,
is in primis probat.

UARDI CORSINI Series Praefectorum *Corsini.*
ab urbe condita ad annum usque
XLIII, sive a Christo nato DC, collecta et
a. *Pisfi* 1763. 4.

idem Liber de Praefectis Urbis etc. Ad-
vadem Diff. de Praefectorum origine, digni-
t. *ibid.* 1766. 4.

idem *Difesa per la Serie di Prefetti di Roma.*
68. 4.

AESIDES PROVINCiarUM.

LH. HENR. BRUCKNERI Diff. de Prae- *Bruckner.*
provinciarum apud Romanos. *Jonas*

4.

IL. TE WATER Diff. de Consilio Praefi- *te Water.*
provinciis; in *Miscellan. Duisburgensf.* (*Am-*
1734. 8) T. II. Fasc. I. p. 51-61.

ANT. FERRATII Epistola de Rectoribus *Ferratius.*
clarum; Inter *alias* Epistolas p. 126 sqq.

C. HUBERT MONGAULT *Dissertation sur* Mongault.
teurs, qui ont été rendus aux Gouverneurs des
as; pendant que la Republique Romaine subsis-
toit,

toit; in *Mém. de l'Acad. de Inscr.* T. I. | 369.

✠ Burigny. DE BURIGNY *Réflexions sur la cons-
Magistrats Romains dans le gouvernement |
vinces; ibid. Hist. T. XXVII. p. 64-71.*

PRAETORES.

Koerr. CAROLI GOTTLIEB KNORRII *Disse-
usu practico doctrinae iuris Romani de I
et Iudice pedaneo. Halae Magd. 1725. 4.*

Richey. JOH. RICHEY (*Praef. Gottl. Koerrii*) *D
diciae Praetoris Romani et iuris honorat
1730. 4. — Heinemann quum refutat
cheyus, affirmantem in Hist. iuris T. I |
et in Antiqq. iur. P. I. p. 51, Praetores
suis leges sub specie aequitatis evertisse, ill
petita editione Historiae iuris ad § 70 et in H
Edictorum p. 100 Opusculorum posthum
maxima acerbitate respondit, castigatus et
tero ad eandem historiae iuris paragraphum*

Ferratius. M. ANT. FERRATII *Epistola de Praetor
inter eius Epist. p. 105-112.*

Conradi. FRANC. CAR. CONRADI *Diff. de Pr
peregrino; in eiusd. Parergis L. I. p. 1-42.*

Mylius. JOH. HENRICI MYLII *de Praetore
grino Dissertatio. Lips. 1752. 4.*

a Felde. CORNELII MAURITII A FELDE I
iis, quae olim in iure apud Praetorem pera-
tur. *Ultraj. ad Rhen. 1749. 4.*

de Guasco. *Abbé Comte DE GUASCO Dissertation
Préteur des étrangers à Rome; in eiusdem D
tions historiques etc. à Tournai 1756. II Voll.
Est dissertatio secunda, in qua auctor docti
non solum originem dignitatis istius, sed
indolem demonstrat, simulque ostendit,
quid apud Romanos usitata fuerit.*

ROLI ACOLUTHI Commentatio de Prae- Acoluthus.
cali. *Jenae* 1758. 4.

PROCONSULES.

H. NICOLAI FUNCCII Diff. de proconsu- Funccius.
gnitate; in *Ikenii Symbolis litter.* (*Brem.*
8) T. II. p. 581-647.

RIST. HENR. HAUSOTTER Diff. de Pro- Hausotter.
dignitate apud Romanos. *Lipf.* 1748. 4.

RIST. GOTTLIEB SCHWARZII Diff. Schwarz.
μαγιστρών, magistratu civitatum Asiae pro-
ris. *Altdorf.* 1735. 4.

PROCURATOR CAESARIS.

FFRIDI MASCOVII de Procuratore Mascov.
Exercitatio I. *Altdorf.* 1724. 4; et in *cias-*
pusculis, a Püttmanno (*Lipf.* 1776. 8 mai.)
p. 1 sqq. Exercitatio altera, quam auctor
erat, nunquam in lucem prodit.

QUAESTORES.

ENRICI DODWELLI Praelectio de Quae- Dodwell.
obeundae legitimo tempore; in *eiusdem*
St. Camd. p. 362 sqq.

HARDI REUSCHII de populi Romani Reusch.
horibus ac potissimum aerariis, eorumque
numero et muniis selecta quaedam capita.
ed. 1725. 4.

H. FRID. MAGERI Diff. de Candidatis Mager.
Lipf. 1733. 4. Ideo hoc loco comme-
ntus, quia eiusmodi candidati simul quaestori-
sunt.

ANT. FERRATII Epistola de Quaestori Ferratius.
inter *cias* Epistolas p. 112 sqq.

REGES.

R E G E S.

Scriptores de Regibus Romanorum supra
IV. P. I. p. 222 - 227 recensuimus.

T E T R A R C H A E

Graun. CASP. HENR. GRAUN Diff. de Tetrarchis ad Luc. III, 1. *Witteb.* 1684. 4; et in Theol. philol. Dissertt. (*Amstelod.* 1702. fol.) p. 310 sqq.

T R I B U N I P L E B I S.

Franck. JOH. NICOLAI FRANCKII Diff. de Tribuno plebis. *Jenae* 1668. 4.

Ferratius. M. ANTON FERRATII Epistola de Tribuno plebis, in *eiusd.* Epistol. p. 112 sqq.

S E C T I O I I I.

Scriptores de imperio et provinciis Romanorum, de coloniis, municipiis, populis fundis.

Panvinus. ONUPHRII PANVINII Imperium Romanum 1. Descriptio imperii Romani. cf. supra IV. P. I. p. 132 sq.

Robortellus. FRANCISCI ROBORELLI, *Utinensi* Provinciis Romanorum, earumque administratione Liber (s. potius Libellus); in *eius* Opera vita et victu populi Rom. *Bonon.* 1559. 8. *Gaudet Roberti* Miscell. Ital. T. I. p. 593 sqq. *Graevii* Thes. Antiqq. Rom. T. III. p. (1)-10.

Sigonius. CAROLI SIGONII de antiquo iure Romanarum Libri III; cum *eiusdem* libris de iure civium Romanorum. *Parisi.* 1576. fol. *cof.* 1591. fol. *Lips.* et *Hal.* 1715. 8. In *Graevii* Thes. Antiqq. Rom. T. III. p. 101-110.

sq. Rom. T. II. p. 1528-1681. Et in Sigon-
pp. ab *Argelato* editis. — Auctor more suo
doctissime differit cum de Romani imperii
incis in univcrsum, tum de earum singulis,
a de illarum praefidibus, de horum comitatu,
actione et imperio, de quaestoribus provin-
ciae eorumque potestate, aliisque ad hoc ar-
gumentum spectantibus rebus. Libro tertio cum
Jo. Gruchio potissimum disputat super lege
de magistratuum, eorum in primis, qui in
provincias profecti sunt.

Idem de antiquo iure Italiae Libri III; cum
libris de iure civium Rom. modo laudatis;

Gravii Thes. T. II. p. 1378-1528. —

Sigonius in hoc opere doctissimo aequae ac-
curatissimo de triplici iure populorum Italiae, de
foederibus et iuribus singulorum Italiae ve-
tustiorum, de coloniis earumque iure, de
civibus et illorum iure, ita et de praefecturis,
iuribus civitatibus, de foris et conciliabulis,
iuribus Latinis atque aliis populis Italicis data,
de civitatis Galliae provinciae concessio, de
iuribus militaribus, de Istria ad Italiam adiuncta,
iuribus, ac foedere iureque gentium Alpina-
Animadversiones nonnullas Latini Latinii in
opus Graevius exhibuit in praef. T. II. Thes.

CRISTL. GOTTL. SCHWARZII, Speci- Schwarz.
iurisprudentiae antiquariae de iure Italico.

f. 1720. 4.

PHILIPPI BERTIERII, in *Regis Consistorio* Bertier,

Regii, et in Senatu Tolosano Praefidis († 1618)

non Diatribae duae. Quibus Civilis Imperii
iura et Ecclesiae Politia illustrantur. *Tolosae*

4. Et in Ever. Ottonis Thesauri iur. Rom.

7. p. 789 sqq. — Auctor ipse ita de se:

haec, quae iam recte tradita sunt, operam con-
sumere

sumere absurdum; aliena meis inter-
quum semper iudicavi. Meam ubique
paucis et apertis verbis exposui: verita-
fieri potuit, vestigia sum persequutus;
tum me semper nolim existimare — n-
est, si nihil sine probabili ratione au-
dixerim: qui propterea et *Pithagorae* noi-
mis, clarissimi Jureconsulti, exempla in
lucubrationibus."

CL. CLEMENT *Bibl. curieuse* T. III. p. 1

Veratius. M. ANT. FERRATII Epistola de
(scripta a. 1696); in *eius* Epistol. (*Venus*
p. 185-192.

Eiusdem Epistola de Provinciis Cq
ibid. p. 181-184.

Eiusdem Epistola de Sociorum (i. e.
quae in ditionem Populi Romani venen-
in Magistratus, *ibid.* p. 347-351.

Spanheim. EZECHIELIS SPANHEMII Orbis
seu ad Constitutionem Antonini Imper
qua Ulpianus Leg. XVII Digest. de fu-
num, Exercitationes duae; in *Gravii*
tiqq. Rom. T. XI. p. 1-170. Editio se-
auctore recensita et altera parte auctio-
1703. 4. Cum praefatione Joh. Gott.
Halaë et Lips. 1728. 4. — Summa to-
doctissimi est interpretatio Constitutk
qua omnes in Orbe Romano qui sunt, et
effecti essent. Exercitationis primae pa-
de statu civium sub Regibus Romanis
qui quidem non optimus, tamen aliqui-
nitendus fuit, adscitis in Urbem pro in-
civitatis quibuscunque advenis, etiam h-
victis; et honoribus in digniores collati
regibus ampliati sunt, civium honores

ratu inducto, qui sacrata lege inviolabilis

Tum iura civitatis in publicum, suffragiorum et capeffendorum honorum; ac privata, bii, testamenti, hereditatum, patriae potestatis, et alia, divisa sunt. In modo autem amandae civitatis beatiores Romani Graecis imitatur. Et haec prioribus tribus capitibus continentur: quarto et quinto de *ισοπολιτεία* civitatum, qua unus homo diversarum civitatum obtinuit civis esse, differitur: quod secus Romanis. Deinde traditur, quibus modis amissa civitas. Sexto capite ac sequentibus de *ἀποικίαις* agitur, quorum duplex patria fuit, alibi et originis: altera iuris, videlicet Romanorum una in utraque civitas. Municipiorum initium in Latio factum esse, civitate dotatis integris populis, Hernicis, Lanuvinis, Ardeatensibus, Nomentanis, Fundanis, Anagninis, Ardeatensibus caet.: nec vero his omnibus iure aequo, sed quibusdam plene, aliis sine suffragio, aliis demonstratur; deinde extra Latium civitas non manasse, primo omnium Caeritibus concessa, dein Campanis aliisque, sed plerisque testate suffragiorum. Post haec, capitibus LX et X, dilucidatur controversia, in exiliis ante multis visa, de iure Latii seu Latinitate

de Latinis coloniis, de Libertis Latinis Aelianis, et quo pacto ius Latii ab iure Italianis, et quo pacto ius Quiritum, et hoc ab iure civitate Romana differat; quae omnia ita sunt exposita, etiam ab aliorum dissensu, ubi maxime, egregie vindicata, ut dubitari de illis non potuerit. Summa illorum est: Jus Latii libertatem habuisse, non aequum ullum civitatis, nec privatum neque publicum, utpote quae propria fuerint civium: per
Hist. Vol. IV. P. II. R hono-

ius suffragandi et petendi honores. Latii, quo illis, qui magistratu intrerant, aditus ad honores in Urbe tuit. Jus Italicum diversum a Latii ac praecipue in immunitate, quale toti Italiae concesserat, versatum elritium nonnunquam ipsum ius civit quando ab illo distingui, nec pr omnia iura civium, sed privata ta habuisse. Latinos autem liberos, l Augusto inductos, dici ad similit quae Latinitatis, quae in colonias unde iurisconsulti illos Latinis c quent, quamvis distincti per se sin A c. XI ad finem partis primae in tione ius civitatis universae concess scribitur, idque qua occasione fact tur. Post ad quaestionem acceditur pia eo ipso, quod ius civitatis Rom ius suarum legum amiserint? quod tuit. Cui respondetur, ut non un nis municinia fuerint, verum alia

ino P. declaratur, et in auctorem inquiritur, primus omnes in Romano imperio ingenuos itatis iure ornaverit: Variæ prostant super re sententiae; sed peritior legum et constitutionum Ulpianus expresse *Antonino Imperatori* ripsit. Cum vero plures Antonini fuerint, eritur, quisnam illorum fuerit conditor tamalis-constitutionis? Mire etiam hac in re repant doctorum virorum sententiae. Spanius cap. IV *Antoninum Caracallam*, saepe ab oricis et iurisconsultis *Antoninus* simpliciter um, fuisse constitutionis auctorem demonstrat; cui aequalis scriptor, Dio Cassius in *Exptis* Valesianis aperte adscripsit, etiam caus-, qua inductus tam liberalis fuerit, addidit us honestam, et neque Antonino Pio, nec po convenientem, videlicet ut plus lucri ex ligali decimarum, quas pro vicesimis constitrat, et ex abolitis antecessorum benignis he- litatum aut manumissorum legibus acciperet. autem de universali civitate constitutio de in- nis solis intelligenda est; unde cap. V discri- i inter manumissos declaratur. Agitur etiam ideicommissaria libertate et de poena in liber- ingratos; item de libertis deditiis. Cap. VI litur, Romam post Antonini constitutionem am esse communem patriam. Deinde de to- usu agitur proprio civium Romanorum, ad ma usque tempora servato; et tandem vox unitas Tertulliani, Πομπαινα Epiphanii, Ro- is Orosii explicatur. Cap. VII usque ad XIX onstratur, Antonini constitutione factum ut leges Romanae orbe toto Romano va- et, eiusque rei causa, legum scholae Bery- Athenis et alibi instituerentur, et Edictum nciiale cessaret: hic illic tamen et gentes

R 2 quae-

quaedam integrae, et civitates
tim in Graecia et Asia
ac liberae manerent. Nec
soluta erat, sed Romano

autum eius adstricta,
uterentur legibus, ne

re necesse haberent.
docetur, quanta

nem secutae sint
suffragandi ritur

mitiis e Camp
speciem, rev

Comitiorum

Cap. XXII

stricta er
tuplex

tonini
cessa

qu

Contra Anglum istum disputatur multaque
docte et iucunde dicta admiscuntur, lice

maxime de Graecorum, non adeo Romanorum
coloniis in libro sic inscripto: *De l'Etat et*

Sort des Colonies des anciens Peuples. à Philadel
1779. 8 mai. Cuius libri auctor, Liber Bar

SAINTE CROIX, etiam impugnat auctori
bri, qui inscribitur: *Dissertation qui a remp*

prix de l'Acad. des Inscriptions en 1745: Quels

les droits des Metropoles Grecques sur les colo

devoirs des colonies envers les metropoles; et l

gemens reciproques des unes et des autres.
DE BOUGAINVILLE. à Paris 1746. 12.

CH. (HEYNIUS) in Götting. gel. Anz. a.
613. 616.

Insurrexit quoque in Britannum ar

symmonds. JOH. SYMMONDS in *Remarks upon an*

obu-
berem

Attiger

dem ar-

atem et

Britan-

L. IV.

ae. E qui

antiqu

epigra

the free States of

Contest between Great

Colonies. With Reflexions

Settlement of these Colonies.

Francogallice (a Cerisiero) Ue

1778. 8. Theotisce, Lipsi. 1778. 8.

de veterum Graecorum et Roma-

tonini auctor non affert: accurate ta-

1779. P

gel. Anz. a. 1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

1779. P

ontino non composita, vel ab aliis aucta interpolata fuisse.

.) VINCENTII BORGHINI (Ordinis Be- Borghini.
tini, Archaeologi et Litteratoris Florenti-
ritissimi † 1580) *Discorso de Municipii e Colo-*
mane; in eiusdem *Discorsi* (Florenz. 1584.
361-381.

eiusdem *Discorso delle Colonie Latine*; ibid. p.
420.

eiusdem *Discorso delle Colonie militari*; ibid. p.
455. — Perraram esse huius libri, in duas
distributi, editionem a nobis memoratam,
et alios affirmat Clement in *Bibl. curieuse* T. V.
sq. Propter hanc raritatem typis repeti-
tum annotationibus *Dominici Mariae Manni*,
Lutetiae 1755. 4.

ALENTINI ALBERTI *Diff. de Coloniis.* Albertus.
1671. 4.

OH. GUIL. BERGERI ex antiquitate colo- Berger.
diceptionum Τμήματα. *Vitemb.* 1714. 4.

.) G. HEYNIJ Prolusiones II de veterum Heyne.
harum iure eiusque causis. *Goetting.* 1766.
fol. et in *eiusd.* Opusc. Vol. I. p. 290-329.
lores quidem scriptores de veterum colo-
arumque iuribus haud raro disputarunt:
nen, ut aut ad antiqui moris ac ritus inda-
em operam omnem referrent, aut, quum
xponenda essent, ritus potius et instituta
nobis commemorarent, certe de causis
rerum parum solliciti essent. Id ipsum
us in his prolusionibus egregie praestitit,
e viam in hoc argumento tractando veram
ravit. Ipse in alia prolusione figillatim egit.
Romanorum prudentia in coloniis regen-
id. 1781. fol. Et in Opusc. Vol. III. p. 79-
ibi in causas et consilia inquiritur, quibus

History etc.

History of the Colonisation of the Antiquity, applied to the present Contes Britain and her American Colonies. concerning the future Settlement of Lond. 1777. 4. Francogallie (a (traj. ad Rhen. 1778. 8. Theotisce, Li Nova quidem de veterum Graecorum coloniis auctor non affert men satis de iisdem differit.

Cf. (HEYNIUS) in *Götting. gel.* 59-62.

Contra Anglum istum disputa alia docte et iucunde dicta admixta maxime de Graecorum, non adeo coloniis in libro sic inscripto: *Le Sort des Colonies des anciens Peuples.* 1779. 8 mai. Cuius libri auctor,

de St. Croix. SAINTE CROIX, etiam impugnabatur, qui inscribitur: *Dissertation qui a remporté le prix de l'Acad. des Inscriptions en 174. sur les droits des Metropoles Grecques sur leurs colonies envers les metropoli*

de coloniis, municipiis, populis fundis. 263

History of the Colonisation etc. Lond.

. 4.

Attigere idem argumentum alii, inque iis
MUS SMITH in libro aureo: *Inquiry into* ^{Smith.}
Nature and Causes of the Wealth of Nations T.

IV. cap. 7. Minus tamen probandus in re-
nantiquis, quas intexuit; inde ductus libellus
epigraphæ: *Fragment sur les Colonies.* à Lau- ^{Fragments}
1778. 8. ^{etc.}

* * *

onymi Diatriba de Colonia Cabe; in *Miscel.* ^{Diatriba}
Observatt. in Auctor. T. V. Vol. III. p. 76 sqq. ^{etc.}

IL A TURRE Differtatio de Colonia Fo- ^{a Turre.}
ensi; cum eiusd. Monument. veter. Antl.
1700. 4; et cum eiusd. Diff. de Deo Beleno,
es. Antiqq. et Histor. Ital. T. IV. P. IV.

ANDR. RESENDII Epistola de Colonia ^{Resendius.}
fi; in *Andr. Schotti Hispan. illustrat.* T. II.
1700.

* * *

NI a W. SLICHER Disputatio de iure Mu- ^{Slicher.}
m et Municipiorum. *Lugd. Bat.* 1714. 4.

H. GUIL. WALDSCHMIDT Diff. de diffe- ^{Wald-}
Municipiorum Romanorum et urbium Ger- ^{schmidt.}
mediatarum. *Marburg* 1729. 4.

RIANI DEODATI STEGERI Diff. ad le- ^{Steger.}
municipalem Romanorum. *Lipf.* 1738. 4.

* * *

COLAI RIGALTII, ISMAELIS BULLI- ^{Rigaltius}
et HENRICI VALESII Observationes de ^{Bullialdus.}
s fundis; in *Gravii Thes. Antiqq. Rom.* T. ^{Valesius.}
925-1950; et post *Henr. Valesii* Emendatt.
normanno ed. *Amstelod.* 1740. 4. p. 189 sqq.

R 4

JOH.

effectum, ut colonias suas Romae adiacentibus
 xias et iussis imperiisque p[ro]p[ri]is, ac de
 nempe vi fere et crudelitate p[ro]vinciarum

Postea recentiore aev[us]
 gumentum ventilatum
 locum praebente bello
 niae exortum est cur
 bus sequentes solum statu

History etc.

*History of the
 Antiquity, applic[ed]
 Britain and her
 concerning th[is]
 us, Patriciis, ordin
 eorumque iuribus.*

Lond. 1777. *Senatorum conf. Scriptores de Senatu
 traj. ad R[omam] II praeced. litt. B.*

Nova G[raeciae] ADOLPHI FALCKII Epistola de ordi-
 norum civium Romanorum divisionibus. Jenae
 men[er] 4.

JOH. ERNESTI BUETTNERI Civitas Roma-
 nigridemiis exemta. *Jenae 1672. 4.*

FRANC. CAROLI CONRADI Diss. de iure
 Quintium, a civitate Romana non diverso. Helm-
 stad. 1742. 4.

JOH. HERMANSSON Dissertationes II de or-
 dinibus Romanorum. *Upsal. 1722. 8.*

STANISLALI SANTINELLI; *Congregationi
 a Somascha Clerici regularis*, Dissertatio de Roma-
 norum veterum nobilitate. *Venet. 1717. 8*; et u-
 ter eiusdem Dissertatt. Oratt. Epist. et Carm. (*V
 net. 1734. 4*) p. 1-92. — Capitibus undevigi-
 ti copiose et erudite agitur de nomine et natu-
 nobilitatis, eiusque generibus, ut et iis, quoru-
 fuerit, quibusque insignibus ostentetur.

Luppius.

JOH. SAM. LUPPII Diss. de iure imaginu-
 apud veteres Romanos. *Viteberg. 1712. 4.*

Gundling.

NICOLAI HIERON. GUNDLING *edder
 mer*; in Gundlingian. P. XXX. p. 470-488.

Audi

ut demonstrare studeat, notionem vocabulitatis diversam apud Romanos fuisse secundum temporum diversitatem; non omnes senatores et equites fuisse nobiles, nec omnes, qui ex antiquis et claris oriundi erant: sed solum illi, quorum maiores fuerint Consules, Dictatores, Censores, Praetores, Aediles curules, idem Romae, quorumque imagines in atris habitabant; verbo, nobilitatem ex imaginibus magistratuum curulium ortam esse.

JOH. NICOLAI FUNCCII Diss. de Romano-Funcius. ex imaginibus nobilitate; in eius Dissertat. d. (Lengov. 1746. 8) p. 409 sqq.

FRANCISCI DE' FICORONI *Bolla d'oro d' de Ficoroni Nobili Romani, e quella d'Libertini ed altre* ^{ni.} *Libertà spettanti a' Mausolei nuovamente scoperte, e divise in II Parti.* In Roma 4. Cum figg. — Bulla, prioris huius libri argumentum, erat ornamentum infantile, idem apud Romanos, diversum pro diversae conditione. Hi illius usum, uti plura ab Etruscis mutuati deprehenduntur, auctorem, qui et urbis perhibetur, Romulo. Tullius Priscus rex instituisse proditur, ut Patricii duxerant, hoc est, Senatorum filii, bulla aurea ornarentur, quorum patres curulem magistratum flecterent, aut meruissent equo. Saepe hoc incusamentum fuerat pueris nobili loco natis, ut imitarentur virtutem patriam, armisque in patriae modum strenue gerendis mature adfuerent. Hi supersunt et statuae bullatae, a Ficoronio inventae ac descriptae. Sub finem idem observat foeminas quoque Romanas bullis collum exornare solitas fuisse, sed minoribus illis, unaque illius, nec ex auro vel corio, ut in pueris, elaboratis,

boratis, sed ex varia materia, interdum
mis constantibus.

Cf. Nova Acta Erud. a. 1734. p. 347 sqq.

Draco. JOH. JACOBI DRACONIS (*D. iur
laris et Consilarii intimi Coburgensis*) de
rum origine et iure Libri III. *Basil.* 16
Aliarum etiam gentium similis distinctio
cum Romana.

Ranger. A. C. RANGERII *Diff. de Patri
mont.* 1684. 4.

Ferratius. M. ANT. FERRATII *Epistola de Pa
ter eius Epistol.* p. 93-95.

Gentili. OCTAVIANI GENTILII, *ex Dom
loni, Patricii Septempedani*, de Patricioru
varietate, praestantia et iuribus, libri I
1736. 4. — Differitur satis docte de
rum origine, ratione, dignitate ac mune
solum quidem temporibus reipublicae,
sub Caesaribus Imperii occidentalis et
praecipue quoque de Advocatis ecclesia
tioribus adeo temporibus.

Chladenius. ERNESTI MARTINI CHLADENI
Professoris iuris Vitembergensis † 1782)
de Gentilitate seu de iuribus gentilitatis
Romanorum. *Viteb.* 1738. 4. Uberior l
tribae doctissimae expositio prodit hac e
E. M. CHLADENII de Gentilitate (vete
manorum Liber singularis, in quo cum
historia et fata familiarum Romanarum,
torum, legum, numismatum, marmo
rumque monumentorum antiquorum ill
et explicantur. *Lips.* 1742. 4. — Capi
docetur, quid vocabula *gens*, *gentilis* et
sibi voluerint, quid nomina et imagines g

aque usus fuerit, quo modo festa et sacrificia, epulcralia gentilitia se habuerint. Agitur por- gentium successione, de cura earum legiti- : tutela, atque insignibus; de modis, quibus n gentem antiquam recipi eandemque dese- : uerit; de iudiciis in rebus gentilitiis; de per gentilitate inter patricos ac plebeios; de t interitu rei gentilitiae. Capite ultimo hi- gentis Corneliae figillatim describitur.

CHRISTIANI WILHELMI AB EYBEN Diff. ab Eyben. line equestri veterum Romanorum. *Franco-* 1684. fol. Et in Operibus *Hulderici ab Ey-* *Argent.* 1708. fol.) P. III. p. 877 sqq. Et in *de Sallengre* Nov. Thes. Antiqq. Rom. T. I. 98 sqq.

CHRISTI. GOTTL. SCHWARZII Exercita- Schwarz : insignibus ordinis equestris veterum Roma- m. *Altdorf.* 1745. 4.

JOH. ERHARDI KAPPII Diff. de annua Equi- Kappi : Romanorum transvectione et de eorumdem nitione seu censura. *Lips.* 1734. 4.

JOH. ANT. FERRATII Epistola de ordine eque. Ferratius : inter eius Epistolas p. 77-82.

PHILIPPI MUELLERI Diff. de novo homi- Mueller : *enae* f. a. 4.

B. Scriptores de ordine populari.

ANDREAE SCHOTTI Electa de Tribubus Schotti : anis XXXV rusticis atque urbanis; accessere : Corpori Antiquitat. Rom. (*Traj. ad Rhem.* : 4) p. 941 sqq.

- Boindin. NICOLAI BOINDIN *Discours sur les Romains, où l'on examine leur origine, leur établissement, leur situation, leur étendue divers usages suivant les temps; in Mém. de des Inscr. T. I. p. 72-93. T. IV. p. 67-11 IV tabb. act.*
- Vaillant. JOH. VOI VAILLANT *sur les mots et de Patricius; in Hist. de l'Acad. des Inscr. p. 159 sqq.*
- Ekermann. PETRI EKERMANNI *Diff. de nuntiis licentia reipublicae Romanae. Upsal. 1744*
- Madecius. JOH. NIC. FUNCCII *Diff. de honore publico in foro Romano nequam, ex Plaut. Cul. Act. IV. Sc. I.; in Conr. Ikenii Symbolae (Bonn. 1745. 8) T. I. P. IV. p. 501-559.*
- Stockmann. ERN. STOCKMANNI *Diff. de Patronis et entibus. Jnas 1721. 4.*
- Kretschmar. CHRISTOPH. KRETZSCHMAR *Modus completate Clientis Romani in Patronum. 1752. 4.*

C. Scriptores de servis, libertis et nuntianamissionis.

- Pompa. TITI POMPAE *de operis Servorum Antwerp. 1606. 8. Amstelod. 1672. 12. Poloni Thes. T. III. p. 1319 sqq.*
- Pignorius. LAURENTII PIGNORII *de Servis et apud veteres ministeriis Commentarius. ANT. VELSERI Epistola de Zeta et Zetari Diacta et Diaetario. Aug. Vindel. 1613. 4 vii 1656. 4. Amstelod. 1674. 12. Patav. 1 Et in Poloni Thes. Antiqq. Rom. et Graec. p. 1125 sqq.*
- Bulifon. PHILIPPE BULIFON *Epistola de antitu Servorum; in Lettres d'Ant. Bulifon, III (Napoli 1693. 12) p. 265-282.*

IC. HIERON. GUNDLINGII Observatio Gundling.
e contubernio et coniugio Servorum; in
lingian. P. X. p. 412-508.

ABIANI TOERNERI Diss. de Servo Roma Toerner.
Ipsal. 1727. 8.

UDOVICI ANTONII MURATORI Diss. Muratori.
sopra i Servi e Liberti antichi; in Memorie
Società Colombaria Fiorentina (Firenze 1747.
I. p. 63 sqq. — Pignotium, qui servo-
libertorum officia non satis accurate distin-
Muratorius refellere atque ostendere studet,
villiora, libertis honoratiora demandata
ministeria.

ER. GOTTLIEB DERLING de servis littera Derling.
Hals 1720. 4.

OLYCARPI LEYSERI Observata diplomati Leyser.
historica de servis nobilibus. Helmst. 1727. 4.

ER. WILH. GOLLING Diss. de Catasta Ser- Golling.
n. Altdorf. 1730. 4.

ER. HENRICI SCHULZE Excursio in anti Schulze.
ad Servi Medici apud Graecos et Roma-
conditionem erpendam. Hal. Magdeb. 1733. 4.

ABRAHAM WIELING Diss. de iure Servorum Wieling.
Romanos. Francuerae 1734. 4.

IOERGII ERNESTI WALCHII Progr. de Walch.
inorum servis litterariis; Schleusingae 1741,
Cf. (Biedermanni) Acta scholast. T. I. p.
263.

ER. FRID. JUGLER Ἀνδραποδοκαπηλείον, Jugler.
e Nundinatione Servorum apud veteres, Li-
ngularis historico-iuridicus, ex quo lucem
e possunt Auctorum loca complura. Acce-
ledicus Romanus Servus, sexaginta solidis
atus, rarissimum nostris in oris Opusculum.
1741. 8. — Praeter prooemium auctor in
in capita dispersitus est libellum praestantissi-
mum.

Heyne. C. G. HEYNII Prolusio, qua
quibus terris mancipia in Graecorum
rum fora fuerint advecta; *Götting. 1789.*
Götting. gel. Anzeig. a. 1789. p. 1161

Henel. NICOLAI HENELII Comment
numissionum ritibus; in *eiusd.* Op
(*Jen.* 1658. 8) p. 442 sqq.

a Loon. WILH. A LOON (*Noviomagenfis*,
logi Trajectini) Eleutheria, sive de M
servorum apud Romanos Libri qua
jefti 1685. 12. et in *Polemi* Thes. An
Graec. T. III. p. 355 sqq. — In h
ineleganti succincte proponitur ord
gruo exhibetur quicquid aut in legit
aut in optimis quibusque auctoribus
to isto traditum reperitur. Et primo
auctor iustas sive solennes manumif
exponit, quas inter eam, quae per c
antiquitate caeteras superare probat,
iam Servii Tullii temporibus coepe

quidem etiam conferebatur, non tam plen-
nec pingui adeo conditione, ut prioribus
ac solennibus modis, donec tandem
us Imp. omnium libertorum iura exae-
llet. Tertius liber personas ad manumif-
am expediendam quam patiendam aptas,
is huius rei ritus tradit, et figillatim cap.
persequitur, qua ratione servi quandoque
is suis pro certo pretio libertatem pacisci
erint; id enim moris a nemine antea satis
m se reperisse ait auctor. Ultimo libro
qui sine manumissione ad libertatem per-
otuerint, nomina item libertis tribui soli-
ue signa recens acquisitae libertatis, quae
um soleas recenset, utpote quibus liberos
duntaxat usos probat, cum servi sculpo-
m, quas vocabant, uterentur.

Erud. a. 1686. p. 134 sq.

FRID. CHRISTII Manumissionis Icon Christ.
15 in eiusd. Noct. Acad. (Hal. 1727. 8)
p. 99-101.

MINI GOTTFR. SCHACHERI Diff. de Schacher.
10, manumissionum fautore. Lips. 1735. 4.

FRID. GRUNERI Progr. de manumif- Gruner.
f convivium. Coburgi 1760. 4.

* * *

I GERH. MILZOVII Dissertationes IV Milzovius.
, libertatis populi olim Romani indice et
e vindice. Hafniae 1655. 4. Cum figg.

BURCKHARDI MENCKENII Diff. de Mencken.
libertatis symbolo; in eiusd. Dissertatt. litte-
ps. 1734. 8) p. 211 sqq.

HIER. GUNDLING Gedanken über die Gundling
servus non habet caput, ingleichen über
hst. Vol. IV. P. II. S den

rum Libri III. *Lutetias*, ex officina
Michaelis Vascosani 1555. fol. Haec
principem et rarissimam secuta est al-
terius rara, hac inscriptione: *Dodissim*
GRUCHII *Rotomagensis*, de Comit-
um Libri tres. His accessit rerum
in his memorabilium copiosissima et
diligentia conquisitus index. *Venetis*,
Bindonum 1558. 8. Prostant etiam
ius editionis, anno 1559 insignita.
chii opusculum adiectum est *Sigonii*
rebus Bononiensibus, *Francof. ad Mo*
Inseruit idem *Gracvius* Thesauro A
T. I. p. 531-708; atque *Joh. Godes*
iuri publ. Rom. I. p. 145 sqq. — In
Gruchius de comitiis in genere disse-
potissimum se esse persecutum illoru-
quae ante occupatam ab Imperatorib-
cam, et in primis Ciceronis tempore c
Primus liber est de comitiis centuriat
de tributis, tertius de curiatis. Quen
in sex descripsit capita, ea quidem
primum deest, quae essent singula

m differuit. Quum vero *Sigonius* in libris antiquo iure civium Romanorum nonnulla huius loca expenderet et ab eius sententia, quam multis magistratuum comitiis, et de lege curiata, abierat, discederet; gravis exarsit inter hos viros doctissimos contentio. *Gruchius* librum adversus *Sigonium* evulgavit, hoc titulum:

Optissimi viri NICOLAI GRUCHII responsiones binas Caroli Sigonii reprehensiones: unam, de magistratuum comitiis: alteram, de lege curiata. *Parisi*. 1565. 8; et in *Graevii* Thes. Antiquit. Rom. T. I. p. 709-730. — Respondit *Sigonius* in libello sequenti:

Caroli SIGONII de binis comitiis, et lege *Sigonius*, posterior cum Nicolao Gruchio disputatio. *Venet.* 1566. 8. et in *Graevii* Thes. T. I. p. 754. — Nec tum filuit *Gruchius*, sed libellum continuavit edendo sequentem libellum:

GRUCHII ad posteriorem Car. Sigonii *Gruchius*, de magistratuum Romanorum comitiis, et de lege curiata disputationem, refutatio. *Parisi*. 1565. 8; et in *Graevii* Thes. T. I. p. 755-840. — *Sigonius*, reposita omni modestia, adeo saevo atque contumaci animo *Sigonium* perstrinxit, ut quodammodo in loco pro summo illi beneficio tribuat, non asperius illum atque contumeliosius aperiret. Hac igitur re permotus *Sigonius*, non vulgus edidit librum, qui omnem controverdiam diremit. Ornatus fuit hoc titulo:

Caroli SIGONII de lege curiata magistratuum *Sigonius*, Senatorum, et iure eorum, liber ad Nicolaum Gruchium. *Venet.* 1569. 4; et in *Graevii* Thes. T. I. p. 841-892. — Lufit in hanc controversiam epigrammate Q. Septimius Florens *Christia-*

Antiquata iacent veteris quae culmina Romae
 Fractaque disiectis moenia ruderibus,
 Et linguae accusant, et barbara proelia dextra
 Sic ut vix sit pes, quod fuit ante caput.
 At nunc doctarum linguarum mite duellum,
 Et caedes hosti non nocitura suo,
 Instaurationem Romam, quae vos, Gruchii atque Sig
 Mavult, quam pacem, bella movere sibi.

Cf. FREYTAGII Appar. litt. T. III. p. 309

Cf. CLEMENT *Bibl. curieuse* T. IX. p. 284

Latinius. LATINI LATINII Observationes in
 Gruchii libros de Comitibus Romanorum; in
 Bibliotheca sacra et profana (*Rom.* 1677. fol.
 II. p. 30-36; et in praefatione *Gravii* ad
 Antiqq. Rom.

Manutius. PAULI MANUTII Liber de Comitibus Ro
 norum. *Bononiae* 1585. 4. Et in *Gaudma
 berti* Miscell. Ital. T. IV. p. 1 sqq.; et in *Ca
 Thes.* Antiqq. Rom. T. I. p. 476-530. —
 viter, sed probe, hocce argumentum a Man
 illustratur.

Normann. LAURENTII NORMANNI Diff. de Com
 Romanorum. *Upsal.* 1674. 4.

Merula. PAULI MERULAE de Comitibus Romano
 opus posthumum. *Lugd. Bat.* 1675. 12;
eiusdem Opp. variis posthum. *ibid.* 1684. 4;
Poleni Thes. Antiqq. T. I. p. 237 sqq. —
 Gruchius diffuse disputavit, Merula in com
 dium redegit.

Aicher. OTTONIS AICHER (*Monachi Bense
 Oratoris et Poetae Salisburgensis* † 1705) In
 institutio de Comitibus veterum Romanorum,
 lis tribus comprehensa, quibus accessit liber
 Comitibus Imperii Romano-Germanici. *Salis*

- 12; et in *Polini* Thes. Antiqq. T. I. p. 99. — Gruchium potissimum sequitur.
- ARTHOLOMAEI BEVERINI de Romano-Comitiis libellus; cum *eiusd.* Syntagmate de Et. et mensur. *Lips.* 1714. 8. Beverinus.
- DACH. FRID. SCHMIDT Diff. de Comitiis Romanorum. *Stargard.* f. a. 4. Schmidt.
- GORG. LUD. GOLDNERI Progr. de Romano-Comitiis. *Gerae* 1722. fol. Goldner.
- H. AUGUSTINI GROEBEL Progr. de Comitiis *Lango-Saliffae* 1730. 4. Groebel.
- ANT. FERRATII, Epistola de Comitiis; Ferratius. *Epistolas* p. 150-155.
- idem* Epistola de binis Comitiis, *ibid.* p. 171.
- PHUPHRII PANVINII Liber de Comitiis Romanorum; cum *eiusdem* Libris IV de Roman. Panvinus.
- Cf. supra Vol. IV. P. I. p. 187.
- H. HENR. BOECLERI Diff. de Comitiis, sive de electione successoris, descripta a Tacito II Histor. cap. 12 et seqq.; in *eius* Act. acad. (*Argent.* 1701. 4) T. II. p. 172. Boecler.

SECTIO VI.

Scriptores de legibus Romanorum.

- PANC. PHILELPHI Epistola de praecipuis Romanorum (scripta a. 1439); inter *eius* et alia Opusc. (*Venet.* 1492. fol.) fol. 73 sq. Philelphus.
- PULI MANUTII Liber de Legibus Romanorum *Gaud. Roberti* Miscell. Ital. T. III. p. 139 sq. Manutius.
- estii* Thes. Antiqq. Rom. T. II. p. 1022-1023.
- in *Rosini* Antiqq. Rom. (*Traj. ad Rhen.* 1701. 1792 sqq. in *I. G. Clausingii* Iur. publ. Rom. p. 1 sqq.

Augusti-
nus.

ANTONII AUGUSTINI de Legibus
tusconsultis Liber, cum notis *Fab. Ur-*
bello Jussi Lipsi de legibus regis. *Parif.*
Et in *Grawii Thes.* T. II. p. 1139 - 1378

Merula.

PAULI MERULAE de Legibus Ro-
opus posthumum; in *eius* Opp. posthu-
Bat. 1684. 4; et in *Poloni Thes.* Ant
p. 1 sqq.

Hotoman-
nus.

FRANC. HOTOMANNI Legum Ro-
enumeratio, ad litterarum ordinem acco-
ta; in *Claufragii* Iur. publ. Rom. T. III. p.

Hausotter.

CHRIST. HENR. HAUSOTTER Hi-
gum Romanarum, quae omnes ab origi-
ni Imperii usque ad tempora Augusti li-
sistit et ritus varios antiquos Romanae Re-
ennucleat. *Lips.* 1751. 8. — Docte et
quatuor capitibus agitur de legibus a Reg-
de legibus a Regibus exactis usque ad I
Tab., inde usque ad Augustum, atque d
incertae aetatis.

Goetze.

JOH. CHRIST. GOETZE de Tabu-
norum. *Lips.* 1734. 4.

Traité des Loix politiques des Romains
de Pilati. *de la République. Par Mr. DE PILATI*
SULO. à la Haye 1780. II Voll. in
Magna quidem ingenii, acuminis, et
oratorii vi rem suam egit Pilatus: eo m
destituitur cognitione fontium accurata
que linguarum, atque praeconceptis q
nimium indulget. Disputat potissimum
reip. Romanae, de potestate legislatoria,
tus artibus politicis, de ordine civium, c
ciis, de redditibus, de magistratibus, de i
neq., de matrimonio, de patria potestate
tione, de indole gentis Romanae eiusq
adversus leges, atque de religione.

Cf. Götting. gel. Anz. a. 1782. p. 1274-1:

agrorum conditionibus et constitutionibus Scriptt. de re agraria. legibusque agrariis.
 SICULI FLACCI Liber I, JULII FRON-
 Lib. I, AGGENI URBICI Liber II, HY-
 GROMATICI Lib. II, variorum auctorum or-
 nitionum; de iugeribus metiundis; finium
 prum; Lex Mamilia; Coloniarum populi
 escriptio; terminorum inscriptiones et for-
 e generibus lineamentorum; de mensuris
 eribus. Omnia figuris illustrata. *Parisis*

tores finium regundorum, cum *Nic. Ri-*
servationibus et notis, et glossis agrimen-
utetiae 1614. 4. Continentur hic sequen-
 : Mamilia, Roscia, Peducia, Alliena, Fa-
 gis agrariae Servilanae fragmenta; SICU-
 ACCUS de conditionibus agrorum; JU-
 RONTINUS de agrorum qualitate et limiti-
 le coloniis, cum AGGENI Commentario;
 US de controversiis agrorum; HYGINUS
 ibus constituendis; ex lib. XII Innocentii
 is notis iuris exponendis; ordines finitio-
 diversis auctoribus; et Excerpta de men-

agrariae auctores legesque variae. Quae-
 nc primum, caetera emendatiora, prod-
 ura WILHELMI GOESII, cuius acce-
 lices, antiquitates agrariae et notae, una
 C. RIGALTII notis et observationibus,
 Glossario eiusdem. *Amstelod.* 1674. 4. —
 es, qui hic continentur, sunt: SICULUS
 US, JUL. FRONTINUS, AGGENUS UR-
 SIMPLICIUS, HYGINUS, INNOCEN-
 MARCUS BARO (VARRO), VITALIS,
 IUS, CAIUS, THEODOSIUS, LATI-
 YRSONTIUS, MAGO, VEGOIA, FAU-
 . S 4 STUS,

STUS, VALERIUS, DOLABELLA, ISTE
 Incerti aliquot — Cf. *Fabrizii Bibl. Lat.*
 p. 511-520. ex edit. Ernesti.

Obrecht.

ULRICI OBRECHTI *Diff. de legibus*
populi Romani; in eius Diff. acad. (*Argent.*
 4) p. 109 sqq.

Exercitatio
 etc.

Exercitatio iuridico-antiquaria de Agri-
 ribus Romanorum. *Brenae* 1771. 8. —
 collegit auctor nobis ignotus, quae in legi-
 bus antiquis ad hoc argumentum illustrandum in-
 tur; nec omisisse ille videtur quidquam, quod
 faceret.

Cf. KLOTZII *Acta litter.* Vol. VII. p. 102.

Ferratius.

M. ANTON. FERRATII *Epistola de*
iudiciariis; in eius Epistol. p. 1 sqq.

Guadagni.

LEOPOLDI ANDR GUADAGNI *Lettere*
Leggi consorie; in Novelle della Republ. dell'
dell' anno 1731. Venet. 1732. 4.

Platner.

FRID. PLATNERI de *Legibus sacra-*
riorum Liber singularis. Lips. 1751. 8. —
 ganter vel acute differitur de nomine legum
 tarum, deinde de temporis, quo latae su-
 stia, postremo de capitibus et numero.
 Historia illius temporis, quo hae leges latae
 capite tertio tradita, tota est e Livio.

Eiusdem Diff. de legibus Romanorum
rit. *Lips.* 1751. 8.

Haynisch.

JOH. CHRISTI. HAYNISCH *Betracht-*
Römischen Zehrungs-Gesetzes. Schleitz 1731.

Placentius.

PLACENTII *Tractatus de Senatusco-*
in Tractatu Tractatum. (Venet. 1584. fo
 p. 134 sqq.

L. ANT. FERRATII *Epistola de Senatus*-Ferratius.
altis; in *eius* *Epistol.* p. 176 sqq.
RN. MART. CHLADENII *Dissertationes II* Chladenius.
natus consulto tacito. *Viteb.* 1743. 4.
ATTTHAEI ANTONII BOUCHAUD *Recher-* Bouchaud.
historiques sur les Edits ou Ordonnances des Ma-
gistrats Romains; Premier Mémoire: *Observations*
sur et préliminaires sur les Edits des Romains;
Ann. de l'Acad. des Inscr. T. XXXIX. p. 279-
Suite des Observations préliminaires etc. Se-
cond Mémoire, *ibid.* p. 311-341. *Recherches his-*
toriques sur les Edits et Ordonnances des Magistrats
Romains. Troisième Mémoire, *sur l'origine des*
consulats considérés comme point historique et sur les
fonctions des Consuls; *ibid.* p. 342-381. Quatrième
Mémoire, *des Edits des Préteurs*; *ibid.* T. XLI.
p. 128. Cinquième Mémoire, *des Edits des*
Préteurs; *ibid.* T. XLII. p. 149-252. — Res-
ma-
a partem tritas auctor magna loquacitate
e.

per attigimus scriptores huius generis, utpote qui
agentius recensentur in libris, qui historiam iuris
Romanam exponunt atque illustrant; ubi etiam scrip-
tores, qui de singularibus quibusdam Legibus Ro-
manorum commentati sunt, indicantur.

SECTIO VII.

Scriptores de iudiciis et antiquitatibus
forensibus Romanorum.

A. Scriptores generales.

RANC. ROBORTELLI de *Judiciis et omni* Robortel-
consuetudine causas agendi apud Romanos; cum ^{lus.}

Opere de vita et victu populi Rom. Bonon.
sol. in *Gaudent. Roberti Miscell. Ital.* T. I.

p. 641. sqq. Et in *Gravii Thes. Antiqq. Rom.* III. p. (11)-(16).

Polletius.

FRANC. POLLETI (*Dancofs;* *ICI et Alogi* † circa a. 1567) *Historia fori Romanituta, Illustrata et aucta corollaris et praeterea per Phil. Bressanum* (generum Polleti). 1572. 8. (Haec editio prima rarissime occidit. 1576. 8. *Lugd.* 1587. 8. *Frankfurti* 8. *Duaci* 1691. 8. Et in *Poloni Thes.* T. I. p. 307. sqq. Et in *Thes. iur. civilis Ottonis.*

Sigonius.

CAROLI SIGONII de *Judiciis Libri* non. 1574. fol. *Lugd.* 1576. fol. *Frankfurti* fol. *Hanovias* 1609. fol. *Halas Saxonum* (c. *Christiano Thomasio*) 1716. 8. In *Sigonii Argelato collectis.* Et in *Gravii Thes. Rom.* T. II. p. 1683-1824.

Siccama.

SIBRANDI TETARDI SICCAMA *De iudiciis* *Prisili*, de *Judicio centumvirali* Libri II. *queras* 1596. 8. In *Gravii Thes. Antiqq.* 1824-1862. *Halas Sax.* (forte editore *Schnaderbach*) 1725. 4. Acceffere huic *Cuiacii* *Observatio de Lege Glicia*, *Lipfi* de *recitatione apud veteres, atque index* rerum huic editioni insunt peccata typographica haud pauca. Eosdem *Siccamae* libros iterum censuit, animadversionibus et opusculis argumentum illustrantibus auxit *Carolus Fridericus* *nick*, I. U. D. *Halae* 1776. 8. Opuscula, titulus innuit, sunt: I. I. G. GRAEVII *Antiquae* versiones ad *Siccamae* de *Centumvirali iudicio* I. cap. IV et VI; ex eius praefatione ad *tomum Thesauri Antiqq. Rom.* II. GE. HENR. AYE *Disquisitio de iudicio Romanorum septem* *Geeting.* 1757. 4. III. JO. NIC. FUNCCI *De iudicio de lege Aebutia, legibus XII tabularum*

gante. *Rintel.* 1744. 4. IV. JOH. LUD. ERN. TTMANNUS de iudicio Curiano. *Lips.* 1765. V. CAR. FR. ZEPERNICK de caulis centralibus disquisitio. VI. JAC. CUIACII Ob-
tiones de lege. Glicia et origine inofficiosi te-
renti. VII. C. F. ZEPERNICK de rerum
etuo similiter a Centumviris iudicatarum au-
tate, fori disputationis nobilissima specie, fon-
iuris civilis Diatriba (p. 284-423). VIII.
LIPSII Epistola de recitatione apud ve-

AROLIBRETI (*Regi Francias a consiliis et le Bré.*
neologi Parisiensis † 1655) de ordine antiquo
orum civilium apud Romanos, Commenta-
Parisiis 1604. 4. Et in *A. H. de Sallengre*
Thes. Antiqq. Rom. T. II. p. 1053-1200;
Christ. Gottfr. Hofmanni Hist. iur. Romani
II. P. II.

ANT. FERRATII Epistola de forma iudi- Ferratius.
Romanorum (scripta a. 1698); inter *eias*
p. 4-9.

eiusdem Epistola de personis iudiciorum (scrip-
1697); *ibid.* p. 10-15.

eiusdem Epistola de iudice quaestionis; *ibid.*
sqq.

eiusdem Epistola de iudicibus; *ibid.* p. 18-22.

eiusdem Epistola de iudicio repetundarum, in-
carios, ambitus, perduellionis; *ibid.* p. 30.

54. 58.

CHRISTOPH. CELLARII Diff. sistens proces- Cellarius.
iuris Romani antiquum; habita a. 1698, re-
cum augmento. *Halae* 1705. 4.

PH. GOTTL. HEINECCII Antiquitatum Ro- Heineccius.
arum, iurisprudentiam illustrantium, Syn-
ma, secundum ordinem Institutionum Justinia-
gestum. *Halae* 1719. 8. *Argentorati* 1724. 8.
Editio

Editio tertia auctior et emendatior. *ibid.*
 Voll. in 8. Editio quarta. *ibid.* 1734. 8.
 quinta *ibid.* 1741. 8. Editio sexta. *ibid.*
 8. — Hoc utilissime notissimoque libro
 tiones Justiniani scita ratione et humanissi-
 morum scriptis, quandoque et ipsis veter-
 eorum locis illustrantur. In Appendice I
 mi ius in primis antiquum civium Rom-
 rum, Italiae, Provinciarum, ut et statuti-
 norum, velut praeterea antiquitatis Roman-
 exponitur, Sigonii libris de antiquo iure
 Rom. Italiae et provinciarum, ut et Spi-
 orbe Romano, in compendium redactis.

Toerner. FABIANI TOERNERI Diff. de iudici-
 cis veterum Romanorum. *Upsal.* 1722. 8.

Ifelin. JOH. RODOLPHI ISELII Brevis Ro-
 rum iudiciorum historia. *Basil.* 1722. 4.

Brissotius. BARNABAE BRISSONII de formula-
 lennibus populi Romani verbis Libri VIII. I
 1583. fol. *Francos. ad Moen.* 1592. 4. *Eq.*
 1649. 4. Ex recensione *Francisci Caroli*
 accedunt praefatio nova et vita Barn. B.
Halae et Lips. 1731. fol. Editio recentissimi-
 ribusque auctior cura *Joh. Augusti Bathi*
 1754. fol. — In hoc opere omnes cum
 manorum sacris, tum civilibus, militaribus
 occurrentes formulae congestae et explicatae
 adductis scriptorum veterum verbis et testi-
 quam plurimis.

Hosomann. FRANC. HOTOMANNI Formularum
 quarum reliquiae aliquot ex veterum mon-
 collectae; in *Graevii Thes. Antiqq. Rom.*
 1909-1926; et in *Claussingii Iure publ. Ro-*
 III. p. 797 sqq.

JOH. GOTTL. HEINECCII Oratio de
 veterum Romanorum formulari-
 b

- que, quibus negotia civilia explicabant, solen-
a. *Franequerae* 1724. 4. Et in *eiusd.* Opuscul:
(*Hal. Magd.* 1735. 4.) p. 431 sqq.
JOH. SALOM. BRUNQUELLI Progr. de fo- Brunquell.
ribus in exequutione sententiarum a Romanis
Iuris. *Jenae* 1733. 4.
FRANC. CAR. CONRADI Oratio de Iurispru- Conradi.
a regulari Romanorum, et de veterum Icto-
studils circa regulas Iuris. *Vitemb.* 1728. 4.
JOH. SAM. FRID. BOEHMERI Progr. acade- Boehmer.
m de auditorio iudiciali. *Hal. Magd.* 1726. 4.
JOH. CHPH. HAYNISC de Tribunali Ro- Haynisch.
rum Commentatio. *Schleizae* 1739. 4.
JOH. TOB. KREBSII Diff. de iudicum Roma- Krebs.
m decuriis. *Lipf.* 1744. 4; et in *eiusd.* Opusc.
- 1778. 8 mai.) Nr. III.
AN. MUELLERI de Advocatis veterum (Ro- Mueller.
rum) Dissertatio. *Chemnicii* s. a. fol.
ADAM. DAN. RICHTER de Advocatis, eo- Richter.
que officio, virtutibus, praemiis etc. apud ve-
Romanos. *Annaeberg.* 1752. 4.
G. HEYNI Commentatio I et II de ac- Heyne.
tionum et iudiciorum publicorum ratione et
ne apud Romanos et Graecos. *Götting.* 1788.
p. fol. — Cf. *Götting. gel. Anzeig.* 1789. p.
59.

*Scriptores speciales de singularibus nonnullis
ritibus rebusque forensibus.*

- JOH. PHIL. SLEVOGTII Diff. de in ius vo- Slevozt.
ne antiqua et nova. *Jenae* 1705. 4.
JOH. FRID. CHRISTII Observatio de in ius Christ.
pone, quae obtorto collo fiebat; in *eiusd.*
Et acad. Specim. IV. p. 282 sqq.

vino myrrhato, de corona spinea, de sanguineo. Omnes cum figg. aen. *An.* 1679. 12. *Vesaliae* 1679. 12. et in eius *Opp. verp.* 1637. fol.) T. III. p. 637 sqq.

Eiusdem Tractatus de crucis supplicio Romanos usitato; post *Kippingii* Antiqq. p. 624 sqq. et in *Clausingii* Jure publ. Rom. p. 607 sqq.

Salmasius. CLAUDII SALMASII Epistolae III de ce ad Thom. Bartholinum; cum huius *Bani* libro de latere Christi aperto. *Lugd.* 1646. 12.

Schmidel. IOH. SCHMIDELII Diff. de supplicio *crucis* *Fenae* 1658. 8.

Freiesleben. JOH. JAC. FREIESLEBEN Diff. de *crucium*. *Fenae* 1662. 4.

Graef. CHRISTO. GRAEFII Diff. de cruce. *1667.* 4.

Kipping. HENR. KIPPINGII Liber singularis de ce et cruciariis, in quo supplicii eius *stantiae* omnes docentur. *Bremae* 1671. 12.

Meisner. MICH. MEISNERI Diff. historica de *crucis* abrogatione. *Lips.* 1686. 4.

Moebius. G. MOEBII Diff. de crucis supplicio. *1689.* 4.

Goldner. GE. LUD. GOLDNERI Diff. de cruce, *fimo* veterum supplicio. *Gerae* 1693. fol.

Seyppel. IOH. IAC. SEYPPELII Dissertatio *hil* de ritu flagellandi apud Romanos. *Witt.* 1670. 4.

Heyne. C. G. HEYNII Progr. Cur virgis cae mano more, qui mox securi percutiendi. *Goetting.* 1784. fol. Et in *eiusd.* Opusc. V. p. 184-197.

Rivinus. AUG. FLOR. RIVINI Diff. de poena ex legibus Romanis. *Lips.* 1727. 4.

IGISM. FRID. DRESIGII *Commentatio* Dresig.
recipitatione, Romanorum poena publica.

1737. 4.

OH. HAENFLER de missione sanguinis ex Haenfler.
 , apud Romanos ignominiosa, *Dissertatio.*
ini f. a. 4.

ODOFREDI LENGNICH *Diff. de origine* Lengnich.
gressu poenae adulterarum apud Romanos.
Magdeb. 1712. 4.

OH. PETRI LUDEWIG *Diff. de ortu et* Ludewig.
essu poenae adulterarum apud Romanos.

1740. 4.

OH. ERN. IMMAN. WALCHII *Diff. de vin-* Walch.
Apostoli Paulli, ex antiquitatum profana-
monimentis illustratis. Jenae 1746. 4. —
ritur in primis de custodia in carcere, et
in generatim de carcerum veterum diver-
speciatim de carceribus, qui Romae fue-
Postea agitur de custodia militari, de custodia
magistratus, et de custodia apud fideiussores.

SECTIO IX.

tores de Romanorum tributis, vectiga-
us, aerario, censu, congiariis, nun-
tinis, auctionibus, novis tabulis caet.

ILII CAESARIS BULENGERI de Tri-Bulenger.
et Vectigalibus populi Romani Liber; in
Opere de Imperatore Rom. Lib. IX. Lugd.
1618. fol. Cum Chph. Besoldi Tractatu de
10. Tubing. 1618. et Francof. 1620. 4. Et
aevij Thel. Antiqq. Rom. T. VIII. p. 817-
— Magna est rerum varietas in hoc libro;
r enim capitibus XCVII de tributorum ori-
et necessitate, de publicanis et vectiga-
ac tributorum exactoribus, de agris vecti-

galibus, de agris quaestoriis et assign-
 portario, de comitibus portus Romae e-
 nae, de decumis, de invectione frum-
 censu, de census magistro, de iugis et
 tione, de capitatione, de indictionibus
 dulgentiis et immunitatibus, de superir
 augmentis, de salinis, de metallis et
 dinis, de consuetudinibus, de massa aur-
 mento, de Augo coronario, de Embol-
 ciebus, de scriniis, de Quinta et Quad-
 et Octava, de semissibus et trientibus,
 portorio, de vectigali lupanarium et a-
 nii, de Vicesima eorum, qui manumittit
 de Vicesima hereditatum, de Centesim-
 venalium, de vectigali urinae et ster-
 chrysfargyri, de Octava libertorum, de
 de apostole, de monopolio, de filiquatic-
 libus, de Octava mercium, de Quinq-
 pro feris et mercibus, de Sextario, de t-
 et chrysotelea, de metoecio et enoecio
 none, de gleba senatorum, de auro ne-
 rio, de piscina, de fisco, de vectigali fu-
 brae et aëris, de exagio, de commerciis
 vis vectigalibus, de iis, qui constituend-
 galia aut locandi ius habuere, de summa-
 lium et tributorum caet.

Fræncken-
 stein.

CHRIST. FRID. FRANCKENSTEIN
 tationes IV de Aerario populi Romani
 1643-1647. 4; et in *J. G. Graevii Colle-*
sertatt. rar. (Ultraj. 1701. 4) p. 623 sqq.

Schelius.

RATBODI HERMANNI SCHELI
 Tributo et Aerario; in *eius* notis in Pol-
 exhibitis in *Graevii Thes. Antiqq. Rom.*
 1222-1229.

Donatus.

CHRIST. DONATI Exercitatio histo-
 Aerario Romano. *Witteb. 1670. 4.*

M

orio, censu, congiariis, nundinis, auction. etc. 293

L. ANT. FERRATII Epistola de pecunia pu- Ferratius.
(Scripta a. 1697.) in *eius* Epistolis p. 221-

Eadem Epistola de Publicanis; *ibid.* p. 95-99.

ETRI BURMANNI de Vectigalibus populi Burmana.

Disseratio. Traj. ad Rhen. 1694. 12. *ibid.*

12. Eadem, curis secundis illustrata, cum

de Jove Fulgeratore in Cyrrhestarum num-

Leidae 1734. 4. Et in *Poleni* Thes. Antiqq.

Suppl. T. I. p. 911 sqq. — Capitibus XII

annus nobile de vectigalibus — quae fulcra

Imperii Romani nominare liceat — argu-

am accuratius, quam antea factum, excu-

et vectigalium historiam per omnia imperii

tempora contexere, atque eorundem non

originem, sed augmenta quoque, abolitio-

restitutiones exponere studuit, magnum-

inde plausum sibi peperit. Post varia vectiga-

Romanorum genera recensita id in primis

ut decimas earumque exactionem diligen-

scribat. Valde diversam fuisse agrorum et

salium rationem stante et eversa republica,

ostendit. Non enim subiectos populos de-

arum amplius praebitione defunctos legi,

miculque pro modo atque ubertate agrorum

am fixamque imperatam quantitatem, quam

tratori quotannis transmitteret, ut inde Do-

Augusta, milites, et plebs inops aleretur;

in hunc finem ab Imperatoribus, et fortas-

ipso iam Augusto, confectum ait quendam

sem, frumentarium nuncupatum, quo quic-

quaeque provincia quotannis praestare de-

, comprehensum fuerit. Inter alia olei

ue et vini exactionem eo relata perhibet,

et provinciis ea pendentibus fuisse differit. A

bus ad pecora progreditur, et vectigalia e

pascuis, saltibus, et silvis publicis pro
 pactione soluta examinat, locataque re
 publicantis, qui a pascere volentibus co
 acceperint, vectigalis nomine, quod si
 fuerit, scriptura. Exolevisse autem hi
 suetudinem sub Imperatoribus, qui pasci
 paverint, eorumque reditus in fiscum
 rint. Portoria quando primum exerce
 rint, non accurate definitum reperiri: i
 bus tamen ea iam invaluisse colligit, et
 quoque, Asiam, Britanniam id vectig
 visse, omnia vero Italiae portoria lege p
 sissima Caecilium Metellum Praetorem i
 docet, quae tamen postmodum a Caesar
 peratoribus subsequenter restituta sint.
 ad metalla et ad salem properat, et in his
 vectigalium generibus, quae ex agris,
 portibus et metallis capiebantur, acq
 de iure vectigalia constituendi dispicit. N
 blicanos vectigalibus conducendis opor
 tentes praeterit, variaque circa con
 personas annotat. Adiunctos item publica
 lites stationarios et urbanos, et tandem
 pes salinarum, qui earum conductores
 considerat. Cuncta autem isthaec vectig
 nondum quotidianis reip. sumptibus suff
 excogitatum inter alia dicit nobile illud
 gue vectigal, quod ex servorum manu
 solutum fuerit. Manumissionum vice
 ea accessisse vicefimam hereditatum, qu
 gustus A. U. C. 759 invenerit. Reliqu
 Rom. vectigalia, quae neque pingua ne
 iam diuturna satis fuere, Burmannus a
 usque servavit, illa nempe, quae pro a
 ribus, cloacis, viis publicis, solo, colu
 onis aedium, libero artium exercitio, e

orum quaestibus, pro aëre, pro fumo red-
la venerunt. Cuiacium quidem et Bule-
m vectigal etiam pro umbra nominare, sed
gram, probat. Vectigal etiam, quod Bu-
rus aliique vocent aedilitium, ex hoc ca-
po eradi debeat.

Acta Erud. a. 1695. p. 178-183. Nova acta Erud.
1737. p. 489 sqq.

PH. STRUCKMANNI, *Phil. Mag.* de Por- Struck-
bus in litteris Romanis obviis, ad illustranda mann.
veterum loca, Commentatio, quam tracta-
de portitoribus in N. T. obviis praemittit.
ovias 1750. 4.

Eadem de portitoribus s. publicanis in N. T.
s. ad illustranda nonnulla N. T. loca, Com-
tatio, qua praecedens de portitoribus in lit-
Romanis obviis tractatio continuatur. *Ibid.*

4.

MATTHAEI ANTONII BOUCHAUD *Mé.* Bouchaud,
sur les sociétés que formèrent les publicains, pour
la des impôts; in Mémoires de l'Acad. des Inscr.
XXVII. p. 241—261.

USTI LIPSII Tractatus de censura et cen- Lipsius.
post Kippingii *Antiqq. Rom.* p. 611 sqq. et
ausingii *Iure publ. Rom.* T. I. p. 611 sqq.
de censu Augusti, Imperatoris, scriptores supra
XI. Sect. III. recensentur.

Antiquum Rationarium 'AUGUSTI Caesaris, Antiquum
ovum Rationarium ALEXII COMNENI Rationa-
ratoris; Graece et Latine; in *Analectis* rium etc.
ecis, per Monachos Benedictinos edit. *Parif.*
8. 4. p. 316 sqq. et post *I. F. Gronovii* *Librum*
tertius (Lugd. Bat. 1691. 4.) p. 709 sqq.

11a.

CHRISTOPH. FRID. WOLLII D. de rationario Imperii Romani. *Lips.* 1773. 4. — In hoc libello doctissimo elegantissimoque declaratur potissimum Augusti Imp. consilium, quod in rationario conficiendo secutus est; disseritur de adminiculis, quibus hoc in negotio adiutus fuit; atque ostenditur, illud continuasse militum numerum, provincias et regna, redditus publicos, necessitates, largitiones, beneficia, privilegia, et reliqua, quae concessa erant a principe. Auctor quoque probat, Augusti exemplum subsequentes imperatores excitasse, ut et ipsi rationaria conficerent, atque disquirat, quo tempore ab hac diligentia desciverint, additque, posteriore imperii Romani aetate rationes publicas sub comitibus sacrarum largitionum et rerum privatarum scriptas, vectigalia et tributa in scriniis canonum, largitiones autem in scriniis beneficiorum conservatas fuisse.

Remarques
etc.

Remarques sur l'Administration des Finances des Romains, traduites de l'Anglois; in Recueil de piéces d'histoire et de littérature (à Paris 1738. 8.) T. I. p. 103 sqq.

Traité etc.

Traité des Finances et de la fausse monnoye du Romains, au quel on a joint une Dissertation sur la manière de discerner les medailles antiques d'avec les contrefaites. à Paris 1740. 12. Anglice, Lond. 1741. 8.

Menel.

NICOLAI HENELII Observationes de vectigali meretricio et urinario; in *eiusd.* Otio Vratislav. cap. 32. et 50.

Puteanus.

ERYCII PUTEANI de Nundinis Romanis Liber. *Lovanii* 1646. 12. Idem Liber, cum adiecta Mantissa e *Gregorii Tholosani* Syntagmate iuris

causa, congiariis, nundinis, auctionib. etc. 297.

nundinis et mercatibus; in *Graevii Thef.*

q. Rom. T. VIII. p. 641—704.

NICENTII CONTARENI de frumentaria *Contareus*

orum largitione Liber, in quo ea praeciu-
uae sunt a Justo Lipsio cum in Electis, tum
mirandis de eadem prodita, examinantur.

de militari Romanorum stipendio Com-

us. *Venet. 1609. 4. Vespaliae 1669. 8.*

de frum. larg. exstat etiam in *Graevii Thef.*

q. Rom. T. VIII. p. 923-974. — Capi-

K. agitur de frumentariae largitionis initio
gressione, dum fuit arbitraria, de legibus

hac re latis, de frumentariis Principum

onibus, de pane pro frumento dari coepto,

do frumenti, de iis, quibus dabatur publi-

umentum, de numero accipientium publ.

iis, qui curabant publ. fr. de iis, qui fr.

uerunt, de frumentariis provinciis.

H. ZIMMERMANNI Diff. de Congiario. *Zimmer-*

erg. 1712. 4.

AN FOI) VAILLANT des Congiaries sur Vaillant.

es des Empereurs Romains; in *Hist. de l'Acad.*

ér. T. I. p. 244-248.

ID. HENR. GRAFFII Diff. de Missilibus. *Graff.*

1734. 4.

tre du P. LE PELLETIER sur les largesses *le Pelletier.*

tributions de bled faites au peuple) des Romains;

œuvre de France, a. 1737. *Juil. 1474-1480.*

iffertation des largesses des Romains et de l'ancien- *Dissertation*

es Caroffes; in *Variétés historiques, phys. et* *etc.*

(à Paris 1752. 8.) T. II. p. 81-96.

DOVICI DE HEMMER Diff. de pueris *de Hem-*

sque alimentariis. *Havniae 1733. 4.*

OH. ERHARDI KAPPII de alimentariis *Kapp.*

lio. Lips. 1735. 4.

- Boeder. JOH. HENR. BOECLENI Diff. de au
Imperatoribus Romanis. *Argentor.* 16
in *stud.* Differtatt. acad. T. II. p. 512
- Shaghen. DIDERICK SHAGHEN] Diff. de r
taris. *Traj. ad Rh.* 1709. 4.
- Rabirius. JUNIUS RABIRIUS (*Archaeologi
saeculi XVI.*) de hastrarum et auctionum
et ratione. *Parisi Rom.* T. III. p. (19)
praefatione huius tomi nonnullae Grae
tur animadversiones.
- Matthaei. ANTONII MATTHAEI (*Herbornae
Historici, primum Harderovicensi, tum Rh
Sim† 1654.*) de Auctionibus Libri duo,
prior venditiones, posterior locationem
sub hasta sunt, exsequitur: adiecto pu
luntariarum auctionum iure. *Ultrajecti
Antwerpiae* 1680. 4. Utraque huius lib
fimi editio haud parabilis.
- Jünger. CHRIST. FRID. JÜNGERI de Au
veterum Romanorum Commentatio.
1752. 4.
- Rhenanus. BEATI RHENANI Epistola ad Matth
de Argentariae antiquitatibus; in *Mus.*
Vol. I. P. III. p. 541 sqq.
- Sieber. JOH. GOTTFR. SIEBERI Diff. de
tario. *Lips.* 1737. 4. — Cf. Acta acad.
Sect. XI.
- Hubert. HERMANNI HUBERT (*Praef.
Ottone*) Dispp. II de Argentariis veteru
ad Rh. 1739. 1740. 4. Et in *Oelrichsi*
diff. iuridicar. selectiss. in Acad. Belgica
Vol. II. T. I. p. 1 sqq.
- Cf. SCHOTTI *unpartheyische Critik.* T. I.
- Scheffer. JOH. SCHEFFERI Agrippa liberato
sertatio de novis Tabulis. *Argentorati*

Maevii Thef. Antiqq. Rom. T. VIII. p. 975-

Eundem libellum recensuit atque praefatus nonnullisque observationibus et indicibus Carolis instruxit *Joannes Christianus Leusch-*

A. M. Scholae Hirschbergensis Prorektor: *ii et Lips.* 1752. 8. — Novae tabulae, ut

seri verbis utamur, erant nil aliud, quam ad decretum communi consensu factum, quo te per alterius partis ultimam pauperiem et seditionem, in extremo periculo consti-

nexis atque obaeratis ad concordiam faciliam debita in universum remittuntur, ita ut nomine nec corpora eorum, nec bona ea teneri queant. Et haec quidem capite I.

trahit, ut et earum tabularum apud Graecos Nationem. Cap. II. differit de auctore nov.

earum et ubi primum sint inventae. Cap. III.

de, qui has tabulas, et quam ob rem postularebant. Cap. IV. de eo, quod praestant

de tabulae. Cap. V. unde vis harum tabularum oriatur. Cap. VI. de commodis earum vel

incommodis, quibusque rationibus a priscis aut

mutatae sunt aut oppugnatae. Cap. VII. de var-

remediis contra easdem, quoties iniquo

tempore reipubl. petebantur.

PABIANI TOERNERI Exercitium acade-

um de novis tabulis. *Upsal.* 1727. 8.

JOH. AUG. ERNESTI de Negotiatoribus

panis disputatiuncula. *Lips.* 1737. 4.

GEOR. HENR. AYRERI Epistola, qua in cam-

biae instituti vestigia apud Romanos inquiri-

untur. *Lips.* 1735. 4; et in *Heineccii* Elementis iuris

publicis. *Francof.* 1748. 8. Editio auctior sic in-

scripta: *AYRERI* Vindiciae cambiales. *Goett.*

1754. 8. et cum *Heineccii* Elem. iur. camb. ed. a.

1754. 8.

Number-
82. GEORGI CHRISTOPHORI HAMM
Differtatio de pretiis rerum apud
Gotting. 1754. 4. — Vicissitudines,
rum argentumve et ex his conflata pec
niae experta fuerit egregie doctoque
tur, indeque pretia rerum pro tempori
tate eruuntur et indicantur. Auctor
gularum rerum v. c. carnis et vini, bo
equorum, servorumque, pretia e veti
nimentis summo studio ac sagacitate
profert.

Cf. *Gotting. Anzeigen*. a. 1754. p. 1225-1

Müller. JON. MARTINI MUELLERI Com
de acriario mercatorum apud veteres
Hamburgi 1778. fol.

Mengoni. *Del Commercio de' Romani, della pri
Punica a Constantino. Dissertazione con
Accademia Reale delle Inscrizioni e belle
Parigi il 14 Nov. 1786, di FRANCESCO
GOTTI, dell' Accademia delle Scienze, l
Arti di Padova. Traduzione del Francese. I
1787. 4. mai. — Romanis priscis con
rum peritiam aut nullam aut valde exigua
et auctor huius libelli demonstrat. — Sa
quidem rem suam gerit, minus vero di
veritatis amissim. Ratione argumenti
statuit historiae Romanae periodos. U
primum bellum Punicum Romani paupe
rumque simplicitate, usque ad proelium A
vi opum nimia, et usque ad Constantin
servitute et luxuria impediabantur, qu
veram commerciorum indolem peripit
rumque usum exercere potuerint. Plur
ulteriore examine utique digna.*

Cf. *Gotting. gel. Anzeig.* a. 1788. p. 622 seq.

SECTION X.

Scriptores de re militari et nautica
Romanorum.

A. Scriptores generales.

AVII VEGETII RENATI de re militari; Vegetius,
I JULII FRONTINI de Strategematis; Frontinus
ANI de instruendis aciebus; MODESTI
cabulis rei militaris, praeclara opera, nunc
mad multorum vetustissimorum codicum
recognita et castigata. Coloniae 1524. 8.

VEGETII RENATI de re militari Libri
EXTI JUL. FRONTINI de Strategematis
totidem; AELIANI de instruendis acie-
ber unus; MODESTI de vocabulis rei mi-
Liber unus. Item picturae bellicae CXX.
Vegetio adiectae. Collata sunt omnia
tiguos codices, maxime Guil. Budael.
1553. fol.

VEGETII RENATI de re militari Libri
X. JUL. FRONTINI Strategematum Libri
m; AELIANUS de instruendis aciebus;
STUS de vocabulis rei militaris. Omnes
Termolai Barbari, Budaei, et quorumcun-
liorum editiones diligenter recogniti et
lati: Vegetius vero, et subinde Frontinus
, notis illustrati a Franc. Modio. Coloniae
8.

inl. *) PL. VEGETII RENATI, Comitum,
aque aliquot veterum de re militari libri
ORCII CATONIS, Cicerii, aliorumque de
militari fragmenta, CLAUDII AELIANI
Tacti-

e. Viri illustres s. illustris,

Tactica, five de instruendis aciebus morum, POLYBII Tractatio de militia metatione Romanorum, JULII HYGMATICUS s. de castrametatione liber, mum ex antiquissimis membranis, edignus de rebus bellicis liber, cum figuris, tantum excusus, MODESTI vocabulis militaribus, RUFFI leges. Accedunt FRONTINI Strategematum auctoris alia opuscula. Omnia emendatam nunc primum edita a PETRO SCICHI et FR. MODII. (Antverpias) ex Plantiniana Raphelengii 1607. 4.

Veteres de re militari Scriptores, extant, nunc prima vice in unum repositi (mendacium patet vel ex collectionibus suis). FLAVII VEGETII RENATI num rei militaris Libri V. SEXT. JULI Stragematum et Strategeticón CLAUD. ABLIANUS de instruendis aciebus de vocabulis rei militaris; Polierceticus, seu de toleranda obsidione Auctoris de re militari opusculum, quod CICERONI vulgo tribuitur. Accedunt SCALCI STEWECHII in Fl. Vegetii mentarius; eiusdem Coniectanea et MODII Notae in Sext. Jul. Frontinum versiones. *Vesaliae Cliviorum* 1670. 8.

du Choul. GUILIELMI DU CHOUL *Discours de castrametation et discipline militaire des Romains* cum eiusdem auctoris opusculis de de religione veterum Romanorum. Vol. III. P. II. p. 301 sq. ubi etiam ver dicantur.

Ther de militia C. Jul. Caesar. Ramus.

P. I. p. 301 sqq.

RICII *Militia Romana* di Patrizzi.

io, e di Dionigi Alicarnasso di-

ara 1583. 4. Ex Italica in La-

versa a Ludolpho Neocoro (i. e. Kü-

aevis Thes. Antiqq. Rom. T. X. p.

— Totum hoc opus de re militari
divisum est in partes quindecim, singu-
in sectiones plures. Pars I agit de delectu
sione Tribunorum militarium, quorum di-
secundum Imperatorem et Legatos, in
tu Rom. summa erat. P. II de delectu et
ne peditum Legionariorum. P. III de divi-
peditum, instituta a Servio Tullio Rege.
de ordinibus Legionum. P. V de armis,
s pedites instructi erant. P. VI de delectu et
ne Centurionum et Tergiductorum. P. VII
issione et armatura equitum. P. VIII de fo-
n numero eorumque divisione. P. IX de
castrorum, tam simplicium, quam dilata-
et duplicatorum. P. X de legibus et excu-
astrensibus. P. XI de poenis malefactorum
emils virtutum. P. XII de stipendio. P. XIII
tione movendi castra et ducendi agminis.
V de ratione castra metandi, ubi castrame-
Romana cum Graeca confertur. P. XV de
ordinario et extraordinario instruendi aciem.
rius in praefatione ad thesauri antiqq. Rom.
de hoc opusculo ita: „Quantus vir fuerit Pa-
in omni doctrinae opere, in philosophiae
ditae mysteriis dilucidandis, aequae ac in li-
abstrusioribus illustrandis, nemo paullo hu-
or ignorat. Id enim tot eximia ingenii eius
umenta luculente testantur. Primus Roma-
ei, militaris praestantiam Polybium secutus
detexit,

detexit, cui quantum debeant, qui post illum in hoc argumento elaborarunt, non nesciunt vni docti, qui Josephi Scaligeri epistolas, aut Nici Erythraei Pinacothecam legerunt. Nonnulla quidem rectius et explicatius sunt tradita de hac doctrina post Patricium a Justo Lipsio et aliis, qui in hoc studio cucurrerunt, ut non difficulter inventis aliquid additur, aut in iis emendatur, sed praclare tamen fractae glaciei laus Patricio est tribuenda."

Lipſius. JUSTI LIPSIJ de militia Romana Libri V. *Antverp.* 1596. 4. Cum figg. aen. *ibid.* 1602. 4. Cum figg. aen.

Eiusdem Analecta. *ibid.* eod. 4. Cum figg. aen. Uterque liber etiam in *eiusd.* Opp. (*Antverp.* 1637. fol.) T. III. — Lipsium hoc in argumento auctorem esse classicum, quis nescit? Animadversiones quaedam in hoc opus *Claudii Deufqueii* exstant in Sylloges Epistolarum Burmannianae T. II. p. 149 sqq. et notae *Delrii* in idem *ibid.* p. 156 sqq.

Valtrinus. JOH. ANTONII VALTRINI (*Jesuitae et Philologi Romani* † 1601) de re militari veterum Romanorum Libri VII. *Coloniae* 1597. 8.

Savile. HENRICI SAVILII (*Equitis Anglicani, Philologi et Historici Oxoniensis* † 1622) de militia Romana Commentarius. *Anglice*, Londini, 1598.... Ex Anglico Latine factus (a *Marquardo Frehero*) *Heidelbergae* 1601. 8. Et cum *eiusdem* Commentar. in Taciti Histor. *Amstelod.* 1649. 12.

Salmasius. CLAUDII SALMASII de re militari Romanorum opus posthumum (editore *Georgio Hornio*) *Lugd. Bat.* 1657. 4. Et in *Graevii* Thes. Antiqq. Rom. T. X. p. 1284-1453. — Fragmentum quidem operis posthumi, continens vero multa a superioribus scriptoribus praetermissa aut non intellecta.

electa. Tempora in primis ac mutationes militiae Romanae Salmasius melius distinxit, quam ea factum. Itaque statim cap. I differit de mutatione artis militaris apud Romanos, multisque monumentis, eam saepe variasse, probat. Agit inde de legionis Romanae divisione, et aliam sub Scipionis aevo, aliam sub Caesaribus, demonstrat; legionem quoque antiquam sive Polynam a Caesariana et nova diversam fuisse ordinatione; potissimum hoc loco tradit de ordinamentum in acie locatione, sive ordinationis ordine, a differebat legio vetus a nova. Ostendit porro, quot modis acies Rom. instrueretur numero genere differentibus in antiqua ac nova militia. Iputat posthaec de cornibus Rom. aciei veteris novae. Monstrat, qua nota dignosci debeat, utrum acies simplex sit, an multiplex, quid fuerit acies quadrata, quae ratio subsidiorum, et quantum in his differentia Scipionum temporibus usitatae militiae ac Caesarianae. Tum agit de levi armatura ac velutibus, de accensis ac rorariis, de antenariis et, qui in locum eorum successere, velarilis. Postremo de equitibus et in his differentia antiquae rei militaris atque novae, et qui numerus eorum in antiqua legione fuerit.

JOH. VAN PAFFENRODE *der Grieken en Romeanen Krygs-Handel* etc. V. supra Vol. III. P. II. 291. v. Paffenrode.

JOH. CHRISTOPH. KIESEWETTER, *Rektor des Gymnasii Vinariensis*, Syntagma historico-philologicum de re militari veterum, praecipue Romanorum, ex optimis scriptoribus, tam Graecis quam Latinis collectum. *Erfurti* 1736. 8. — ordine alphabetico corrasa sunt sat negligenter, ac ad illustrationem argumenti istius faciant. Kiesewetter.

Bibl. hist. Vol. IV. P. II.

U

HEN-

Nebel. HENRICI CHRISTO. NEBEL *Diatri-
 militia Romana, monumentis Q. Horatii
 illustrata. Giffas 1750. 4.*

Volkmár. FRIDERICH NATHAN. VOLKMAR
 *de la Tactique des Romains, de ses progrès
 decadence, avec des recherches militaires. Tra-
 Breslau 1780. 8. — Non ubique quidem
 fontes salutarit: tamen passim nobis offert
 antea vel minus clara, vel non satis cognita
 sunt. Ubi scriptores antiqui ipsi obscuri
 que ancipites, auctor non poterat non, con-
 jecturis et coniecturis indulgeret. Con-
 operis, quantum nos scimus, non in
 prodit.*

Cf. Götting. gel. Anz. a. 1781. p. 38 sqq.

*Römische Kriegsalterthümer aus ächten
 geschöpft. Ein Beytrag zur Aufklärung der
 schen Taktik. Mit Kupfern. Halae 1782. 8.*

Nast et Roesch. JOH. JACOBUS NAST, Professor litterarum
 Graecae et Romanae Stuttgardiensis, et JOHANNES
 FRIDERICUS ROESCH Centurio Wirtembergensis et Professor artis bellicae Stuttgardien-
 communi consilio hunc librum praestantissimos
 elaborarunt, ita quidem, ut ille partem histo-
 et philologicam, hic eam, quae ad artem
 cam ipsam pertinet, sibi sumeret. Quae
 factum, ut historia critica omnibusque fere
 ris absoluta artis Romanorum bellicae, per
 historiae Romanae periodos deducta, inde
 retur, atque ut loca scriptorum veterum
 pauca, antea vel a doctissimis viris non rite
 lecta, lucem felicissimam nanciscerentur.
 operis prima sistit historiam cohaerentem
 Romanae per omnes, quas experta est, ma-
 nes. Quo loco potissimum doctrina de divi-
 le

nis Romanae in manipulos ac cohortes, eaque ratio collocandi diversa, egregie expō, erroresque scriptorum superiorum arguunt. Sectione secunda castrametatio Romanorum cum Polybium et Hyginum illustratur, siue ordines varii, quibus imperatores exerci-
xerunt, ita exponuntur, ut haec militaris
artis pars novam fere planeque diversam
ab ea, quam alii, v. c. Quintus Icilius,
forum dux militaris, protenderat, acciperet.
etiam castrorum Romanorum species inde
Addita est accuratior interpretatio agmi-
nadrati, aciei triplicis, orbis, testudinis atque
Sectio tertia comprehendit excerpta e
tū libro de re Romanorum militari; quo in
do scriptorum nostrorum diligentia et acu-
eo tendunt, ut ea, quae Vegetius de acie
tenda tradit, rectius, quam antea, explica-
t. Sectio quarta eaque ultima continet bre-
at accuratam delineationem artis Romano-
bellicae imperatorum temporibus usque ad
um imperii occidentalis. Omnia ex fonti-
impidis, ubique rite indicatis, hausta atque
sta.

*Scriptores de Romanorum legionibus, praefectis
tum, instruenda acie, laboribus militaribus,
deditionibus.*

IANC. ROBORTELEUS *Utinensis*, de Le-
us Romanorum ex Dione lib. LV; in *iurd.*
de vita et victu populi Rom. *Bonom.* 1559.
Gaud. Roberti Miscellan. Ital. T. I. p. 621 sq.
Grasvii Thes. Antiqq. Rom. T. X. p. 1468-

ROMAINS (*Scripta a. 1713*); in *Encyclopædia*
ant. Vol. XXVIII. p. 80-90; et in *Guil*
Antiqq. Britanno-Belg. (Iscas Dunmo
8) p. 33-54.

Moere. JOH. GOTTFR. HOERII de co
Legionis Commentatio. *Francus* 1734.

le Beau. CAROLUS LE BEAU de la Légion
Avant-Propos; in *Mém. de l'Acad. des*
XXV. p. 457-479. *Second Mémoire* -
bre de gens de pied dont elle étoit compo
480-493. *Troisième Mémoire* — de
la Cavalerie légionnaire, et de l'état dan
subsista jusqu' au temps des Gracques; *ibid.* 1
p. 1-34. *Quatrième Mémoire* — de l'étu
valerie légionnaire après les Gracques, et
de Cavaliers que renferma la légion dans la
ferens; *Art. I. Naissance et formation*
Equestre. *Art. II. Comment l'ordre Equ*
de la Cavalerie. *Art. III. Quel fut l'état*
lerie de la Légion après la séparation de l'
Art. IV. Du nombre de Cavaliers dans
gion; *ibid.* p. 35-68. *Cinquième Mémo*
diverses espèces de Soldats, et premièrement
pesamment armés; *ibid.* .T. XXIX. p.
Sixième Mémoire — des *Troisième*

neuvième Mémoire — des diverses parties de la *Cavalerie légionnaire*; *ibid.* p. 309-317. *Dixième Mémoire* — de la manière dont on devoit les *Soldats* *ou composer la Légion*; *ibid.* p. 318-354. *Onzième Mémoire* — des qualités requises pour le service *légionnaire*, et des causes qui en procuroient l'exemption; *ibid.* T. XXXV. p. 189-223. *Douzième Mémoire* — du serment militaire; *ib.* p. 224-245. *Treizième Mémoire* — des Exercices militaires; *ibid.* 246-276. *Quatorzième Mémoire* — des *Écoles*; *ibid.* p. 277-308. *Quinzième Mémoire* — des *Officiers généraux de la Légion.* Art. I. Origine des *Tribuns*, et leur nombre dans chaque *Légion.* 11. Election des *Tribuns.* Art. III. Fonctions des *Tribuns.* Art. IV. Rang et dignité des *Tribuns.* V. Marques de dignité des *Tribuns.* Art. VI. Changemens arrivés dans l'ordre militaire par rapport aux *Tribuns*; *ibid.* T. XXXVII. p. 112-145. *Seizième Mémoire* — des *Officiers* qui commandoient les diverses parties de la *Légion*; *ibid.* p. 146-175. *Dix-septième Mémoire* — des dénominations et des divisions diverses des *Soldats* qui composoient la *Légion*; *ibid.* p. 176-221. *Dix-huitième Mémoire* — des diverses sortes de personnes attachés au service de la *Légion*; *ibid.* p. 222-240. *Dix-neuvième Mémoire* — des armes défensives du *Soldat Légionnaire*; *ibid.* T. XXXIX. p. 437-477. *Vingtième Mémoire* — des Armes offensives; *ibid.* p. 478-505. *Vingt-unième Mémoire* — Habillement du *Fantassin légionnaire*; *ibid.* p. 506-528. *Vingt-deuxième Mémoire* — de l'Équipement du *Cavalier légionnaire* et de la fourniture des habits; *ibid.* 529-548. *Vingt-troisième Mémoire* — de la Nourriture du *Soldat Légionnaire*; *ibid.* T. XLI. p. 129-180. *Vingt-quatrième Mémoire* — de la Paye du *Soldat légionnaire*; *ibid.* p. 181-205. *Vingt-cinquième Mémoire*

- Sabel.** RATBODI HERM. SCHELII Diff. de C^{on}stitibus Legionis antiquae; inter eius Notae in-
bium; in *Gravii* Thef. T. X. p. 1277 sqq.
- Boeckl.** JOH. HERM. BOECLERI Diff. de L^{egione}
Romana. *Argent.* 1670. 4; et in *ciur.* L^{itterarum}
acadd. T. II. p. 541-559; et in *Gravii* T.
X. p. 1454-1467.
- Musgrave.** GUIL. MUSGRAVE Epistola de Leg^{ione}
Romanis (*scripta a.* 1713); in *Philosophiae*
aff. Vol. XXVIII. p. 80-90; et in *Gail. Hist.*
Antiqq. Britanno-Belg. (*Isaac Dunmonii*
8) p. 33-54.
- Hoerri.** JOH. GOTTFR. HOERII de const^{itutione}
Legionis Commentatio. *Francfsi* 1734. 4.
- Le Beau.** CAROLUS LE BEAU de la Légion R^{omaine}
Avant-Propos; in *Mém. de l'Acad. des ins.*
XXV. p. 457-479. *Second Mémoire* — du
bre de gens de pied dont elle étoit composée; ibid.
480-493. *Troisième Mémoire* — de l'origine
la Cavalerie légionnaire, et de l'état dans lequel
subsista jusqu'au temps des Gracques; ibid. T. XXV.
p. 1-34. *Quatrième Mémoire* — de l'état de la
cavalerie légionnaire après les Gracques, et du
de Cavaliers que renferma la légion dans les temps
ferens; *Art. I.* Naissance et formation de l'ordre
Equestre. *Art. II.* Comment l'ordre Equ. se fit
de la Cavalerie. *Art. III.* Quel fut l'état de la Ca-
valerie de la Légion après la séparation de l'ordre
Art. IV. Du nombre de Cavaliers dans chaque
gion; ibid. p. 35-68. *Cinquième Mémoire* —
diverses espèces de Soldats, et premièrement des Sol-
pesamment armés; ibid. T. XXIX. p. 325-
Sixième Mémoire — des Troupes légères; ibid.
391. *Septième Mémoire* — de la Cavalerie
392-420. *Huitième Mémoire* — du
de ses parties; ibid. T. XXXII. p. 279-
Na

Neuvième Mémoire — des diverses parties de la Cavalerie légionnaire; *ibid.* p. 309-317. *Dixième Mémoire* — de la manière dont on levoit les Soldats pour composer la Légion; *ibid.* p. 318-354. *Onzième Mémoire* — des qualités requises pour le service légionnaire, et des causes qui en procuroient l'exemption; *ibid.* T. XXXV. p. 189-223. *Douzième Mémoire* — du serment militaire; *ib.* p. 224-245. *Treizième Mémoire* — des Exercices militaires; *ibid.* p. 246-276. *Quatorzième Mémoire* — des Enseignes; *ibid.* p. 277-308. *Quinzième Mémoire* — des Officiers généraux de la Légion. *Art. I.* Origine des Tribuns, et leur nombre dans chaque Légion. *Art. II.* Election des Tribuns. *Art. III.* Fonctions des Tribuns. *Art. IV.* Rang et dignité des Tribuns. *Art. V.* Marques de dignité des Tribuns. *Art. VI.* Changemens arrivés dans l'ordre militaire par rapports aux Tribuns; *ibid.* T. XXXVII. p. 112-145. *Seizième Mémoire* — des Officiers qui commandoient les diverses parties de la Légion; *ibid.* p. 146-175. *Dix-septième Mémoire* — des dénominations et des fonctions diverses des Soldats qui composoient la Légion; *ibid.* p. 176-221. *Dix-huitième Mémoire* — des diverses sortes de personnes attachés au service de la Légion; *ibid.* p. 222-240. *Dix-neuvième Mémoire* — des armes défensives du Soldat Légionnaire; *ibid.* T. XXXIX. p. 437-477. *Vingtième Mémoire* — des Armes offensives; *ibid.* p. 478-505. *Vingt-unième Mémoire* — Habillement du Fantassin Légionnaire; *ibid.* p. 506-528. *Vingt-deuxième Mémoire* — de l'Equipement du Cavalier légionnaire, et de la fourniture des habits; *ibid.* 529-548. *Vingt-troisième Mémoire* — de la Nourriture du Soldat Légionnaire; *ibid.* T. XLI. p. 129-180. *Vingt-quatrième Mémoire* — de la Paye du Soldat Légionnaire; *ibid.* p. 181-205. *Vingt-cinquième Mémoire*

Mémoire — Discipline de la Légion; ibid. p. 241. Vingt-sixième Mémoire — de Disciplines Militaires; ibid. T. XLII. p. 253-254
 Vel ex inscriptionibus dissertationum elucet nem fere rem Romanorum militarem compitam esse ab auctore, qui omne hoc argumentum magno eruditionis apparatu ordineque luculenter tractavit.

Stedman. (D. STEDMAN) *A critical Enquiry into the Constitution of the Roman Legion, with some Observations on the Military Art of the Romans. Lond. 1783. 4.*

Schwarz. CHRIST. GOTTL. SCHWARZII *Diff. de horte Italica et Augusta. Altorf. 1720. 4.*

Ernesti. JOH. AUG. ERNESTI *Commentatio de Numismatibus; in Commentar. Societat. scient. Gotting. (Gotting. 1752. 4) T. I. p. 291-296.*

Strauch. AEGIDII STRAUCHII *Exercitium historicum de Imperatore s. Duce exercitus Romanissimi. Witteb. 1659. 4.*

Manutius. ALDI MANUTII, *Pauli F. Dissertatio de Primpilo; in A. H. de Sallengre Nov. Theat. antiqu. Rom. T. I. p. 824 sqq.*

Kaestner. ABRAHAMI KAESTNERI *de debito populari Dissertatio. Lips. 1746. 4.*

Schellius. R. H. SCHELLII *Diff. de agmine Vespasiani; in Grævii Thes. Antiqu. Rom. T. X. p. 1270.*

Eiusdem Diff. de agmine Polybiani; ibid. p. 1257-1262.

de la Scala, JOSEPHI DE LA SCALA *Discours sur quelques particularitez de la milice Romaine; in Joh. Janssonii Opuscul. var. (Paris. 1610. 4) p. 56*

ptores de re militari et nautica Romanorum. 311

Traité de la Bataille des Romains; in calce ver- Traité et
s Francogallicae stratagematum Frontini, ab
ncurtio elaboratae (Parif. 1739. 8.) T. II.
13 fqq.

H. SCHELII Diff. de itinere militum; in Schelius.
ni Thes. T. X. p. 1245-1287.

eiusdem Diff. de custodia castrorum; *ibid.*
31-1189.

AUR. ARRHENII Diff. de vigiliis militum Arrhenius.
norum. *Upsal.* 1726. 8.

IRIST. GOTTL. SCHWARZII Diff. de Schwarz.
latoribus veterum Romanorum, ad illustr.

VI. v. 27 et alia quaedam novi foederis
Altorf. 1726. 4. Et in *Thes. novo theolog. phi-*
Dissertt. exegett. T. II. p. 405 fqq.

IRIST. GODOFR. GRABENERI Diff. de Grabener.
re ac origine Protectorum (s. Satellitum
ratorum Romanorum et Constantinopolita-
n) *Dresdae* 1751. 4.

eiusdem Diff. de scholis Protectorum. *ibid.*
4.

H. FRANC. MADRISII *Lezzione sopra le* Madrisio.
omi; in *Raccolta d'Opuscoli scientif. e filol.*
p. 233 fqq.

EORGII SIGISM. GREENII de aratro ho- Green.
iuris ab insolenti exercitu impresso, ad
Lib. I. Od. V, XI. v. 20, *Dissertatio. Lips.*
4.

*Scriptores de machinis bellicis, armis et signis
militaribus Romanorum.*

STI LIPSII Poliorceticōn, five de Machi- Lipsius.
tormentis, Telis, Libri V. *Antwerp.* 1599-4.
figg. aen. *ibid.* 1605. 4. Cum figg. aen. *ibid.*
4. Cum figg. aen. Et in *eiusdem* Opp.
rp. 1637. fol.) T. III. — Lipsius in hoc

opere exarando ita rem suam gessit, ut, excipias, omnia huc spectantia exhaudeatur.

Manutius. ALDI MANUTII *Dissertatiuncula de clypeo, scuto, pelta, ancile; in eius Quæ epistolæ; et in A. H. de Sallengre Notæ Antiquæ Romæ. T. I. p. 818 sqq.*

Spelmann. HENRICI SPELMANNI *Aspilogia; codice manuscripto cum Nicolai Uptoni militari libris quatuor et Joh. de Bado Actatu de armis, ab Eduardo Bissaco, qui adiecit. Londini 1654. fol.*

Thode. JACOBI THODE *Diff. IV de clypeisque veterum. Hafniæ 1718. 4.*

Sartorius. JOH. SARTORII *de Clypeo schediæ rariorum. Viteberg. 1724. 4.*

Dodwell. HENRICI DODWELLI *de parma Woodwardiana Dissertatio. Accedit NELI Dialogus inter reginam Elizabethæ Rob. Dudleyum de Academia Oxoniensium. Recensuit ediditque Tho. Hearne Oxoniensis. Oxonii 1713. 8. — Primæwellus disputat, cur clypeus iste, musæwardiano olim asservatus, pro vetustamento sit habendus, eumque primæ Julii dictatura esse antiquiorem non posse, excludit, quod eadem arma gerentes Reges Galli conspiciantur; nec eundem Traianus recentiorum esse, ex vexillorum eque eo apparentium figura colligit. Postea clypeum illud attingit Imp. ætatem. Inserta hinc ex Plinio tione, quibus veteres usi sint artibus a indurandum, lentum reddendum, et a defendendum, ex rotunditate et brevitate, hunc non fuisse clypeum peditis,*

questrem. Inde demonstraturus, quibus
s ad hanc formam pervenerint parmae
s, docet, apud Romanos ad Polybii us-
pora non fuisse in usu clypeos metallicos;
num e corio, deinde ex ligno factos;
umbones ex ferro elaboratos esse, non-
tegros clypeos. Tum de variis modis
clypeos differit, ac docet, vetustiores
os utos esse paleis ex corio, cassidum me-
um usum sub Hadriano Imp. demum re-
esse. Artifices in ornandis armis occu-
abantur *barbaricarii*, cuius nominis caus-
vestigat, et eius originem ad tempora
atii Imp. refert. Hinc parmam saepe
docto perlustrat oculo, singula eius ex-
simulque illustrans historiam Camilli,
in Senonum victoris, in hac parma ele-
descriptam. Qua occasione variis armo-
vestitus Romani antiquitatibus lucem
agens de crista equina, ducum bellico-
signi, de varietate gladiatorum, de hastis,
sago et caligis.

Ita Erud. a. 1715. p. 13 sqq.

a. a. 1709. p. 246.

I. WOODWARDI Epistola ad Abbat. Woodward.
ium de clypei sui antiquitate, *scripta a*
in Joh. Ward *Lives of the Professors of*
College (Lond. 1740. fol.) in Append.
142.

I. FRID. REXRATH Oratio de Clypeis Rexrath.
sacro suspensis. *Lips.* 1737. 4.

ASII CARYOPHILI (*JCti, Archaeologi et Caryophi-*
Neapolitani, † Vindobonae 1762) de vete-
lus f. Garo-
falo.
lypeis opusculum, in quo plura, quae ad
um Romanamque militiam pertinent, ex-
ur et illustrantur. *Lugd. Bat.* 1751. 4 mai.

opere
excip
deat

cly
ep
A

Spelmann.

Thode.

Sartorius

Dodw

1. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...
 2. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...
 3. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...
 4. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...
 5. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...
 6. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...
 7. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...
 8. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...
 9. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...
 10. 1. XII 1. ... 1. XII 1. ...

RATBODI HERM. SCHELII *Diff. de*
to et veste militari; in *Graevii Thes.*
1217-1223.

Eiusdem Diff. de Victu militum; ibid.
1245.

Menckenh. FRID. OTTONIS MENCKENII *Diff.*
manorum veterum Stipendiis militaribus
et Joh. Burch. Menckenii *Differtationibus*
(*Lips.* 1734. 8.) p. 268 sqq. — Origo
stipendii, mutationes, incrementa, alia
priscis auctoribus enarrantur docte et ac-
diversae scriptorum sententiae inter se co-
nuntur, nec paucis auctorum veterum lo-
scurioribus lux accenditur.

Progr. Programma Decani Facultatis philol.
ad Orat. in memoriam Geierian. (de Sti-
militum Romanorum). *Lips.* 1729. fol.

Robortellus FRANC. ROBORELLUS de com-
praemiis et donis militaribus; in *eiusd.* O-
vita et victu populi Rom. *Bonon.* 1559.
Gaud. Roberti Miscellan. Ital. T. I. p. 655
in *Graevii Thes. Antiqq. Roman. T. X. p.*
1481.

Merula. PAULI MERULAE *Diff. de praemiis*
militiam sequebantur Romanorum; in
Opp. posthuma, in fine.

Funccius. CHRIST. FUNCII *Diff. de praemiis*
nis militaribus Romanorum. *Altenb.* 166.

Schelius. R. H. SCHELII *Diff. de praeda; in*
Thes. Antiqq. Rom. T. X. p. 1229-123

Couture. JOH. BAPT. COUTURE *Dissertation*
que des Vétérans; in Mém. de l'Acad. d.
T. IV. p. 281-295. — Disputatur de
vocabuli *Veteranus*, de varia eius signifi-
de honoribus militum veteranorum et
giis.

Scriptores de re militari et nautica Romanorum. 317

AN. MUELLERI Progr. de missione militum Müller.
veteres Romanos. *Chemnitii* 1734. fol.

UGUSTINI NADAL *Dissertation de la liberté*, Nadal.
voient les Soldats Romains de railler et de dire des
satyriques contre ceux qui triomphoient; in *Hist.*
acad. des Inscr. T. III. p. 89-92; et in *Oeu-*
re P Abbé Nadal (à Paris 1738. 12.) T. I.
; sqq.

ADOVICI FRID. DE BEULWITZ Diff. de Beulwitz.
studine arma et insignia in funeribus mili-
terendi, Romanis haud ignota. *Francof.*

4.

BENEDICTI HOEPPNERI Diff. historico-Hoeppner.
lis de ritu Decimationis veterum Romano-
omnique adeo sortitione ad mortem. *Tu-*
1677. 4.

JOH. SARTORII Diff. historico-moralis de Sartorius.
Decimationis veterum Romanorum. *Tho-*
1693. 4.

GEORGII ANDR. VINHOLD Diff. historico-Vinhold.
lis de Decimatione militum. *Lips.* 1694. 4.
de aliis poenis militaribus Romanorum v. su-
perius capitis sect. VIII.

E. Scriptores de re nautica Romanorum.

Scriptores de re nautica sequentes Romanam
que perscrutati sunt:

AELII CALCAGNINI de re nautica com-Calagnini.
atio ad Lil. Greg. Gyraldum; in *Calcagnini*
(*Basil.* 1544. fol.) p. 301-316; et in *Gro-*
thes. Antiqq. Graec. T. XI. p. 741 sqq.

ILII GREG. GYRALDI de re nautica libel-Gyraldus.
in *eiusd.* *Opp.* (*Lugd. Bat.* 1696. fol.) pag.
676.

Baylus. LAZARI BAYFII Annotationes in legibus de captivis et postliminio reversis, in qua tractatur de re navali, per Auctorem recognita. *Eiusdem* annotationes in tractatum de anno octingento legato. Idem ANTON. THYLESII de coloribus. *Basil.* 1537. 4. *Latet.* 1644. Et in *Gronovii* Thes. Antiqq. Graec. T. XI. p. 564 sqq.

Doletus. STEPHANI DOLETI de re navali libri eiusdem Commentariorum Latinae linguae Tomo II. decerptus); in *Gronovii* Thes. T. XII. p. 629 sqq.

Scheffer. JOH. SCHEFFERI Diff. de varietate navium. *Argentor.* 1643. 8. et in *Gronovii* Thes. T. XII. p. 769 sqq.

Eiusdem de militia navali veterum Libri. *Upsal* 1654. 4. cum fig. Et in *Poleni* Thes. Antiqq. Graec. et Rom. Suppl. Vol. V. p. 745 sqq.

Meibom. MARCI MEIBOMII de fabrica Triremium Liber. *Amstelod.* 1671. 4. et in *Graevii* Thes. Antiqq. Rom. T. XII. p. 553-680.

Opelius. CONSTANTINI OPELII (f. potius JOH. SCHEFFERI) de fabrica Triremium Meibomianarum Epistola perbrevis ad amicum. *Emiliopolis* 1672. 4. Et in *Graevii* Thes. T. XII. p. 681-704. — *Schefferus* opiniones de re veterum navali suas, a Meibomio impugnatas, confutare hac epistola studet, non sine acerbis.

Vossius. ISAACI VOSSII de Triremium et Liburarum constructione Dissertatio; in *eiusd.* Observatt. (*Lond.* 1685. 4.) p. 95-139. et in *Graevii* Thes. Antiqq. Rom. T. XII. p. 705-714.

de Langue-
doc etc.

Nouvelles Conjectures sur les Triremes ou Vaisseaux de Guerre des Anciens (par les Peres DE LA GUEDOC, SANADON et DE LA MAUGERAYE) in Mémoires de Trevoux a. 1722. Aug. p. 1347.

Ob

riptores de triumph. et tropaeis Romanorum. 319

ob. p. 1749 fqq. a. 1728. Mart. p. 389 fqq.
129. Jan. p. 123 fqq. Octob. p. 1898 fqq.

ANDREAE FRANC. BOUREAU) DESLAN- Deslandes.

*Essai sur la marine des Anciens et particulière-
sur leurs Vaisseaux de Guerre.* à Paris 1748. 8. —
tor, artis mathematicae et nauticae aequè
itiquitatum peritus, probe differit de re ve-
n navali, in primis de eorum ratione naves
ruendi. Addita est, praeter alia, descriptio
li navalis Actiaci.

SECTIO XI.

*riptores de triumphis et tropaeis
Romanorum.*

NUPHRII PANVINII Commentarius de Panvinus.
ampho, notis et figuris illustratus a JOACH.

MADERQ. *Helmstadii* 1675. 4. Idem Com-
arius cum Maderi notis in *Graevii* Thes.
qq. Rom. T. IX. p. 1334-1398. — Septem
ibus agitur de triumpho in genere, de
apho navali, de triumphis extra urbem vel
er veterem consuetudinem actis, de ova-
s, de quaestione: quamdiu usus triumphi
anferit? de triumphalibus ornamentis, de
is opimis, quae a triumphantibus relata et
nsa sunt.

Amplissimi ornatissimique Triumphi, uti
ulus de rege Macedonum Perse capto, P.
anus Aemilianus de Carthaginiensibus, Cn.
peius M. ex Oriente, Jul. Augustus, Vespas-
is, Traianus et alii Imperatores Romani,
npharunt, ex antiquissimis lapidum, num-
um et librorum monumentis, accuratissima
iptio, ONUPHRII PANVINII inventoris
opera

opera, et aeneis formis. *Antverpias* primum
Romae apud Godofr. de Scaichi edita 161
obliqu.

Modius. FRANC. MODII Pandectae triumphat
ve pomparum et festorum ac solennium
tuum, conviviorum, spectaculorum etc.
um nobiliorum gentium, re bello bene
item inaugurationibus, nuptiis, amicis
fibus, aut ingressibus ac funeribus Pri
concelebratorum. Tomi II. *Francos.*
1586. fol. Cum figg.

Bulengerus. IUL. CAES. BULENGERI de Triu
spoliis bellicis, trophaeis, arcubus triu
bus et pompa triumphi Liber unicus; in
Varior. opusculor. T. VI; et in *Gronovii*
Antiqq. Graec. T. XI. p. 857 sqq.

Gebhard. IOH. ERN. GEBHARDI Diff. de Triu
nov-antiquo. *Witteb.* 1648. 8.

Sagittarius. IOH. CHRISTER. SAGITTARII De
Triumphis Romanorum. *Jenae* 1649. 4.
eiusdem Otio Jenens. p. 400 sqq.

de Guichardo. MARTINI DE GUICHARDO Notus
zovianae de antiquis triumphorum specta
Amstelod. 1661. 12.

Drabitius. JOH. DAV. DRABITII Diff. histori
Triumpho Romanorum. *Lips.* 1667. 4.

Reiske. JOH. REISKII Diff. de Triumpho Ro
per equos candidos facto. *Lunenburg.* 1675. 4

Mobach. VESALIUS MOBACHIUS de Triumph
mano, seu Dissertationes quaedam, habitu
illius auspicio, quibus Triumphus Romani
nomen, pompa, iura, leges etc. repraesent
Alcmarias 1681. 8.

Arstenius. IOH. HENR. ARSTENII Diff. de Triu
veterum (Romanorum). *Erford.* 1685. 4

CRIST. FUCHS Diff. historica de Trium- Fuchs.
Romanorum. *Viteb.* 1692. 4.

OH. DAV. SCHIEFERDECKERI Differta- Schieferde-
II de Triumphis et Ovationibus Romano- cker.
Lips. 1695. 1697. 4.

OH. NICOLAI Romanorum Triumphus fo- Nicolai.
simus, quo caerimoniae, vestitus, cur-
aque, quae ad hunc pertinebant, illustran-
Francof. ad Moen. 1696. 12.

H. CONRADI RUPERTI Diff. de Roma- Rupert.
I Triumphis. *Jenae* 1702. 4.

JUR. ARRHENII Diff. de praemiis Impe- Arrhenius.
m apud Romanos. *Upsal.* 1729. 8.

ICH. HOFFMANN de Triumphis Romano- Hoffmann.
eterum. *Schneeberg.* 1737. fol.

CRIST. BRUNINGS Diff. de Triumpho Bruning.
norum; adiecta eiusd. Compendio Antiqq.
ar. (*Francof. ad Moen.* 1745. 8) p. 421-441.

ACHAR. RICHTERI Commentatio de or- Richter.
tis triumphalibus. *Lips.* 1752. 4.

H. FRID. HEKELII Diff. de Tropaeis. Hekel.
hop. 1687. 4.

H. FRANC. MADRISIO *Lezioni sopra i* Madrisio.
degli Antichi; in Raccolta d'Opuscoli scient. e
Venez. 1730. 12.) T. III. p. 318-350.

RIANI DEODATI STEGERI Diff. de an- Steger.
imis Tropaeis populi Romani. *Lips.*
4.

TRI EKERMANNI Diff. de Tropaeis. Ekermann.
1743. 4.

H. PETRI MILLERI Progr. de Tropaeis Miller.
tim. *Ulmae* 1768. 4.

BR. PETRI PLOETTNERI Commenta- Ploettner.
la de arcubus triumphalibus. *Lips.* 1750. 8.

SECTIO XII.

*Scriptores de re vestiaria Romanorum.*A. *Scriptores generales.*Bayfius
f.
de Baif.

LAZARI BAYFII *Audegavenfis*, *Franciae Galliarum regis ad Venetos et nonnullos Germaniae principes Legati, et Archaeologi Parisiensis* Annotationum in L. vestis ff. de Auro et argento Leg. Seu de re vestiaria Liber. Nunc primum typis excusus. *Basileae* 1526. 4. 81. 8. Cum *eiusdem* Libro de re navali, *Basileae* 1536. 4. 8. *Parisii*, excud. Rob. Stephanus 1536. 4. 1537. 4. *ibid.* 1541. 4. *Paris.* ap. Rob. Stephanum 1549. 4. Et in *Gravii* Theſ. Antiqu. T. VI. p. 553-604. — Omnium optima editio Parisina ultima: omnes vero rarae, in *Basileensis* a. 1531. Libro epistoliarum praefatus Carolus Stephanus, medicus, ad lectores, in quibus figuras navium, vestium ac vasculorum, quibus liber ornatus fuit, cum ex antiquissimis monumentis, tum maxime e vetustis marmoribus quae tunc temporis Romae adservabantur, habet defumptas, ait, sed illis minime fidem esse credendam monet, ut ad unguem effectas fuisse credant, et iam in ipsis marmoribus, cum marmora antiqua licet, non nihil interdum habere quod artificis libidini potius, quam veritati respondeat. Redegit Bayfii libros in compendium CAROLUS, Henrici senioris filius, Robertus, STEPHANUS, cui a Bayfio liberorum instituendorum cura commissa fuerat. Cum enim audiret nonnullos conquerentes, quod Bayfius libris suis non aequè pueris atque etiam viris consulisset, visum est illi operae pretium fore, ut eorum, quae istis libris continerentur, breviter perstringere, atque in ordinem d

ex ipsius auctoris voluntate atque praece-

Adiecit praeter ea rerum antiquarum, descripsit Bayfius, nomina Francogallica, nonnulla, quae Bayfius praetermiserat, in nulla tamen auctoris, ut in praefatione regravitate imminuta, sed tantum ex ipsiusculis, selectis iis, quae ad puerorum utilitatem facere videbantur. Compendium libri de Vestiaria lucem viderat *Parisi*. ap. Rob. Stephani 1535. 8.

Liber vero de re vascularia in compendium redactus prima vice editus fuit *Patavii*. Mauricium de Porta 1535. 8; quam editionem eodem anno duae aliae exceperunt, altera *Medicina* Rob. Stephani, altera apud de Colinforte Simon. Colinaeum). Junctim utriusque libri epitome prodiit hac inscriptione: De Vestiaria, vascularia, et navali: ex BAYFIO. Lulescentulorum, bonarum literarum studiorum, gratiam. *Lutetiae*, ap. CAROLUM PHANUM, Typographum regium (et auctorem libelli). 1553. 8. Caeterum monendum, cum quidem de aliarum quoque gentium, in istis tamen Romanorum, re vestiaria differuisset. Quia primus in hoc argumento elaboravit, offendit; quod a posterioribus huius generis scriptoribus animadversum atque correctum est.

CLEMENT *Bibl. curieuse* T. II. p. 502 fqq.

MEYTAGII *Apparat. litter.* T. II. p. 1037 - 1040.

C. III. p. 311 fqq.

CTAVII FERRARIJ de re vestiaria Libri Ferrarius.

dictis iconibus, quibus res tota oculis sub-

Patavii 1642. 4. *ibid.* quatuor libris aucti-

. 4. Cum figg. aen. Editio tertia, cui acces-

it *eiusdem* *Analecta de re vestiaria* (*scorsim an-*

Patav. 1670. 4. *contra Rubenium edita*). *Patav.*

1685. 4. Cum figg. aen. Et in *Graevii Thesauri Antiquitatum Romanarum*. T. VI. p. 695-912. ubi et *Antiquitatum* 1033-1148. — Libro primo luculenter ac eleganter agitur de Toga; *secundo* de *Stola*, *tertio* de Tunica, *quarto* de Lacerna, *quinto* de *Paenula*, *sexto* de *Chlamys*, *septimo* de *Paludamento*, *octavo* de *Pallio*.

Rubenius. ALBERTI RUBENII *Patri Pauli F.* *Thesauri Antiquitatum Romanarum*, praecipue de lato clavo et alia *ciarum* opuscula posthuma. *Antiquitatum* 4. Cum tabb. aeri lignoque incis. Et in *Graevii Thesauri Antiquitatum Romanarum*. T. VI. p. 913-1000. Graevius ipse, post Rubenii mortem praefatus et ex eius voluntate, scidas, quibus sine quaqua de re veterum, Romanorum *antiquitatis* vestitaria meditatus erat, consecerat, penamque *lectia* in ordinem digessit. „Si, Graevius, praefatione ad T. VI Thesauri Antiquitatum Romanarum, Rubenio ipsi licuisset adornare: hoc opus de lato clavo, longe politius, etius, splendidius fuisset futurum, et fortasse vis illis omnibus, qui pulchro corpori sunt, careret. Nunc, quoniam fatorum bitas intercessit, hoc centone simus cum praecipue cum tam multa in hoc syntagmate abstrusis Musarum penetralibus sint hausta, aut luce perfundant tot obscura praestantissimum scriptorum loca, aut emendent depurata, ut labeculas illas facile tegant. Si nihil aliud docuisset Rubenii hic postumus foetus, vel ter solam de clavis vestium Romanarum, quae vetustissimorum hominum exercuerant ingenia, etrinam verissimam, quam primus aperuit, equidem erat, qui non lateret in tenebris. Hos Rubenii libros, cum emerfissent in

„non aequis oculis adspexit Octavius Ferrarius;
 „qui indignabatur in hanc messem, quam omnem
 „sui iuris esse sibi persuaferat, alium immisisse fal-
 „cem, aut alium esse, qui plus se videre postula-
 „ret in hoc argumento, quod exhaustisse se, cum
 „in eo tot annorum, aut potius totius vitae spa-
 „tium, consumsisset, in animum induxerat. Hinc
 „contra Rubenium edidit *Analecta*“ (paullo ante
 „nobis iam commemorata) „in quibus totum Ru-
 „benianum opus confodere et iugulare studuit. —
 „In quibusdam recte reprehensum, ut de toga et
 „paenula, nonnullisque aliis, non nego; quae
 „forte Rubenius ipse fuisset rescripturus, si suas
 „scidas recognoscere per se et componere per fa-
 „torum legem potuisset. — At in non paucis
 „castigationibus Ferrarii aerugo pellucet caet.“
 Defendit postea in singulis momentis Graevius
 Rubenium suum contra Ferrarium.

M. ANT. FERRATII Epistola de mutatione ^{Ferratius.}
 vestis, contra Octav. Ferrarium, scripta a. 1697;
 in eius Epistol. p. 226 sqq.

AUGUSTINI NADAL *Traité du Luxe des Da-* ^{Nadal.}
mas Romaines (principalement par rapport à leur ha-
billlement); in *Mém. de l'Acad. des Insér.* T. IV. p.
 227-263. et in eiusdem Epp. (Paris 1738. 12)
 T. I. p. 9sqq.

JOH. GUIL. HOFMANNI Diff. ad Legem ^{Hofmann.}
 Oppiam de Matronarum cultu. *Francof. ad Viadr.*
 1736. 4.

B. Scriptores speciales.

JOH. CLODII de capillis Romanorum vete- ^{Clodius.}
 rum Dissertatio. *Wittenberg.* 1665. 4.

JOH. HENNINGII Trichologia s. de capillis ^{Henning.}
 veterum Collectanea historico-philologica. *Mag-*
deb. 1678. 12.

- Faber. PETRUS FABER de Coronis; in eius *Scriptis* (Lugd. 1595. 4) L. III. cap. XXV. p. 399-400.
- Paschalius. CAROLI PASCHALII de Coronis Liber, in quo quibus omnis res coronaria e priscorum et collecta monumentis continetur. *Parisiis* 1681. 8.
- Thylessius. ANTONII THYLESII de Coronarum generibus Commentarius, et FRANC. RUARI Gemmarum ortu ac viribus Syntagma, *Genevæ* 1629. 12.
- Mader. JOACH. JOH. MADERI de Coronis, vestimentum præsertim, sacris et profanis, Libellus. *Amstelæd.* 1688. 4; et in *Grævii Thes. Antiq. Rom.* T. VIII. p. 1403-1430.
- John. JOH. SIGISM. JOHN de coronarum et vestimentorum apud Romanos usu dissertationum, *Vindobonæ* 1717. 4.
- Christ. JOH. FRID. CHRISTII de cultu vestimentorum (apud Romanos) Singularia quaedam; in *Act. Noct. acad.* Specim. IV. p. 282-290.
- * * *
- Manutius. ALDI MANUTII Dissertationes epistolice de Toga et Tunica Romanorum; in eius *Quæst. per Epistolas*. *Venet.* 1576. 8. Et in *Græveri Thesoro crit.* T. IV; et in *Grævii Thes. Antiq. Rom.* T. VI. p. 1183-1210.
- Bosso. HIERONYMI BOSSII (*Ticinensis*, *Patris Romani*, *Rhetoris et Archæologi* † post a. 1645) de Romana Toga Commentarius, ex quo facile Romanæ antiquitatis studiosi cognoscere poterunt de ipsius togæ forma, authore, tempore, dignitate, textura, coloribus, usu et varietate. *Ticini* 1612. 4. *ibid.* 1614. 4. *Amstelæd.* 1671. 12. (Hic editioni accessit ex Phil. Rubenio iconis unus togatæ et de modo togam gestandi, ex Ferrar. Diss.)

Thef. cith. T. IV. et in *A. H. de Saltogen*
Thef. Antiqq. T. I. p. 812 sqq.

Doni. JOH. BAPT. DONI Diff. de tetraque
la. *Parif.* 1644. 8. *Romae* 1658. 8. *Altw.*
4.c. Et in *Gravii* Thef. Antiqq. Rom. T.
1150 - 1156.

Bartholi-
nus. BARTOLI BARTHOLINI, *Casp. F.* de
nula veterum Commentarius, cum

Ernst. ERNSTII Epistola de eodem argumentis
1655. 8; et in *Gravii* Thef. T. VI. p. 1157
Cum figg. aen.

Bosio. HIERON. BOSSII de Senatorum Lat.
Observationes novae antiquae in Synag.
tributae: in quibus veteres praecipui
usus explicantur: scriptores multi illustrati
emendantur. *Ticini* 1618. 4. Et in *A. H.*
langre Nov. Thef. T. II. p. 1324 - 1371.

Cf. CLEMENT *Bibl. cur.* T. V. p. 1269.

Ferratius. M. ANT. FERRATII Epistola de Purpure
Praetexta, scripta a. 1699; in *eius* Epist. p. 119
122.

Steger. ADR. DEOD. STEGERI Diff. de Purpure
crae dignitatis insigni. *Lips.* 1741. 4.

Santoro. OCTAVII SANTORO *Discorso intorno alla*
Porpora degli Antichi; in *Miscellanea di vari Opus-*
rette (Venet. 1747. 12) T. VIII. p. 319-363.

Schilderup. MICH. SCHILDERUP Diff. philologico-
ca de Lunulis in veterum Romanorum
Hafniae f. a. 4.

Scheffer. JOH. SCHEFFERI de antiquorum Tor-
bus Syntagma. *Holmiae* 1656. 4. Et in *Gravii*
Thef. Antiqq. Rom. T. XII. p. 901-948. *Holm-*
cum notis JOH. NICOLAI. *Hamburgi* 1707. 4.

Scriptores de re vestiaria Romanorum. §29

THOMAE BARTHOLINI de Armillis veteribus. Barthol.
praesertim Danorum, Schedion. Accessit nus.

WORMII de aureo cornu ad F. Licetum
filio. *Hafniae* 1647. 8. Cum figg. Editio
ima figuris aeneis illustrata. *Amstelodami*
12.

PH. BAPT. CASALII de Insignibus, Annu- Casal.
libulis, Syntagma; in *Gronovii* Thes. Antiqq.
2. T. IX. p. 893 sqq.

ENR. KITSCHII de Annulorum aureorum Kirsch.
e, usu, iure, varietate, abusu, efficacia.
1614. 4.

SEBERTI SCHAUMII (s. potius **CONRA-** Schaum f.
TTERSHUSII) de Annulis eorumque iure Rittershu-
sus.
Collectanea. Francof. ad Oder. 1620. 4.

H. KIRCHMANNI de Annulis Liber singu- Kirchmann.
Lubecae 1623. 8. *Slesvigae* 1657. 8 (quae
ab ipso auctore emendatio reddita et au-
curante eius filio, Joh. Kirchmanno, cum
eiusdem praefatione, prodit) *Francof.* 1672.
Cum eiusdem libris IV de fun. Rom.). *Lugd.*
672. 12. (Cum *Longi, Gorlaei et Kornman-*
tractatibus eiusdem de annulis argumenti).
haec Kirchmanni lucubratio saepius typis
ta fuerit, tamen imperfecta est ordineque
destituitur.

ORTUNII LICETI Epistola de Annulorum Licetus.
orum et aureorum usu apud Romanos; in
Respons. de primo Quaesit. per Epistol. (*Bo-*
1640. 4) p. 74-77.

Eiusdem de Annulis antiquis Liber singularis.
1645. 4. Cum figg. — Licetus Kirchman-
longe superat.

FRANCISCI DE LA MOTHE LE VAYER de la Mothe.
té des Bagues et des Anneaux; in eiusd. *Ouv.*
(Paris 1656. fol.) T. II. p. 412 sqq.

Schwendendorfer. BARTHOLOMAEI LEONHARDI SCHWENDENDORFERI *Disquisitione de Annulis* Lips. 1670. 4.

Gorlaeus. ABRAHAM GORLAZI *Dactyliotheca seu Annulorum figillarium, quorum apud prae tam Graecos quam Romanos usus, ex feno, argento et auro, promptuarium. Pars II, cum explicationibus* JAC. GRONOVII. Lips. 1695. 4. Cum figg.

Durr. JOH. FRID. DURRII *Dissertationes de veterum calceamentis.* Altdorf. 1688. 4.

Balduinus. BENEDICTI BALDUINI *Calceus antiquus et mysticus, et JULIUS NIGRONUS de Calceis veterum.* Accesserunt ex CLAUDII SALMASII notis ad librum Tertulliani de Pallio et ALBERTI RUBENII libris de re vestiaria Excerpta eiusdem vestimenti. Omnia figuris aucta et observationibus illustrata a JOH. FRID. NILANT. Lips. 1711. 8. Balduini, tutoris filii, nec summi imperiti, opusculum primo prodit Parisi 1615. 8. et *Amstelod.* 1677. 12. cum Julii Nigroni, Genuensis, pridem *Dilingae* 1621. 8. separata vulgato libello, qui etiam separatim prodit Lips. 1733. 16.

Bittner. HENRICI TOBIAE BITTNERI *Compendio de Calceis veterum.* Altdorf. 1740. 4.

Sperling. OTTONIS SPERLINGII *Diatriba de Calceis veterum.* Hafniae 1698. 8. Et in *Gronovii Thes. Antiqq. Graec.* T. IX. p. 961 sqq.

Nicolai. JOH. NICOLAI *Tractatus de Calcarum usu et abusu, nec non iuribus illorum.* Francof. 1702. 12. Cf. *Acta Erud.* a. 1702. p. 461 sq.

THOMAE BARTHOLINI de Armillis veterum, praesertim Danorum, Schedion. Accessit OLAI WORMII de aureo cornu ad F. Licetum responsio. *Hafniae* 1647. 8. Cum figg. Editio novissima figuris aeneis illustrata. *Amstelodami* 1676. 12.

JOH. BAPT. CASALII de Insignibus, Annu-
lis, Fibulis, Syntagma; in *Gronovii* Thef. Antiqq.
Graec. T. IX. p. 893 sqq. Casalius.

HENR. KITSCHII de Annulorum aureorum
origine, usu, iure, varietate, abusu, efficacia.
Lips. 1614. 4. Kitsch.

EGEBERTI SCHAUMII (s. potius CONRA-
DI RITTERSHUSII) de Annulis eorumque iure
et usu Collectanea. *Francof. ad Odr.* 1620. 4. Schaum s.
Rittershusius.

JOH. KIRCHMANNI de Annulis Liber singu-
laris. *Lubecae* 1623. 8. *Slesvigae* 1657. 8 (quae
editio ab ipso auctore emendatior reddita et au-
ctior, curante eius filio, Joh. Kirchmanno, cum
nova eiusdem praefatione, prodiit) *Francof.* 1672.
8. (Cum eiusdem libris IV de fun. Rom.). *Lugd.*
Bat. 1672. 12. (Cum Longi, Gorlasi et Kornman-
ni Tractatibus eiusdem de annulis argumenti).
Licet haec Kirchmanni lucubratio saepius typis
repetita fuerit, tamen imperfecta est ordineque
claro destituitur. Kirchmann.

FORTUNII LICETI Epistola de Annulorum
ferreorum et aureorum usu apud Romanos; in
eius Respons. de primo Quaesit. per Epistol. (*Bo-
mon.* 1640. 4) p. 74-77. Licetus.

Eiusdem de Annulis antiquis Liber singularis.
Utini 1645. 4. Cum figg. — Licetus Kirchman-
num longe superat.

FRANCISCI DE LA MOTHE LE VAYER de la Mothe.
Traité des Bagues et des Anneaux; in eiusd. *Oeu-
vres* (Paris 1656. fol.) T. II. p. 412 sqq.

modo memorati liber quartus, in partes quinque
divisus.

Cf. (GOETZII) *Merkwürd. der Bibl. zu Bist.*
T. I. p. 291.

FREYTAGII *Anal. litt.* p. 62.

CLEMENT *Bibl. cur.* T. II. p. 3284.

DEMIS *Merkwürd. der Garzell. Bibl.* p. 344.

Giacconius.

PETRI GIACCONIS de Triclinio
et FULVII URSINI *appendix. Romae*
Editio recentior, hac inscriptione: *URSINI*
CONIUS de Triclinio, sive de modo convivii
apud Romanos. Accedit FULVII URSINI
appendix et HIER. MERCURIALIS de
accubitus in coena antiquorum origi-
nes. *lod.* 1664. 12.

Puteanus.

ERYCII PUTEANI, *Sugambri, Aulicorum*
fani, Reliquiae convivii prisci; tum illarum
et censurae. *Mediolani* 1594. 4. Et in *Antiq.*
Amoenitatibus exstat sub titulo *Sermonum*
convivialium; *Lovan.* 1615. 8. Et in *Græci Thes.*
Antiqq. Rom. T. XII. p. 233-280.

Lipsius.

IUSTI LIPSII *Tractatus de ritu convivio-*
rum apud Romanos; in *eiusd. Opp.* Et post *Ep-*
ingii Antiqq. Rom. (*Lugd. Bat.* 1713. 8) p. 607sq.
Et in *Clausingii Jure publ. Rom.* p. 602 sqq.

Bulenger.

JULII CAESARIS BULENGERI de *Conviv-*
iliis Libri IV. *Lugduni* 1627. 8; et in *Græci*
Thes. T. XII. p. 45-232. Cum figg. aen.
Libro primo agitur de variis conviviorum gen-
eribus, de temporibus eorum atque locis, de
mensis, de accubitione et lectis. Libro secundo
de variis veterum cibis; tertio, de eorum
potibus; quarto, de obsonatore, cocis, cap-
sulis et scissoribus, de structore et architriclino,
de praegustatore, de pocillatore, de pueris et
puellis ministrantibus, de vasis culinariis et clo-

de poculis, de myrrhinis, de vasis vini, ibus et placentis. Bulengerus collecta-
maximam partem indigesta rudiave, ap-

EPHI LAURENTII (*Historici, Philologi* Laurentius.
aeologi Lucensis) Opuscula de Conviviis,
ilitate, Tesseris et Strenis; in *eiusdem* Po-
la s. variae antiquae eruditionis libris sex.
i 1666. fol. Et ex hoc opere excerpta
ovii Thes. Antiqq. Graec. T. IX. p. 161 fqq.
285 fqq. exstant eiusdem de prandio et
eterum ac de aliis ad eadem spectantibus
inea.

L. BAPT. CASALII de Triplinis, Convi- *Casalius.*
ospitalitate et Tesseris veterum Excerpta-
eius Opere de ritibus veterum excerpta);
ovii Thes. T. IX. p. 121 fqq.

I. ERICI OSTERMANN de veterum Ro- *Ostermann.*
am convivandi ritibus. *Witteb.* 1648. 4.

AURET *Dissertation des anciens Grecs et* *Muret.*

s. à la Haye 1715. 12. Est forte nova
libri eiusdem Mureti: *Traité des Festins.*
1682. 12. De quo v. *Acta. Erud.* a. 1683.
fq.

RIST. GOTTL. SCHWARZII *Diff. de Co-* *Schwarz.*
onibus Graecorum et Romanorum. *Altorf.*
4.

H. MEURSIUS *Roma luxurians, sive de* *Meursius.*
Romanorum Liber singularis, cum Man-
agd. Bat. 1605. 4. Editio auctior, *Hafniae*
4. Et in *Grævii* Thes. Antiqq. Rom. T. VIII.
5 - 1250. — Loca scriptorum veterum
sunt Meursius, e quibus elucet Romanorum
in vestibulis et ornatu corporis, in convi-
chiculis, aedibus, funeribus.

Kobierzy-
cky.

STANISLAI KOBIERZYCKI (*nobilis Historici et Archaeologi*) de luxu Romanorum Commentarius, in quo Romanorum opum miranda copia, vestium splendor, aedificiorum magnificentia, conviviorum luxuriosi apparatus proponuntur, Libri II. *Lovanii* 1628. 4. *Grævii* Thes. T. VIII. p. 1251-1402. — *Meursius* ingeniosiusque *Meursio* de rebus disputat. *Meursius*, ut ipse ait, fontes apud me in rivos diduxi.

Schramm.

GEORGII WILH. FRID. SCHRAMMII *Commentatio epistolica de coena frugali*, a *Plinio* Ep. XV descripta. *Jenae* 1746. 4.

Schubert.

CAROLI FRID. SCHUBERTI *Commentatio de ritibus Romanorum celebrandi dies* *Helmstad.* 1750. 4.

MEIEROTTONIS ET MEINERSII libri etiam facientes, infra sectione XIX de *vitiis* *manorum privata* recenserebimus.

*B. Scriptores speciales de ratione accumbendi
potu, vestibus et ludis convivalibus
Romanorum.*

Manutius.

ALDI MANUTII *Epistola de accumbendi comedendi ratione; in eiusd. Quaesit. per Venet.* 1576. 8. in *Gruteri* Thes. crit. T. I. in *A. H. de Sallengre* Thes. Antiqq. Rom. p. 799 sqq.

Mercurialis.

HIERON. MERCURIALIS *Diff. de accumbendi in coena antiquorum, et semel duntaxat coenandi consuetudinis origine* (ex *eius* *arte gymnast.* Lib. I. cap. XI.); cum *Petronii* Libro de Triclinio (*Amstel.* 1664. 385 sqq.

AIAE HELT Diff. de veterum accubitu. Helt.
1704. 4.

H. PET. VON LUDEWIG *Erläutertes Al-* v. Ludewig.
der Weise zu Tische zu liegen; in eiusdem
Anzeigen. P. II. p. 903 sqq.

IAE DI AMATO *Lettera, quante volte al di di Amato.*
vafi al tempo degli Antishi; in eius *Lettere*
(*Genua* 1714. 4.) P. I. p. 313-322.

ANC. MARIAE GANASSONI *Parere in* Ganassoni.
l mangiare degli antichi Romani; in *Raccolta*
coli scientif. e filol. T. XLIV. p. 303 sqq.

DOVICI NONNII (*Medici, Philologi et Nonnius.*
i Antverpiani) *Diaeteticon, sive de re ci-*
veterum) Libri IV. *Antverp.* 1627. 8. *ibid.*
3. *ibid.* 1646. 4. Quae editio tertia longe
rior est auctiorque prioribus.

reytagii Anal. litter. p. 636.

FRI CASTELLANI *Κρησφάρια* s. de esu Castellanus.
n Libri IV. *Antverp.* 1626. 8. et in *Gro-*
hef. Antiqq. Graec. T. IX. p. 353 sqq.

BRON. MERCURIALIS de potionibus et Mercurialis.
antiquorum (ex eiusdem var. Lect. ex-
); in *Gronovii Thes. Ant. Graec.* T. IX.
sqq.

RIANI TURNEBI de vino, eius usu et Turnebus.
Libellus; cum *Joh. Henr. Meibomii Com-*
de Cerevisiis. *Helmst.* 1668. 4. Et in
ii *Thes. Ant. Graec.* T. IX. p. 517 sqq.

H. HENR. MEIBOMII *Commentarius de* Meibom.
is veterum, potibusque et ebriaminibus
inum variis. *Helmst.* 1668. 4. et in *Gro-*
hef. Antiqq. Graec. T. IX. p. 537 sqq.

NCENTIIUS BUTIUS, *Medicus atque Phi-* Butig;
de calido, frigido et temperato antiquo-
otu, et quo modo in deliciis uterentur.
Romae

Romae 1653. 4. *ibid.* 1654. 4. et in *Granae* M.
Antiqq. Rom. T. XII. p. 1-44.

Freinsheim. JOH. FREINSHEMII *Dissertationum de*
calidae potu; in Gronovii Thes. Antiqq. Graec.
IX. p. 493 sqq.

Gebauer. GEORG. CHRISTI. GEBAUERI (*Phil.*
Ruch. Gottl. Rink) *Dissert. de aqua calda.* *Amst.*
1714. fol. Curis posterioribus tractata multis
 auctorior prodijt hac inscriptione:

De caldae et caldi apud veteres potu Liber sin-
 gularis. *Lips.* 1721. 8. cum figg. aen. — Postquam
 auctor cap. I. nonnulla de aqua in universum po-
 satus erat, cap. II. de calda veterum dispu-
 tans, aggrediens, Calidam et Caldā, vocabula ita male
 usurpata, omisso per ellipsin aquae nomine, ob
 eo, quod caleant, traxisse nomen, et utrum-
 que Latine dici ostendit. Mox ipsam rem ag-
 greditur, et postquam monuit, Lipsio in *Electis*
 primam Caldae assertae deberi gloriam, deinde
 Freinsheimium Mercuriali et Castalione, Caldae
 inimicis, in sua de Calidae potu dissertatione
 pugnas, sibi vero cum illis etiam, et in primis
 cum Andrea Baccio, acerrimo Caldae adver-
 sario, rem fore; in Caldae aetatem inquit, et
 cum ea non ita manifeste colligi posse videretur,
 bibisse tamen veteres Caldā, bibisse *delicibus*
 infectam, bibisse etiam puram, bibisse *sanitatis*
 causa, bibisse etiam ad delicias, locis aucto-
 rissimis, luculentissimis magna copia et ordine allatis
 struit; mox ad pugnam se accingit, Caldāque
 a Mercuriali, Castalione et Baccio impugnata
 vindicare studet cap. III. Hinc lectores suos
 Thermopolium Romanum ipsum, ubi aqua cal-
 dabatur et vendebatur, deducit cap. IV. illu-
 que exacte describit aerique incisum. ob oculum
 ponit. Cap. V. ad caldariae antiquitatis refid-

editur, inter quae primum Gemmam Sardeinde tria vasa fictilia, Moguntiae eruta, in Musaeo Rinkiano asservata, exhibet. VI. docet, quid sint *Caccabus*, *Patinas*, *Pulvia*, *Ahenum*, *Urcei* et *Urceoli*. De Caldo, ino, agit cap. VII. Denique Gebauerus III. in originem calidi potus inquit, et tae loco nonnulla ex Rinkii epistolis de in-ne vasorum modo memoratorum adiecit, *Sta Erud.* a. 1721. p. 354-360.

IAE DIAMATO *Piato erudito intorno alle di Amato. evande; avute per delizie dall' antichità; in Lettere P. I.* p. 302-313.

SEPHILANZONI *Lettera sopra l'uso del bevi* Lanzeni. *oppresso i Romani antichi; in Giornale de' Lettere Italia.* T. XXXII. p. 445 sqq.

isdem *Lettera circa l'uso antico delle Fontane witi e nei Teatri; in Galleria di Minerva.* p. 86 sqq.

C. HENELII *Observatio de vini usu,* Henel. *is mulieribus interdicto; in eius Otio av.* (*Jen.* 1658. 8.) cap. 26.

N. FRID. JANI *Observatio de vini usu,* Jani. *s Romanis interdicto; in Miscellan.* Lipsf. p. 185 sqq.

ROLI GÜNTHERI LUDOVICI *Diff. de* Ludovici. *sculis explorandi Romanorum mulierum ntiam a vino, lege Romuli sancitam.* Lipsf. 4.

RIST. GODOFR. GRABENERI *Diff. de* Grabener. *Misenas* 1741. 4.

LANZONI *Raggionamento intorno alle vesti* Lanzeni. *li, o da camera usata dagli Antichi; in Sup- hist. Vol. IV. P. II.* Y *plementi*

celit *Eiusdem* traductoris Schediali
convivalibus. *Ferrariae* 1715. 8. et
Sallengr Thes. Antiqq. Rom. T. III.

Freytag. FRID. GOTTHILF FREYTAG
ronis convivalibus veterum. *Lipf.* 1

Zörn. PETRI ZORNII Diff. de antiqui-
tum in coenis nuptialibus Hebraeo-
rum et Romanorum usu. *Lipf.* 17

Bulenger. JULII CAESARIS BULENGER
veterum (praesertim Romanorum)
Grönovii Thesaur. Antiqq. Graec.
901 sqq.

Simon. JOH. FRANC. SIMON *Dissertation*
hazard en usage parmi les Romains; in
des Instr. T. I. 120-124.

Dragheim. JOH. BENJAM. DRAGHEIM L
Romanorum. *Rostock.* 1724. 4.

de' Ficoroni. FRANCISCI DE' FICORONI
altri Strumenti lusori degli antichi Rom
1734. 4 mai. — Auctor primo de
talorum disquirat. Porro talorum
partes et iactus eorumque nomina

ros, eius praerogativam prae aliis exponit, num vero canum seu iactum quatuor unita- fuisse monstrat. Ad obscura alia nomina meros, ut *Stefichori*, *gruis* caet. progressus, certi de iis asseri posse arbitratur. De ma- etiam talorum, ex qua formati fuerint, va- de talorum usu apud Graecos et Roma- diverso, tabulaeque talariae et tesserariae , differentia et materia, et cellarum nume- sserit. De tessera, pessis et calculis, qui- alis saepe confundi solent, Ficoronius quo- ise agit. Tesseras per fritillum saepe, ad- das fraudes, esse iactas, ostendit, non semper, et varia veterum auctorum loca interpretatur, deque vocabuli tabulae copiose disputat. Simul de instrumento, rod tali aut tesserae in alveum ceciderint, t, ac pyrgum etiam seu turriculam dictum robat, nec minus in fritilli etymon inquirit quae sunt reliqua.

Acta Erud. a. 1738. p. 417 sqq.

SECTIO XIV.

*Scriptores de nuptiis, puerperio, familiis,
nominibus, institutione iuventutis et
re litteraria Romanorum.*

A. *Scriptores de ritu nuptiarum, puerperio,
orbitate, adulterio.*

ARNABAE BRISSONII de veteri ritu *Brissoniae*.
tiarum et iure connubiorum Libri II. *Parif.*
1. 8. *Antwerp.* 1585. 8. *Francef.* 1564. 4.
6. 1605. 4. Et in Tractatu Tractatum
st. 1584. fol.) T. IX. p. 97 sqq. Et liber de
veteri

veteri ritu nuptiarum in *Graevii Thes. Rom. T. VIII. p. 1007-1106.* — Acc docte Briffonius rem suam gessit.

A. Hotomann.

ANTONII HOTOMANNI de ritu Nuptiarum Observatio; in *Graevii Thes. T. VIII. p. 1144.*

F. Hotomann.

FRANC. HOTOMANNUS de Spoliis et de veteri ritu nuptiarum et iure matrimonio item de Spuriis et Legitimatione; in *Thes. T. VIII. p. 1147-1214.* Iuncti sunt Briffonii et Hotomannorum opusculi memorata. *Lugd. Bat. 1641. 12.*

Marquart.

GABRIELIS CHRISTO. MARQUART de coena nuptiali veterum. *Lips. 1692. 4.*

Hist. Account etc.

Historical Account of the Marriage Rites and Ceremonies of the Greeks and Romans, Saxons and most Nations of the World at this day; in an Essay concerning Marriage. (Lond. 1724.) p. 340.

Gundling.

NIC. HIERON. GUNDLINGII Dissertatio de conventionibus uxorum in manum mariti secundum mores Romanorum; in *Gundlingianis P. XXII. p. 93-125.*

Gruppen.

CHRISTI. ULRICI GRUPEN Tractatus de uxore Romana, cum ea, quae in manum venit farre, coemptione et usu, tum illa uxor tantummodo habetur. *Hanoverae 1717. Cum fig. aen.* — Post praefationem sequitur qua, ut et in libro ipso, auctor saepe sententiam Thomasio et Heineccio contrarias, tenet. I. agit de uxore Romana, eiusque forma; II. de conventionibus in manum gentium et quibus modis fiebat; III. explicat de conventionibus in manum, cum usu, tum coemptione, tum coemptione; IV. enarrat de conventionibus in manum confarreatione. Si

instit. iuventutis et re litteraria Romanorum. 341

cap. V. de conventione in manum usu; VII. de uxore tantum.

Cf. Acta Erud. a. 1727. p. 362-371.

Exercitatio de ritibus Romanorum nuptialibus; adiecta editioni Venetae libri Canteliani de Romana rep. 1730. 8. Exercitatio etc.

GEORGII HENR. AYER Diff. de iure conubiorum apud Romanos. *Goetting.* 1736. 4. Ayer.

Dissertation des Mariages des Romains; in Explication de divers Monumens, qui ont rapport à la Religion des Peuples anciens (à Paris 1739. 4.) p. 338 sqq. Dissertation etc.

CHRIST. SIGISM. LAURICH Commentatio de ritu Romanorum sponfas domum ducendi ad maritum. *Dresdae* 1735. fol. Laurich.

JOH. GOTTFR. MÜLLERI de nuptiis apud Romanos confarreatis *Dissertatio. Jenae* 1745. 4. Müller.

I. G. L. WILCKII Diff. de diis nuptialibus veterum Romanorum. *Dresdae* 1745. 4. Wilcke.

J. E. I. WALCHII Appendix quarta ad Celarii Compendium antiquitatum Rom. de nuptiis veterum Romanorum. Walch.

GEORGII ADAMI VINHOLD *Dissertatiuncula de ritibus Romanorum nuptialibus. Dresdae* 1749. 4. Vinheld.

FRID. AUG. JUNII de annulo Romanorum Junius. *Sponsalitio Commentatio. Lips.* 1744. 4.

JOH. MEURSII de Puerperio *Syntagma; in Gronovii Thesaur. Antiqq. Graec. T. VIII. pag.* 1418 sqq. Meursius.

THOMAE BARTHOLINI *Antiquitatum veteris Puerperii Synopsis, a filio Casp. Bartholino Commentario illustrata, cum Thomae Bartholini ad filium Epistola. Amstelod.* 1676. 12. Cum fig. T. Bartholinus.

Age Group	Percentage of Respondents
18-29	85%
30-49	80%
50-69	75%
70+	70%

Abstract

[illegible][illegible]

tiam in *Clausingii* Jure publ. Rom. T. I. p. 395 sqq.

ONUPHRII PANVINII Liber de antiquis ^{Panvinus.} Romanorum nominibus; cum *eiusdem* Fastis Romanorum; et in *Graevii* Thes. Antiqq. Rom. T. II. p. 1992-2049.

CAROLI SIGONII Liber de nominibus Ro- ^{Sigonius.} manorum; post *eiusdem* Fastos consular. Rom. (*Basil.* 1559. fol.) p. 356 sqq. in *Sylburgii* Scriptor. Histor. Rom. (*Prancof.* 1588. fol.) T. I. p. 340 sqq. in *Dionys. Gothofredi* Auctor. Linguae Lat. (*Genev.* 1602. 4) p. 1401 sqq. in *Graevii* Thes. Ant. Rom. T. II. p. 1952-1988; et in *eiusd.* Operibus ab Argelato editis.

JUSTI LIPSII Tractatus de nominibus Ro- ^{Lipsius.} manorum; in *eiusdem* Operibus; post *Kippingii* Antiqq. Rom. (*Lugd. Bat.* 1713. 8) p. 603 sqq. et in *Clausingii* Jure publ. Rom. T. I. p. 598 sqq.

JULII PARIDIS de nominibus epitome, ex ^{Paris.} recens. *Steph. Pighii*; post *Erycii Puteani* Syntagma de Erycio nomine (*Hanov.* 1606. 8) p. 39-42.

PHILIPPI GROSSGEBAUER de veterum <sup>Grossge-
bauer.</sup> (potissimum Romanorum) Onomatothesia, et speciatim de praenominum origine, Prolusio. *Vimariae* 1702. 4.

NICOLAI BOINDIN *Dissertation sur les Noms* ^{Boindin.} *des Romains*; in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. I. p. 154-159.

HENRICI CANNEGIETER de mutata Ro- <sup>Cannegie-
ter.</sup> manorum nominum sub Principibus ratione, Liber singularis etc. *Ultrajecti ad Rhen.* 1758. 4. — Auctor doctissimus capitibus viginti praesertim demonstrare studet, Romam eodem modo, quo imperium suum extenderit, ritus quoque suos, adeoque nomina, praenomina ac cognomina variis rationibus mutasse. Multae hac occasione

illustrantur inscriptiones; loca veterum auditorum emendantur, recentiores passim reperiuntur.

Beger. LAURENTII BEGERI Disquisitio, an Quirinae Memmii cognomen sit, et nomina tribuum, nominibus Romanorum adiecta, etiam cognominum formam admittant? in eiusdem Examine dubiorum quorundam (Berolini 1704. fol.) N. II. p. 4-9.

Maffei. (SCIPIONIS MAFFEI) Dissertatio de Senatoris nominibus, qua de iis, quae in Calliodorianae editionis fronte immutata sunt, ratio redditur, et Romanorum nominum argumentum animadvertionibus pluribus illustratur; in *Observationi Letterariis* (Veronae 1738. 8) T. II. p. 299-338.

Sellius. GODOFREDI SELLII ad locum M. Terentii Varronis de re rust. Lib. II. cap. I. N. VII, de nominibus Romanorum brutifonis Commentatio. *Halae Magdeb.* 1737. 4.

Servius. PETRI SERVII (Medici et Philologi Romani † 1648) Observationes de mulierum Romanorum nominibus; in eiusd. *Feris iuvenil.* (Romae 1618. *Avenionae* 1638. et *Romae* 1640. 8) cap. V-VIII; et in Praef. ad T. II. Thef. Antiqq. Rom. *Graevii*.

Castalio. JOSEPHI CASTALIONIS Disputatio adversus foeminarum praenominum assertores; in *Gaudent. Roberti Miscellan. Ital.* T. I. p. 122 sqq. et in *Graevii Thef. Ant. Rom.* T. II. p. 2050-2060.

Christ. JOH. FRID. CHRISTII Observatio de nominibus mulierum apud Romanos; in eius *Noct. acad.* (*Hal. Magdeb.* 1729. 8.) Specim. IV. p. 276-279.

CASTALIONIS Commentarius de an- Castalio
rorum praenominibus; in *Gaud. Rober-*
Ital. T. I. p. 89 sqq. et in *Grævii Thef.*
2060-2071.

Scriptores de institutione inventutis et ratione
litteras colendi apud Romanos.

I. Scriptores generales.

MANUTII Epistola ad Julium Jacobo- Manutius,
re artibus liberalibus veterum Romano-
eiusdem Quaesitis per Epist. (*Venet.* 1576.
I. Epist. IX; et in *Gruteri Lampade* T.
65 sqq.

ERMANNI CONRINGII Diff. ad L. I. Co- Conring:
Theodosiani de studiis liberalibus urbis Ro-
t Constantinopoleos, recensita, aucta et
ta. Eiusdem Dissertatio de iis, quae in stu-
quovis requiruntur, qui in Academia velit
rum fructum carpere, excerpta ex JOACH.
PERI de vera Jurisprudencia Libro IV.
1674. 4. Eadem Dissertatio in *Sallengrii*
I. Antiqq. Rom. T. III. p. 1193 sqq. et in
gii Opp. a Goebelio editis T. VI. p. 1 sqq. et
ta eiusd. Antiquitatibus acad. *Gottinae*
29. 4.

CHRISTOPH. CELLARII Diff. de studiis Ro- Cellarius:
porum litterariis in urbe et provinciis. *Halaë*
18. 4. Et in eiusd. Dissertatt. acad. (*Lips.* 1712.
p. 341-370. Et in *Sallengrii Thef.* T. III. p.
33 sqq.

CONRADI BUDDÉ Diff. de studiis liberalibus Buddé:
ad veteres Romanos. *Jenae* 1700. 4.

CHRISTI. FALSTERI Quaestiones Roma- Falster:
ae, sive Idea historiae litterariae Romanorum.
Accedunt memoriae obscurae clarissimorum

quorundam ingeniorum et monumentorum apud Romanos. *Lips. et Flensburgi 1718. 8.* — Auctor, vel titulo teste, methodo utitur quaestionum, exemplum secutus veterum quorundam, Plutarchi, Ciceronis, Senecae, aliorum: quamquam Tullius quidem et Seneca solo titulo in hunc censum referri possint, quibus hoc nomine veniunt eruditorum de rebus philosophicis disputationes. Veterum autem testimoniis productis ubique dicta confirmat. Recentiorum etiam non raro sententias commemorat, sed eorum quoque hinc inde reprehendit errores. Desuisse sibi non paucos ex recentioribus, ingenue fatetur, eorumque longum texit catalogum, qui aliquam argumenti huius partem tractandam sibi sumserunt: sed veterum locis allatis, recentiores non magnopere desiderabunt, qui rectam tractandae priscae historiae tenent rationem. Tribus libris universam distinguit tractationem Falsterus, eorumque primo de linguae Latinae divisione, origine et incrementis, Romanorumque litteris et scholis; altero de bibliothecis eorundem, bibliothecariis, et bibliopolis, professoribus item, stipendiis et solariis litteratorum, gymnasiis et peregrinationibus litterariis; tertio de studiis Romanorum, theologico videlicet, philosophico, poetico, historico, oratorio, iuridico, et mathematico, atque figillatim de arithmetica, musica, geometria et astronomia apud Romanos veteres exculta, exponit. Sub finem singularem adiecit libellum, quo memoriae obscurae virorum doctorum librorumque apud veteres Romanos, nemine recentiorum memoratae, & suis latebris erutae & renovatae exhibentur.

Cf. *Acta Erud.* a. 1719. p. 368 sqq.

JOH. GEO. FRICKII Diff. de initiis eruditionis apud Romanos. *Altdorf.* 1728. 4.

JOH. MICH. HEUSINGERI Disp. de studiis iuventutis generoso sanguine ortae apud Romanos. *Isenaci* 1745. 4.

ADAMI DAN. RICHTERI Progr. de populo veteri Romano neque forti neque erudito. *Annaberg.* 1754. 4.

GEORGII STEPHANI WIESANDI Oratio de ratione Romanorum litteras docendi. *Jenae* 1755. 4.

LUDOVICI GUIL. BALLHORN de Studiis litterarum illustribus apud veteres Romanos Oratiuncula. *Jenae* 1755. 4.

II. *Scriptores speciales.*

JOH. GEORGII WALCHII Diatribe de variis modis litteras colendi apud veteres Romanos. *Lips.* 1716. 4; et in *eiusdem* Parergis acad. (*Lips.* 1721. 8) p. 51 sqq.

JOH. OLIVAE, *Rhodigini*, de antiqua in Romanis scholis Grammaticorum disciplina Dissertatio ludicra. *Venetis* 1718. 8. — Docte et copiose Italus argumentum istud exoussit.

Cf. Actor. Erud. Supplem. T. VII. p. 518 sqq.

JOH. JAC. CLAUDII Diatribe de veterum Paedagogis, recensita et edita a JOH. DAV. MUELLERO, in *Valle D. Mariae* 1719. 4.

IOH. NICOLAI ANTONII Commentatio de paedagogis veterum Romanorum, ad illustrandum insignem epistolae Paulli ad Galatas locum. *Vitemb.* 1773. 4.

JUSTI LIPSII Epistola ad Othon. Hartium de recitatione veterum Romanorum; inter *eiusdem* Epistolas ad Belgas, Centur. II. Epist. XLVIII, in Opp. T. II. p. 447 sqq. Et in editionibus

nibus Halensibus librorum duorum **Sto**
iudicio centumvirali, supra Sectione **on**
memoratis.

- Vossius.** GERHARDI JOH. VOSSII de imit
oratoria, tum poetica, deque recitatione
Liber; inter *G. I. Vossii* et aliorum *D*
de studiis bene instituendis (*Trajecti*. 1558. 13) p.
48 sqq. Et in *eiusd.* Opp. (*Aust.* 1697. 10) T. III.
- Neumann.** JOH. GEO. NEUMANNI de Recitationibus
Eruditorum *Dissertatio*. *Wittenb.* 1685. 4.
- Omeis.** MAGNI DAN. OMEISII *Diff.* de Recitationibus
veterum (cum primis Romanorum). *Altorf.*
1697. 4.
- Barth.** CHRISTO. GOTHOF. BARTHII *Diff.* de
Recitatione et Retractione veterum ad mentem
sententiamque C. Plinii Caecilii Secundi. *Halae*
Magdeb. 1701. 4.
- Zeiske.** JOH. GOTTFR. ZEISKE de veterum more
auditores ad recitationes advocandi, *Program.*
Soraviae 1725. fol.
- Eketman.** PETRI EKERMAN *Diff.* de studio veterum
rectandi. *Upsal.* 1740. 4.
- Barth.** CHRISTO. GOTTH. BARTHII *Diff.* de Se-
cessibus veterum, ad mentem sententiamque C.
Plinii Caecilii Secundi. *Halae Magdeb.* 1701. 4.
- Cellarius.** CHPH. CELLARII *Lucubrationum* de vigi-
liis et lucubrationibus veterum. *Hal. Magd.* 1699.
4; et in *eiusd.* *Dissertt. acad.* p. 392-412.
- Petzsch.** CHR. HENR. PETZSCHII de veterum *lucub-*
brandi studio Oratio. *Misena* 1742. 4.
- Rohde.** JOH. JAC. ROHDE *Diff.* de lectis veterum
lucubratoriis. *Regiom.* 1714. 4.
- Baumeister.** FRID. CHRISTI. BAUMEISTERI *Progr.* de
lecticulis lucubratoriis veterum Romanorum
Gorlicii 1740. 4; et in *eiusdem* *Exercitationibus*
acad. et scholast. (*Lips. et Göt.* 1741. 4) p. 218-
226.

PETRI KARL Diff. de Applausibus Karl.
is. *Rostoch.* 1696. 4.

UMEISTERI Progr. de more veterum Scholasticos finita recitatione
ipiendi. *Gorlitzii* 1740. 4; et in *sinu*
201 fqq.

LBURG Differtatio de Anagnostis. Bilberg.
8.

IC. FUNCCIUS de Acroamatibus inter Funccius
oblectamentis veterum Romanorum
acula; in *Conr. Ikenii* Symbolis litter.
p. 542-560.

II NIC. KRIEGK Diatribe de Peregrinationibus Romanorum academicis. *Jen.* 1704. 4.
de modis inclarescendi, apud Roma-
2. *Jenae* 1707. 4.

ERTELII Diff. de laudabili Romano- Oertel:
1 constituendis Magistrorum salariorum.
46. 4; et in *Bidermannii* Select. scho-
Fasc. II. p. 574 fqq.

SECTIO XV.

*s de ludis Romanorum gymnasticis,
nibus, et de gladiatoribus.*

RII PANVINII, *Veronensis*, de Ludis Panvinii
Libri II. De Triumphis Liber unus.
versa fere Romanorum veterum sacra
clarantur, ac figuris aeneis illustran-
rerum memorabilium indice copio-
netis 1600. fol. mai. *Parisi.* 1600. fol.
en. Idem libri cum notis JOH. AR-
litamento NICOLAI PINELLI, *Pa-*
fol. Cum figg. aen. Idem libri cum
, nec non JOACH. JOH. MADERI
triumphis notis *ibid.* 1681. Cum figg.

sen. Et in *Gravii Thes. Antiq. Rom.* T. II. p. 1-576. Cum figg. sen. — *Panvinus* pios nobilem hanc partem historiae Romanae perit opere summaque cura et doctrina tractavit. Resuit ob oculos atque descripsit carceres, aggeres, delphinos, utrumque spatium, metarum septiduum ingentia fragmenta, obeliscos; pons, quadrigarum missus, flexus metarum, factionum colores, populi sponsonibus circa panem eventus certantis furorem totamque illam *Circi infans*.

Cf. *THEOPHILI SINCERI Nove Summe in alten und raren Büchern*, pag. 490 sqq.

Mercurialis **HIERON. MERCURIALIS** de arte gymnastica. *Joubert.* ca. **Libri VI**, **LAUR. JOBERTI** de gymnasticis etc. *Faber.* **Liber unus**, **PETRI FABRI** Agonisticæ Librillæ, *Burret.* **PETRI JOH. BURETTII** dissertationes de arte veterum gymnastica, alique scriptores huius argumenti generales supra Vol. III. P. II. p. 291 sqq. a nobis recensiti sunt.

Bulenger. **JULII CAESARIS BULENGERI** de Circo Romano ludisque circensibus, ac circi et amphitheatri venatione Liber. Cui accessit D. **JOAN. GHRYSOSTOMI**, *Constantinopolitani Archiepiscopi*, Oratio de Circo, ex vet. Graeco manuſc. excerpta, nusquam hactenus edita; cum eiusdem **BULENGERI** interpretatione. Editio prima. *Latina* *Pariforum*, apud Robertum Nivelles, via Jacobæ, ad insigne columnarum 1598. fol. Exstant quoque huius editionis exempla, in quorum fronte redemptorum nomina indicantur, nempe: *Impensis A. Saugrain et G. des Rues in vico D. Joannis Bellovacensis*. Insertus quoque est *Bulengeri* bellus de Circo eius Opusculus, et quidem tomoposteriori. *Lugd.* 1621. fol. Quae collectio admodum rara censetur. Exstat etiam in *Gravii Thes. Antiq. Rom.* T. IX. p. 575-728. *Uti*

■ *institutions iuventutis et re litteraria Romanor.* 349

2 BERNH. PETRI KARL Diff. de Applausibus Karl.
■ declamatoriis. *Rostoch.* 1696. 4.

F. C. BAUMEISTERI Progr. de more veterum Baumeister.
■ Quiritium Scholasticos finita recitatione
■ osculis excipiendi. *Gorlitzii* 1740. 4; et in *sius*
■ Exercitt. p. 201 sqq.

1 JOH. BILBERG Dissertatio de Anagnostis. Bilberg.
■ *Upsal.* 1689. 8.

1 JOH. NIC. FUNCCII de Acroamatibus inter Funccius.
coenandum oblectamentis veterum Romanorum
Lucubratiuncula; in *Conr. Ihenii* Symbolis litter.
T. II. P. III. p. 542-560.

GEORGII NIC. KRIEGK Diatribe de Peregri- Kriegk.
nationibus Romanorum academicis. *Jen.* 1704. 4.

Eiusdem de modis inclarescendi, apud Roma-
nos Diatribe. *Jenae* 1707. 4.

FRID. OERTELII Diff. de laudabili Romano- Oertel:
rum cura in constituendis Magistrorum salaritis.
Erlangae 1746. 4; et in *Bidermanni* Select. scho-
last. Vol. II. Fasc. II. p. 574 sqq.

SECTIO XV.

*Scriptores de ludis Romanorum gymnics,
circensibus, et de gladiatoribus.*

ONUPHRII PANVINII, *Veronensis*, de Ludis Panvinius.
Circensibus Libri II. De Triumphis Liber unus.
Quibus universa fere Romanorum veterum sacra
ritusque declarantur, ac figuris aeneis illustran-
tur. Cum rerum memorabilium indice copio-
sissimo. *Venetis* 1600. fol. mai. *Parif.* 1600. fol.
Cum figg. aen. Idem libri cum notis JOH. AR-
GOLI et additamento NICOLAI PINELLI. *Pa-
tavii* 1642. fol. Cum figg. aen. Idem libri cum
hisdem notis, nec non JOACH. JOH. MADERI
in librum de triumphis notis *ibid.* 1681. Cum figg.
aen.

- Moniard. JOSEPHI MONIARDI Commentarii in Rubr. Cod. publicae laetitiae vel Consulum (excerpti a eiusdem Interpretationibus rubricarum Codicis Venet. 1571. 8); in *J. G. Clausingii* Jur. publ. Rom. T. II. p. 409 sqq. — Auctor omnia ludorum Romanorum genera describit.
- Calliachius. NIC. CALLIACHII Diff. de circensibus ludis, nunc primum edita; in *Poleni* Nov. Thes. Antiqq. Rom. et Graec. Suppl. Tom. V. p. 473 sqq.
- Miniana. JOS. EMMAN. MINIANAE Dialogus de Circi antiquitate et eius structura, nunc primum editus; *ibid.* p. 445 sqq.

- Lipsius. JUSTI LIPSIJ Saturnalium Sermonum Libri II, qui de Gladiatoribus. . . . Idem noviter correcti, aucti, et formis aeneis illustrati. *Antwerp.* 1585. 4. *ibid.* 1591. 4. *ibid.* 1604. 4. Et in *encl. Opp.* Et in *Graevii* Thes. Antiqq. Rom. T. IX. p. 1161 — 1266. Omnes editiones cum figg. aen.
- Freher. MARQUARDI FREHERI Cecropistromachia, antiqua duelli gladiatorii sculptura in Sardonyche exposita. *Heidelbergae* 1607. 4. Cum notis HENRICI GUNTHERI THULEMARII, *ibid.* 1681. 4. Exstat quoque in *Graevii* Thes. T. IX. p. 1143 — 1160.
- Ferrarius. OCTAVII FERRARII Diff. de Gladiatoribus. . . . Eadem cum eiusdem auctoris dissertatione de balneis, edita a JOH. FABRICIO, *Helmstadt.* 1721. 8. Recusa in *Poleni* Thes. Antiqq. T. III. p. 313 — 332.
- Calliachius. NICOLAI CALLIACHII Diff. de Gladiatoribus, nunc primum edita, in *Poleni* Thes. T. III. p. 333 sqq.
- Bring. SUENONIS BRING Dissertatio de Gladiatoribus. *Londini Gothor.* 1747. 4.

PETRI LASENA *dell'antico Ginnasio Napoletano opera postuma* (Roma 1641). 4. — Continet liber descriptionem certaminum gymnicorum in ista urbe sub Romanis Imperatoribus. Lafan.

FRANC. CAROLI CONRADI Diff. de honore in arena se honorari passos infamante, ad L. 1. §. 6, de postulando. *Helmstad.* 1744. 4. Conradi.

DOMINICI JOSEPHI SCUTILLI de Collegio Gladiatorum, seu in geminas inscriptiones gladiatorias nuperrime effossas commentarius. *Romae* 1757. 4. Scutilli.

FRANCISCI ANTONII VITALE in binas veteres Inscriptiones L. Aurelii Commodi Imp. aetate positas, Romae recens detectas, Dissertatio, qua Gladiatorum materia fere tota enucleatur. *Romae* 1763. 4. Vitale.

SECTIO XVI.

Scriptores de ludis Romanorum scenicis, Theatris, Amphitheatris.

A. Scriptores de ludis theatralibus, mimis, pantomimis, personis s. larvis.

I. Scriptores generales.

Supra quidem Vol. III. P. II. p. 296 sq. scriptores huius generis nonnullos excitavimus, de frequentibus verbò notitiam paullo accuratorem atque copiosorem tradere hoc loco lubet.

ALBERICI GENTILIS de Actoribus et Spectatoribus fabularum non notandis, et abusu mendacii, Disputationes duae *Hanoviae* 1599. 8. Gentilis.
Prior disputatio existat etiam in *Gronovii Thes.* T. VIII. p. 1626 sqq.

Cf. (STRUVII) *Bibl. antiqua* a. 1706. p. 460 sqq.

Bibl. hist. Vol. IV. P. II.

Z

JUL.

Bulenger.

JUL. CAES. BULENGERI de Theatro Libri II (f. de Ludis scenicis, eorumque apparatu, tam apud Graecos, quam Romanos). Editio primæ. *Tricassibus* 1603. 8: In *eiusd.* Opusculis paullo ante laudatis T. II. p. 217 fqq. Et in *Graevii* Thes. Antiqq. Rom. T. IX. p. 825 — 1058. — Quæ editiones posteriores non solum eo nomine meliores censendæ sunt, quod tot typosætarum erroribus, quibus prima scatet, non sint deformatae, sed etiam, quod Libro I. quatuor capita inserta et Libro II. sex capita addita fuerint, quæ in editione prima non leguntur. Mirandum autem, quod additiones et emendationes, quæ in prima editione p. 244 fqq. appendicem constituent, in editione Graeviana suis locis non insertæ, sed plane omissæ fuerint. Agitur vero libro priore, capita LX. comprehendente, de ludorum theatralium et scenicorum origine, de auctore tragoediæ et comoediæ, de harmonia, rhythmo, metro, de poematum et canticorum appellatione, de scriptoribus historiae dramaticæ, de fabulis graecis et latinis, de satyra, fillis et atellanis, de tragoediæ indole et generibus, de vetere comoedia, de origine satyræ, de theatro, de theatro Atheniensium et Romanorum, de theatris perpetuis Romæ, de forma theatri, an theatra tecta fuerint? quibus diis sacrum theatrum? de partibus theatri, de scenæ significatione, partibus, ornatu, de machinis et vasis theatri, de Graecorum theatris, de Odeo, de proscenio et pulpito, de orchestra, aulaeis, foris et spectaculis, de iure sedendi, de concionibus in theatro, de factionibus theatri, de missilibus theatri, de iis, qui præter scenicos et histriones in scena aut orchestra agerent, de voce miraculi et miraculorum patratoribus, de petauristis, de cernuato-

ribus

ribus et ascoliaſtis, de oſcillis, de grallatoribus, de acetabulariis, praefſtiatoribus et circulatoribus, de funambulis, de apinariis et ridiculis, de paraſitis, morionibus et ſannionibus, de variis hiſtrionum generibus, de ludis ſ. ludionibus, de planipedibus, de mimis, de ſcenae et orcheſtrae obſcoenitate, de pantomimis, de praefſide ludorum theatralium, de perſonis, de monitoribus, curionibus, liſtoribus in ſcena, de ornatu hiſtrionum, de calvis ſcenicis, de quaefſtione, an nominatim appellare aliquem in ſcena licuerit? de mercede ſcenicis data, de plaufu et ſibilo, de clamoribus. Libro poſteriore capitibus XLIX diſſeritur de ludis muſicis et ſcenicis, de muſica theatri, de muſica eiusque partibus, de cantico aſſae vocis, de ſibula, de phonaſcis, de mollienda voce, de plaſmate, de cantu in ſcena, de vocibus iuleis, de meſochoro, hilarodo, magodo, et aliis, de chori canticis, de choris cyclicis, de choro et chorodidaſcalo, de choro, de tropis muſicae, de muſica pythagorica, de muſica, quae fit flatu, pulſu, aut tactu, et de crumatis, de organis empneufſtis, de tibia eiusque auctore, quid interſit inter tibiam et fiſtulam, de rebus, quibus uſi tibicines, de foraminibus tibiae, de tiliarum varietate, de variis tiliarum modis, de nomis tibicinum, de tibiae cantu, de pythaule, panduria, hydraule et organis, de ſorte tibicinum et citharoedarum, de utriculariis, de cithara, lyra, chely, de partibus et ſonis citharae, de habitu citharoedi, de legibus citharoedorum in theatro, de nomis citharoedicis, de pſalterio, de barbito et trigono, de crotalo, de ſambuca, de fiſtro, de verſu heroico, iambico et lyrico.

Cf. FREYTAGII Appar. litter. T. III. p. 296 — 301.

ontenari.

JOH. MONTENARI (Comitis Vicentini) *Discorso del Teatro Olimpico di Andr. Palladio in Vicenza*. Padova 1733. 8. Cum V tabb. aen.

Cf. *Nova Acta Erud.* a. 1735. p. 377—380.

B. Scriptores speciales.

ferrarius.

OCTAVII FERRARIJ de Pantomimis et Mimis Dissertatio, nunc primum edita, cum Io. Fabricii ad non neminis dubia de orthographia Latina responsionibus. *Wolfenbuttelii* 1714. 8. et in *A. H. de Sallengre* Nov. Thes. Antiqq. Rom. T. II. p. 677 sqq. Et in *Raccolta d' Opuscoli scientif. e filol.* T. I. p. 1 sqq. — Fabricius hoc opusculum Ferrarii posthumum a Jacobo Facciolato acceperat. In eo ars pantomimorum describitur et exemplis illustratur. Praeter alia etiam docetur, quantum favoris popularis quantumque divitiarum histriones lucrati sint, cur ab Imperatoribus aliquot relegati, a Traiano plane sublati sint, mimos non saltatione ac gestu, sed voce ac verbis res ridiculas in scena repraesentasse, turpes vero plerumque et obscenas, ut adulteria et maritorum deceptiones, quid fuerint Atellani et Exodiarii, Aretologi et Copreae, buffones, fanniones caet.

Cf. *Acta Erud.* a. 1715. p. 15 sqq.

Calliachus.

NICOLAI CALLIACHII de ludis scenicis Mimorum et Pantomimorum Syntagma posthumum. *Patavii* 1713. 4.; et in *A. H. de Sallengre* Thes. T. II. p. 699 sqq. — Calliachus paullo plenius Ferrario idem argumentum pertractare constituerat, et absolvisset quoque, nisi morte praeventus filium abruptere debuisset. Plura tamen, quam Ferrarius, praestitit. Scilicet sedecim tantum capita syntagmatis ad umbilicum fere perducti reliquit auctor, in quorum primo, cum ludi mimorum et pantomimorum scenicis

accen-

accenseri debeant, de scena agere incipit, eamque initio tabernaculum aliquod temporarium, ex frondibus, culmis, tabulis, pellibus similique alia materia ad faciendam umbram textum, fuisse, postea vero theatri frontem, exstructis theatris marmoreis, appellatam esse docet. Cap. II. scenae duas partes, interiorem aulaeis aut sipariis tectam, exteriorem apertam et proscaenium vocatam, describit, ac circa priorem de scenis tragicis, comicis, satyricis, itemque versatilibus et ductilibus, circa posteriorem de pulpitato, orchestra, conistra, quae et area et cavea dicta fuit, differit. Cap. III. poetas veteres pro rerum diversitate repraesentanda scenas, prout hodie fieri consuevit, nunquam mutasse demonstrat, et cap. IV. pariter ac V. in originem ludorum scenicorum inquirat, eosdemque sub ipsum vindemiae tempus et Dionysiacis festivitatibus ortum habuisse ostendit. Cap. VI. mimos poemata, quae mores hominum dictaque eorundem et facta turpia ac lasciva turpiter atque lascive representarent, fuisse ait. Cum vero mimi etiam actores denotent, illorum varias species, nomina, vestitum tum apud Graecos cap. VII. tum apud Romanos cap. VIII. in medium affert, ac in primis de Romanorum planipedibus fusa disputat. De pantomimis, qui non voce et cantu, sed pedum ac manuum agilitate totiusque corporis variis gestulationibus facta dictaque hominum et fabulas integras repraesentare solebant, cap. IX. loquitur, saltationemque hanc pantomimicam a temporibus Aristotelis deducit. Cap. X. cum Salmasio, qui Pyladem primum saltationis artem a tragoedia et comoedia separatam in scenam Latinam introduxisse existimaverat, in arenam descendit, diuque ante Pyladem et Augusti tempora mimicas et

pantomimicas saltationes a tragoedia et comodia separatas fuisse, fufius declarat. Cap. XI. originem pantomimorum indagare studet, et, reiectis multorum opinionibus, poëfin et saltationem veluti gemellas iisdem initiis eodemque tempore exortas, atque idcirco saltationem poëfin quandam, sed mutam, appellatam fuisse, cum Aristotele arbitratur, variaque inter saltationum genera pantomimicam vel maxime mores et perturbationes actionesque expressisse, ac Italicam postmodum, eo quod in Italia maximos progressus fecisset, dictam fuisse notat. Cap. XII. saltationis pantomimicae artificium exponit, illudque perfectionis culmen tempore Neronis acquisivisse ostendit, apparatus vero pantomimorum, scenam, vestitum, instrumenta musica cap. XIII. recenset. Cap. XIV. obviam it Salmasio, et *ποδοκτυπιαν* s. *ποδῶν κτύπον*, cuius Lucianus meminit, non ad saltatores, sed ad tibicines potius spectare probat. Cap. XV. fabulas deorum ac heroum, utpote spectatoribus magis notas, aliasque ex poëtarum epicorum, tragicorum, comicorum, atque satyricorum monumentis desumptas a pantomimis desaltatas fuisse, Pylademque in Tragicis, et Bathyllum in Comicis palmam retulisse observat. Cap. XVI. certamina pantomimorum enarrat, ac victores olim coronatos fuisse, ex variis inscriptionibus evincere conatur. Hoc igitur syntagma in lucem edidit *Marcus Antonius Madero*, Venetae D. Marci bibliothecae curator, qui et praefationem praemisit, ac de vitae auctoris in illa certiores nos reddidit.

Cf. Actorum Erud. Suppl. T. VI. p. 363 sqq.

Scarella. JOH. BAPT. SCARELLA *Congettura del L'erpiciario, Mimo di Petronio; in Galleria di Minerva* (Venet. 1708. fol.) T. VI. p. 21 sqq.

JOH. WEAVER *History of the Mimes and Pantomimes, with an historical Account of several Performers in Dancing, living in the Time of the Roman Empire.* London 1728. 8 mai.

Recherches historiques et critiques sur quelques anciens spectacles, et particulièrement sur les Mimes et sur les Pantomimes. à Paris 1751. 12 mai. Recherches etc.

Praeter scriptores de personis, vulgo larvis, supra Vol. III. P. II. p. 297. recensitos, hoc loco sequentes sunt laudandi.

FRANCISCI DE' FICORONI *Maschere sec- de' Ficcio- niche e figure comiche de' antichi Romani, descritte bre- vemente.* Roma 1736. 4. *ibid.* 1756. 4. Cum figg. aen. Latine. *ibid.* 1750. 4. Cum figg. aen. — Ingentem larvarum veterum vim Ficoronius congestit easdemque aeri incidi curavit atque ipse capitibus LXXXIV. docte descripsit, simulque multis veterum scriptorum locis obscuris lucem affudit.

FRANCISCI SERIO *Discorso sopra un antica Tavola di marmo, nella quale si descrivono i giuochi fatti nell' antico Teatro della città di Palermo dal Proconsole della Sicilia Aureliano.* In Palermo 1748. 4.

B. Scriptores de theatris et amphitheatris.

BULENGERI, BOINDINI et MONTENARI libri de veterum Theatro, huc etiam pertinentes, iam laudavimus. Nunc sequantur alii, figillatim in hoc argumento versati.

IUSTI LIPSII de Amphitheatro Liber, in quo forma ipsa loci expressa, et ratio spectandi, ut et eiusdem de Amphitheatris extra Romam bellus. *Antwerp.* 1585. 4. Cum figg. aen. *ibid.* 1598. 4. Cum figg. aen. *ibid.* 1604. 4. Cum figg. aen.

aen. *ibid.* 1608. 4. Cum figg aen. In *nov. Op.* (*Antwerp.* 1637. fol.) T. III. p. 553 fgg. Et in *Gravii* Thes. Antiqq. Rom. T. IX. p. 154-1333. Cum figg. aen. — Lipsius docet, et semper solet, licet, ut ipse affirmat, huius opera — vix enim duodecim dierum totam inscriptionem meditationem esse asserit — et ponit imaginem, faciem, habitum, ornatum amphitheatri veterum, in primis Romanorum.

Mazochian.

ALEXANDRI SYMMACHI MAZUCHII *Metropolitanas ecclesias Campanas Canonici Theol.* Commentarius in mutilum Campani Amphitheatri titulum, aliasque nonnullas Campanas inscriptiones. *Neapoli* 1727. 4 mai. Cum figg. aen. Et in *Poleni* Nov. Thes. Antiqq. T. V. p. 485 fgg. — Praeter varia, ad rem ipsam haud pertinentia, refert Campanae urbis historiam, auctor docet exponit historiam ac formam amphitheatri, ubi ibi exstructi. Inserta est diatriba de dedicationibus, explicatio multarum inscriptionum antiquarum, exercitatio in Campani proscenii anaglyptum, dissertatio de ludo gladiatorio, atque commentatio de lege pagana pagi Herculani et veteri elogio.

Cf. *Acta Erud.* a. 1728. p. 267-273.

Maffei.

(SCIPIO MAFFEI) *de gli Anfiteatri e segolarmente del Veronese Libri II. ne' quali e si tratta quanto appartiene all' Istoria e quanto all' Architettura.* Verona 1728. 8. Cum XV. tabb. aen. Iidem ibi auctores prodierunt in *eiusdem* Verona illustrat. P. IV. *ibid.* 1731 fol. Iidem *Italice et Latine in Poleni* Thes. Antiqq. Rom. et Graec. T. I. p. 1 fgg. *Anglice* ab *Alexandro Gordon.* Lond. 1730. 8. — Libro priore auctor curate recenset, quae ad historiam amphitheatrorum, originem nimirum, conditores, instauratores, materiam, formas

varias, reliquias et similia pertinent: posteriore dilucide exponit, quae ad structuram architectonicam et ipsas aedificii rationes interiores spectant. Uterque autem ita comparatus est, ut superfuisset omnino post Lipsii, Fontanae, aliorumque, qui de Amphitheatris commentati sunt, lucubrationes, quae investigentur curatius, confirmarentur solidius, tradanturque perfectius, ipsam vero huius argumenti discussionem operosiores non vanam esse atque sterilem, sed ad intelligentiam scriptorum ex priscis sive sacrorum sive sanorum apprimè conducere, haud difficulter attendenti cuilibet lectori pateat.

Cf. Acta Erud. 1729. p. 298 — 308. ubi et nonnullae archetypi figurae aeneae repetuntur.

Degli Teatri antichi e anfitrati Lettere due critiche, l'una del Signore Marchese GIOV. POLENI et Montenari pubblico Professore di Matem. nello studio de Padova, l'altra del Signore Conte GIOV. MONTENARI. In Vicenza 1735. 8. — Occasionem harum epistolarum praebuit Montenarii liber de Palladii Theatro Olympico, ante a nobis commemoratus. In eodem nempe contenderat, falsam esse opinionem, quae omnia veterum theatra formam prae se tulerint rotundam; eandem vero Polenus in epistola priore tueri, Montenarius autem in posteriore ulterius confutare studet.

FONTANAE et MARANGONII Libri de Amphitheatro Flaviano supra cap. XVI. sect. IV. recensentur. Fontana et Marangoni

DOMINICI MARIAE MANNI *Notizie istoriche intorno al Parlagio ovvero Anfitratto di Firenze.* In Bologna 1746. 4. — Est Florentiae, in urbe ea parte, quae orientem et septentrionem respicit, locus, vel potius monumentum veteris aedificii

terra sepultum, olim *al Parlagio* dictum, de quo varie varii censuerunt scriptores Itali, Minius evincere studet, fuisse quondam florentissimis Florentiae temporibus Amphitheatrum. Distribuit opusculum in duos libros, in quorum altero recenset scriptores vetustiores Florentinos, qui eius molis meminerunt; inde locum designat, quem olim moles illa controversa occupavit, describens etiam figuram molis; hinc ridiculam proponit *Malaspini* opinionem, qui putat, in eo aedificio Caesarem cum proceribus suis ad deliberandum convenisse. Nec multo melior est *Villani* sententia, qui deceptus vocabulo *Parlagio*, credidit fuisse *parlatorium*, id est, ex aevi medii stilo, curiam Florentinorum, a Julio Caesare conditam, exercendo ibi luri et deliberationibus celebrandis. Noster autem, tali usui inservire potuisse tam vastum aedificium, superne apertum, quod in latitudinem CLXX ulnas, et in ambitum DLXXII impleverit, negat; quandoquidem loca omnia, deliberationibus destinata, desuper tecta debeant esse, ne scilicet sonus in auras dissipetur. Tum varias proponit nominis descriptiones, et statuit unice veram esse *Peribasum*, quam in monumento anni MLXXI invenit. Putat nempe, nomen illud cum natura loci optime convenire, et *opus in gyrum structum*, seu rotundam deambulationem, denotare. Altero libro negat, amphitheatris aetatem et diem quasi natalem assignari posse; asserit, Florentiam Romanam fuisse a Sulla deductam coloniam; excitat recentiorum scriptorum testimonia, qui, Florentinos habuisse amphitheatrum, perhibent, docens, amphitheatrum fuisse ex theatro, quod Florentiae conditum fuisse certo constat. In huius theatri situm inquit, putatque, illud amphitheatro proximum fuisse, dictumque *Parlagium minus*, amphitheatrum

— *num vero Parladium maius*, id quod docte probat, *matrem*, qua structum fuerit amphitheatrum, *angusti nempe*, definiens; et materiam indicans, *qua structum*. Tum de usu gemino amphitheatrum differt. Erant enim five luctus bestiariorum cum feris, five tormentis et martyriis Christianorum destinata. Narrat etiam casus, qui amphitheatrum hoc Florentinum nobilitarunt. Denique recenset statuas et alia, quae de vetusta hac mole variis temporibus reperta fuerint.

Op. Nova Acta Erud. a. 1748. p. 475 sq.

— *SCIPIONIS MAFFEI Lettere due degli Anfichetri di Francia*; in *eiusdem* *Antiquitt. Gall. select. (Paris. 1733. 4.)* p. 113 sqq. Eadem Epistola, Latine redditae a *Petro Fucciolo*, in *Poleni Nov. Thes. Antiqq. T. V.* p. 313 sqq.

Description d'un Theatre dans la ville d'Arles; in *Journal des Savans* a. 1684. p. 336-341. Description etc.

Description de l'Amphitheatre de Nismes; in *Description historique de l'antique Cité de Nismes*, de *JEAN FOLDO D'ALBENAS* (à Lyon 1560. fol.) p. 119 sqq. D'Albenas

Lettre au sujet de l'Amphitheatre de Nismes; in *Lettre et Mémoires de Trévoux* a. 1739. Jun. p. 1216-1229.

Description de l'Amphitheatre de Bordeaux, vulgairément appelé le Palais Galien, par le Baron DE LA BASTIE; in *Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XII.* p. 239-252. Cum III tabb. aen. de la Bastie

Le Comte DE CAYLUS du Théâtre de C. Scribonius Curion; in *Mém. de l'Acad. des Inscr. T. XXIII.* p. 369-393. Theotiste a *J. G. Meusel* in *eiusdem Abhandlungen zur Geschichte und zur Kunst T. I.* p. 281-302. Cum IV tabb. aen. — Locus in *Plinii historia naturali* de theatro isto nobilissimus acque ac difficillimus potissimum explicatur egregieque illustratur. de Caylus

Extrait

agli Anfiteatri degli antichi Toscani; in *Raccolta d'Opuscoli scientifici e filol.* T. XX. p. 427 sqq.

SECTIO XVII.

Scriptores de aedificiis, partibus aedium, thermis, balneis et villis Romanorum.

De luxu Romanorum in aedificiis differuerunt etiam scriptores, qui de eorum luxu in universum egerunt, V. C. MEURSIUS, KOBIERZYCKI, supra sectione XIII excitati.

De Portis, Muris, Aquaeductibus, Pontibus, Viis, Aedificiisque, quae supersunt, Romae veteris, scriptores v. supra sectionibus II, III et IV capitis XVI.

IOH. ERN. IMMAN. WALCHII Appendix ^{Walch.} quinta ad *Cellarii* Compendium antiq. Rom. de priscis Romanorum aedificiis.

IUSTI RYCKII de Capitolio Romano Commentarius. *Gandavi* 1617. 4. Cum figg. Idem, notis viri philologi (IAC. GRONOVII) illustratus et auctus. *Lugd. Bat.* 1696. 8. Cum figg. ^{Ryckius.}

CHRISTI. GOTTL. SCHWARZII Diff. de ^{Schwarz.} rostris fori Romani, loco concionibus solenni. *Altorf.* 1745. 4.

De Circo eiusque structura scriptores v. supra huius capitis sectione XIV.

De Theatris et Amphitheatris scriptores v. supra huius capitis sectione XVI.

IOH. BALTH. BEYSCHLAGII Diff. de Palatiis. *Vitemb.* 1690. 4. ^{Beyschlag.}

Eiusd. Diff. de Atriis. *ibid.* 1691. 4.

IOH. GEORG. ESTOR *Anmerkungen von der Höhe derer Gebäude zu Rom, und der Menge dafiger Einwohner*; in *eiusd. auserlesenen kleinen Schriften* (Gissae 1733. 8) T. I. p. 423-447. ^{Estor.}

Eiusdem Observationes variae de altitudine aedium

Thesauro Antiqq. Italiae, a Burmanno collecto.
T. IX. P. IV.

CL. CLEMENT *Bibl. cur.* T. VI. p. 210 sqq.

De CASALII, JOUBERTI ET FERRARIIS
bris super veterum balneis supra Vol. III. P. II. p.
303 egimus.

Termes etc. Terme di Tito, e Pitture interne. Romae f. a. fol.

Carletti. IOSEPHI CARLETTI *antiche Camere delle Ter-*
me di Tito, e le loro Pitture descritte. Rom. 1776. fol.

Capponi. IOH. BAPT. CAPPONI *Discorso, in cui discor-*
rendosi un antica Iscrizione, si ragiona copiosamente delle
Terme, Ragni, Effercizii e Giuochi de gli antichi Roma-
ni; in Prose de' Academici Galati di Bologna, pubbli-
cate da Valer. Zani (Bologna 1671) p. 219-298.

Robertellus. FRANC. ROBERTELLI *Explicatio Laconi-*
ci sive Sudationis, quae adhuc visitur in ruina bal-
nearum Pisanae urbis; cum aliis Robertelli sche-
diasmatibus v. c. de facultate historica; Floruit.
1548. 8; in IOH. RHODII *Notis ad Scribon. Lar-*
gum p. 103 sqq. in *Gruteri Thes. crit.* T. I. p.
1397 sqq. et in *Graevii Thes. Antiqq. Rom.* T.
XII. p. 381-388.

Pitschel. FRIDERICI LEBEGOTT PITSCHELII *de*
Sphaeristerio Dissertatio. Lips. 1740. 4.

Green. GEORGII GREENII *de rusticatione Roma-*
norum, nec non de Villarum structura apud eos-
dem Commentariolus. Lips. 1667. 12. Et in *A. H.*
de Sallengre Nov. Thes. Antiqq. T. I. p. 690 sqq.

Castell. ROBERTI CASTELLI (*Architecti Londi-*
nenfis) *Villas of the Ancients illustrated.* Lond. 1728.
fol. max. Cum tabb. aen. XI maioribus, non com-
putatis ornamentis, passim initio et fini adiectis.
Quum statuerit auctor, Vitruvium transferre
Anglice et explicare; hanc quasi promulsidem
pra-

ZIUS iam in *Idea dell' Architettura universale* (L. III. cap. 12.) Laurentini Pliniani delineationem proposuit, sed valde a Plinii descriptione aberrantem. Felibenius eandem spartam coluit paullo accuratius, dum utriusque villae descriptionem architectonicam, in qua verba Plinii Latine Gallique posita tum animadversionibus quibusdam, tum praesertim formis aeri incisus explicare stude-
ret. Laudantur studium viri et elegantia ingeniosa, sed cui non respondit eventus, qui antiquitatis cultores iuvare possit. Ille enim plerumque gentis suae interpretum morem secutus, non hoc egisse videtur, ut, quales villae Plinii fuerint, ipsius opera intelligeremus: sed ut ostenderet, quomodo aliquis aedificare villam possit, quae quidem recentioribus eruditisque Francogallorum ingenius placeat, in qua idem circiter numerus membrorum sit, qui fuit in Laurentino, vel in Tuscis. Quoties igitur commode potuit situs et connexio membrorum indicata, a Plinio servari, id factum est: caeterum pluribus in locis aperte contradicendum domino. Eadem fere patravit Castellus in opere modo memorato, Idem Felibonii liber prodit hoc titulo:

Delices des maisons de campagne, appellées le Lau- Delices &c.
rentin et la maison de Toscane. à Amsterd. 1736.
12 mai. Sed in hac editione et Plinii et Felibonii mentio, fraude nescio cuius, omissa.

FRIDERICI AUGUSTI KRUBSACII (Ar-Krubsacius.
chitecti Dresdensis) *wahrscheinlicher Entiourf von*
des iüngern Plinius Landhause und Garten, Laurens
genannt, nach Anzeige seines 17ten Briefes des
II Buches, an den Gallus. Lps. 1760. 8. Cum
II tabb. aen. — Scamozzii, Felibonii aliorum-
Aa 2 - que

que opiniones delineationesque Laurentini Plinii relictuntur, atque probabilior exhibetur.

Cf. *Bibl. der schoenen Wissensch.* T. VI. p. 340—349.

LIGORII. PYRRHI LIGORII Descriptio villae Tiburtinae Hadrianae. Ex Bibliotheca Lugduno-Batava primum produxit ac Latine vertit *Seign. Havercampus*. Accedit ipse contextus Italicus; in *Bermannii Thes. Antiqq. et Histor. Ital.* T. VIII. P. IV.

del Re f. Regius. ANTONII DEL RE (Tiburtini, ICI et *Historici*) dell' *Antichità Tiburtine capitolo V, ad quale si descrivono le maraviglie del Palazzo Giordano della famiglia d'Este, gli edifizii della summa villa d'Adriano Imperatore et le ville, che in Tivoli et suo territorio havevano Cajo Cesare, Sifaxe Re di Numidia, Zenobia et altri.* In Roma 1611. 4. Et in *Bermannii Thes. Antiqq. et Hist. Ital.* T. VIII. P. IV.

Volpi. JOSEPHI ROCCO VOLPI *Dissertazione intorno alla Villa Tiburtina di Manlio Vopisco, con molte Iscrizioni; in Dissertazioni dell' Acad. Etrusca di Cortona* (Rom. 1738. 4.) T. II. p. 163—192.

Eiusdem *Commentario della Villa di Manlio Vopisco in Tivoli; in Raccolta d'Opuscoli scientif. e filol.* (Venez. 1742. 12.) T. XXVI. p. 1—114.

Idem *Vulpius in Veteri Latino profano et sacro, a Petro Marcellino Corradino, qui et ipse* T. II. L. II. cap. 18. et 19. de villis Setinensium et Circeiensibus differit, coepto, egit quoque de Plinii Laurentino T. VI. L. X. cap. 3 et 4. de villis Albanis T. VII. L. XII. cap. 6. de villis Tusculanis, praecipue de Luculli villis T. VIII. L. XIV. cap. 3. 4 et 5. de villis Praenestinis T. IX. L. XVI. cap. 9. de villis Tiburtinis. T. X. P. I. L.

XVIII.

XVIII. cap. 7-10. — Egimus de opere isto supra Vol. IV. P. I. p. 133 sq.

Abbate DOMINICI DE SANCTIS Dissertazione sopra la Villa di Orazio Flacco. Roma 1761. 4. de Sanctis.

Abbé CAPMARTIN DE CHAUPY Découverte de la Maison de Campagne d'Horace; Ouvrage utile pour l'intelligence de cet Auteur, et qui donne occasion de traiter une suite considérable de lieux antiques. à Rome 1767-1769. III. Voll. in 8. — Capmartin
de
Chaupy.
Horatium unam solummodo villam possedisse, auctor contendit, eamque describere, ex Horatii carminibus maxime, conatur. Quod quidem paucis fieri potuisset, sed compilatori placuit, alias quoque villas et loca Italiae veteris, eorumque ruinas, magno apparatu antiquario, cui vero hic erat non locus, eruere atque perscrutari.

Cf. Götting. gel. Anzeigen. a. 1770. p. 492-495.

